

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

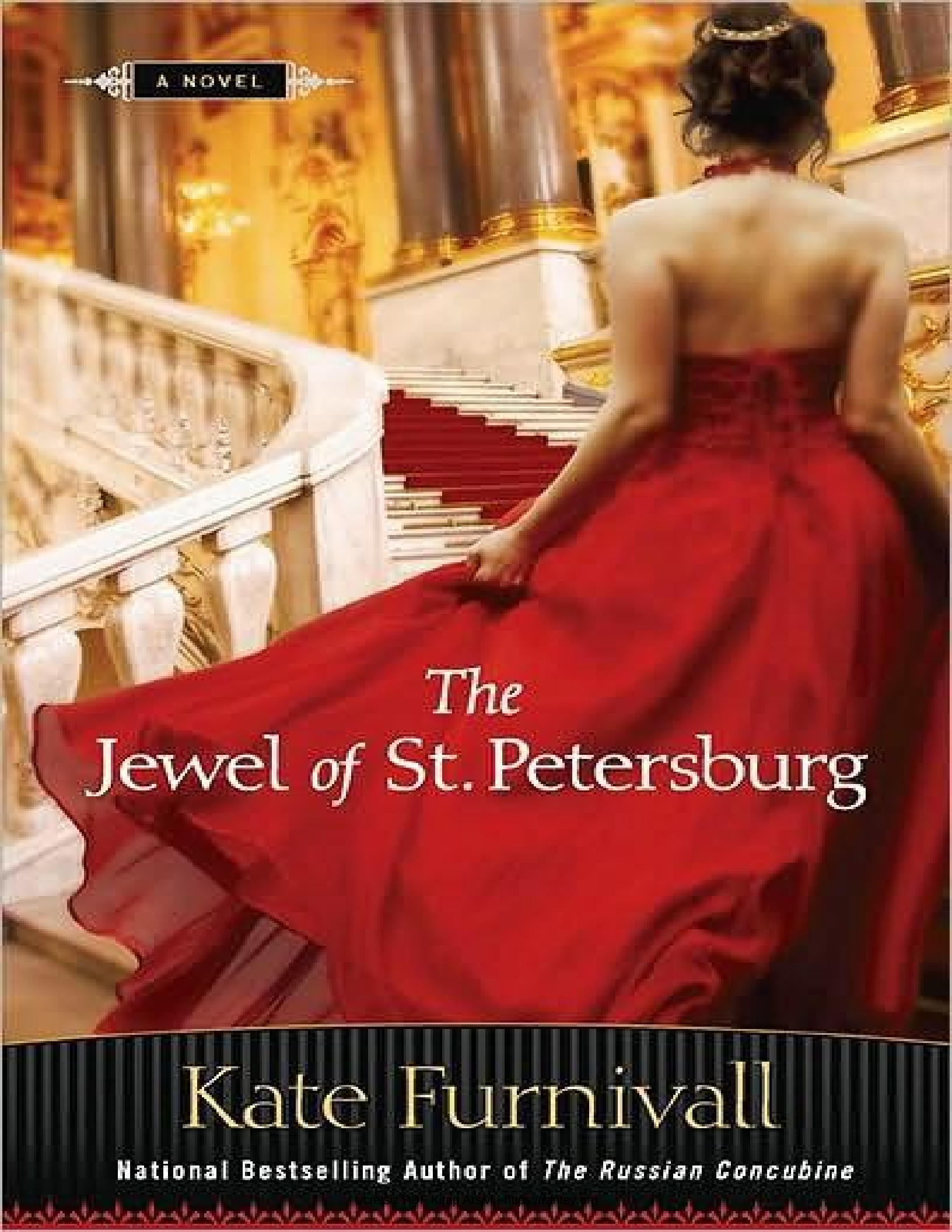
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

A woman with dark hair styled in an updo, wearing a red headband, is seen from behind. She is wearing a strapless, floor-length red gown with a full skirt. She is standing on a grand, ornate staircase with white balustrades and red carpeting. The background is a rich, golden interior with classical architectural details.

A NOVEL

The
Jewel of St. Petersburg

Kate Furnivall

National Bestselling Author of *The Russian Concubine*

A decorative border at the bottom of the cover featuring a repeating pattern of small, stylized floral or leaf motifs in a dark red color.

İletişim Botu:
@cevirigiller_bot

Çeviri Kitapların Olduğu Telegram Kanalımız
<https://t.me/cevirigiller>

Sohbet Grubumuz
<https://t.me/cevirigillersohbet>

Çeviri Yedek Telegram Grubumuz
<https://t.me/+O3tsm8j0C7kxM2Y1>

Kitap İstekleri Kanalımız
<https://t.me/cevirikitapistekleri>

Not:

PDFlerin paylaşımıyla ilgili bir sorunuz yok. Ama lütfen, hiçbir katkınızın olmadığı işlerde, TÜM PDFleri bizimle eş zamanlı paylaşarak emeğimizi hiçe saymayın. Sizin tek tıkla yaptığınız her paylaşım bizim emek harcadığımız saatler/günler demek.

İçindekiler

[Başlık Sayfası](#)

[Kopyalama hakkı Sayfa](#)

[İthafî Teşekkür](#)

[Bir - TESOVO, RUSYA HAZİRAN 1910](#)

[İki](#)

[Üç - ST. PETERSBURG, RUSYA ARALIK 1910](#)

[Dört](#)

[Beş](#)

[Altı](#)

[Yedi](#)

[Sekiz](#)

[Dokuz](#)

[On Bir](#)

[On İki](#)

[On üç On dört](#)

[On beş On altı](#)

[On yedi On](#)

[sekiz On](#)

[dokuz Yirmi](#)

[Yirmi bir](#)

[Yirmi iki](#)

[Yirmi üç](#)

[Yirmi dört](#)

[Yirmi beş](#)

Yirmi altı

Yirmi yedi

Yirmi sekiz

Yirmi dokuz

Otuz

Otuz bir Otuz

iki Otuz üç

Otuz dört

Otuz beş Otuz

altı Otuz yedi

Otuz sekiz

Otuz dokuz - ST. PETERSBURG, RUSYA ŞUBAT 1917

Kırk Kırk

-bir Kırk -

iki

Teaser bölümü

KATE FURNIVALL'IN ROMANLARI İÇİN ÖVGÜ

Junchow'lu Kız

"Okuyucuları dram ve romantizmin gür dalgalarına sürükleyen sürükleyici bir macera."

-Library Journal

"Furnivall geçmiş bir dönemin ayrıntılarını ustalıkla canlandırıyor."

-Publishers Weekly

Kırmızı Eşarp

"Bu romantik şekerleme, okuyucunun bir çalışma kampında hapsedilen iki kahramanın yaşadığı dehşetten ürpermesini ve mutlu sonlarını merakla beklemesini sağlayabilir. Furnivall, sürükleyici bir tarihi destan yazabilecek anlatım becerisine sahip olduğunu gösteriyor."

-Library Journal

"Furnivall yine az bilinen bir tarihi mekânı tespit ediyor ve karakterlerinin duyguları ve içgörülerini aracılığıyla canlı bir şekilde hayata geçiriyor. Arazinin güzelce detaylandırılmış tasvirleri ve şaşırtıcı derecede neşeli bir olay örgüsü içinde ilerleyen ilgi çekici karakterler, bu kitabı yılın en iyi kitaplarından biri yapıyor."

-Booklist

Rus Cariye

"Bir oturuşta okudum! Sadece sürükleyici bir aşk hikayesi değil, aynı zamanda yirminci yüzyılın şafağındaki Rusya'nın ve Devrim öncesi Çin'in manzaralarını, kokularını, umutlarını ve arzularını o kadar ustaca yansıtan bir roman ki okuyucular kendilerini orada hissedecekler."

-Kate Mosse

"İngiliz yazar Kate Furnivall'ın ilk romanı *Rus Cariye'nin* kaleydoskopik yoğunluğu bizi 1928'e ve dünyanın öbür ucuna, Çin'in kuzeyindeki Junchow şehrine götürüyor... Lydia sevecen bir karakter, cesur ve kararlı genç bir kadın... Furnivall, Chiang Kai-shek'in Milliyetçilerinin güç kazandığı bir dönemde, Lydia'nın kendini adanmış bir Komünist olan Çinli genç Chang An Lo ile olan aşk ilişkisine dayanan ana olay örgüsünü ustalıkla örüyor... Furnivall'ın romanı takdire şayan bir tarihi kurgu eseri."

-Minneapolis Star Tribune

"Furnivall, Lydia'nın karakterini ve kişisel mücadelelerini ahlaksızlık ve yozlaşma zemininde canlı bir şekilde canlandırıyor."

-Publishers Weekly

"Harika çizilmiş ve fazlasıyla insani karakterler, tehlikelerle ve şaşırtıcı değişimlerle dolu bir dünyada hayatta kalma mücadelesi veriyor... kültürler, ideolojiler arasında sıkışıp kalıyorlar ve zamanın yok edici rüzgârlarına yalnızca aşkın zayıf kamışının dayanabileceğinin giderek daha fazla farkına varıyorlar."

-Diana Gabaldon

"Bu çarpıcı ilk roman 1920'lerin Çin'inin atmosferini canlı bir şekilde hayata geçiriyor.... Furnivall bu uzak zaman ve mekânın mükemmel bir portresini çiziyor."

-Tarihi Romanlar İncelemesi

Ayrıca yazar tarafından
RUS CARIYE KIRMIZI EŞARP
JUNCHOW'DAN GELEN KIZ

BERKLEY YAYIN GRUBU
Penguin Group Penguin Group (USA)
Inc. tarafından yayımlanmıştır.

375 Hudson Street, New York, New York 10014, ABD

Penguin Group (Kanada), 90 Eglinton Avenue East, Suite 700, Toronto, Ontario M4P 2Y3, Kanada (Pearson
Penguin Canada Inc.'in bir bölümü)

Penguin Books Ltd., 80 Strand, Londra WC2R ORL, İngiltere

Penguin Group Ireland, 25 St. Stephen's Green, Dublin 2, İrlanda (Penguin Books Ltd.'nin bir bölümü)

Penguin Group (Avustralya), 250 Camberwell Road, Camberwell, Victoria 3124, Avustralya (Pearson
Australia Group Pty. Ltd.'nin bir bölümü)

Penguin Books India Pvt. Ltd, 11 Community Centre, Panchsheel Park, Yeni Delhi-110 017, Hindistan
Penguin Group (NZ), 67 Apollo Drive, Rosedale, North Shore 0632, Yeni Zelanda (Pearson New Zealand
Ltd.'nin bir bölümü)

Penguin Books (South Africa) (Pty.) Ltd., 24 Sturdee Avenue, Rosebank, Johannesburg 2196, Güney
Afrika

Penguin Books Ltd., Kayıtlı Ofisler: 80 Strand, Londra WC2R ORL, İngiltere

Bu bir kurgu eseridir. İsimler, karakterler, yerler ve olaylar ya yazarın hayal gücünün ürünüdür ya da hayali olarak kullanılmıştır ve yaşayan veya ölmüş gerçek kişilerle, ticari kuruluşlarla, olaylarla veya yerlerle olan benzerlikler tamamen tesadüfidir. Yayıncı, yazar veya üçüncü taraf web siteleri veya içerikleri üzerinde herhangi bir kontrole sahip değildir ve herhangi bir sorumluluk kabul etmez.

Telif Hakkı © 2010 Kate Furnivall

Tüm hakları saklıdır.

Bu kitabın hiçbir bölümü izinsiz olarak çoğaltılamaz, taranamaz veya herhangi bir basılı ya da elektronik formda dağıtılamaz. Lütfen yazarın haklarını ihlal ederek telif hakkıyla korunan materyallerin korsanlığına katılmayın veya teşvik etmeyin. Yalnızca izin verilen baskıları satın alın.
BERKLEY® Penguin Group (USA) Inc. şirketinin tescilli ticari markasıdır. "B" tasarımı Penguin Group (USA) Inc. şirketinin ticari markasıdır.

Kongre Kütüphanesi Yayın Verileri Kataloqlaması

Furnivall, Kate.

s. cm.

eISBN : 978-1-101-18813-2

1. Genç kadınlar-Rusya (Federasyon)-Saint Petersburg-Kurgu. 2. Aristokrasi (Sosyal sınıf)- Rusya (Federasyon)-Saint Petersburg-Kurgu. 3. Saint Petersburg (Rusya)-Kurgu. I. Başlık. II.

Başlık: Saint Petersburg'un Mücevheri.
PR6116.U76J48 2010 823'.92-
dc22
2010012308

<http://us.penguingroup.com>

*Carole ve Wendy'ye
sevgilerimle*

Teşekkür

Bu kitabın doğum sancıları sırasında gösterdiği sabır ve mizah için Jackie Cantor'a ve Berkley'deki tüm ekibine, özellikle de gerçek bir mucize yaratan Pam Barricklow'a minnettarım. Amy Schneider'a da el yazmasını parlatmadaki etkileyici becerisi için çok teşekkürler.

Menajerim Teresa Chris'e her zamanki gibi anlayışlı ve sürekli rehberliği için ve Patty Moobrugger'e desteği için çok teşekkür ederim.

Araştırma ve Rusça konusundaki hevesli yardımları için Elena Shifrina'ya ve müzikal tavsiyeleri için Susan Clark'a da minnettarım. Karalamalarımı okunabilir bir taslağa dönüştürdüğü ve çikolatalı bisküvilerimi paylaştığı için Marian Churchward'a teşekkür borçluyum.

Eşim Norman'a cesaretlendirmesi, anlayışı ve özellikle de harika fikirleri için çok teşekkür ederim.

Bir

TESOVO, RUSYA HAZİRAN 1910

VALENTINA IVANOVA ÖLMEME NİYET ETMEDİ. BURADA DEĞİL. DEĞİL

Şimdi. Bu şekilde değil. Kirli ayakları ve karmakarışık saçlarıyla hayatı daha yeni başlamıştı. Ormanın bulanık yeşil karanlığında parmaklarına baktı ve onları bu kadar sabit gördüğüne şaşırdı. İçten içe titriyordu.

Her zaman yüzlerden ziyade parmaklara dikkat ederdi çünkü onlar çok daha fazla şey anlatırdı. İnsanlar yüzlerini korumayı hatırlardı. Ellerini unuturlardı. Kendisinininkiler küçüktü, ama saatlerce piyano çaldığı için güçlü ve esnekti, ama şimdi ne işe yarıyordu? İlk kez gerçek bir tehlikenin insan zihnine ne yaptığını anlamıştı, düz beyaz korku beyninin sarmallarını dondurmuyordu.

Kaçabilirdi. Ya da saklanabilirdi. Ya da olduğu yerde kalabilir, gümüş bir huş ağacının gövdesine yapışabilir ve onu bulmalarına izin verebilirdi.

Karanlık figürler sessizce ağaçtan ağaca uçuyor, etrafındaki ormanın asık suratlı uçsuz bucaksızlığı tarafından yutuluyordu. Artık onları göremiyor, duyamıyordu ama yine de orada olduklarını biliyordu. Görünmez ve takip edilemez böcekler gibi ağaç kabuğunun içinde kayboluyor gibiydiler ama başını aniden bir o yana bir bu yana salladığı her seferinde göz ucuyla hareketlerini yakalıyordu. İnce ve gizemli bir hava izi. Bir ışık kayması. Orman zemininin alacakaranlığında bir kırılma.

Kimdi bu insanlar? Tüfek taşıyorlardı ama avcıya benzemiyorlardı. Hangi avcılar siyah kukuleta takardı? Hangi avcılar gözleri için dar yarıklar ve ağız için sivri bir delik olan yüz maskeleri vardı?

Titredi. Ölmek istemiyordu.

Ayakları çıplaktı. Tarlalardan geçerek yokuşu dörtnala çıktıktan sonra ayakkabılarını çıkarmıştı. Yatağından sürünerek çıktığında gökyüzü hâlâ karanlıktı. Saç tokalarını, tokaları, eldivenleri ve şapkayı, annesinin genç bir hanımın her zaman giymesi gerektiğinde ısrar ettiği tüm gereçleri görmezden gelmişti.

dışarıda geçirdiği zamanlar. On yedi yaşında, artık kendi seçimlerini yapabilecek yaşıydı. Bu yüzden başına hafif, kolsuz bir elbise geçirmiş, evden gizlice çıkmış, Dasha'yı atına bindirmiş ve babasının arazisindeki en sevdiği yere gelmişti. Tesovo'nun üzerinde şafağın doğuşunu seyretmeyi sevdiği ormanın karanlık ve kasvetli saçaklarına dalmıştı.

Çıplak ayak parmakları, pekmez gibi nemli kara toprağın tadını çıkarıyordu. Rüzgâr uzun siyah saçlarını bir yelpaze gibi yanaklarına savurmuş ve boynuna dolamıştı. Burada içinde bir şeyleri gevşeten bir özgürlük vardı, çok sıkı sarılmış bir şeyleri. Petersburg'dan ayrılıp Tesovo'ya vardıklarında, güneşin ufkun altına düşme zahmetine bile girmediği uzun beyaz geceler ve yazın uykulu ayları hep aynı olurdu.

Ta ki tüfekleri görene kadar.

Kukuletalı adamlar. Hepsi siyahlar içindeydi ve ormanın gölgeli dünyasında gizlice ilerliyorlardı. Bir ağacın arkasına kaçarken sırtının çukurunda ter birikti. Bulanık seslerin mırıltısını duydu, daha fazlasını değil ve bir süre onların gitmesini dileyerek bekledi. Ama ancak kızıl şafak ağaçların arasında kan izi gibi bir çizgi çizdiğinde adamlar aniden dağılıp tamamen gözden kayboldu ve Valentina panik içinde kalbinin küt küt attığını hissetti.

Fısıltı mı? Arkasındaki bir fısıltı mıydı?

Etrafında döndü. Gölgelere baktı ama kimseyi göremedi.

Bir an sonra bir şekil belirdi. Karanlık ve hızlı, bir tarafa doğru. Bir diğeri tam önünde. Etrafında dönüyorlardı. Kaç kişilerdi? Yerden yükselen yoğun sisin içine gömüldü ve çömelerek sık çalılıkların arasından koşmaya başladı. İnce gri sis ipleri ayak bileklerine dolanıyor ve yapraklar yüzüne doğru uzanıyordu ama önündeki hayvan patikasından geçen bir çift bacağa neredeyse çarpana kadar durmadı. Dondu kaldı. Orman zeminindeki eğrelti otlarının altındaki yapraklı mağarasında nefes almıyordu. Bacaklar durakladı, dehşete düşmüş bakışları pantolonun dizine kötü dikilmiş bir kumaş parçasına takıldı ama sonra devam ettiler. Soluna doğru kıvrıldı ve daha da ilerledi. Atının bağlı olduğu ormanın kenarını bulabilirse...

Darbe aniden geldi. Onu sırt üstü yere serdi. Nemli toprağa yayıldı ama omzunu kavrayan ele saldırdı ve dişlerini bileğine geçirdi. Kemik dişlerine çarptı ama ısırıldı.

Daha sert ve kanın tadına baktı. El bir lanetle aniden kavrayışını bıraktı ve kız ayağa fırladı, ancak savrulan ağır bir tokat çenesine çarptı ve onu önce yanağından bir ağaca çarptı.

"O burada!" diye bağırdı derin bir ses.

Valentina kaçmaya çalıştı. Başı dönüyordu ama ikinci tokadın geldiğini gördü ve dizlerinin üzerine çöktü. Saldırganın elinin sandığa çarparak kırıldığını ve bir öfke çılgılığı attığını duydu. Ayakları kalkmış ve koşuyordu ama toprak yerinde durmuyordu. Altında sallanıyor, gri sisle birleşiyor ve bir güneş ışığı çizgisini her geçtiğinde alevlere dönüşüyordu.

"Durdurun onu!"

"Kahretsin! *Dermo!* Ona bir kurşun sık."

Kurşun mu?

Bir tüfeğin namlusunda takırdayan merminin sesi zihnini parçaladı. Bir ağacın arkasına geçti ve ellerinin kontrolsüzce soyulan ağaç kabuğunun üzerinde titrediğini gördü.

"Bekle!" diye seslendi.

Sessizlik. Ormanın içinde çarpışan bedenlerin gürültüsü kesildi.

"Bekle!" diye tekrar seslendi.

"Seni görebileceğimiz bir yere çık."

"Kurşun yok mu?"

Bir ses ona güldü, öfkeli bir ses. "Kurşun yok."

Henüz ona ateş etmemişlerdi. Belki de silah seslerini göze alamadılar. Kıralda ses çok uzağa gider. Yutkunmaya çalıştı ama boğazı acıyordu. Bu adamlar oyun oynamıyorlardı. Her ne yapıyorlarsa, onları rahatsız etmişti ve öylece çekip gitmesine izin vermeyeceklerdi. Onlarla konuşmak zorundaydı.

"Acele edin! *Bistro!*" diye bağırdı öfkeli ses.

Valentina ağaçtan uzaklaşırken kalbi göğsünde durdu.

BEŞ KİŞİLERDİ. BEŞ ADAM, BEŞ TÜFEK. SADECE BİR TANE,
En uzun boylu figür, tüfeğini sanki kullanmayı beklemiyormuş gibi omzuna gevşekçe asmıştı. Siyah maskeli yüzler ona boş boş bakıyordu ve onları görünce tüyleri diken diken oldu.

Ona kurşun sıkmadılar. Bu da bir başlangıçtı. "O sadece bir kız," diye alay etti biri.

"Yine de tavşan kadar hızlı."

Üç tanesi yaklaştı. Kız gerildi, ayak parmaklarının ucuna kalktı, kaçmaya hazırdı. "O kadar sert bakma kızım, biz sadece..."

"Benden uzak dur."

"Düşmanca davranmaya gerek yok."

"Babamın arazisine izinsiz giriyorsun," dedi. Sesi kendi sesi gibi çıkmıyordu.

"Rusya toprakları," diye homurdandı kukuletalılardan biri, "Rusya halkına aittir. Siz onu bizden çaldınız."

Chyort! Devrimciler. Bu sözcük kafasının içinde kabarak diğer tüm düşünceleri ezip geçti. Petersburg'un salonlarında bu gibi adamlar hakkında, Rusya'nın kontrolünü nasıl ele geçirecekleri ve tüm yönetici sınıfları nasıl öldürecekleri hakkında hikayeler dolaşıyordu. O sadece bir başlangıç olacaktı.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu.

Ona en yakın olandan gevşek, şehvet düşkün bir kıkırdama geldi. "Manzaranın tadını çıkarıyorum."

Yanaklarının kızardığını hissetti. İnce muslin elbisesi vücuduna yapışmış, ter ve ıslak yapraklar elbiseye bulaşmıştı. Savunmaya geçercesine kollarını önünde kavuşturdu ama meydan okurcasına saçlarını yüzünden geriye doğru salladı. Üç kişi yaklaştı ve biri geri çekilmesini engellemek için arkasına geçti. Onu kafesledi. Temkinli bir şekilde nefes aldı. Siyah kukuletalarının ardındaki yüzlerini göremiyordu ama hızlı uzuvlarından ve seslerindeki hevesten genç olduklarını anlayabiliyordu. Diğer iki adam biraz daha yaşlı, daha sağlam yapılı görünüyordu ve ağaçların arasındaki aralıkta daha uzakta durup birbirlerine alçak sesle mırıldanıyorlardı. Maskelerinden onu izleyip izlemediklerini anlayamıyordu ama içlerinden uzun boylu olanın otorite sahibi olduğu belliydi.

Neden Tesovo'daydılar? Ne planlıyorlardı? Kaçmak zorundaydı, babasını uyarmak zorundaydı. Ama genç adamlardan ikisi birbirini omuzlamaya, ganimet için çakallar gibi itişip kakışmaya başladı.

"Siz kimsiniz?" diye sordu, düşüncelerini kendinden uzaklaştırmak için. "Biz Rusya'nın gerçek sesiyiz."

"Eğer öyleyse, sesiniz Duma'da, parlamentomuzda duyulmalı, bir orman açıklığında benim tarafımdan değil. Bunun ne faydası var?"

"Aklıma tek bir kullanım geliyor," diye cevap verdi üçünün en tıknaz olanı. Tüfeğinin ucuyla kadının göğsüne dokundu.

Onu şiddetle bir kenara fırlattı. "Toprağı sahiplenebilirsin," diye tısladı, "ama beni sahiplenebileceğini sanma."

İki arkadaşı kaba bir kahkaha attı ama o kemerini belinden çekti ve bir ucunu yumruğuna dolayarak tokasını tehditkâr bir şekilde salladı. "Orospu! Suka!"

Valentina'nın kalbi boğazına kaçtı. Adamın öfkesinin kokusunu alabiliyordu, sabahın taze havasında ekşi bir koku.

"Lütfen." Ağaçların arasındaki uzun boylu adama seslendi. Adamda, onu adamlarının odaklanmamış enerjisinden bile daha fazla korkutan bir durgunluk vardı. "Lütfen," dedi, "onları kontrol et."

Adam kapüşonunun karanlık kıvrımlarından ona baktı, yavaşça başını salladı ve ormana doğru uzaklaştı. Bir an paniğe kapıldı ve elleri titremesin diye birbirine kenetlendi. Yine de talimatları bırakmış gibi görünüyordu çünkü konuştuğu adam aniden arkasında duranı işaret etti.

"Sen," dedi. "Onunla ilgilen. Geri kalanınız beni takip etsin."

Onunla anlaş.

İyi eğitilmişlerdi, hakkını vermeliydi. Kemerini avucunun içine almış olan öfkeli olanı hiçbir yorum yapmadan kasıla kasıla uzaklaştı, diğeri de onun yanında. Arkasındaki yalnız figür tüfeğini kasıtlı olarak kaydırdı ve ev yapımı botlarını nemli toprakta sürüyerek ilerledi.

"Otur," diye emretti.

Kız bunu düşündü.

"Otur," dedi tekrar, "yoksa seni oturturum."

Kadın oturdu.

BİR SAAT GEÇTİ, BELKİ DAHA FAZLA. VALENTINA İZİNİ KAYBETTİ zaman. Uzuvarı ağrıyor ve başına kramplar giriyordu. Ne zaman hareket etmeye ya da konuşmaya kalkışsa, gardiyanı arkasından tiksinti dolu bir ses çıkartıyor ve tüfeğinin metal ucunu anatomisinin hangi kısmından hoşlanıyorsa oraya saplıyordu: kaburgalarına, omzuna, bir koluna. En kötüsü de ensesiydi.

Ama onu vurmadı. O zayıf umut ipliğine sarıldı.

Diğerleri ne yapıyordu? Bu soru kafatasının içinde dönüp duruyor, düşüncelerini binlerce cevaba bölüyordu.

Hırsız olabilirlerdi. Babasının evini soymaya geldiklerini o kadar şiddetle umuyordu ki, neredeyse kendini bunun doğru olduğuna ikna edecekti. Antika tabloları, altın heykelleri, Doğu'ya özgü oymaları, annesinin mücevherlerini çalmaya gelmişlerdi. Bu daha önce de denenmişti, neden tekrar olmasındı? Ama hangi hırsız gün ışıyana kadar beklerdi ki? Hangi hırsız hizmetkârlar ayaktayken bir evi soyacak kadar aptal olabilir ki?

Dizlerini göğsüne çekti. Çenesini onlara dayadı ve karşılığında tüfekten omurgasına bir dürtme aldı, ama topuklarının arkasında bir taşı ulaşabileceği bir yere sürükledi. Kollarını kaval kemiğine doladı ve sisi incelten esintiyle titredi. Soğuk olduğundan değil ama korkmuştu. Tesovo'da kol gezen siyah kukuletalılardan habersiz, şu sıralar yataklarından kalkmak üzere olan anne babası ve kız kardeşi Katya için korkuyordu. Katya henüz on üç yaşındaydı, Tesovo'daki ilk sabahlarında kahvaltıdan sonra derede yüzmek için Valentina'nın odasına koşarak gelen sarışın bir enerji balonuydu. Annem sabahları ilk iş olarak odasına kapanmayı severdi, ama babam kahvaltıda dakiklik konusunda çok titizdi. Büyük kızı geç kaldığı için bıyıklarını karıştırıyor ve cep saatine bakıyordu.

Baba, dikkatli ol.

"Siz Bolşevik misiniz?" diye sordu aniden, darbeye karşı kendini gererek.

Darbe geldi. Boynuna. Bir şeylerin çıtırdadığını duydu.

"Öyle misin?" diye tekrar sordu. Dönüp onun kapüşonlu yüzüne bakabilmeyi diledi.

"Kapa çeneni."

İkinci darbe daha sertti ama en azından konuşmuştu. Ona oturmasını emrettiğinden beri ilk kez sesini duymuştu. Adamın ne kadar gerisinde çömelmiş, bir örümcek gibi sessiz durduğundan emin değildi ama bir tüfek boyundan daha kısa bir mesafede olduğu belliydi. O kadar uzun zamandır itaatkârdı ki

şimdiye kadar gardını düşürmüş olmalı. Eğer yanılıyorsa... Bunu düşünmek umurunda değildi. Onu ulaşabileceği bir yere çekmesi gerekiyordu.

"Babamın kim olduğunu biliyor musun?"

Tüfek çenesinin yan tarafına çarparak başını neredeyse boynundan ayırdı. "Tabii ki biliyorum. Bizi aptal köylüler falan mı sanıyorsun?"

"Kendisi General Nicholai Ivanov, Çar Nicholas'ın hükümetinde güvenilir bir bakan. Size ve arkadaşlarınıza yardım edebilir-"

Bu kez tüfeğinin ucunu kadının başının arkasına dayadı ve alnı dizlerine çarpana kadar öne doğru itti.

"Sizin türünüzün işi bitti," diye tısladı ona ve nefesini boynunun morarmış derisinde hissedebiliyordu. "Siz piçleri bizden çaldığınız toprağın altında ezeceğiz. Siz açgözlü suratlarınızı havyarla doldururken biz tekmelenmekten ve aç bırakılmaktan bıktık. Baban lanet bir zorba ve bunun bedelini ödeyecek-"

Eli, eteğinin altında saklı olan taşın üzerine kapandı. Şiddetli bir dönüşle etrafında döndü ve taşı kaputun önüne çarptı. Bir şey kırıldı. Çığlık attı. Bir tilkinin çığlığı gibi tiz bir çığlıktı. Ama kadın çok hızlıydı, adam tetiği çekmeden gitmişti. Koşuyor, eğiliyor, dalların altından kaçıyor ve çığlığı arkasında uçuşurken en karanlık gölgelere dalıyordu. Onun yeşilliklerin arasından saldırdığını duyabiliyordu ve iki el ateş etti ama ikisi de zararsız bir şekilde ıslık çalarak geçti, yaprakları tırmıkladı ve aralarındaki mesafeyi uzatırken dalları kırdı.

Nehri bulmak için umutsuzca topuklarının üzerinde bir yamaçtan aşağı kaydı. Ormandan çıkış yolu buydu. Takipçisini kaybettiğinden emin olana kadar yönünü değiştirdi ve sonra durup dinledi. İlk başta kulaklarında nabzından başka bir şey duyamadı ama yavaş yavaş başka bir ses gelmeye başladı: kayaların üzerindeki suyun belli belirsiz ama kusursuz dalgalanması. Rahatladı ve dehşet içinde dizlerinin büküldüğünü hissetti. Kendini nemli toprakta dik otururken, bir kedi yavrusu kadar halsiz ve ürkek bulunca afalladı. Kendini titreyerek ayağa kalkmaya zorladı. Babasını uyarması gerekiyordu.

Bundan sonra daha istikrarlı bir tempoda ilerledi. Nehrin yerini bulması ve kıyısı boyunca uzanan dar patika boyunca yola koyulması uzun sürmedi. Kafasının içinde birbirinden kopuk düşünceler dönüp duruyordu. Eğer bu kapüşonlu adamlar devrimciyse, ne gibi planları vardı? Sadece bir yerde mi saklanıyorlardı?

Tesovo'nun ormanı mı, yoksa buraya özel bir amaç için mi gelmişlerdi? Hedefleri kimdi? Sonuncusu zor değildi. Papa olmalıydı.

İçinde kükreyen öfke ılığını susturmak için dudaklarını kansız kalana kadar birbirine kenetledi ve ayakları tekrar hızlanarak sarkan dalların arasından sarsıntılı bir yol açtı.

Bir ses onu sarstı ve hemen tanıdı: suda sıçrayan bir atın toynaklarının gürültüsü. Birisi nehrin yukarısına doğru geliyordu. Burası sığdı, taşlardan oluşan bir yatağın üzerinde gümüşi bir şırıltı vardı, sabah güneşi girdaplardan süzölüp ağaçların arasına geri dönüyordu. Çöktü, bir çalının arkasında top gibi kıvrıldı, derisi sanki son birkaç saat içinde bir şekilde küçölmüş gibi yanaklarına gerildi.

LIEV POPKOV!"

Çirkin, düztaban atın üzerindeki iri adam onun sesiyle döndü. "Bayan Valentina!" At Dasha'yı arkasından süröklüyordu.

Siyah tirbuşon buklelerinin altındaki yüz ifadesi onu şaşırttı. Şok olmuş gibiydi. O kadar kötü mü görünüyordu? Normalde Liev Popkov az konuşan ve daha da az duygu ifade eden genç bir adamdı. Kendisinden birkaç yaş büyüktü, babasının Kazak ahır ustasının oğluydu ve sadece dört ayaklı yoldaşlarına ayıracak zamanı ve ilgisi var gibiydi. Eyerden sıçradı ve uzun çizmeleriyle sığılıklarda tepindi. Kızın kolunu tuttuğunda onun üzerinde yükseldi. Adamın ona dokunması onu şaşırtmıştı. O sadece dışarıda çalışan bir hizmetkârdı ama kendisine bir at getirdiği için ona itiraz edemeyecek kadar minnettardı.

"Silah sesleri duydum," diye homurdandı.

"Ormanda tüfekli adamlar var." Sözleri nefes nefese çıkmıştı. "Çabuk, babamı uyarmalıyız."

Soru sormadı. O öyle biri değildi. Bakışları ormanı taradı ve tatmin olduğunda onu atının sırtına bindirdi.

Dasha'nın dizginlerini çözerken, "Seni buraya getiren neydi?" diye sordu.

Devasa omuzları silkindi, kasları yağlı deri tuniği gerdi. "Bayan Katya sizi aramaya geldi. Atınızın gittiğini gördüm" -bir elini hayvanın sağrısında sevgiyle gezdirdi- "ben de atımı sürdüm. Onu bağlı buldum." Dizginleri ona uzatırken, siyah gözleri onunkilere sabitlendi. "Ata binecek kadar iyi misin?"

"Tabii ki."

"İyi görünmüyorsun."

Yanağına dokundu, kan hissetti ve parmaklarından aşağı süzülen kırmızıyı gördü. "Ata binebilirim."

"Yavaş git. Ayakların kötü görünüyor."

Dizginleri elinde topladı ve Dasha'nın başını çevirdi. "Teşekkür ederim, Liev. *Spasibo*." Topuklarına hızlı bir dokunuşla atı dörtnala koşturdu ve birlikte nehrin aşağısına doğru koştular, su onun etrafında bir gökkuşağı gibi dalgalanıyordu.

Liev Popkov ve iri kemikli hayvanı peşindeyken ormanda hızla ilerledi. Bir noktada yollarına bir ağaç devrildi ama Dasha hiç vakit kaybetmeden ağacın etrafından dolaşmanın bir yolunu buldu. Arkasında kızgın bir bağırış duydu ama durmadı, sadece Dasha'yı ağaca koydu ve onu atlayışa kaldırdı. At, kendinden memnun bir şekilde ağacın üzerinden süzüldü ve kara topraktan kıvrılarak çıkan köklerden sakınmak için yönünü değiştirerek dikkatsizlere çelme taktı.

Ormanın saçaklarından açık alana, manzaranın sessiz, güneşli uyuşukluğuna, yeşiller ve altınlardan, tarlalardan, meyve bahçelerinden ve otlaklardan oluşan bir yorganın önüne tembelce yayıldılar. Rahatlayarak ağlamak istedi. Hiçbir şey değişmemişti. Her şey güvendeydi. Yokuşun tepesinde nefes almak için atını dizginledi. Orman kâbusundan çıkıp, havanın olgunlaşan elmalarla koktuğu ve Ivanov malikânesinin yarım mil ötede, malikânenin kalbinde, sobanın önündeki bal rengi bir kedi gibi şişman ve mutlu bir şekilde oturduğu gerçek dünyaya geri dönmüştü. Bu onun içinde bir şeyleri hızlandırdı ve Dasha gibi o da daha rahat nefes aldı. Dizginleri kısalttı, yola devam etmeye hevesliydi.

"O atlayış tehlikeliydi. Risk alıyorsun."

Sağ tarafına baktı. Genç Kazak ve atı güneşe karşı bir kaya kadar sağlam bir siluet oluşturunuyordu.

"En hızlı yol buydu," diye belirtti. "Zaten yaralanmışsın."

"Başardım."

Başını iki yana salladı. "Hiç kırbaçlandın mı?" diye sordu. "Ne?"

"O atlayış çok zordu. Eğer düşseydin, baban beni kırbaçlatırdı."

Valentina'nın ağzı açık kaldı. Knout, genellikle metal dikenleri olan ham deriden bir kırbaçtı ve Rusya'da kullanımı kaldırılmış olmasına rağmen, disiplini sağlamak için hâlâ kullanılıyordu. Bir tanesi babasının çalışma odasının duvarında uyuyan bir yılan gibi asılı duruyordu. Bir an için birbirlerine baktılar ve güneş ışığı aniden ona kaybolmuş gibi geldi. Her gün bir kırbaç korkusuyla yaşamak nasıl bir şey olmalıydı? Liev'in yüz hatları ağır ve ciddiye, genç yaşına rağmen sanki hayatında gülümseyecek çok az şey varmış gibi çoktan oluklara yerleşmişti. Utanmış ve mahcup hissetti.

"Özür dilerim," dedi.

Homurdandı.

Gözlerini ilk kaçırın o oldu. Dasha'nın tüylü kulaklarını okşadı, sonra dilini saklatarak onu çimenli yamaçta dörtmala koşturdu. Hava Valentina'nın ciğerlerine çarpıp saçlarının uzun tellerini sürükledi ve üzengilerden biri çıplak ayağından kopma tehlikesi geçirdi. Öne doğru eğildi, Dasha'nın sırtını düzleştirdi ve onu daha hızlı bir tempoya teşvik etti.

Yokuşun yarısına geldiklerinde bir patlamanın gürültüsü sessizliği bozdu. Evin bir ucu titredi ve gri bir duman bulutunun içinde parçalanmadan önce havaya sıçradı. Valentina çığlık attı.

İki

NYET! HAYIR! KELİME VALENTINA'NIN ZİHNİNİ DOLDURDU, YANKILANDI

İçinde başka kelimelere yer kalmayana kadar. *Nyet! Kan ve acı* gibi kelimelere yer yok. Ölüme yer yok.

Atları evin önündeki çakılların üzerinde kayarak durdu ve Valentina kendini eyerden dışarı attı. Her yerde gürültü vardı. Çılgına dönmüş insanlar, koşuşturan hizmetçiler, bağırانlar, ağlayanlar. Panik yüzlerden yüzlere sıçırıyordu; hava yoğun ve ağırdı. Duman kokusu vardı, ayakların altında cam kırıkları. Ahırlardan dehşet içinde sıçrayan binicisiz atlar görüldü. *Bomba* kelimesinin tekrar tekrar söylendiğini duydu.

"Baba!" diye bağırdı.

Babasının çalışma odası, dumanın evi açgözlü bir şekilde yutarak dışarı çıkıtığı uçtaydı. Babası Tesovo'dayken her sabah kahvaltıda gazetesini bitirdikten hemen sonra bakanlık mektuplarını yazmak için çalışma odasına giderdi. Binanın çökmüş kanadına doğru uçmaya başladığında kalbi küt küt atmaya başladı ama sadece iki adım sonra sarsılarak durdu. Çapa zinciri gibi bir yumruk bileğini yakalamıştı.

"Liev," diye bağırdı, "bırak beni!"

"Nyet."

"Babam burada mı diye
bakmam gerek-" *"Olmaz.*

Güvenli değil."

Kirli tırnakları kızın beyaz tenine batarken, diğer elinde iki atın dizginlerini tutuyordu. Dasha burun deliklerini açmış, çılgınca zıplıyordu ama çirkin olan, meraklı kahverengi gözlerini Popkov'a dikmiş, öylece duruyordu.

Çırpınmayı bıraktı ve kendini tam boyuna çekti. "Beni serbest bırakmanı emrediyorum, Liev Popkov."

Onun buyurgan figürüne baktı. "Yoksa ne olur? Beni kırbaçlatacak mısın?"

O anda Valentina babasının sırtını gördü - lacivert frakını tanıdı - yoğun moloz tozunun içinde tökezliyordu.

"Baba!" diye tekrar bağırdı.

Ama Popkov'un onu bırakmasını sağlayamadan, dumanın içinden nefes alamayan bir adamın kararmış şekli çıktı. Kollarında parçalanmış gibi görünen bir figür yatıyordu. Adam onu kucaklıyordu, başı kemiksiz bedenine eğilmişti, isli bacakları gevşek ve umursamaz bir şekilde sallanıyordu. Adam bir şeyler haykırıyordu ama nedense Valentina'nın kulakları çalışmıyordu. Adamın ne dediğini anlayamıyordu. Adam yaklaştı ve Valentina bir şokla onun babası olduğunu fark etti, ama derisini, bıyıklarını, giysilerini kaplayan siyah tozdan bir koza olan babası.

"Baba!" diye bağırdı.

Bu sefer Kazak onu bıraktı. Babasının yanına doğru çabalarken, gözleri figürün ayaklarından birine takıldı. Nevsky'deki dükkânda kız kardeşinin seçmesine yardım ettiği tek bir kırmızı ayakkabı giyiyordu. Geri kalan her şey babam gibi kararmıştı: bacakları, elbisesi, yüzü, hatta saçları bile, başının yan tarafında hâlâ sarı olan bir tutam dışında. Ama kızıla boyanmıştı.

"Katya..."

Valentina bu ismi haykırmaya, kız kardeşinin mavi gözlerini açmasını, doğrulup oynadığı oyuna gülmesini sağlamaya çalıştı. Ama kelimenin canı yoktu. Dudaklarında öldü.

"Katya..."

Babası hizmetçilere bağıırıyordu. "Doktoru getirin! Tanrı aşkına, onu hemen buraya getirin. Ne olduğu umurumda değil..."

Sesi kalınlaştı ve parçalanır gibi oldu. Valentina onun yanında durdu, yüzü donmuştu ama kırık bebeğe dokunmak için uzandığında babası kollarını savurdu.

"Ona dokunma."

"Ama ben-"

"Ona dokunma. Bunu ona sen yaptın."

"Hayır, baba, ben-"

"Onu da yanında götürmeliydin. Seni arıyordu, seni bekliyordu. Senin yüzünden incindi. Sen-"

"Hayır," diye fısıldadı Valentina.

"Evet. Ben hâlâ kahvaltı odasıdaydım ama o, sen onsuz ata binmeye gittiğin için endişeleniyordu. Çalışma odama girmiş olmalı..." Ağzı alçak bir çığlığa dönüştü. "O katil vahşileri vurduracağım, yemin ederim vurduracağım."

"Katya..."

Sarı-siyah kafa hareket etti. Kırmızı ayakkabı titremeye ve sallanmaya başladı ve yırtılmış boğazdan ince bir iplik halinde garip, doğaüstü bir ses yükseldi. Çocuğunu göğsüne daha sıkı bastırıp adını mırıldanan babası, Valentina peşinde, ön kapıya çıkan geniş basamaklara doğru aceleyle yürüdü. Eşikten adımını atar atmaz başını çevirip ona baktı. Gözlerinde gördüğü şey onu durdurdu.

"Çık dışarı, Valentina. Çık git buradan. Atlar senin için kız kardeşinden çok daha fazla şey ifade ettiğine göre, git ve onları yakalamaya yardım et."

Gözleri neredeyse kapanacaktı ve bir an için dengesizce sallandı. Ayağıyla kapıyı tekmeleyerek kadının suratına kapattı.

VALENTINA ORADA DURDU VE TOPUKLARININ ÜZERİNDE GERİYE DOĞRU SALLANDI,

kapıya bakıyordu. İçindeki demir çivilere, Katya'yla birlikte geçen Noel'de karın ne kadar derine indiğini göstermek için yüzeyini bir taşla oydukları yere.

"Katya," diye inledi.

Annem neredeydi? Sıcak su ve sargı bezi mi topluyordu?

Arkasından gelen kulak tırmalayıcı bir gıcırtı dönüp bakmasına neden oldu. Atlar panik içinde koşturuyor, başlarını savuruyor, topuklarını tekmeliyorlardı. Onları kim dışarı salmıştı? Ağızlarında ve yanlarında köpük parçaları vardı. Ahırlarda ne olmuştu? Devrimciler de orada mıydı? Seyisler ve seyis çocukları korkmuş hayvanların peşinden koşuyor, onları ikna etmeye çalışıyor ve çağırıyorlardı ama kontrolü elinde tutmayı ve sinirleri yatıştırmayı bilen güçlü bir adam olan ahır ustası Simeon Popkov'dan hiçbir iz yoktu. Hiçbir yerde görünmüyordu.

O neredeydi? Ve Liev neredeydi?

Merdivenleri terk etti ve evin yanından ahırlara doğru uçtu. Katya'ya bu korkunç şeyi yapan adamları çoktan yakalamış mıydı? Eğer ona sorumlu devrimcilerden birini getirirse, babasının onun bencilliğini affedeceğinden emindi.

"Simeon!" diye bağırdı ahırın avlusuna doğru koşarken.

Aniden durdu, ciğerleri pompalıyordu. Avlu sessiz ve tuhaf bir şekilde boştu. Sadece Dasha ve Liev'in çirkin bineği duvardaki demir bir halkaya bağlıydı. Tedirgindiler, daireler çiziyor, birbirlerine çarpıyorlardı. Avlunun uzak ucunda, ahırların ötesinde, ahır sahibinin ofisi olan kulübe duruyordu ve kapısı açıktı. Loş içeride, sırtı kendisine dönük, iri yarı bir erkek figürü seçebiliyordu. Yere diz çökmüştü, siyah başı öne eğikti.

"Simeon," diye seslendi. Sesindeki korkuyu duyabiliyordu.

Ama kelime ağzından çıkarken bile hatasını fark etti. Ahırın sahibi değildi; oğlu Liev yerde bir şeyin üzerine çökmüştü. Kulübeye daldı.

"Liev, nerede ... ?"

Babası Simeon Popkov tam karşısında duruyordu. Ahır ustası yerde sırtüstü yatıyordu, kolları bacakları çarpık, siyah gözleri açıktı. Boğazı kemiğe kadar kesilmişti. Bu kadar çok kan olabileceğine asla inanmazdı. Kıpkırmızı kan dünyasını kaplamış gibiydi. Tuniğini ele geçirmiş, saçlarını ıslatmış, zemini kaplamıştı. Havada kızıl lekeler uçuşuyordu ve kokusu boğulmasına neden oluyordu.

Zihni bulanıklaştı. Sanki göz kapakları önündekileri silip süpürebilirmiş gibi gözlerini kırıştırdı, tekrar kırıştırdı ve bu kez Kazak'ın oğluna odaklandı. Gözyaşları yanaklarından aşağı süzülüyordu ve eli babasınınkini tutuyordu, güçlü parmakları mümkün olsa ölümü aldatacak bir kavrayışla sarıyordu. Bir elini genç adamın sırtına koydu ve gömleğinin altındaki titremeleri hissetti.

"Liev," diye fısıldadı yavaşça. Onun saçlarına, siyah tel tel buklelerine dokundu, acının kıymıklarını çıkarmak istiyordu ama nasıl yapacağını bilmiyordu. "Çok üzgünüm. O iyi bir adamdı. Neden ona da zarar versinler ki?"

Liev başını kaldırdı ve ahşap duvarlardaki kıpkırmızı lekelerle hüznle baktı. Kelimeler kükreyerek ağzından çıktı. "Babam onlar için bir hiçti. Hiçbir şey! Bunu sadece yapabileceklerini kanıtlamak, güçlerini göstermek için yaptılar. Ve sizin sınıfınızdaki diğer aileler için çalışanlara uyarı vermek için."

Uzun bir süre öylece durdu, göğsü nefes alamayacak kadar sıkışmıştı, kafasında Malatya'nın parçalanmış figürünü görüyor, babasının gözlerindeki ifadeyi yeniden yaşıyordu. Kazak'ın boğazından titreyerek çıkan iniltilerdeki acıyı dinledi. Elini onun omzuna koyarak teselli etmeye çalışıyordu ama ikisinin de isteyeceği son şeyin teselli olduğunu biliyordu. İçinde bir öfke dalgası yükseliyordu.

"Liev," dedi, "bunun bedelini ödeyecekler."

Kara gözlerini onunkilere dikti. "Dinlenmeyeceğim," diye hırladı, "ve unutmayacağım. Onlar ölene kadar."

Bakışları, henüz üç yaşındayken onu atın sırtına ilk çıkaran ve her düştüğünde onu topraktan ilk kaldıran Simeon'un cesedine kaydı. Onun tozunu alır, kocaman kahkahasıyla onu kızdırır ve onu tekrar ata bindirirdi.

"Unutmayacağım," diye yineledi. "Ne de affedeceğim."

EV SESSİZLİĞE GÖMÜLDÜ, ODALAR KARANLIĞA GÖMÜLDÜ. HERKES

Parmak uçlarında hareket ediyor ve ölülerin yanında yaptıkları gibi alçak sesle fısıldayarak konuşuyorlardı. Valentina perdeleri aralayıp, "*Hâlâ yaşıyor!*" diye bağırarak istedi. Ama göğsüne saplanan ağrıya aldırmadan sustu ve salondaki şezlongda annesinin yanına oturdu.

Kelimeleri aşmışlardı. Kendi içlerine kapanmış, doktorun ağır adımlarının merdivenlerden inmesini bekliyorlardı. Oda sıcaktı, güneş perdelerin arasından süzölmeye çalışıyordu ama Valentina iliklerine kadar üşüyordu. Gözleri annesinin narin parmaklarını izledi, lavanta rengi sabahlığının kucağında çömelmiş, birbirlerine dolanmış, kıvrılmış ve kazınmış, kolundaki dantel manşeti çekiştirirken, hafif vücudunun geri kalanı sessiz duruyordu. Valentina'yı annesinin yüzündeki çaresizlik ifadesinden ya da yanaklarının beyaz tenindeki iki şiddetli renk patlamasından daha çok üzen şey buydu. Elizaveta Ivanova her zaman itidalli olmaya inanan bir insandı. Onun ellerinin kontrolden çıktığını görmek dünyayı güvensiz hissettiriyordu.

"Daha ne kadar sürecek?" Valentina mırıldandı.

"Doktor orada çok uzun süre kaldı. Bu kötüye işaret."

"Hayır, bu hâlâ ona yardım ettiği anlamına geliyor. Vazgeçmemiş." Gülümsemeye çalıştı. "Katya'nın ne kadar inatçı olduğunu biliyorsun."

Elizaveta Ivanova kuru ve sert bir hıçkırık attı, sonra da sustu. Bir kadının hayattaki rolünü kocası için dekoratif ve büyük ölçüde sessiz bir süs olmak, her zaman kolunda çekici ve iyi huylu görünmek ve onun için çocuk doğurmak olarak gören kadın türünün bir parçası olarak yetiştirilmişti, bunlardan birinin soyu devam ettirmek için bir erkek olması bekleniyordu. Bu son alanda başarısız olmuştu. İki sağlıklı kız çocuğu dünyaya getirmişti ama erkek çocuğunun olmamasını affedemiyor, bunu bilinmeyen ölümcül bir günah için Tanrı'nın verdiği bir ceza olarak görüyordu. Şimdi de küçük kızının üzerindeki bu lanet.

Annesinin günlük rutin sosyal faaliyetlerine rağmen Valentina bazen onun yalnız olduğunu düşünüyordu. Aralarında nadiren gerçekleşen bir fiziksel temas jestiyle kolunu ona doladı ve vücudunun sıcaklığı karşısında hayrete düştü. Kendi teni mermer gibi soğuktu. Şu anda bile annesinin gür altın sarısı saçları zarif bir şekilde başının üstünde duruyordu ve Fransız ipeği ve dantelinden, ametist broş ve balina kemiğinden yapılmış zırhının içinde dimdik oturuyordu. Valentina'nın aklına ilk kez, belki de annesinin dünyanın ne kadar tehlikeli bir yer olduğunu zaten bildiği ve bu yüzden hiç rahatlamadığı geldi. Güvenlik polisi tarlaları ve ormanı tarıyordu ama şu ana kadar tüfekli bir adam bulamamıştı.

"Anne," diye fısıldadı usulca, "devrimciler beni ormanda tutmasaydı, Katya uyanmadan çok önce buraya dönmüş olurdum, babamın yanına gitmek yerine dereye benimle olurdu..."

Elizaveta Ivanova kızını incelemek için başını çevirdi, burun delikleri açıldı, gözleri sanki her zamanki koyu mavi pigmentleri gizli gözyaşlarıyla yıkanmış gibi neredeyse renksizdi. "Suçlu sen değilsin Valentina." Kızının elini kendi elinin içinde tuttu.

"Babam öyle olduğumu düşünüyor."

"Baban kızgın. Suçlayacak birine ihtiyacı var."

"Ormandaki kapüşonlu adamları suçlayabilir."

"Ah." Elizaveta Ivanova uzun ve hüzünlü bir iç çekti. "Bu çok kolay olurdu. Ona karşı sabırlı ol, canım. Aklında senin bildiğinden çok daha fazlası var."

Valentina ürperdi. Bundan sonra hiçbir şeyin kolay olmayacağından emindi.

YATAK ODASI BOĞUCUYDU. NE YAPMAYA ÇALIŞIYORLARDI

Kız kardeşine? Onu boğmak mı? Sıcak bir yaz günü olmasına rağmen ızgarada bir ateş yanıyordu, perdeler kapalıydı ve loş bir ışık, Valentina'ya karanlığın içinde saklanan gizemli figürler gibi hissettiren gölgeler oluşturuyordu. Ona beş dakika izin verilmişti, hepsi bu kadardı ve sadece çok yalvardığı için. Hemen yatağın yanına diz çöktü, kollarını işlemeli ipek tezgâha dayadı ve çenesini elinin üzerinde dengeleyerek gözlerinin kız kardeşininkilerle aynı hizaya gelmesini sağladı.

"Katya," diye fısıldadı. "Katya, özür dilerim."

Yastığın üzerindeki yüz yüreğini burktu. Katya'nın elli yıl sonraki haliydi bu; teni ve saçları gri ve cansız, dudakları ince, acı dolu bir çizgiye çekilmişti. Valentina onun yanağını hafifçe öptü ve üzerindeki kiri kokladı. Gençken bir keresinde bahçıvanlardan biri bir kulübenin altından fare yuvası çıkarmış, Katya'yla birlikte küçük tüylü bedenlerin kaçmak için çırpınırken çıkardıkları ciyaklamaları gözleri faltaşı gibi açılarak izlemişlerdi. Valentina'nın burun deliklerine yapışan ağır bir misk kokusu yaymışlardı. Katya'nın teni de şimdi öyle kokuyordu.

Katya'nın uyanık olup olmadığını bilmiyordu. Bilinçli ya da bilinçsiz. Doktorun ona bir şey verdiğini söylediler. Bu ne anlama geliyordu? Morfin mi? Her zaman kahkahalar ve enerjiyle dolup taşan değerli sarışın kız kardeşi nasıl olur da bu küçük yaşlı kadının derisinin altında saklanıyor olabilirdi? Valentina belli belirsiz, örtünün dışında duran tozlu kola dokundu; bir yabancınkı gibi sert ve pürüzlüydü. Derede yüzmeyi seven ve saklanmak için gümüşü inler inşa etmek üzere söğütlerden dallar koparan saten pürüzsüzlüğündeki uzuvlar neredeydi?

Büyük bir gözyaşı kız kardeşinin koluna sıçradı ve Valentina'yı ürküttü. Ağladığının farkında değildi. Yanağını kız kardeşinin sıcak koluna dayadı ve derisinin altında bir fırın varmış gibi hissetti.

"Buna ben, Valentina Ivanova neden oldum," diye mırıldandı nefesinin altından, böylece zihni kadar kulakları da bu sözlere tanıklık edecekti. Gözyaşlarını sildi ve yüksek sesle, "Katya, benim, Valentina," dedi.

Yanıt yok.

Kız kardeşinin kirli saçlarını öptü. "Beni duyabiliyor musun?" Yanıt yok.

"Lütfen, Katya."

Gri-altın bir kirpik dalgalandı.

"Katya!"

Bir gözünde mavi bir yarık belirdi.

Valentina daha yakına eğildi. "Merhaba, *Privet*, tatlım."

Yarık bir parça genişledi. Katya'nın dudakları kıpırdadı ama hiç ses çıkmadı.

Valentina kulağını kız kardeşinin dudaklarına dayadı ve hafif bir nefes fısıltısı hissetti. "Ne oldu? Ağrın mı var? Doktor..."

"Korkuyorum."

Valentina'nın boğazı kapandı. Yumuşak yanağını öptü. "Korkma Katya. Ben buradayım. Sana göz kulak olacağım ve seni güvende tutacağım. Hayatımızın geri kalanı boyunca." Kız kardeşinin küçük elini sıktı ve onun morarmış ağzının kenarında hafif bir hareket gördü. Bir gülümseme.

"Bana söz ver," diye nefes aldı

Katya. "Söz veriyorum.

Hayatım üzerine."

Katya'nın gözleri yavaşça kapandı ve mavinin dar yarığı kayboldu. Ama gülümsemenin kenarı kaldı ve Valentina, onlar gelip gitmesini sağlayana kadar onun gevşek elini kucakladı.

Üç

ST. PETERSBURG, RUSYA ARALIK 1910

KIZLAR, HANIMEFENDILER, BUGÜN BİZİM İÇİN BÜYÜK BİR ONUR. Okul. Unutulmayacak bir gün. Her birinizden en iyisini bekliyorum. Bugün daha parlak olmalısınız..."

Müdire uçuşun ortasında durdu. Özenle çizilmiş kaşları tiksintiyle kalktı. Kızlar nefeslerini tutmuş, gazabının hangi sefil yaratığa yöneleceğini görmek için bekliyorlardı. Madam Petrova, yüksek yakalı ve kameo broşlu kasvetli elbisesi içinde, Ekaterininsky Enstitüsü'nün büyük salonundaki sıraların önünde bir aşağı bir yukarı yürüyor, her bir öğrenciyi, birliklerini gözden geçiren bir generalin eğilip bükülmeyen bakışlarıyla süzüyordu.

"Nadia," dedi keskin bir sesle.

Valentina'nın kalbi, temiz önlüğüne mürekkep damlatan arkadaşı için sızladı.

"Dik otur kızım. Arka sıradasın diye kambur duramazsın. Süpürge sapının sırtına bağlanmasını ister misin?"

"Hayır, Madam." Nadia omuzlarını dikleştirdi ama ellerini kirlenmiş önlüğünün üzerinde tuttu.

"Aleksandra, yanağındaki şu kıvrımı kaldır." Sıralar boyunca süzülerek ilerledi.

"Emilya, ayaklarını birleştir, sen bir at değilsin. Valentina, hemen oyalanmayı bırak!"

Valentina kızardı ve parmaklarına baktı. Parmakları ısınmak için çaresizce dizlerine vuruyordu. Soğuk parmaklarla oynayamazdı. Ama onları itaatkâr bir şekilde kucağına koydu. Kalbi küt küt atıyordu. Bir gösteriden önce hep böyle olurdu ama Nocturne'ü gece rüyalarında ona eşlik edene kadar çalışmıştı, tıpkı çılgık atan atların sesinin hâlâ yaptığı gibi. Patlama gününden beri ata binmemişti ve bir daha da binmeye niyeti yoktu ama yine de

Piyano tuşlarına ne kadar sert vurursa vursun, sesleri onu terk etmiyordu.

"Valentina."

"Evet, Madam."

"Bugün kimin için gösteri yaptığınızı unutmayın. Çarın kendisi."

"Evet, Madam."

Bu kez Chopin'in Mi Bemol Noktürn'ünü daha önce hiç olmadığı kadar iyi çalacaktı.

JENS FRIIS DUVARDAKI KUBBELİ SAATE BAKTI. Saat

Öğleden sonra, ayak parmakları donmuş gibi sürünerek geçiyordu ve esnemek için can atıyordu.

Bacaklarını uzattı ve sinirli bir şekilde pozisyon değiştirdi. Bitmek bilmeyen şiirler ve şarkılardan yorulmuştu, ayrıca kendisi gibi zürafa gibi uzuvları olan biri için yapılmamış saçma bir sandalyede oturmaktan da rahatsızdı. Daha da kötüsü, Kontes Serova'ya, vakti yokken onu bu okullu kız eğlencesine sürüklediği için kızgındı. Daha bu sabah gelen yeni inşaatın planlarını incelemesi gerekiyordu ve lanet olsun, bu salon soğuktu. Zavallılar buna nasıl dayanıyordu? Duvar boyunca dizilmiş sıralarda öğrenciler, beyaz pelerinli ve önlüklü koyu renk elbiseleri içinde, narin kar oymaları gibi dimdik oturuyorlardı.

Bakışları usulca şarkı söyleyen *institutka*'ya kaydı. Yeterince hoş bir ses, özel bir şey yok, ama şarkı sıkıcıydı, nefret ettiği sıkıcı Alman *liederlerinden* biri, sonsuza kadar devam edenlerden. Kapıya baktı ve kaçma şansının ne olduğunu merak etti.

"Jens," diye fısıldadı Kontes Natalia Serova onun yanına. "Terbiyeli ol." "Korkarım bu tür elitist zevkler benim huysuz beynimi aşar."

Sabit mavi gözleriyle ona bir bakış fırlattı, sonra da arkasını döndü. Parfümünün kokusunu alabiliyordu. Büyük olasılıkla Paris'ten gelmişti, tıpkı şapkası gibi, onu gülümseten ipek ve tüylerden oluşan anlamsız bir şekerleme. Uzun paltosunun içinde

Otuz yaşlarında olduğunu tahmin etmesine rağmen, yeşilin en soluk tonları kız gibi vücudunu sergiliyor, kulaklarında ve boğazında zümrütler parlıyordu. Mükemmel bir zevki vardı, buna hiç şüphe yoktu. Danimarkalı bir matbaacının oğlu olan Jens, Kopenhag'da burnundan hiç eksik olmayan mürekkep kokusuyla büyümüştü ama şimdi yirmi yedi yaşındaydı ve Petersburg'da sergilenen güzel kokuları takdir etmeyi öğreniyordu.

"Çok kışkırtıcısın. Maria'yı dinle," diye mırıldandı nefesinin altından.

Ah, demek bu şarkıcı kontesin yeğeni Maria'ydı. Kontesin onu iki yıl önce, Jens'in Çar Nikolay'la ilk kez tanışma şerefine nail olduğu konsere sürüklediği zamanı hayal meyal hatırlıyordu. Kontes Natalia Serova onu tanıştırmıştı, bunu unutmamalıydı. Her ne kadar kocası Jens'in mühendislik becerilerini malikânelerinde çalışmak için kullanmış olsa da, ona çok şey borçluydu.

Bu kez Çar Nikola salonun ortasındaki yüksek arkalıklı sandalyede dimdik oturuyordu ve sıkıldığını mı yoksa eğlendiğini mi anlamak mümkün değildi. Yüzündeki kaslar çok iyi eğitilmişti. Ufak tefek bir adamdı ve zayıf çenesini belirgin bir kestane rengi sakalın arkasına saklamıştı, aynı şekilde zayıf bedenini de etkilemek için tasarlanmış bir dizi hantal askeri üniformanın içine gizlemişti. Bugün, bol miktarda madalya ve altın örgü ile ağırlaştırılmış tavus kuşu mavisi bir ceket içinde göz kamaştırıyordu.

Jens, Çar Nikolay Aleksandroviç Romanov'un, çıplak ayaklarıyla 1.80 boyunda olan ve Tanrı'nın demir yumruğu gibi davranmaktan çekinmeyen kabadayı babası Çar Aleksandr III'ün aksine, yanlış işte yanlış adam olduğuna inanan tek kişi değildi. Ama şimdi, her zamankinden daha fazla, Rusya kendi boğazını kesme tehlikesiyle karşı karşıyaydı, bilgelik ve güç sahibi bir lidere umutsuzca ihtiyaç duyuyordu.

"Bravo," diye seslendi Çar. "Aferin, Matmazel Maria."

Alkışlar salonda patladı. Yeğeni bitirmişti, Tanrı'ya şükür. Jens rahat bir nefes aldı çünkü artık gidebilir ve işine geri dönebilirdi. Ancak odanın en ucunda duran kuyruklu piyano aniden canlandı ve yüksek tavanlı odada müzik akmaya başladı. Jens içten içe inledi. En sevmediği bestecilerden biri olan Chopin'den bir parçaydı bu; her zaman çok ağlamaklı, umutsuzluk dolu, kızışmış bir kedi gibi kulağınızın dibinde sızlanırdı.

Piyaniste şöyle bir baktı ve onun siyah bir saç bandıyla yüzünden geriye çekilmiş sık siyah saçları olan zayıf, genç bir yaratık olduğunu gördü. On altı yaşlarında olduğunu tahmin etti, belki de on yedi. Ekaterininsky Enstitüsü üniforması giyyordu ve diğer tüm kızlar gibi şekilsiz ve anonim görünmesi gerekirdi. Ama öyle görünmüyordu. Onda gözlerinin takılıp kalmasına neden olan bir şey vardı, ellerinin hipnotik bir zarafetle hareket etmesindeki bir şey. Sanki müziğin bir parçası gibiydiler.

Küçük, güçlü parmakları tuşların üzerinde akıyor, onun göremediği bir şeye, kendi özel dünyasının bir parçası olan bir şeye bağlanıyordu. Müzik yükseldi, minör bir akorda yükseldi ve duyularını güzelliğiyle doldurdu, sonra hiçbir uyarıda bulunmadan, tamamen hazırlıksız olduğu bir anda kalbini söküp aldı. Gözlerini kapattı, müziğin içinde yaşadığının farkındaydı. Notalar içindeki yerlere, gizli köşelere dokunuyordu. İradesini zorlayarak gözlerini açtı ve müziği böyle bir silaha dönüştürebilen kızı inceledi.

Vücudu taburenin üzerinde dramatik bir şekilde sallanmadı. Sadece elleri. Ve başı. Sanki vücudundan ziyade müziğe aitmiş gibi hareket ediyorlardı. Teni en soluk fildişi rengindeydi ve gözleri dışında yüzü neredeyse ifadesizdi. Kocaman ve karanlıktılar, Jens'e coşkudan çok öfkeye yakın gelen bir duyguyla doluydular. Bu kadar genç bir kız böylesine güçlü duyguları nereden bulmuştu? Sanki her nefesinde onları içine çekiyordu.

Sonunda müzik sona erdi ve kız başını öne eğdi. Koyu renk saçları yüzünün görünmesini engelledi ve ellerini sessizce kucağına koydu. Sadece belli belirsiz bir titreme omurgasını sarstı ve ardından salonu sessizlik kapladı. Jens çara baktı. Nicholas'ın yüzünden kontrolsüz gözyaşları süzülüyordu. Yavaşça imparatorluk ellerini kaldırdı ve alkışlamaya başladı ve hemen ardından alkışlar salonda yankılandı. Jens tekrar genç piyaniste baktı. Kız kıpırdamamıştı ama başı bir tarafa dönüktü ve parlak koyu renk gözleri doğrudan ona bakıyordu. Eğer gerçek olamayacak kadar saçma olmasaydı, kızın kendisine kızgın olduğuna yemin edebilirdi.

"Matmazel Valentina," dedi Çar, sesi gözyaşlarıyla kalınlaşmıştı, "teşekkür ederim. *Merci bien*. Muhteşem bir performanstı. Unutulmazdı. Karım ve sevgili kızlarım Kışlık Saray'a bir daha geldiklerinde gelip onlar için çalmalısınız."

Kız tabureden kalktı ve derin bir reverans yaptı. "Bu büyük bir onur olur," dedi.

"*Pozdravlyayu*. Tebrikler, sevgili kızım. Harika bir piyanist olacaksın."

İlk kez gülümsedi, "*Spasibo*, Majesteleri. Çok nazıksınız." Bunu mırıldanışında Jens'i ürküten bir şey vardı.

Neredeyse kahkahalarla gülecekti ama Çar onun sözlerindeki hafif alaycı hışırtıyı fark etmemiş gibiydi.

"Demek öyle," diye fısıldadı Jens'in arkadaşı. "Şarkıdan olmasa da en azından Chopin'den keyif aldın."

Jens, Kontes Serova'ya döndü. "Ben yaptım."

"Friis, Tanrı aşkına, dostum, burada ne arıyorsun?"

Çar Nicholas'tı. Bir sonraki gösteriden önce bacaklarını esnetmek için çevresindekilere doğru kasıla kasıla yürüyordu. Herkes ayağa kalktı. Jens'ten oldukça kısaydı ve ayak parmaklarının üzerinde bir aşağı bir yukarı sallanma alışkanlığı vardı. Kadınlar selamlamak için kıyafetlerini karıştırdı ve erkekler onun ilgisini onaylamak için başlarını eğdi.

"Friis," diye devam etti Çar Nicholas, "umarım buraya kızlarla flört etmeye gelmemişsinizdir."

"Hayır, Majesteleri, değilim. Kontes Serova'nın misafiri olarak buradayım."

"Çok çalışıyor olman gerekmiyor mu? Senden beklediğim de bu, biliyorsun. Petersburg'un seçkin genç hanımlarının önünde geçit töreni yapmak için değil."

Jens topuklarını şıklatarak ve başını eğerek selam verdi. "O halde ben gidiyorum."

Nicholas'ın tavrı ciddileşti. "Sana başka yerde ihtiyaç var Friis. İyi bir adamı" -mücevherli elini okul salonuna doğru salladı- "bu gösteriş için harcamam."

Jens tekrar selam verdi ve gitmek için döndü. Bunu yaparken etrafına bir kez daha baktı ve piyanisti aradı. Kadın hâlâ onu izliyordu. Gülümsedi ama kadın cevap vermedi, o da başını ona doğru eğdi ve odadan çıktı. Kapı arkasından kapandığında, salonun cilalı döşeme tahtalarının üzerinde hâlâ kendisinden bir şeyler varmış gibi hissetti. Değer verdiği bir şey.

JENS!"

Adımlarının ortasında durdu. "Ah, Kontes. Gördüğünüz gibi acelem var."

"Bekle," diye seslendi. Ayak sesleri okulun boş sarı koridorunda yankılandı. Koridor, ona yetişmek için acele ediyordu. "Jens, özür dilerim. Çar'ın azarlamasının gerçekleşmesini istememiştim."

"Yapmadın mı?"

"Hayır. Affet beni."

"Kontes Serova," dedi, eldivenli elini kaldırıp dudaklarına bastırarak, "affedilecek bir şey yok." Ama sesi ironiden kırıldı.

Nefesini sertçe verdi. "Bu kadar kibirli olma Jens," dedi. "Bana karşı olmaz."

Uzandı ve adamın ağzına bir öpücük kondurdu. Dudakları yumuşaktı. Cazipti. Ama Jens geri adım attı. Kız ona sitem dolu bir bakış attı ve geldiği yoldan geri yürüdü.

Lanet olsun kadına. Lanet olsun ona.

JENS AĞIR BINICI PELERİNİNİ SIKICA SARMIŞTI.

Omuzları. Kasvetli gri sis elbiselerine, saçlarına ve hatta kirpiklerine yapışmıştı. At sırtında, kış mevsiminde gece gündüz sokak lambalarının aydınlatığı köprülerin üzerinden geçerek şehrin içinde bir hayalet gibi sürüklendi. At arabaları sisin içinde görünmeden geçip giderken ve arabalar birbirlerine klaksonlarını çalarken, yayalar çantalarını ve cüzdanlarını sıkı sıkı tutuyordu. Yankesiciler ve hırsızlar için bir gündü.

Petersburg'da bu yıl sıcaklıklar her zamankinden daha sertti. Moika Kanalı donmuş ve Neva Nehri şehri yutan ölümcül bir sis bulutu içinde kaybolmuştu. Fabrikalarda sert grevlerin ve yiyecek dükkanlarında kıtlıkların yaşandığı bir kıştı. Huzursuzluk sokaklarda kayarak ve sürünerek ilerliyor, işçiler köşe başlarında toplanıyor ve ucuz *makhorka* sigaralarını küskün bir öfkeyle içiyorlardı. Jens atını dörtnala koşturdu ve geniş bulvarlardan uzaklaştı, samurları ve ipeklileri ile şık Nevsky Prospekt'i geride bıraktı.

Sokaklar daha da daraldı, evler daha da kötüleşti, nemli havada kir ve umutsuzluk asılı kaldı. Üç vahşi köpekten oluşan bir sürü ata saldırdı ve karşılığında Hero'nun metal nalının ucunu aldı. Jens sokak boyunca sıkışmış yüzlere ve kararmış binalara baktı. Soğuk o kadar şiddetliydi ki camlar çatlamıştı.

Bu yüzden buradaydı. Bunun gibi yerler. Leş gibi kokan sokaklar. Yıkanacak su yok. Sadece yağmurda ekşiyen ve geri tepen kuyular ve buz tutan pompalar. Petersburg'a bu yüzden gelmişti.

VALENTINA SABAHIN DÖRDÜ OLDUĞUNDA

parmak uçlarıyla kapıya vurdu.

"*Vkhodite*, içeri gel canım." Ses yumuşak ve davetkârdı.

Kapının kolunu çevirdi ve loş ışıktaki gölgelerin yorgun köpekler gibi halının üzerine yerleştiği Hemşire Sonya'nın özel odasına girdi.

Valentina selamlarken, "*Dobroye utro*, günaydın," dedi.

Hemşire ellili yaşlarındaydı, sallanan bir sandalyede oturuyor ve ayağıyla sabit bir ritimle yere vurarak sandalyenin hareket etmesini sağlıyordu. İri bedeni eski püskü bir ev ceketinin içindeydi ve kucağında bir İncil açık duruyordu, parmağı okuduğu her satırın üzerinde geziniyordu.

"Bu gece nasıl?" Valentina hemen sordu.

"Uyuyor."

Uyuyor muydun? Yoksa sadece rol mü yapıyordu? Valentina, Hemşire Sonya'nın aradaki farkı anlamakta pek iyi olmadığını biliyordu. Katya son altı ay içinde parçalanmış omurgasını onarmak için üç ameliyat geçirmişti ve sonuncusundan bu yana hareket kabiliyeti kesinlikle artmıştı ama yine de yürüyemiyordu. Hiç şikâyet ettiğinden değil. Hayır, Katya şikâyet etmezdi. Ama gözlerinin altında mor çukurlar oluşur ve yüzündeki solgun, morarmış ifade acının ne zaman kötü olduğunu ele verirdi.

"Ona ne verdin?" Valentina sessizce sordu. "Biraz laudanum, normal dozda."

"Bunu azalttığını sanıyordum."

"Denedim, *Malishka*, küçüğüm. Ama buna ihtiyacı var."

Valentina yorum yapmadı. *Afyon hakkında ne bilirim ki? Sadece Katya'nın gözlerinde gördüğümü.*

Hemşire sallanan sandalyeyi durdurdu ve Valentina'nın yüzünü nazik bir endişeyle inceledi. "Suçluluk duygusu korkunç bir şey, canım." Başını salladı ve eli kucağında açık duran gofret inceliğindeki sayfanın üzerinde gezindi. "Tanrı bizi affeder."

Valentina pencereye doğru yürüdü, ağır perdeyi bir tarafa çekti ve geceye baktı. Parlak meşaleler taşıyan atlı kızaklar ve arabalar, hiç uyumamakla, çılgınca yaşamakla ve daha da çılgınca ölmekle övünen bu şehirde ilerlemeye devam ederken ışıklar titriyordu. Petersburg bir aşırılıklar şehriydi. Ya hep ya hiç. Petersburg'da hiç kimse bir sonraki içkisinden, bir sonraki ahlaksız partisinden, bir sonraki çılgın zar atışından başka bir şeye zaman ayırmıyor gibiydi. Tüm bunlara baktı ve hayatı için daha fazlasını arzuladı.

"Hayır," diye mırıldandı hemşireye, "istediğim Tanrı'nın bağışlaması değil."

HALA KARANLIKTİ. KALIN BİR KARANLIK.

ve ağır, zihni tıkayan türden. Hizmetçiler ateşi yakıp yerleri cilalarken, evin canlanmaya başladığına dair ilk cılız sesler üst kata süzüldü. Valentina, Katya'nın yatağının ucuna bağdaş kurmuş, kucağına bir havlu yaymıştı.

"Ben okuldayken babamın yeni bir araba aldığını duydum," dedi Valentina. "Evet. Bir Turicum. İsviçre'den."

"Korkunç derecede pahalı değil mi?"

"Sanırım öyle. Ama Çar Nicholas kendine yeni bir Delaunay-Belleville aldı. Sarayda işler nasıldır bilirsiniz; bu konuda büyük bir yaygara kopardılar ve herkes onu taklit etmeye çalışıyor."

"Kim kullanıyor?"

"Babam bir şoför tuttu. Adı Viktor Arkin." "Nasıl biri?"

"Üniformasının içinde çok şık. Oldukça sessiz ama sanırım ciddi bir şekilde yakışıklı."

"Üniformalı erkekleri hep sevmişsindir."

Katya sevinçle güldü ve Valentina memnun oldu. Bazı günler kız kardeşini gülümsetmek için bundan daha fazlası gerekiyordu. Ama bu sabah Katya'nın gözlerinin bulanık olduğunu fark etti, sanki sis Neva Nehri'ni aşır gece boyunca Katya'nın kafasına çökmüştü. Ayaklarından biri havlunun üzerinde duruyordu ve Valentina'nın elleri narin derisine masaj yapıyor, eklemleri manipüle ediyor, felçli uzva bir nebze hayat veriyordu. İnce bir lavanta yağı tabakası tekrarlanan hareketleri hafifletiyor ve havayı kokulandırarak hasta odasının kokusunu gizliyordu.

Katya yastıklarına gömüldü, saçları başının etrafında soluk altın sarısı bir pus oluşturunuyordu. "Bana yine çardan bahset." Valentina'nın meşgul ellerini izledi. "Nasıl biriydi?"

"Sana zaten söyledim. Yakışıklı ve çekiciydi ve çaldığım için bana iltifat etti."

Katya mavi gözlerini sanki çok küçük bir şeye bakıyormuş gibi kısmıştı. "Yalanlarını göremediğimi sanma Valentina. Dün ne oldu? Majestelerini neden sevmedin?"

"Tabii ki ondan hoşlandım. Çarı herkes sever."

"Eğer yapmazsanız Hemşire Sonya'yı çağırıp sizi buradan attıracağım..."

Valentina güldü ve solgun ayak tırnaklarına yağ sürerken durakladı. Kız kardeşinin ayağı avucunun üzerinde bir oyuncak bebeğinki kadar ölü duruyordu. "Pekâlâ, pekâlâ, itiraf ediyorum. Beni çok iyi tanıyorsun. Haklısın Katya, dün Çar Nikolay'dan hoşlanmadım. Ama sadece Romanovlar'ın yarısına değil, tüm dünyaya sahipmiş gibi kasıla kasıla odaya girdiği için. Bir tavus kuşu kadar şatafatlı. Büyük ayakkabılar giyen küçük bir adam."

Katya birdenbire elini alnına vurarak alaycı bir kızgınlık gösterdi. "Elbette, şimdi hatırladım. İki yıl önce seni okulda dinlediğinde karısı ve çocukları için piyano çalmanı istediğini söylemişti. Öyle değil mi?"

"Evet. Ve o zaman ona inanacak kadar aptaldım. Pratik yaptım, pratik yaptım ve pratik yaptım, çağırımı bekledim. Ama hiç gelmedi." Katya'nın ayağını çarşafın üzerine koydu. "Bu sefer çok daha akıllıyım." Genç kız kardeşine gülümsedi. "Bir çara güvenemezsin. Yalanlar onun kraliyet diline çok kolay gelir."

Katya'nın gözleri kocaman açıldı. "Yine mi oradaydı?" "Kim?"

"Daha önce Çar Nikola için oynadığınızda yanında bir adam olduğunu söylediğinizi hatırlıyorum."

"Hayır, ben öyle bir şey demedim." "Evet, söyledin."

Valentina diğer ayağı da alıp havlunun üzerine koydu. Parmaklarını ılık yağa daldırdı ve topuktaki kuru deriye masaj yapmaya başladı. "Sen neden bahsediyorsun?" Katya'nın ayak parmaklarını teker teker nazıkçe ayırırken gözlerini onlardan ayırmadı.

"Bir adam vardı. İki yıl önce okulunuzu ziyaret ettiğinde Çar'ın yanındaydı," diye ısrar etti Katya. "Hatırlıyorum, onun şey olduğunu söylemiştin..."

"Saçmalama."

"Bana onun bir Viking savaşçısına benzediğini söylemiştin." "Bu çok saçma."

"Ateş gibi saçları ve yeşil gözleri olan." "Hayal görüyorsun."

"Hayır, sen söyledin. Kapının yanında durdu ve sen dedin ki..."

Valentina güldü ve ayak parmağını çimdikledi. "On beş yaşındayken çok aptalca şeyler söyledim."

Ama Katya'nın bakışları kız kardeşine sabitlenmişti. "Bana ona aşık olduğunu söylemiştin."

Valentina'nın parmakları ayak bileği kemiğinin arkasındaki et parçasını yumrukladı. "Eğer böyle bir şey söylediysem, bu sadece bir kız öğrenci saçmalığıydı. Onunla konuşmadım bile. Şimdi neye benzediğini bile zar zor hatırlıyorum." Ama kan yanaklarına doğru yükselmişti.

"Bana," dedi Katya usulca, "bu uzun boylu Viking savaşçısıyla evlenmeye niyetli olduğunu söylemiştin."

"O zaman aptallık ettim," diye ısrar etti Valentina. "Evlenmeye hiç niyetim yok."

Dört

KATYA HAKLIYDI. VIKING HAKKINDA. VALENTINA

gölmek istedi ama yapamadı. Şimdi ona kızgındı. Onu hatırlamıyordu, bu çok açıktı ama bunun bir önemi yoktu. On beş yaşındayken oynadığı oyundan sonra neden ondan bunu beklesin ki?

Hayır, onu kızdıran bu değildi. Dünkü çıkış şekliydi. Kız oyununu bitirir bitirmez, adam aşağılayıcı bir hevesle çıkmıştı: ayağa fırlamış ve çarla birkaç kelime konuştuktan sonra, sanki yeterince hızlı çıkamayacakmış gibi kapıya doğru koşmuştu. Kalmaya dayanamayacak kadar hayal kırıklığına mı uğramıştı? Ama bu seferki performansından o kadar gurur duymuştu ki. Onun bu kayıtsızlığı etine bir arı sokması gibiydi.

Ailesinin müzik odasındaki piyanonun başına iştahla oturdu ve her zamanki gibi piyanonun yüzeyini okşadı. Çok sevdiği parlak siyah bir Erard kuyruklu piyanoydu bu. Parmaklarının tuşlara dokunmasına izin verdi ve bir trenin raylardan atlaması gibi gerginlik vücudundan hemen uzaklaştı. Bu kadar ani. Her zaman aynıydı. Parmakları fildişini okşadı ve farklı hızlarda hareket ederek, yükselip alçalarak, kasları ısıtarak, tendonları gererek, uzunlamasına aşağı yukarı akmaya başladı. Erard'ın gövdesinden yükselen zengin coşkulu ses onu yatıştırdı, heyecanının bir kısmını yatıştırdı. Çünkü *heyecanlıydı* ama yanlış nedenlerden dolayı. Viking'i tekrar görmek istiyordu.

Katya bu konuda haklıydı.

Dün Çar'ın hemen arkasında, uzun boylu ve frakının içinde dimdik salona girdiğinde Valentina şaşkına dönmüştü. Onu hiç beklemiyordu. Salondaki açık ara en uzun adamdı, zayıf ve geniş omuzluydu, üzerinde yenilmezlik havası vardı. İki yıl önce Ekaterininsky Enstitüsü'nün konserinde Çar'ın saray mensuplarından oluşan bir grubun arasına dalmış, enerjisi ve ateşli kızıl saçlarıyla on beş yaşındaki kızın gözlerini kamaştırmıştı. Canlı yeşil gözleri, sanki tüm bu durum ciddiye alınamayacak kadar saçmaymış gibi, eğlenen bir bakışla odayı taramıştı.

O olayda Valentina şarkılar ve danslar boyunca onu izlemiş, dikkatini çekmek istemişti, ama adamın gösterilerden sıkıldığını ve yanında duran yeşil ipek ve ince zümrütler içindeki güzel kadından başka kimseyle ilgilenmediğini görmüştü. Oyun sırası kendisine geldiğinde Valentina onu sıkılamaya kararlıydı ama adamın varlığı onu germiş ve iyi çalamamıştı. Sonunda kibarca alkışlamış, sanki gizli bir şaka yapıyormuş gibi arkadaşına gülümsemişti. Valentina kendine çok kızmıştı. Ama daha önce hiç konuşmadığınız, odanın öbür ucunda gördüğünüz birini sevemezsiniz. Bu imkansızdı.

Parmakları egzersizleri bıraktı ve Mozart'ın Do Majör Sonat'ına başladı, her zaman zevk aldığı bir parçaydı, ama aniden ellerini tuşlardan kaldırdı. Bazen, çalarken ve müzik onu gerçekten ele geçirirken, bu şekilde koptuğu garip, rahatsız edici anlar olurdu. Annesinin piyano tutkusunu aşırı ve dolayısıyla genç bir kadına yakışmayan bir şey olarak gördüğünün farkındaydı. Annesinin, saatlerce evde piyano taburesinde oturmak yerine onunla alışverişe çıkmaya, elbise seçmeye, genç hanımların yapması gereken onca şeye neden ilgi duymadığını asla anlayamayacağını biliyordu. Daha da kötüsü, Valentina bazen annesinin, düzgün bir kız gibi davranmayacaksa, özlenen erkek çocuk da olabileceğini düşündüğünden korkuyordu.

Katya'nın dün onu dinlemek için orada olmasını diledi. Ani bir hareketle ayağa kalktı, duvarın yanından bir sandalye çekti ve piyano taburesinin yanına yerleştirdi. Sandalye krem rengi bir brokarla kaplanmıştı ve ince yivli maun kolları vardı. Tekrar taburesine oturdu, sonra önce bir elini sonra diğerini sandalyeye dayadı. Bacaklarını hiç kullanmadan kendini tabureden sandalyenin oturağına doğru sallamaya çalıştı ama bunu tamamen ıskaladı. Kolları birbirine dolandı ve bir bez bebek gibi yere yuvarlanırken sandalyenin kenarı kürek kemiğine saplandı. Sanki hata kendilerindeymiş gibi bacaklarına baktı.

"Chyort!"

Beş garip deneme yaptı ama sonunda başardı. Kalbi hızla çarpıyordu ve kolları bu çabadan dolayı titriyordu.

"Chyort!" diye tekrar küfretti. Sonra ayağa kalktı ve merdivenlerden odasına doğru koştu.

VALENTINA MASASININ ÖNÜNDE BİR LİSTE TUTUYORDU, Fildişi renkli bir kâğıda özenle yazılmıştı. Bu, dört ay önce hazırladığı ve meraklı gözlerden uzakta, masasının çekmecesinde kilitli tuttuğu bir listeydi. Hizmetçiler her şeyi dikizliyordu. Ama kâğıdın kenarları çoktan yıpranmıştı çünkü kendine hatırlatmak için kâğıdı eline almayı seviyordu. Gözleri metodik bir şekilde her noktayı gezdi.

1. Avrupa'daki tüm omurga uzmanlarıyla iletişime geçin.

Özenle kütüphanedeki tıp dergilerini tarayarak omurga hasarıyla ilgili makaleler bulmuş ve Berlin, Roma, Oslo, hatta Londra gibi uzak yerlerdeki doktorlara yazmıştı. Çok azı cevap verme zahmetine katlanmıştı.

2. Katya'yı mutlu et.

Buna gülümsedi. Ne kadar basit bir amaç. Dört ay önce, ameliyatından sonra Katya'yı mutlu etmek listesindeki en kolay şey gibi görünüyordu: ona kitap okuyacak, onunla kâğıt oynayacak, sırlar fısıldayacak ve okuldan ya da alt kattaki hizmetkârların salonundan en son haberleri aktaracaktı. Kurdelelerini, yapbozlarını ve Belizard'ın kitapçısından en son çıkan kitapları getirirdi. Parklardan ya da nehir kenarından saksâğan tüyleri ve sonbaharın ilk bakır rengi akçaağaç yapraklarını toplardı. Wolf & Beranger's'den çikolata kaçırdı ya da Gostiny Dvor'daki pazardan yapışkan şekerlemeleri riske attı.

Ama şimdi Katya'yı mutlu etmenin bundan çok daha fazlası olduğunu anlıyordu. Bu, onun için yepyeni bir gelecek yaratmak anlamına geliyordu. Kafasının sessizliğindeki bu kelimeler ona çok büyük geliyordu.

Peki şimdi ne olacak?

3. İş bulun.

Parmağını *istihdam* kelimesinin üzerinde gezdirdi ve midesi bulandı. Yıllardır bir hayali vardı. Diğerleri köşelerde kıkırdayıp oyuncaklarla oynarken, o çenesi düşük bir çocukken bile bunu planlamıştı. Bir konser piyanisti olmak. Onun amacı buydu. Avrupa'nın en büyük konser salonlarını ve saraylarını gezmek, Roma ve Paris'te, Londra ve Viyana'da devlet başkanlarının önünde çalmak. Ama artık yoktu. Bombayla paramparça olmuştu. Bu şimdi olamazdı. Bu, St. Petersburg'da yıllarca özverili çalışma anlamına geliyordu.

Konservatuari'na gitti ve artık böyle bir lüksü yoktu. Katya'ya bakmak zorundaydı. Parmaklarına, güçlü tendonlarına ve iyi yuvarlanmış pedlerine baktı ve onlara karşı vefasızlık hissetti. Kendine karşı vefasızlık. Rüyayı unutmak zorundaydı.

Ama nasıl? Kendisini hala tuşların başında, kalbini müziğe dökerken, sonra piyanonun başından kalkarken, dinleyicileri ayağa kalkarken görebiliyorken bunu kafasından nasıl çıkarabilirdi? Kırmızı bir Paris elbisesi giyecek, saçında tek bir inci teli olacak ve Avrupa'nın en iyi konserlerinde çalacaktı. Kendini gerçekten görebiliyordu. Kalbinin güm güm attığını hissediyordu.

"Rüyayı unut." Bunu yüksek sesle söyledi.

Elindeki kâğıt titriyordu. İş bul. Evet, bu konuda kararını vermişti.

Babasıyla konuşmalıydı. Seçkin ailelerin eşlerinin ve kızlarının çalışmak için dışarı çıkmadıklarını ve böyle bir şey yaparsa babasının utanacağını biliyordu. Bunu İvanov adını küçük düşürmek olarak görecekti. Ama ona açıklayacak ve kabul etmesi için ikna edecekti.

*4. Babamın beni
affetmesini sağla. Bir gün,
baba. Bir gün.*

Onu en çok üzen şey, babasıyla her zaman sessiz bir anlayışa sahip olmaları ve şimdi bunun yok olmasıydı. Babası hiçbir zaman özenli bir ebeveyn olmamıştı ve sürekli işini her şeyin önüne koyuyordu, ama Katya ile aralarında her zaman özel bir bağ olmuştu. En çok sevdiği, şımarttığı ve gülümsediği kişi Katya'ydı ve Valentina bunun nedenini anlıyordu: Katya annesinin gençlik halini andırıyordu; sarışın, mavi gözlü ve nazik bir gülümsemeye sahipti. Valentina ise babasına benziyordu: siyah saçlı, kahverengi gözlü ve kendisiyle eşleşen bir tek fikirliliğe sahipti.

Yıllar boyunca büyük kızını sık sık çıldırtıcı bulduğunu gizlememişti, ama onu yaptığı bir yanlıştan dolayı azarlarken bile gözlerinde bir gurur parıltısı, sesinde bir saygı vardı. Hiç sahip olamadığı oğlu için hissedebileceği gibi. Ama bombadan beri ondan uzaklaşmıştı ve kadın bu kaybı şiddetle hissediyordu. Annesi, *suçlayacak birine ihtiyacı* olduğunu söylemişti ama bu kişinin kendisi olması doğru görünmüyordu.

Bir gün baba, bir gün beni affedeceksin.

5. Anneye itaat et.

Hâlâ bunun üzerinde çalışıyordu.

6. Her gün daha iyi piyano çalın.

Şimdi ne anlamı vardı?

7. *Çar için oyna.*

Kendi kendine güldü ve üzerine bir çizgi çekti.

8. *Viking'le evlen.*

Sözcüklerin üzeri sert siyah mürekkep darbeleriyle çizilmişti bile. Aptal bir kızın fantezisi. Omuz silkti, boynuna yükselen sıcaklığı görmezden geldi.

9. *Bir silah al.*

Şuna baktı ve nabzının hızlandığını hissetti. Henüz bunu yapmanın bir yolunu bulamamıştı. Devrimciler bir kez gelmişti. Tekrar gelebilirlerdi, tıpkı kötü rüyaların gittiğini sandığınız anda geri gelmesi gibi. Ama bir dahaki sefere onlara karşı hazırlıklı olacaktı. 9 numara. Siyah mürekkeple altını çizdi. *Bir silah satın al.* Gözlerini listeye dikerek oturdu ve her maddeyi ayrıntılı olarak düşündü. Sonunda dolmakalemini eline aldı ve bir tane daha yazdı:

10. *Bir Bolşevik bul.*

Bolşevik'i bulun. Gerçekten kastettiği buydu. Polisin ve babasının bombacılar suçlarının bedelini ödetme vaatleri, Çar'ın yalanları kadar anlamsız çıkmıştı. Kukuletalı adamlar sırta kadem basmıştı. Evet, bilinen Bolşeviklerin bir kısmı toplanıp sorgulanmıştı ama ormanda yürüyen hayaletler hakkında kimse bir şey bilmiyordu.

Bir Bolşevik bul.

DOBROYE UTRO, GÜNAYDIN SAYIN BAKAN."

"Dobriy den, iyi günler Sayın Bakan."

"Dobriy vecher, iyi akşamlar Sayın Bakan."

Viktor Arkin'in en sevmediği kelimeler bunlardı. "Günaydın, yoldaş." yerine.

"Evet, efendim. Da, barin."

"Hayır, efendim. Nyet, barin."

İçini gıcıklayan kelimelerdi bunlar.

Arkin her gün Bakan General Nicholai Ivanov'u Turicum ile Petersburg'daki Embankment boyunca Maliye Bakanlığı'na götürüyor ve her gün arabanın arkasında dökülen kelimeleri dinliyordu. Bakanın gevşek bir dili vardı. Arkin onları şehirdeki toplantılara götürürken çoğu zaman meslektaşlarıyla çok açık konuşurdu. Hatta bir keresinde Bakan Ivanov, Donon'da çok fazla konyak içtikten sonra ataşe çantasını arabanın koltuğunda bırakacak kadar aptallık etmişti. Arkin çantayı bakana iade etmeden önce içindekileri dikkatle okumuş ve bir saat boyunca notlar almıştı.

En kötüsü de akşamlarıydı. Restoranların dışında soğukta köpek gibi beklemek. Gece kulüplerinin dışında. Genelevlerin dışında. Hanımefendinin Izmailovsky Prospekt'teki dairesinin önünde. Ama bazı günler Madam Ivanova at arabası yerine araba isterdi ve o günlerde Arkin gülümserdi.

ARKIN, ELIZAVETA IVANOVA'NIN ÖNDE YÜRÜYÜŞÜNÜ İZLEDİ ve bu sınıftan kadınların nasıl farklı hareket ettiklerini, kendilerini nasıl farklı tuttuklarını düşündüm. Onları paçavralara sarabilirdiniz ve yine de kim olduklarını, ne olduklarını bilirdiniz. Güzel, zarif, hoş kokulu parazitler.

En son bir saat önce fırçalandığından beri yağmış olan ince kar tabakası üzerinde hassas bir dikkatle ilerleyerek çakılların üzerinden yaklaştı. Bordo üniforması ve altın şeritli kepiyle arabanın yanında durdu ve talimatlarını bekledi.

"Arkin, bugün iki kızımı da şehre götürmeni istiyorum. Morskaya'daki Gordino'nun restoranına." Kadının mavi gözleri onu değerlendiriyordu ve Arkin ona güvenip güvenemeyeceğini merak ettiğini biliyordu.

İki kızı da. Bu nadir görülen bir şeydi. Sakat olan, tekerlekli sandalyesini koyabilmek için arabanın ön yolcu koltuğunu sökmüş olmasına rağmen pek dışarı çıkmıyordu. Siyah saçlı kızının etkisi olmalı.

Kız kardeşi. şoför üniformasına ve bakışlarını itaatkâr bir şekilde indirmesine kolayca kanmayan gözlerle ona bakan kişi.

Bugün şehre gideceğini söylemişti. Bir an için neredeyse yanlış sözcüklerin ağzından çıkmasına izin verecekti. Bugün kızlarınızın kasabada olması için uygun bir gün değil. Kızlarınızı evde tutun. Ama bunun yerine kibarca başını salladı ve arabanın kapısını açtı.

ARKIN HER KELİMEYİ DİNLEDİ. HER ZAMAN YAPTI. BU onun işi.

Turicum muhteşem bir araç canavarıydı. Cenevre'den ithal edilmişti, masmavi derisi ve her gün cilaladığı korkunç pirinç aksamı vardı. Sürücü koltuğunda önde oturur, bordo paltosuna bürünürdü ve bugün havada bir kaplan ısıırığı vardı. Bu ısıırığı uzakta tutmak için kızları dizlerinin üzerine ağır bir ayı postu örtmüş ve kulaklarına kürk başlık geçirmişlerdi.

Bugün yürüyüşçüler için hava soğuk olacak. Ayı postu yok. Kürk başlık yok. Sadece karınlarındaki öfkenin sıcaklığı.

Petersburg sokakları, yüksek pastel binaları ve dondurucu rüzgârda oyalanmak istemeyen, işlerine koşuşturan insanlarıyla kayarak geçip gidiyordu. Aksları itişip kakışan arabaları, atların çektiği *drozhky*'leri, geçmek için yer isteyen klaksonlara aldırmadan hantalca ilerlerken görmek onu memnun ediyordu. Ne kadar çok trafik olursa o kadar iyiydi. Daha fazla kaos olacaktı.

Onların kız kıza konuşmalarını dinledi. Değersiz sözler. Morskaya'da Madam Duclet'nin şık elbise mağazası görüldüğünde bir sevinç ifadesi, vitrinleri Doğu'dan egzotik porselenler ve İngiltere'den gümüş takımlarla dolu ünlü Zhirov mağazasının önünden geçerken bir onay mırıltısı. Etrafına baktığında Katya'nın ellerinin halının sıcaklığına gömülmüş olduğunu gördü, ama gözleri bir sirki izler gibi dış dünyayı izliyordu.

"Bugün," diye açıkladı Valentina, "tam olarak istediğimizi yapacağız."

"Evet," diye güldü Katya, "öyle yapacağız."

Arkin küçük kızın annesi ya da Hemşire Sonya refakatçisi olmadan dışarı çıkmasına nadiren izin veriyordu. Bugün özgürlüğün kokusunu alıyor gibiydi. Ama aniden sert bir fren yapmak zorunda kaldı. Yol, karanlık ve tehditkâr bir sıra polis tarafından kapatılmıştı. Arabayı durdurdu ama öndeki at arabası tehlikeli bir şekilde sallanıyordu, at şaftlarına çarpıyordu ve ileriden gelen bir sesle tedirgin olmuştu. Uzaktaki bir gök gürültüsüne benziyordu. Ama öyle değildi. Yolcularının sesi dikkatle dinlediğini hissetti. Daha çok çakıl taşlı bir sahildeki dalgaların sürüklenişine benziyordu, sert ve hırıltılıydı. Yaklaşıyor.

Morskaya'daki tüm hareketlilik durmuştu ve yayalar omuzlarının üzerinden gergin bakışlar atarak kaldırım boyunca geri geri gidiyorlardı. Sürücüler polis kordonu etrafında manevra yapacak yer bulamadılar, ancak öfkeler yükselip tartışmalar alevlenirken durağan trafikte sıkışıp kaldılar.

"Ne oldu, Arkin?" Valentina sordu. İleride ne olduğunu görebilmek için öne, Arkin'in omzuna doğru eğildi. "Bu gecikmeye ne sebep oluyor?"

"Grevciler," diye cevap verdi, onu telaşlandırmamaya dikkat ederek. "Morskaya'ya doğru yürüyorlar."

"Grevciler mi? Fabrikalarda sorun çıkaranlar onlar, değil mi? Gazetelerde okumuştum."

Yorum yapmadı.

"Başbakan Stolypin onları kınadı," diye ekledi. "Rusya'nın ekonomisini yok etmeye çalıştıkları için. Madenlerimizi kapatmayı ve trenlerimizin çalışmasını durdurmayı başardılar."

Yine de hiçbir yorum yapmadı.

"Onları göremiyorum," diye yakındı Katya. "Polis yolumuza çıkıyor."

Valentina, "Bakin, pankartlarının üst kısımları orada," diye işaret etti. O da sesindeki tedirginliği duyabiliyordu.

Bekle. Sadece bekleyin. İstedığınızden daha fazlasını göreceksiniz.

İleride polislerin sırtları uzanıyordu, caddenin bir yanından diğer yanına uzanan bir duvar gibiydiler.

"Sence sorun çıkacak mı?" Valentina arkasına o kadar yaklaşmıştı ki nefesini yakasında hissedebiliyordu. Ellerin beyaz ve gergin olduğunu ve ensesindeki tüylerin diken diken olduğunu hayal etti. "Bu adamlar neden grevde, Arkin?"

Bilmiyor muydu? Nasıl bilmez?

"Adil bir ücret talep ediyorlar, Bayan Valentina. Polis şu anda onlara doğru ilerliyor."

Yavaşça, acımasızca. Onlara doğru ilerliyordu. Ellerindeki copları seçebiliyordu. Yoksa silahlar mıydı? Yürüyüşçülerin sloganları yaklaştı ve bir anda sokakta gerçek bir tehlike hissi uyandı. Hava çatırdadı ve insanlar buzda kayarak, karda patinaj yaparak koşmaya başladı. Arkin nabzının canlandığını hissetti.

"Arkin." Bayan Valentina'nın sesiydi. "Bizi buradan çıkar. Ne yapman gerekiyorsa yap ama bizi buradan götür."

"Yapamam. Trafikte sıkışıp kaldık."

"Arkin," diye emretti Valentina, "lütfen bizi dışarı çıkar. Şimdi."

Çenesinin köşesindeki kasın gerildiğini hissetti ve bordo eldivenleri direksiyon simidinin kenarına kıvrıldı. "Şu anda arabayı hiçbir yere süremem," dedi ön camdan dosdoğru ileriye bakarak. "Sıkıştık."

"Arkin, beni dinle. Bolşeviklerin neler yapabileceğini gördüm. Burada kız kardeşimle birlikte çaresiz bir buzağı gibi oturup bunu tekrar yapmalarını beklemeyeceğim."

O zaman duydu, korkunun fısıltısını. Koltuğunda döndü ve kadının yüzüne baktı. Bakışları bir an için öylece kaldı, ta ki sonunda yere bakana kadar. "Anlıyorum, Bayan Valentina."

"Lütfen bir şeyler yapın."

"Onlardan korkmaya gerek yok," diye yalan söyledi. "Yürüyüşçüler sadece daha iyi ücret ve çalışma koşulları istiyor. Kimse size zarar vermeyecek. Ya da Bayan Katya'ya."

Onu sarsacakmış gibi ellerini kaldırdı. "O zaman tekerlekli sandalyeyi çıkar," diye emretti. "Onu sokağa kadar kendim iteğim."

"Buna gerek yok."

Aniden direksiyonu sert bir şekilde sağa kırdı. Öndeki arabanın arkasını Turicum'un çamurluğuyla omuzlayarak bir açıyla dışarı çıkmaya zorladı. Önlerinde bir at kişnedi ama artık ağır arabanın tekerlekleri serbestti ve Arkin arabayı kaldırımın kenarına ve açıklığa doğru manevra ettirebildi.

"Seni buradan çıkaracağım."

Beş

HANGISINI SEÇELİM?" "Beze alabilirsin, o senin favorin."

"Peki ya çikolatalı olan?"

"Hayır, bunu alamazsın," diye güldü Katya. "Ben istiyorum."

Katya sevinçli bir gülümsemeyle çatalını masanın ortasındaki pasta standının gümüş katmanlarının üzerinde gezdirdi.

"Önce ben seçeceğim," diye açıkladı.

Valentina hiçbir şey olmamış gibi davranmak istedi. Kardeşinin eğlenmesini istiyordu, onu buraya bu yüzden getirmişti ve Katya'yı bu kadar canlı ve hareketli görmeyeli uzun zaman olmuştu. Ama Valentina'nın kek çatalı parmaklarında kurşun gibi hissediyordu.

Arkın sözünde durmuştu. Büyük mavi motorun yaklaşmasıyla dağılan yayaların bağırışlarına aldırmandan arabayı kaldırımlar boyunca sürmüştü. Tıpkı söz verdiği gibi oradan çıkacak bir yol bulmuştu. Başka bir restorana, La Gavotte'a gittiler, olanlarla ilgili başka bir yorum yapmadılar ve Valentina arka duvara, mutfak kapısına yakın bir masa seçti. İşletmenin önünden olabildiğince uzaktaydı.

Etrafında her şey normal seyrinde devam ediyordu; garsonlar siyah elbiseleri, fırırlı beyaz önlükleri ve saçlarında anlamsız beyaz danteller içinde salınıyorlardı. Hepsi çok nazikti. Hepsi çok kibardı. Burada öfke yok. Bağırış çağırış yok. Müşteriler gülümsüyor, şık giyiniyor, pembe cam duvar lambalarının yaydığı sağlıklı ışıltıyla yıkanıyor, pastaları karıştırıyor, sıcak çikolatalarını yudumluyorlardı. Gülüyorlardı. Konuşuyorlardı.

Valentina kendi kırılganlığı karşısında şaşkına dönmüştü. Başka kimse korkmuş görünmüyordu ve kesinlikle başka hiçbir müşteri öğle yemeğini bozulmamış beyaz masa örtüsünün üzerine getirmeye hazır görünmüyordu. Diğer herkes normal nefes alıyordu. Aptal olan kendisi miydi, yoksa onlar mı?

"Valentina."

"Evet?"

"İyi misin?" Katya ona dikkatle bakıyordu.

"Evet."

Aralarında kırılğan hissettiren bir boşluk vardı. Kırılabilir. Valentina ona dokunmayı reddetti.

Katya kasıtlı olarak konuyu değiştirdi. "Yeni araba iyi, sence de öyle değil mi?"

"Evet."

"Ve Arkin mükemmeldi." "İyi araba kullanıyor."

Valentina tül perdelerin arasından yola bakan geniş kemerli pencerelere temkinli bir bakış attı. Göğsündeki bir şey kaygan bir ürperti verdi.

"Bir şey duyuyor musun?" diye sordu. "Duyduğumu sandım..."

Katya'nın eli Valentina'ninkine dolandı ve birlikte kumaşın üzerine uzandılar, Katya'nın parmakları narin porselenin ince telleri gibiydi, Valentina'nınki ise daha sağlamdı, her parmağında güçlü bir kas vardı. Tüm o piyano gamları.

"Bazen korkmakta haklısın," dedi Katya, "ormanda yaşadıklarından sonra."

Valentina tekrar tül perdelere baktı. "Bugün hiç korkmadın." "Çünkü hayatım çok sıkıcı, ne zaman ne yapmam gerektiğini bilemeyecek kadar aptalım.

ne zaman korkup ne zaman korkmamam gerektiğini. Sen daha mantıklısın." "Katya," diye sordu Valentina usulca, "sence-"

İşte o an, tuğla yağmurunun pencerelerden içeri savrulduğu, küçük cam damlalarının tozlu yanakları elmas gibi kestiğı andı. Ok şeklindeki parçalardan biri bir kadının boynuna saplandığında, çığlıkların başladığı andı.

VALENTINA KOŞUYORDU. KAYARAK VE KAYARAK

Kar yağıyordu ama hala koşuyordu. Bacakları nasıl duracağını bilmiyordu. Sandalyenin tekerlekleri gıcırdadı ve patinaj yaptı.

"Valentina, yapma!" Buz gibi bir el onunkini yakaladı. "Lütfen dur. Lütfen."

Katya'ydı. Ona yalvarıyordu. Bacakları bir çabayla tökezleyerek durdu, ama parmakları hâlâ tekerlekli sandalyenin kollarını, sanki onun bir parçası olmuş gibi, sert ve katı bir şekilde, metale kaynaklanmış gibi kavırıyordu. Boynunda cam parçası olan kadının çığlığı Valentina'nın zihninde yankılandı. Havayı ciğerlerine çekti ve etinin soyulduğunu hissetti, çok soğuktu.

"Valentina, donarak öleceğiz."

Katya tekerlekli sandalyesinde iki büküm olmuş, eldivensiz eliyle Valentina'nın kolunu çekiştiriyordu. Mavi gözleri panik içindeydi.

Valentina etrafına bakındı, bir an için kendini evsel atıkların donarak kaldırımında hain sarı tepecikler oluşturduğu dar ve kirli bir sokakta bulmanın şaşkınlığını yaşadı. Karla kaplı bir su borusu olukta bir ceset gibi yatıyordu ve pencereler kartonla kapatılmıştı. Boyalar soyulmuş, duvarlar çatlamıştı. Bir adam onları izliyordu, sakalı ve köpeği de kıyafetleri gibi yırtık pırtıktı.

Tanrım, ne yapmıştı?

Tuğlalar pencereye çarptığı anda tek bir düşüncesi vardı. Katya'yı oradan çıkarmak. *Dışarı. Uzaklara. Güvenli bir yere.*

Elleri kız kardeşinin içinde bulunduğu tekerlekli sandalyeyi kavradı ve onu kapıdan restoranın mutfağına, oradan da binanın arka tarafındaki düzensiz avluya doğru itti. Oradan ayakları koşmaya başlamıştı. *Dışarı. Uzaklara. Güvenli bir yere.* Kelimeler kafasının içinde oradan oraya savruluyordu. Daha önce hiç görmediği sokaklara daldı, sanki içgüdüsel olarak burada, yoksulların ve unutulmuşların arasında, bombaların ve tuğlaların konuşma aracı haline geldiği kendi türünün arasında olduğundan daha güvende olacağını biliyordu.

Katya'nın yanakları bembeyaz olmuştu. Donmak üzereydi. Kuzey rüzgârı körfezden esmeye başlamıştı ve ikisinin de üzerinde palto, eldiven ya da atkı bile yoktu. La Gavotte'ta her şey terk edilmişti. Katya'nın damarlarında biriken kanı neredeyse görebiliyordu. Katya'yı öldürüyordu. Tekrar tekrar. Doğruca en yakın kapıya yöneldi. Ortadan ikiye ayrılmış ve kaba tahta şeritleriyle yamalanmıştı ama sertçe vurdu. Uzun bir bekleyişten sonra kalçasından daha yüksek olmayan bir çocuk tarafından açıldı.

"İçeri girebilir miyiz? Lütfen. *Pozhalusta. Üşüdük.*"

Çocuk tepki vermedi. Yüzü kabuk bağlamıştı ve kirli bir parmağı çenesindeki olgun bir noktayı karıştırıyordu.

"*Pozhalusta,*" dedi tekrar. "Annen burada mı?"

Adam geri adım attı ve kadın onun tekerlekli sandalyenin girmesi için kapıyı açacağını düşündü ama onun yerine kapıyı itti. Tahtaya o kadar sert vurdu ki çatlak genişledi.

"Kapıyı aç," diye bağırdı. "*Otkroite dver.*"

Kapı, mavi bir gözün ona bakmasına yetecek kadar geri çekildi. "Ne istiyorsun?" diye sordu bir kız sesi.

"Kız kardeşim burada donarak ölüyor. Lütfen bizi içeri alın."

Ama dersini almıştı ve orada durmadı. Bu kez isteğine kapıyı iterek eşlik etti ve çocuğu gafil avlayarak geriye doğru tökezlemesine neden oldu. Çocuk kendini toparlayamadan Valentina tekerlekli sandalyeyi ve kendisini loş koridorun içine sokmuş, kapıyı da arkalarından sıkıca kapatmıştı. Merdivenlerde fare pisliğinin küf kokusu vardı.

"Teşekkür ederim," dedi. "*Spasibo.*"

Önünde üç pis çocuk toplanmıştı; iki tek yumurta ikizi oğlan ve kirli sarı saçlı bir kız. İkiz oğlanlar gergindi, giysileri yırtık ve biçimsizdi, pantolonları ayak bileklerine uymuyordu. Kardeşlerinden daha küçük olan kız, tekerlekli sandalyeye geniş gözlü bir merakla bakıyordu.

"Annen içeride mi?" Valentina sordu.

Kız bakışlarını Katya'nın sandalyesinin parmaklıklarından ayırmadan bir kapıyı işaret etti. "Bu bir bisiklet mi?" diye fısıldadı.

Çocuklardan biri hafifçe kulağına vurdu. "Aptal olma Liuba. Bu sakatlar için."

Valentina kızın gösterdiği kapıyı açtı ve sandalyeyi iterek dışarıdaki havadan çok az daha sıcak olan küçük bir odaya girdi. Soğuğu dışarıda tutmak için pencerenin bir bölümüne örtülen lekeli bir çarşaf havayı gri ve çizgili hale getiriyordu. Nemli sıva ve yıkanmamış beden kokuyordu.

"Rahatsız ettiğim için özür dilerim."

Bir kadın dar bir yatağın ucunda bir bebeği emziriyordu. Vücudu yaşlı bir kadınınkine kadar cılızdı ama gözleri hâlâ parlak ve gençti. Parmaksız eldivenler giymiş, başına kahverengi bir eşarp dolamıştı. Elbisesinin önünü bağlamıştı.

"Ne istiyorsun?" Sesi yorgundu.

"Kız kardeşimin ve benim yardıma ihtiyacımız var. Lütfen..." Valentina, verecek hiçbir şeyi olmadığı çok açık olan bu kadından bir şey istemekten nefret ediyordu. "Kız kardeşim üşüyor. Sıcaklığa ihtiyacı var. Biraz sıcak yemek."

"Çocuklarımın sıcak yemeğe ihtiyacı var," dedi kadın asık suratla, "ama hiç bulamıyorlar."

Valentina Katya'nın soğuk elini avucunun içine aldı ve kuvvetlice masaj yaptı. Kadın hemen bebeği yatağa yatırdı ve köşedeki küçük siyah sobanın yanına gitti. Metal kapağını açtı, içinde bir tutam alev vardı ve zar zor yanıyordu. Bu kadar soğuk olmasına şaşmamalı. Kadın maşa yardımıyla sobanın içinde duran ağır bir taşı çıkardı, bu iş için hazır bekleyen kararmış bir havlu parçasına sardı ve Katya'nın kucağına koydu. Katya'nın elleri taşın altına girdi.

"Ateşe biraz daha odun koyamaz mısınız?" Valentina önerdi.

"Hayır."

"Param var."

Üç çocuk yaklaştı. Kız kirli avucunu uzattı. "Yakacak odun alabiliriz."

Valentina onlara güvenmek zorundaydı. Yakacak odun için çok fazla olduğunu bildiği halde cebindeki cüzdandan iki tane beyaz on ruble çıkardı. "Biraz da yiyecek getir. Acele edin! *Potoropitler!*"

Üç çocuk da ortadan kayboldu.

"İşte, al bunu." Kadın yataktaki battaniyeyi uzattı.

Valentina ona baktı. Muhtemelen bitlerle doluydu.

"*Spasibo.*" Sandalyeyi kız kardeşinin omuzlarına sardı ve topallayan bacaklarına doladı; bunu yaparken kadının dikkatli bakışlarının farkındaydı ve hayatında ilk kez tekerlekli sandalyenin ne kadar ettiğini merak etti. Bu kadının ailesinin bir ayda kazandığı kadar mı? Ya da bir yılda? Hiçbir fikri yoktu. Bu sefil, rutubetli yer Valentina'nın evindeki yatak odasından daha küçüktü. Tavanın bir kısmı aşağı sarkıyordu ve siyah küf bir duvarı kaplamıştı. "Bize yardım ettiğiniz için teşekkür ederiz," dedi Valentina, içten bir minnettarlıkla. "Bulunduğumuz restorana grevciler tarafından bir saldırı oldu ve kız kardeşimle ben kaçtık ama paltolarımız olmadan."

Kadın başını Katya'ya doğru salladı. "Hasta mı?" "Bir kaza geçirdi."

Yataktaki bebek inlemeye başlayınca kadın "Kaldırın onu" dedi.

Valentina kıvranan pakete baktı.

"Kaldırın onu." Kadının sesi bu kez daha keskindi. "Ne?"

"Yardı mı mı istiyorsun. Karşılığında ben de seninkini istiyorum. Çocuktan bir anlık huzur." Gülümsedi ve gülümsemesinde bir gençlik parıltısı vardı. "Merak etme, kız kardeşinin sandalyesini çalmayacağım."

Bebeği kucağına aldığı nda Valentina'nın yanaklarında bir kızarıklık oluştu. Neredeyse hiç saç ı yoktu ve bacakları için küçük dallar vardı.

"Valentina." Katya'nın zayıf sesiydi. "Onu tutmama izin ver."

Valentina çocuğu tekerlekli sandalyeye yaklaşt ırdı ama teslim etmedi. "Bu kirli," diye mırıldandı. "İstemiyorsun..." Ama Katya'nın gözlerindeki muhtaç bakışı gördü. Çocuğu kız kardeşinin kucağına bıraktı ve eğ ilip küçük kemikli kafayı öptüğünde dehşete kapıldı. Katya'nın yüzüne bir gülümseme yayıldı. Nereye gitmiş olursa olsun, geri dönüyordu.

SICAK *PIROZHKT*NİN AROMASI HER ŞEYİ DEĞ İŞ TİRDİ. THE

Üç çocuk, yağlı kâğıttan yapılmış paketteki etli böreklerden bir tane bile yemeden kabarmış gibiydi. Yerde, sobanın alev alev yanan odunlarının önünde oturuyor ve Valentina'nın bir bale gösterisine verdiği hayranlıkla ateşi izliyorlardı.

"Ellerini yıkamaları gerekmez mi?" Valentina her iki avucuna birer pasta koyarken öneride bulundu. Parmaklarındaki kir zeminden daha siyahtı.

"Su pompası donmuş." Kadın omuz silkti ve siyah frenk üzümü konservesi sürülmüş bir dilim ekmekten büyük bir ısırık aldı. Kadın ekmeği çiğ nerken Valentina onun yüz hatlarının zevkle eriyip şaşırtıcı bir şekilde gençleşmesini izledi.

"Adın ne?" diye sordu. "Varenka Sidorova."

"Ben Valentina. Kız kardeşimin adı Katya."

Katya teneke bir kupadan sıcak çay ve bal yudumluyordu ve Şimdi yanaklarına renk gelmişti. Bebek onun kucağında bir kedi yavrusu gibi yatıyordu.

"Varenka, kocan ne iş yapıyor?"

Kadının gözleri temkinli bakmaya başladı. "Bir fabrikada alıŐıyor." "Bolşevik mi?"

Kadının gözlerinin altındaki derinin gerginleŐtiğini gördü. "Bolşevikler hakkında ne biliyorsun?"

"Bugün yürüyüŐte miydi?"

Varenka gülmeye başladı. Çocuklar sanki bu sese alışık değilmiş gibi Şaşkınlıkla ona baktılar ama kakhaha durmadı. Açık ağzından yuvarlanarak devam etti. Boynundaki damarlar belirginleŐti ve gözyaşları yanaklarından aşağı süzüldü, ama yine de kakhahalar havayı doldurdu. Dizlerinin üzerine çöktü ve sonra kakhahalar başladığı gibi aniden kesildi. Başörtüsünü çekip çıkardı ve kestane rengi buklelerini serbest bıraktı. Valentina bakakaldı. Katya küçük, boğuk bir nefes verdi. Kadının başının bir tarafı saçsızdı ve ıslakmiŐ gibi parlayan geniş beyaz bir yara izi Őakağından kafatasının arkasına doğru uzanıyordu. Kız kardeşlere acıma ve nefret karıŐımı bir duyguyla baktı.

"Beş yıl önce Kışlık Saray'ın kapısının önünde," dedi sert bir sesle, "ar'la konuşmak için yürüdüğümüzde askerleriniz kılıçlarıyla üzerime geldiler. Zarar vermek niyetinde değildik ama bizi biçtiler. Yine de ben hayatta kaldım. Ve bu sayede bugün hayatta kalıyorsunuz. Benim yardımım sayesinde hayatta kalıyorsunuz. Ama bunu hak ediyor musunuz?"

Valentina bebeği Katya'nın kucağından aldı ve yatağa yatırdı. "Sanırım gitme vaktimiz geldi."

"Sen!" Hâlâ dizlerinin üzerinde duran kadın Valentina'yı işaret ediyordu. "Sana söz veriyorum, yakında bir gün senin ve senin türün için geleceğiz ve bu sefer hayatta kalamayacaksınız. Sizi aylak zenginler. Sizi parazitler." Yere tükürdü. "İŞçiler adalet talep edecek."

Valentina çantasını çıkarıp masanın üzerine bıraktı. Ruble'ler etrafa saçıldı ve çocuklar fare gibi koşuşturarak onları topladı. "Bunu alın çünkü bugün bana yardım ettiniz. Size minnettarım." Diz çökmüş kadına doğru yürüdü ve parmaklarının başındaki parlak yara izine dokunmasına izin verdi. Islak değildi ama pürüzsüz ve kaygandı, yeraltında yaşayan bir Şey kadar renksizdi. "Özür dilerim, Varenka."

"Acımanı istemiyorum."

"Valentina." Katya'ydı. "Gitmemizi istiyor."

"Evet, haklısın. Adamım geri gelmeden önce." Varenka meydan okurcasına Valentina'ya baktı. "Benim Bolşeviğim."

Ön kapıya vurulan yüksek bir ses onları ürküttü. Tepki veremeden çekiç darbesi gibi iki kez daha geldi ve tahtanın kırıldığını duydular. Kadın bebeği kucağına aldı ve göğsüne öyle bir bastırdı ki bebek inlemeye başladı. Valentina'nın kalbi küt küt atıyordu. "Burada bekle Katya," dedi.

"Hayır, Valentina, yapma..."

Kapıya vurma sesi tekrar geldi. Valentina tereddüt etmeden kasvetli koridora açılan kapıyı açtı ve sokağa açılan parçalanmış ön kapının kilidini açtı. İri bir figür ışığı engelliyordu.

"Bu bok çukurunda ne işin var Valentina Ivanova?" Arayan Liev Popkov'du.

Altı

ARKIN BİR TAMIRCIYDI, AMA KALBINDE

Kendini makinelerin yetenekli bir cerrahı olarak görüyordu. Elleri ne çok iyi bakar ve sürekli en son icatlar hakkında okuyarak bilgisini genişletirdi. Tanrı'ya şükür okuyabiliyordu. Tanrı'nın bununla bir ilgisi olduğundan değil. Köylülerin çoğu okuma yazma bilmezdi ama annesi bir istisnaydı ve uyuşuk beynini harekete geçirmek için örgü şişiyle parmak eklemlerine vururdu.

"Viktor," derdi Viktor dizinin dibinde bir yığın harfle boğuşurken, onları kelime şekline sokmaya çalışırken, "okuyabilen bir adam dünyayı yönetebilen bir adamdır."

"Ama ben dünyayı yönetmek istemiyorum."

"Şimdi değil. Ama bir gün olacak. O zaman bana teşekkür edeceksin."

BU ANIYI HATIRLAYINCA KENDİ KENDİNE GÜLÜMSEDİ. "SPASİBO, TEŞEKKÜRLER

Sen," diye mırıldandı. Şimdi yirmi üç yaşındaydı ve dünyayı yönetmek istiyordu. Annesi haklıydı.

"Arkin."

Başını kaldırdı. Garajın beton zeminine çömelmiş, Turicum'un tekerleklerinin jant tellerindeki yağı ve at gübresini duruluyor, mavi boyalarını pırıl pırıl bırakıyordu. Elindeki bezden botlarına kirli köpükler sıçırıyordu.

"Ne oldu Popkov?"

Kazak garaja sessiz adımlarla girmişti. İri bir adama göre gürültüsüz hareket ediyordu. Evine döndüğünde ormandaki kurtlar gibi.

"Ne?" Arkin tekrar sordu.

"Hanımefendi sizinle evde konuşmak istiyor."

"Bu öğleden sonra hakkında mı?" "Nereden bilebilirim ki?"

Tanrının unuttuğu bozkırların ortasında bir çiftlikte yaşamak insana sabrı öğretir. Kırsalda hayat asla aceleye gelmez, ritimler yavaştır ve Arkin nasıl bekleyeceğini iyi bilir. Altı yıl önce, on yedi yaşındayken köyünü terk etmiş, Petersburg'da yaşamaya ve çalışmaya karar vermişti. Burada Rusya'nın kalbinin attığını hissedebiliyordu. Burada Karl Marx ve Lenin gibi büyük adamların fikirleri büyümüş ve bir ağacın kökleri gibi yeraltına yayılmıştı. Rusya'nın geleceğinin bu şehirde yattığına inanıyordu. Tekerleğin işini bitirmek için geri döndü ve bezi durulayıp düzenli bir şekilde kancaya astı. Etrafına baktığında, Liev Popkov'un hâlâ orada olduğunu gördü. İri adam, Arkin'in hoşuna gitmeyecek kadar çok yönden kendi başına bir kanundu.

"Ne halt ediyordun sen?" Popkov talep etti.

Arkın uzun kahverengi önlüğünü çıkardı ve başka bir kancaya astı. "Ne yapıyordun? Onları koruyordum."

"Onları başıboş mu bırakıyorsun? Onları korumaktan anladığın bu mu?"

"Onlar çocuk değil, Popkov. Onlar genç kadınlar. Doğru ya da yanlış, kendi kararlarını kendileri verirler."

"Bu şehir tehlikeli."

"Onlar için mi tehlikeli? Yoksa her gün fabrikalarda ölen işçiler için mi?"

"Sen bir aptalsın," diye homurdandı Popkov.

"Hayır," dedi Arkın sabırla. "Ben sadece işimi yapıyorum."

ARKIN EVE İLK KEZ AYAK BASIYORDU.

Hizmetçilerin mutfağının ötesinde, bakmamak için kendimi zor tutuyordum. Bir insan neden bu kadar çok şey isterdi ki? Duvarlarda kendisinden daha uzun resimler asılıydı. Bir aynanın etrafı kan damlaları gibi yakutlarla süslenmişti ve her heykelin kaidesinin etrafında altın şeritler vardı. Bir uşak onu küçük bir oturma odasına götürdü. Burası Arkin'e şimdiye kadar durduğu en kadınsı oda gibi geldi.

Leylaklar ve kremler içinde. Çiçekler, onun için yeni olan egzotik kokularla havayı kokluyordu.

Elizaveta Ivanova zarif bir sandalyede dimdik oturuyordu, bir elinde bir bardak sıcak su vardı. Lavanta rengi elbisesi onu çiçeklerden biri gibi gösteriyordu. Ellerini iki yana açarak eğildi ve konuşmasını bekledi. Kadın acele etmedi. Tam bir dakika geçti.

"Arkın," dedi sonunda, "kendini açıkla."

"Elbette, madam. İki genç bayanı Gordino'ya çay içmeye götürdüm ama Morskaya'ya doğru yürüyen bir grevci kalabalığı tarafından oraya yaklaşmamız engellendi."

"Devam et."

"Tıkanmış bir trafik kuyruğuna takıldık, ancak manevra yaparak bu kuyruktan çıkmayı ve genç hanımları kendi seçtikleri başka bir işletmeye götürmeyi başardım."

"Onları doğruca eve getirmeliydin. Sokaklar tehlikeliydi."

"Bunu ben önerdim, madam. Ancak her iki genç hanım da bu fikre karşı çıktı; eve dönmeyi reddettiler."

"Şimdi bu beni neden şaşırtmıyor?" Kadının ağzından çıkan bu sözler ikisini de ürküttü. "Anlamadığım şey, onlar çay salonundan ayrılırken sen neredeydin? Bu ailenin şoförlüğünü yaparken bir sorumluluğun var Arkın. Bunun sana ne zaman açıklandığını sanıyordum..." Durdu, su bardağını ağzına yaklaştırdı ama aslında dokunmadı. "Çok inatçılar," diye mırıldandı.

Ona belli belirsiz bir gülümseme verdi. "Kızlarınızı tanıyorsunuz, madam." "Yeterince iyi."

"Yürüyüşçülerin beni Turicum'u bir ara sokağa park etmeye zorlamalarından ve yürüyerek çayevine döndüğümde ortalığın panik içinde olmasından derin üzüntü duyuyorum. Bayan Valentina ve Bayan Katya gitmişti."

"Onları aradınız mı?"

"Elbette, madam."

Aradı mı? İsimlerini bağırdı mı? Bir aptal gibi sokaktan sokağa, dükkândan dükkâna koşturdu mu? İnsanları yakalarından tutup tekerlekli sandalye görüp görmediklerini sordu mu? Evet, ciğerleri acıyana kadar koştu ve dili yanana kadar o genç kızlara küfretti ama yine de onları bulamadı.

Elizaveta Ivanova başını salladı. "Elbette öyle yaptınız. Güvenilir bir genç adam olduğunuzu görebiliyorum."

"Özür dilerim hanımefendi. Sizi endişelendirdiğim için özür dilerim." "Sonunda onları nasıl buldunuz?"

"Buraya geri döndüm ve daha kapsamlı bir arama yapmak için bir ekip topladım."

Sessiz kaldı ve onu istediğinden daha fazlasını söylemeye zorladı.

"Onları Liev Popkov buldu," diye isteksizce itiraf etti. "Tekerlekli sandalyenin karda bıraktığı izleri takip etti."

Kazak bir tazı gibiydi. Yüzü yerden birkaç santim uzakta, kaldırımı tarıyor, yüzey çiğnenmiş olsa bile bir lastiğin en silik izlerini buluyordu.

Konuşmanın kesilmesine izin verdi. Suyunu yudumlarken boğazı krem rengi inci kolyesinin üzerinde kasılıyordu. Bir sessizlikten sonra, "Katya iyi değil," dedi.

"Özür dilerim."

"Senin hatan değildi."

Kadının yorumunun adilliği onu hayrete düşürmüştü. Çoğu işveren her şey için hizmetkârları suçlamayı severdi. Bekledi ama başka bir şey söylemedi.

"Bu konuyu Popkov'un kendisiyle konuşmak ister misiniz?" diye sordu. Kadın en ufak bir ürperti geçirdi. "Hayır," dedi.

"Konuşmazdım."

SAAT SABAHIN ÜÇÜYDÜ. VALENTINA

iki saattir karanlıkta oturuyordu. Hemşire Sonya'nın ağır adımlarının nihayet Katya'nın odasından çıktığını duyunca birkaç dakika bekledikten sonra koridora çıktı. Çıplak ayakları ses çıkarmıyordu ve revirin kapı kolunu hafif bir tıkırtıdan başka bir ses çıkarmadan çevirdi. Kafesli bir muhafazanın arkasındaki ızgarada bir ateş çıtırdıyordu ve yatağın üzerinde hantal bir yorgan kenara itilmişti, böylece bir dağ silsilesi gibi kambur duruyordu. Kız kardeşinin zayıf bedeni çarşafın altında hareketsiz yatıyordu ama başı sanki başka birine aitmiş gibi yastıkların üzerinde huzursuzca sallanıyordu.

"Katya," diye fısıldadı Valentina.

Sarışın kafa anında yastıklardan kalktı. "Valentina?"

"Nasılsın?"

"Sıkıldım."

Valentina yatağın ucunda diz çöktü. "Sana neyin ateş düşürdüğünü biliyorsun, değil mi?"

"Ne?"

"O pis bebeğin kafasındaki öpücük."

"Buna değdi," diye gülümsedi Katya.

"Anneme ya da Hemşire'ye bundan bahsetmedin, değil mi?" "Tabii ki söylemedim. Ben aptal değilim."

"Bunu bir macera olarak düşünün. Ama bir daha tekrarlamayacağımız bir macera. Aşırı tepki gösterdim, özür dilerim."

"Öyle deme. Beni başka maceralara götürmeyeceğini söyleme." "Eğer gerçekten macera istiyorsan, Katya, daha iyi olmalısın. Ben onlara "Ama onun kadar tehlikeli değil" diye söz verdi.

"Tehlikeli olmayan bir macera, macera değildir. Bunu dünyada kaçırmazdım." Nemli saçlarını gözlerinden uzaklaştırdı. "Kadının yarasına dokunduğunda ne hissettiğini anlat bana."

"Sıcak cam gibi. Sert ve kaygan." "Onun için üzüldüm."

"Ben yapmadım."

"Sana inanmıyorum."

"Bu doğru, Katya. Onlardan nefret ediyorum. Kendilerine Menşevik, Bolşevik ya da Sosyal Devrimci demeleri umurumda değil, benim için hepsi aynı. Sana yaptıkları yüzünden onlardan nefret ediyorum." Öne doğru ilerledi ve kız kardeşinin sıcak yanağını öptü.

Katya elini kaldırdı ve kız kardeşinin siyah saçlarını şefkatle okşadı. "Nefret eninde sonunda geçecek," dedi güvenle.

"Seninkiler mi?" *Sana yaptıklarına olan nefretin mi? Benim sana yaptıklarından mı?*

"Evet."

Valentina Katya'ya artık çok geç olduğunu söylemedi. Nefretin çoktan iliklerine kadar işlediğini.

BABASININ ÇALIŞMA ODASININ KAPISINI ÇALDI. Kapı kararını ona söylemenin zamanı

gelmişti. "İçeri gel. *Vkhodite.*"

Kapıyı iterek açtı. Babası deri kaplı geniş masasında oturuyordu ve başını incelediği kâğıtlardan kaldırdı.

"Beni mi görmek istediniz?" dedi. Sözü'nün kesilmesinden memnun görünmüyordu.

"Evet."

Kollarını kavuşturdu. Yanmamış purosunu iki parmağının arasında sabırsızca sallanıyordu. Hâlâ yakışıklı bir adamdı, gerçi Kışlık Saray'da çok fazla ziyafet verdiği için artık biraz kiloluydu ama kadın onun Rus ordusunda general olarak görev yaptığı zamanları zayıf ve zinde olarak hatırlıyordu. Saçlarını yüzünden geriye doğru taramıştı, kalın kaşları derin ve kurnaz gözlerini örtüyordu. Kendi gözleri gibi karanlıktı. Şimdi onu değerlendiriyorlardı.

"Otur," dedi.

Masanın önündeki sandalyeye oturdu ve ellerini düzgünce kucağına sıkıştırdı. "Baba, dün Katya'yı Rzhevka bölgesine götürdüğüm için özür dilemek istiyorum. Onu grevcilerden korumaya çalışıyordum-"

"Özrünüzü kabul ediyorum." Sanki düşüncelerini silebilecekmiş gibi bir elini kara bıyıklarının üzerinde gezdirdi. "Yaptığın şey," dedi, "aptalcaydı ama kız kardeşini korumaya çalıştığının farkındayım."

Daha kötüsünü bekliyordu.

"Hepsi bu mu?" diye sordu.

"Meşgulüm." "Hayır," dedi kadın.

"Hepsi bu değil."

Purosunu kül tablasına yerleştirdi, ardından önündeki kalem ve kırmızı kalemin yanına tam olarak dizdi. Sanki huzur içinde içmeyi tercih ediyormuş gibi gözleri purosunun üzerindeydi. Babasının düzenli bir zihni vardı, bu yüzden çalıştığı yerde çalışıyordu. Valentina onun bir devlet bakanı olarak ne iş yaptığını tam olarak bilmiyordu ama finansla ilgili bir şey olduğunu biliyordu. Onu başbakanlıktaki ofisinde çarın parasını sayarken hayal ederdi, tavana kadar yükselen ruble yığınları.

Sonunda onun sessizliğinden sıkıldı ve başını kaldırıp baktı.

"Başka?" diye sordu biraz da sabırsızlıkla. "Yapacak işlerim var." "Baba, yeni dönem başladığında okula dönmek istemiyorum."

Adam şaşkınlıkla ona baktı. Beklediği öfkeden eser yoktu. Sonra gülümsedi.

"Umarım onaylarsın baba," diye ekledi çabucak.

"Gerçekten de öyle. Annen ve ben durumu tartıştık ve okul eğitiminin senin için daha fazla bir şey yapamayacağına ikna olduk. Geleceğini düşünmenin zamanı geldi."

Sadece küçük bir şeydi, o ilk tedirginlik. Bunu hiç düşünmedi.

"Katılıyorum baba. Senin de böyle düşünmene çok sevindim. Ben de bunu planlıyordum. Bir fikrim var."

Sandalyesinde arkasına yaslandı ve masasının üzerindeki puroyu keyifle aldı. Bandını çıkardı, bir ucunu kıırttı ve yakmaya vakit ayırmadan önce güzel kokulu yapraklarını kokladı. Adamın zaten bir şeyleri kutladığını hissediyordu.

"Valentina," dedi, "ilk kez aynı fikirdeyiz. Artık iyi bir kız evlatsın."

Şimdi. Öyle bile olsa. Bu bir ilk adımdı.

O anı tutmaya, parmaklarının arasından akıp gitmesine izin vermemeye çalıştı. "Bu fikrini annenle konuştun mu?"

"Henüz değil, baba. Önce seninle konuşmak istedim."

"Aptal kız." Gülümsedi ve ona doğru kıvrımlı bir duman tüttürdü. "Elbiselerden bana ne?"

"Elbiseler?"

"Evet, elbiseler hakkında bir fikrin var. Bunları annenle konuşmalısın. Bu tür konularla anneler ilgilenir."

Çabucak içine çekti. Dumanın tadına baktı. "Baba, elbiselerden bahsetmedim." "Merak etme, eminim annen bu konu hakkında konuşmak isteyecektir.

onları." Hoşgörüyü başını salladı. "Konu elbiseler olduğunda kadınların nasıl olduğunu bilirim."

Oturduğu yerden kalktı ve frakının içinde kalın belli vücuduyla odanın içinde yürüdü. Çok gürültü çıkarıyordu; kolları hışırdıyor, ayakları cilalı tahtaların üzerinde yürüyor, parmakları gömleğinin önünü tıkırdatıyordu. Kadın bu işaretleri biliyordu, bunları adamın son derece memnun olduğunu göstergeleri olarak kabul ediyordu. Burada neler oluyordu? Bu konuşma doğru gitmiyordu.

"Birkaç elbiseden fazlasına ihtiyacım olmayacak," diye temkinli bir şekilde işaret etti.

"Hayır, canım. Eğer bir şeyler yakalamak istiyorsan, sanırım en az otuz kırk elbiseye ihtiyacın olacak. Ama bunları annene bırakıyorum. Önemli olan

Karar verildi ve biz de değerlendirmeniz için bir isim listesi hazırladık."

"Baba, ne demek *yakalamak*?"

Büyük kızına sevgiyle baktı. "Bir koca bul, tabii ki." "Bir koca mı?"

Elleri kucağından düştü.

"Evet, tabii ki. Konuştuğumuz şey bu değil mi? Okuldan ayrılmak ve bir koca bulmak." Belli bir zevkle purosunu çekti, odada volta attı ve gömleğinin önündeki tütün tellerini savurdu. "Yakında on sekiz yaşına basacaksın Valentina. Sorumlu davranmanın zamanı geldi. Bu mevsimde kendine uygun bir koca bul ve evlen. Dışarıda iyi ailelerden gelen bir sürü güçlü subay var."

"Ben evlenmiyorum, baba."

"Samalamayalım Valentina. şimdi neden bahsediyorsun?"

"Ben evlenmiyorum."

"Az önce geleceğinizi planlamaya hazır olduğunuzu söylediniz."

"Evet, ama bir eş olarak değil."

"Senin için başka ne var, sevgili kızım? Annen ve ben..." İstenmeyen bir düşünceye kapılmış gibi durdu. Odanın ortasında giysilerinin içinde şişer gibi oldu ve yanaklarındaki damarlar kanla doldu. "Kendi geleceğinle ilgili bu fikrin nedir?"

Onunla yüzleşmek için ayağa kalktı. "Baba, ben de sana bunu söylemeye geldim. Profesyonel bir hemşire olmak için eğitim almak istiyorum."

ONU OTURTTULAR. ÇALIşMADA DEğİL çizimde değil

Genellikle ciddi tartışmaların yapıldığı oda. Ailesi onu müzik odasına, yıllardır umutlarını bağladığı odaya oturttu. Onu, püsküllü oturağı yıpranmış ve müzik doğru gelmediğinde kopardığı piyano taburesine oturttular. Annesi pencerenin yanındaki sandalyeye oturdu. Yüzü güneş ışığının altında olmasına rağmen

Her zamanki kontrolüyle, parmakları bir elinde sıkı bir top haline getirilmiş bir mendil tutuyordu. Annesinin sessizliği neredeyse babasının patlamasından daha kötüydü. "Valentina," dedi General Ivanov, "bu tatsız düşünceden bir an önce kurtulmalısın. Böyle bir fikri bir an bile ciddi ciddi düşünmeniz beni şaşırtıyor. Aldığın eğitime bir bak.

müzik dersleri. Bunun bize nelere mal olduğunu bir düşünün."

Önünde bir ileri bir geri yürüyor, frakının kenarları telaşla sallanıyordu. Onu susturmak için elini uzatmak istedi. Onu susturmak için.

"Lütfen anlamaya çalış baba. Dört dil konuşabiliyorum, piyano çalabiliyorum ve iyi yürüyebiliyorum. Bunlar bana ne için uygun?"

"Bu sizi evliliğe hazırlıyor. Bütün genç hanımlar bunun için yetiştirilir."

"Üzgünüm baba, sana söyledim. Evlenmek istemiyorum."

Annesinin nefes alış verişini çok fazlaydı. Valentina piyanonun başına döndü, sırtı onlara dönüktü ve kapağı kaldırdı. Parmakları yumuşak bir akor buldu ve sonra bir diğerine uzandı ve her zaman olduğu gibi notaların sesi onu sakinleştirdi. Göğsündeki titreme azaldı. Chopin'in bir parçasını çaldı ve zihninin bir köşesinde uzanan alev saçlı Viking'in bir anlık görüntüsünü gördü. Arkasında tüm hareketler durmuştu ve anne babasının bakıştıklarını hayal etti.

"İyi çalışıyorsun, Valentina."

"Teşekkür ederim, anne."

"Her koca, akşam yemeğinden sonra misafirlerini Beethoven ya da Çaykovski'den bir parçayla eğlendirmenizden gurur duyacaktır."

Valentina parmaklarını tuşlardan uzak tutmak için birbirine kenetledi. "Hemşire olmak istiyorum." Sessizce konuştu. Sabırla. "Katya'ya bakmak istiyorum. Hemşire Sonya sonsuza dek bizimle olmayacak."

Bir iç çekiş odaya yayıldı ve birden babasının uzun boylu, karanlık figürü tam arkasında durdu. Eli saçlarını okşadı ve omzuna yerleşti. Kız hareket etmedi. Tesovo'daki bombadan bu yana geçen altı ay boyunca babası ona hiç dokunmamıştı ve bir kıpırdasa babasının geri çekileceğinden ve bir altı ay daha ona dokunmayacağından korkuyordu.

"Valentina, beni dinle, sevgili çocuğum. Senin için en iyisini istediğimi biliyorsun. Hemşirelik sefil bir meslektir, fahişeler ve alkoliklerle doludur. Saygın bir genç bayan için uygun bir iş değil."

Annesi, "Babanı dinle," diye nazikçe ısrar etti.

"Bitleri var. Onlarda... hastalıklar var." Konuşma tarzından sadece çiçek ya da tifodan bahsetmediği anlaşılıyordu.

Valentina, "Ama Hemşire Sonya bir fahişe ya da alkolik değil," dedi. "Onun bir hastalığı yok. O saygıdeğer bir kadın."

Adamın eli Katya'nın omzundaki kavrayışını sıkılaştırdı ve Katya onun zihnindeki kavrayışını sıkılaştırmak istediğini hissetti. "Katya'ya yardım etmen için başka bir yol daha var," dedi. Bunu telafi etmenin daha iyi bir yolu."

"Nasıl?"

"Zor değil."

"Ne oldu baba? Ne yapabilirim?" "İyi evlen."

Tekrar piyanoya döndü, hayal kırıklığı boğazına yapışmıştı. Babasını kızdırmak istemiyordu.

"Beni duydun Valentina." Generalin sesi yükselmeye başlamıştı. "Lanet olsun kızım, iyi bir evlilik yapmalısın. Hemen evlenmelisin. Bu konuda ısrar ediyorum. Ivanov adının iyiliği için."

Yedi

İSTİSMAR! YOKSULLAŞTIRMA! AÇLIK!"

Mikhail Sergeyev iyiydi. Kalabalığı nasıl idare edeceğini, erkeklerin duygularını nasıl ateşleyeceğini ve boş karınlarına nasıl ateş sokacağını biliyordu. Arkin bu geceki kalabalığı memnuniyetle değerlendirdi. Çoğu kendisi gibi köylüydü, Petersburg'daki fabrikalarda iş bulmak için taşradan gelmiş basit işçilerdi. Çoğu okuma bilmiyordu. Çok azı adını bile yazabiliyordu. Garip bir şekilde, bu gerçek Arkin'i fabrikalarda ya da imalathanelerde çalıştıkları korkunç koşullardan daha fazla üzüyordu. Kitlelerin zihinlerinin eğitimden mahrum bırakılarak kasıtlı olarak köreltildiği bilgisi, onun için en ağır adaletsizlikti. Leon Troçki'nin sürekli devrim teorisine inanmasının nedeni buydu. Sergeyev'le birlikte Troçki'nin bir toplantıda yaptığı konuşmayı dinlemeye gitmiş ve her ikisi de, dağınık saçları ve sürekli parlayan gözlükleriyle bu vizyon sahibi adamdan öylesine etkilenmişlerdi ki, bütün gece sokaklarda dinlenemeden yürümüşlerdi. Onlara yeni bir dünya göstermişti. Adalet ve eşitliğin sadece boş sözler olmadığı, her insanın hayatının yaşayan, nefes alan kalbi olduğu bir dünya. O andan itibaren başkalarını da sosyalist davaya katmaya başladılar.

"Rusya'nın erkekleri"-Sergeyev tutkulu bir şekilde ısrar ediyordu-"haklarımız için kendimiz mücadele etmeliyiz. Çarlığın demir yumruğu"-durakladı ve salondaki dinleyicilere baktı-"devrilmelidir."

Onay çılgınlıkları vardı.

"Bizi susturmak için Duma'yı bize verdiler." Sergeyev bu sözleri alaycı bir şekilde söyledi. "Yine de Başbakan Stolipin bunu küçümsüyor. Bunun yerine muhalif olan herkesin boynuna Stolipin kravatlarını, yani idam ilmiğini geçiriyor." Sergeyev kendi kravatını sanki bir ip tarafından boğuluyormuş gibi yukarı çekti ve kalabalık kükredi. Arkin de kendi sesini onlarınkine ekledi.

"Stolypin çocuklarınız için sofrada ekmek olmamasını umursuyor mu?"

"Hayır! *Nyet!* Hayır!"

"Bir köpeğin bile kaçmak için bacağını ısıracağı koşullarda çalıştırılmanız Stolypin'in umurunda mı?"

"Hayır! Hayır!"

"Stolypin bunu umursuyor mu-"

"Yoldaş Sergeyev!" Bağırış, ayağa kalkmış, ağzının kenarından bir sigara sarkan, kırbaç gibi bir adamdan geldi.

"Otur!" diye bağırdı bir ses.

Sergeyev sessizlik talep etmek için elini uzattı. "Konuş, yoldaş. Herkesin sesini duyurmaya hakkı var."

"Yoldaşlar," dedi adam sesini yükselterek, "bu konuşma bizi hiçbir yere götürmeyecek. Düşmanla savaşamayız, onunla anlaşma yapmalıyız. Duma sadece bir ilk adımdı. Her zaman daha fazla imtiyaz için çalışıyor ve tartışıyoruz. Duma'daki Oktobristlerin lideri Aleksandr Guçkov, madenlerde daha iyi koşullar için anlaşma sağlamak için çok çalışıyor-"

"Aleksandr Guçkov," diye gürledi Sergeyev, "bir zorbalık aracından başka bir şey değil."

Bu durum kalabalığı çok sevindirdi. "*Da!* Evet!"

Sergeyev boyunun ölçüsünü aldı. "*Tek* cevap işçilerin iktidarı ele geçirmesidir. Sendikalara güç verin."

Gök gürültülü alkışlar. Sesler yükseliyordu. Eller aralarındaki davetsiz misafiri itip çekiyordu, ta ki çok geçmeden hepsinin Stolypin'in kravatlarını takacağına yemin edip yenilgiyle salondan çıkana kadar.

"İşçilere güç!" Sergeyev haykırdı.

Duvara yaslanan Arkın bir sigara yaktı ve başını salladı. Leon Troçki buna *proletarya diktatörlüğü* demişti. Acı ve kanlı bir savaş olacaktı ama geliyordu. Tek soru ne zaman olacığıydı.

RAHIP ZEKIYDI. BUNA HIÇ ŞÜPHE YOKTU.

Peder Morozov insanları anlıyordu. Kemirilen karınları bir kazan sıcak güveçle kilise salonuna çekti. Elbette et yoktu, sadece sebzeler vardı, ama yine de acınacak derecede minnettardılar ve bu sadece bedenlerini değil, öfkelerini de besliyordu. Bu duruma düşmüşlerdi. Bu durum

Sergeyev'in konuşması için salona alınmadan önce bile içlerinde adaletsizlik duygusu vardı. Peder Morozov'un tek sorunu Tanrı'ya ve Tanrı'nın tüm insanlığa olan sevgisine inanmasıydı, insan ırkının ne kadar sefil bir örneği olursa olsun. Bu bazen yoluna çıkıyordu.

Rahip, dumanı tüten güveç kazanının arkasında bir karga gibi duruyor, güveçleri emaye kupalara dolduruyor, adamların dertlerini dinliyor, bir öğüt veriyor ya da bir parça teselli ediyordu. Hiç yorulmazdı. Hafif kambur ve gür sakallı, uzun boylu, sabırlı, siyah ev giysileri içindeki halinden hiç değişmemişti. Muhtemelen kırk yaşından fazla değildi ama çok daha yaşlı görünüyordu; saçları çoktan rengini kaybetmişti. Belki onca yıl başkalarının acılarını dinlemenin sonucuydu bu, belki de karısını kaybetmişti.

Arkin, Peder Morozov'un yanında durmuş, bardakların aç akışı arasında kısa bir boşluk bekliyordu.

"Baba, ekipmanımız var." "Burada mı?"

"Alt katta. İşiniz bitince aşağı gelin."

Rahip başını salladı ve sıradaki adama sevgiyle gülümsedi. Arkin onun soğukkanlılığına hayran kaldı. Kimse onun ölümle uğraştığını bilmiyordu.

BOMBA YAPIMI HASSAS BİR İŞTİ. BABA MOROZOV

planları yapan beyindi. Mikhail Sergeyev gerekli ekipmanı sorgusuz sualsiz temin eden kişiydi. Ve Arkin'in kendisi de elleri tedarik etti. Diğerlerinin hiçbiri patlayıcılara dokunmayı sevmezdi.

Üç adam birlikte iyi çalışıyordu ama bugün Arkin, yoldaşı Sergeyev'in huzursuz olduğunu fark etti. Sürekli Arkin'in çalıştığı masadan kalkıp iniyor, Arkin elindeki penseyi bırakana kadar onu rahatsız ediyordu. Bodrumdaki oda o kadar soğuktu ki, her konuştuklarında nefesleri duman gibi kıvrılıyordu ve Arkin, sıcaklık çok düşerse jelinyitin katılaşabileceğinden endişeleniyordu. Sergeyev'e baktı. Ceket

Kirli ve deliklerle doluydu, atkısı o kadar yağlıydı ve boynuna o kadar çok sarılmıştı ki uykuya dalmış kalın bir yılanı benziyordu.

"Ne oldu, yoldaş?" Arkın sordu. "Bugün iyi bir konuşma yaptın. Memnun olmalısın."

Sergeyev elindeki sigara paketiyle oynadı, *makhorka* tütününü kapalı alanda ucuz ve nahoş kokuyordu. Arkın patlayıcı başlıkların yakınında sigara içmesini yasaklamıştı. Kapaklardan ikisi önündeki masanın üzerinde duruyordu ve Sergeyev'le konuşurken bile gözleri onlara takılmıştı. Az miktarda cıva fülminat içeren uzun, ince bakır kapsüller. Son derece patlayıcı. Arkın bunlara her zaman saygıyla yaklaşırdı ama Sergeyev'in sigarası kadar zararsız görünen bir tanesini avucunun içine koymaktan hoşlanırdı. Elinde o kadar çok güç vardı ki kalbi daha hızlı atıyordu.

Patlayıcılar hakkında bilgi edinmenin bu kadar basit olması onu şaşırtmıştı. Petersburg'un kütüphanesinde Alfred Nobel'in dahiyane buluşunu incelemiş, böylece önündeki masada bir araya toplanmış beş kaba şekilli gri jelinyit çubuğunu daha iyi anlamıştı. Gelinyit, nitrogliserin ve nitroselülozun potas nitrat ve odun unuyla karıştırılmasından oluşan patlayıcı bir bileşimdi. Dinamitten yüzde on iki daha güçlüydü. *Dermo!* Bu çok büyük bir güçtü. Ayrıca bu bileşim nemden etkilenmiyor ve patladığında zararlı dumanlar çıkarmıyordu. Elini çubuklardan birinin etrafına sardı, soğuk ve kaygan yüzeyini teninde hissetti. Bay Alfred Nobel'in olağanüstü karakterli bir adam olduğunu düşündü. Başka kim dünyaya bu kadar yıkım getirip de mezarında rahat uyuyabilirdi ki?

"Arkın," dedi Sergeyev, "üzgünüm ama artık gitmeliyim."

Arkın bir kaşını kaldırdı. "Sorun nedir? Gergin değilsin, değil mi?" "Hayır. Karım. Yakında bebeğimiz olacak ama o hala tutkal fabrikası. Bu onu hasta

ediyor." "Ah, aile."

"Öyle söyleme."

Arkın gülümsedi. "Sergeyev, gün gelecek aileler geçmişte kalacak." Rahibe bir bakış attı. "Din de öyle. Karl Marx'ın da belirttiği gibi kitlelerin afyonu. Tek öncelik devlet olacak. Mükemmel bir devlet sistemine sahipseniz, memnun bir nüfusunuz olacaktır. Devlet aileden önce gelmelidir. Bu bizim ailemiz *olacak*."

Sergeyev, "Size katılıyorum elbette," dedi ve beceriksizce omuz silkti. "Ama bu gece değil." Ayağa kalktı ve kapıya yöneldi. "Kendinizi havaya uçurmayın," diye güldü ve diğerleri itiraz edemeden hızla oradan ayrıldı.

Arkin ve Peder Morozov masaya geri döndüler. "O iyi bir adam," dedi Morozov.

"Heyecan verici bir konuşmacı ve kendini davaya adanmış biri," diye onayladı Arkin, emniyet fünüyesinin bir ucunu patlayıcı başlığın açık ucuna yerleştirirken. Pense ile kenarlarını dikkatlice kıvırdı. Çok sıkarsa patlayabilirdi. "Ama öldürmek için midesi yok."

"Ya sen?" diye sordu rahip.

"Ne yapmam gerekiyorsa yapacağım."

"Hor gördüğünüz bir aile için bile mi çalışıyorsunuz? Bakan Ivanov için."

"Evet baba, o parazit için çalışıyorum ve evet, onu gözetliyorum. Senin gibi ben de davamız neyi gerektiriyorsa onu yapıyorum. Ivanov'un sadece dört tembel insanı şımartmak için otuz hizmetçisi var. Petersburg'daki tüm hizmetkârlar işe yarar bir işte çalışmalarını için serbest bırakılsaydı, ne kadar farklı bir şehrimiz olurdu."

"Bunu Ivanov'lara önerdiniz mi?" Morozov hafifçe sordu.

Bu ironi Arkin'i eğlendirdi. Güldü ve ortalarında iki fünüye bulunan jelinyit çubuklarının etrafına bir şerit tel sardı. Fünüyeyi ölçtü. İnce bir barut çekirdeğinin etrafına sarılmış uzun bir pamuk lifinden oluşuyordu ve rutubetten korumak için her şey beyaz vernikle kaplanmıştı. Bu yavaş yanan bir fünüyeydi, dakikada iki metre. Kaçmak için zaman veriyordu. Bir metre uzunluğunda kesti.

Nabızı sabitti ve bu onu memnun etti. Peder Morozov bombanın üzerine bir dua okudu ve üzerine haç işareti çizdi. Bunu hep yapardı.

Onlar öldürmeden önce.

JENS KARANLIĞIN DERİNLERİNE DALDI. içerideki sesler
Tünel kafasını delip geçiyordu ama yine de düzenli olarak buraya gelmeyi
seviyordu. Kanalizasyona inmesi gerekiyordu.

yeterince hızlı ilerleyip ilerlemediğini, gözetmenlerin adamları kendi belirlediği hatlar boyunca kazmaya devam edip etmediklerini kontrol etmek için.

Hava daha da yoğunlaştı ve alçak çatının altında iki büküm olmak zorunda kaldı. Omuzlarına su damlıyordu. Elindeki güçlü fener kavisli duvarlara bir ışık çemberi çiziyor, böylece tuğlaları dikkatle inceleyebiliyor ve her birkaç adımda bir dokunmak için uzanıyordu. Gözleri yeterli değildi, parmaklarına da ihtiyacı vardı. İleriden bir gümbürtü geldi. Ayaklarının altında, kazılan taş ve toprağı taşıyan kamyonların tekerleklerinin bağlı olduğu raylar uzanıyordu ve bu raylardan bir titreşim geçtiğini hissetti.

"Kamyon hareket halinde," diye seslendi.

Arkasındaki üç adam tünel duvarının kenarına atladı ve sırtlarını duvara dayayarak durdular. Moloz yığınlarıyla dolu kamyonun gürültüsü kulakları sağır ediyordu. Kamyonu hareket ettirmek için çabalayan iki iticinin yüzleri kirden simsiyah olmuş, her an damlayan suya karşı anonim tulumlar ve bez başlıklar giymişlerdi. Erkek olabiliyorlardı ama değillerdi. Onlar kadındı. Kazma işini erkekler yapıyordu.

"Hat serbest," diye seslendi.

Ama kamyonun hareketinde bir titreme fark etmişti. Yanına gitti, bir raya tekme attı ve rayın kaydığını hissetti. Arkasındaki adama döndü. "Şunu sıkılaştır. Kaza olmasını istemiyorum."

Kazalardan bıkmıştı, midesi bulanıyordu. Karanlık yüzünden. İşçiler bir şeyleri göremiyordu. Vardiya çok uzun, aletler çok kör, ücretler çok düşüktü.

Ve suçladıkları kişi oydu.

KAN HER ŞEYİ KAYGANLAŞTIRIYORDU. JENS ADAMI TUTTU kaba kuvvetle sandalyeye oturttu. Çılgınlıkları duymazdan geldi ve küfürleri duymazdan geldi. Bir kolunu adamın göğsünde kilitli tutarak onu arkadan koltuğa sabitledi, diğer yumruğu dirseğini sıkıca kavrayarak hareketsiz hale getirdi

onu. Adam acı içinde vücudunu kamburlaştırdı ve başını geriye atarak Jens'in çenesine çarptı.

Dr. Fedorin, "Tutun onu," diye ısrar etti.

Fedorin içini titreten bir inilti daha çıkaran son bir anahtar hareketiyle doğruldu. Elleri kıpkırmızıydı. Ter derisini parlatmıştı ve alnında elini sürdüğü yerde bir kan çizgisi vardı.

"Yapabileceğimin en iyisi bu, Sergeyev."

Adam buğulu gözlerle paramparça olmuş sağ ön koluna baktı ve bir inilti çıkardı. Kan tabakasının arasından kemikler hâlâ görülebiliyordu ama artık her yöne doğru sivrilen sivri uçlar yoktu. Jens, Sergeyev'in göğsünün titremeye başladığını hissetti. Üzerindeki tutuşunu bıraktı.

Bir elini tünel kazıcısının titreyen omzuna koydu. "Doktor iyi iş çıkarmış."

İyi bir iş mi? Böyle berbat bir şeye nasıl *iyi bir iş* demeye cüret eder? Fedorin'in elinden geleni yaptığını biliyordu ama Tanrı aşkına bu adam şimdi neyle geçinecekti?

Jens, "Ona biraz daha morfin verin," dedi.

"Morfinin bana ne faydası var?" Sergeyev inledi. "Çalışamıyorum." Yine de teklif edildiğinde bir kaşıkla birkaç damla kabul etti.

Dr. Fedorin, "İyileşecek," diye güvence verdi. "Eskisi kadar düz ya da güçlü olmayabilir ama iyileşecektir. Hızlı iyileşmesi için yeterince gençsin."

Hasarlı uzvu kaynamış su ve tentürdiyotla yıkadıktan sonra yaraları dikmeye başladı, Jens de kan kaybını azaltmak için adamın dirseğinin hemen içine baskı uyguladı. Taze tiftikler, bandajlar ve atellerin hepsi yerine yerleştirilip Sergeyev'in kolu askıya alındığında Jens derme çatma çalışma masası olarak kullandığı masanın çekmecesinden bir şişe konyak çıkardı. Teneke kupalara üç bardak doldurdu.

"Al. Şunu indir."

Bir tanesini Sergeyev'in sağlam eline tutuşturdu, diğerini de doktora verdi. Dr. Fedorin içkinin yarısını bir yudumda devirdi ve geri kalanıyla ellerini bir kâsenin üzerinde ovmaya başladı, gömleğinin kollarını dirseklerine kadar sıvamıştı. Tünellerden birinin girişinde Jens'in ofisi olarak kullanılan ahşap kulübedeydiler ama bu kazaların olmaması gerektiğini biliyordu. Bir yerlerde birileri köşeleri kesiyordu. Kazıcıya bir tane daha döktü

Brendi içti ve artık en kötüsü geride kaldığı için adamın gri solgunluğu solmaya başladı.

"*Spasibo, Direktor Friis.*" Kupasını Jens ve Fedorin'e doğru kaldırdı.

"*Spasibo.*"

"Sergeyev, işte eve dönüş için para." Jens çekmecedan çıkardığı bir avuç dolusu banknotu uzattı. "Al ve aileni besle."

Adam kupayı yere bıraktı ve parayı aldı. Parmakları parayı sertçe kavradı, banknotlara kan bulaştı ama bu huzursuz bir andı. Jens elini tekrar adamın omzuna koydu. "Sen iyi bir işçisin Sergeyev. Kolun iyileştiğinde sana burada ihtiyacım olacak."

Kazıcı elindeki rubleleri inceledi. "İşimi benim için açık tutacak mısınız?"

"Evet, yapacağım."

"Ustabaşı bundan hoşlanmayacak."

"Ustabaşı dediğimi yapacak."

Adam yarım bir tebessüm etti. "*Da.* Tabii ki yapacak."

Jens yine o huzursuzluğun kulübenin içine sızdığını hissetti. "Evine git," dedi. "Eve git ve iyileş."

Dr. Fedorin, "Temiz bir pansumana ihtiyacı olacak," diye belirtti. Sergeyev hâlâ paraya bakıyordu. "Size ödeme yapamam, *Doktor.*"

Fedorin Jens'e baktı. "*Direktörünüz* masrafları karşılayacak kadar iyi."

Sonunda adam başını kaldırıp Jens'e baktı. "*Direktör,* söyleyin bana, burada tünelde doktora ihtiyacı olan her adamın parasını şahsen ödemeyi düşünüyor musunuz? Yaralanan her kazıcı için işi açık tutmayı? Petersburg'daki her fabrika işçisinin? Hatta benim gibi bir kolu sakat kalacak adamların bile?"

Jens adamın sağlam kolunu tuttu ve onu sandalyeden kaldırdı. "Defol buradan, Sergeyev. Evine, karının yanına git."

Sergeyev sol eliyle sağ kolunu tutarak kapıya yöneldi. "Bu tünellerde ne yaptığım," dedi Jens sertçe, "beni ilgilendirir." Sergeyev aniden döndü ve gözleri önce Jens'e, sonra da

Fedorin. "Çok uzun sürmeyecek," dedi yumuşak bir sesle.

DAHA MİNNETTAR OLABİLİRDİ, ALÇAK," dedi.

Doktor söyledi.

"Aşağılanmıştı. Parayı dişlerime geri fırlatmak istedi. Onun istediği iyi koşullarda çalışmak, sadaka değil."

"Jens, iyi dostum, bazen Rus ruhunu şu anda bile anlamadığını düşünüyorum. Senin Danimarka aklın çok rasyonel. Rus ruhu öyle değil."

Jens ona gülümsedi ve kadehini kaldırdı. "*Za zdorovye!* İyi sağlık! Rus ruhuna ve Rus aklına. İlerlemenin düşmanlarına karşı zafer kazansınlar."

"Hangileri?"

"Kayıtsızlık ve yolsuzluk. Aptallık ve açgözlülük."

"Hah!" Fedorin Jens'in sırtına bir tokat attı. "Bunu sevdim."

"Sorun şu ki, hiç kimse bir Rus'tan daha sıcak kalpli değil, ama hiç kimse de daha acımasız değil. Rusya'da orta yol yoktur; ya hep ya hiç. Çar Nicholas'a bakın. Rusya'yı yönetmek için Tanrı tarafından bu dünyaya gönderildiğine inanıyor ve hatta Tanrı'nın ona yol göstermesi için kehanetler gönderdiğine inanıyor. Bana onlardan bahsetti."

"Beni üzme, dostum."

"Lyonslu Mösyö Philippe ve Sarovlu Aziz Serafim gibi ruhani rehberlerin peşine düşer. Ve o iğrenç keşiş, Grigori Rasputin. Çariçe ona vurgun."

"Bana oğlu Çareviç Aleksey'in hastalığının Tanrı'nın bir laneti olduğuna inandığı ve bunu gizli tutmaya çalıştıkları söylendi."

"Bu hastalık ne kadar kötü?" Jens sordu.

Fedorin kendine bir kadeh daha konyak doldurdu. "Çar'ın oğlu kan kaybediyor. Bu yüzden onu Tsarskoe Selo'da saklıyorlar."

Jens yaşadığı şokun yüzüne yansımaya izin vermedi. "Hemofili hastası mı?"

"Da."

"Uzun yaşamıyorlar, değil mi?"

"Genelde değil, hayır."

"Tanrı Rusya'nın yardımcısı olsun."

Fedorin konyağını geri devirdi. "Tanrı hepimizin yardımcısı olsun, dostum."

El sıkıştı ve Jens'in ofisinden ayrıldı. Jens kendi brendisini masasının üzerine döktü ve tahtadaki kanı bununla temizledi. Dr. Fedorin ne derse desin, Jens Rus ruhuyla bir yakınlık hissetti, onun kara ağırlı ruh haliyle

umutsuzluk. Buraya henüz on sekiz yaşındayken babasının matbaa işindeki kölelikten kaçmak için gelmiş ve onun yerine Petersburg'da mühendislik okumuştı. Burada geçirdiği dokuz yıl boyunca Rusya'yı tutkuyla sevmeyi öğrenmişti. Açgözlülüğün onu dize getirdiğini görmeye hazır değildi.

BANA BUNU AÇIKLAR MISIN, FRIIS?" BAKAN DAVIDOV talimat verdi.

Şehrin haritası altı kişilik grubun önüne serilmişti. Jens bir sigara yaktı ve dumanın içinden gözlerini kısarak masanın etrafındaki yüzlerdeki gerilimi inceledi. Andrei Davidov sesi nadiren mırıltının üzerine çıkan bir adamdı. Bazen insanlar kendi dillerini susturup onunkini dinlemeyi unuturlardı ama Jens böyle insanların aptal olduğunu biliyordu.

"Sayın Bakan." Jens öne doğru eğildi ve masadan sivri uçlu fildişi bir ibre aldı. "Size göstereyim." Ucunu harita üzerinde zikzaklar çizen çizgilerden biri boyunca gezdirdi. "Şu mavi çizgiye bakın; bu tamamlanan kanalizasyon tünellerini gösteriyor. Merkez alanın ve sarayların etrafında nasıl kümelandiklerine dikkat edin."

Davidov başını salladı. Gözleri kapalıydı ama dikkatle işaretçiyi izliyordu.

"Bu" -Jens bir dizi yeşil çizgiyi işaret etti- "şunları temsil ediyor yapım aşamasında."

Bakan sivri kaşlarını birbirine yaklaştırdı ve saatinin kapağını keskin bir hareketle açıp kapattı. "Bu kadar çok şeye ihtiyacımız var mı?"

"Gerçekten de öyle Sayın Bakan. Petersburg her yıl genişliyor; yeni fabrikalarımızda çalışmak üzere tarlalardan daha fazla köylü akın ettikçe nüfus artıyor. İşte bu yüzden bu" -işaretçiyi kalın kırmızı bir çizgi boyunca çizdi- "henüz başlanmamış olan tünelleri gösteriyor."

Davidov haritayı düşünürken odada ağır bir sessizlik vardı. Bu sessizliği sadece enfiye çekme alışkanlığı olan Gosolev'in homurdanması bozdu. "Maliyeti düşünüyorum. Her şey," dedi Davidov, "maliyete bağlı."

"Bu şehirde yeni bir su ve kanalizasyon sistemine ihtiyacımız var Sayın Bakan. Petersburg'un işgücünde hijyen için temiz su eksikliği nedeniyle hastalık ve ishal yaygın. Yeterli kanalizasyon ve su boruları olmadan şehri gecekondulardan nasıl kurtarabiliriz?"

"Maliyet," diye mırıldandı bakan bir kez daha. "Geçen yıl imparatorumuzun babasının o lanet heykeli için bir milyon ruble bulabilmek için Trans-Sibirya Demiryolu'ndan para kesmek zorunda kaldık."

Jens, Davidov'unkinden daha yüksek olmayan bir sesle, "Sayın Bakan," dedi, "burası bir zamanlar bataklıktı. Sular altında kalıyor. Tünelleri inşa ederken gece gündüz pompalamak zorundayız. Ahşap desteklerin eksikliği ve lamba sıkıntısı yüzünden -gözlerini masanın ilerisindeki Khrastyn'e dikti- çatı çökmeleri oldu."

"Yoksulları şımartmamalısınız," diye araya girdi Davidov.

"Ne kadar haklısınız Bakanım," diye onayladı Khrastyn. "Aç olduklarında daha iyi çalışırlar."

Jens birinden diğerine baktı ve sözlerini bastırmak istercesine iki elini masanın üzerine koydu. "Erkekler en iyi," diye belirtti, "her an ölmekten korkmadıkları zaman çalışırlar." Derin bir nefes aldı. "Çar, bu su projesinin kaydettiği ilerleme hakkında kendisine şahsen rapor vermemi istedi. Bu onun için çok değerli bir şey. Ona daha hızlı ilerlememin siz Bakan ve siz Khrastyn tarafından engellendiğini söyleyeyim mi?"

Davidov ağır bir kaşını kaldırdı. "Bu doğru mu? Majestelerinin sizden kendisine rapor vermenizi istediği doğru mu?"

"Evet," diye yalan söyledi Jens.

Bakan, "Khrastyn," diye emretti, "bu fonları yeniden düşünelim."

Jens kendine bir sigara daha yaktı, ellerinin bu kadar sağlam olmasına şaşırmişti. Az önce iki güçlü düşman edinmişti.

KONTES GÜL ATTARI KOKUYORDU. uzandı
yatağın üzerinde.

Natalia Serova, "Bugün çok sinirlisiniz," diye açıkladı.

Jens'in kızıl saçlarından bir tutamı parmaklarının arasına aldı ve kafa derisini çekecek kadar hafifçe büktü. Bazen onu küçük parçalara ayırmak istediğini, böylece her bir parçayı cebine koyup ona tamamen sahip olabileceğini düşünüyordu.

"Ben sinirli değilim Natalia. Sabırsızım."

"Ne için sabırsızsın?"

"Gelmesi gereken değişiklikler için."

"Oh, Jens, lütfen yine başlama." Eğildi ve onun alnından öptü. "Hayatında bir kez olsun şu Danimarka beynini sustur."

"Davidov beni ortadan kaldırmaya çalışıyor" dedi.

"Tanrı aşkına Jens, adamın dediğini yapamaz mısın?" Elini sertçe adamın çıplak göğsüne indirdi ve onu kabaca itti. "Stolypin'in onun tarafında olduğunu biliyorsun, değil mi? Başbakanımıza karşı çıkmayı aklından bile geçirme." Gözlerini dramatik bir şekilde devirdi. "Çünkü kaybedeceksin." Kocaman yatağına doğru ilerledi ve yastıkların arasına yığıldı. "Lütfen bana bu kadar aptal olduğunu söyleme."

Uzandı ve ayağını okşadı. "Hayır," dedi, "o kadar aptal değilim." "Stolypin doğanın bir gücüdür. O bir dev ve herkesin üzerinde fırtınalar estiriyor."

"Çar Nicholas'ın kendisi de dahil, ondan korkuyor. Tıpkı onun olduğu gibi kendi babasından korkuyor." Jens doğrulup oturdu. "Politikadan bıktım. Söyle bana, oğlun nasıl?"

"Alexei iyi, teşekkür ederim."

Kontesin bir oğlu olduğunu öğrenmeden önce tam üç aydır onunla ilişki yaşıyordu. Bir keresinde ona kocası Kont Serov'un çocuğun babası olmadığını itiraf etmiş, ancak yeşil gözlü taliplere karşı bir zaafı olduğunu itiraf etmek dışında kim olduğunu söylemeyi reddetmişti. Bu, Kont Serov'un çocuğa neden çok az ilgi gösterdiğini açıklıyordu. Alexei artık altı yaşındaydı ve Jens onu ata bindirmekten zevk alıyordu.

"Yeğenim Maria Noel'de benimle kalmaya geliyor," dedi tırnağını adamın omurgasında gezdirirken. "Onunla tekrar tanışmak isteyebilirsin. Konseri hatırlıyor musun?"

Jens konseri anlık bir netlikle hatırladı. Unutulmaz müzik. Piyanonun başındaki saç yığını, kocaman kara gözler. İçlerindeki öfke doğrudan ona yönelmişti.

Sekiz

HEMŞİRE SONYA, BU NASIL BİR ŞEY?" "Ne nasıl bir şey?"

"Hemşire olmak. Her zaman birilerine yardım etmek."

Kadın nazik bir bakışla onu inceledi. "Neden sordunuz?" "Çünkü hemşire olmak için eğitim almaya karar verdim."

"Hemşire mi? Sen mi?" Hemşire Sonya bir kahkaha patlattı ve Valentina bunu yüzünde bir tokat gibi hissetti. Yaşlı kadın onun yüz ifadesini fark etti ve kahkahasını hemen susturdu. "Ciddi misin sen?"

"Evet, öyleyim."

"Annene ve babana söyledin mi?" "Evet, söyledim."

Ani bir sessizlik oldu. Dışarıda, bahçede, kocaman kar taneleri beyaz elma çiçekleri gibi süzülüyordu.

"Eee? Ne dedi?"

Valentina gülmeye çalıştı. "Babam bir subayla evlenmemi tercih ederdi." "Valentina, hemşire olamazsın."

"Neden olmasın?"

"Çünkü sen çok ince kanlısın. Çok kırılgansın. Bir hastanenin acımasız gerçekliği içinde solup ölürsün. Seni temin ederim ki oralar hoş yerler değildir."

"Hayatta kaldın."

"Ben bir çiftlikte büyüdüm."

Valentina'nın buna söyleyebileceği hiçbir şey yoktu. Kendi ellerini inceledi, avuç içlerine ve düz parmaklarına baktı. Ona kırılgan ya da ince kanlı görünmüyorlardı. Güçlü görünüyorlardı.

"Hemşire," dedi Sonya ayrılırken, "bana bir şeyler öğretir misin? Hemşirelik hakkında yani."

Hemşire başını salladı, gözleri yumuşak ve hüzünlüydü. "Hayır, hayır, *Malishka*. Sana hemşirelik hakkında bir şey öğretemem. Bu şekilde ikimiz de karda kırbaçlanmış oluruz."

Kapı arkasından sessizce kapandı. Valentina çekmecesinin kilidini açtı ve listesini çıkardı.

SPASIBO, BARYSHNYA. TEŞEKKÜR EDERİM, GENÇ HANIM.
THE

Mutfak hizmetçisi reverans yaptı.

"Mutlu Noeller, *Shastlivogo Rozhdestva*, Alisa," diye karşılık verdi Valentina.

Her yıl Noel akşamı yapılan, her hizmetliye Ivanov ailesinden bir hediye sunma ritüeliydi. Yeşillikler ve Gostiny Dvor'un yanındaki köknar ağacı pazarından alınmış parlak süslü bir Noel ağacı vardı. Valentina sıranın başında durmuş, şeker ve sabun dağıtıyor, sırayla her eli sıkıyordu. Onun yanında, annesi eldivenlerini giymiş ve sabit bir gülümsemeyle kadınların her birine uzun bir yünlü kumaş, erkeklere ise yeni bir ustura ve bir kese tütün dağıtıyordu. Elizaveta Ivanova erkek çalışanlarının, hatta bahçıvanların bile sinekkaydı tıraş olmasında ısrar ediyordu. Babası sırtını ateşe dayamış, bacaklarını açmış, ceketinin kuyruğuna kadeh kaldırıyor ve çalışanlarının her birine küçük kadife bir torba dolusu para veriyordu. Valentina, uzatılan ellere konan paraların şingirtisini duydu ve içinde ne kadar olduğunu merak etti.

"*Shastlivogo Rozhdestva*. Mutlu Noeller, Bayan Valentina."

"Sana da mutlu Noeller, Arkin."

Şoförü ilk kez üniformasız görüyordu. Düzgün bir ceket ve temiz beyaz bir gömlek giymişti. Zayıf ve atletik görünüyordu. Kararlı bir yüzü vardı. Bakışlarının onunkilerle dobra dobra buluşması, o soğuk gri gözlerinin ardında neler olduğunu merak etmesine neden oldu. Saçma sapan şekerleri ve sabunu onun tertemiz eline bıraktı.

"*Spasibo*," dedi ama yüzündeki gülümseme bir şoförünkine pek benzemiyordu. "Arkın, geçen gün iyi sürdün. Arabada yakalandığımızda Morskaya. Teşekkür ederim."

Bir şey söyleyecek gibiydi ama fikrini değiştirdi ve onun yerine saygılı bir şekilde başını salladı.

"Liev Popkov bu akşam nerede?" diye sordu. "Onu burada göremiyorum."

Kibar gülümsemesi sertleşti. "Sanırım Popkov başka bir işle meşgul."

Ahırda."

Kaşlarını çattı. "Bir at hasta mı?"

"Ona sormanız gerekecek, Bayan Valentina."

"Sana soruyorum."

Gözleri kibarl k için fazla uzun süre kızın üzerinde kaldı. "Hasta olanın bir at olduğunu sanmıyorum."

"Liev? O iyi değil mi?"

"Valentina, sırayı yavaşlatıyorsun canım," dedi annesi sert bir sesle. "Gel bakalım, Arkın."

Hemen bir sonraki hediyesini almak için ilerledi. Bu şoförle ilgili bir Şey, o kibar d Ő görünüŐünün altında dikkatle gizlenmiş bir Şey, Valentina'nın omurgasından aşağı bir ürperti gönderdi.

LIEV? LIEV?"

Hangi cehennemdeydi?

"Liev Popkov!" diye ba ırd  yine ahırda.

Ve sonra onu buldu. Gözleri kapalı, ağır uzuvları cansız. Boş bir ahırdaki saman yığınının üzerine sırt üstü uzanmıştı. Kalbi durdu. Bir daha olmaz.  nce babası, Simeon ve Şimdi de o. Burnuna yeniden kan kokusu geldi.

 ı lık atmaya başladı.

"Tanrı aşkına, Şu gürültüyü keser misin? Lanet olası atları korkutuyorsunuz."

Bir gözü yarı açıktı ve koltuk altını kaŐırken kaşlarını çatarak ona bakıyordu. "Seni aptal Kazak," diye ba ırd  ona, "hayattan korkuttun benden.  ld   n  sanmıŐtım."

Kaşları  atıldı. Anlaşılmaz bir Şeyler mırıldandı ve bir votka Şişesini dudaklarına götürerek berrak sıvıyı boğazından aşağı ve pipetin üzerinden döktü. Şişe neredeyse boŐalmıŐtı.

"Liev, sen sarhoşsun."

"Tabii ki sarhoŐum." "Kan kokusu ald  ı mı sandım."

"Her zaman bir Şeyler hayal ederdin."

"Başına a aca ın belayı hayal bile edemiyorum."

Sonra ona sırtıttı, ağzı gölgeler içinde karanlık bir mağaraya dönüşmüştü ve şişeyi dudaklarına götürdü.

"Liev! Yapma!" diye azarladı, ama bu kez daha yumuşak bir sesle.

Boş şişeyi ahırın girişinde ona doğru fırlattı ama şişe kısa düştü. "Neden bu kadar korkuyorsun?"

"Kırbaçlanmanı istemiyorum."

"Hah!"

Şeker ve sabun paketini uzattı. Kendimi saçma hissettim. "Babamın senin için uygun bir hediyesi var."

Güldü, göğsünden çıkan büyük bir gırtlak patlamasıydı bu. "Bana çoktan verdi."

"Ruble kesesi mi?"

Gözleri siyah yarıklar halinde kısıldı. "*Hayır*, ruble değil." "O zaman ne? Tıraş bıçağı ve tütün mü?"

Bunun üzerine iri adam aniden doğrulup şiddetle sallanmaya başladı ve siyah tuniğini başının üzerine çekerek kalın siyah buklelerle kaplı geniş göğsünü ortaya çıkardı. Valentina gözlerini ayıramadı. Daha önce hiç yarı çıplak bir adam görmemişti, hele bu kadar yakından.

"Sarhoşsun," dedi tekrar, ama kelimeler acısını yitirmişti. "Donarak ölmenden önce hemen üstünü giy."

Hiç konuşmasa da olurdu. Tuniği bir kenara fırlattı ve samanların üzerinde yüzüstü yatacak şekilde yuvarlandı.

"Liev!" Bu kez soluk soluğa kalmıştı. Bir elini ağzına götürdü ve onun sırtına baktı.

Devasa kasları çizgiliydi. Üzerlerinde çaprazlamasına uzanan kırmızı izler o kadar düzenliydi ki sanki boyanmış gibi görünüyorlardı. Boya hâlâ ıslaktı ve parlıyordu. Yavaşça ahıra doğru yürüdü ve adamın yanındaki samanlıkta dizlerinin üzerine çöktü. Kırbaç kesikleri yer yer derindi, derisi yüzülmüş etin ham kenarları çıplaktı. "Neden?" diye fısıldadı. *Kim diye* sormaya gerek yoktu.

Liev yuvarlandı, tuniğini yakaladı ve başının üzerine çekti. Onun böyle bir sırtla nasıl hareket edebildiğini bile anlayamıyordu.

"Neden böyle bir şey yaptı?" Babası için utanç duydu, midesi ekşidi.

Popkov samanların altından bir şişe daha çıkardı. Bu doluydu. "Dün," dedi, "hemşire kız kardeşinin odasına gittiğinde

orada değildi."

"Oh, Liev. Çok özür dilerim."

Omuz silkti ve boğazından aşağı biraz daha alkol doldurdu. "Ona Noel için küçük bir hediye vermek istedim, hepsi bu."

"Ama burası onun yatak odası."

"Onu tekerlekli sandalyesine bindirip çıkarmak için birçok kez oraya gittim."

"Ama asla Hemşire Sonya olmadan."

Homurdandı. "*Hayır*. Ben yatağın ucunda oturmuş onunla konuşurken baban içeri girdi. O da beni kırbaçladı."

Valentina aniden öfkeyle ona vurmaya başladı. Yumrukları göğsüne iniyor, granit kaslarını yumrukluyordu.

"Seni aptal sersem," diye bağırdı, "seni beyinsiz Kazak, sen delisin. Kırbaçlanmayı hak ediyorsun."

Adam sadece güldü, sonra kadının bileklerinden birini tuttu ve votka şişesinin boynunu eline bastırdı.

"İşte, biraz al."

Masum görünen içkiye baktı, kemiklerini titreten derin bir ürperti verdi ve şişeyi dudaklarına götürdü.

VALENTINA KENDİNİ ÇOK SICAK HISSETTİ. GECENİN SESİNİ DUYABİLİYORDU.

Rüzgâr ahşap ahır duvarlarını tırmalıyordu. Kafasının içinde hoş bir şey uçuşuyordu, kelebek ya da güve gibi kanatları olan bir şey. Dudakları artık ona ait değilmiş gibi görünüyor ve boş gülümsemeler halinde kıvrılıp duruyordu. Yere oturmuş, sırtını ahırın kenarına yaslamış, bacaklarının etrafına bir yığın saman sıkıştırmıştı. Bütün bu sıcaklık midesine nasıl girmişti? Ne zaman gözlerini kapasa kafatasının içinde bir uğultu başlıyor ve kendini yana doğru devrilirken buluyordu.

"Valentina, yeterince içtin. Yatağına git." Popkov onu tekmeledi, ama nazikçe. Botunu samanların üzerinde kaydırdı ve sanki bir domuzmuş gibi kızın kalçasını dürttü. "Defol git buradan," diye homurdandı.

"Ona ne verdin?"

"Kime
vereyim?"

"Söyle
bana."

Durakladı, samana baktı. "Bir at nalı. Onu cilaladım ve"- utandığını anlayabiliyordu-"içinden sarmaşık ve böğürtlen geçirdim."

Valentina bunun hayal edebileceği en güzel hediye olduğunu düşündü. "Benim için bir şey yok mu?" diye sordu.

Siyah gözlerini onunkilere dikti. "Votkamı aldın. Daha ne istiyorsun?"

Sonra güldü ve dünyanın karmaşa içinde ulaşamayacağı bir yere sürüklendiğini hissetti. "Annem ve babam beni bir Noel balosuna götürüyorlar," dedi ve gözlerini kapattı. Karanlık endişe verici bir şekilde dönmeye başladı, bu yüzden onları tekrar açmaya zorladı. Sefil yaratık onu eğlenerek izliyordu.

Popkov, "Sarhoşsun," dedi.

"Git buradan," diye mırıldandı, sözcükler yavaş ve bulanıktı.

Bir sonraki an havada süzülüyordu, elleri ve ayakları ağırlıksızdı. Gözlerini biraz araladığında karanlığın toz gibi etrafında döndüğünü gördü.

"Liev, beni yere
bırak." Ama adam
onu görmezden geldi.

Hizmetçilerin girişinden karanlık eve taşındığının belli belirsiz farkındaydı ama gözleri kapandı ve ancak nezaket gösterilmeden kendi yatağına yatırıldığında açıldı.

"Liev," diye mırıldandı, tavanın üzerine takla atmasını engellemeye çalışarak, "Sanmıyorum-"

"Uyu," diye homurdandı.

"*Spasibo*, Liev," dedi yumuşak bir sesle. "Teşekkür ederim." Ama adam çoktan odadan çıkmıştı.

BENİM İÇİN OYNA."

Katya tekerlekli sandalyesindeydi ve müzik odasında yalnızdılar. Valentina'nın başı hâlâ kafatasının dibinde zonkluyordu ama en azından

Şimdi düşmeden çevirebilirdi. Votka, diye yemin etti, bu hayat boyunca bir daha dudaklarına değmeyecekti. Popkov'u lanetledi. Tıkanmamış şişesini lanetledi. Ertesi gün atları yola çıkarışına, alkole bulanmış beyninden eser kalmadan neşeli bir halk şarkısını ıslıkla söyleyişine lanet okumuştı.

"Lütfen," dedi Katya, "benim için bir şeyler çal."

Valentina piyanonun kapağını kaldırırken, "Bugün iyi olamayacağım," diye mırıldandı. Sıraya dizilmiş ve sessizce onu bekleyen tuşları görmek bile içindeki gerginliği gevşetmişti.

Katya güldü. "Sen her zaman iyisin Valentina. Kötü olduğunu söylediğinde bile iyisin."

Valentina, parmakları tuşları bulana kadar ne çalacağının farkında değildi. Tuşların altından, Viking için çaldığı Chopin'in Mi Bemol Noktürn'ünün açılış notaları geldi. Anında dışarıda bir dünya olduğunu unuttu. Baş ağrısı ya da ağrımasın, melodik çizgiyi sol el akorlarıyla mükemmel bir şekilde dengeleyip sağ elinde saf bir cantabile legato üretirken, müziğin kalbinin her atışıyla birlikte aktığını hissederken müzik profesörü onunla gurur duyacaktı. Ciğerlerine doğru. Omuzlarına doğru. Bileklerine ve parmaklarına kadar.

"Valentina." Annesiydi. Odaya ne zaman girmişti? "Valentina," dedi

Elizaveta Ivanova tekrar, "bir şeyler almaya başlamanın zamanı geldi.

Bu geceki balo için giyinmişsin. Gitmeyi kabul etmiştin, hatırladın mı?" Valentina'nın elleri tuşların üzerinde dondu kaldı.

Listesinde 5 numara: *Anneye itaat et.*

Elleri sert ve sarsıcı bir akorla tuşların üzerine düştü. "Evet anne, kabul ettim."

Piyanonun kapağını dikkatle kapattı ve Katya'nın sandalyesinin yanındaki masanın üzerinde duran küçük gümüş kutuya doğru yürüdü. Kutudan pirinç bir anahtar çıkardı, piyanoya döndü ve kilitledi, sonra pencereye doğru yürüdü. Bir aralık açtı ve anahtarı karın içine fırlattı. Tek kelime etmeden odadan çıktı.

VIKTOR ARKIN'IN YÜZÜ DEFORME OLMUŞTU. bir gözü kayarak ağzı bir İngiliz anahtarı büyüklüğünde gerilirken saç çizgisi. Bir an için Turicum'un pirinç farının kavisli yüzeyindeki yansımasına baktı ve göremediği daha derin bir yerde, içinde başka nelerin çarpıtılmış olabileceğini merak etti. Bu arabayı bu kadar çok sevmesi onu endişelendiriyordu. Tehlikeliydi. Bir şeyi ya da birini bu kadar çok sevmek içinizde zayıf bir nokta yaratırdı. Zayıf noktalara tahammülü yoktu. Yine de ön çamurluğun parıldayan mavi kıvrımına sevgiyle gülümsedi ve bir bezi zarif çizgisi boyunca gezdirdi.

"Sizin için bir ziyaretçi."

Arkın, Liev'in sesiyle etrafına bakındı. Kazak kapının girişinde duruyordu. Eğlenmiş görünüyordu. Bu iyiye işaret değildi.

"Nerede?"

"Bahçede."

Arkın cila bezini katlayıp rafa yerleştirdikten sonra Kazak'ın yanından geçerek garajdan çıktı ve karanlığın yeni çökmeye başladığı, kaldırım taşlarının üzerinde ölü yaratıklar gibi gölgeler bırakan avluya girdi. Sağ tarafta ahırlar ve araba evi, önünde bir su tulumbası ve yalak, sol tarafta ise evin ön tarafına giden bir patikanın üzerinde bir kemer yükseliyordu. Kemerin hemen yanında genç bir kadın duruyordu. Buz gibi rüzgara karşı çenesinin altından sıkıca bağlanmış bir başörtüsü ve bir zamanlar bir erkeğe aitmiş gibi görünen uzun kemerli bir ceket giymişti. Davranışları garipti, başını kendinden emin bir şekilde eğiyordu.

"Bir arkadaşınız mı?" Popkov güldü ve kendi karnını işaret ederek üzerinde hayali bir şişkinlik oluşturdu.

Kadın ağır bir şekilde hamileydi. Paltosunun altından bile belli oluyordu.

"Git de toynaklarını parlat ya da yelesini tara," dedi Arkın ve kadının yanına gitti. Onu temkinli bir şekilde selamladı. "Yardımcı olabilir miyim?" diye sordu.

"Bir mesaj getirdim. Mikhail Sergeyev'den."

Hemen onun kolunu tuttu. İnce ve dirençsizdi. Onu garaja götürdü, orada rüzgârdan uzakta yüzü gevşedi ve ona utangaç bir gülümseme verdi.

"Ben Mikhail'in karısıyım, Larisa."

O anda içinde bir şeyler çözüldü. Kafasında o kadar sıkı ve düzenli tuttuğu her şey yerinden oynamış gibiydi. Birden

Söyleyiş şekli, çok basit, çok gururluydu. *Ben Mikhail'in karısıyım, Larisa*. Eli şiş karnının üzerinde duruyordu. Annesinin de aynı şeyi söylediğini hatırladı. *Ben Mikhail Arkin'in eşi Roza*, eli şiş karnının üzerinde. İki hafta sonra o ve doğmamış çocuğu septisemiden ölmüştü çünkü babasının doktor için parası yoktu. Bu olay dokuzuncu doğum gününde gerçekleşmişti. Acıya yakın bir hisle, Sergeyev'e ailelerin geçmişte kaldığına dair söylediği onca şeye rağmen, kendi çocuğunu, o çocuğu taşıyacak şiş bir karnı olan bir kadını isterken buldu kendini. Sarsılmış bir halde ona gülümsedi.

"Bir sorun mu var?" diye sordu.

Başını salladı. Dudakları solgun, gözleri kara halkalı ve endişeliydi. "Bu Mikhail. Bir iş kazasında yaralandı."

"Kötü mü?"

"Kolu kırılmış."

Ona güven verici bir gülümseme verdi. "Çabucak iyileşecektir," dedi. "Mikhail güçlüdür."

Ama bunun onlar için ne anlama geldiğini biliyordu. İş yok, para yok demekti. Yemek için, kira için, bebek için. Elini cebine attı ve son üç sigarasını ve birkaç bozuk para çıkardı. Sahip olduğu tek şey buydu.

"Al, bunu kocana ver."

Adamın ikramlarını küçük eline koymasına izin verdi. "Bunu verebilir misin?" "Onu Peder Morozov'un kilise salonuna götürün. Orada sıcak yemek var." "*Spasibo*," diye fısıldadı. "Patronu ona bizimkileri ödeyecek kadar ruble verdi.

kira."

"Bu alışılmadık bir şey. Kim bu adam?"

"Direktor Friis."

"Hâlâ tutkal fabrikasında mı çalışıyorsun?"

Omuz silkti. "*Da*. Evet."

İçindeki ateşin, bu sefil şehre adaleti getirmek için yanan ateşin canlandığını hissetti. Bir pirinç far. Tek gereken buydu. Arabadan söküp satması için ona verebilirdi. Yeni bebeğe hayat verecek kadar, annesinin sütünün açlıktan kurummasını önleyecek kadar.

"Endişeli," dedi endişeyle, "bu gece seninle yapması gereken iş hakkında..."

"Benden Mikhail'e endişelenmemesini söyleyin. Ben halledeceğim. Eve git ve dinlen.

Bir şeyler ye."

"Spasibo."

"Bebekle iyi şanslar."

Gülümsedi, nazık ve umutlu bir gülümseme. Yavaşça, sarhoş bir adama ya da hamile bir kadına özgü inişli çıkışlı bir yürüyüşle engebeli kaldırımlardan geri döndü. Arkin gözden kaybolana kadar onu izledi, rüzgârda öylece duruyordu. Demek zamanı gelmişti. Çenesinin kenarında bir sinir oluştuğunu hissetti ve ne kadar kontrol etmeye çalışsa da başaramadı. Ama bu gece yapması gereken şey için hazırды.

Dokuz

JENS DANS EDEN BİR ADAM DEĞİLDİ. o lanet baloya gelmişti
Bakan Davidov'un yolunu kesmek için, başka hiçbir neden yokken, ama şu ana kadar ondan bir iz yoktu. Anichkov Sarayı'nın zengin antrelerinde kısa bir süre oyalandı ama mermer sütunları ve gösterişli yaldızlı pervazları pek rahatlatıcı değildi, bu yüzden kendini bir iskambil oyununun devam ettiği bir salona attı.

Bir saat sonra cebinden bir avuç ruble ve senet çıkarmakla yetindi. Kumar oynamaktan hoşlanıyordu. Ama ona karşı da temkinliydi. Bir adama neler yapabileceğini görmüştü. Oyunun ortasında tabancasını alnına dayayıp beynini patlatan bir adamla iskambil masasına oturmuştu. Bir keresinde de bir istasyon platformunda, bir komploya karıştığı için Sibirya'da on yıl hapis cezasına çarptırılan eski bir arkadaşını kucaklamıştı. Adam, Grandük Vladimir'i ordunun kontrolünden çıkarmak için saraydaki bir entrikada her şeyini riske atmıştı. Kumar oynamış ve kaybetmişti.

Evet, Jens kumar oynamayı severdi ama zamanını iyi seçerdi. Bu gece de onlardan biriydi.

FRIIS, SENİ BURADA BULMAYI BEKLEMİYORDUM."

Jens, Davidov'un kendisini kalabalığın arasında bulmasına şaşırmıştı ama bu ilk adımı çok daha kolay hale getirmişti.

"İyi akşamlar, *dobriy vecher*, Sayın Bakan."

Birbirlerini başlarını resmi bir şekilde eğerek selamladılar, tam olarak selamlama sayılmazdı ama yakındı. Bakan, kalın kaşları olan satürn gibi bir yaratıktı ve geçen gün tünel fonuyla ilgili toplantıda yaşanan çatışmadan sonra tavırlarında belli bir soğukluk vardı. Sert beyaz bir yelek ve yaka ile şık bir frak giymişti ama akli eğlenmekten başka şeylerde olan bir adamın görüntüsüne sahipti. Yine de onun

Yanakları her zamanki kül grisi yerine al al olmuştu ve Jens ne kadar iyi Fransız konyağı içtiğini merak ediyordu.

"İyi akşamlar, madam."

Jens, Andrei Davidov'un karısının, mor bir elbise giymiş, ufak tefek, orta yaşlı bir kadının elinin üzerine eğildi. Kocasının ciddi yüzünü telafi etmek istercesine bol bol gülümsedi.

"Ne güzel bir akşam," diye gülümsedi. "Tanrım, siz beyleri böyle muhteşem görünürken görmeyi ne kadar çok seviyorum."

Etraf üniformalı askerlerle doluydu. Özenle işlenmiş örgüler ve renkli omuz panoları büyük salonları süslüyor, genç askerler genç hanımlardan birinin yelpazesini çekmek için birbirleriyle yarışlıyordu. Petersburg'daki sosyal etkinliklerde ordu subayları beyaz, mavi ya da kırmızı üniformaları içinde görkemli bir şekilde odaya hakim olurlardı; Hussar Muhafızları her zaman en görkemli ve en kibirlileriydi. Rusya'yı güçlü kılan orduydı ve Petersburg'un bunu unutmamasına asla izin vermediler.

Pudralı beyaz peruğu ve dar kırmızı pantolonuyla tören yöneticisi, yeni gelenleri duyurmak için altın asasıyla mermer basamaklara üç kez vurdu.

"Dans eder misin?" Madam Davidova, başını umutlu bir serçe gibi yana eğerek Jens'e sordu.

Jens'in midesi bulandı. Davidov'a baktı.

"Devam edin," diye ısrar etti bakan. "Ben dansçı değilim."

"Onur duyarım, madam," diye karşılık verdi Jens kibar bir selamla. Dans pistine doğru ona eşlik etmesi için kolunu uzatırken, omzunun üzerinden kayıtsızca, "Davidov, sakıncası yoksa bir iki kelime sonra," dedi.

Davidov'un gözleri kısıldı, ama karısı cıvıladı, "Tabii ki yapacaksın, değil mi Andrei?"

Jens dans partnerine yeni bir saygıyla döndü. Gülümsedi. O da gülümsedi.

MAZURKA DANSI YAPILAR. O ENERJIK DANSLARDAN BIRIYDI.

Onu ürperten danslar, eşler arasında açıklanamaz bir şekilde dokunan sekiz çiftten oluşan bir set. Kayan adımlar arasında doğru yolu bulmak, karanlıkta atını ormanda dolaştırmaktan daha zordu.

Hızlı tempoya o kadar konsantre olmuştu ki, odanın diğer ucundan kendisine bakan bir çift koyu kahverengi gözü neredeyse kaçıyordu. Tökezledi. Ortağından özür diledi. Ama arkasına dönüp baktığında, koyu renk gözlerin zarif saçlar ve ipek parıltıları arasında kaybolup gittiğini gördü. Uzun soluk bir boyun, narin bir yanak çizgisi ve yüksek beyaz eldivenli beyaz bir elbisenin çarpıcı izlenimini hatırladı. Görüntüler kalabalık balo salonunda kaybolmuştu ama o gözleri tanımıştı. Ve onları tekrar bulmaya niyetliydi.

NEFESINI BOŞA HARCAMA, FRIIS." "Bakan Davidov, söyleyeceklerimi dinlemenizi tavsiye ederim."

"Daha fazla para. Peşinde olduğunuz şey bu. Lanet kanalizasyonlar için daha fazla fon."

Jens sıkı bir gülümseme buldu. "Buraya lağımlardan konuşmaya gelmedim." "Ne o zaman?"

"Arazi."

Bakan dar göğsünü genişletti. "Dinliyorum."

"Hepimizin bildiği gibi Petersburg'un nüfusu hızla artıyor. Bunun sonucunda ciddi bir konut sıkıntısı yaşanıyor. Dolayısıyla şehrin merkezinde bir ev ya da dairenin maliyeti fahiş bir şekilde artıyor."

"Bunun farkındayım."

"Yine de pek çok boş arsa var. Yoksul bölgelerde ve şehrin dış mahallelerinde birkaç yüz rubleye satılabilecek çalılık araziler. Ama kimse onları istemiyor."

"Çünkü lanet olası varoşlarda yaşıyorlar." Davidov burnundan bir sigara dumanı çekti. "Eğer gidip pis bir barakada tıkış tıkış yaşamak istiyorsan

diğer on aile, çekinmeyin. Ama geri kalanımızın sizi takip etmesini beklemeyin." Uzaklaşmaya başladı.

"Bu bölgelerden bazıları artık gecekondü mahallesi olmayacak."

Bakan durdu. Geri döndü. Ve Jens onu yakaladığını biliyordu.

"İnsanlar her zaman ev ister. Ancak şu anda zenginler yalnızca mağazaların, restoranların ve daha da önemlisi"-durakladı, Davidov'u bekletti-"modern hijyenik kanalizasyon ve su kaynaklarının olduğu yerlerde yaşamak istiyor."

Bakanın kaşlarının kalkışını izledi. "Devam edin."

"Modern banyolar. Modern mutfaklar. Bunlar şehrin altında inşa ettiğim tüneller sayesinde mümkün oluyor. Ve bu, bir gün hiçbir değeri olmayan bir arsanın ertesi gün küçük bir servet değerinde olabileceği anlamına geliyor."

Davidov'un ince dudakları gülümsemek istercesine gerildi. "Haklısın." Düşünceli bir şekilde purosunu çekti. "Lanet olsun, haklısın."

"Hangi tünellerin hangi bölgelere kazılacağını kontrol eden kişi kim?" diye sordu Jens usulca. Hangi parsellerin bu nedenle değer kazanacağını bilen kişi kim?"

Davidov sinirli parmaklarını Jens'in bileğine yerleştirdi ve sertçe kavradı. Bakan boğuk bir fısıltıyla, "Biliyorsun," dedi. "Seni piç kurusu."

JENS ONU BULDU.

Balo salonundaki avizeler yüksek aynalarda parıldıyor, onları dünyalar içinde altın dünyalara dönüştürüyordu. Petersburg sosyetesindeki ilk sezonlarında genç kızlar beyaz giyyordu. Zambaklar gibi. Narin ve el değmemiş. Kırılgan gülümsemeleriyle küçük kümeler halinde bir arada duruyorlardı. Uzun beyaz eldivenlerini tedirginlikle parmaklıyor ve onların yararına kasıla kasıla yürüyen genç delikanlılara geyik gözleriyle bakıyorlardı. Dans kartları henüz yüzbaşların ve teğmenlerin isimleriyle dolu olmayanlar pencerelele yakın durdular ve dans edemeyecek kadar sıcakmış gibi durgun hareketlerle kendilerini yelpazelediler.

Jens Türk sigaralarından birini yaktı, dirseğini bronz bir cirit atıcısı heykeline dayadı ve kara gözlü kızı izledi. Dans ediyordu. Orkestra mazurka, polka ve polonez arasında gidip geliyordu.

mavi üniformadan kırmızıya ve yeşile duraksamadan geçti, ama aynı adamla asla iki kez dans etmediğini fark etti. İyi hareket ediyordu. Onu ilk çarpan şey buydu. Omuzlarını ve başını zarif bir şekilde tutması, bazı kızlar gibi sertçe dik durmaması, müziğin ritmine uygun bir şekilde yumuşak bir akış içinde olması. Omurgası ona genç ve kıvrak bir kediye hatırlatıyordu, pürüzsüz ve esnekti, ayakları düzgün ve hafifti.

"İsterseniz sizi tanıştırabilirim. Annesini tanıyorum."

"Madam Davidova," dedi, "sizi tekrar görmek ne büyük bir zevk."

"Ona bakıyorsun." Yelpazesinin fildişi sapıyla ona sertçe vurdu. "O senin için çok genç. Zevkinin yaşlı kadınlardan yana olduğunu duydum."

Ona uzun uzun baktı, kolunu kendi kolunun arasına soktu ve vals için dans pistine götürdü. "İyi dans ediyorsun," dedi odanın içinde süzülürlerken.

Göğsünden boğazındaki ağır inci ve ametist kolyeye kadar bir zevk dalgası yükseldi. Kuş gözleri ona doğru parıldadı. "Mutlu görünmüyor."

"Fark etmemiştim."

"Yalancı! Seninle dans etmesini iste."

Bu kadından hoşlandığını fark etti. Haklıydı da: Kızın yüzünde, eşten eşe pek değişmeyen ciddi bir ifade vardı. Söylediklerini dinliyor gibiydi ama kendisi çok az şey katıyordu. Sadece ara sıra, sanki ilgisini çeken bir şey söylemişler gibi, iri kahverengi gözleri aniden hareketlenerek onlara bakıyordu. Jens kendini, ne tür bir yorumun onun ilgisini çekeceğini merak ederken buldu.

"Sanırım sözlerini kesme zamanı geldi," diye mırıldandı Madam Davidova'ya, "eğer itirazınız olmadığından eminseniz."

"Hiç de değil. Gösterişli genç bir subayla vals yapma zevkine erişmeyeli yıllar oldu." Beklentiyle kirpiklerini ona doğru kırıştırdı ve onu güldürdü.

Onu kızın bir teğmenin kollarında hareket ettiği yere götürdü ve Madam Davidova hemen tanışma faslına geçti.

"Sevgili genç kızım, bu Jens Friis." Madam Davidova eğlenen gözlerini Jens'e çevirdi. "Valentina benim sevgili dostum Elizaveta Ivanova'nın kızıdır. İkinizin çok ortak yönü olduğuna inanıyorum. İkiniz de

meraklıları"-bir saniyeden fazla tereddüt etmedi, başını serçe gibi sallayarak ekledi-"yıldızları seyretme".

Jens gözünü bile kırpmadı.

"Valentina'yı kibarca selamlayarak, "Bir meraklıyla karşılaşmak nadirdir," dedi. Bir iki dakikalığına araya girebilir miyim? Yıldızlardan konuşmak için, anlarsınız ya."

"Şey, hayır, aslında ben..." Genç teğmen reddetmeye başladı ama Madam Davidova ile boy ölçüşemezdi.

"Sizinle dans etmekten mutluluk duyarım." Bir askeri saldırı hızıyla kendini onun kollarına bıraktı.

Teğmenin ortağını bırakmaktan başka çaresi yoktu. Jens araya girdi ve Valentina'yı uzaklaştırdı.

YILDIZLAR?" VALENTINA SORGULADI. "Evet. Orion'un Kuşağı. Büyük Ayı. Kuzey Yıldızı."

Bir duraklama oldu.

"Bu kadar mı?" diye sordu.

"Daha fazlasını mı istiyorsunuz? Devin Çekici ve Astralis Gigantis var ... Devam edebilirim. Hepsi de harika manzaralar."

"Yıldızlarla ilgilendiğimi nereden çıkardın?"

Ona alaycı bir gülümseme fırlattı, bakışlarının üzerinde olduğunun farkındaydı, bir kaşı narin bir kavisle kalkmıştı. "Sana bir şey sormak istiyordum. Etrafınızdaki üniforma ormanında başka nasıl yol bulabilirdim ki?"

Ona sahte bir kaş çattı. "Bana ne sormak istediğini söyle."

Ciddileşti. "Bana neden kızgındın? Konserde yani. Sanki omzumda şeytan varmış gibi bana kaşlarını çatarak bakıyordun."

Mücevherler, korseler ve kıvrılmış buklelerle dolu bu doğal olmayan dünyada o kadar rahat ve doğal bir kahkaha atarak başını geriye attı ki bu onu tamamen şaşırttı. Harika bir sesti. Zengin ve bulaşıcı. Onu yerde hızlı bir dönüşle döndürdü. Bu kadar yakından bakınca gözlerinin sadece kahverengi değil, altın sarısı ve kahverengi olduğunu görebiliyordu, sanki onları kim boyadıysa

fırçayı yanlış renk kabına daldırdı. Bakışları kadının boğazının krem si pürüzsüzlüğüne kayd ı.

"Önemli bir şey değildi," diye gülümsedi. "Sadece aptal bir kız öğrenci gibi davranıyordum." "Peki ya şimdi?"

"Artık sana kızgın değ ilim. Artık bir kız öğrenci de değ ilim." "Peki sen nesen? Bu sezonun sosyeteye yeni giren kızlarından biri. koca-?"

"Buraday ım çünkü ailem burada olmam ı emretti." "Ah."

Yüzündeki tüm izleri gizlemesine rağmen, kız ın öfk esinin ani sıcaklığını hissedebiliyordu, ama parmakları ona ihanet etti. Daha fazla soru sormadan onun huzur içinde dans etmesine izin verdi. Onu sallanan çiftler kalabalığından uzaklaşt ırıp balo salonunun kapısına doğru yönlendirirken müziğin derinliklerinde süzülüyor gibiydi ve kap ıyı ulaşabileceği mesafede görür görmez derin bir nefes aldığını duydu. Sırtındaki elinin altında küçük kaburgalarının genişlediğini hissetti ve özgürlüğün kokusunu alan bir yaratık hissine kapıldı.

"Size Astralis Gigantis'i göstermemi ister misiniz?" diye sordu dürüst bir yüz ifadesiyle. "Sanırım daha önce pek fazla insan ın görmediği bir yıldız."

"Büyülenirdim."

Kadının sesindeki alaycı ton hoşuna gitmişti.

Çift kanatlı kapıdan geçip dinlenme odasına gitmek için hızla döndü ve bunu yaparken saçlarının kokusunu aldı. Okulda gördüğü o güzel koyu renk dalgalar baş ının arkasında özenle toplanmış, yüksek elmacık kemiklerini ve uzun boynunu vurguluyordu. Beyaz ipek elbisesinin içinde ince beline kadar inen ufak tefek bir figür olarak önünde yürürken, saçındaki büyük inci tırağı çıkarıp kalın sarmalları serbest bırakmak için güçlü bir dürtü hissetti. Sanki bu onu serbest bırakacakmış gibi. Bu kadar sıkı tuttuğu şey her neyse onu serbest bırakma dürtüsü hissetti.

Onu yerden tavana kadar uzanan, alt ın kadifeyle örtülü ve ipek çiçeklerle süslü uzun pencerelerden birine yönlendirdi. Valentina sanki dışarıdaki gecede istediği bir şey varmış gibi pencereye doğru eğildi.

"Senin şu Astralis Gigantis'in hangisi?" diye sordu usulca. "Yukarıda bir yerde, sana söz veriyorum, sadece bulunmayı bekliyor."

"Umarım öyledir. Keşfedilecek daha çok şey olduğunu düşünmek hoşuma gidiyor." "Her zaman keşfedilecek daha çok şey vardır, Valentina."

Yorum yapmadı ama uzaktaki müzikle sallandı, dışarıdaki gölgeler arasında yansıması belli belirsizdi.

"İçecek bir şey alabilir miyim?" diye sordu.

Bu yüzden içecek odasına doğru ilerledi ama bir elinde bir bardak kireç likörü, diğerinde sert bir konyakla döndüğünde artık çok geçti. Üniformalılar onun etrafında toplanmıştı. Arılar gibi. Aç vızıltılarını duyabiliyordu. Aralarından sıyrılıp kırmızı üniformalı, uzun boylu, sarı saçlı bir süvari yüzbaşısının dans kartını parmaklarının arasında tuttuğu ve hararetli bir şekilde konuştuğu yere doğru ilerledi. Jens, Valentina'nın yüzüne bir kez baktı ve içkileri masanın üzerine bıraktı, dans kartını yüzbaşısının parmaklarının arasından aldı, ikiye böldü ve sert bir selamla adamın eline geri verdi.

"İzninizle," dedi ve Valentina'nın elini kolunun altına sıkıştırdı. "İncelememiz gereken bir yıldız var."

Odadan çıktıklarında onun titrediğini hissetti. Korkunç bir an için onun ağladığını düşündü ama sonra yüzüne baktı ve kahkahasını gördü.

On

YÜKSEK BİNİŞ. VALENTINA'NIN NEFESİ KESİLDİ, HAVA ÇOK SOĞUKTU.

Rüzgâr kunduz kürkünden kapüşonunu çekiştiriyordu ve elleri kucağındaki kürk manşonun içine sıkıca sokulmuştu. Soğuğu seviyordu. Derisindeki puro kokusunu kazıyıp atıyordu. Viking halıyı etrafına dolamıştı, öyle ki ay ışığında sadece burnunun ucu ve çenesi solgun bir şekilde parlıyordu.

Kızak karın üzerinde hızla ilerliyor, yağlanmış metal rayları müzik gibi şakıyor, atın toynakları zar zor duyuluyordu. Viking açık kızağı zevkle sürüyordu. Bu onu tedirgin etmeliydi ama etmedi. Annesi öğrenirse korkudan bayılırdı. Valentina burada olmamalıydı, bunu biliyordu ama ona göre baloda da olmamalıydı. Kızak Petersburg sokaklarında, granit set boyunca, Aziz Petrus ve Aziz Pavlus Kalesi'nin kulelerinin yükseldiği köprünün yanından geçti. Sis nehrin üzerinde kışlık bir palto gibi uzanıyor, yansıyan lamba ışığını yağlı lekeler halinde bulanıklaştırıyordu.

Hiç konuşmadı. Bu ona uyuyordu. Gözlerini kapadı ve koşucuların uğultusunu dinledi. Adam onu yıldızlara bakabilmeleri için şehrin ışıklarından uzaklaştırıyordu. Soğuk dudaklarında bir gülümseme belirdi. Daha önce hiç kimse ona yıldızları göstermemişti.

BU ODYSSEUS. O, tanrıların

Ölmesine izin vermeye dayanamadılar, bu yüzden canları sıkıldıkça onunla güreşebilmeleri için onu gökyüzüne fırlattılar."

Valentina başka bir yıldız kümesini işaret etti. Binlercesi vardı, gökyüzünün kalın siyah yayı içinde keskin ışık iğneleri. "Nedir onlar? Çok güzeller. Çok yakın görünüyorlar."

"Onlar Zeus'un hizmetçileri. Kudretli tanrı onlara aşık olduğunda her biri dünyalı bir kızdı. Onları çaldı. Onları ebedi hizmetçileri olarak yetiştirdi. Hepsinin kahverengi bukleleri ve koyu kahverengi gözleri olduğu söylenir."

Birden adamın gece gökyüzüne bakmayı bırakıp doğrudan kendisine baktığını fark etti. "Dikkatli olsan iyi edersin," dedi. "Tam onun tipisin."

Güldü. "Yukarıda olmak, yeryüzündeki minik yaratıkların tüm cılız çabalarına tepeden bakmak hiç de fena olmazdı. Bu bir rahatlama olurdu. Her şeyden özgür olmak" -kürkünü şehrin belirsiz yönüne doğru salladı -"Bu."

Başını kaldırdı ve doğrulup oturdu. Yıldızları seyrederken kızakta arkalarına yaslanmışlardı.

"O kadar kötü mü?" diye sordu usulca.

Bunu düşündü. Devrimcilerin elindeki bombalar hakkında. İki hükümet bakanı onlar tarafından öldürülmüştü: Mariinsky Sarayı'nda Sipyagin ve Vyacheslav Plehve'nin arabasına bir tane atılmıştı. Çarın büyükbabası Alexander II bile bir tanesi tarafından öldürülmüştü. Görkemli Kan Döken Kurtarıcı Kilisesi, ölümcül patlamanın gerçekleştiği Griboedov Kanalı'nın yanındaki noktaya inşa edilmişti. Babasının "*Bunu ona sen yaptın*" derkenki yüz ifadesini ve annesinin onu ömür boyu mahkûm edeceği elbise provalarını ve çay partilerini düşündü. Kafatasında parlak bir yara izi olan kadını. Katya hakkında.

"Hayır," diye yalan söyledi, "o kadar da kötü değil."

"Bir melek gibi piyano çalıyorsun. Bunun için burada kalmaya değmez mi?"

"Zeus'u göklerde de çalmama izin vermesi için ikna ederdim."

"Ah evet. Kürelerin müziğine katıl. Sana izin vermemesi aptallık olur."

Kızakta arkasına yaslanıp üstündeki gökyüzünde parıldayan elmas parçalarına odaklanırken onun yüzünü göremiyordu. Ay ışığı adamın arkasından süzülüyor, yüz hatlarını belli etmiyordu. Sadece saçları kalın kürk şapkasının altından kıvrıldığı yerde parlıyordu ama o da garip hırsız ışığında kırmızı değil mor parlıyordu.

"Ne iş yapıyorsun?" diye sordu. "Konserlerden çıkmak ve deli gibi kızak sürmek dışında."

Kahkahası gecenin engin sessizliğinde yankılandı. Şehrin dışındaydılar, karın ay ışığında gümüş bir masa örtüsü gibi önlerine serildiği ve ağaçların karanlık bir ordu gibi arkalarında toplanıp birbirleriyle fısıldaştığı ormanın kenarındaydılar.

"Bilgin olsun diye söylüyorum," dedi, "konseri terk etmedim. Çar bana işe dönmemi emretti."

"Oh."

"Kızaklara gelince, evet, şaftlar arasında iyi bir atım olduğunda onları hızlı sürmeyi severim." Adam biraz daha yaklaştı ve kadın onun nefesinin soğuk havada dudaklarından süzüldüğünü görebiliyordu.

"Ne iş yapıyorsun?" diye tekrar sordu.

"Ben bir mühendisim."

"Mühendis mi? Bu bir şeyler yaptığınız anlamına mı geliyor?" "Evet, haklısın. Bir şeyler yapıyorum."

Adamın sesindeki gülümsemeyi duyabiliyordu. Adam ona gülüyordu. Dik oturdu ve onu yanındaki koltuğunda dönmeye zorladı. Şimdi onun yüzünü görebiliyordu.

"Ne tür şeyler?" "Tüneller."

"Tüneller mi? Ne tür tüneller?"

"Su için. Kanalizasyon için. Kanalizasyon için. Ama aynı zamanda dağlar için de inşa ettim. Trenler için."

Valentina'nın nutku tutulmuştu. Hayatında hiç bu kadar yapıcı bir şey yapan biriyle karşılaşmamıştı.

"Ve eğlenmek için motorlarla uğraşıyorum," diye ekledi. "Metalle uğraşmayı seviyorum."

Onun gümüşü yüzüne baktı ve kelimelerin dudaklarından hiçbir şey yokmuş gibi nasıl kaydığını gördü. *Ben de onları dağların üzerine inşa ettim.* Bu kadar büyük bir şey için bu kadar küçük kelimeler. Ağlamak istedi, onu o kadar kıskanıyordu ki. Bunun yerine, "Ne kadar ilginç." dedi.

Ama onun sesinde bir şey duymuş olmalı. Ya da yüzünde bir şey görmüş. Çünkü uzun bir süre onu inceledi, bu sırada at başını kaldırdı ve sanki bir şey duymuş gibi kulaklarını ormanın siyah çizgisine doğru dikti.

"Senin gibi piyano çalmak ender rastlanan bir yetenek," dedi Jens yumuşak bir sesle. "Hâlâ gençsin ama tüm kalbin ve ruhunla çalışıyorsun."

Başka tarafa baktı.

"Bu kadar iyi olmak için çok çalışmış olmalısın," dedi.

"Buna iş diyemezsin. Gerçek iş değil. Tünel inşa etmek gibi değil."

"Valentina." Koluna dokundu. Eldivenli eli kürk halının dışındaydı.

onunki alttaydı, bu yüzden dokunmak sayılmazdı. Ama yine de bunun farkındaydı. "Valentina, sence hangisi insanlara daha çok zevk verir? Bir tünel mi? Yoksa müzik mi? Hangisi kalbi kaldırır ve şarkı söyler? Beethoven mı Brunel mi?"

Güldü ve onu yıldızları incelemek için ıssız bir yere götüren bu asi Viking'e karşı minnettarlık duydu. "Brunel kim?"

"Bir İngiliz mühendis. Isambard Kingdom Brunel."

Söyleyiş şekli öyleydi. Sesindeki saygı. "İyi biri mi?" diye sordu.

"O en iyilerden biriydi."

Başını salladı.

"Kıskanıyorum."

"Biliyorum."

Bir kez daha, neredeyse bir dokunuştan ibaret olan bir dokunuşla kolunu okşadı. "Kadınlara yararlı olma şansı verilmiyor," diye kabul etti, "ama bu değişecek. Ama zaman içinde bu değişecek Valentina."

"Zamanım yok," dedi şiddetle.

Kadının yorumu onu şaşırtmıştı. Çenesinin aniden sertleşmesinden bunu anlayabiliyordu. Ama kelimeler ağzında kalmadı. "Bütün gün çay yudumlamak, elbiseleri ve mücevherleri hayranlıkla seyretmek zorunda kalsan nasıl hissederdin? Aklın erirdi, yemin ederim. Bir şeyler yapmak istiyorum... daha fazlasını. Ben bir Rus *matruşka* bebeği değilim, sadece bir süs eşyası olmak istemiyorum. Kirli eller ve yorgun bir beyin istiyorum ve-"

Ormandan bir ses yükseldi. Atların sesi, ağaçların arasından zorla ilerleyen bir şeyin ağır tekerleklerinin yaklaşması. Jens tek kelime etmeden dizginleri aldı ve uyuklayan atı ustalıklı hareketle geçirdi, böylece kızak ay ışığından süzülerek gölgelerin derinliklerine daldı.

VAGON ORMANIN DIŞINA DOĞRU İLERLEDİ. BU

Ay ışığında arabayı çekerken hırıltılar çıkaran iki yaşlı, ağır at tarafından çekilen, kambur sırtlı büyük bir hayvan gibi karla kaplı yola doğru ilerliyordu. Arabanın arkasında beş adam çukurların ve tümseklerin üzerinden geçerek ilerliyor, zorlandıklarında omuzlarını bagaj kapağına dayıyorlardı. Valentina'ya sanki uzun zamandır yürüyormuş gibi görünüyorlardı.

Viking karanlık figürleri dikkatle izliyordu. Karanlıkta onu göremiyordu ama merakının keskin sivri ucunu hissedebiliyordu. Eli kolunu kavradı ama ona söylenmesine gerek yoktu. *Hareket etme*. Öndeki adam, atların başındaki adam, bir tüfek taşıyordu. Arkasındaki adamlara emirler yağdırıyordu ama kadın ne dediğini anlayamadı. Jens yakınına eğildi, nefesi kızın soğuk yanağına yakındı.

"Arabayı yola çıkarır çıkarmaz gitmiş olacaklar," diye fısıldadı.

Başını salladı ve gözlerini tüfekten ayırma riskini göze aldı. Viking o kadar yakındaydı ki nabzının hızla attığını hissedebiliyordu. Kara ormanda görünmez olan koyu bir gölgeden fazlası değildi ama nefesini duyabiliyordu. Girip çıkıyordu. Bir kaya gibi sabit, ona güven veriyordu.

"Muhtemelen avcılar," diye mırıldandı.

Muhtemelen değil, diye düşündü ama söylemedi. "Eve dönüş yolundalar," diye ekledi.

Ama ikisi de o arabada geyik eti olmadığını biliyordu. Ay, arabanın üzerini örten ve halatlarla bağlanmış olan brandayı çekiştiriyordu ve altında ne varsa hantal görünüyordu. Atlar yüklerini yolun yükseltilmiş seviyesine çıkarmak için zorlanıyordu ve adamlar arkadan iterken, öndeki kişi hayvanların ön dizginini sertçe çekiyordu. Bir insanın atların ağzını bu kadar sert bir şekilde tuttuğunu görmek Valentina'ya acı veriyordu ama küfürler sessizliği aniden yarmıştı.

Jens ondan önce geldiğini gördü.

"Devriliyor," diye uyardı.

Arabanın ağırlığı yer değiştirmişti. Atlardan biri, toynakları parlayarak saftlardan çıkmaya çalıştı ama adamlar sert bir şekilde mücadele etti, itti ve

Sonunda arabanın inişini durdurana ve onu kayalık yamaçtan yola çıkarana kadar çekiştirdiler. Araba bir sarsıntıyla karla kaplı zemine oturdu ve adamlar göğüslerini kabartarak ağır ağır tekerleklerine yaslandılar. İşte o anda Jens'in atı, yorgunluktan bitap düşmüş atları selamlamak için seslenmeyi aklına koydu. Jens dizginleri sıktı ve nefesinin altında küfretti.

"Valentina," diye yumuşak bir sesle konuştu. Sesinde panik belirtisi yoktu. "Hiçbir şey söyleme."

Arabanın başındaki adam hızlı adımlarla ormanın kenarına doğru ilerliyor, sesin kaynağını arıyordu. Elinde tüfek tetikteydi.

"Bu tarafa," diye seslendi Jens.

Adam onlara doğru yöneldi. Adamın ayaklarının kar üzerinde çıkardığı çıtırtıları duyabiliyordu. Bu ses kalbinin gümbürtüsüyle çarpışıyordu.

Jens adama dönmeden, "Yüzünü kapüşonunla ört," diye mırıldandı.

Kunduz derisini sadece küçük bir delik kalana kadar yüzünün üzerine çekti. Ayak sesleri yaklaşıp durduğunda bir merminin tüfeğin namlusuna çarptığını duydu. Jens'in eli halının altına girdi ve onunkini kavradı.

"*Dobriy vecher,*" diye seslendi. "İyi akşamlar dostum. Hanımefendi ve ben sakın bir kızak gezintisi için geldik. Her ne olursa olsun, işinizle ilgilenmiyoruz."

Valentina'yı şaşırtan bir şekilde adamın cevabı, Jens'in atının omzunu eğlenerek tokatlayan yüksek sesli bir kahkaha oldu. Valentina küçük deliğinden hava çekmeye çalıştı ama ciğerleri nasıl olduğunu unutmuştu.

"Defolun buradan," dedi adam kolayca. "O küçük tatlı kıcı donmadan önce onu Petersburg'a geri götürün."

Jens elini geri çekti ve dizginleri harekete geçirdi, hayvan öyle hızlı ileri sıçradı ki adam sarsılarak yolundan çekilmek zorunda kaldı.

"*Spokoinoi noch,*" diye seslendi. "İyi geceler, yoldaş."

At hareket etmeye hevesli bir şekilde ayaklarını kaldırdı ve Jens kızağın karda hızla St. Petersburg yönünde ilerlemesini sağladı.

Valentina kapüşonundan çıktı. "O adam o kadar da tehlikeli değildi."

Kızak onun altında sallandı ve sarsıldı, öyle ki yan tarafına tutunmak zorunda kaldı.

Jens güldü. "Böyle düşünmene sevindim."

Gürültülü bir çatırtı yankılandı. Valentina önce kızakta bir şeyin kırıldığını düşündü, kızak raylarından biri ya da bir milin sabitlendiğini. Ama Jens öfkeyle küfretti ve atı daha hızlı koşturmak için dizginleri atın sırtına vurdu. Ellerinden biri Valentina'nın ensesini kavradı.

"Yere yat!" diye emretti.

Onu kızağın zeminine, yüzüstü toprağa bastırdı. Ağız dolusu pis çamuru tükürdü ve işte o zaman ikinci çatırtıyı duydu. Ardından üçüncüsü geldi. Tüfek atışları.

Jens atın iki mil boyunca hızını kesmesine izin vermedi.

Sonunda kızın omzunu dürttü. "Artık güvendeyiz."

Uzuvları çözüldü ve acı içinde ve utanmış bir halde koltuğa geri kaydıldı.

"Ben..." Durdu. Açıklamaya çalışmanın ne anlamı vardı ki? Erkeklerin birbirlerine ne tür dehşetler yaşatmaya istekli olduklarını görmüştü. Bir tüfek? Bomba mı? Hepsi aynıydı.

"Korktun mu?" Homurdandı ve atın yavaşlayarak yürümesine izin verdi. "Haklısın, korkmalısın. Ben de öyleydım."

Kadın ona baktı. "Öyle miydin?"

"Tabii ki. Tüfek mermileri pek de dost canlısı değildir."

ONA GÜLÜMSEDİ VE KÜRK ŞAPKASINI KENDİSİNİN ÜZERİNE ÇEKTİ

kulakları. Parmaklarında adrenalinin karıncalandığını hissedebiliyordu. Yoksa soğuktan mıydı? "Adam bizi öldürmeye çalışmıyordu," dedi kendinden emin bir şekilde. "Kurşunlar kızağın çok uzağına gitti."

"Öyleyse neden ateş ediyorsun?"

"Bizi korkutmak ve olayı polise bildirecek kadar aptal olursak başımıza neler geleceğini göstermek için."

Soğuk kollarından sızarak kalbine doğru yol alıyordu. Göğsündeki titreme durmak bilmiyordu.

"İyi misin?"

Sarsılarak başını salladı. "Ben ölmedim. Henüz değil." Güldü ama sesi üzgün geliyordu.

Aniden kızağı durdurdu. At olduğu yerde durdu, ama bunu yapmaktan mutsuz bir şekilde ön toynaklarını yere vurdu. Belki o da tüfekten korkmuştu. Jens hiçbir şey söylemedi. Karanlıkta, kurtlar ve kemirgenler dışında her şeyden uzakta, boş bir buz yolunda Viking kollarını Valentina'ya doladı ve onu göğsüne çekti. Tek yaptığı ona sarılmaktı. Ama Valentina'nın yanağı Viking'in ağır paltosunun sıcaklığına değdiği anda, vücudu ters yüz olmuş gibiydi. Tüm yanlışı kısımlar dışarıdaydı, kırılmalı kısımlar, gizli köşeler. Titreyerek oraya yapıştı. Titrek bir nefes aldı ve adamın paltosu erkeksi bir dünyanın kokusunu alıyordu. Duman, atlar, kartlar ve geniş açık alanlar. Ama onun üzerindeki tünellerin kokusunu da alabiliyordu: karanlık yerler, dar geçitler, tuğlalar.

Uzun bir süre hiç konuşmadı, sadece başını ona yakın tuttu, kapüşonunun tüylerini saçlarıymış gibi okşadı ve anlamadığı bir dilde bir şeyler mırıldandı. Sonunda ayağı kalktığı anda, yüzüne baktı ve gördüğü şey onu rahatlatmış olmalıydı çünkü yeşil gözler ona gülümsedi. Dizginleri eline aldı ve atı hareket ettirdi.

"Affet beni, Valentina Ivanova. Seni buraya hiç getirmemeliydim."

Başını onaylamaz bir şekilde salladı ama dudaklarını sıkı sıkıya kapalı tuttu. Tüfekli ve sahte kahkahalı adamı tanıdığını itiraf eden kelimeleri, ağzının içinde buz parçaları gibi sıkışmış olanları dışarı çıkaracaklarından korkuyordu. O keskin gözlere daha önce de bakmıştı.

Arkin'di. Babasının şoförü.

ST. PETERSBURG'UN IŞIKLARI PETERSBURG'UN IŞIKLARI YANLARINDAN GEÇİP GİDERKEN

Kızak, klasik sütunları ve altın fiskiyeleriyle saray cephelerinin önünden geçerek set boyunca süzüldü. Nehir huzursuz bir ruha benziyordu, siyah ve karamsardı, asla durgun değildi.

"Brandanın altında ne olduğunu düşünüyorsun?" Valentina sordu.

"Muhtemelen çalınan bir şey. Makine parçaları belki. Her neyse, çok ağırdı."

"Neden makine parçaları çalsınlar ki?"

"Bir fabrikadan çalıp diğerine satmak. Kendi işimden biliyorum ki doğru ekipmanı elde etmek uzun bir süreç olabiliyor."

"Hırsızlık yapan insanlardan alışveriş yapar mısınız?"

Ona keskin bir yan bakış attı. "Böyle mi düşünüyorsun?" "İşlerin nasıl yürüdüğü hakkında hiçbir fikrim yok. Öyle demek istemedim-" "Sen yapar mıydın?"

"Ne?"

"Hırsızlık yapan insanlardan alışveriş yapar mıydınız? Eğer iş yapıyor olsaydınız." Soru hakkında ciddi ciddi düşündü. Alır mıydı?

"Evet," diye cevap verdi, kendini şaşırtarak. "Evet, sanırım yapardım. Eğer **m e c b u r** kalırsam."

Güldü. "Güzel," dedi. "O zaman iyi anlaşıcağız." Bilmiyor muydu? Zaten iyi anlaşıyorlardı.

On bir

ANICHKOV SARAYININ DIŞINDA TEKRAR BİRLİKTE OTURDULAR

Üç kemerli girişin önündeki yolda. Binlerce ışık, şatafatlı bir zenginlik gösterisiyle parlıyordu. Saray, gelininin gönülsüz çabalarını gölgede bırakan görkemli bir rakip sarayı sürdürmekte usta olan Çar'ın annesi, dul İmparatoriçe'ye aitti. Konuklar bu geç saatte iyice coşmuştu. Bazıları sabah beşe kadar sürecek olan diğer balolara gitmek üzere arabalarına doluşuyordu. Tekerlek şakırtıları ve koşum şakırtıları vardı. Gece gürültülüydü ve yıldızlar dünyalar kadar uzakta gibiydi. Ne Valentina ne de Jens partiye yeniden girmek için herhangi bir harekette bulundu.

"Refakatçiniz sizi bekliyor olacak," dedi

Jens. "Bekleyecek."

"Başın belaya girecek mi?"

Adamın ona bakışı, gri paltosunun içindeki uzun boylu figürüne dokunabileceği kadar yakınken, burada aynen böyle kalmak istemesine neden oldu. Kapüşonunu geri itti.

"Arkadaşımın annesi bu gece benim refakatçim olarak görev yapıyor. Yeni sezon başladığından beri birkaçımıza göz kulak oluyor. Sanırım çok kızacak ama" -komplocu bir gülümsemeyle- "yıldızları öğrenerek bilgimi artırdığımı söyleyeceğim. Her neyse, muhtemelen kendi keyfine o kadar dalmıştır ki gittiğimi fark etmemiştir bile."

"Bütün oda gittiğinizi fark ederdi."

"*Spasibo*. Jens. Bu gece bana yıldızları gösterdiğin için teşekkür ederim."

Omzunun üzerinden saraya baktı, bir şey söyleyecek gibiydi ama sonra başını eğdi. "Benim için bir zevkti."

Bu kadar resmi mi? Birdenbire doğru mu oldu? Yüzü, ormanın yanında onun yüzüne dikkatle bakan yüz değildi. Bir saray partisi insana bunu mu yapıyordu? Onu başka biri mi yapmıştı?

"Tünellerde sana bol şans dilerim," dedi, çünkü başka ne diyeceğini bilmiyordu.

"Teşekkür ederim."

"Sana bir şey söyleyeyim mi?"

"Lütfen söyle."

Ayakları bir santim bile yaklaşmadı ama yine de onun yaklaştığını hissetti. "Tüneller hakkında en az senin yıldızlar hakkında bildiğin kadar çok şey biliyorum," dedi. Uzun, zarif burnu bir homurtu çıkardı.

"İhtiyacım olan kimya ve biyolojiyi bilmiyorum olabilirim ama yıldızlarımı tanıyorum" dedi.

Onun gülmesini istiyordu ama bunun yerine sert ve sorgulayıcı bir bakışla ona bakıyordu. "Neden kimya ve biyoloji bilmen gerekiyor ki?"

"Hemşire olmak niyetindeyim."

Adam kızın yüzünü inceledi ve kız gölgeli yeşil gözlerin ardında neler olduğunu anlayamadı. Adamın ağır ağır nefes aldığını gördü.

"Arkadaşım bir doktor." Dikkatli bir sesle konuştu. "Bana hemşire olmak için sert olman gerektiğini söyledi. Kanla ve yaralarla başa çıkmak için. Ve çok çalışman gerekir."

"Çok çalışıyorum."

Yavaşça gülümsedi, ağzının bir kenarı diğerinden daha yukarı kıvrılmıştı. "Öyle olduğuna inanıyorum."

"Kan görünce bayılmam. Ve sert olabilirim." "Belki de bunun üzerinde çalışman gerekecek."

"Güven bana. Bunu yapabilirim." Çenesini kaldırarak yola koyuldu ve büyük girişe doğru aceleyle ilerledi.

"Valentina!"

Döndü. Jens hâlâ orada, bir Viking yelkenlisinin direği gibi uzun ve dimdik duruyordu. Gece havası etrafında dönüyordu.

"Sizi çağırabilir miyim?" diye sordu.

Onu bekletmedi bile, düşünüyormuş gibi yapmadı. "Yapabilirsin."

"Bu akşam çok eğlendim."

"Tüfek atışlarından bile mi?"

"Özellikle tüfek atışları."

Onun ne demek istediğini çok iyi biliyordu.

ANICHKOV SARAYININ DIŞINDAKİ DEVASA MANGALLAR

karanlığı yalayan alevlerle yarıyor ve onu keskin bir turuncuya boyuyordu. Yüzlerce arabacı, sakalları buz tutmuş halde, gece boyunca ellerini bu hoş sıcaklığın üzerinde ısıttı ve ancak giden bir misafir tarafından arabalarına geri çağrıldıklarında isteksizce arabalarını terk etti.

Arkin saray merdivenlerinden inen samurları ve taçları izledi. Çok pahalı, çok gösterişli, çok değersiz. Üzerine basılacak kelekler. Peki ya Sergeev'in karısı gibi kadınlar? Ağır hamile ama yine de hayatta kalmaya ancak yetecek kadar az bir para kazanmak için köle gibi çalışan kadınlar. Bu keleklerin hiç mi vicdanı yoktu? Ama bu gece ilgilendiği kadınlar değil, erkeklerdi. Özellikle de bir adam.

Başbakan Stolypin.

Bakan Ivanov bu geceki baloya katılmayacak olsa da Arkın şoför üniformasını giymişti. Üniforma onu diğer şoförler ve arabacılar arasında görünmez kılıyordu ve Neva'nın kalın mavi buzunu üzerinde yükselen gecenin gölgelerinden biri olmaktan başka bir şeye ihtiyacı yoktu.

Bu akşam ormanda yaşanan olay onu tedirgin etmişti. Bu bir alamet miydi? Bu gece işlerin ters gideceği bir gece miydi? Silahları taşıırken ilk kez yakalanıyorlardı ve kendini dizginlemek zorunda kalmıştı. Dışarıdaki açık alanlar onu hep tedirgin etmişti. Hızlı bir kurşun, karda iki ceset. Sessizliği garantileyebilirdi ama polis kaçınılmaz olarak etrafı koklamaya gelir ve ağaçların arasında araba izlerini bulurdu. Hayır, kızaktaki şımartılmış hayvanın kafasına birkaç el ateş etmek yeterliydi. Ama öyle bile olsa. Dışlerini sıktı ve kendi kendine kehanetlere inanmadığını söyledi.

Bir mırıltı mangal başındaki grupların arasında kıvılcım gibi çaktı ve Arkin hemen tepki verdi. Sessizce saraya doğru ilerledi. Önemli biri balodan ayrılıyordu, yorgun arabacıların votkalarını yudumlarırken durup dönüp bakmalarına neden olabilecek biri. Başbakan Pyotr Stolypin'in uzun boylu figürü merdivenlerden üç kişiyle birlikte iniyordu: parlak üniformalı iki genç adam ve güzel, genç bir kadın.

beyaz-sarı saçları ve kocaman gülen bir ağzı vardı. Bu üçü Arkin için hiçbir şey ifade etmiyordu. O sadece Stolypin'i görüyordu.

Arkın ceketinin altından kemerine asılı olan çuvala uzandı. *Bu politik, dedi kendi kendine. Politik. Bu adam Rusya halkına terör uyguluyor. Altmış bin. Altmış bin.* Görevdeki ilk üç yılında idam ettirdiği ya da kürek cezasına çarptırdığı siyasi mahkûmların sayısı buydu. Stolypin tüm çiftlik komünlerinin dağıtılması gerektiğine karar verdiğinde binlerce köylü daha askeri sahra mahkemelerinde yargılandı. Yüzlerce gazete ve sendika, amaçları Stolypin'inkilerle örtüşmediği için zorla kapatılıyordu.

Ben devrime karşı savaşıyorum.

Başbakanın sözleri beynine kazınmıştı. Stolypin ne kadar reformdan yana olduğunu iddia ederse etsin ya da dilinden ne kadar yalan dökülürse dökülsün, ilerlemenin tek yolunun acımasız bir baskıdan geçtiğine inanıyordu. Arkin bunun sonuçlarını tüm çevresinde görmüştü. Geceleri çığlıkları duymuş, kalp kırıklıklarını görmüş, işçilerin sırtındaki belayı hissetmişti. Bu geceki eylem Rusya'ya bir hizmet olacaktı. Eğer kendisi ölürse.... Omuz silkti ve sedan bir arabanın siyah gölgesinde sessizce durdu. Bir kolunu çuvalın içine soktu ve fitili ateşledi. Anında kalp atışları hızlandı. İki dakikası vardı. Yüz yirmi saniye. Daha fazla değil.

Bu politik bir mesele.

Ama kafasında, bir köy toplantısında konuşma yapmak üzere taşraya gelen uzun boylu, ayı gibi bir adamla tartışan ve ona meydan okuyan gururlu bir çiftçi olan babasının görüntüsü canlandı. O uzun adam Stolypin'di. Kıpırmızı çizgilerin derisi yüzülmüş etten toprağa doğru kaydığı, babasının parmaklarının acı içinde kenetlendiği, sırtının her kamçı darbesinde çöktüğü bir başka görüntü. Kendisi için değil ama babası için duyduğu utanç asla geçmeyecekti.

Bu kişisel değil, politik bir mesele.

Herkes Başbakan Stolypin'in her zaman çelik yelek giydiğini ve etrafını güvenlik adamlarıyla çevirdiğini biliyordu, çünkü bu onun hayatına yönelik ilk girişim olmayacaktı. Arkin onların, soğuk havada ağır ağır nefes alan bir çift atın çektiği arabanın etrafında hamamböcekleri gibi toplandıklarını görebiliyordu. Arkin bir araba bekliyordu ama bir şey fark etmedi. Araba

Diğer arabalar ve at arabaları etrafta dolanırken, sürücüler ve uşaklar yer kapmak için itişip kakışırken gençler arabalara tırmandı.

On beş saniye.

Arkin yaklaştıkça sarayın ışıkları uzun gölgeler oluşturarak arabanın şeklini bozuyordu. Başbakan basamakları tırmanarak içeriye girdi ve kocaman kahkahasını patlattı.

Otuz saniye.

Çuval elinde tısladı ve fünüye yandıkça yanık lif kokusu yayıldı. Stolypin'in güvenli bir şekilde aracın içine girmesiyle muhafızlar rahatladi ve ön tarafa doğru ilerlemeye başladı. Arkin arkadaki derin gölgeye doğru ilerledi, çuvalı arabanın altına attı ve hızla uzaklaştı.

Kırk beş saniye.

Kafasının içinde saatin her tik takını sayıyordu.

"Hey, sen!"

Bir el omzunu kavradı ve kalbi durdu. Boğazında ter birikti. Döndü ve dev bir muhafızın üzerine doğru geldiğini gördü. "Ne istiyorsun?" Arkin kendi sesini bu kadar sakin duyduğuna şaşırarak hoyratça sordu. "Acelem var. Bakanım arabasını getirmemi emretti."

Adam Arkin'ın cübbesini kaydetti. "Adın ne senin?"

"Grigoryev."

"Pekala, Grigoryev, bakanınıza söyleyin beklesin..."

Arkin dinlemeyi bıraktı. Stolypin arabadan dışarı çıkıyordu. Omzunun üzerinden içerideki arkadaşlarına bir şeyler bağıırıyordu.

"Burada bekleyin," diye seslendi Başbakan, "Prens Vasili'ye yarın birlikte ata bineceğimizi hatırlatmalıyım."

Arkin her hareketi sanki yüzlerce kez yavaşlatılmış gibi izledi. Kırmızı halının üzerinden saraya giren pırıl pırıl ayakkabıyı, konuşan bir ağız gibi açılıp kapanan eldivenli eli, Stolipin aceleyle uzaklaşırken omzunu kaldırışını, sakalını buruşunu.

Altmış saniye mi?

Tanrım, sayısını unutmuştu.

Muhafızın elinden kurtulmaya çalıştı ama eli hiç bırakmadı. Hızla arabanın önündeki iki atı işaret etti; siyah başlarını savuruyor ve huzursuzca yere vuruyorlardı. Yanan fitilin kokusunu alabiliyorlar mıydı?

"O hayvanları sessiz tutmaya yardım etmelisin yoksa başbakanın arabası onsuz gidecek. Bundan hoşlanmayacaktır."

Muhafız anında Arkin'e olan ilgisini kaybetti ve ilerlemeye başladı. Diğer atlar kişneyerek karanlığa doğru geri çekilmeye çalışıyordu ve Arkin arabanın altındaki gölgeli alana bir bakış attı ama hiçbir şey görünmüyordu.

Doksan saniye mi? Yoksa daha mı fazlaydı?

Savruldu ve kafasından sayarak koşmaya başladı. Otuz adım. Yeterli olacak mıydı? Buz gibi havayı ciğerlerine çekti, bacakları kaldırımların üzerinden atlayıp tekerleklerden sıyrılırken lanet okudu, Stolypin'e lanet okudu, muhafıza lanet okudu.

Şansına lanet olsun.

Zihnindeki saat yüz yirmiye gösterdiğinde kendini kaya gibi sağlam, muhteşem bir Rolls-Royce'un arkasına attı. İki saniye boyunca orada çömeldi, kalbi kaburgalarına çarpıyordu, düşünmüyordu. Sinirleri gergindi.

Patlama gecede devasa bir delik açtı. Parlak bir ışık karanlığı yırttı ve patlamanın gücü Rolls-Royce'u tekerlekleri üzerinde salladı, camlarını kırdı ve sert metal panellerini bükte. Arkin'in kulakları acıyla çınladı. Camlar gece gökyüzünden buzdan hançerler gibi üzerine yağıyordu. Boş ciğerlerine zorla bir nefes çekti ve ayağa kalkmak için çaba sarf etti ama önündeki yıkım sahnesine bakarken gördükleri, keşke koşmaya devam etseydim dedirtti.

Çığlıklar, cesetler ve kan arabanın durduğu boşluğu doldurdu. Yol boyunca kaygan kırmızı bir akıntı akarken, gece havasında buz hançerlerinden daha keskin jelinyit ve korku kokusu asılı duruyordu. Figürler yerde yatıyordu ama panik diğerlerinin bu ölüm yerinden kaçmasına neden olmuştu. Arkin kendini hasta hissediyordu. Tam önünde Stolypin'in arabasını çeken iki güzel at yatıyordu. Biri açıkça ölmüştü, sırtı imkansız bir açıyla bükülmüştü; diğeri arka bacaklarının ikisini de kaybetmişti ama yaşıyordu ve çığlık atıyordu. Üniformalı adamlar ellerindeki silahları sallayarak etrafta koşuşturuyor, hâlâ ayakta olan herkesi yakalıyorlardı. Arkin karanlığın içinde eriyip gitmek, katliamdan, saray merdivenlerinin tepesinde intikamcı bir şeytan gibi duran ve öfkesini gece havasına haykıran güçlü adamdan uzaklaşmak istedi. Başbakan Pyotr Stolypin. Hâlâ hayattaydı.

Arkın nefesinin altında ona küfretti. Sonra riske aldırmadan ceketinin altından bir silah çıkardı, aceleyle atın yanına gitti ve ata bir kurşun sıktı.

Beyin. Hayvan ölürken kahverengi gözleri şaşkınlıkla açılmış, ön ayakları çırpınmaya başlamıştı. Gözyaşları Arkin'in yanaklarından aşağı yuvarlandı.

BAŞARISIZLIK ZİHNİNDE SOĞUK GRI BİR KÜL GIBI YATIYORDU.

"Aferin."

Kelimelerin hiçbir anlamı yoktu. Arkın başını iki yana salladı. "Hayır."

"Viktor, Çar gelecekte daha dikkatli davranacaktır. Onu ve hükümetini korkuttunuz. Taleplerimizi reddetme konusunda temkinli davranacaklardır."
_"

"Doğru düşünmüyorsunuz, Peder Morozov. Stolypin hâlâ hayatta."

"Biliyorum." Rahip bir elini Arkin'in omzuna koydu ve sabırlı bakışları Arkin'in ruhunu aradı. "İnşa etmekte olduğumuz yeni dünya için bir darbe vurmanın tatminini kendinden mahrum etme. İkimiz de önce eskisini yıkmamız gerektiğini biliyoruz."

"Stolypin misilleme yapacaktır." Arkin'in gözleri karardı. "Daha fazla ölüm." "Ödememiz gereken bedel bu."

"Söyleyin bana Peder, sizce Tanrınız bununla nasıl başa çıkıyor? Dini vicdanınızla bomba yerleştirmek arasında nasıl bir denge kuruyorsunuz? Her gece dualarınızda hangi mazereti öne sürüyorsunuz?"

Rahip boynunda asılı duran oymalı haçı kaldırdı ve dudaklarını haçın hırpalanmış yüzeyine yerleştirdikten sonra Arkin'in alnına doğru eğildi. Dudakları serindi ve Arkin iradesi dışında bir sükûnet ürpertisinin kafatasının kemiklerinden alttaki yanan yumağa doğru kaydığını hissetti.

"Verdiğimiz savaş adil bir savaştır," dedi Morozov ona kararlılıkla. "Bundan asla şüphe etmeyin. Bu, Tanrı'nın Rusya halkının ruhları için verdiği kutsal bir savaştır. O bizim gece ateş sütunumuz, gündüz bulut sütunumuzdur. Biz onun doğruluk zırhını giyiyoruz."

Viktor Arkin arkasını döndü. "Baba, bizi aramaya gelecekler." Bodrum katındaki odayı işaret etti. "Buradan hemen ayrılmalısınız."

"Ben köyüme döneceğim. Şehrin çok dışında değil, bu yüzden gerekirse çabucak buraya geri dönebilirim. Peki ya sen?"

"Hükümetimin bakanına yakın duracağım. Başbakana yapılan bu saldırıdan sonra öfkelenecek ve öfkелendiğinde ağzını bıçak açmıyor. Beni hiç kimse, içinde hiçbir şey olmayan bordo bir üniforma olarak görüyor, bu yüzden arabada kafasında kalması daha iyi olacak şeyleri yüksek sesle söylüyor."

"Dediğim gibi Viktor, Tanrı bizim yanımızda."

Arkın şapkasını masadan aldı ve kapıya yöneldi. "Sonunda hepsini öldürmek zorunda kalacağımızı biliyorsun," dedi sessizce. "Kadınları ve çocukları bile."

"Ölüm bir başlangıçtır; ona bir de bu açıdan bakın. Onlar için sonsuzluğun başlangıcı, burada inşa etmeyi seçenler için adil ve onurlu yeni bir dünyanın başlangıcı. Yeryüzündeki cennet."

Arkın zihninde bir çift iri koyu kahverengi göz ve yumuşak, dolgun bir ağız gördü. Yürüyüşçüler Morskaya'ya yaklaşırken arabada ona, "*Ne yapman gerekiyorsa yap,*" demişti. Güneş ışığındaki bir kedi kadar sakindi. Yanındaki mavi koltukta oturan küçük sarışın kız kardeşinin gözleri şekerçi dükkânındaki bir çocuğunki gibi kocaman.

Hepsini. Hepsini öldürmek. O gün gelecekti. Kapının kolunu tutarken eli titredi.

On iki

ÜST KATTA YÜKSEK TAVANLI KORİDOR SOĞUKTU. Soğuktu.

Rüzgâr tavan arasına doğru hızla ilerliyor, kiremitlerin altında debelenerek içeri girmeye çalışıyordu. Valentina rüzgârın şakırtılarını duyuyor ve ormandan geliyormuş gibi görünen vahşi bir iniltinin kendi içindeki yankısını hissediyordu. *O zaman iyi anlaşıcağız*, demişti. Kadın gülümsedi. Parmaklarının dizginleri nasıl tuttuğunu, paltosunun kokusunu hatırladı. Boynunun arkasındaki elini. *Seni çağırabilir miyim?*

Katya'nın kapısının altından ışık gelmiyordu; yine de kapıyı açtı ve içeri süzüldü. Karanlıkta hiç ses çıkarmadan dans ayakkabılarını tekmeledi, yorganın bir köşesini kaldırdı ve sıcaklık kuyusuna kaydı.

"Katya," diye mırıldandı. Bir kolunu hareketsiz bedenine doladı ve kız kardeşini kendine yakın tuttu, ayaklarını birbirine doladı ve yanağını Katya'nın omzunun yanına koydu. Burun delikleri çarşafların arasında bir koku algılayana kadar birkaç dakika yatakta yattı, çok iyi bildiği hastalıklı bir bakır kokusu. Hemen ayağa kalktı.

"Katya."

Cevap yok. İşte o zaman nemi hissetti. Kolunun her yerindeydi. "Katya!"

Etrafında döndü ve çılgınca başucu lambasının düğmesini buldu.

Kendi eli kıpkırmızı olmuştu.

"Hayır! Katya!"

Kız kardeşi sırt üstü huzur içinde yatıyordu. Onun uzak tarafında bir bir çift uzun ağızlı makas vardı ve bileğinden dik bir şekilde dışarı çıkıyordu. Tereyağına saplanmış bir bıçak gibi. Her şey kıpkırmızıydı, çarşaflar kızıla boğulmuştu, hepsi de böyle küçük bir delikten kaynaklanıyordu. Valentina yataktan fırladı, Katya'nın sandalyenin üzerindeki sabahlığından kemeri aldı ve dirseğinin hemen üstünden gevşek koluna sıkıca bağladı. Sel yavaşladı. Sert bir düğüm attı. Kıpkırmızı akıntı durakladı ve kekeleyerek bir damlaya dönüştü. Katya'nın yüzü yastığı kadar beyaz ve cansızdı, sarı bukleleri herhangi bir kıvılcıma sahip gibi görünen tek parçasıydı. Gözleri kapalıydı.

"Katya." Valentina acı dolu kısa bir an için onu kollarının arasına aldı. Dudaklarını kız kardeşinin soğuk yanağına bastırırken kalbi göğsünde acıyordu. Sonra Hemşire Sonya'ya doğru koştu.

VALENTINA MERDİVENİN ALTINDA BEKLEDİ ve

Şafağın ilk dikenli parmaklarının panjurların altından süzülüşünü izledi. Zeminin damarlı mermerinde pembe bir güneş ışığının parmak izi belirdi. Büyümesini izledi ve bir çocuk büyüklüğüne ve şekline ulaştığında merdivenlerden inen ayak seslerini duydu. Yavaş ve ağırdılar, sanki her bir ayak ağırdı.

"Dr. Beloi." Başını kaldırıp çenesinin ucunda küçük, düzgün bir sakal olan geniş bir yüze baktı. "O nasıl?"

Doktor ağır ağır ilerledi. Ceketini afyon kokuyordu ve sol elinin iki parmağı nikotinden fena halde lekelenmişti ama Petersburg'un en iyi ve en pahalı doktorlarından biriydi. Sabırsızlığını bastırmak istercesine bir elini Valentina'nın omzuna koydu.

"O hâlâ hayatta. Annen şu anda onunla birlikte."

Valentina küçük bir ses çıkardı.

"Kız kardeşin bu sapkınlığı atlatacak. Tanrı onu affetsin." Başını salladı ve bir parmağıyla başparmağını sanki orada bir ağrı varmış gibi burnunun köprüsüne sıkıştırdı.

"Ölmeyecek mi?"

"Hayır, o kadar korkmuş görünme. O ölmeyecek. Senin sayende. Onun hayatını kurtardın."

Valentina tekrar, "Ölmeyecek," diye mırıldandı.

"Çok kan kaybettiği için bir süre halsiz kalacak. Gidip elbiseni değiştirmelisin. Kana bulanmış."

Sanki huysuz bir evcil hayvanmış gibi Valentina'nın omzunu tekrar sıvazladı ve koridorda ilerlemeye devam etti. Valentina merdivenlerden yukarı bakmaya devam etti. Bir uşak ön kapıyı açarken, doktor geri döndü ve onu yanına çağırdı.

"Valentina, buraya gel."

Geldi, merdivenlerden çıkmaya isteksizdi.

"Söyleyin bana genç bayan, turnikeyi nasıl ve nereye uygulayacağınızı nasıl bildiniz?"

"Bir şeyler okurum."

"Dün gece kız kardeşinin odasına girdiğin için annenle baban diz çöküp Tanrı'ya şükredecek. Bu sabah biri onu bulana kadar çoktan taş kesilmiş olurdu."

Valentina sadece yukarıdaki galerili sahanlığa baktı. Parmakları kıpırdamadan duramıyordu.

"Kan akışını durdurarak iyi bir iş çıkardın. Gerçek bir hemşireye yakışır, canım."

Onun sözleri dikkatini çekti. "Dr. Beloi, gerçek bir hemşire olmak için nasıl bir yol izlemeliyim?"

"Aman Tanrım, kızım, saçmalama."

"Eğitim alabilmem için beni hastanelerden biriyle tanıştıracak mısınız?"

"Valentina, şaka yapmanın sırası değil." "Şaka yapmıyorum."

İçini çekti ve tekrar burnunu sıktı. "Böyle bir şey yapmayacağım. Ailen zaten sıkıntılı ve yeterince sorunları var, bir de sen ekleme. Bu sadece senin kafana taktığın aptalca bir düşünce" -elini salladı, boşa kürek çekiyordu- "kız kardeşinin yaptığı bu hata."

"Bana yardım etmeyecek misin?"

"Kesinlikle olmaz. Böyle saçmalıklarla ortaya çıkacağına git ve zavallı anneni teselli et. Hemşirelik senin gibilere göre değil."

"Neden olmasın?"

"Aptal olma kızım. Neden olmadığını gayet iyi biliyorsun."

Umursamaz bir omuz silkmeye paltosunu giydi ve evden çıktı.

VALENTINA KİTABINI BIRAKTI.

"Bence artık Bay Rochester'ın talihsizliklerini unutmali ve onun yerine sizden bahsetmeliyiz."

Katya'nın yatağının kenarında oturmuş, kız kardeşine yüksek sesle *Jane Eyre* okuyordu. En sevdiği romanlardan biriydi, o kadar kuş imgeleriyle doluydu ki Katya'yı sürekli sayfalar arasında çırpınırken görüyordu, kanatları hasar görmüş, gözleri parlak ve umutsuz.

Katya ona yanaklarına belli belirsiz bir renk veren sessiz bir meydan okumayla baktı. "Yapmayalım," dedi.

"Bana söylemek zorundasın, benim tatlı kardeşim."

"Zaten söyledim."

"Hayır, yani gerçekten söyle."

"Söylediklerim doğru. Yorulmuştum. Yeterince yorulmuştum." Bir elini gözlerinin üzerine koydu, tırnakları yumuşak ve beyazdı. Dünyayı engelliyordu. "Her şeyden bıkmıştım."

Valentina yavaşça elini çekti. "Benden bu kadar mı?"

Mavi gözleri yaşlarla bulanıklaştı. "Bu hiç adil değil."

"Yaptığın şey adil değildi."

"Biliyorum."

Valentina ayaklarını sürüyerek Katya'nın yanına oturdu, bir kolunu ince bedenine doladı. Sargılı kolunu okşadı.

"Bana balodan bahset," dedi Katya.

"Çok sıkıcıydı. Çok fazla sert askeri tip vardı. Çok fazla testosteron."

"Neymiş o?"

"Erkekler parfüm yerine bunu kullanır."

Katya kıkırdadı. "Çok şey biliyorsun."

"Hayır, sadece bazı tıp kitaplarına baktım." Başını çevirdi ve bir parmağını Katya'nın çenesinin altına koyarak yüzüne doğru eğdi. "Katya, bunu bu yüzden mi yaptın? Top yüzünden mi?"

Kız kardeşi gözlerini indirdi ama Valentina sessizce beklemeye devam etti.

"Orada kendine bir koca bulacağını biliyordum," diye fısıldadı Katya sonunda. "Onlar bunun için var."

"Saçmalık, seni aptal şey. Korkunç derecede kasvetliydi. Sadece annem zorladığı için gittim, bunu biliyorsun." İki kolunu kardeşine doladı ve onu kendine çekti, Hemşire Sonya'nın cildine sürdüğü okalıptüs kokusunu kokladı. Onun saçlarını öptü.

"Seni bırakmayacağım," diye söz verdi.

"O zaman bir kocayla tanışmadın mı?"

"Hayır, tabii ki hayır. Sadece biraz dans ettim. Limon likörü içtim ve yıldızlara baktım."

"Yıldızlar mı?"

"Evet."

"Özel biriyle tanıştın mı?"

Valentina bir çift yoğun yeşil gözün kendisini incelediğini hayal etti. Ve bir tüfek namlusunun arkasındaki sert gri gözleri.

"Hayır," diye gülümsedi. "İlgilenen kimse yok."

valentina ve annesi birlikte bir festivale gitmek üzere yola çıktılar

kitapçı. Gökyüzü karla ağırlaşmıştı, bulutlar St. Petersburg'u ezmek için aşağıya inen kurşuni ağırlıklar gibiydi. Arabada Valentina gözlerini şoförün başının arkasından ayıramıyordu. Yumruklarını şoförün dolgulu ceketinin sert omuzlarına vurmak ve *"Beni korkuttun"* demek istiyordu. *Beni o kadar korkuttun ki kızığın içinde kendimi aptal durumuna düşürdüm. Bir çift yeşil gözün önünde. "Bana brandanın altında ne olduğunu söyle" demek istedi.*

Onun yerine, arabadan inmesi için kibarca arabanın kapısını açtığında, doğrudan yüzüne baktı ve "Bu gece ay olmayacak. Aksine

Dün gece."

Keskin gözlerin körleştiğini gördü. Şaşkınlık göz kırpmasına neden oldu.

Tatlı kışım hakkında söyleyecek başka bir şey yok mu? Seni güçlü kılacak bir tüfek yok mu?

Onu arabanın yanında bıraktı ve annesiyle birlikte Morskaya'daki kitapçının sıcaklığına doğru yürüdü. Onu bekletecekti. Lanet olsun ona, ayakları olukta donana kadar bekletecekti.

MÜHENDISLİKLE İLGİLİ BİR BÖLÜMÜNÜZ VAR MI?"

Dükkânın diğer ucundaki annesinin duymaması için sessizce konuştu. Asistan onun sözlerini yakalamak için öne doğru eğildi.

"Gerçekten de öyle, bayan. Size yerini göstereyim-" "Hayır, sadece söyleyin. Ben bulabilirim."

Hızlıca adamın gösterdiği rafa yöneldi. Başlıkları inceledi ama pek fazla kitap yoktu: Köprü yapımı üzerine bir tane, madencilik üzerine birkaç tane, Moskova'daki Kremlin'in inşası üzerine bir tane. Tüneller hakkında hiç yok.

Seç. Hızlıca.

Biri arabalar üzerine. Motorları severdi; metalle uğraşmayı sevdiğini söylerdi. Parmağı kitabın deri sırtına uzanmış, onu yerinden çıkarmaya hazırlanıyordu ki, gözü kitabın altındaki isme takıldı. *Isambard Kingdom Brunel*. Kitabı raftan kaptı, aceleyle tezgâha gitti ve parasını ödedi. Asistan kitabı kahverengi bir kâğıda sardı.

"O da ne?" Annesinin sesi merak doluydu.

"Brunel'in biyografisi."

"Peki kim bu Brunel, Valentina?"

"Sadece bir İngiliz, anne," dedi kayıtsızca. "Bak, Katya için de bir kitap aldım." Charles Baudelaire'in şiirlerinin bir kopyasını havaya kaldırdı.

"Bundan hoşlanacak mı?" diye sordu annesi şüpheyle. "Evet."

"Ona karşı çok iyisiniz." Elizaveta Ivanova şefkatle gülümsedi. "Yaptığın şey için, onun hayatını kurtardığın için baban ve benim sana minnettar olduğumuzu bilmeni isterim. Sana sahip olduğu için çok şanslı." Katya için kitabı tutan kızının eline dokundu. "Biz de öyle. Ciddiyim canım." Sevgi gösterisinden utanmış gibi daha resmi bir tavırla ekledi: "Bu arada Valentina, söylemeyi unuttum. Hussar'lardan Yüzbaşı Chernov -sanırım baloda onunla konuşmuştun- bu sabah kartını bıraktı. Yarın öğleden sonra sizi ziyarete gelecek."

ONLARI EVLERİNE GÖTÜRÜRKEN ARKIN İÇLERİNDEKİ SESSİZLİĞİ DİNLEDİ

Arabayı. Dükkânda bir şeyler olmuştu. Daha önce kızın kara gözlerinin ona meydan okumasına neden olan kıvılcım gitmişti. *Bu gece ay olmayacak.* Kızın sözleri onu rahatsız ediyordu. Yine de dün geceyi bilmiyor olamazdı. Kahretsin, bilemezdi.

Sergeyev ile konuşması gerekiyordu. Ama bombadan sonra sessiz kalmak zorundaydı. Sessiz. Yolunu kesen bir arabaya klaksonunu çaldı çünkü diğer sesleri kafasından uzak tutabilmesinin tek yolu gürültüydü. *Sessizlik* sadece hayal meyal hatırlayabildiği bir şeydi. *Sessizlik* artık bir kelimeden fazlası değildi. Yeryüzündeki cennetin bedeli yüksekti ve o da bunu ödemeye hazırdı ama geceler zordu. Zihni sessizliğin ötesindeydi.

Arkasında annesi ağır sessizliği dolduruyordu. Yeni bir terzihaneyi işaret etti ve kızı için provalar ayarlayacağına söz vererek farklı tarzlarda elbiseler önerdi. Arkin onu dinlerken Madam Ivanova'nın sesinin hoşuna gittiğini fark etti. Onun geri kalanından daha parlaktı. Sürücü koltuğunda otururken sadece onun sesini duyduğunda, gözlerinde her zaman var olan temkinli bakış olmadan onu hayal edebiliyordu. İnsanlara güvenmiyordu ve hayata da güvenmiyordu. Bunda yanlış bir şey yoktu. Onun nasıl hissettiğini çok iyi biliyordu.

Nevsky'de bir kavşakta yavaşladı ve kızının oldukça net bir şekilde, "Anne, babam için endişeleniyorum. Başbakan Stolypin'e yapılan bu bombalı saldırı, Çar'ın tüm bakanlarına saldırı planının başlangıcı olabilir. Babam için tekrar gelebilirler."

"Valentina, böyle şeyleri babanın halletmesine bırakmalıyız. Sen karışma. O bundan hoşlanmıyor. Bu kararları veren o, biz değiliz."

"Devrimciler seni korkutuyor mu anne?"

"Tabii ki hayır. Onlar düzensiz bir grup. Hem unutmayın ki bizi koruyacak bir ordumuz var."

"Yüzbaşı Chernov gibi adamlar mı?"

"Kesinlikle." Elizaveta Ivanova, "Lütfen onun bu ziyareti konusunda zorluk çıkarma Valentina," diye eklemeyi önce uzun ve rahatsız edici bir sessizlik oldu.

Arkin onları arkasında hayal edebiliyordu. Kaptanları Chernov'un onları güvende tutabileceğine inanıyorlardı.

ARKIN KAN TER İÇİNDE UYANDI. BİRİSİ BAĞIRIYORDU, Kulağında çınliyordu. Yatak karmakarışık ve bacaklarını serbest bırakmaya çalıştı ama sıkışmışlardı. Zifiri karanlıkta örümcek ağları yüzünde toplandı, sıcak teller gibi iplikler cildini kavurdu. Hâlâ bağırıyordu. Bu piç kurusu hiç durmayacak mıydı? Başı ağrıyordu; kalbi o kadar çok çarpıyordu ki midesi aniden kabardı ve çarşaflarının üzerine kustu.

Farklı bir çekiç sesi. Duvara inen bir yumruk. "Kapa şu lanet çeneni!" Popkov'un sesi.

Çok geç olan Arkin elini ağzına kapattı ve korkunç bağırışlar kesildi. Ses kendi boğazından geliyordu. Karanlıkta doğruldu ve bacaklarını yere doğru çekti, çıplak ayaklarına değen soğuk tahtalar aklını başına getirdi. Ahırların üstündeki daracık küçük odasına geri döndü ve gözlerindeki teri sildi.

Ne tür bir adam öldürdüğü atlarla ilgili kabuslar görür? Peki ya katlettiği insanlar? Her gece rüyasında, arka ayakları kopmuş siyah bir atın kendini ikiye bölüp kocaman sarı dişlerini kanlı kışından geriye kalanlara batırarak acıyı çıkarmaya çalıştığı canlı görüntüler görüyordu. Çığlıkları geceyi yarıyordu.

İnsanlar neredeydi? Çığlıkları neredeydi?

Yüce Tanrım, nasıl bir adam olmaya başlamıştı? Kirlenmiş geceliğini çıkardı ve titreyerek durdu. Karanlık ona yakışıyordu. Her şeyi karartması hoşuna gidiyordu. Aydınlık olan sadece gelecekti.

On üç

KONTESIN OĞLU KORKUSUZDU. JENS İNKAR EDEMEZDİ

O kadar. Jens'in önüne koyduğu her engeli aştı. Konuşkan bir çocuk değildi, ama günlerini kuru bir öğretmen sopasıyla hapsedilmiş olarak geçirdiğinden, kelimelerini kafasının içinde kilitli tuttuğu için onu kim suçlayabilirdi? Ama güdük midillisi ani bir enerjiyle havalandığında çocuksu bir sevinç ılgığı atar, çocuğun topukları midillinin tombul yanlarına vururdu. Ağaçların arasından süzülen bir damla güneş, patikalar boyunca ışık yayları gönderiyordu.

"Alexei," diye seslendi Jens omzunun üzerinden, "hadi dereye inelim."

"Atlayabilir miyim?" diye bağırdı çocuk.

"Geçen sefer düştün."

"Acımadı."

Annesi oğlunun omzunun iki hafta boyunca simsiyah olmasından şikâyet etmiş ve o büyüyene kadar tekrar dereden atlamalarını yasaklamıştı.

Jens'e sırttı. "Düşmeyeceğim." "Söz mü?"

"Söz veriyorum."

"Topuklarını aşağıda tut, evlat."

Çalılıkların arasından geçerek derenin kara toprakta bir yol açtığı yere vardılar. Çocuğun yanakları kızarmıştı. Jens onun küçük ellerinin dizginleri sıkmasını izledi; hızlı bir tekme ve midilli atlamak için kendini topladı, ama son anda Alexei dizginleri sertçe çekerek midilliyi kayarak durmaya zorladı. Küçük adam eyerden fırladı ve buz gibi suyun içinde dizlerinin üzerine çöktü.

"Çık dışarı," diye emretti Jens.

Ama çocuğun elinde bir köpek vardı. Daha doğrusu bir köpeğin kafasını. İri kahverengi gövde suyun altındaydı ama Alexei hayvanın nefes almasını sağlamak için başını buzun üzerine kaldırmıştı. Islak ağzını okşuyor, gözlerindeki otları temizliyordu.

"Alexei, bırak onu. O öldü."

"Hayır."

"Sudan çık. Donarak öleceksin." "Hayır."

Alexei daha önce ona hiç karşı gelmemişti. Jens eyerinden savruldu ve cansız hayvanı sudan çıkardı. Kaba siyah kürklü ve beyaz genç dişleri olan büyük bir tazı idi. Hayvan Jens'in kollarında gevşek bir şekilde yatıyor, Jens'in giysilerini sıırıslıklam ediyordu ve Alexei hâlâ hayvanın damlayan kulaklarından birine tutunmuş bir şekilde karaya geri döndüler.

"Onu eve götürmek istiyorum," dedi

Aleksey. "Neden?"

Çocuk ıslak kafayı göğsüne bastırdı. "Eğer bir nehirde ölürsem, birinin beni gömmesini istiyorum."

Jens buna itiraz edemezdi. Köpeği kemeriyle midillinin sırtına bağladı, sonra Alexei'yi Hero'nun üzerine kaldırdı ve arkasına geçti. Titreyen çocuğu paltosunun kıvrımlarına sardı ve hızla ata bindi.

"Jens Amca, senin hiç köpeğin oldu mu?"

"Evet. Ben çocukken, güçlü bir kızak köpeğiydi. Tüm kalbi ve dişleri vardı. Bana onu hatırlayabileceğim birkaç yara izi bıraktı. Her çocuğun bir köpeği olmalı."

Küçük kafa başını salladı, sonra etrafında döndü ve hevesli gözler ona baktı.

Jens iç çekti. "Annenle konuşacağım."

On dört

JENS SÖZ VERDİĞİ GİBİ VALENTINA'YI ÇAĞIRDI. OTURDU

Kapının eşiğinde, saçında samanla tarladan gelen genç bir ahmak kadar garip hissediyordu. Bu gülünçtü. Petersburg'un seçkin hanımlarıyla flört etmek dışında gözünü bile kırpmadan şarap içmiş ve yemek yemişti. Yine de bu narin kız, sadece başını boynunun üzerinde çevirerek ve kadife kahverengi gözlerinin onu bir anlığına uzun uzun incelemesine izin vererek ayaklarını çok büyük ve omuzlarını çok geniş hissettirebilirdi. Kızağın kirli zemininden sıyrılıp adamın yanındaki koltuğa yerleşirken bile hareketlerinde diğerlerini sakarlaştıran bir müzik vardı. Neva'da esen bir yaz melteminin nefesi kadar yumuşaktı.

Kapıyı, onu kabul salonuna götüren canlı giyimli bir uşak açtı. Gerçekten de etkileyiciydi. Jens etrafındaki yaldızlı avizelere ve duvarlardaki nişlerde sıralanmış mermer heykellere baktı. Ruslar zenginliklerini tavus kuşlarının gösterişli kuyruklarını açmaları gibi gösterişli bir şekilde sergilemeyi severlerdi.

"Bayan Valentina şu anda nişanlı. Mavi salonda."

Uşak, dar bir yüzü ve olağanüstü büyük elleri olan sıırım gibi bir adamdı. Jens ona kartını uzattı.

"Lütfen ona burada olduğumu bildirin."

Uşak ortadan kayboldu. Yani şu anda nişanlıydı. Belki okuldan bir arkadaşdır? Petersburglu hanımların sabahları birbirlerinin evlerini dolaşıp kartvizitlerini dağıtmaları, öğleden sonra çay içmek için birbirlerini ziyaret etmeleri, ardından da akşamları bir dizi nişan ve partiye katılmaları âdettendi. Bir kadının bir gün içinde altı ya da sekiz kez elbise değiştirmesi sıradan bir şeydi. Jens ay ışığında Valentina'nın sözlerini düşündü: *Daha fazlasını... istiyorum.* Onu suçlayamazdı. Ama hemşirelik? Bu farklı bir konuydu.

"Bayan Valentina şimdi sizinle görüşecek."

Mavi salona girdi. Muhtemelen mavi renkte döşenmiş olmalıydı ama fark etmedi. Tek gördüğü Valentina'ydı: brokar bir kanepeye oturmuş, elleri kucığında sessiz, sırtı dimdik, çok dimdik. O

bir şeyin onu rahatsız ettiğini hissetti. Davetsiz misafiri miydi? Yine de ona gülümsedi, ayağa kalktı ve elini uzattı.

"Aramanız ne büyük incelik."

Sanki hiç karanlıkta, buzlu bir yolda adamın göğsüne kıvrılmamış gibi resmi bir tavır takındı.

"Umarım seni iyi bulurum."

"Çok iyi, teşekkür ederim," diye cevap verdi. "Gerçi son birkaç gündür soğuğu hissediyorum."

Koyu renk gözleri bir an için gereğinden uzun süre onunkileri tuttu ve kirpiklerini indirip bir ipek hışırtısıyla arkasını dönmeden önce gözlerinde alaycı bir kıvılcım vardı.

"Sizi Yüzbaşı Stepan Chernov ile tanıştırayım."

Jens ancak o zaman odanın diğer sakini fark etti. Hussar Muhafızları'ndan sarışın bir yüzbaşı, geniş ve yakışıklı bir yüz, insan öldürmüş olmanın verdiği bir özgüven. Jens bunu daha önce orduda da görmüştü, savaşıp hayatta kaldıktan sonra kendi yenilmezliklerine duydukları inancı. Ama bugün üzerinde kan kokusu yoktu ve tertemiz üniforması ve son derece cilalı botlarıyla etkileyici bir figür oluşturuyordu. Jens kibarca selam verdi ve onu tünellerinden birinde çalıştırmayı düşündü. Onu biraz kirletmeyi.

Valentina kaptana gülümsedi. "Bu Jens Friis. Kendisi mühendistir. Sanırım geçen geceki baloda tanışmıştınız."

"Öyle mi?" Yüzbaşı Chernov sordu. "Hatırlamıyorum."

"Görünüşe göre öyle," diye yanıtladı Jens. "Koridorlar çok kalabalıktı."

Ama ikisi de hatırlıyordu. Jens bunu diğer adamın gözlerinde görebiliyordu. Jens'in kireç likörüyle geldiği ve Valentina'yı kaptanın burnunun dibinden çekip aldığı o anı. Chernov unutmamıştı.

Yüksek arkalıklı sandalyelere oturdular ve bir hizmetçi onlara süslü altın kenarları olan kâğıt inceliğinde porselen fincanlarda çay servisi yaptı. Bebek fincanları. Jens onunkini elinde ezebilirdi. Valentina sohbeti güvenli yollara yönlendirdi; Nevsky'deki en yeni restorandan bahsetti, ardından Oxford Üniversitesi'nden Moika Sarayı'na yeni dönen Rusya'nın en zengin ailesinin varisi Prens Felix Yusupov hakkında dedikodulara davet etti. Kschessinska'nın baledeki son gösterisine de değindi. Ama sıkılmıştı. Jens bunu omuzlarındaki sertlikten anlayabiliyordu. Bu yüzden kızın masum gözlerle Chernov'a bakması ilgisini çekmişti.

"Söylesenize Kaptan, avlanır mısınız?"

Basit bir soruydu ama Jens kadının sesindeki alt tonu duymuştu. Ama kaptan gençti ve kadınların sözlerinin arkasında ne söylediklerini dinlemeyi henüz öğrenmemişti.

Çernov öne doğru eğildi ve gülünç fincanı dizinin üzerinde dengeledi. "İstiyorum." Onayını bekleyerek ona geniş bir gülümseme verdi. "Geçen yıl Amerikan Büyükelçisi'yle birlikte Çar'ın av partisindeydim."

"Ormanın yarısının katledildiği av değil miydi o?" Jens hafifçe sordu.

"Evet." Çernov olanlardan habersiz Valentina'ya başıyla onay verdi. "Seksen geyik ve yüz kırk yaban domuzu. Fena bir gün değil. İndirdiğim hayvanlardan birine ait bir çift muhteşem boynuz barakamın duvarında asılı duruyor."

"Ne kadar zekisin," dedi Valentina.

O an durdu. Kaptan ayağına çelme takıldığını çok geç fark etti. Chernov'u kan sıçramış çukurunda debelenmeye bırakan Jens uzun bacaklarını uzattı ve Valentina'nın saçlarının omuzlarının etrafında pırıl pırıl dalgalanışını incelemekle yetindi. Gece gökyüzünden daha koyu. İnci tokalarla yarlardan geriye doğru savrulan kulakları, yumuşak, kırılğan kabuklar gibi görünüyordu.

"Avlanır mısınız, efendim?" Chernov, Jens'i de yanına çekmeye çalışarak sordu.

"Hayır, bilmiyorum Kaptan." Jens arkadaşının biraz daha derine inmesine yardım etmeye karar verdi. "Ama ne tür bir tüfek tercih ettiğinizi bilmek isterim."

Valentina'nın koyu renk gözleri Jens'e kaydı ve bir kaşını ona doğru eğdi. Ama ikisi de kaptanın tercihinin sırrını öğrenemeden kapı açıldı ve Elizaveta Ivanova soluk mavi krep de Chine içinde zarif bir şekilde içeri girdi. Her iki adam da ayağa kalktı.

"Yüzbaşı Chernov"-elini uzattı-"kocam şu anda sizi görmekte özgür. Kendisi çalışma odasında. Size yolu göstereyim."

Ama yüzbaşı onu oyaladı. "Ayrılmadan önce, izninizle Valentina'yı önümüzdeki Cuma öğleden sonra süvarilerin kılıç gösterisine davet etmek istiyorum." Valentina'ya döndü ve öyle bir eğildi ki Jens dizlerini kesmek istedi. "Etkinliğe katılırsanız onur duyarım."

"Hayır, ben-"

"Tabii ki yapacak," diye heyecanlandı annesi. "Gösterileriniz efsanevi. Güzel beceri gösterileri... ve tehlike. Kızımın bunlardan etkileneceğinden eminim."

"Hayır, anne."

"Madam Ivanova." Jens bir adım öne çıktı. Kızı gibi ufak tefekti ve başının tepesinde örülü sarı saçlarının uzunluğuna rağmen onun üzerinde yükseliyordu. "Valentina önümüzdeki Cuma öğleden sonrası için bir önceki randevuyu kabul etti."

"Oh? Bu ne olabilir?"

"Bugün bunu teyit etmek için geldim. Çar'ın yaptırdığı mühendislik işlerinin teftişi için. Bu resmi bir tur ve Çar Nikolay'ın kendisi, Bakan Davidov ve eşi de orada olacak."

Valentina'nın gözlerinin büyüdüğünü gördü. "Ne kadar harika." Annesi kaşlarını çattı.

Kaptan kaşlarını çatarak Jens'e baktı. "Genç bir hanımefendi için uygun bir eğlence değil elbette."

"Peki erkeklerin birbirlerini bıçaklıyormuş gibi yapmalarını izlemek öyle mi?" Valentina sordu.

"Eminim Çar Nikolay'ı hayal kırıklığına uğratmak istemezsiniz," diye annesine seslendi Jens. "Kızınız konserde onun için piyano çaldığında büyülenmişti. Sizin için büyük bir övünç kaynağı."

Onun tereddüt ettiğini gördü.

"Tabii ki bir refakatçi eşliğinde," diye ekledi. Valentina'nın nefes aldığını duydu.

"Pekâlâ," diye gönülsüzce kabul etti annesi. "Kılıç ustalığını göstermek için başka bir fırsatı beklemesi gerekecek. Ama şimdi gelin Yüzbaşı Chernov, kocam sizinle konuşmak için bekliyor. Bu arada," dedi Jens'e hızlıca, "size iyi öğleden sonraları dilerim, efendim."

Her iki adama da salondan çıkarken eşlik etti, ancak kapı arkalarından kapanırken boşluktan hafif bir kahkaha sesi yükseldi.

VALENTINA KALDIRIMDA DURDU VE ST. ISABELLA'NIN

Hastane heyecanla. Beklediğinden daha büyüktü ve soluk taşları yaşlılıktan kararmış, yaşlı bir adamın derisi gibi pul pul dökülmüştü. Uzun pencereleri paslı demir şeritlerle kapatılmıştı ama bu bile cesaretini kırmamıştı. Soğuk çok şiddetliydi ve ellerini paltosunun içine soktu.

Hemşire olmak için sert olmanız gerekir.

Söylediği şey buydu. Omuzlarını dikleştirdi, kapıyı iterek açtı ve dezenfektan ve başka bir şey, hoş olmayan, midesini bulandıran bir şey kokan geniş bir antreye girdi. İçerisi geniş ve kasvetliydi, çok fazla kahverengi boya vardı. Koridorlar hayal bile edemeyeceği yerlere açılıyordu. Bir tarafta, bir o yana bir bu yana kayan cam kapaklı bir ofis vardı ve arkasında bir kadın oturuyordu. Valentina yaklaşırken parmakları eklemlerinin üzerinde bir madeni parayı dalgalandırdı.

"*Dobriy den*, iyi günler." Valentina gülümsedi ama karşılığında bir gülümseme almadı. "Hemşire eğitimi hakkında konuşacak birini arıyorum."

"Eğitilmiş bir hemşire mi işe almak istiyorsunuz?"

"Hayır. Nasıl hemşire olunacağını öğrenmek istiyorum."

"O zaman kızı içeri kendiniz göndermelisiniz. *Medsestra'mız*, yani Rahibemiz, onunla doğrudan konuşmak isteyecektir."

"Kendim için," diye belirtti Valentina. "O kişi benim."

"Hemşire mi olmak istiyorsun?"

"Evet."

Kadın arkasını döndü ve bazı evrak işleriyle meşgul oldu. Valentina onun bir form aradığını düşündü ama sonra dar omuzlarının titrediğini fark etti. Yanaklarının kıpkırmızı olduğunu hissetti.

"Konuşmam gereken biri var mı?"

"Şu koridorun yukarısında. Soldan üçüncü kapı. İsmim Gordanskaya."

"Teşekkür ederim," dedi. "*Spasibo*."

"Kızım, tavsiye ister misin?"

"Evet."

"Zamanını boşa harcama."

NAME?"

"Valentina Ivanova."

"Yaş?"

"On sekiz," diye yalan söyledi.

"Burada olmak için aileden izin aldın mı?" "Evet."

"Hemşirelik deneyiminiz var mı?" "Evet."

"Ne tür?"

"Kız kardeşim felçli. Ona bakmaya yardım ediyorum." "Daha önce bir işiniz oldu mu?"

"Evet."

"Ne yapıyorsun?"

"Bir ofiste çalıştım."

"Neden ayrıldınız?"

"Sıkıcı buldum."

"Yani hemşireliğin sıkıcı olmayacağını mı düşünüyorsun?"

"Bütün gün form doldurmaktan daha ilginç olacak."

Medsestra Margharita Gordanskaya kalemını masanın üzerine bıraktı, tahta iskelet gıcırdayana kadar *cüssesini* sandalyesinin arkalığına yasladı ve etli yanakları onları yutmakla tehdit edecek şekilde gözlerini kıstı.

"Defol git buradan," dedi keskin bir sesle. Ses küçük odanın duvarlarında yankılandı.

Valentina direndi. "Neden? Daha fazla hemşireye ihtiyacınız yok mu?" "Elbette var. Onlar için çaresiziz. Ama senin gibi değil."

"Neyim varmış benim?"

"Her şeyi. Öyleyse git."

"Lütfen bana nedenini söyle."

Dar gözler açıldı. Kahverengi ve mizahsız. "Öncelikle sen bir yalancısın. Bana anlattığın o saçmalıklar içindeki tek gerçek adın ve kız kardeşinle ilgili kısımdı."

"Hızlı öğrenirim."

"Hayır."

"Söyle bana, benim neyim var?"

Medsestra başını salladı ve çenelerinin endişe verici bir şekilde yükselmesine neden oldu. "Şu süslü püslü haline bak. Elinde çok fazla zamanı olan ve yapacak hiçbir şeyi olmayan zengin bir genç kadınsın. Beş dakika içinde hemşirelikten bıkacaksın. Lütfen zamanımı boşa harcama."

Valentina en sade elbisesini giymişti. En eski paltosunu.

"Bundan sıkılmayacağım," diye ısrar etti.

"Bu hastanenin zor durumdaki kaynaklarını sizin gibileri eğitmek için harcamayı göze alamam." Gordanskaya ayağa kalktı. Kolalı üniforması etkileyici göğsünün salınımını engellemek için anlık bir savaş verdi ve kazandı. "Şimdi, son kez söylüyorum, genç bayan, lütfen süslü kıyafetlerinizi ve süslü fikirlerinizi ofisimden çıkarın."

Valentina samur kukusuna baktı, parmaklarının onu nasıl sıkıktığını gördü. Tek kelime etmeden dışarı çıktı.

ARKIN ISLAK ZEMİNDE KARNININ ÜZERİNE YÜZÜSTÜ YATTI

Palto ona yapışmış, dikkati boş ufukta sabitlenmişti. Raspov dökümhanesinden üç genç çırağı da yanında getirmişti, biri el arabasıyla, hepsi de yavru köpekler kadar hevesliydi. Onların arkadaşlığından memnundu. İş zor değildi ama riskliydi. Trenin yükünü boşaltmak için tam olarak doğru yerde yavaşlaması gerekiyordu, yoksa fark edileceklerdi. Ön vagonlardaki kimsenin arkaya bakmaması için rayların dümdüz olduğu bir bölüm seçmişti. Burada çam ormanı bir taraftan yaklaşıyor, sık gövdeleri kolay bir siper sağlıyordu. Rüzgâr başlarının üstündeki dallarda dönüyor, donmuş buz sarkıtlarını yerinden oynatıyor, bu sarkıtlar bir gümbürtüyle altlarındaki kara düşerek hepsini zıplatıyordu.

Ufukta bir duman püskürdü. Arkin nabzının teklediğini hissetti. Yanındaki çırakların en genci başını kaldırdı ve sırttı. Arkin onu dürttü.

"Yerde kal Karl. Sabırlı ol."

"Yanlış ateşçi gemideyse, durması mümkün olmaz." "Her şey ayarlandı. Onlara güvenin."

Karl kaşlarını çatarak başını salladı. On altı yaşında, aslan yelesi gibi kumral saçları olan, babası trende makinistlik yapan bir çocuktı. Her iş için duyduğu coşku o kadar bulaşıcıydı ki Arkin çocuğun kemikli omzuna şefkatle vurdu. "Merak etme, baban bu işi halledebilir."

"Tabii ki yapabilir."

Buhar makinesinin gürültüsü soğuk havaya karışarak ağaçlardan bir dizi kargayı kaldırdı. Gürültülü ötüşleri bir uyarı gibiydi ve Arkin'in zihnini bir anlık korku kapladı. Kendisi için değil ama çocuk için. Kuşlar *Karl, Karl diye* bağıyor gibiydi. Hayır. Kehanetler zayıf zihinliler içindir.

Motorun homurtusu pistonların bitmek bilmeyen gıcirtısıyla daha da yükseldi ve birdenbire tam karşılarına çıktı, rayların üzerinden onlara doğru ilerliyordu. Arkin başını çevirdi ve ağaçların arasında el arabasıyla ilerleyen diğer çırakları kontrol etti, ormanın alacakaranlığında iki solgun genç yüz. İşaret etti. *Yere yatın*. Metalin gıcirtısı ve frenlerin tıslaması sinirlerini bozdu. Ağzında is tadı vardı. Yavaş ve hantal tren durdu ve Arkin'in yerinden sıçrayıp son vagonun ağır sürgülü kapısını açması ve kendisine doğru itilen küçük sandığı yakalaması sadece birkaç saniye sürdü.

Çocuk nöbet tutuyordu. Gelip bakacak kadar aptal birini gözlüyordu. Sandık el arabasına taşındı ve iki çırak hemen onu karanlık ağaç mağarasına geri taşımaya başladı. Vagonun kapısı çarparak kapandı ve tren hareket etmeye başladı. Ancak son anda bir sonraki vagonun penceresi açıldı ve Arkin Karl'ı raylardan çekmeden önce bir tüfek tek bir mermi püskürttü. Ağaçlara doğru koştular. Kan, ayaklarının dibindeki karın üzerine kıpkırmızı çiçekler gibi damlıyordu.

"Yaralandın mı?" Arkin endişeyle çocuğu sarstı. "Hayır, ama sen öylesin."

Arkin gözlerini kırıştırdı, sonra acının sızısını hissetti. Elini kulağına götürdü ve parmakları kıpkırmızı kesildi. Güldü ve elini pantolonuna sildi. "Önemli bir şey değil. Bir çizik. Şimdi şu arabayı kaydır da görelim."

Hepsi, nefesleri önlerinde kıvrılırken, değerli sandıkla birlikte ağaçların arasından kaçtılar. Arkin, Morozov'un Tanrı'sına şükretti ki bu sefer

Kargalar yanılmıştı.

SİS YOĞUN VE Y Ö N S Ü Z D Ü . parmaklarını ikizledi

Arkin'in boynuna dolandı ve yüzüne yapışarak tenini nemli ve soğuk bıraktı. Altındaki çirkin vahşi atı daha hızlı koşması için zorladı ama atın kendi aklı vardı ve ona aldırmadı. Kendi hızını seçti. Tıpkı kendi yolunu seçtiği gibi. Bu yaratık Liev Popkov'a aitti, o halde bu lanet şeyden başka ne bekleyebilirdi ki? Köy hiçbir uyarı olmadan yolun kenarında belirdi, gri ve hayalet gibi, sis ahşap kulübelerin etrafında kıvrılırken bir görünüp bir kayboluyordu. Arkin, bir demirci ocağının yanından geçerken yakınlarda bir yerde görünmeyen bir nehrin sürüklenişini duyabiliyordu. Deri önlüklü adama seslendi.

"Rahibin evi mi?"

"En uçta." Adam elindeki metal çivinin ateşli ucuyla toprak zemine bir çarpı işareti çizdi. "Bunu kaçıramazsın."

Arkin bunu kaçırmadı. Kapısının üzerinde, onu ensesinden yakalamak istercesine sisin içinden fırlayacakmış gibi duran, beyaza boyanmış büyük bir demir haç yükseliyordu.

"Burada dur, seni vahşi hayvan," diye homurdanarak dizginleri sıktı ve yaratık ilk kez söyleneni yaptı. Eyerden hızla indi, omzunda bir çuval vardı ve kapıya vurdu.

"*Vkhodite,*" diye seslendi küçük bir ses. "İçeri gel."

Arkin kapıyı açtı. Kalıcı rutubet kokusu, yemek pişirme ve yanan çam kozalağı kokularına karışıyordu. Bu ona çocukken kendi köyünde yaşadığı o duyguyu hatırlattı; pencereyi açık bırakırsa dışarısı her an içeriye kayma tehlikesiyle karşı karşıyaydı. Şimdi kapıyı arkasından kapatarak sisi dışarıda bıraktı.

Ev seyrek döşenmişti: yer tahtalarının üzerinde birkaç *poloviki*, el yapımı kilim; birkaç kaba sandalye; ateşin önünde köpek yatağına benzeyen dokuma bir sepet. Bir köşede dağınık kitap yığınları. Morozov'dan hiçbir iz yoktu. Ama odanın öbür ucunda, en fazla dört ya da beş yaşlarında genç bir kız tahta bir tabureye tünemiş, tavada soğan kızartıyordu

ocağın üzerinde. Tencereyi ustalıkla sallayarak yanmasını önlerken, Arkin'a misafirperverlikten ziyade spekülatif olan iri mavi gözlerle baktı. Saçları dikkat çekiciydi. Uzun, düz bir örtü halinde sırtının yarısına kadar iniyordu, o kadar solgundu ki neredeyse gümüş rengindeydi.

"Merhaba," dedi ve gülümsedi.

Gülümsemesine karşılık vermedi. "Babam meşgul," dedi.

Küçük elleri için fazla büyük olan bir mutfak bıçağı aldı ve yanındaki tahtada sarımsak doğramaya başladı. Bu kadar küçük bir çocuğun bu işleri uzun bir alışkanlığın verdiği rahatlıkla yaptığını görmek tuhaf bir şekilde rahatsız ediciydi ama Arkin, Morozov'un karısının öldüğünü ve bu küçük kızın onun rolünü açıkça üstlendiğini hatırladı.

"Babanla konuşabilir miyim?" diye sordu. "Önemli bir konu."

Kızın dikkati başka yöne çevrildi. Soğanlarından daha az ilgi çekiyordu ama bıçağın ucuyla odanın arka tarafındaki kapıyı işaret etti. Oraya doğru yürüdü ve mandalı kaldırdı. Anında pişman oldu. Soğuk ve çıplak yatak odasının ortasında, başı öne eğik bir adam yere diz çökmüş, beline kadar soyunmuş, küçük bir kırbaça sırtını kırbaçlıyordu. Ham deriden yapılmış beş dilin her birinin ucunda sıkı bir düğüm vardı ve her düğüm kıpkırmızı renkteydi. Adam Peder Morozov'du.

Arkin hızla, "Affedersiniz," dedi ve geri çekildi.

Dış odadaki tahta sandalyelerden birine oturdu ve beklemeye başladı.

"Sana meşgul olduğunu söylemiştim," dedi kız.

"Evet, haklıydın."

Rahibin böyle bir şey yapacağına asla inanmazdı. Morozov ne halt düşünüyordu? Her gün başkalarının acısını dindirmek için savaşıyor, ama aynı zamanda bu acıyı kasten kendine çektiyordu. Bu Arkin'in midesini bulandırıyordu. Yatak odasının kapısı açılana ve rahip cüppesini giymiş, yüzünde her zamanki nazik gülümsemesiyle içeri girene kadar sessizce oturdu. Arkin böyle bir tövbenin getirmesi gereken kendinden memnuniyeti aradı ama göremedi.

"Merhaba Viktor, ben de seni düşünüyordum. El bombalarının teslimatı başarılı oldu mu?" Fiziksel ya da zihinsel hiçbir rahatsızlık belirtisi göstermeden oturdu, ancak Arkin'in odasına girdiğini duymuş olmalıydı.

Arkin kendine rağmen gülümsedi. "Evet, bu yüzden geldim. Sandık şu anda Sergeyev'in hamamında saklı ama orası güvenli değil. Muhtemelen evi gözetleniyordur. Onu hemen götürmeliyiz."

"El bombalarının kendisi mi? İyi durumda mı?"

Bunun üzerine Arkin elini çuvalın içine soktu ve içindekileri çıkardı: metal saplı kısa bir kutu ve bir kutu cephane. Bunları dikkatle inceleyen rahibe uzattı.

"Alman askeri teçhizatı her zaman en iyisidir," diye yorumladı.

Sandık sınırlardan kaçırılmış ve silah stokuna eklenmişti. Zamanı geldiğinde hazır olacaklardı. Silahlar Petersburg'un dört bir yanına yayılmıştı ve düzenli olarak taşınıyordu, bazıları şehrin derinliklerindeki çukurlara gömülmüştü, bu da bir zulanın keşfedilmesi halinde diğerlerinin hâlâ güvende olduğu anlamına geliyordu. Önlemler her zaman gerekliydi, sızıntılar sürekli bir tehlikeydi. Arkin, görkemli devrimin yavaş ilerleyişinden duyduğu rahatsızlıkla sürekli mücadele etmek zorundaydı.

Beklenmedik bir şekilde Arkin'in aklına arabadaki Valentina Ivanova geldi. *Bizi buradan çıkar*, dediği buydu. Etkileyiciydi, evet, ama aklına takılan *bizdik*. Ben değil, biz. Kurtarmak istediği küçük sakat Katya'ydı, sevdiğiydi. Ivanov ailesinin temsil ettiği her şeyden nefret ediyordu. Sömürücü kapitalistler. Ama ablasına karşı isteksiz bir saygı duymaktan da kendini alamıyordu. Onda, kendi içinde kıpırdayan ve nefes alıp veren aynı tek fikirli kararlılığı fark etti.

"Troçki gelip bizimle konuşmayı kabul etti," diye rahibe bilgi verdi.

"*Otlichno!* Mükemmel!"

"Yani kilise salonuna ihtiyacımız olacak." "Ben ayarlarım."

"Şimdi gitmeliyim. Bakan bu akşam onu metresinin partisine götürmemi istiyor." Dışarıda sis iyice yoğunlaşmıştı.

"Al bakalım." Küçük çocuk taburesinden fırladı ve kızarmış soğanla kaplı iri bir dilim siyah ekmeği ona doğru itti. "Benim adım Sofia."

"*Spasibo*," dedi şaşırarak ve bir ısırık aldı. Tadı sıcaktı, baharat ve sarımsak doluydu. "Harika, teşekkür ederim."

"Kulağının nesi var?" diye sordu ciddiyetle.

Arkin'in sol kulak memesinin alt kısmı trenden gelen tüfek mermisiyle kopmuş ve kalın siyah bir yara kabuğuyla kaplanmıştı.

"Önemli bir şey değil. Sadece bir çizik. Biraz acıdan ne çıkar?" Bakışları rahibinkilerle buluştu ve o an için birbirlerini daha iyi anladılar.

"Babam acının öğrenme şeklimiz olduğunu söyler."

"O zaman tüm Rusya öğrenecek, Sofia."

Ekmek ve soğanı bitirdi, eyerine bindi ve dönen sisin içine doğru geri döndü. Birkaç saniye içinde görünmez olmuştu ama aklında hâlâ tek bir düşünce vardı. *Bütün Rusya öğrenecek.*

On beş

VALENTINA ALEXANDER SQUARE'DEN GEÇTİ, gölgeler Kararsız bir rüzgâr gökyüzündeki bulutları sürüklerken yüzünde yuvarlanıyordu.

Hiçbir şey kolay olmadı.

Üç hastane daha dolaşmış ve hep aynı yanıtı almış. *Çok zenginsin. Çok iyi eğitilisin. Doğru değilsin.* Oysa gözleri kapalı bandaj sarabiliyordu ve vücuttaki tüm kemikleri, basınç noktalarını ve arter sistemini biliyordu.

Sert olmalısın. Cebinden Jens'in ziyaretçi kartını çıkardı ve adrese tekrar baktı. Yürüyecekti. İki kez yolu sordu ama yine de bir noktada yanlış yöne saptığını ve ileride beyaz yüzlü bir kilisenin bulunduğu sakin bir ara sokağa girdiğini fark etti. Kubbesindeki altın haç yola uzun bir gölge düşürüyordu. Bir grup adam, sanki bir şey bekliyormuş gibi en uçtaki mangalın başına toplanmıştı. Kilisenin önünden geçerken, genç bir adam aceleyle kiliseden çıktı ve dışarıda park etmiş bir el arabasından iki çuval aldı.

"Arkin. Burada ne işin var senin?"

Şoförün kaburgalarına bir bıçak saplamış da olabilirdi. Geriye doğru sarsıldı ve taşıdığı ağırlığın altında tökezleyerek çuvallardan birini düşürdü. Çuval yere düştüğünde yan tarafı yarıldı ve iki patates dışarı yuvarlandı.

Çuvala baktı. Arkin da ona baktı. "Neden buradasın?" diye sordu hızla.

"Yanlış bir yola saptım."

"Bana öyle geliyor ki nereye gittiğiniz hakkında hiçbir fikriniz yok."

Bunu şoförünün yüz ifadesiyle söylemedi. Bu yüzün sert çizgileri ve kibirli kenarları vardı. Sözleri aralarındaki buz gibi havada dondu ve kadın onları tekrar adamın ağzına tıkmak istedi. Birden çömeldi, iki patatesi aldı ve ona uzattı.

"Senin, sanırım."

"*Spasibo.*"

Elini çuvallara doğru salladı. "Bunlarla ne yapıyorsun?" "Peder Morozov'a yardım ediyorum."

Kiliseye bir göz attı. "Buradaki rahip o mu?"

"Evet. Fakirlere yemek dağıtıyor."

Adamın meraklı gözlerini üzerinde hissedebiliyordu. "Ana yola giden yolu bulmaya çalışıyorum. Adımlarımı takip etsem daha mı iyi olur?" diye sordu.

"Bu size kalmış. Devam edebilir ya da tanıdık olana geri dönebilirsin." Yoldan bahsetmiyor gibi görünüyordu. Yine de omzunun üzerinden işaret etti. "Ana yol şu tarafta."

"Teşekkür ederim."

Kadın çıkmaya başladığında, adam çuvalları kaldırdı, her iki kolunun altında birer tane vardı ve arkasında patates izi bıraktığının farkında olmadan kilisenin içine doğru yürüdü. Onun gözden kayboluşunu izledi, sonra her bir patatesi alıp kiliseye doğru yürüdü. Hava daha soğuktu, giriş holü sıkıştı. Önünde kilisenin gövdesine açılan bir dizi eski ahşap kapı duruyordu, ama solunda aşağı inen taş merdivenlerle biten kısa bir geçit vardı. En üst basamakta bir patates yatıyordu.

Sessizce aşağı indi. Merdivenler, tonozlu tavanı ve yüzüne tokat gibi çarpan nemli taş işçiliği kokusuyla loş ve kavernöz bir yeraltı odasına iniyordu. Boş bir masanın önünde sıralanmış koltuklardan erkek sesleri yükseliyordu. Adamların sırtı ona dönüktü.

"Tek yapmak istedikleri konuşmak. Konuşmak ve daha çok konuşmak. Bıktım artık," dedi birisi.

"Bu konuda sana katılıyorum, Oleg. Bu kadar laf yeter. Artık daha fazla eylem zamanı."

"Şikayet etmeyi bırak." Arkin'in sesi. "Hepimiz daha fazla eylem görmek istiyoruz. Bugün bize hitap etmeye gelecek ve o zaman ne gibi planları olduğunu öğrenebileceğiz-" Durdu.

Onu görmüştü. Tüm gözler onun bakışlarını takip etti ve onun varlığının farkına vardıklarında kızgınlığın gürültüsünü duydu.

"Patateslerinin geri kalanını unutmuşsun." Elindeki avuç dolusu patatesi ona uzattı.

Erkeklerin gözleri onun üzerinde geziniyordu. Eşarplar daha sıkı çekilmiş, yüzler gizlenmişti. Çuvalların masanın üzerine atılmış olduğunu fark etti, yarılmış olanın içi boşaltılmış bir domuz gibi pütür pütür dökülüyordu, ama patateslerin altında sebzeye hiç benzemeyen bir şey vardı, siyah bir bezle sarılmış köşeli bir şey. Arkın hızla ona yaklaşıyordu.

"Sevgili kızım, izin ver seni bunlardan kurtarayım."

Ses arkasından geliyordu. Etrafında döndü ve siyah bir figürün alt merdivende onun üzerinde durduğunu gördü.

"Teşekkür ederim," diye mırıldandı ve patatesleri adama doğru itti.

"Bu Peder Morozov." Arkın onun yanına ulaşmıştı. "Burada ne yapıyorsun? Gittiğinizi sanıyordum."

"Kardeşim," dedi rahip Arkın'ın kabalığını yumuşatmaya çalışan sıcak bir sesle, "ziyaretçimizi bu şekilde karşılayamayız." Düşünceli gözlerle kızın yüzünü inceledi ve sanki karar vermesine yardımcı olacakmış gibi sakalını parmakladı. Kaba siyah bir cüppe ve uzun, yıpranmış siyah bir şapka giymişti; göğsüne, sakalının dağınık uçlarının hemen altına pirinç bir haç iliştirmişti. "Her kim olursan ol, bize katılabilirsin canım. Bu sıkıntılı günlerde ülkemiz için dua etmek ve sevgili Kutsal Babamızdan rehberlik ve bilgelik istemek için burada toplandık."

Arkasından ses gelmiyordu ama kendisini izlediklerini hissedebiliyordu. Rahibin yüzü yaşlı bir elmanın kabuğu gibi çizgilerle kaplıydı ama onun kendi babasından daha yaşlı olduğunu düşünmüyordu. Ona gülümsedi. Yanakları sertleşmişti.

"Teşekkür ederim ama artık gitmeliyim. Sadece dışarıda bırakılan patatesleri size getirmek istedim."

Kendi kulaklarına bile aptalca geliyordu. Adam kenara çekilince, hızla merdivenleri tırmandı. Mangaldaki adamlar geçmesine izin vermek için ayrıldılar ve o da hızlı adımlarla yolun sonuna kadar yürüdü. Gözlerinin üzerinde olduğunun farkında olarak, bugün onlara hitap etmek için kimin geleceğini merak etti. Ve ne gibi planları olduğunu.

ÖN KAPI ÇARPARAK KAPANDI VE VALENTINA UYANDI. A

Dışarıdan gelen soğuk hava dalgası üst katın sahanlığındaki sakinliği karıştırdı ve kadın volta atmayı bıraktı. Bunun yerine korkuluğun üzerinden bakarak aşağıdaki katı inceledi. Jens onun yukarıda olduğunun farkında olmadan merdivenleri ikişer ikişer çıkıyordu, gaz lambasının ışığı alev alev yanan saçlarına vuruyordu. Eli tırabzanın korkuluğuna doğru hızlı ve amaçlı bir şekilde uçtu. İşten eve hep böyle mi gelirdi? Hayat onu böyle ele geçirir miydi?

"Merhaba, Jens."

Durdu ve yukarı doğru bir bakış fırlattı. Onu gördüğü anda gözlerinde bir şeyler değişti. Ağzı bir şey söyleyecekmiş gibi açıldı ama söylemedi. Son merdiveni de hızla çıktı ve neredeyse ona dokunacak kadar yaklaşıp durdu. Gözleri kızın yüzünü taradı.

"Bir sorun mu var?" diye sordu hemen.

"Hayır. Sadece seninle konuşmam gerek."

Yine de yüzündeki o bakış.

"Buraya nasıl girdin? Sihirli bir peri gibi dairenin kapısının önünde belirliyorsun."

Güldü. Adamın gözlerinin ağzını izlediğini gördü.

"Kapıcınız beni içeri aldı. Ona kuzenin olduğumu söyledim." Gülümsedi. "Sana inandı mı?"

"Sanırım öyle. Kaldırım yerine burada, sahanlıkta sıcakta bekleyebileceğimi söyledi."

"O zaman bu ahmak düşündüğümde daha aptalmış." "Neden?"

"Çünkü benim kuzenim olamayacak kadar güzelsin."

Bu sözler onu hazırlıksız yakaladı. Bunları söylerken gülmedi, sadece sessiz tozlu havaya fırlattı ve dairesinin kapısının kilidini açmak için yanından geçti. Bina süslü alçı pervazları, barok oymaları ve kornişleri olan eski bir binaydı ama artık yorgundu, ihtişamlı günleri geride kalmıştı. Havanın tadı bile eski ve kadifemsiydi, sanki çok uzun yıllar boyunca çok fazla insan tarafından solunmuş gibiydi. Valentina bu kadar modern fikirlere sahip bir adamın böylesine eski moda bir apartmanda yaşamayı seçmesini çekici buluyordu.

Kapıyı bir hareketle açtı. "İçeri girmek ister misiniz?" Kadın başını salladı. "Sanırım girmesem daha iyi olur."

"Elbette." Kibarca başını eğdi. "İtibarınıza gölge düşürmek istemeyiz, değil mi?"

O kibar tavrının altında ona gülüyordu.

"Belki de," dedi siyah saçlarını savurarak, "buna izin verilebilir.

... kuzenin olarak, anlıyorsun."

Yeşil gözleri daha da yeşillendi. "Kuzenim olarak," diye yineledi. Kadın onun yanından geçip daireye girdi.

DAHA ÖNCE BULUNDUĞU HIÇBİR ODAYA BENZEMİYORDU. MOBİLYALAR

soluk bal sarısıydı ve o kadar düz hatlara sahipti ki bir an için bitmemiş olduğunu düşündü. Zımparalanmış çam tahtalarından yapılmış zemin renkli kilimlerle kaplıydı ve ateşin önünde bir tabak süt kadar kaymak gibi uzun tüylü büyük bir kürk halı duruyordu. Duvarlarda karlı manzaralar içindeki ren geyiklerinin çerçeveli resimleri asılıydı. Bakmamak elde değildi.

"Peki kuzen, sana çay ikram edebilir miyim?"

"Hayır, Jens, teşekkür ederim. Fazla kalmamalıyım."

Kadının eldivenli iki elini de avuçlarının içine aldı ve inceledi. "Ne kadar küçük eller." Parmağı avucuna dokundu. "Yine de içlerinde çok fazla yetenek var."

Başını iki yana salladı. Ciğerleri sanki aşırı ısınıyormuş gibi hissediyordu.

"Peki," dedi, "benimle ne hakkında konuşmak istiyorsun?" Onu bırakmadı.

"Doktor bir arkadaşınız olduğunu söylemişsiniz."

"Evet, bu doğru."

"Onun yardımına ihtiyacım var."

Adam kadının ellerini sıkıca kavradı. "Hasta

mısın?" "Hayır, öyle bir şey değil."

"Ne tür bir yardım o zaman?"

O da ona anlattı. Hastaneler hakkında. Her şey ortaya döküldü, masalardaki küçümseyici bakışlar, reddedilmeler. Ona hepsinin kendisini *hemşirelik için uygun* görmediğini söyledi. Hemşireye ihtiyaçları olmasına rağmen, hiçbiri ona güvenmiyordu.

"Kendi aile doktorum bile yardımcı olmuyor."

Jens'e bunun onu ne kadar sinirlendirdiğini, başını masaya koyup hayal kırıklığıyla bağırmak istediğini ama bunun yerine şehrin öbür ucundaki ağaçlarla çevrili bu caddeye kadar yürüdüğünü ve onu beklediğini anlattı. Adam sözünü kesmeden dinlemiş ve kız sözünü bitirdiğinde de ona vazgeçmesini söylememişti. Korktuğu da buydu, onun sesinin de diğerlerine katılacağından, onun için ne kadar önemli olduğunu fark etmeden geleceğini parmaklarının arasından çekip almaya çalışacağından. Ama söylemedi.

"Gel," dedi hızlıca. "Gidip Dr. Fedorin'le konuşacağız."

"*Spasibo*. Teşekkür ederim."

"Yardım edecek. Önümüzdeki ay boyunca beni kâğıt oyunlarında yenmesine izin vereceğime söz vermem gerekse bile. Ama"-yakına eğildi ve yüzünü dikkatle inceledi-"istediğinin bu olduğundan emin misin?"

Başını salladı. "Eminim."

"Pekâlâ. Gidip şu yaşlı şarlatanla konuşalım."

"Ellerimi geri alabilir miyim?"

Onlara baktı, şaşırmıştı. Sanki artık bir şekilde onun olmuşlardı. "Madem öyle." Bir tanesini dudaklarına götürdü ve ona resmi bir selam verdi.

o. "*Sanitarka* Ivanova'nın geleceğine."

Hemşire Ivanova.

Bu adamı sevmemek için kendini zor tutuyordu.

DR. FEDORIN ÇIZIM ODASININ ZEMİNİNDE OTURUYORDU.

Onlar geldiğinde odada beş yaşındaki kızıyla kâğıt oynuyor, konsantre olmak için bıyıklarını kaşıyordu.

"Kalkmazsam kusura bakmayın. Küçük Anna'm beni dövüyor."

Çocuk elindeki kartları küçük çenesine bastırarak onlara sırtıttı. "Babamın bir oyun kazanmasına izin verdim." Ama babam son kartını oynadığında ve o da hemen kozunu oynadığında sevinçten havalara uçtu. Hevesli küçük elleri, bahis oynadıkları şekerli badem yığınını topladı ve Jens gülerek onun tüylü sarı saçlarını karıştırdı.

"Anna, baban Petersburg'daki en kötü kart oyuncusu ve sen en iyilerden biri olacaksın."

Babasının ağzına bir badem attı, teselli edercesine yanağını okşadı ve kazandığı parayla pencere kenarındaki koltuğa kaçtı. Doktor şarap servisi yapılmasını emretti.

"Şimdi sizin için ne yapabilirim?" Misafirlerini ilgiyle inceledi. "Bu Valentina Ivanova," diye tanıttı Jens onu. "Yardıma ihtiyacı var, Arkadaşım. Hemşire olarak eğitim almak istiyor ama hastaneler *uygun olmadığı* gerekçesiyle onu geri çevirdi."

"Öyle misiniz?" diye sordu doktor

Valentina'ya. "Ne miyim?"

"Görev için uygun

değil." "Hayır."

"Belki de bu kararı vermek size düşmez."

Sözler kulağa sert geliyordu ama itiraz etmedi. Zeytin yeşili pantolonunun içinde, kızıyla birlikte uzun bacaklı bir çekirge gibi yere yayılmış oturan ve kızının onu iskambilde yenmesine izin veren bu adamın söylediği herhangi bir şeye nasıl itiraz edebilirdi ki? Babaların böyle şeyler yaptığını bilmiyordu.

"Size neden hemşireliğe uygun olduğuma inandığımı anlatayım. Geçtiğimiz altı ay boyunca felçli kız kardeşime bakıcılık yaptım. İnsan vücudunun anatomisini öğrendim ve" -onun için karar verebilecek başka bir şey aradı- "piyano çalıyorum."

Göz kırptı. Kadın gülümsedi. "Kızınıza hemen şimdi 'Für Elise' çalmayı öğreteceğim."

Odanın uzak duvarının karşısında, kapağının üzerine kitaplar yığılmış, belli ki hiç açılmamış bir piyano duruyordu. Çocuk şekerli bademlerini bıraktı ve nefesini tutarak bir asker gibi kaskatı durdu.

"Eskiden karım çalardı," dedi doktor usulca. "O zamandan beri piyanoya hiç dokunulmadı."

"Eşiniz için üzgünüm *Doktor*. Onun piyanosunu çalmaktan ve kızına öğretmekten gurur duyarım. Anlaştık mı?"

Bakışları karısının eskiden oturduğu maun piyano taburesinde özlemle oyalandı. Başını salladı.

Anna kitapları almak için odanın diğer ucuna sıçradı.

TEŞEKKÜRLER, JENS."

Onu arabasıyla evine bırakmıştı ama gökyüzü kararırken ve köprülerdeki ışıklar canlanırken çok az konuşmuşlardı. Petersburg'da kış öğleden sonraları kısa sürerdi. Jens ve Valentina

Evinin önündeki çakıllı yolda, gölgeleri garip bir şekilde yan yana sürünüyordu. *Vedalaşmak* için kelimeler gelmiyordu.

"Cuma günü tünellerinizi ziyaret etmek için sabırsızlanıyorum," dedi parlak bir sesle. Karanlık yüzünün bir kısmını ondan çaldı. "Neler tasarladığınızı görmek heyecan verici olacak."

"Güzel."

Söyleme şekli. Doğru değildi. "Bir sorun mu var?"

"Üstesinden gelemeyeceğim bir şey değil."

Onun geniş omuzlarında taşımak zorunda olduğu yükü, yerine getirmesi gereken beklentileri bir an için fark etti.

"Bu bir sorumluluk, değil mi?" diye mırıldandı. "Her gün."

"Hemşirelik yaptığında da aynısını bulacaksın."

"Dört gözle bekliyorum."

Bu sonunda bir gülümseme getirdi. "Seni üniformanın içinde görmek için sabırsızlanıyorum."

Güldü ama bir şeylerin ters gittiğini hissediyordu, sanki düzgün giden bir ipliğin düğümlemesi gibi. "Yine de beni düşünemeyeceğim kadar korkunç bir kaderden kurtardığın için teşekkür ederim. Eğer bir öğleden sonrayı yetişkin adamların kılıçla oynamasını izleyerek geçirmek zorunda kalsaydım sıkıntıdan ölürdüm."

"Epées. Kılıç değil."

Omuz silkti. "İkisi de sıkıcı." "Tüneller sıkıcı değil mi?"

"Hayır, tüneller kesinlikle öyle değil. Onların bir amacı var." Küçük bir adım geri attı. Ondan uzağa.

"Valentina."

Nabızı yavaşladı. Bekledi.

"Valentina, o Hussar babanla ne hakkında konuşmak istedi?" "Yüzbaşı Chernov?"

"Evet, Yüzbaşı Chernov."

"O benim için bir hiç. Unut onu." Parmaklarını, uçlarından ona dair her türlü izi silecekmiş gibi keskin havanın içinde gezdirdi. Bakacak yıldız yoktu. Ay yoktu.

"Babanızla ne hakkında konuşmak istediğini tahmin etmek zor değil. Sen."

"O benim için bir hiç," dedi tekrar, bu kez daha bilinçli bir şekilde ve bir adım öne çıktı. "Yüzbaşı Chernov'la hiçbir ilişim olmaz."

Hiçbir şey."

Parmakları çenesini kavradı ve doğrudan kapının üstünden gelen lamba ışığına doğru eğdi. "Söz veriyor musun?"

"Söz veriyorum."

"Seni bu konuda tutacağım."

"*Sarıl bana*" demek istedi. Sadece *sarıl bana*.

Bir arabanın motor sesi gürleyerek sessizliğe karıştı ve tekerleklerin çıtırtısı çakılları kazdı. Babası eve gelmişti.

"Valentina," dedi Jens alçak bir sesle, çenesini serbest bırakarak, "başkalarının senin yerine hayatına karar vermesine izin verme."

Arabanın kapısı çalındı ve babası adım adım onlara doğru geldi. Valentina'nın gözleri şoför koltuğunda oturan üniformalı şoföre takıldı, onu keskin bir şekilde izliyordu ama sanki görünmezmiş gibi başını başka yöne çevirdi.

"Size de iyi akşamlar, efendim." Jens babasına nazik bir selam verdi ve karşılığında başını salladı. Kalın kürküne sarınmış olan General Ivanov, memnuniyet dolu bir homurtuyla ön kapıyı açarken inine giren bir ayıyı andırıyordu.

"İçeri, Valentina. Şimdi, lütfen. Seninle konuşmak istiyorum."

Cevap beklemeden eve doğru yürüdü. Araba evin arka tarafındaki garaja doğru uzaklaşana kadar olduğu yerde durdu ve kısa bir an için tekrar yalnız kaldılar.

"Jens," dedi, "sana verdiğim sözü unutma."

"Hayır," dedi derisinin altına işleyen o alçak sesle, "unutmayacağım. Onunla hiçbir şey yapma."

Başını salladı ve kapı aralığından gelen ışık huzmesinde adamın ağzının bir gülümseme olabilecek şekilde kıvrıldığını gördü. Ama artık ulaşamayacağı bir yerdeydi. Onun uzun ve rahat adımlarla arabasına doğru ilerleyişini ve atın yumuşak bir hoş geldin kişnemesini izledi. Valentina bundan sonra söyleyeceği sözleri durduramayacağını biliyordu.

"Jens."

Durdu. Lamba ışığı çenesinin kenarını ve saçının bir kıvrımını yakaladı.

"Jens, sen de aynısını yapacak mısın?" "Ne demek istiyorsun?"

"Yeşil elbiseler giyen ve gözleriyle size kancalar t a k a n kadına ne dersiniz? Sanki dünyanın sahibiymiş gibi yürüyen kadın."

Kaşlarını çattı. "Kontes Serova?"

"Ah evet, bir kontese benziyor. Şuradaki." "Ne olmuş ona?"

"Onunla artık hiçbir şey yapmayacak mısın?"

Onun nefes alışını duydu.

"Yapacak mısın?" diye ısrar etti.

Ona doğru dönmeye başladı, bir elini avuç içi yukarı bakacak şekilde uzatmıştı, tıpkı bir ata elma uzatır gibi. "Karmaşık bir durum," diye açıkladı, "o kadar kolay değil..."

"Anlıyorum." Dişlerini birbirine kenetledi.

"Hayır, hiç görmüyorsun. Onunla kastettiğiniz şekilde bir ilişkim olmayacağına söz veriyorum ama yine de onu ziyaret etmek zorundayım çünkü ... Valentina, yapma..."

Artık çok geçti. Evin içinde kaybolmuştu.

KARIŞIK BİR DURUM. BUNUNLA NE DEMEK İSTEDİ? Nasıl olur da hala Kontes Serova'yı ziyaret etmeye niyetli olabilir mi? Elbette bunun farkındaydı... "Valentina," diyordu babası, "ilk olarak şunu belirtmek isterim ki

Senin için iyi haberlerim var."

Hemşireliği kabul edecekti. Rahatladı ve ona minnettar bir gülümseme verdi. "Teşekkür ederim, baba."

"Yüzbaşı Stepan Chernov ile tanıştınız mı?"

"Da."

"Yakışıklı bir adam, eminim siz de buna katılacaksınız."

Valentina başını salladı. Hoşgörülü olmaya çalışıyordu. Unutmamıştı Listesinde 4 numara. Babamın beni affetmesini sağla.

"Babası Kont Çernov," diye genişletti, "Petersburg'un en seçkin ailelerinden birinin reisi. Yüzbaşı son derece varlıklı bir genç adam. Bunun farkında mısınız?"

"Annem bana bahsetti."

"Onunla evlenmeni
istiyorum."

Kelimeler onu kesti. Jilet keskinliğinde.

"Baba." Bağırmadı. Yalvarmadı. Onun yerine sessizce konuştu. "Kimseyle evlenmeye niyetim yok. Katya'ya bakmak niyetindeyim."

Bir an için ona bakmadı. "Yüzbaşı Chernov sizinle ilgilenmek için benden izin istedi. Bu büyük bir onur." Elmacık kemikleri sanki sert bir şey çığnıyormuş gibi çalışıyordu. "Senden artık bu aptallığı istemiyorum Valentina. Annen ve ben bu konuda hemfikiriz. Baban olarak, inan bana, senin için en iyisinin ne olduğunu biliyorum. Büyüdüğünde bana teşekkür edeceksin."

İran halısının üzerinde hareketsiz duruyordu. "Baba, sana karşı gelmek istemiyorum, gerçekten istemiyorum, ama Yüzbaşı Chernov'la evlenmek de istemiyorum. Bunu açıklamıştım..."

Yanaklarına koyu bir renk geldi ve ağır kaşları hayal kırıklığına uğramış gözlerinin üzerinde birbirine kenetlendi. Onu hayal kırıklığına uğrattığını hissettiğini biliyordu.

"Lütfen bana itaatsizlik etme, Valentina."

"Yoksa ne olur, baba? Ne yapacaksın?" Gülümsemeye çalıştı. "At kırbacı mı?"

Ona doğru yürüdü, kolunu omzuna doladı ve başının yanından öptü. "Katya'yı kurtardığın için teşekkür ederim. Şimdi bunu benim için yapmanı istiyorum. Bu kadar basit."

ODASI SOĞUKTU AMA VALENTINA BUNU FARK ETMEDİ. O Kıyafetlerinden sıyrılıp yere düşürdü ama derisinden sıyrılamadı. Sürünerek yatağa girdi ve yorgani başının üzerine çekti. Titreme geldi.

Bu kadar basit.

Bu konuda hiçbir şey basit değildi. Ne babasıyla ne de Jens'le.

"Jens, sana bir söz verdim. *Onunla hiçbir alakası yok.* Sana yemin ettim."
Dışarıda rüzgâr pencereye vuruyordu.

"Peki neden Jens," diye fısıldadı, "neden sen de bana aynı sözü vermiyorsun?"

Nabzını durdurdu ve onun alçak sesinin zihninde mırıldanmasını bekledi.
Dakikalar geçmesine rağmen ses gelmeyince yorganı üzerinden attı.

BURADA NE YAPIYORSUN?" Valentina sışradı. "Hiçbir şey."

Karanlıkta Liev Popkov'un iri cüssesini seçebiliyordu. On adım ötede, evin bir duvarına yaslanmıştı ve konuşmasaydı gözleri onu yoğun siyah katmanların arasından seçemeyecekti.

"Ne zamandır orada dikiliyorsun?" diye sordu.

"Yeterince uzun zamandır."

"Beni mi gözetliyorsun? Babam için mi?" Homurdandı. Onun tükürdüğünü duydu.

Dışarıda, yılın bu zamanında gündüzleri güneşin zar zor ulaştığı, geceleri ise sert bir şekilde donduğu evin arka tarafındaki çakılların üzerindeydiler. Buz ve kar haince çukurlar oluşturmuştu. Valentina onları bir sopayla kazıyor, dürtüyor, eldivenli parmaklarını üzerlerinde gezdiriyordu. Müzik odasının penceresinden süzülen ışıkta büyük bir dikkatle onları santim santim inceliyordu. Liev'den yardım istemek istedi ama kelimeler boğazında düğümlendi, bu yüzden araştırmasına yalnız ve sessizce devam etti. Tam beş dakika boyunca ikisi de konuşmadı.

"Bir şey mi arıyorsun?" diye sordu sonunda.

"Evet."

"Ne oldu?"

"Bu benim işim."

"Burası çok soğuk."

Hiçbir şey söylemedi ama buzu kazımaya devam etti. Beş dakika daha sessizlik.

"Aradığınız şey bu mu?"

Başını kaldırdı. Yerinden kıpırdamamıştı ama elini uzatıyordu. Buzdan sakınarak yanına gitti ve adamın büyük pençesine baktı. Ortasında parıldayan bir şey vardı, metal bir şey. Onu adamın elinden kaptı ve parmaklarını sıkıca üzerine kapadı. Bu piyanonun anahtarıydı.

"Seni piç!"

Yüksek sesle ve gürültülü bir şekilde güldü.

Elindeki sopayla adamın dizine vurdu, sonra sopayı bir kenara fırlattı ve onunla birlikte gülmeye başladı. Garip, yalıtılmış bir ses olan kahkahaları gece havasının dondurucu kıvrımlarında yankılandı.

"Seni piç," dedi tekrar. Ve
sinsice eve geri döndü.

VIKTOR ARKIN, POPKOV'UN AHIRA GERİ DÖNÜŞÜNÜ İZLEDİ.

İri adamın saatlerce gölgelerin arasında, kara ve sert esen rüzgâra aldırmadan, kızın kaybettiği şeyi aramaya gelip gelmeyeceğini görmek için beklediğini görmüştü. Popkov'un onu nasıl tuzağa düşürdüğünü, öfkeden deliye dönene kadar onunla nasıl alay ettiğini gözlemlemiş ve bu umursamaz rahatlığa imrenmişti. Sanki Popkov'un hiç umurunda değildi. Ona piç demişti ama gülmüşlerdi. Birlikte gülmüşlerdi. Arkin nedenini anlayamamıştı.

Kadınların yanında kendini garip hissediyor, dili tutuluyor ve ne hakkında konuşmak istediklerini anlayamıyordu. Siyasi toplantılarındaki ve komitelerdeki kadınların hepsi gürültücü ve saldırgandı. Ona öyle geliyordu ki, erkek olmak istiyorlardı. Bazen Valentina ve annesiyle konuşmak, arabayı durdurup onlarla gerçekten konuşmak, akıllarında ne olduğunu öğrenmek istiyordu. Valentina'da ona pek uymayan bir şeyler vardı. Onu kilisede cephaneyi boşaltırken yakaladığında bu yüzden çok korkmuştu, çünkü nasıl tepki vereceğini bilmiyordu. Bu

Ŗüphelendiđi belliydi ama Ŗüphelerini babasına söyleyecek miydi? Ondan Okhrana'yı çağırmasını isteyecek miydi?

Artık her zamankinden daha dikkatli olması gerekiyordu. Sessizce garaja doğru yürüdü, içeri girdi ve kapıyı arkasından kapattı. Sinirleri gerilmişti ama buraya neredeyse hiç kimse girmiyordu. Burası güvenliydi. Her zaman aynıydı, onu tüketen bu ateş, yeni yarına doğru ilerleme ihtiyacı. Sabırsızlık içini kemirip duruyordu ve garajın arka tarafına, arabanın arkasına geçerek onu susturmaya çalıştı. Duvara, içinde motor parçaları, yağ tenekeleri, parlatma bezleri, yedek aletler, makine parçaları ve bir garaja ait olan her şeyin bulunduğu karton kutuları düzenli bir şekilde dizmişti. Kimse Ŗüphelenmeyecek, kimse daha derine inmeyecekti.

Kutuların dibinde duran sandığı sadece o biliyordu. İçinde ne olduğunu sadece o biliyordu.

On altı

HEMŞİRE SONYA, VALENTINA'NIN ŞAPÖRÜ OLACAKTI

Öğleden sonra. En güzel siyah paltosu ve eldivenleriyle Turicum'un koltuğunda dimdik oturan iri cüsseli kadının kırmızı kadife şeritli şapkasının yeni olduğu Valentina'nın dikkatini çekmişti.

"Çok ayrıcalıklıyız," dedi Hemşire Sonya, gözleri parlayarak. "Çarı görmek için."

"Bu doğru."

Bu doğrudu. Valentina bu gerçeğin son derece farkındaydı. Ama Arkin onun önünde, arabanın direksiyonunda oturuyordu ve onun proleter beyninde hangi düşüncelerin dolaştığını merak ediyordu. Araba yanaştığında, yer hiç de beklediği gibi değildi. Yerdeki dev bir deliğin yanında ahşap bir kulübe ve deliğin içine sabitlenmiş paslı metal bir merdiven hayal etmişti. Aşağı inerken tedirgindi ve bacak hareketini kolaylaştırmak için kombinezonlarının çoğunu çıkarmıştı. Çar Nicholas'ın huzurunda olacağı için annesinin ısrarı üzerine tilki kürkü bir palto ve şapka giymiş, ama altına sıcak tutması için yüksek yakalı, hareket özgürlüğü için bol tasarımlı basit bir yün elbise seçmişti.

Arabadan indiklerinde hemşireye "Heyecanlı mısın?" diye sordu.

"Çar Nikola ile tanışmak hayatımın en güzel anlarından biri olacak." Hemşire Sonya şaşkınlıkla başını salladı. "Böyle bir onura erişeceğim günü görece kadar yaşayacağımı hiç düşünmemiştim."

Arkın arabadan inmesine yardım etmek için basamağın yanında duruyordu ve Valentina onun yüzüne baktı. Ama orada hiçbir şey göremedi. Her zamanki donuk ifadesini takınmıştı ama konuşmalarını dinlediğine dair samur kürküne bahse girebilirdi.

"Arkin," dedi. "Evet,

Bayan Valentina."

"Arabayı park ettikten sonra, Çar geldiğinde onu alkışlamak için buraya gelebilirsiniz." Kadın doğrudan Çar'ın vurdumduymaz gri bakışlarına baktı. "Eğer isterseniz."

"Teşekkür ederim, Bayan Valentina."

Ona küçük bir gülümseme verdi. O tüfek atışına karşılık küçük bir zafer. Sonra girmek üzere oldukları binayı inceledi. Herhangi bir türden ahşap bir kulübe değildi, aslında tam tersiydi. Girişi özenli bir taş işçiliğiyle çerçevelenmiş, tuğladan inşa edilmiş üç katlı heybetli bir yapıydı. En dikkat çeken ise cephesinin, şehrin sokaklarının altında hırsızlar gibi sürünen tünellerin kıvrımlarını taklit edercesine dışa doğru kıvrılmasıydı. Görünürde devasa delikler yoktu, henüz değil. Çarın kişisel korumaları olan üniformalı Kazaklar da yoktu.

Yaklaştığında kapılar açıldı ve girişte duran Jens'i gördüğünde nabızı ritmini kaybetti. Bir eli selamlamak için çoktan ona doğru uzanmıştı, sanki geri kalanının kusursuz tavırlarına sabırsızlanıyor gibiydi.

"Bayanlar, iyi günler, *dobriy den*. Geldiniz. Bu kötü siste dışarı çıkma konusunda tereddüt etmiş olabileceğinizi düşündüm."

Gerçekten onun gelmeyeceğini mi düşünüyordu?

Önce yaşlı kadının elini eğdi ve "Muhteşem şapkanızla günümü aydınlatıyorsunuz Hemşire Sonya. Sizinle tanışmak benim için bir zevk."

Yanakları kızardı. "Bu eski şey. Ağzının beni tünellerdeki damlalardan koruyacağını düşünmüştüm."

"Ne kadar da anlayışlısın," diye gülümsedi.

Valentina hemşirenin eldivenli elini onun elinden çekip almak istedi ama sonunda ona döndüğünde Valentina onu affetti. Her şeyi affetti çünkü ona sanki bütün gün bu anı beklemiş ve bütün gece dakikaları saymış gibi bakıyordu. Bunu görmesine izin verdi, ondan saklamadı. Bugünün sisinde gözlerinin donuk ve renksiz olacağını düşünmüştü ama ilkbahar otlarının ilk filizleri kadar canlı parlıyorlardı. Adam onun elini tuttu ve bir an için elini dudaklarına götüreceğini sandı ama kendini tuttu. Onun yerine başını eğdi, böylece başının tepesini, saçlarının sanki gidecek bir yeri varmış gibi kafa derisinden fişkırışını gördü. Ona dokunma dürtüsüne direndi.

"İyi günler Jens," dedi sessizce.

Göz göze geldiler. Parmaklarını çekmeden önce bir an için onun parmaklarında kıvrıldı.

"Herkes burada mı?" diye sordu ona. "Çar Nicholas'ın gelişine hazır mısınız?"

Ağzı gerildi. "Majesteleri maalesef kaçınılmaz olarak alıkonuldu. "Korkarım ki Majesteleri kaçınılmaz olarak

mühendislik her şeye rağmen çalışıyor."

Hemşire Sonya'dan bir hayal kırıklığı çılgılığı geldi. "Oh," dedi uzun uzun iç çekerek.

"Plandaki beklenmedik değişiklik için özür dilerim, ancak Majestelerinin zamanını alan pek çok çağrı var. Bakan Davidov ve eşi burada."

"Ama çar yok mu?" diye feryat etti hemşire. "Çar yok."

"Aptallık etmeyin Hemşire," dedi Valentina sert bir sesle. "Görmeye geldiğimiz mühendislik başarısı bu. Hayal kırıklığınızı telafi edeceğinden eminim."

"Sen de mi hayal kırıklığına uğradın Valentina?"

Soruyu soran Jens'ti, sorusu o kadar keskin, o kadar dolaysızdı ki onu şaşırtmıştı.

"Hayır."

"Gerçekten mi?"

"Tünelleri görmeye geldim."

"O zaman seni onlara götürsem iyi olur."

Ona kolunu uzattı ve kapıdan birlikte geçtiler. Bir giriş holü ve başka insanlar olmalıydı ama onları fark etmedi. Sadece elinin altındaki adamın ön kolunun güçlü ve düz kemiklerinin ve omzunun onunkine değen sıcaklığının farkındaydı.

Tüneller, diye hatırlattı kendine. Bu yüzden buradayım.

PASLI MERDİVEN KONUSUNDA YANILMIŞTI. ONLAR

İnsan taşımaktan çok hayvan kafesi olarak kullanılmaya daha uygun olan ağır mekanik bir asansörle aşağı indi. Demir kapı çarparak kapandı ve Valentina'nın midesi zemin kata tutunurken geri kalanı yerin derinliklerine gömüldü. Madam Davidova'yı geçen geceki balodan hatırlayarak selamlamış ve diğer konuklarla tanıştırmıştı ama aklında sadece Jens ve tünelleri vardı.

Belirgin bir şekilde tehditkârdılar. Yeraltındaki hava ölü bir hayvan gibi kokuyordu. Duvarlardan su damlıyordu ve kemerli çatı boyunca uzanan lamba dizilerinden karanlık cepler saklanıyordu.

Kendisi de dahil olmak üzere on iki konuk vardı. Projeden dört yetkili: bir mühendis, bir eksper, işlerin ustabaşı ve son olarak bir su uzmanı. Hepsi de tünellerde köstebekler gibi doğal bir şekilde ilerliyor, tavan seviyesi alçaldığında düşünmeden başlarını eğiyor, nemli havasıyla bir yan tünelden geçtiklerinde yüzlerini otomatik olarak bir tarafa çeviriyorlardı.

Giriş salonunda konuşmalar yapıldı. Jens projenin amaçları, şehrin sağlığını iyileştirmek için drenaj ve kanalizasyon sistemine duyulan ihtiyaç üzerine bir konuşma yapmıştı. Geçen yıl iki bin kişi ölmüş, gecekondlu mahallelerinde kolera yaygınlaşmıştı. Her gün milyonlarca galon su dışarı pompalanıyor. Petersburg sivrisinek istilasına uğramış bataklıklar üzerine inşa edildiği için düşük su seviyesi sele neden oldu. Moskova'da pişirilen ve nakledilen milyonlarca tuğla. Gece gündüz on iki saatlik vardiyalarla çalışan bir işgücü. Kanalizasyon boruları ok gibi kuzeye, Finlandiya Körfezi'ne kadar uzanıyordu.

Valentina onun sözlerini dinlemeyi bıraktı. Adamın ağzına baktı, dudaklarının nasıl hareket ettiğini izledi. Saçlarını düzleştiren deri bir şapka ve suda gıcırdayarak sesler çıkaran kalın lastik tabanlı botlar giymişti. O konuştuğunda herkesin, hatta asık suratlı Bakan Davidov'un bile onu dinlemesini ve sonunda konuşmayı bıraktığında onun yanında bir pozisyon almasını sevmişti.

"İlgileniyor musun?"

diye sordu. "Evet, çok."

"Korktun mu?"

"Evet, çok."

"Sana inanmıyorum."

Güldü. "Başarınız muhteşem," diye ekledi. "Çok gurur duyuyor olmalısınız."

Başını salladı, ona gülümseyerek yüzünü inceledi. Hemşire Sonya önlerinde Madam Davidova'yla evleri bayat kokulardan arındırmak için odalarda kafur kullanımı hakkında uzun uzun konuşmakla meşguldü. Tam Jens'e kafurun yeraltında kullanımını savunmak için dönüyordu ki, yer kabuğunun çatlayarak açılmasına benzer bir ses tünelden kulak zarlarını yırtarcasına kükredi. Valentina'nın ayaklarının altındaki zemin parçalandı.

İnsanların çığlıkları yankılanırken ışıklar karardı, sadece yukarıdan aşağı dökülen kaya ve tuğlaların çarpmasıyla yutuldu. Paniğe kapılan Valentina tökezledi ve bir el bileğini kavrayıp onu duvara doğru çekmese düşecekti. Karanlıkta el yordamıyla yönünü bulmaya çalıştı. Kördü ve tozdan boğuluyordu, ağzını kapalı tutacak kadar akli vardı.

"Bu taraftan." Yanındaki Jens'in sesi sert ve öfkeliydi.

Onu arkasından çekti. Nefes alamıyordu, düşünemiyordu. Kulakları acıyordu. Adam onu daha küçük bir yan tünele sürüklerken başını eğdi.

"Bu taraftan!"

Valentina'nın zihni zorlandı. Ama arkasına uzandı, başka birinin elini buldu ve kendisiyle birlikte çekti. Grup birlikte tökezleyerek ilerledi. Ama onun önünde, boğucu karanlığın içinde bile Jens nereye gittiğini biliyor gibiydi ve parmakları Valentina'nın bileğini tel gibi sıkıca kavramıştı. Onu bırakmayacaktı. Bu tek düşünceye tutunmuştu.

SESSİZLİK. SONUNDA GELDİ. SADECE VAR OLAN SESSİZLİK

Yeraltında. Jens bunu çok iyi biliyordu, sesin tamamen yokluğunu. Bazen ölümün de böyle bir şey olup olmadığını merak ederdi; yakıcı, öfkeli bir cehennem değil, soğuk ve amansız bir yokluk. Hayat yok, ses yok, solunacak temiz hava yok. Gıcırdayan bir ağırlık kafatasını kavradı. Bir mum yaktı ve elindeki titremeyi sadece kendisi gördü. Etrafında alevler canlanırken rahatlama iniltilerini duydu. Cebinde kibrit ve mum olmadan asla yeraltına inmemek onun kuralıydı.

"Kaç kişiyiz?" Kafaları saydı. "Sekiz."

On yedide sekiz. Yüce Tanrım! Bakan Davidov, eşi ve genç eksper Kroskin buradaydı. Ama mühendis yardımcısı yoktu. Su uzmanı Prutz yok. Başka kim vardı? Mumu daha yükseğe kaldırdı, kalın tozlu havada gölgeler uçuşuyordu.

Valentina buradaydı, yere çömelmişti. Bir an için onun yaralandığından korktu, ama hayır, hemşireye yardım ediyordu, ikisi de nemli zemine uzanmış olan genç araştırmacı Kroskin'le ilgileniyordu. Pantolonunun paçalarından biri parçalanmıştı ve kaval kemiğindeki et ıslak bir şekilde parlıyordu. Diğer iki kişi, Duma parlamentosunun bıyıklı bir üyesi ve karısı titreyerek duruyordu. Adam derin hıçkırıqlarla ağlıyordu ve karısı onu kollarında sallıyor, keskin talimatlar fısıldıyordu. "Sus, gözyaşı dökme Jakob, şimdi sus, gözlerini sil."

"Burada öleceğiz." Sözleri kısa soluklarla geliyordu.

Valentina başını kaldırdı. Şapkası yoktu, siyah saçları kir içindeydi. Sabit gözlerini Jens'e çevirdi.

"Öyle miyiz?" diye sordu. Sadece düz bir soru. "Ölecek miyiz?"

Tüm gözler ona sabitlenmişti ve Jens onların ağırlığını başlarının üzerindeki kaya katmanları kadar ağır hissediyordu.

"Hayır. *Olmaz*. Tabii ki hayır. Nerede olduğumuza bir bakın. Buna geçiş odası deniyor. İki savak kapısı, biri diğerinin yanında, suyun akışını şuradaki açık oluktan yönlendirmek ve kontrol etmek için." Eliyle mumun ışığının ulaşamayacağı karanlığı işaret etti ve parmaklarına sıcak balmumu damladı. *Konuşmaya devam et. Korkularını gidermek için zihinlerini kelimelerle doldurmaya devam et.* "Ama şurada" - figürlerin toplandığı yerden uzaklaştı - "bir kancada, acil durumlar için hazır, bu var."

Tavşan üreten bir sihirbaz gibi bir yağ lambasını havaya kaldırdı. Lambayı mum alevinden yaktı ve ışığının kül rengi yüzleri hastalıklı bir sarıya boyamasını izledi. Gözleri daha da yuvarlaklaştı, artık düz ve sersemlemiş değillerdi.

"Yer üstündeki mühendislere olanları değerlendirmeleri için zaman tanımalıyız," diye devam etti. "Şu anda burada olduğu gibi yukarıda da herkes şokta olacak." Zorla gülümsedi. "Burada güvendeyiz," dedi onlara. "Şükredin."

"Her an başka bir çatı çökmesi olmayacağını nereden biliyorsunuz?"

Bakan Davidov'du. Lanet olası adam. Herkes en yüksek noktasında başlarının üç metre üzerindeki tuğlaların kıvrımını taradı, çatlaklar aradı. Jens odanın içinde sinsice dolaşan korkularının kokusunu alabiliyordu.

"Tünel güçlü ve sağlam."

"O kadar güçlüydü ki üzerimize çöktü." Davidov'un zayıf yüzü gerginlikten çukurlaşmıştı.

"Hayır."

"Ne demek istiyorsun Friis?"

"Tünel zayıf olduğu için çökmedi."

Valentina ayağa kalktı, mağaranın karanlığında küçük bir figürdü. "Bir patlama oldu. Ben duydum."

"Saçma sapan konuşma genç kadın. Çatı zayıftı. Çöktü."

"O haklı," diye araya girdi Jens.

Ne kadar keskin kulaklar. Uyanıktı, dinlerdi. Çoğu insan dinlemedi. "Ne halt etmeye çalışıyorsun-"

"Andrey," dedi Madam Davidova kocasının koluna sert bir el koyarken, "şimdi olmaz. Bunu elimizden geldiğince iyi bir şekilde atlatalım. Suçlamaları sonraya bırakalım." Etrafına bakındı ve gülümsedi. Pek inandırıcı bir gülümseme değildi ama yardımcı oldu. Gerginlik bir kademe daha azaldı.

"Madam Davidova, söyledikleriniz doğru. Sakin olmalıyız. Şu anda en önemli şey herkesin yaralarını kontrol etmek." Jens yerde yatan araştırmacı Kroskin'e doğru yürüdü. Genç adamın kolları acıyı bastırmak için göğsünün üzerinde kıvrılmıştı. "Ne kadar kötü?"

Kroskin yüzünü buruşturdu.

"Ben yaşayacağım." "Hepimiz yaşayacağız."

Hemşire cesaretle başını salladı. "Bir bacağın dizden aşağısının eti sıyrılmış ama neyse ki kemik kırılmamış." Elinde, yaraya sertçe bastırılmış hacimli kombinezonlarından biri vardı.

"Al." Jens kemerinden bir çakı çıkardı.

Kroskin'in gözleri büyüdü.

"Bacağına kesmeyeceğiz evlat," diye onu rahatlattı Jens. "Sadece bandajları keseceğiz." Elini hemşirenin omzuna koydu. "Elinden geleni yap," diye mırıldandı. "Davidov, gel ve şuraya biraz sargı bezi kes."

Bıçağı bakana uzattı. "Başka yara var mı?"

Kimse konuşmadı. Karanlığa yakın bu yabancı yeraltı dünyasında kapana kısılmış olan arkadaşlarına baktı ve onların metanetinden etkilendi. Onlara, hatta hızlı ve etkili vuruşlarla kombinezon üzerinde çalışmaya başlayan o piç Andrei Davidov'a bile saygı duyduğunu hissetti.

"Hepimizin patlakları ve çürükleri var, biliyorum, ama" -bundan hoşlanmayacaklardı- "eğer önemli bir şey yoksa, seni terk edeceğim."

"Hayır. Yapma."

Valentina'ydı. Boynundaki sıyrığı fark etti. "Oraya geri dönüyorsun, değil mi?" dedi. "Gitmek zorundayım."

"Çünkü yaralı başkaları da olabilir."

Yaralı. Ezilmiş. Kayaların altında sıkışmış. Kanıyor ve ölüyor. Belki de çoktan ölmüş. Herkes kafasında görüntüler gördü.

Valentina hemen, "Yalnız gitmek çok tehlikeli. Yanınıza birini alın."

Beni de yanında götür. Demek istediği buydu.

Odanın diğer ucuna baktı. "Sen." İçlerinde en zayıf olan Duma adamını işaret etti. "Sen benimle gel."

Valentina boğazından yumuşak bir ses çıkardı. Bu kadar yakından kirpiklerine bulaşan kiri görebiliyordu. Ama onu alamazdı. Aşağıda hangi parçalanmış uzuvlara basmak zorunda kalabileceklerini bilmiyordu. Mumu yeniden yaktı ve Duma'lı adamın dirseğinden tutarak onu tünelin ağzına doğru yönlendirdi. Adamın kolunun titrediğini hissedebiliyordu.

"Bekle!" Valentina onu durdurdu. "Lambayı al, ona bizden daha çok ihtiyacın olacak. Mumu bize bırak." Lambayı yaralının yanından aldı ve Jens'e götürdü. Onu uzattı. "Al şunu."

"Teşekkür ederim," dedi. "*Spasibo.*"

"Kendine iyi bak."

Başıyla onayladı. "Bakan Davidov," diye seslendi, "kadınlara dikkat edin."

"Jens," dedi Valentina alçak bir sesle, "siz erkekleri kollayanların kadınlar olduğunu bilmiyor musun?"

"Yani seni de yanımda götürmeli miyim?" "Götürmelisin."

"Yapamam."

"Biliyorum. Bu sefer bakacak yıldız yok."

Gülümsemesine engel olamadı. Sonra kayboldu, siyah tünel tarafından o kadar zahmetsizce yutuldu ki kasvetli bir an için varlığından şüphe etti.

ARTIK SEFİL BİR IŞIĞA DÖNÜŞMÜŞTÜ.

mum titremesi, insanları daha endişeli, kurt kafesindeki kediler gibi gergin yapıyordu. Ama Valentina için en kötüsü onu, onun o güçlü merkezini kaybetmektir. Jens olmadan oda çok daha boş, hava daha kirli, insanlar daha az gibiydi. Birkaç dakika önce olası görünen kurtarma, aniden olasılık dışı hale gelmişti. Onun geri gelmeyeceğinden korkuyordu.

Karanlıkta nasıl hareket ettiğini görmüştü, sanki bu tüneller onunmuş gibi, sanki şehrin değil de kendisininmiş gibi. Tıpkı bir evin sahibi gibi. Ve ilk kez, çok sevdiği tünellerin çöküşünün onun için ne anlama gelebileceğini anladı. Genç eksperden bir inilti geldi ve düşüncelerini değiştirdi. Hemşire Sonya bacağını bağlamayı bitirdikten sonra Kroskin'i rahat ettirmek için elinden geleni yapmıştı ama fazla bir şey yapmamıştı. Başının altına bir eşarp, üzerine de kürk mantosunu yerleştirmiş, acısını dindirmeye çalışıyordu. İnlemeleri yüzüne sardığı koluyla boğuluyordu ve diğer elini kendi ellerinin arasında tutmasına rağmen konuşmuyordu.

"Ailen burada, Petersburg'da mı?" diye sordu.

Adam başını salladı, başka bir şey demedi.

"Benim bir kız kardeşim var," dedi ona usulca. "Adı Katya." *Katya, ben ölmedim. Sana öldüğümü söylerlerse onlara inanma. Ve benim için korkma. Geri geleceğim, seni terk etmeyeceğim, söz veriyorum.* "O da senin gibi sarışın ve kağıt oynamayı seviyor. Kız kardeşin var mı?"

Yine başını salladı.

"Kız kardeşinin adı ne?" Hiçbir şey. Titremesi daha da arttı.

"Güvenlik sistemleri var," dedi ona. "Kurtarma prosedürleri. Bizi buradan çıkaracaklar, merak etmeyin."

Kolu yüzünden düştü. "Bu doğru mu?"

"Elbette doğru."

"Yalan söylüyor." Davidov onun yanında durdu, keskin açılı gölgesi onun üzerindeydi. "Tıpkı bir patlama duyduğuna dair yalan söylediği gibi."

"Neden yalan söyleyeyim?" diye sordu.

"Friis'i korumak için. Eğer buradan canlı çıkarsak beceriksizlikten tutuklanacak."

Etrafindakilere baktı. "Başka patlama duyan var mı?"

Hemşire Sonya başını salladı. Madam Davidova kıpırtısız duruyordu, yerdeki muma yakındı, sanki onu bırakmaya çekiniyordu. Mumun alevi gölgesini duvarlara doğru savuruyordu. Şaşkın bir ifadeyle kocasına bakıyordu. Sadece topuklarının üzerine çökmüş olan Duma'nın karısı şiddetle başını salladı.

"Duydum," diye belirtti. "Patlama yüzünden kulaklarım hâlâ acıyor. Seninkiler acımıyor mu?" "Evet," dedi Valentina ve Madam Davidova'ya baktı.

Bakanın karısı yavaşça başını salladı.

"Bir patlama," diye tekrarladı Valentina. Bu sesi biliyordu. Tesovo'da beynine kazınmıştı bu ses. "Bir bomba."

Bu kelime, altına sığındıkları kırılğan kabuğu parçaladı. "Neden biri kanalizasyona saldırırsın ki?" Hemşire Sonya fısıldadı. Gözyaşları yanaklarından aşağı akıyordu.

"Kanalizasyon değil," diye tersledi Davidov. "Hedefi göremeyecek kadar aptal mısınız?"

"Çar," dedi Valentina açıkça. "Çarı öldürmek istiyorlardı."

MUMU, SICAK MUMUN NASIL BİRİKTİĞİNİ İZLEDİ.

Zamanın yanışını izledi. Yine de dönmedi. Onun peşinden gitmek istedi. Bunun yerine suyun her daim var olan girdap ve akıntısını dinledi. Alevin etrafında toplanmış beş yüzdeki hasarı değerlendirmeye çalıştı. Bu, Jens'in yokluğunu aklından uzak tutuyordu.

Hemşire Sonya kararlıydı. Daha önce de ölüm ve hasar görmüştü. Evet, gözyaşları vardı ama yerdeki hastasıyla ilgilenirken elleri sabitti. Araştırmacı çöküyordu. Terliyordu. Acı ve korku onun için çok fazlaydı. Ama Madam Davidova'yı yargılamak daha zordu çünkü kendini kontrol etme konusunda eğitimliydi. Kaşlarının arasında sadece küçük bir kırılganlık vardı, annesinin başı ağrısı sırasında yaptığı gibi sımsıkı çekilmişti.

Anne mi? Benim için endişelenme.

Duma'nın karısı farklıydı. Hareketsiz duramıyordu. Oturdu, ayağa kalktı, volta attı, parmakları kıyafetlerinde, saçlarında, boğazında gezindi. O

zayıf bir kadındı. Karanlıkta bir insandan çok bir gölgeye benziyordu.
"Adamlar gideli uzun zaman oldu," dedi.

Valentina ona, "Başkalarını arıyorum," diye güvence verdi. "Bu zaman alır." "Ama daha fazla kaya düşebilir."

"Eğer yaparlarsa duyarız. Ve merak etmeyin, adamlar bize bağıırır."

Davidov aralarına girdi. "Fazla telaşlanmamalıyız çünkü aramızda kurtuluşumuzun garantisi olan biri var."

"Kim?" diye sordu kadın. Davidov bakışlarını Valentina'ya yöneltti. "Ben mi?"

"Evet, sen."

"Neden ben?"

"Çünkü Petersburg'un mücevheri olmak üzeresin." "Ne demek istiyorsun Andrey?" diye sordu karısı.

Adam ona aldırış etmedi. "Öyle değil mi, genç bayan?" "Hayır."

"Valentina Ivanova evlenmek üzere," diye duyurdu. "Şehrin en iyi ailelerinden biriyle."

"Hayır." Valentina ellerini kirli eteklerine sildi. "Bu bir yalan."

"Eşleşmeyi bana bizzat baban haber verdi. Tebrikler, canım. Ve senin sayende, Chernov ailesi cenneti ve dünyayı yerinden oynatacak.

-ve kayalar- seni buradan çıkarmak için. Gerekirse orduyu gönderirler."

Valentina etrafındaki havanın değiştiğini hissetti. Umut hafifçe dalgalandı. Gözler parladı ve kalpler daha hızlı attı.

"Kibritiniz var mı Sayın Bakan?" Valentina soğukkanlılıkla sordu. Adam kaşlarını çatı. "Evet, var."

"Mum hızla yok oluyor. Onu kurtarmalıyız." "Ne?"

"Onu patlatmalıyız."

KARANLIK TAMDI. BÖYLE OLMASINI SEVIYORDU. O yapabilirdi içinde saklanmak. Jens'in tünellerinden korktuğuna inanamıyordu.

Jens. *Bize geri dön.*

Altısı da soğuk zeminde daire şeklinde oturmuş, ayakları birbirine değiyordu, böylece hepsi birbirine demir atmıştı. Hiç kimse karanlığın içinde, tünelden tünele süzülen farelerin koşuşturma sesleriyle baş başa kaldığını hissetmeyecekti.

Valentina sağındaki bakanın kendisine doğru eğildiğini görmek yerine hissetti. "Sen zeki ve sevimli bir yaratıksın, canım," dedi nefesinin altından, "kendi iradene sahip olduğun bu kadar açıkken başkalarının iradesine boyun eğmeyecek kadar zekisin. Bu tavsiyeyi eski bir savaşçıdan al. Silahlarını kullan."

"Silahlar mı?"

"Hepsinden daha büyük, canım. Senin güzelliğin."

"En güçlü silahın ne olduğunu biliyor musun?" diye sordu ona zifiri karanlıkta. "Asla sahip olamayacağım bir silah."

"Neymiş o?" "Erkek olarak doğmak."

Adam boğazının altından kıkırdadı. Onun başını sallayarak haklı olduğunu onayladığını hissetti.

ÖLDÜ MÜ? DIYE MERAK ETTİ ARKIN. Bu soruyu kendine binlerce kez sormuştu.

Onun ölmesini istemedi. Ya da yaralanmasını. Ya da korkmasını. Onun hayatta olmasını bu kadar çok istemesi onu şok etmişti. Bundan önce sadece yabancıları ve her zaman davasını ilerletmek için öldürmüştü ama bu sefer durum farklıydı.

Odasının penceresine baktı ama orada değildi. Soğukta, ön kapının dışındaki Turicum'un yanında bekliyordu. Bekliyordu. Lanet hayatının yarısı beklemekle geçiyordu. Sonunda Bakan Ivanov ve karısı merdivenlerden indiklerinde, ikisi de ağır kürklere sarınmış, ikisi de birbirlerine karşı sert ve sessiz, mavi derinin üzerine oturdular ve konuşmadılar.

Sokağın karşı taraflarına baktılar. Bu tanıdık bir rutindi ama böyle bir zamanda, kızları kayıpken, onları bir arada tutacak bir şey bulamamaları Arkin'i üzüyordu. Evliliklerinden geriye çok az şey mi kalmıştı?

Arabayı sürerken zihni Sergeyev'le yaptığı konuşmayı tekrarlıyordu.

Arkin arkadaşına, "Çar Nikolay yeni kanalizasyon tünellerini ziyaret ediyor," demişti. "Bu bizim için bir fırsat Sergeyev."

"Emin misin?"

"Evet. Evimizdeki hemşire bu konuda konuşmadan duramıyor. Büyük Ivanov'un kızına refakatçi olarak davet edildi. Tuzak için mükemmel bir yer."

Sergeyev inledi. "Siktir et şu kolumu. İşine yaramadığım anlamına geliyor. Henüz yeraltında çalışmıyorum."

Arkin onun sağlam omzuna şefkatle bir tokat atmıştı. "Hayır, yoldaşım, bunu biliyorum. Ama kardeşin öyle."

Birlikte tüfekleri dağıtmaya başladılar ve Arkin aylar sonra ilk kez o gece sarhoş olmasına izin verdi. Gerginlik, pençeleri ve dişleri olan, bağırsaklarında yaşayan ve onu canlı canlı yiyen bir yaratıktı.

bakan İvanov, curt'tan başka bir şey yapmadan ayrıldı

Karısına başıyla selam verip Rıhtım'daki bakanlığa doğru ilerlerken, Arkin arabayı geri çevirip Nevsky'ye doğru sürdü. Madam Monique'in moda evinin önünde Turicum'un kapısını açtı ve her zamanki âdeti olmamasına rağmen Elizaveta Ivanova'ya arabanın basamaklarında durması için elini uzattı. Ona zayıf görünüyordu, yüzünün sert hatları bulanık ve belirsizdi. Kadın elini kabul etti ve dükkânın üzerindeki mavi-beyaz tentenin altından geçmeden önce ona teşekkür etti.

"Bir saate gelirim," dedi ona. "Daha fazla değil." "Peki, madam."

Bir gazete aldı ve arabada okudu. Ama ona çok az şey anlatıyordu. Kaza diyorlardı, tünel çatısının çökmesi. Bombadan söz edilmiyordu.

Suikast girişiminden bahsedilmiyor. Sikeyim piçleri. Çar Nikola'ya dönekliği için lanet okudu. Çar olmasa, yozlaşmış rejim çökecekti çünkü onu destekleyecek hiçbir şeyi yoktu. Bakan Ivanov ona Majestelerinin o gün tünelleri teftiş etmek yerine Tsarskoe Selo'da çocuklarıyla buz pateni yapmaya gittiğini söylediğinde feryat etmek istemişti. Ayaklanma neredeydi? Arkin'in uğruna ölümsüz ruhunu sattığı cesur yeni dünyanın başlangıcı neredeydi?

Sonunda Madam Ivanova ortaya çıktı ve o da motoru çalıştırdı. Monogramlı bir arabanın önüne çekmeden önce bir tramvayın geçmesini bekledi, ancak tüm abartılı mağazaları ve restoranları görünce hayal kırıklığı duygusu daha da derinleşti. Bu yerlerin bugün Rusya'nın sıradan insanlarına ait olduğuna gerçekten inanmıştı. Arabayı hızla sürdü, oradan uzaklaşması gerekiyordu.

Sesi ilk duyduğunda irkildi. Bir an için bir kediye ezmiş olabileceğini düşündü. Ensesindeki tüyleri diken diken eden tek bir çığlıktı bu. Birden kesildi ama o sırada arkasından geldiğini fark etmişti. Koltuğunda döndü ve Elizaveta Ivanova'nın öne doğru yığıldığını, dirseklerini kucağına sıkıştırdığını, yüzünü ellerinin arasına aldığını gördü. İnliyordu.

Arkin arabayı bir ara sokağa çekti ve durdurdu. "İyi değil misiniz, madam?"

Kürk manto hareket etmedi. Sadece alçak sesle inlemeye devam etti. Adam kadının buruşmuş bedenine baktı ve kendini garip bir şekilde nefes alırken buldu. Sürücü koltuğundan indi ve buzlu kaldırımında durdu, rüzgâr takkesini kapıp götürüyordu.

"Hanımefendi?" dedi.

İnlemeler kesildi. Samur kürkü hâlâ öne doğru kambur duruyordu ama içinden titremeler geçiyor ve parmaklarının arasından sessiz hıçkırıklar sızmaya başlıyordu. İçgüdüsel olarak onun yanındaki koltuğa kaydı. Bu tüm kurallara aykırıydı ama kuralların canı cehenneme. Onun yanına oturdu, dokunmadan, konuşmadan, sadece orada olarak. Titreme nihayet durduğunda ve eldivenli ellerinden biri aralarındaki küçük boşluğa uzandığında, kendi elini eldivenin üzerine koydu. Eldiven üzerine eldiven, en zayıf teselli ve öylece kaldılar. Dakikalar geçti. Birkaç yaya onlara şaşkın bir ifadeyle baktı ama Arkin onları görmezden geldi.

"Teşekkür ederim," diye fısıldadı.

Elizaveta Ivanova yavaşça kendini dik konuma getirdi ve titreyerek uzun bir nefes aldı. Ona bakmadı ya da elini çekmedi ama sırtı bir kez daha dimdikti ve gözyaşları durmuştu.

"Hâlâ hayatta olabilir," dedi Arkın sessizce.

"Buna inanamıyorum."

"Umudunu kaybetme."

Ağzı belli belirsiz bir gülümseme parodisine dönüştü. "Umudumu yıllar önce kaybettim."

"Buna gerek yok. Bizi ayakta tutan şey umuttur."

"Ne için umut?"

"Hâlâ hayatta olan bir kız için. Yaşamaya değer bir hayat için."

Yüzünü ona doğru çevirdi ve adam mavi gözlerindeki soğuk yalnızlığı gördü. Kürk şapkası yamuktu ve sarı saçlarından bir tutam çözölmüş, yanağına doğru kıvrılmıştı. Onun için her ikisini de düzeltmek istedi. Onun için hayatını düzeltmek.

"Hayatın yaşamaya değer mi?" diye sordu. "Elbette."

Onu inceledi, şapkasının altındaki koyu renkli saçlarını, ağzının çizgilerini ve gözlerindeki dikkatli ifadeyi ilk kez görüyormuş gibi dikkatle süzdü. Eli hâlâ onun elinin altındaydı.

"Teşekkür ederim, *Spasibo*," dedi tekrar.

Koltuğa yaslandı ve gözlerini kapattı. Göz kapaklarının neredeyse şeffaf derisinin altında gözlerinin hareket ettiğini görebiliyordu, kendi kalp atışları gibi huzursuzdu ve devam etmek için ihtiyaç duyduğu şeyi kendi içinde bulurken sessizce bekledi. Kar yağmaya başladığında elini çekti, ön koltuğa döndü ve onu evine bıraktı.

JENS FRIIS ONLARA GERİ DÖNDÜ. VALENTINA İLKTİ

Lambanın soluk ışığını ilk gören, ilk ayağa kalkan, onu ilk karşılayan ve geri dönen Jens'in onları terk eden Jens olmadığını gören oydu. Yüzü değişmişti. Tanımlanamaz bir şekilde kemikleri

Sanki o yokken parçalara ayrılmış ve tanımadığı bir el tarafından yeniden bir araya getirilmiş gibi farklıydı. Gözleri başının derinliklerine gömülmüştü ve ağzının her bir köşesinden sert bir çizgi iniyordu. Kaba biriydi. Ulaşılmazdı. Ne gördüğünü kısa cümlelerle açıkladı.

"Tünelin arkası kayalar ve molozlarla tamamen kapatılmış durumda."

Valentina onun ellerini inceledi. Eldivenleri parçalanmış, bileğinden kan sızıyordu.

"Kaldırmak için çok fazla. Çatı dengesiz. Hiçbir kurtarma ekibi bu tarafa gelmeyecek çünkü tünelin çatısının daha büyük bir kısmı her an çökebilir."

"Kimseyi bulabildiniz mi?" Hemşire Sonya sordu.

Duma'lı adam dereye doğru geri çekildi ve suya kustu. "Cesetler vardı," diye onayladı Jens. Ağzı sıkıydı. Hiç kimse daha fazlasını istedi.

"Şimdi," dedi, "bekleyeceğiz."

YÜZER MİSİN?"

Valentina'nın midesi altüst oldu. "Evet." Yazın dereye, kız kardeşinin tekme atabildiği günlerde. "Evet, yüzebiliyorum."

"Güzel."

"İş oraya varacak mı?"

"Olabilir."

Soğuk suyu hayal etti. "Hemşiremin yüzebileceğini sanmıyorum."

"O zaman onu ikimizin arasında ayakta tutarız. Bu kadar endişeli görünme. Büyük olasılıkla buna gerek kalmayacak."

"Umarım olmaz. Su kirli mi olacak?"

"Muhtemelen."

Y A Ğ LAMBASI YANDIĞINDA, TEK BİR TÜRDE YAŞIYORLARDI

Dünya. Valentina lambanın menzilinın sınırına kadar mağarada bir aşağı bir yukarı volta attı ama ötesine geçmedi. Bu çok fazla olurdu. Susamıştı, boğazı kurumuştı. Yaşlı kadınlar nemli zeminde oturmaya devam etti ve sessizce sıcak bir banyonun arzu edilirliliğini tartıştılar. Jens dere suyunun kenarında durmuş sigara üstüne sigara içiyordu. Deri şapkası kaybolmuş, kızıl saçları tuğla tozunun ağırlılığıyla kirli bir griye dönmüştü. Arada sırada genç eksperin yanına gidiyor, kızarmış yüzünü inceliyor ve Hemşire Sonya ile birkaç kelime konuşuyordu.

Lamba söndüğünde, gün ışığından kaçan şeytanları serbest bırakan farklı bir dünyada yaşıyorlardı. Küçük grup yine ayakları birbirine değecek şekilde daire şeklinde oturdu.

"Uyumaya çalış," diye emretti Jens.

Valentina'nın yanına çömeldi, paltosunu çıkardı ve Valentina'nın üzerine örttü.

"*Spasibo*. Hadi paylaşalım," dedi.

Zifiri karanlıkta, ağır paltoyu kucaklarına seren adamın elinin dokunuşunu hissetti. Zaman ilerledikçe ve sesler sustukça, suyun durmak bilmeyen girdabı ve akışı zihnini doldurdu ve uykusunda boğulana kadar yavaşça, amansızca yükseldiğini hayal etti.

"Sus."

Jens'in sesi kulağında. Jens'in eli çenesindeydi. Gözleri sarsılarak açıldı ama sadece siyahlıkla karşılaştı.

"Sus," diye mırıldandı yine.

Adamın bedeninin kendisinininkinin üzerine eğildiğinin farkındaydı. "İnliyordun. Kötü bir rüya mı?"

"Evet."

"Burası kötü rüyalara davetiye çıkarıyor."

Karanlık zifirden daha yoğundu. Adamın yüzüne dair hiçbir iz seçemiyordu ama yutkunduğunu duydu ve dudaklarının yumuşak dokunuşunu hissetti. Bir an oradaydı, sonra gitti. O kadar kısaydı ki emin olamadı. Çekingen bir tavırla yüzüne dokundu ve parmakları yüksek alnını, bir kaşının düz çizgisini buldu ve göz kapağını ve kirpiklerinin yoğun saçaklarını keşfetmek için aşağı kayd. Daha önce hiç bir erkeğin yüzüne dokunmamıştı.

"Su ne zaman gelecek?" diye fısıldadı.

"Yakında, tahmin ediyorum. Kaçmamız gereken tünelleri boşaltmak ve sudan arındırmak zorundalar."

Paylaştıkları havayı içine çekerek dikkatlice nefes aldı.

"Şimdi ne istediğimi biliyor musun?" diye sordu. "Ne?"

"Dört dilim serinletici ananas, tatlı ve keskin. İki sana, iki bana."

Şaşkınlıkla güldü.

"Şimdi uyu," diye mırıldandı. "Artık rüya görmek yok. Merak etme, suyu dinleyeceğim."

SU GELDI, TIPKI JENS'IN BİLDİĞİ GIBI. Onun

Keskin kulaklar sesteki değişikliği, ani bir nota değişimini onlara ulaşmadan çok önce algıladı: sistemin çok uzağındaki borulardan ve tünellerden gelen uzak bir ses. Su yeniden yönlendiriliyor, savaklar açılıp kapatılıyordu. Kapana kısılmış grubun kaçabilmesi için bazı tünellerin boşaltılması gerekiyordu ve şimdi suyun sesi daha da yükseliyordu.

"Sadece sakın olun," dedi onlara. "Su bu odadan geçer geçmez hepimiz daha yüksek olan tünele tırmanıp yürüyerek çıkabiliriz. Başınıza dikkat edin; tavan yüksekliği alçak olacak. Bir arada kalın ve halata sıkıca tutunun." Bu bir halat değildi. Kimsenin savrulmasını engellemek için kemerlerini uzun bir hat halinde birbirine bağlamışlardı.

"Ne kadar derin olacak?" diye sordu hemşire. Dişleri gıcırdıyordu.

"Hiç derin değil. İpe tutun."

Arkasında bir sıra halinde durdular. Yaralı müfettiş Jens'in sırtına kayışla bağlanmıştı, sadece boynunu kavrayabilecek kadar bilinci yerindeydi. Sıska bir gençti, fazla kilosu yoktu ama Jens pis suyun içinde bacağındaki açık yara için endişeleniyordu. Yanında hemşire duruyordu ve dudaklarından tespih taneleri gibi dualar dökülüyordu. Jens bir eliyle lambayı kaldırırken diğer eliyle de hemşirenin kolunu tuttu. Onun uzak tarafında Valentina duruyordu. Onun elini tutup bırakmamak için çok şey verebilirdi ama

hemşiresine yardım edeceğine söz vermişti. Her iki yanında birer kişi, diye söz vermişti, ama her zaman Valentina'yı izleyecekti. Onun arkasına Davidov'u, sonra Davidov'un karısını, ardından da Duma çiftini koymuştu.

Su geldiğinde oluktan yükseldi ve odanın zemininde yağ gibi siyah bir şekilde süzüldü ama kimse paniklemedi. Buz gibi akıntı sele dönüşüp ayaklarının üzerinden sürünerek, inciklerinden yukarı kayarak ve dizlerinin etrafında girdaplar oluşturarak ilerlediğinde kimsenin nefesi kesilmedi. Valentina'nın kalçalarına ulaşip eteğini kabarttığında, gözleri Valentina'yı aradı. Bir sıçan çılgınca yüzerek yanlarından geçerken, Valentina elleriyle ipi ve Hemşire Sonya'yı sıkıca tuttu.

Jens bunu dikkatle değerlendirdi. "Şimdi," diye bağırdı.

Lambayı kaldırdı ve yola koyuldu. Dört taş basamakla çıkılan üst kattaki tünele kadar uysalca onu takip ettiler; burada çıkış yavaşlamış ve dizlerine kadar gelen dondurucu bir pisliğe dönüşmüştü. Koku boğucuydu ve tavan seviyesi alçaktı. Davidov başını tuğlalara çarpıp küfretti ama Jens onları cesaret edebildiği kadar hızlı götürdü ve derme çatma ipi arkasından çekti. Bu kanala girdikten sonra, çıkış çok uzakta değildi.

"Her şey yolunda mı?" diye bağırdı.

"Da."

"Çok uzak değil."

"Ne kadar kaldı?"

Ama Jens'in kulakları bir ses yakalamıştı, bir gümbürtü. Suyun içinde sıçrayan bacakların gürültüsünün üzerinde, uzak ama belirgin bir gümbürtü geliyordu.

"Daha hızlı," diye emretti.

Adımlarını uzattı. "Neredeyse geldik," diye seslendi. "Bu ses de ne?" Davidov bağırdı.

Panik aniden ortaya çıktı. Bir an düzen içindeydiler ve sonra aniden pisliğin içinde koşmaya başladılar, tökezlediler ve yayıldılar, hepsi gürültünün neyin habercisi olduğunu anladılar. Halat bırakılmıştı. Müfettiş Jens'in boğazını sıkana kadar elini sıktı ama Jens hâlâ hemşireyi tutuyordu ve Valentina'nın nefes almakta zorlanan Madam Davidova'ya sarıldığını gördü. Kocasını ilerideydi.

"Sağ taraftaki açıklığa git. Oradan gün ışığını görebilirsin," diye seslendi Jens ona.

Gün ışığı. Sadece bir kelimeydi. *Gün ışığı*. Jens onu şimdiye kadar saklamıştı. Arkasından umut getirdi. Acele ettiler, çırpınarak ve sıçrayarak

yan girintiye girdi, köşeyi döndü ve Jens hemen bağırışları duydu. Hemşire Sonya'yı da yanında sürükleyerek en son içeri girdi ve orada olacağını bildiği şeyi hemen gördü. Demir bir merdiven ve üzerinde metal bir kapak. Küçük deliklerden sızan gün ışığı ve temiz hava. Bir tezahürat yükseldi ve Madam Davidova'nın yanaklarından yaşlar süzüldü.

Suyun gürültüsü hemen arkalarında bir kükremeye dönüştü. "Yukarı," diye sertçe emretti Jens.

Önce Davidov tırmandı. Omuzlarıyla metal kapıyı kaldırdı, böylece kapı şangırdayarak yol kenarına açıldı ve beyaz hava içeri süzülerek tüneldekilerin gözlerini kısarak yukarı bakmalarına neden oldu. Jens, Davidov'un onu yukarı çekebilmesi için eksperi hızla sırtından merdivene kaldırdı, onu Duma'lı adam ve karısı izledi. Su artık hızla yükseliyordu, Jens'in beline kadar gelmişti bile.

"Valentina, tırman!"

Ama hemşireyi en alt basamağa itti. Hemşire Sonya o kadar şiddetli titriyordu ki tombul elleri metali zorlukla tutabiliyordu.

"*Bistro!* Çabuk!" Jens bağırdı.

Bir kolunu Valentina'nın omuzlarına doladı ve tünelden bir su dalgası akarken onu basamağın üzerine kaldırdı.

"Git," dedi. Kadının çamurlu botunu itti.

Madam Davidova'nın bileğini tuttu ve elini merdivenin üzerine koydu. Parmaklarının merdivenin etrafında kıvrıldığını gördü. Bir düzine adım daha atsa her şey bitecekti. Ama tam o sırada sel vurdu. Büyük, çalkantılı bir su duvarı üzerlerine çöktü, zemini altlarından söktü, merdivenden yukarı sıçradı, parmakları metalden kopardı. Lamba söndü. Dünya karardı. Jens suyun içine savruldu. Ağzında pislik vardı. Kafası bir duvara çarptı. Işığın olduğu kareye doğru ilerlemeye çalışırken ciğerleri yandı ama bir şey ya da biri ona çarparak onu tekrar suya batırdı.

Suyun altında çırpınan bir kolu yakaladı ve onu yüzeye doğru sürükledi. Kısa bir an için onu tuttu ve kükreyen akıntı onu koparmadan önce dehşete düşmüş bir yüzün görüntüsünü yakaladı. Bu Madam Davidova'ydı. Valentina ona bağıırıyordu. Karanlık figürü onun üzerinden suya atladı.

"Hayır!" diye bağırdı, "Valentina, hayır!"

Bir hamlede Valentina'nın uzun saçlarını yakaladı; parmakları saçlara dolandı ve akıntıya karşı saçları kendine doğru çekti. Vücudu küçük ve hafifti ama Valentina onu tekmelemeye devam ediyordu. "Bırak beni," diye bağırdı,

onları sürüklüyordu. Onu bırakmadı; onu bırakmadan önce boğulacaktı. Merdivenden bir el uzandı ve suyun yüzeyine bir palto fırlattı. Bir kolunu kaptı ve Duma'nın adamı tarafından metal basamaklara doğru çekildi.

"Spasibo," diye homurdandı.

Valentina şimdi sessizdi, onun kollarının çemberine kilitlenmiş, suyun aktığı yol boyunca geriye bakıyordu. Madam Davidova gitmişti. Valentina'dan kederin hayvani bir sesi olan kısık bir inilti sızdı, ama adam onu merdivenden yukarı kaldırdığında direnmedi. Bir kış sabahının soğuk gri ışığında, boş yolda ıslak ve bitkin bir halde, hırpalanmış bir küme halinde durdular. Davidov dizlerinin üzerine çöktü, yüzü ellerinin arasındaydı. Jens henüz kendi başarısızlığının boyutlarını görmeye hazır değildi. O zaman gelecekti, yalnız kaldığında, dünyanın gözlerinden uzakta. Şimdilik Valentina'nın titreyen bedenini kendine yasladı ve saçlarındaki pisliği okşadı.

"Onu kurtarabilirdim," diye fısıldadı, kelimeler dilinde titriyordu.

"Hayır," dedi. "Yapamazsın."

Uzaktan arabaların onlara doğru hızla geldiğini duyabiliyordu. Ama kendisi için hazırladığı gelecek, St. Petersburg'un altındaki tünellerdeki azgın sel gibi kontrolden çıkmış bir şekilde ondan hızla uzaklaşıyordu.

On yedi

VALENTINA YASTIKLARINA GÖMÜLMÜŞ YATIYORDU.
SÜRÜCÜLER

Kar taneleri camın köşelerine yapışmış buz gibi desenlerle pencereyi dövüyordu; örümcek ağları kadar narin, kafasındaki düşünceler kadar soğuk ve istenmeyen.

Zaman geçiyordu. Ne kadar sürdüğünden emin değildi. İki hafta mı, üç hafta mı? Daha fazla mı? Hastaydı, günler bulanıktı; içinde bir ateş yanıyor, yatak örtülerini terle ısıtıyor, bacaklarını çarşaflarda düğüm düğüm bağlıyordu. Bunu memnuniyetle karşılamıştı. Daha bilinçli olduğu anlarda bunun lağım suyundan kaynaklanan bir akciğer enfeksiyonu olduğunu biliyordu, ama daha vahşi spazmlarında bunun bir ceza olduğundan emindi. Madam Davidova boğulmuş, cesedi bir savak ızgarasına vurmuştu, Valentina ise ondan önce merdiveni tırmandığı için hayatta kalmıştı.

Bazen kadının nazik yüzü Valentina'nın rüyalarına giriyor ve tatlı sözler söylüyordu. Ama diğer zamanlarda, geceleri karanlık kafasının içinde çok sıcak ve ağırlaştığında, Madam Davidova cehennemden çıkmış bir şeytan gibi geliyordu. Gözleri alev alev yanıyordu. Ağzından küfürler saçılıyordu. Sonra Valentina çığlık attı. Hemşire Sonya hep oradaydı ve ona, "Şşşt, *malişka*, şimdi sessiz ol," diyordu.

Alnında soğuk bir şey, dudaklarında bir yudum sıvı. Bazen afyonun acı tadı.

Kapı sessizce açıldı ve halının üzerindeki tekerleklerin fısıltısı duyuldu. "Uyanık mısın?"

"Evet. Günaydın, Katya. İyi görünüyorsun."

Doğruydu, Katya iyi görünüyordu. Cildi renklenmiş, saçları yeni yıkanmış ve sandalyesinde daha dik oturuyordu.

"Sana biraz ananas getirdim. Bak."

Valentina'nın yan masasına bir tabak koydu. Bir kâsenin içinde iki dilim kanarya sarısı ananas vardı ve kokuları kış odasını yaz mevsimine çeviriyordu.

"Nasıl hissediyorsun?" Katya sordu.

"Daha iyiyim."

"Güzel. Bugün aşağıya gelecek misin?"

Valentina gözlerini kapattı. "Hayır. Başım gümbür gümbür ağrıyor."

"Hemşire bunun için sana bir şey verebilir. Ayağa kalkabilir ve-"

"Hayır. Bugün olmaz, Katya."

Uzun bir sessizlik oldu. Pencere, çerçevesinin içinde dans ediyor ve tıkırdıyordu.

Valentina elinin Katya'nın parmakları tarafından kaldırıldığını hissetti. "Valentina, böyle devam edemezsin."

Daha fazla sessizlik. Bu sefer daha kalın, nefes almak daha zor.

"Hemşire bana ateşinin düştüğünü söyledi," dedi Katya nazikçe, "iyileşmişsin. Daha iyiymişsin."

"Ama kendimi güçsüz hissediyorum."

Gözleri hala kapalı. "Aşağıya inemeyecek kadar mı güçsüzsün?"

Valentina başını salladı.

Küçük parmakları yumuşak, tüylü vuruşlarla kendi parmaklarını yatıştırdı. "Seni duyuyorum, tatlı Valentina'm, seni her gece duyuyorum."

"Ne demek istediğinizi anlamıyorum."

"Tabii ki biliyorsun. Her gece bütün evin uyuduğunu sandığında odamın önünden sürünerek geçtiğini duyuyorum. Aşağı iniyorsun ve piyano çalıyorsun. Bazen saatlerce, hatta gecenin büyük bölümünde."

"Hayır."

"Evet. Hizmetçiler kıpırdanmaya başlamadan hemen önce geri dönüyorsun. İtiraf et." Katya onun elini sertçe sıkarak Valentina'nın gözlerini açtı. "Yani," dedi Katya, "şimdi bana bakacak mısın?"

Valentina baktı. Bu onun Katya'sı değildi, bu kız kardeşinin derisinin altına kaymış biriydi. Mavi gözleri soğuk ve ay taşı gibi solgundu. Bu kişi Katya gibi davranıyor, her şeyi yanlış anlıyordu.

"Valentina, senin neyin var? Bombanın beni felç ettiği gibi seni de felç eden şey ne? Yaralı değilsin. Hasta değilsin. Yine de burada saklanıyorsun. Doğum günün için bile zahmet etmedin. Tüm ruhun nereye gitti?"

"Kanalizasyonda yıkanıp gitmiş."

"Yaşıyorsun. Ezilmedin, boğulmadın ya da anketör gibi bacağının bir kısmını kaybetmedin."

"Haritacı mı? Bacağını mı kaybetti?" "Dizinin altında.

Ampute edilmiş."

Valentina onun genç yüzünü hatırladı. Ter içindeydi. Korkmuş. Kolları Jens'in boynuna dolanmıştı, dokunaçlar gibi sıkı.

"Koltuk değneğiyle yürüyebilecek," dedi Katya.

"Madam Davidova bir daha asla yürüyemeyecek."

"Hayır."

"Onun öldüğünü gördüm, Katya. Bu iyi kadının boğuluşunu izledim."

Katya'nın eli gevşedi ve sesi daha yumuşak bir hal aldı. "Onun için yas tut. Evet, bu senin hakkın ama onun yüzünden yaşamayı bırakma."

Valentina yastıklarına doğru yığıldı. "Katya, ben olmalıydım. Merdivende o olmalıydı, ben değil."

"Ama o değildi. O öldü; sen ölmedin. O yüzden hayatına devam et."

"Jens beni merdivene koydu."

"Jens Friis için Tanrı'ya şükürler olsun. Gerçi en başta seni oraya davet etmemeliydi."

"Kapa çeneni, Katya. Kanlı devrimcilerin bizi öldürmek istemesi onun suçu değil."

"Güzel." Katya gülümsüyordu. "Sonunda bir kıvılcım. Hayata dönmeyi Jens'e borçlusun."

Ama Valentina yorganı yüzüne doğru çekti. "Git buradan, Katya."

Yorganı elinden çekip aldı. "Şu haline bak!" Katya bağırdı.

Valentina kendine baktı. Kirli bir gecelik, dağınık ve düğümlü saçları. Gözlerini kapatmaya başladı, yanağında hızlı ve keskin bir tokat hissetti.

"Ayağa kalk!" Katya bağırdı. "Çık o yataktan."

"Yapma!"

"Çukurunda kalıp çürüyecek misin?" "Evet. Beni yalnız bırak."

"Kendine bir bak. Her şeye sahipsin. Her şeye. Dünyadan nefret etmek için hiçbir nedenin yok. Hiç yok."

Valentina çok fazla şey söylemiş olma ihtimaline karşı hiçbir şey söylemedi.

"Zavallı Madam Davidova şu anda sizin yerinizde olmak için her şeyini verirdi," diye haykırdı Katya. Tekerlekli sandalyede arkasına yaslandı ve sanki bir şey tutuyormuş gibi elini boğazına götürdü. "Valentina," dedi sert bir fısıltıyla, "senin yerinde olmak için ebedi ruhumu verirdim."

Tekerlekler dönmeye başladı ve kadın odadan çıktı. Valentina uzun bir inilti çıkardı ve yüzünü duvara döndü.

KAFASININ İÇİNDE BİR ŞEYİN HAREKET ETTİĞİNİ HISSETTİ. BİR ŞEY

Düşüncelerinin etrafında bir yılan gibi sürünerek, onları bir yankesicinin boynundaki ip kadar etkili bir şekilde boğana kadar.

Suçluluk duygusu onu eziyordu. Belini kırıyordu. Yüzünü toprağa bastırıyordu. Katya. Annesi. Babası. Madam Davidova. Araştırmacının kesik bacağı. Patlama gününden bu yana hâlâ binilmemiş, ıskartaya çıkarılmış güzel atı Dasha bile.

Ve bir düşünce, kulağında mırıldanan bir ses gibi, zar zor duyabileceği kadar alçak sesle araya girmeye devam etti. Eğer o olmasaydı, Jens yeni kanalizasyona bir ziyaret düzenler miydi? Onu Yüzbaşı Chernov'dan çalmak istemeseydi, diğerleri hâlâ hayatta olur muydu? Hepsi onun suçu muydu?

Boş gözlerle duvara bakarak yavaşça kendini parçalara ayırdı.

Parça parça kendini yeniden bir araya getirmeye çalıştı. Geriye kalanları bir araya getirmek uzun zaman aldı.

Sonunda onu yataktan kaldıran şey ananas oldu. Kokusunu içine çektiği her nefeste Jens'e ait bir şeyler içine işliyordu. Ciğerlerine ve kan dolaşımına sızdığını, damarlarının kıvrımlı yolları boyunca pompalandığını hissedebiliyordu. Çünkü sadece Jens ona bir ananas getirebilirdi. Burada olmalıydı. Evi aramıştı. Yaralı bir hayvan gibi yatağında kıvrılmış değildi. Yorganı üzerinden attı ve ayaklarını yere doğru salladı.

Geceliğini çıkararak bir parça ananas aldı ve dilinin üzerine kaydırıldı. Ağzında bir güneş ışığı patlaması. Yazı masasına doğru yürüdü, çekmecenin kilidini açtı ve listeyi çıkardı. Kalem eline alıp yazmaya başladı.

11. Babamla bir anlaşmaya varın.

SOKAK KASVETLİYDİ. Denizden esen sert bir rüzgâr

Toprak yol, yağan karı kovalayarak havada dantelli girdaplar oluşturdu, bir fahişenin kombinezonu kadar kirliydi. Jens çalılık arazide volta atıyor, düşünceleri meşgul, hesaplarını not alıyordu. Daha geniş bir adama aitmiş gibi görünen ağır bir paltonun içinde kambur duran yalnız figürü neredeyse fark etmeyecekti. Jens defterini ve kalemmini cebine soktu, *valenki* botlarındaki buzları temizledi ve ilerledi.

"Günaydın, Bakan Davidov, *dobroye utro*."

Davidov onu gördüğüne sevinmiş gibi görünmeye bile çalışmadı. Bu günlerde hiçbir şey ve hiç kimse dul bakanı memnun etmiyordu. En çok da kendisi.

"İlerleme kaydediyoruz," diye duyurdu Jens.

"Arazinin satışı konusunda anlaşmaya varıldı mı?"

"Evraklar hazırlandı ve hazır. Banka havalesini ayarladınız mı?"

"Da."

Jens memnun bir şekilde başını salladı. Duymak istediği de buydu. Bu çorak arazi ve yanındaki eski püskü barakalar yakında yeni sahiplerinin eline geçecek ve yeniden inşa edilmeye hazır hale gelecekti. Köpek kulübesinden farksız barakalara şöyle bir baktı.

"İmzalanıp mühürlendiğinde," dedi Jens, "önümüzdeki bahar kanalizasyonun bu bölgeye kadar uzatılacağını duyuracağım."

Davidov yumruklarını ceplerine soktu ve havayı kokladı. Ne kokusu almayı bekliyordu? Para mı? Araziyi kaplayan yağlı ruble mi? Başörtülü ve ayakkabıları ipten yapılmış bir kadın, kulübelere birinden sıvı atık dolu çinko bir kovayla çıktı ve onu toprak yola devirdi. Jens başını başka yöne çevirdi. Sokak sidik kokuyordu. Kadın soğukta durmuş, omuzları çökmüş bir halde onları izliyordu.

"Yani?" Davidov sordu.

"Yani o zamana kadar komiteyi oylamaya yönlendirmiş olacaksınız." Öne doğru bir adım attı, biraz kalabalıklaştı, boyu bir avantajdı.

Davidov kimseden çok kendi kendine bir şeyler mırıldandı ama rüzgâr onu alıp götürdü.

"Bir sorun mu var?" Jens talep etti.

"Kanalizasyonlardan bıktım. Artık onlarla ilgili hiçbir şey yapmak istemiyorum; komite de istemiyor-"

"Sayın Bakan, anlaşmıştık. Komitenin yanlış anlamasını düzeltmek sizin göreviniz."

"Sayın Bakan, şimdi omurgalarınızı kaybetmeyin. Komitenin ne düşündüğüne karar verecek olan sizsiniz; bunu ikimiz de biliyoruz."

"Komitenin fikri şu-"

"Bir anlaşmamız var," diye devam etti Jens. "Arazinin mülkiyeti sizin üzerinize geçtiğinde, gelecek yıl kanalizasyonun genişletilmesi için daha fazla devlet fonunun serbest bırakılmasını emredeceksiniz."

"Duyduğuma göre," dedi Jens sessizce, "kesinlikle aynı şey değilmiş. Yani senin için."

"Karınızın kardeşinin aşırı kumar borcu varmış. Vasiyetinde parasını bu borçları ödemesi için ona bırakmış." Nazikçe konuştu. "Sayın Bakan, böyle bir kaybı telafi etmek için akıllıca yatırım yapmanız gerekiyor. Bu bir darbe gibi gelmiş olmalı."

Davidov karın içine bir duman üfledi ve dumanın düşen tanelerin etrafında kıvrılmasını izledi. "Oldukça iyi bilgilendirilmişsiniz," dedi sert bir sesle.

"Sayın Bakan, anlaştığımız gibi yapın. Bu komiteyi kendi isteğinize göre yönlendirebilirsiniz.
Bu konuda iyisin."

Orada bıraktı. Yeterince konuşulmuştu. Çorak arazide volta atmaya, soğuk parmaklarıyla rakamları not etmeye geri döndü.

BUGÜN DAHA İYİ Mİ?" JENS SORDU.

"Benimle gel."

Katya tekerlekli sandalyesini maharetli elleriyle döndürdü ve antika ipek duvar halılarıyla kaplı geniş bir koridor boyunca hızlı adımlarla ilerlemeye başladı.

Koyu yeşil ve altın rengi halının üzerindeki ince tekerlek izleri arasında onun arkasından ilerledi. Nerede olduğu her zaman görülebiliyordu. Nereye gittiği her zaman duyulabilirdi. Asla sessizce hareket edemezdi. Mahremiyet yok. İnsanların başının tepesinden aşağıya baktığı ve onlarla göz göze gelmek için boynunu geriye atmak zorunda kaldığı bir dünya. Böyle bir dünyada nasıl yaşayacağına dair hiçbir fikri yoktu. "Katya," dedi neşeyle, "bir kurt köpeğinin hızına sahipsin. Ne kadar güçlü bileklere sahip olmalısın. Benim için metal kırılganlığa kaynak yapmanı sağlayacağım."

Güldü ve hızlandı, öyle ki neredeyse ona yetişmek için koşmak zorunda kalacaktı, ama müziği duyunca durdu. Göğsünün ortasına bir elin düzlüğü gibi çarptı. Kapının altından dalgalanarak geliyordu, enerji dolu, parlak ve akıcı bir Rus halk şarkısıydı. Katya omzunun üzerinden baktı, sarı buklelerini sırtarak ona doğru salladı.

"Hadi ama, o ısırmaz." "Onu rahatsız etmek istemiyorum."

"Yapmayacaksın," dedi ve kapıyı iterek açtı.

VALENTINA PIYANO TABURESİNDEN KALKTI. ÜZERİNDE

Acı verici bir şekilde büyüdüğü için üzerinde bol duran soluk gümüşü bir elbise

Zayıf. Kadın elini uzattı. Adam onun parmaklarını tuttu ve boğazının dibinde bir acı düğümü hissetti.

"Jens," dedi ona gülümseyerek.

Koyu renk gözleri yüzünde kocaman görünüyordu, yanaklarının çizgileri gölgeler halinde çukurlaşmıştı, teni o kadar şeffaftı ki ince damarlarını izleyebiliyordu. Ama saçları, dokunmamak için kendini zor tuttuğu yumuşak dalgalar halinde sallanıyordu.

"Jens?" dedi tekrar.

"*Dobroye utro*, günaydın Valentina. Rahatsızlığınızdan kurtulduğunuzu gördüğüme çok sevindim."

"Rahatsızlık mı?" Ona bir kaşını kaldırdı. "Öyle mi oldu? Merak ettim."

Adam gülümsedi ve kızın bakışları adamın yüzünde oyalandı. Onu kollarının arasına alıp kırılğan kafatasını göğsüne bastırsa, ona tokat atar mıydı? *Kendini aşıyorsun, seni Danimarka tüneli kurucusu. Seni kadın boğucu. Seni yıldızlara bakan. Çek ellerini üzerimden.*

Böyle mi derdi?

Peki ya adam onu süpürüp kolunun altına alsa ve halı çalan bir hırsız gibi evden kaçsa ne derdi? Ona gözlerini devirip güler miydi?

"Valentina, lütfen benim için çalar mısın?" "Elime ihtiyacım olacak."

Kendi elindeki narin ele baktı, parmaklarını öptü ve serbest bıraktı.

"Ne çalmamı istersiniz?" "Sen seç."

"Biraz Chopin çal," diye önerdi Katya.

Valentina başını hafifçe salladı. "Bu. Sanırım sana yakışabilir."

Katya piyanonun başına oturdu ve sırtını ona döndü, ama o bir sandalye aldı ve çalarken yüzünün yan tarafını görebilmek için sandalyeyi hareket ettirdi. Katya sandalyesini her zamanki yeri gibi pencerenin yanına park etti ve iskelet halindeki ağaçlara baktı. Oda büyüktü ama renkleri soluktu, bu yüzden büyük kuyruklu piyanonun hakimiyetinde şaşırtıcı derecede samimi hissediliyordu. Valentina'nın küçük figürünü gölgede bırakıyordu ve bir an için sessizce oturdu, kıpırdamadı, elleri hareketsizdi, sanki sessizlik parçanın bir parçasıymış gibi.

Sonunda başladığında, karanlık ve karmaşık bir şey çaldı, daha önce hiç duymadığı bir şey, zor bir parça ve parmakları onu heyecanlandıran, duygularını tırmıklayan ve derinlere gömülmüş dikenleri çıkaran ritmik bir güvenceyle uçu. Evet, kız haklıydı. Bu ona uyuyordu. Bugünlerdeki ruh haline uyuyordu. Karanlık, derin ve neredeyse ikisini de canlı canlı gömen, inşa ettiği tüneller kadar kıvrımlı.

Aniden müzik uçuşun ortasında durdu. Elleri tuşların üzerindeydi, bir kez daha müziğe dalmak için can atıyordu ama onları tuttu.

"Ona söyledin mi?" diye

sordu. Kim olduğunu sormadı.

"Evet, tabii ki. Kontes Serova'ya söyledim."

"Yani anlaştık mı?"

"Evet."

"Güzel."

Gözleri sanki onda farklı bir şey görüyormuş gibi onu tepeden tırnağa taradı ve sonra tekrar müziğe döndü.

Ona söyledin mi?

Evet, tabii ki. Kontes Serova'ya söyledim.

Natalia'ya söylemişti. Güneşin aydınlattığı soğuk bir sabah, yerde derin kar varken bahçesinde. Yolda yürüyorlardı, Natalia'nın kolu onun kolundaydı ve Natalia çok fazla konuşuyordu. Onun aksine. Sanki sessizlikten tedirginmiş gibi. Bombadan beri hep böyleydi, onun yanında gergindi. Ama bakışları yeni yavru köpeğiyle karda ilerleyen Alexei'ye sabitlenmişti. Köpeğin büyüüyüp iyi bir avcı olacağından emindi. Çocuğun da öyle olup olmayacağını merak ediyordu. Onun gürültüsü sessizlikleri gizliyor, kahkahaları soğuk havayı sıcaklıkla dolduruyor ve Jens'i gülümsetiyordu. Son zamanlarda gülümseme bulmakta pek iyi değildi. Tüneller bunu kanıtlamıştı.

"Alexei'yi bu kadar mutlu görmek çok güzel," dedi.

"Haklıydın, kabul ediyorum. Köpek yavrusu zaten onun en iyi arkadaşı." Parmaklarıyla onun koluna dokundu. "Jens, bugün buraya ne söylemeye geldiysen, çıkar ağzındaki baklayı. Beklemekten yoruldum." Kürk mantosunu bir zırh gibi üzerine çekti.

"Natalia, özür dilerim." Ona karşı açık sözlüydü, acımasızca açık sözlüydü. Kontes gibi her konuda kendi bildiğini okumaya alışmış bir kadın için tek seçenek buydu. "Aramızdaki her şey bitti."

Elini adamın kolundan çekmedi ama kısa bir an için çenesi düştü. Kız kendini bir kez daha toparlayıp ona soğuk bir bakış atmadan önce bir inilti duydu.

"Anlıyorum," dedi. "Ne kadar sıkıcısın. Kim o?" "O mu?",

"Oyun oynama." "Onun adı Valentina."

"Ah! Bir piyanistin küçük parçacığı. Tünelde seninle birlikte olan. O Valentina mı?"

Kaba bir şekilde başını salladı. Onunla tartışmak niyetinde değildi. Yavaşça Natalia'nın kolunu kendi kolundan çekti ve Alexei'ye seslendi. Yavru köpeğin kovalaması için kartopu fırlattı ve kahkahalarla ciyaklayan Alexei'ye de bir sürü kartopu attı. Jens Natalia'ya yeniden kontes olması için zaman tanıyordu ama evin geniş merdivenlerine geldiklerinde durdu.

"İçeri gelmeyecek misin?" diye sordu. "Sıcak bir brendi için." "Sanmıyorum."

Kayıtsızca başını salladı. "Pekâlâ."

"Ama izin vererseniz tekrar arayacağım."

"Çocuk için. Onu benden daha çok önemsiyorsun." Sesine kötü bir düşmanlık karışmıştı. "Bazıları senin onun babası olduğunu söylüyor," dedi soğukkanlılıkla. "Yeşil gözler yüzünden."

"İkimiz de onların yanıldığını biliyoruz."

"Öyleyse neden onunla uğraşıyorsun?"

Onun yüzüne, kibirli ağız yapısına, mavi gözlerinin ardındaki zekâyâ baktı ve içinde bir öfke parıltısı belirdi.

"Çünkü ben yapmazsam," dedi, "başka kimse yapmaz."

Jens zamanın nasıl geçtiğini anlamadı. Müzik onu büyülemişti. Sonunda kesildiğinde derin bir nefes aldı. Kendini ormanda uzun ve zorlu bir yolculuktan sonra hissettiği gibi hissetti. Neşelenmiş. Daha canlı.

"Bu harikaydı Valentina. Teşekkür ederim."

Kadın taburede kıpırdamadan oturuyordu ve adam kadının nefes alıp verişini görebiliyordu. Ona bakmadan sordu: "Müfettiş nasıl?"

"Durumu iyiye gidiyor." Bunu hızlıca söyledi. "Onu hala çalıştırıyorum çünkü masa başı iş yapmaması için hiçbir neden yok."

Onu incelemek için döndü. Onun özenle seçtiği kelimelerin ardında ne duymuştu? Ani bir ruh hali değişimiyle piyanoya geri döndü ve

enerjiyle zıplayan canlı bir Rus halk şarkısına dönüştü.

"Bak!" Katya pencereyi işaret etti. "Aman Tanrım!"

Jens neredeyse sandalyesinden düşüyordu.

Dışarıda, karın içinde iri yarı bir genç adam vahşi bir Kazak dansı yapıyordu. Kalçalarının üzerine çömelmiş, kollarını göğsünde kavuşturmuş, bacaklarını geleneksel tarzda tekmeliyordu. Sonra tek ayağının üzerinde parmak uçlarında yükseliyor, dönüyor, tekmeliyor ve sıçırıyordu.

"Bu Liev Popkov," diye güldü Valentina.

Bir kakhaha ve alkış patlamasıyla sona erdiğinde, Kazak kibarca eğildi ve yağın kar ayak izlerini doldururken oradan ayrıldı.

Gülümseyerek birbirlerine baktılar. Jens dünyanın geri kalanının bu kadar uzak görüldüğü bir anı hatırlamıyordu. Valentina'nın yanakları kızarmış ve gülmeye başlamıştı ki kapı aniden açıldı ve Elizaveta Ivanova odaya girdi.

"Ah," dedi sertçe, bakışları Jens'in üzerindeyken. "Burada olduğunuzdan haberim yoktu."

"Günaydın." Ayağa kalktı ve eğildi.

"Jens, Valentina'nın sağlığı hakkında bilgi almaya geldi," dedi Katya hızla.

"Onu bu kadar iyi bulduğum için mutluyum," diye gülümsedi. "Ona çok iyi bakılmış."

Elizaveta Ivanova kızının yanaklarındaki rengi fark etti. "Bir ziyaretçiniz var," diye duyurdu.

"Her kimse meşgul olduğumu söyle lütfen anne."

"Böyle bir şey yapmayacağım. Bu Yüzbaşı Chernov. Sizi salonda bekliyor."

Valentina sertleşti.

Jens bir an için onun annesinin isteğini reddetmesini bekledi. Ona söz vermişti, *Yüzbaşı Chernov'la hiçbir ilişkim olmayacaktı*. Ama sözünü tutmamaya karar verdiği o kısacık anda kızın kara gözlerindeki o kısacık anı gördü.

"Ne beklenmedik bir zevk," dedi soğukkanlılıkla ve odadan çıktı. "Ananas için teşekkür ederim." Arkasından usulca beş kelime döküldü.

On sekiz

KARANLIK PARALEL ARMONILER.

Müzikte. Hayatta. Valentina onları hissedebiliyordu. Parmak uçlarında. Kalbinin gizli boşluklarında. Birbirine ait olan ama birbiriyle savaşan, birbirini iten titreşimli sesler. Misafir odasındaki sandalyesinin kenarına dik oturdu ve gülümseme çabası yanaklarını sızlattı. *Evet, Kaptan. Hayır, Kaptan. Ne kadar ilginç, Kaptan. Ne kadar şaşırtıcı. Ne kadar zekisiniz.*

Hayatıma girmen ne kadar affedilemez.

Annesi, dudaklarında Yüzbaşı Çernov'un adıyla müzik odasına girdiğinde Jens'in yüzünde beliren ifade aklına bir kanca gibi takılmıştı. Orada uyum yoktu, paralel ya da başka türlü. Sadece karanlık. Geniş omuzları geri çekildi, sanki onu görmek sinirlerini bozmuş, sinirlerini sarsmış gibi ondan uzaklaştı. Bir akor çatışması. Eteğinin bir kıvrımını katladı, malzemeyi parmaklarının altında ezdi.

"Kendini iyi hissetmiyor musun?"

Yüzbaşı Chernov'un yakışıklı yüzündeki endişe ifadesi, düşüncelerinin kenarlarını hafifletmek için çok az şey yaptı.

"Hayır, ben çok daha iyiyim, *spasibo*."

"Bunu duyduğuma son derece memnun oldum. O zaman rahatsız olmuştum-" "Şimdi iyileştim."

"Güzel."

Söyleyecek sözü kalmamıştı. Belki de kafası kılıçlar, tüfekler ve askeri kurallarla dolu olduğu için bir seferde ancak bu kadarını tutabiliyordu. Üniforması sert ve parlaktı, parlak bir kırmızıydı ve örgü ve sutyen işleriyle ıslıl ışıldı, botları ayna gibi parlayana kadar cilalanmıştı. Beyaz eldivenleri yanındaki koltuğun üzerinde yedek bir çift el gibi duruyordu ve sanki onları canlandırabilecekmiş gibi sürekli onlara dokunuyor, seğirtiyordu. Ondan çekiniyordu. Sarı bıyıklarının altındaki ağzı gizliydi ve hiçbir ipucu vermiyordu.

Küçük sessizlikler. Konuşmada kırılğan molalar. Onları neredeyse parmaklarıyla şaklatabilirdi.

"Kaptan, bana şunu söyleyin. İsteddiğiniz, gerçekten istediğiniz bir şey varsa, onu kendiniz için nasıl elde edersiniz?"

"Bu çok kolay. Sadece aklıma koyuyorum ve bir kılıç hücumuna gider gibi gidiyorum. Dikkatimi dağıtmadan. Tek fikirli. Öldürmek için git."

"Bunu hayal edebiliyorum."

Bir eldivene doğru seğırtti. "Öyle demek istemedim..." Kadın gülümsedi. "Ne demek istediğini anlıyorum."

Yüzü kızarmış ve Çar Nikolay'ın büyük Rus ordusundaki yirmi üç yaşındaki bir subay yerine bir okul çocuğu gibi görünüyordu.

"Ve kadınlar. Onlar da aynısını yapmalı mı?"

Gülerek kalçasını tokatladı. "Hayır, bir kadın gerçekten bir şey istiyorsa bir erkeğe sormalı."

Valentina gözlerini indirdi ve ellerine baktı.

"Sizin için yapmamı istediğiniz bir şey var mı?" diye sordu Chernov hevesli bir sesle. Bundan onur duyarım."

"Hayır." Kendini ona bakmaya zorladı. "Birkaç hafta önce fabrika grevcilerini Morskaya'da yürürken gördüm."

"Baş belaları, hepsi. Daha sert bir karşılık için yeni emirler aldık. Bir dahaki sefere denediklerinde tepelerine bineceğiz. Sizi üzmelerine izin vermeyin; onlar sadece cahil köylüler."

Onun sözünü bitirmesini bekledi. "Yürüyüşçüler arasında çok sayıda kadın vardı."

"Bana öyle söylendi."

"Tek bir amacı olan kadınlar. Dikkatleri dağılmaz. İstediklerini elde etmek için öldürmeye giderler." Hafifçe konuştu ve sonunda onunla ilgilenerek sandalyesine geri yaslandı.

"Adamları onlara ne derse onu yaparlar. Sen onları kafana takma. Artık sizi rahatsız etmeyecekler. Anarşinin ulusumuzun istikrarını tehdit etmesine izin veremeyiz. Bu grevciler daha ne kadar talep edecekler? Kendi Duma'larına sahip oldular ve bu onlar için yeterli olmalı. Ama bunun yerine, babamın kehanetinde olduğu gibi, bu insanlara ne kadar çok şey verirsiniz, o kadar çok şey isterler."

"Bunu bana açıkladığınız için teşekkür ederim Yüzbaşı. Bir dahaki sefere yürüyüşe geçtiklerinde kılıcınızı ve tüfeğinizi de kadınların yanına götürecektir misiniz?"

Yüzü aniden kasvetli bir hal aldı. "Bunun sizinle tartışmam için uygun bir konu olduğunu sanmıyorum. Genç bir hanımefendi böyle şeylerin konuşulmasını dinlemek zorunda kalmamalı." Parmakları oynamayı bıraktı. "Genç bir hanımın aklında daha hoş başka meşguliyetler olmalı. Bugün sizi akşam yemeğine davet etmek için geldim."

"Kaptan," dedi alçakgönüllülükle. "Onur duydum."

O BURADA DEĞİL."

"Bekleyeceğini düşünmüştüm."

"Neden böyle düşünüyorsun?" Katya sordu.

"Çünkü"-Valentina, Jens bir sandalyenin altında saklanıyor olabilir miş gibi müzik odasına baktı-"çünkü açıklamak istedim."

"Bunu daha önce düşünmeliydin." "Bir şey söyledi mi?"

"Bu mektubu bana senin için verdi."

Valentina mektubu yırtarak açtı ve birkaç satır okudu. "Haberler iyi mi?" Katya sordu.

"Evet. Bir doktor arkadaşından." "Öyle söyledi."

"Jens'in kendisinden geleceğini düşünmüştüm."

Adamın kullandığı sandalyeye doğru yürüdü ve üzerine oturdu. Gözlerini kapattı.

VALENTINA BUGÜN TAVUKLARINI MEMNUN ETMEYE KARARLIYDI.

Kâğıt ve dosya seli içinde boğulmakta olan masasının önünde oturuyor ve bütün bunları nasıl takip edebildiğini merak ediyordu.

Bir tarafta, üzerinde Çar Nikola'nın altın armasının kabartması olan büyük bir zarf duruyordu.

"Benimle konuşmak mı istedin?" "Evet, baba."

"Çabuk olun lütfen, meşgulüm." Her zaman meşguldü.

Temkinli bir şekilde başladı. "Yardım edebileceğim bir şey var mı baba? Bakanlıkta asistanların ve sekreterlerin olduğunu biliyorum ama belki burada, evde bu konuda yardımcı olabilirim." Elini evrak işlerine doğru salladı.

Elindeki bir kâğıt parçasını inceliyordu ama şimdi dikkati ona kaymıştı. Parmakları dalgın bir şekilde frakının yakasını çekiştiriyordu ve kadın, adamın tırnaklarının Katya'nınkiler gibi yuvarlak ve solgun olduğunu bir kez daha fark ettiğinde tanıdık bir sevgi çekilmesi hissetti.

"*Spasibo*. Düşündüğün için teşekkür ederim ama hayır. Peki ne konuşmak istiyorsunuz?"

"Yüzbaşı Chernov'un beni akşam yemeğine davet ettiğini bilmek istersiniz diye düşündüm."

Koyu renk gözleri zevkle açıldı ve ona geniş bir gülümseme verdi. "*Otlichno!* Mükemmel!" Kâğıdı masanın üzerine bıraktı ve ellerini dua eder gibi birbirine bastırdı. "Tanrı'ya şükür," diye mırıldandı, sonra birden gerildi ve öne doğru eğildi. "Umarım kabul etmişsinizdir?"

"Ben yaptım."

"Aferin. O önemli bir genç adam ve babası sarayda güçlü bir nüfuza sahip, bu yüzden bu işi berbat etme Valentina. Bu işi dikkatle halletmeni istiyorum."

Tatlı tatlı gülümsedi ve saçlarını dans ettirmek için başını salladı. *Silahlarınızı kullanın*, demişti Davidov ona. Ödül olarak babasının gözlerinin arasındaki kırıxıklığın gevşediğini gördü ve onu kısa bir süreliğine de olsa mutlu ettiğini biliyordu.

"Seni daha fazla rahatsız etmeyeceğim baba." Ayağa kalktı ve kapıya doğru yürümeye başladı, ama yarı yolda durdu ve sanki bir şey hatırlamış gibi omzunun üzerinden baktı. "Bir şey daha var baba."

Kalemini eline almıştı, iri kafası çoktan başka bir kâğıdın üzerine eğilmişti. "Ne var?"

"St. Isabella Hastanesi'nde hemşirelik eğitimi için başvuruyorum." Kelimeler ağzından çıkmıştı.

"Hayır!" Yumruğunu masaya vurdu, böylece kâğıtlar yığınlarından kaydı ve kalemi yere düştü. "Böyle bir şey yapmayacaksın."

"Baba, beni dinle. Lütfen. *Pozhalusta*. Bunu yapmak istiyorum çünkü-"

"Valentina, sana daha önce de söyledim, bu aptalca fikri unutmanı istiyorum."

Alnında boncuk boncuk ter vardı.

"Bir anlaşılmaya varabileceğimizi düşünmüştüm," dedi yumuşak bir sesle. "Ne tür bir anlaşma?"

Dikkatli ol.

"Yirmi yaşından küçük olduğum için bir formu imzalamanız gerekiyor. Lütfen baba, benim için imzala. Karşılığında senin çekici ve *önemli* Kaptan Chernov'unla dans edeceğim. Onun için gülümseyip güleceğim ve boş kafalı bir ahmak gibi yelpazemle birlikte kirpiklerimi kırıştıracağım. Tam olarak ne isterseniz yapacağım." Bunu izleyen duraksamada babasına yumuşak ve uyumlu bir gülümseme sundu. "Eğer imzalarsanız."

"Öyle bir şey yapmayacağım."

"Baba, hayal et. Gündüzleri sessiz ve görünmez olacağım, bilinmeyen bir hastanede bilinmeyen bir hemşire olacağım. Ama geceleri senin için Petersburg sosyetesinin sevgilisi olacağım, arzu edebileceğin tüm şampanya, havyar ve danslarla." Bir valsini içindeymiş gibi kalçalarını salladı. "Adınız, Bakan General Nikolai Ivanov, sarayda konuşulacak, konumunuz kıskanılacak. İstedikğin bu, değil mi? Ben de senin için bunu istiyorum." Kadın ona gülümsedi. "Bu ikimiz için de uygun olur. Anlaştık mı, baba?"

Cebinden büyük beyaz bir mendil çıkardı ve yüzünü kuruladı. Bir duraklama oldu. "Anlaştık."

"Teşekkür ederim, baba."

Adam fikrini değiştiremeden oradan ayrıldı. Yatak odasına ulaşır ulaşmaz cebinden anahtarı çıkardı ve çekmecenin kilidini açtı. Fildişi kâğıdı kaldırarak dikkatle okudu ve son noktaya bir çizgi çekti: *11 numara*. Babamla anlaşma yapılmıştı.

Babasının bu yüzden ondan hoşlanmayacağını biliyordu, en az onun kendinden hoşlandığı kadar, ama bir hastaneye adım atmasına izin verilmesinin tek yolu buydu. Yavaşça kolundaki inci düğmeleri açtı, solgun tenine bakmak ve Jens'in parmaklarını üzerinde hayal etmek için kumaşı geriye doğru sıyırdı.

Lütfen, Jens, lütfen Chernov'u görmem gerektiğini anla.

Ona gülümsemeye çalıştı ama dudakları titredi. *Hemşire olarak bu işi istiyorum. Buna ihtiyacım var. Lütfen, bunu benden alma, Jens.*

HIÇ BÖYLE AYAKKABI CILALADIN MI?"

Arkin bu soru karşısında şaşırmişti. Elizaveta Ivanova'yı Aziz Isaac Katedrali'nin yanından geçiriyordu ve görkemli altın kubbesi hemen aklına Peder Morozov'u getirdi. Ne kadar zeki ve okumuş bir adamdı ama rutubetli bir kulübede yaşamaya ve delikli ev yapımı botlar giymeye mahkum edilmişti.

"Öyle mi, Arkin?" Elizaveta Ivanova tekrar sordu.

"Hayır, madam." Meydanda, fırçaları ve küstah gülümsemeleriyle meşgul, kopeklere aç dört ayakkabı boyacısının yanından geçiyorlardı. "Ben bir çiftlikte büyüdüm."

Arkasında, sanki çiftlikte yaşamak arzulanan bir şeymiş gibi, küçük bir onaylama iç çekişi duydu.

"Seni ne terk etti?" diye sordu.

"Büyük şehrin cazibesi."

"Petersburg o çok Güzel, I Kabul et. Öyle mi? o canlı
yukarı için beklentileriniz?"

"Evet," diye yalan söyledi. Ama kızın kulakları keskindi ve güldü.

Bir an düşündükten sonra, "Umarım burada mutlusundur," dedi. "Ve kocam için çalışmaktan da."

"Elbette. Daha iyisini isteyemezdim."

"Umarım bu doğrudur Arkin ve bunu sadece beni memnun etmek için söylemiyorsundur." "Bu doğru."

Başını yarım çevirdi, bir gözü hâlâ yoldaydı ve bir panter postu kadar şık siyah kürkünün içinde onu bir an için gördü. Gülümsüyordu. Garip bir şekilde, bunu görmek onu memnun etti.

"Senden bir iyilik isteyeceğim."

Kadının söyleyiş tarzından, bunun şoförlükle bir ilgisi olmadığını hemen anladı.

"Madam, her zaman hizmetinizdeyim."

"Arabayı bir dakika durdurun."

Kaldırımı yanaştı ve burası bir balık tezgâhının karşısındaydı, böylece levhaların üzerindeki ölü balıkların kokusu arabanın içine doldu. Koltuğunda döndü ve kadının elindeki küçük dantel mendili fark etti. Kadın burnunu sildi.

"Size nasıl yardımcı olabilirim, madam?"

Gözleri bir an için onu süzdü ve adam gözlerinde belirsizlik gördü. Ona ne kadar güvenebileceğini merak ediyordu.

"Bu... hassas bir konu," dedi ve yanakları renklendi. Bakışlarını başka yöne çevirdi ve şapkasındaki siyah tüyler hareket ettikçe sallanmaya başladı. "Başka kime soracağımı bilmiyorum."

"Ağzım sıkıdır," dedi sessizce.

Bakan Ivanov'un genç metreslerinden herhangi birini arabasına aldığı ya da işverenini, Fransız çingene kızı Mimi'nin bakanın lütuflarını beklediği Altın Elma gece kulübünün aşağısındaki favori genelevine götürdüğü zamanları düşündü. Evet, Arkin çenesini kapalı tutmayı öğrenmişti.

"Elimden gelirse size yardım ederim," diye teklif etti.

Bakışları, koltuğun arkasında duran eldivenli elini sanki ona bir cevap veriyormuş gibi inceledi. Beceriksizce yutkundu. "Büyük kızımın biriyle görüşüp görüşmediğini öğrenmenizi istiyorum."

Arkin neredeyse gülecekti. Onu bir Okhrana casusuna dönüştürmek istiyordu. Bu ironikti.

"Bu kişi kim?" diye sordu, gerçekten ilgileniyordu.

"Tünelde birlikte mahsur kaldığı Danimarkalı mühendis. Adı Jens Friis."

Demek bu kadarmış. Birden bu gururlu kadın için üzüldüğünü hissetti, kızını böylesine gözetlemek zorunda kalmıştı.

"Ne yapabileceğimi öğreneceğim," diye kabul etti ve hemen gözleri elinden yüzüne kayd.

"Birbirimizi anlıyor muyuz?" diye sordu.

"Mükemmel bir şekilde."

Kadın ona gülümsedi ama adam onun kim olduğunu ve neyi t e m s i l ettiğini kendine hatırlattı. Ondan hoşlanmak istemiyordu.

"Artık yola devam edeyim mi, madam?" diye sordu, aniden resmi bir tavırla.

"Evet." Ama adam bir kez daha önündeki karla kaplı yola döndüğünde, kısık bir sesle ekledi, "Minnettarım, Arkin. Bunun için ... ve geçen gün için ..."

"Rica ederim, madam," diye araya girdi.

Bunu düşünmemeyi tercih etti. Sınıf düşmanınız için üzölmek davanıza yardımcı olmazdı. Tehlikeliydi. Yine de elinden bir şey gelmiyordu.

SABAH CILALI CAM GIBI PARLAKTI. HİÇBİR İZ

Bugün sis vardı, sadece uçsuz bucaksız bir gökyüzü ve havada deniz kokusu. Bu Arkin'i huzursuz ediyordu. Arabanın yanında, ön merdivenlerin önünde Valentina'nın çıkmasını bekliyordu, Turicum güneş ışığında bir yalıçapkını kadar gösterişli parlıyordu.

"Günaydın, Arkin."

"*Dobroye utro*, Bayan Valentina, günaydın," dedi kadın çakılları geçerken. Zayıf ve solgun görünüyordu. Sade bir ceket ve başörtüsü giymişti ama adımlarında acelesi varmış gibi gergin bir enerji vardı.

"Bayan Valentina, iyileştiginizi ve çok iyi göründüğünüzü gördüğüme sevindim."

Bu yorum onu şaşırtmıştı. "Teşekkür ederim, Arkin."

"Umarım Bayan Katya hasta olduğunuzda iyi dileklerimi size iletmiştir."

"Evet, teşekkür ederim."

Hâlâ orada duruyordu, arabayı unutmuştu. Basamağı tırmanıp arabanın içine girmek için hamle yaptı ama adam ona dokunmadan bile durmasını sağlayan bir el kaldırdı.

"Ne oldu, Arkin?"

"Tünelde patlamaya neden olan adamlar size hiçbir şekilde zarar vermek istemezlerdi. Bu insanlar bir hedefe kilitlenmişler. Sen onların yolundaydın, hepsi bu." Onun bilmesini istiyordu.

"Peki söyle bana Arkin, amaçları ne?"

Sesini alçalttı. "Amaçları yeni ve daha adil bir toplum inşa etmek. Çarı devirmek istiyorlar. Genç kadınları tehlikeye atmak değil." "Sen de mi buna inanıyorsun, Arkin? Çarımızı devirmeye mi?" "Hayır, Bayan Valentina."

"Güzel. Buna inansaydınız tutuklanırdınız."

Onun yanından geçip arabaya girdi ve şık mavi deri koltuğa oturup önüne baktı. Adam krank koluyla motoru çalıştırdı ve kadının önüne atladı. İkisi de konuşmadı.

VALENTINA YARIM SAAT SONRA ARABADAN ÇIKTIĞI İÇİN MINNETTAR

Hastaneden bir kilometre uzaklaşıp annesinin kullanması için eve geri gönderecekti. Kısa yürüyüşün tadını çıkardı ve zihnini geçen sefer söylenenler yerine söyleyeceklerine odaklamaya çalıştı. Isabella Hastanesi'ne girdi ve önceki prosedürün aynısını uyguladı; pencere kapağında isim kontrolü yaptı ve koridordaki yıpranmış muşambanın yeşil izini takip ederek üzerinde GORDANSKAYA yazan kapıya ulaştı. Kapıyı çaldı.

"*Vkhodite*. İçeri gel."

Her ne bekliyorduyorsa, bulduğu şey bu değildi. *Medsestra* Gordanskaya'nın iri cüssesi son karşılaşmalarından bu yana beyaz üniformasının içinde daha da şişmiş görünüyordu ve parmaklarının arasına sıkıştırdığı bir çift uzun saplı cımbızla bir dizi dosya dolabına yaslanmıştı. Dikkati bir an için Valentina'ya kaydı.

"Ah, evet, kendini hemşire sanan küçük aristokrat." Dolabın üzerine yerleştirilmiş aynaya bakarak sırtıttı ama bunun mizahla bir ilgisi yoktu. Valentina onun siyah ve kırık bir yan dişini incelediğini fark etti.

"Günaydın, *Medsestra* Gordanskaya."

"Dişler hakkında bir şey biliyor musun?"

"Hayır, *Medsestra*."

"O zaman pek işime yaramazsın, değil mi?"

"Cımbızla aram iyidir."

"İşte." Kadın aleti Valentina'ya doğru itti.

Valentina onu aldı ve *medsestra*'nın tüm hemşire adaylarını bu egzersizle başlatıp başlatmadığını merak etti. Ama o zaman kafasında tek bir diş bile kalmazdı.

"Anladığım kadarıyla yüksek mevkilerde dostlarınız var," dedi Gordanskaya, ama kin gütmekten, sanki hayatın bir gerçeğiymiş gibi. "Ama tabii ki öyle. Şu haline bak." Yanaklarını titreten derin bir kahkaha attı. "Bir başörtüsünün ve bir hizmetçinin onarılmış eldivenlerinin arkasına saklanamazsın. Senin ne olduğunu biliyorum."

"Saklanmıyorum.

" "Saklanmıyor musun?"

"Hemşire olmak istiyorum. Hayatımda çiçek düzenlemek ve çay içmekten daha fazlasını yapmak istiyorum. Size söz veriyorum, nasıl sıkı çalışılacağını biliyorum ve Dupierre'in insan anatomisi kitabına zaten aşinayım. Küçük kız kardeşime baktım ve bandajlama pratiği yaptım."

"Çok konuşuyorsun. Siz eğitilmiş olanlar hep böyle yaparsınız. Sessiz kalmayı öğrenin." Valentina başını salladı. "Evet, *Medsestra*."

"Asker olmak için başvuruyor olsaydın sana top yemi derdim, ama onun yerine sana ve senin gibi diğer tüm ahmaklara siper yemi diyorum. Çoğu zaman uğraşacağınız şey bu ve sonunda sizi bitirecek olan da bu. Lazımlık yemi, hepiniz. Yüce Tanrım, neden bana çalışabilecek genç kadınlar göndermiyorlar? Sadece bu peynir altı suyu suratlı milksopları değil."

Valentina hiç ses çıkarmadı.

Gordanskaya Valentina'nın ellerinden birini yakaladı, avuç içini incelemek için ters çevirdi ve başparmağıyla soluk pedlerini dürttü. Valentina kendini pazar yerindeki bir çiftlik hayvanı gibi hissetti.

"Domuz yavrusunun memeleri kadar beyaz bir ten." *Medsestra* başını salladı. "Ama orada kas var. Onlarla ne yapıyorsun?"

"Pişano çalışıyorum."

Gordanskaya bir kahkaha patlattı. "Yüce Tanrım, bana güç ver." Aniden ağzını kocaman açtı ve yarısı sallanan siyah bir diş işaret etti. "Çek onu."

Cımbızla hızlıca bir hamle yaptı ve siyah kütük çürümüş tahtadan bir çivi gibi kayarak çıktı. Onu bir kan kuyruğu ve irin kokusu takip etti. Hemşirenin geniş yüzünde bir rahatlama ifadesi belirdi ve eliyle sandalyeyi işaret etti.

masasının önüne koydu. Valentina oturdu ve hâlâ dişi tutmakta olan cımbızı Gordanskaya'nın ulaşabileceğı bir yere koydu.

"Dr. Fedorin tarafından eğitim için bana önerildiniz," dedi Gordanskaya hızlıca. "Yirmi yaşın altında olduğun için ailenin onayına ihtiyacım olacak. Şimdi bu formu okuyun ve onlara imzalatın," diye emretti ve sinsi bir gülümsemeyle ekledi, "Sanırım okuma yazma biliyorsunuz?"

"Medsestra Gordanskaya," dedi Valentina, "ne gerekiyorsa yapabilirim."

On dokuz

VALENTINA'NIN DÜŞÜNDÜĞÜ GİBİ, BUNUN İÇİN NE KADAR AZ ŞEY GEREKTİĞİ

dünyayı eğdi. Adımlarını benekli yeşil zemin boyunca ve hastanenin ön merdivenlerinden aşağı doğru takip ederken, hiçbir şey aynı görünmüyordu. Sanki daha önce her şeyi çarpıtan bir aynadan izliyormuş da şimdi net ve keskin görüyormuş gibiydi. Kalbi sıkışmış gibi hissediyor, kulaklarında yüksek sesle çınılıyordu.

Ayrılmadan önce koğuşlardan birinin ağır döner kapısında durdu ve odanın devasa büyüklüğü karşısında hayrete düşerek cam panelden içeri baktı. Uzun beyaz tabutlar gibi sonsuz yatak sıralarıyla sonsuza kadar uzanıyor gibiydi. Kapıyı itip açmak, buruşuk yastıkların üzerinde solgun yüzlerin yattığı bu yabancı dünyaya girmek istedi. Bazıları konuşuyordu; diğerleri ise gözleri kapalı, dümdüz ve sessiz yatıyordu.

"Çekil yolumdan."

Genç bir hemşire elinde ağzına kadar kanlı sargı bezleriyle dolu emaye bir kâseyle koğuştan dışarı fırladı.

"Ne aval aval bakıyorsun? İçeride sevgilin mi var?" diye sırtıttı kız. "Merak etme, hepsine iyi geceler öpücüğü veriyorum. O benimle emin ellerde. Ben Hemşire Darya Spachyeva, eğer bilmiyorsanız."

Valentina'dan daha uzun boyluydu ve bir gelincik gibi sıırım gibiydi, geniş elmacık kemikleri ve esmer teniyle bir güneyliyi andırıyordu. Başlığının altından siyah saç telleri sarkıyordu ama elleri becerikli görünüyordu, bir köylünün iri parmaklı elleri. Gülümsemesi açık ve kolaydı.

"Kafanda bir dil mi var?" diye sordu. "Burada hemşire olarak eğitim göreceğim."

Kız sargı bezi dolu kâseyi kaldırıp Valentina'nın burnunun dibine soktu. Leş gibi kokuyordu. "Şunu bir kokla. Burada çalışırken yeni parfümün bu olacak."

"Daha kötülerini de koklamıştım."

Dağınık hemşire siyah gözlerini başının içinde yuvarladı. "Seni uyarmadığımı söyleme."

Valentina gülümsedi.

"Yapmayacağım." "Bacaklar için de zor."

"Bacaklarım güçlü." Onca yıl ata bindim. "O kadar kötüyse neden buradasın?"

Kız bir elini önlüğüne sildi ve diğerlerine bir leke ekledi. "Lanet olası bir dağın yarısında lanet olası keçileri sağmaktan iyidir." Kaseyi sanki yeni doğmuş keçilerinden biriymiş gibi doğal bir şekilde kolunun kıvrımına sıkıştırdı ve kaslı bacaklarının üzerinde koşarak uzaklaştı.

Valentina bir kadının böyle küfrettiğini hiç duymamıştı. Gülümsedi ve aceleyle hastanenin ön merdivenlerinden indi, işte o zaman Jens'i gördü. Bir ıhlamur ağacının gölgesinde kaskatı kesilmiş, kollarını göğsünde kavuşturmuş, yüzü gülmüyordu. Onu bekliyordu.

DOKUNMADAN YAN YANA YÜRÜDÜLER. YAPMASI GEREKEN

Onun uzun adımlarına ayak uydurmak için adımlarını hızlandırdı çünkü sanki orada olup olmaması umurunda değilmiş gibi ona hiç yer vermedi. Yine de randevu saatinde hastaneye gelmişti. Buna tutunmaya çalıştı. Jens berbat görünüyordu. Paltosunun üzerine ağır gri bir toz serpilmiş, şapkasının siyah kürküne ve kaşlarının kıvrılma tüylerine işlemişti. Nereye yürüdüklerini pek fark etmemişti ama Zagorodnaya Caddesi'nde ilerlerken adımlarında bir amaç duygusu vardı. Neredeyse hiç konuşmuyorlardı ama yine de onun yanında olduğunun farkındaydı. Botlarının karda çıkardığı çıtırtıların, soğuk havaya beyaz ve sabırsızca karışan nefesinin ve çenesinin tam köşesinde düşüncelerini vurgularcasına tıkırdayıp zıplayan üçgen noktanın farkındaydı. Baktı Doğrudan ileriye bakarak onu dışarıda bıraktı ve onu unutup unutmadığını merak etti.

Moika Kanalı'nı geçtiklerinde, "Lütfen Dr. Fedorin'e benim adıma teşekkür edin," dedi.

"Ona kendin teşekkür edebilirsin. Onun evine gidiyoruz."

"Neden oraya?"

"St. Isabella'da sizi nelerin beklediği konusunda size tavsiyelerde bulunmak istiyor. İşlerin nasıl yapıldığını ve neler öğrenmeniz gerektiğini açıklayacaktır. Üniformanızı nereden alacağınızı söyleyecek ve St. Isabella'nın ilerlemesini nasıl engelleyeceğinizi öğretecek.

erkek hastalar. Fedorin iyi bir adam. Zamanının çoğunu yoksullar için misyonlarda ve düşkünler için hastanelerde geçiriyor. O sadece zenginlerin ve  martılmı ların kokulu salonlarının doktoru değil."

"Teşekkür ederim" demek istedi. "Gördün mü, önemsiyorsun" demek istedi.  nemsemeseydin bunu yapmazdın. Ama onun yerine kolunu tuttu, parmaklarını tozlu paltosuna sabitledi.

"Jens. Dur."

Demek istediği, aralarındaki bo lu u kapatan tüm kelimeleri durdurmaktı. Ona bakmayı reddetmeyi bırak. Sesinin so uklu unun boğazında yarattığı sızıyı durdur. Dur. Dur. Dur. Dur. Ama onu durduran ayakları oldu. Köprünün ortasında sarsılarak durdular ve kızın eli hâlâ ona ba lıydı, atmaya  alı madı ı bir pranga. O gün ilk kez doğrudan ona baktı.

"Bana söz vermi tin," dedi. "Yüzbaşı Chernov'la hiçbir şey yapmayaca ına yemin etmi tin."

Sokakta öylece dururken, yava ca ceketinin d  melerini teker teker çözdü ve kollarını adamın beline doladı.

"Söz veriyorum," dedi, "kız karde imin hayatı üzerine söz veriyorum ki kalbimin Yüzbaşı Chernov'la hiçbir ilgisi olmayacak."

Yana ını onun göğsüne yasladı, giysilerindeki tozun nemli toprak kokusunu kokladı ve paltosunu ona sararken, onu sıkıca çekip kendisine sabitlerken vücudunun sıcaklığını hissetti. Altlarında, donmuş Moika kanalında, birbiriyle uyumlu kunduz derisi  apkalar takmı  ya lı bir çift el ele tutu mu , sakın sakın Tauride'e doğru kayıyordu. Valentina daha derine gömüldü, kalbinin hızlı atı ını dinledi.

DOKTOR ONLARI KARŞILADI VE JENS İLE KENDİSİNİ

Valentina ve k  k kızı Anna ateşin önünde sıcak çikolata içerken bir kadeh kaliteli Gürcü  arabı içti. Böylesine sadık bir baba olan bu adamı seviyordu, c mertli ini ve kemikli parmaklarının

Konuşurken boynundaki elmas kolyeye dokunuyordu. Bunun onun için özel bir anlamı olduğu açıktı.

"Şimdi, genç bayan, sizi neyin beklediğini konuşalım."

"Yardımanız için minnettarım Dr. Fedorin. *Medsestra* Gordanskaya başarısız olmamı beklediğini açıkça belirtti."

Çenesini avucunun içine aldı ve kendi kızını inceleyeceği gibi onu yakından inceledi. "Yapacaksın," dedi. "Eğer gerçekten istediğin buysa."

"Evet, öyle. Zaten anatomi çalıştım ve-"

"Her seferinde bir adım. Önce yatak yapma disiplini, temiz üniformalar ve *Medsestra* Gordanskaya'nın pis huyları hakkında konuşalım."

Oturdu ve onu dinledi. Adam onun zihnini hastane, hastanenin tarihi ve kuralları hakkında gerçekler ve rakamlarla doldurdu. Ona bir doktora nasıl hitap etmesi gerektiğini anlattı, her zaman arkasında yürümesini öğütledi ve ağrıyı daha kesin bir şekilde dindirmek için morfinin rafine edilmesi de dahil olmak üzere geliştirilmekte olan daha geniş ilaç yelpazesini coşkuyla anlattı. Temizliğe, temiz ellere, temiz çarşaflara, temiz üniformaya duyulan ihtiyacı tekrar tekrar vurguladı. Steril ekipman. Ameliyatlar hakkında konuştu. Bıyıklarının ucunu çekiştirirken ya da kravatının içine yerleştirilmiş parlak elması okşarken sorularla bilgisini sınamadı.

Bu garip bir duyuydu. Garip bir şekilde, onun sorularının içinde kapalı olduğunu bilmediği kapıları açtığını hissetti. Odanın diğer ucunda Jens ve Anna pencere kenarındaki koltuğa tünemiş kâğıt oynuyorlardı, Anna ne zaman bir el kazansa bir kedi yavrusunun ciyaklamasıyla atlıyordu.

Sonunda Dr. Fedorin sandalyesinde arkasına yaslandı, başparmaklarını yeleğinin içine soktu ve memnuniyet dolu bir nefes verdi. "İşe yarayacak, Friis. Çok güzel olacak."

Jens gülümsedi. "Biliyorum."

Bunu söyleme şeklindeki bir şey onun dengesini bozdu. Sanki onu bırakıyormuş gibiydi. Pencere kenarındaki koltuğa doğru koşmak ve kaymasını engellemek için onun kucağına oturmak istedi. Ona gülümsemek ve onun "*Bana çok yakışacak*" dediğini duymak istiyordu. Ayağa kalktı ve ona doğru bir adım attı.

"Jens" diye başladı.

"Anna," diye araya girdi Fedorin, "mürebbiyenin bulup bugün senin için ne planladığına bakmamızın zamanı geldi."

Çocuk yüzünü buruşturdu ama Jens'in yanağına bir öpücük kondurdu, Valentina'ya reverans yaptı ve babasının peşinden koşarak odadan çıktı.

"Jens," dedi Valentina yumuşak bir sesle.

Adam yanındaki pencere kenarındaki koltuğu okşadı ve kadın gergin bir şekilde oturdu. Ama onun sıcaklığını hisseder hissetmez -bacağı onunkinin yanında, kalçası elbisesine değiyor, omzu onun yanında sağlam duruyor- ona her şeyi açıklayabileceğini biliyordu.

"Jens, beni dinle." Parmaklarını Jens'in parmakları arasında birleştirirken gözlerini Jens'in elinden ayırmadı. "Bu benim asım Jens, tek yüksek kartım. Sahip olduğum tek şey bu."

"Chernov'u kullanarak mı?"

"Evet."

"Pazarlık etmek için mi?"

"Evet. Onsuz hiçbir şeyim yok." "Ben varım."

Bana sahipsin. Başını adamın omzuna yasladı ve üç kelimenin içinde güvenle durmasına izin verdi.

"Bana güvenmek zorundasın," diye fısıldadı. "Hemşire olarak eğitim alabilmemin tek yolu bu. Yüzbaşı Chernov'u eğlendirmedğim sürece ailem buna izin vermez."

"Eğlendirmek mi?"

Yanağını adamın ceketinin kumaşına sürttü. "Birkaç gülümseme, birkaç dans, daha fazlası değil." Adam ellerini kızın kollarından kurtardı ve kızın parmakları kendini yoksun hissetti. "Jens, bu uzun sürmeyecek. Yakında benden ve sessizliğimden bıkacak. Sen ve ben hâlâ-"

"Hala ne?"

"Hâlâ birbirimizle konuşuyoruz."

Bir ses çıkardı, sonra kollarını ona doladı, onu kucağına aldı ve kollarında beşik gibi olana ve yüzüne bakana kadar geriye yatırdı.

"Şimdi," dedi, "birbirimizle konuşalım."

Başını eğdi ve onun dudaklarını öptü. Bir elini saçlarına götürdü ve ateşli telleri parmaklarının arasında dolaştırdı. "Görüyorsun ya," diye mırıldandı, dudakları kulağının altındaki çukurda gezinirken ve nabızı boğazında hızlanırken, "Ben de tıpkı senin tünellerin gibiyim."

"Karanlık ve zor mu?"

Saçlarını sıkıca kavradı ve bir sokak köpeği gibi kabaca salladı. "Yok etmek kolay değil."

DEVRİMCİLER ŞEHİR İÇİNDEKİ CEPLERDE ÇALIŞTI,

İhanetin sonuçlarını azaltmak için teması asgari düzeyde tutan bireysel hücrelerde. Küçük sinsi gruplar bodrumlarda toplanıyor, kötü tütün ve acı kızgınlık kokan arka odalarda bir araya geliyordu. Arkin sabırlı olmayı imkânsız buluyordu. Gıda kıtlığı daha da kötüleşiyor ve fiyatlar yükseliyordu. Sendikalar kapatılıyor, bu arada oluklar her gece hasta ve evsizlerle dolup taşıyordu. Orta sınıf aydınları reform çağrısı yapmaya devam ediyordu ve reformun asla yeterli olmayacağını öğretilmesi gerekiyordu. Sadece devrim Ruslar için iyi bir yaşam sağlayabilirdi.

Arkin'in yanında Sergeyev oturuyordu. Koluna bakıyor ve piposunu tütürüyordu. İçinde ne olduğunu sadece Tanrı biliyordu, ama pis odayı at gübresi kokusuna boğuyordu. Bir mumcu dükkânının deposundaki toplantıda on iki kişi vardı ve hava donyağı kokuyordu. Arkin boğazının arkasında kaygan ve yağlı bir tat hissedebiliyordu. Masanın başında, Japonya'ya karşı İmparatorluk Ordusu'nda savaşmış ve Çar Nikolay'ın adı her geçtiğinde tüküren, kirli sakallı bir adam olan Krazhkov oturuyordu. Diğerlerinden daha yaşlıydı ve tek bacağı vardı. Yumruğunu masaya vurdu ve sessizlik istedi.

"Arkın," diye hırladı. "Bu gece çok sessizsin. Ne haber?"

"Misillemeler başladı."

"Katil piçler!"

"Bakan Ivanov'u arabada yardımcılarından biriyle konuşurken duydum. Stolipin'in Okhrana'ya hapishaneleri ağzına kadar doldurma emri verdiğini söyledi."

Öfke sıcak bir şekilde masanın üzerine döküldü.

Onları düzene sokan Sergeyev oldu. "Yoldaşlar, onlar bize ne kadar sert baskı uygularsa, işçiler de mücadelemize o kadar destek veriyor."

"Sergeyev haklı," diye onayladı Krazhkov. "Ne zaman bir bomba yerleşirsek ya da bir el bombası atsak, Okhrana ve Çar" -köpeğini ıskalayarak yere tükürdü- "gücümüzü görüyor ve bizden korkuyor. Ama proletarya gücümüzü görüyor ve bize saygı duyuyor. Lanetli Romanovların egemenliğini yıkacak güce sahip olduğumuza inanmaya başladıklarında daha fazlası bizim tarafımıza akın edecektir."

Arkin sessizce, "Bizim sorunumuz para konusunda çaresiz olmamız," dedi. "Daha fazla ruble olmadan bu proletarya ordusunu nasıl donatacağız?"

Ama Krazhkov'un dikkati dağılmayacaktı. "Başka ne duydu?"

Arkin, "Polis sendika liderlerini ibret olsun diye cezalandırmak niyetinde," diye uyardı. "Bakan bu konuda kesin konuştu."

Krazhkov kaşlarını çatarak, "Onları hemen alarma geçireceğiz," dedi. "Bazılarını saklamak zorunda kalacağız."

Sergeyev piposunun sapıyla masaya vurdu. "Yeğenim Yusev Tarasov fabrikasında çalışıyor." Tarasov kardeşler Petersburg'daki en büyük alet yapım fabrikalarından birine sahipti ve işçileri sokakta ekmek dilenirken parlak bir Benz limuzinle dolaşıyorlardı. "Çırakların isyan etmeye hazır olduğuna yemin ediyor. Daha dün iki çocuk daha baş üstü taşıyıcının kopması sonucu öldü." Piposunu Arkin'a doğrulttu. "Biri seninle tren işini yapan çocuktu."

"Karl?"

"Hayır, şu kısa boylu çocuk, Marat. O öldü."

Arkin'ın öfkesi havadaki donyağı kadar yoğun ve boğucuydu.

Krazhkov hevesli gözlerle öne doğru eğildi. "Ne öneriyorsunuz Yoldaş Arkin?"

"Çar Nikolay, kendi halkı sokaklarda yürürken onları kesip biçmeleri için süvarilerini gönderecek kadar acımasız olabilir ama o bile Rusya'nın masum çocuklarını katletmez. Bu şehrin çıraklarını kullanmanın zamanı geldi."

TOPLANTIDAN ÇİFTLER HALİNDE AYRILDILAR. ARADA BEŞ DAKIKA

Arkin ve Sergeyev'in her biri önden gitti. Hızla kaçtılar

Karanlık bir dizi arka sokak boyunca, mum dükkanından hızlarını yavaşlatacak kadar uzaklaşana kadar ilerlediler. Hafiften kar yağıyordu ve neredeyse hiç rüzgâr yoktu, bu yüzden taneler siyah gökyüzünden tüy gibi yumuşak bir şekilde yuvarlanıyordu. Arkın onların yüzüne dokunmasını memnuniyetle karşıladı. Gözlerinin arkasındaki nabız zonkluyordu ve bu gece rüyalarının kötü olacağını biliyordu.

"Viktor," dedi Sergeyev onun yanında, "kendini suçlama. Stolypin'e yapılan saldırıya misilleme olarak sendika liderlerine yönelik tehlike için."

"Nasıl yapamam?"

"Elimize kan bulaşacağını her zaman biliyorduk. Troçki bizi bu konuda uyarmıştı."

"Bizi uyardı mı-" Dilini tuttu. Arkadaşının kendi başına yeterince sorunu vardı. "Söylesene dostum, karın nasıl? Henüz doğum yapmadı mı?"

"Her an olabilir."

Arkin Sergeyev'in sesindeki gururu duyabiliyordu ve yine o beklenmedik kıskançlığı hissetti. Kaburga kemiğinin altına çakılmış bir çivi gibi. *Bir gün,* dedi kendi kendine, *bir gün kendi kadının olacak. Ve kendi çocuğun.*

"Ona en iyi dileklerinizi ilet," diye güldü, "ve söyle ona-"

Bir el omzunu kavradı. Ciğerlerindeki nefesi kesen bir tuğla duvara çarptı. Kendi yumruğu dışarı fırladı, dizi bir kasığa çarptı. Saldırganın homurtularını duydu, omzundaki elin gevşediğini ve bir bedenin yere düştüğünü hissetti. Karanlığın içinden başka bir figür belirdi.

"Kıpırdama yoksa gözlerinin arasına bir kurşun sıkırım."

Arkin hareketsiz durdu. Sergeyev'i kontrol etmek için hızla sağına baktı ama arkadaşı çoktan hareketsiz kalmış, omuzları kar toplamıştı. Yere eğilmiş, sanki dayak yemiş gibi askıdaki koluna sarılmıştı.

"Siz piçler ne istiyorsunuz?" Arkin talep etti.

"Sizden bazı cevaplar istiyoruz."

Elinde mavzer olan adam geniş göğüslü, bira göbekli ve kas yerine et yığınları olan biriydi. Daha kısa boylu olan diğeri ise buzlu zemine yayılmış, kasıklarını tutuyor ve küfrediyordu. Yılan derisi gibi parlak siyah deri paltolar giymişlerdi ve avcılarının soğuk bakışlarına sahiptiler. Onlar Okhrana'ydı. Başka kimse değil.

"Arkin kibarca, "Soruların ne olduğuna bağlı," dedi.

Yerde yatan kişi Arkin'ın tepkisini pek hoş karşılamadı ve tökezleyerek ayağı kalktı ve Arkin'ın karnına bir dirsek indirdi.

"Bu piçi benden uzak tutun," diye hırladı Arkin, "yoksa taşaklarını koparırım." "Vroshchin, geri çekil!"

"Hangi sorular?" Arkin tekrarladı.

"Sabahın bu saatinde sokaklarda ne arıyorsun?"

Arkin omuz silkti. "Bir kart oyunu. Kötü bir şey değil. Tek sorun, aptal arkadaşımın kira parasını kaybetmiş olması ve bunu karısına söyleme düşüncesiyle kuzu gibi melemesi. Öyle değil mi Mikhail?"

Sergeyev homurdandı. Arkin güldü ve gizli polislerin sert ağızlarının alaycı bir gülümsemeye dönüştüğünü görmenin memnuniyetini yaşadı. Tetik parmağı gevşedi.

"Zaten başı yeterince belada," diye ekledi Arkin ve Sergeyev'in sırtına bir tokat atarak onu doğrulttu. "Zavallı salağı evine götüreyim." Kolunu arkadaşının sağlam dirseğinin altına soktu ve onu birkaç adım öteye savurmaya başladı. "İyi geceler. *Spokoinoi noch!*, dostlarım. Buralarda takılmak için çok soğuk." Kar lapa lapa yağıyordu ve bunun için minnettardı.

"Bekle."

Birkaç adım daha atsalar kar onları yutacaktı. "Evet?" "Duvara yaslan, ellerini başının arkasına koy."

"Ama neden-"

"Duvara karşı."

Arkin duvara yaslanarak Sergeyev'i de yanına çekti ama arkadaşının titrediğini fark etti. Okhrana memurları kaba elleriyle üzerlerini aramaya, ceplerini boşaltmaya, paltolarını açmaya devam ediyordu ve Sergeyev koruyucu elini askısının üzerine koymuştu. Arkin'in zihni hızla çalışıyordu. Doğru olmayan bir şeyler vardı.

"Nereden geldin?" diye sordu eli silahlı, etli olan. "Sana söyledim, bir kart oyunu."

"Yoksa devrimci pisliklerin toplantılarından biri mi?"

"Hayır, tabii ki hayır. Çar Nicholas'ın bakanlarından biri için çalışıyorum."

Bu, göz kırpmalarına neden oldu ve kolundaki sert tutuş bir parça gevşedi. Soğuğa rağmen sırtından ter damlıyordu. Üst kattaki pencereden düşen ve karanlığı sarı bir dilimle kesen ince ışık huzmesinde Sergeyev'in yüzündeki acıyı görebiliyordu.

"İşte! Bu da ne?" Kısa boylu polis Sergeyev'in yaralı kolunu çekiştiriyor, askıyı sürükleyerek çıkarıyordu. "Bu herifin burada sakladığı bir şey var." Adam parmaklarını bandajın üst tabakasının altına soktu ve avucunun içine sığan küçük bir tabanca çıkardı. Yağan karın içinde inci beyazı gibi parlıyordu.

Lanet olsun sana, Sergeyev. Lanet olsun sana.

Siyah ceketli adamlar dişlerini gösterdiler. Tabancalı olan kabzasını Sergeyev'in koluna vurdu ve Sergeyev hiç ses çıkarmadan yere yığıldı ama Arkin onu düşmeden yakaladı ve iki adama doğru bir koçbaşı gibi savurdu. Arkin ağırlığını itişin arkasına verdiğinde gözleri şaşkınlıkla açıldı ve kollarını savurarak topuklarının üzerinde geriye doğru kaydılar. Ayaklarının altındaki buz kazandı. İkisi de yere çakıldı. Arkin bir kafatasının betona çarptığını duydu ama kimin beyninin yeniden düzenlendiğini sormak için durmadı. Küçük silahı yerde yattığı yerden kaptı ve Sergeyev'in sağlam kolunu yakaladı.

"Koş."

Koştular. Ara sokaklara girip çıkıyor, kaygan banklardan aşağı atlıyor, kendilerini parmaklıkların ve kemerlerin altından atıyor, kalpleri gecenin dondurucu havasında geriliyordu. Her zaman ışıksız sokakları tercih ettiler. Arkin yaralı arkadaşı tarafından yavaşlatıldı ama onu bırakmayı reddederken arkalarından takipçilerinin tiz bağırışlarını ve küfürlerini duyabiliyorlardı. Arkin sadece bir kez omzunun üzerinden bakma riskini göze aldı ve kısa boylu olanın önde olduğunu gördü, yüzü koku alan bir tazi kadar keskindi. Daha şişman olan ona ayak uydurmaya çalışıyor ama başaramıyordu. Dört el ateş edildi ama hava çok karanlıktı ve mermiler her seferinde ıslık çalarak uzaklaştı.

Koşmaya ve kaçmaya devam ettiler, döndüler ve döndüler.

Sergeyev'le birlikte bir kanal köprüsünün altındaki bir noktaya tırmandılar ve kemerinin altında çömeldiler, ciğerleri dondurucu havada sürükleniyordu. Dizlerini bile kıpırdatsalar ayaklarının altındaki buz çatırdıyordu.

"Neredeyiz biz?" Sergeyev onun kulağına fısıldadı. "Hiçbir fikrim yok, ama sessiz ol."

Otuz dakika boyunca hareketsiz kaldılar, gölgeden başka bir şey değillerdi, sadece kanalın kalın buzu üzerinde gece koşusu yapan bir kediye rahatsız ettiler. Sonunda donmuş kıyıya tırmandıklarında her yer sessizdi. Kar yağışı daha ağırdı, gözlerini yakıyor ve botlarının parmak uçlarında tepelikler oluşturuyordu. Sokaklarda aceleyle ilerlediler, başlarını eğdiler.

Şehrin en karanlık bölgelerine doğru ilerlediler ve sonunda Liteiny bölgesine ulaştıklarında durdular.

Arkin kar perdesinin ardından arkadaşının gergin yüzüne baktı. "Kolun nasıl?"

"Hâlâ bağlı."

"O piçler çok zarar verdi mi?"

Sergeyev omuz silkti. "Okhrana nereye giderse gitsin, zarar verir."

"O silahı taşımamalıydın. Neden taşıdınız?"

"Bir barda bunun için iyi bir kürek değiştirdim. Daha güvende olacağımı düşündüm." Tekrar omuz silkti. "Yanılmışım."

Arkin zarif tabancayı Sergeyev'in cebine soktu. "Sat onu," diye önerdi. "Seni sadece öldürtür. Onun yerine karın için biraz yiyecek al."

"Hayır." Sergeyev özür dileyen bir yüz ifadesiyle ona geri verdi. "Sende kalsın."

Arkin itiraz etmedi. Sergeyev'in onsuz başını belaya sokma olasılığı daha düşüktü. "Kendine iyi bak dostum." Bir elini onun omzuna koydu. "Karına benden selam söyle, bebek konusunda iyi şanslar."

"Ben bunun için savaşıyorum. Oğluma daha iyi bir gelecek inşa etmek için. Teşekkür ederim, yoldaş." Garip bir şekilde söyledi. "Bana yardım ettiğin için. Eğer hapse atılırsam karım açlıktan ölecek."

Arkin başını salladı, gecenin karanlığına doğru sürüklenirken kadının şiş karnının görüntüsü zihninde canlandı, kar o kadar yoğunlu ki hava neredeyse katı bir hal almıştı. Elleri cebindeki inci kabızalı silahın etrafında kıvrılmıştı. Sergeyev haklıydı. Bu onu daha güvende hissettiriyordu.

Yirmi

PEKİ, NASIL GÖRÜNÜYORUM?"

"Bir rahibe gibi." Katya kız kardeşini eleştirel bir gözle inceledi. "Başlık yüzünden."

Valentina hemşire üniformasını tüm açılardan göstermek için olduğu yerde döndü. Beyaz ve sertti ve kendisini başka biri gibi hissetmesine neden oluyordu. Aynada, alnını düz bir çizgi halinde kesen sıkı sivilceye ve omuzlarına kadar sarkan, saçlarının her izini gizleyen düzgün keten kıvrımlara baktı. Bu onun ilk günüydü ve sinirler midesinde karıncalar gibi dolaşıyordu. Düz beyaz elbisesinin üzerindeki kolalı önlüğü sıvazladı ve Katya'ya gülümsedi.

"İyice bak."

"Neden?"

"Çünkü hastaneden döndüğümde farklı olacağım."

Katya güldü. "Kirli, pis kokulu ve ayakları yere basmayan demek istiyorsun." "Aynen öyle!"

Ancak kız kardeşler arasında geçen bakışmalar uzun s ü r e devam etti çünkü ikisi de onun kastettiği şeyin bu olmadığını biliyordu.

ST. ISABELLA' NIN HASTANESİ

KORİDORLAR. Esintili koğuşları tüm sesleri granit duvarlarının içine çekerek mekânı sessiz ve boş bırakıyor gibiydi. Seslerin mırıltısı bastırılmış, iniltiler ve öksürükler gönülsüz, sanki bu kalın duvarların içinde hayat asgari düzeyde varmış gibi. İlk gün Valentina'nın bakış açısını değiştirdi. *Sanitarka* Ivanova olarak artık bir birey değil, kayıtsız bir makinenin önemsiz bir parçasıymış gibi görünüyordu ve bu gerçeğe alışması zaman aldı. Başka şeyler bekliyordu ama

Bu. Gün bir teftişle başladı. Bir dizi hemşire sıraya dizildi ve *Medsestra* Gordanskaya'nın küçük gözleri, kusurları işaret ederken zevkle kısıldı. Ayakkabıları, önlük askılarını, yıpranmış manşetleri, tırnakları didik didik etti. Valentina ellerini gösterdi ve hiçbir hata bulamadığında sinirli bir hoşnutsuzluk puflaması duydu.

Lazımlık yemi. Gordanskaya haklıydı. Onların pis kokusunu fark etmeyi bile bırakmıştı. Ona battaniye ve çarşaflara nasıl zarf köşeleri yapılacağı, ince şiltelerin etrafına nasıl katlanacağı öğretildi, doğru yapana kadar bunları yapması ve yeniden yapması söylendi. Hastaları yatakta döndürme ve kirli çarşafları altlarından çekme alıştırmaları yaptı.

Sıra sıra üzgün korku dolu gözleri ve dağınık saçlarıyla bir kadın koğuşuna konuldu. Ama Valentina hızlı yürümeyi öğrendi. Bakmayı öğrendi, başını bir o yana bir bu yana çevirerek hastaların küçük boş işlerle meşgul olduklarını gördü. Kart oynuyor, dikiş dikiyor, ayaklarını topluyor, bir sonraki yemeklerini düşünüyorlardı. Sert vücutlar ve kapalı gözler onu tedirgin ediyordu. Kıvırcık saçlı genç bir hastanın aniden doğrulduğuna, kalbinde bir kurt olduğunu haykırdığına ve göğsündeki sargıyı yırtarak göğüslerinin çıplak ve kanlı bir şekilde sarktığına tanık oldu. Valentina yardım çağırarak yardım getirmek için koştu. Bu hatası yüzünden azarlandı ve Gordanskaya ile yüzleşmek zorunda kaldı.

"Kaçmıyorsun."

"Bağırımıyorsun."

"Panik

yapmayacaksın."

"Hastaları korkutmayın."

"Kendini aptal gibi gösterme." "St. Isabella'yı utandırmıyorsun."

"Yapamazsın."

Valentina, Gordanskaya'nın öfkesi karşısında gözlerini kırpmadan önüne baktı, elleri arkasında, ayak parmakları ayakkabılarının içinde kenetlenmişti.

"Daha iyisini yapacağım," diye yemin etti.

"Buna mecbur kalacaksın."

Yapmak zorunda kalacaktı.

Günün sonunda elleri çiğdi ve ayakları sanki köpekler onları çiğneyip tükürmüş gibi hissediyordu. Ama hiçbir hastayı öldürmeden günü tamamlamıştı. Bu bir başarıydı. Donanmasını fırlattı

Üniformasının üzerine pelerinini geçirdi, valenki botlarını giydi ve karanlık ve karlı bir dünyaya doğru tökezledi.

Petersburg şehrinin olağan hayatına devam etmesi, onunki tamamen anormalken normal bir günün hareketlerini sürdürmesi imkânsız görünüyordu. Ama at arabaları tıkırdayarak geçiyor, uşaklar arkada tutunurken birbirlerine bağıyorlardı. Tramvaylar tıngırdadı. Çocuklar yüklü kızakları çekiyor ve kar yağışı altında ışıklar parlıyordu. Hiçbir şey değişmemişti. Onun dışında.

Kapüşonunu yukarı çekti ve aceleyle merdivenlerden indi.

JENS ORADAYDI. KÖŞEDE ONU BEKLIYORDU.

sokak lambasında, tam da söz verdiği gibi. Onun kollarının arasına girdi ve yorgunluğunun ve yaptığı hatadan duyduğu utancın yok olduğunu hissetti. Alnı adamın paltosunun nemli yününe yaslanmıştı ve onun terinin ve yorgunluğunun kokusunu alabiliyordu, kendisinininkinden bin kat daha kötü.

"İyi bir gün müydü?" diye sordu.

"İyi, evet. Ağır bir dişin çekilmesinin iyi olması gibi." Güldü ve onu daha sıkı çekti.

"Ya seninki?" diye fısıldadı.

"Şimdi iyi. Günüm burada başlıyor. Gerisini unuttum. *Sanitarka* Ivanova, yorgun görünüyorsun."

"Hayır, heyecanlıyım." Ona doğru sokuldu. "Ve mutluyum."

Bir kolunu onun beline doladı ve birlikte St. Petersburg'da yürümeye başladılar, birbirlerine sarılmışlardı, güldüklerinde kar taneleri dillerine ürkütücü bir soğukluk veriyordu.

"Bana daha fazlasını anlat," dedi, "gününden bahset." "Hangisini istiyorsun? İyi haber mi, kötü haber mi?" "İyi haber."

"Bugün, şehrin kuzeyine temiz içme suyu sağlamak üzere yeni arıtma istasyonunun inşaatının bu yıl içinde başlayacağını öğrendim. Finansmanın tamamı nihayet imzalandı ve teslim edildi."

"Suyu nasıl temizliyorlar?" "Uzun versiyon mu kısa mı?"

"Kısa."

Güldü, hoşnut bir ses yuvarlanarak önünde uzayıp gidiyordu. "Ham su bir pıhtılaştırıcı ile arıtılır - eminim hangisinin olduğunu bilmek için yanıp tutuşuyorsunuzdur, bu yüzden alüminyum sülfat olduğunu söyleyerek sizi ızdırabınızdan kurtaracağım - ve sonra çökeltme tanklarına pompalanır."

"Bu kadar mı?"

"Hayır, hiçbir şekilde. Burası 1911 ve biz en gelişmiş modern teknolojiyi kullanıyoruz."

"Peki şimdi ne olacak?"

"Bu en heyecanlı kısmı."

"Sabırsızlanıyorum."

"Daha sonra hızlı kum filtrelerine verilir ve ..." Dramatik bir etki yaratmak için durakladı.

"Şimdi durma."

"Ve ozonlanmış. O yüzden," dedi geniş bir sırıtışla, "umarım zarif hanımlarınızın salonunda her çay içtiğinizde tüm bunları düşünürsünüz."

"Yemin ederim semaver musluğundan akan suya bir daha asla aynı gözle bakmayacağım." Yanağını adamın omzuna değdirdi. Nemliydi. "Kum filtreleri gerçekten de!"

Loş sokaklarda birlikte yürüdüler, kızın kalçası adamın kalçasına değiyordu. Aralarındaki boy farkı düşünüldüğünde, birbirlerine bu kadar kolay ve doğal bir şekilde uyum sağlamaları onu memnun ediyordu.

"Şimdi," dedi başını çevirip doğrudan ona bakarak, "söyle bana, günün nasıl geçti?" Kaşlarına kar taneleri takılmıştı.

"Önce bana kötü haberlerini söyle."

Başını salladı ve her zaman çok anlamlı olan ağzının kenarları aşağıya doğru kıvrıldı. Nehrin soğuk havasıyla hiçbir ilgisi olmayan bir ürperti yorgun bacaklarından aşağı aktı ve onu huzursuz etti.

"Söyle bana, Jens," diye mırıldandı.

Adam tereddüt etti ve bir an için yalan söyleyeceğini, kendisini endişelendiren her neyse onu örtbas edeceğini düşündü, ama yapmadı. Bunun yerine durdu ve onu bir elektrik direğinin belirsiz ışık çemberine doğru çekti. Pelerininin başlığı hemşirenin başlığının üzerine kaldırılmıştı ve adam

Ellerini içine soktu, saçlarına dokunabilmek için beyaz malzemeyi yerinde tutan klipsleri çekip çıkardı.

"Bir gün," dedi, "o güzel saçlarını taramak istiyorum." Parmakları saç dalgalarının arasına gömüldü. Güçlü ve yetenekli eller. Bir şeylerin nasıl yapılacağını bilen eller. "Valentina," dedi sessizce. "Senin için korkuyorum."

Eldivenli ellerini Jens'in çenesinin iki yanına yerleştirdi, sanki Jens'in ağzından çıkacak kelimeleri yönlendirebilecekmiş gibi. "Neden, Jens? Neden korkmalıyım?"

"Hemşire Ivanova, duymadınız mı?"

"Neyi duymadım mı?"

"Kolera geri döndü."

İYİ Mİ? NASILDI?"

"İyiymi anne, sorduğun için teşekkürler. Çok şey öğrendim."

Eve gelir gelmez annesini küçük okuma odasının kapısında kendisini beklerken bulduğunda şaşırılmıştı. Bordo bir gece elbisesi giymişti ve saçlarına yakut takmıştı.

"Buraya gel, lütfen, Valentina."

"Çok yorgunum anne. Lütfen önce yıkanmama ve üstümü değiştirmeme izin ver." "Hayır. Önce seninle konuşmam gerek."

"Bu kadar acil olan ne anne? Katya değil, değil mi?"

"Hayır, o senin kız kardeşin değil." Annesi üzüntüyle ona baktı. "Anlaşmanın sana düşen kısmını yerine getirmelisin." Sesi nazikti. "Yorgun olduğunu biliyorum, ama ..."

Valentina bir sonraki adımın ne olacağını anlamıştı.

"Bir saatin var Valentina. Kendini hazırlaman için."

"Neye hazırlanmak için?"

"Dışarı çıkmak için. Unutmayın, Yüzbaşı Chernov sizi akşam yemeğine götürmek için çağırıyor."

"Anne," dedi dikkatle, "Kaptan'dan akşam yemeğini erteleme nezaketini göstermesini rica eder misin? Bu gece ona eşlik edemeyeceğim."

Dürüst olmak gerekirse, düşünemeyecek kadar yorgunum, kimseyi eğlendiremeyecek kadar." "Valentina." Annesinin sesi düzdü. "Bunu kabul ettin. Hepsi bu.

ayarlandı."

"Lütfen, bugün olmaz." Chernov'un düşüncesine katlanamıyordu.

"Bize söz verdin. Bunu tutmalısınız. Bu çok önemli. Beni anlıyor musun Valentina?"

"Evet, anne. Anlıyorum."

Annesi gülümsedi ama gözleri tetikte kalmaya devam etti. "Teşekkür ederim," dedi ve kızının yanağına bir öpücük kondurup odadan çıktı. Valentina gözlerini kapattı. Yavaşça nemli pelerininin omuz dikişini kaldırdı, yüzünü ona dayadı ve içine çekti. Bu Jens miydi? Yeni bir şeyin kokusu. Yoksa hastaneden mi geliyordu?

Kaslarının yorgunluktan seğirdiğini hissederek hızla üst kata koştu. Ama odasına girdiğinde yaptığı ilk şey listeyi çıkarıp 5 numaranın üzerine bir çizgi çekmek oldu.

Anneye itaat et.

Sonra gülümseyerek bir tane daha ekledi. Üç numaraya kocaman bir çizgi. İş bulun.

KAPTAN STEPAN CHERNOV MUHTEŞEM BİR PARLAKLIKLARLA GELDİ Kapısında ailesinin armasını taşıyan ve mükemmel uyumlu iki çift at tarafından çekilen siyah bir kamyon. Onu şık bir Fransız restoranı olan Donon's'a götürdü. Adamın özel bir oda ayırttığını öğrenince telaşlandı ama endişelenmesine gerek yoktu. Adam son derece kibar ve nazikti, hatta zaman zaman tereddüt ediyordu, yalnız kaldıklarında ona ne söyleyeceğini bilemiyordu. Ona yardım etmedi.

İstiridye ve havyar eşliğinde, bozmaya çalışmadığı uzun garip sessizlikler oldu. Bir noktada göz kapakları kurşun ağırlığa dönüştü ve yavaşça aşağı indi, ancak pişmiş mersin balığı tabağına ya da hardal ve zeytin sosuna uykuya dalmamayı başardı. Kahve içerken Chernov

Öne doğru eğildi ve sabırsız bir hareketle siyah sigarasını altın filtresiyle birlikte söndürdü.

"Seni sıkıyor muyum?" diye sordu.

Soru o kadar gereksizdi ki gülmeye başladı. Bunu yapmak istememişti ama kendini tutamadı ve bir kez başladıktan sonra duramadı. İçinden kahkahalar fıskırdı. Bu yorgunluktu. Ve burada bu adamla yaptığı şeyin saçmalığı, yüksek bir fiyat etiketi taşıdığı için sarışın bir bıyıkla evlenmeye zorlanacağını düşünen babasının aptallığı.

Yüzbaşı Chernov onun karşısındaki sandalyede oturmuş, onu izliyordu. Sesleri susturmak için iki eliyle ağzını kapattı ama sesler yine de parmaklarının arasından dışarı sızıyordu. Gözyaşları yanaklarından aşağı süzülüyordu.

"Valentina, lütfen dur."

Başını salladı. Daha fazla gözyaşı.

Sigarasını yakmak için acele etmedi ve dumanın arasından onu izledi. "Demek seni eğlendiriyorum."

Yüzü masaya yaklaştı ve onu incelerken mavi gözlerinin parladığını görebiliyordu. Şaşkınlık mıydı bu? Yoksa bu kadar kötü davranmasına duyduğu öfke miydi? Hiçbir fikri yoktu.

"Evet," dedi. Kolunu ani ve dramatik bir hareketle savurarak tüm camları ve tabak çanağı yere fırlattı ve kristal parçalarının özel yemek odasında uçuşmasına neden oldu. "Şimdi önümüzde bomboş bir masa var. Yeniden başlayabiliriz, sen ve ben. Üzerine ne istersen koyabilirsin."

Güçlü kokulu siyah sigarasını içmeye devam ederken onu yakından izledi.

Kahkahalar da, boğucu can sıkıntısı gibi kesildi. Beyaz şam masa örtüsünün bir köşesini kaldırdı, gözlerini sildi ve usulca hıçkırdı.

"Bazı kurallar," dedi.

"Adlarını söyle."

"Söyleyecek bir şeyin varsa, bana söyle. Aileme değil."

Şaşırmış görünüyordu, burnundaki soluk çiller koyulaşarak küçük morluklara benziyordu. "Anlaştık."

"Babamla çoktan konuştuğunuzu biliyorum ama ben hiçbir şeyin halledilmesini istemiyorum.

On iki ay boyunca değil."

"Bütün bir yıl! Bu senin düşüncesizliğin."

"Israr ettiğim şey bu." Kendine zaman kazandırıyordu.

"O zaman kabul ediyorum."

"Teşekkür ederim."

"Şimdi benim sıram,

Valentina." Başını salladı.

"Sadece bir kural."

"Hangisi?"

"Başka adam yok. Başka adam olursa öldürürüm."

Zavallı bir kuşun yırtılmış tüyleri gibi ayaklarının dibinde duran parçalara baktı. "Bir şeyleri kırmaktan korkmuyorsun, değil mi Stepan? İstedliğini elde etmek için."

Yanaklarına ve burnunun kenarına doğru donuk bir kızarıklık yayıldı. "Ben bir askerim Valentina."

Sanki bu her şeyi açıklıyormuş gibi.

"Stepan." Konuşurken onun ağzını izledi. "Başka erkeklerle konuşsam, başka erkeklerle yürürsem, hatta başka erkeklerle dans edersem, onları ayaklarımın dibinde ölü bulmayı beklemem."

"Tabii ki hayır." Omzunu silkti, apoletleri rahatsız edici bir şekilde kayıyordu. "Öyle demek istemedim..."

Dudakları bir gülümseme oluşturdu. "Ne demek istediğini anladım."

"Peki, şimdi ne olacak? Bir gece kulübü mü? Akvaryum'u öneririm. Orayı seveceksin. Dans pistinin duvarlarında balık tankları var."

"Hayır," dedi Valentina. "Şimdi eve gidip biraz uyuyacağım."

HASTANEDEYKEN KÜÇÜK ŞEYLERİ FARK ETMEYİ ÖĞRENDİ.

Küçük belirtiler. Ağzın sarkması, tırnakların maviye dönmesi, ciltte ani bir kızarıklık, hafif bir nefes darlığı. Bunları aramayı öğrenmişti. Nefret edilen lazımlıkların kokusundaki bir değişiklik bile bir işaretti.

İlk ölüm haberi ilk haftanın sonunda geldi. İnce saçlı bir kadındı bu, hayatı işgal ettiği kadar göze batmadan çekip gitmişti ve Valentina'nın göğsüne sıçrayan keder orantısızdı.

Kendine kızgın bir şekilde savak odasına saklandı. Zavallı kadını çok az tanıyordu ama yine de gözyaşları yanaklarından aşağı akıyor ve hıçkırıklarını susturmak için ağzına ıslak bir bez tutmak zorunda kalıyordu. *Medsestra* Gordanskaya onu bu halde bulursa utancından ölecekti.

O akşam kadın merdivenlerden indiğinde Jens hemen anladı. "Valentina," dedi, "bu hiç kolay olmayacaktı."

"Biliyorum."

Onlar yürürken, adamın hızı yavaşladı. Bunun kendisi için mi yoksa ayrılık anını geciktirmek için mi olduğunu bilmiyordu. En azından bugün için, kış St. Petersburg üzerindeki etkisini azaltmıştı ve karanlık gökyüzünden ince bir çiseleme süzülüyordu, hastanenin soğuk ve kasvetli koridorlarından sonra hafif dokunuşu ve deniz kokusuyla ferahlatıyordu. Burun delikleri dezenfektan kokusundan yanıyordu.

"Ee," diye sordu, "bugün o korkunç *medsestra* nasıldı?"

"Bir köle şoförü. Bana yatakları çevirtir ve yerleri temizletirdi."

"Onun için iyi. Siz genç tembellerin ihtiyacı olan şey bu."

Valentina onu kaburgalarından dürtükledi. "Eğer böyle şeyler söylersen seni anestezi iğnesiyle sustururum."

"Oh, etkilendim. Yani şimdiden iğne yapmaya mı başladın?" "Hayır, henüz değil. Ama"-yüzünü ona doğru eğdi-"Üzerinde pratik yapabilirim sen."

Kıkırdadı ve kızın kolunu kendi kolunun arasına sokarak elini tuttu. "Benim üzerimde her şeyi uygulayabilirsin."

Adamın söyleme şekli hoşuna gitmişti. Yanından bir at geçti ve binici, "*Dobriy vecher*, iyi akşamlar," diye seslendi, sanki şnitzel pişirmek ve ateşin önünde birbirlerine yüksek sesle kitap okumak için evlerine giden sıradan bir çift *gibiydiler*. Bu düşünce kalbine tuhaf şeyler yaptı. Onun da bunu hissedip hissetmediğini merak etti.

"Katya nasıl?" Jens sordu. Beklenmedik bir soruydu.

"Sinirli. İyice huysuzlaştı."

"Neden?"

"Çünkü şu anda daha iyi. Daha az acı çekiyor." "Bu mutlu olmak için bir neden değil mi?"

"Hayır. Bu, öğretmeninin her gün gelip ona nefret ettiği matematiği yaptırdığı anlamına geliyor."

Güldü. Onun gülüşünü severdi. Kızıl saçları ve uzun bacakları kadar onun bir parçasıydı. Bazen geceleri bu kahkahanın sesi aklına gelir ve onu uyandırır. Rüyalarında yatağının ucunda oturur, kızıl saçları ay ışığında parıltı ve siyah gölgesi duvardan duvara geçerken ona bir şeyler anlatır. Ona anlattıklarının bilmesi gereken hayati şeyler olduğundan emindi ama her sabah göz kapaklarını kaldırdığı anda hepsi yok oluyordu.

"Jens," dedi bir köprüden geçerlerken, "çöken tünelde ilerleme nasıl?"

"Çok yavaş."

"Bu sizin için sinir bozucu olmalı."

Adam omuz silkti ama kadın buna kanmadı.

"Bu vesileyle Duma'nın öfkesini, eski ahşap kanalizasyon borularının bir bölümünün daha değiştirilmesi ve Neva Körfezi'ne giden eğimlerin iyileştirilmesi için daha fazla fon aktarmak üzere kullanacağım."

Bir kavşakta durmuşlardı, iki ağır at arabası yanlarından geçerken durakladılar, yağmur hayvanların kalın paltolarını parlatıyordu.

"Jens, tünellerini neden bu kadar önemsiyorsun?"

"Bu benim işim."

Güldü ve başını salladı. Pelerininin başlığı aşağı kaydı. Hemşire başörtüsünü çıkarmıştı ama üzerinde hâlâ hastane üniforması vardı. "Evet, bu senin işin ama belli ki tüneller senin için bundan daha fazlasını ifade ediyor."

Her iki elini de adamın koluna sabitledi ve yol açılmış olmasına rağmen onu kaldırımında tuttu. Yağmur giderek şiddetleniyor, karanlığın içinden süzülüyor, çatıları kaplıyor ve yollarda su birikintileri oluşturuyordu. Daha sonra buza dönüşecekti.

"Neden tünel inşa etmek istiyorsunuz? İngiltere'deki Isambard Brunel gibi köprüler yerine. O güzelim Clifton Asma Köprüsü'nü inşa etti, değil mi?"

"Etkilendim."

Parmak uçlarında durdu ve onun çenesini öptü. Hafif kirli sakal dudaklarında sert bir his uyandırdı. "Ne düşündüğümü biliyor musun?"

"O karmaşık zihninde neler döndüğünü anlat bana." "Bir teorim var. Bence kaosa düzen getirmeyi seviyorsun." "Hah! Bu oldukça iyi bir teori."

"Bir yığın tuğlayı bir tünele dönüştürürsünüz. Yeraltında borulara ihtiyaç duyan bir şehir, eğimleri hesaplırsınız. Pislik içinde batan ve bodrumlarını su basan bir sıra ev, onlara bir kanalizasyon sistemi verirsiniz. Kaostan düzen çıkarırsınız."

Yüzü hareketsizdi, gözleri onunkilere odaklanmıştı. Sadece nefesi hareket ediyor, yağmur damlalarının arasına girip çıkıyordu. Başını kaldırdı ve şehrin çatılarına baktı. Üstlerinde alçak bulutlardan oluşan bir örtü her türlü yıldız umudunu karartıyordu. "Petersburg'un kendisinin temizlenmeye ihtiyacı var. Sadece su kaynağının değil."

"Benimle gel, Jens. Bir şey görmeni istiyorum." Onun elini tuttu ve birlikte yolun karşısına koştular.

ARKIN KENDİNİ DÜKKANIN DUVARINDAN SIYIRDI

KAPI. Bir arabanın farları Valentina ve mühendisinin figürlerini seçerken, gölgelerden karla karışık yağmura doğru kaydı. Koşuyorlardı, Valentina'nın pelerini kanat gibi çırpılıyordu, sanki onun arkalarından yaklaştığını hissedebiliyorlardı, ama o hissedemediklerinden emindi. Çok dikkatliydi.

Yağmur ona iyi hizmet etti. İnsanlar, arkasına saklanabileceği siyah bir bariyer oluşturan şemsiye dalgalarının altında kaldırımlar boyunca koşuşturuyordu. Valentina ve Jens'i kolaylıkla takip etti, kıvrımlarını ve dönüşlerini izledi. Dükkânlarda durduklarında karanlık köşelerde sabırla bekledi, çıktıklarında kollarının altındaki bohçalarda ne olduğunu merak etti.

İstedikinden fazlasını gördü. Birbirlerine dokunuşlarını. Birbirlerine bakmadan duramıyorlardı, tekrar tekrar, o kadar sık ki yolda tökezleyebilirlerdi. Sanki görünmez bir iplikle birbirlerine çekilmişler gibi vücutlarının teması hiç kesilmiyordu. O her şeyi gördü.

Şimdi hızlı hareket ediyorlardı, ışısız yolları seçiyorlardı. İşini kolaylaştırıyordu.

Yirmi bir

VALENTINA'NIN DOĞRU YOLU BULMASI BAZI ZAMAN ALDI, ama İçeri girer girmez burayı tanıdı. Rüzgâr şiddetini artırmış, yüzlerine yağmur yağdırıyordu.

"Ev burası."

Jens, kadının durduğu kapıyı çalma eğilimi göstermedi. Aslında bu keşif gezisine katılmaya hiç de istekli görünmüyordu ama kadın onun onaylamayacağını farkında olarak onu bu arka sokaklara yönlendirmişti. Omuzları sert bir çizgi halindeydi.

"Burası sana göre bir yer değil Valentina. Hemşire üniforman bir kılık değiştirme değil, biliyorsun. Ne olduğunu saklamıyor. Burası senin için güvenli değil."

Ona güldü ve kaşlarını çatmasına neden oldu. "Tabii ki güvenli. Yanımda sen varsın. Bak, kapı bu."

Jens kapıyı itti ve kapı gıcırtılı bir sesle açıldı. Eşikten içeri girdiklerinde bu kez o kadar ağır bir kokuyla karşılaştılar ki Valentina mendilini burnuna götürdü. Sol taraftaki kapı kapalıydı, ama bu kez ona meydan okuyacak çocuklar yoktu, o da gidip kapıyı çaldı. İçeriden yanıt gelmedi. Jens elindeki bohçaları iterek kapının kolunu denedi ve kapı kolayca açıldı. Oda dondurucu soğuktaydı ve yarı karanlıktı, sadece bir mum ışığı isteksiz bir ışık saçıyordu. Valentina, kafatası hasarlı kadının onu ilk seferinde hoş karşılamadığını bildiği için temkinli davranmaya başladı.

"Varenka?" diye seslendi.

Gözleri karanlığa alıştığında, sessizliği içine çekti. Ne bir çocuk telaşı ne de bir bebek ciyaklaması vardı. Hırıltılı bir atın sesine benzeyen sıcak ve sert bir nefes dışında hiçbir ses yoktu. Odadaki koku koridordakinden daha kötüydü.

"Varenka?" dedi tekrar.

Yatakta bir hareket oldu. Bir el battaniyeyi çekiştirdi ve külden daha gri bir yüz yarık gözlerin arasından onlara baktı. Bu Varenka'ydı. Başında eşarp yoktu, yarı karanlıkta yara izleri görünüyordu ama kendini toparlayıp oturur pozisyona geldi.

"Defol," diye tısladı. "Beni rahat bırak."

Valentina elindeki çıra demetini bırakıp yatağa doğru koştu ve getirdiği yün battaniyenin kalın kıvrımlarını silkeledi. Ama Jens kolundan tutup onu yataktan uzaklaştırdı.

"Yapma," dedi sertçe. "Ateşi yakacağım ve sonra gideceğiz."

Valentina elini çekti. "Hayır. Şimdi buradayım, ona yumurta pişirmek istiyorum ve-"

"Git buradan." Kadın tekrar yere uzandı. Yastık yoktu. Sadece çıplak ve kirli bir şilte ile kustumuk ve daha kötü kokan yamalı bir battaniye vardı.

Valentina, "Ben artık bir hemşireyim," diye belirtti. "Yardım edebilirim."

Daha önce hiç ateş yakmamıştı. Daha önce hiç yumurta pişirmemişti. Ama şimdi bunu yapmaya kararlıydı. Jens ateşi düzenlerken o da sakince bir tava aramaya koyuldu. Jens, kibritin alevini yakalamak için yiyecekleri taşıdığı kâğıt torbaları kullanarak ocağın içine çıra serperek etkili bir şekilde hareket etti. Ateşin parıltısı odaya anında daha fazla ışık saçtı ve Valentina ürperdi. Pislikten de beter bir yerdi, bir köşede dışkıyla dolup taşan metal bir kova ve yerde kurumuş kustumuktan sarı izler vardı. Boğazında safranın yükseldiğini hissetti.

"Jens," diye mırıldandı. "Ona yiyecekleri sunacağımızı, Katya'ya yaptığı yardım için tekrar teşekkür edeceğimizi ve gideceğimizi sanıyordum. Borç iptal edildi." Etrafına bakındı. "Ama şimdi bu."

Yataktaki kadına bakarken yüzü sertleşti. "O hasta, Valentina. Ne kadar hasta olduğunu kokusundan anlayabilirsin. Burada kalırsan risk almış olursun. Nesi olduğunu bilmiyoruz ve sana da bulaşabilir-"

Parmağını onun dudaklarına götürdü. "Sadece birkaç dakika, Jens. Çabuk olacağız."

"Biliyorum," dedi. "Bu hasta yabancıyı, Katya'nı bıraktığın gibi bırakmayacaksın. Sen busun işte."

Sanki kadın kıskanç gözlerle onu izlemiyormuş gibi kollarını Valentina'ya doladı. Valentina'nın alnından öptü. Dişlerinin takırtısını susturdu. "Çabuk olacağız," diye söz verdi.

"Sen bir hemşiresin." Gülümsemesi geldiğinde, kadının iç dünyasında olağanüstü bir şey yaptı. Onları mırıldanmaya, piyano telleri gibi gerilmeye zorladı.

BİRLİKTE ÇALIŞTILAR, YAN YANA EŞARPLARINI İLMEKLEDİLER
Burunlarının ve ağızlarının etrafında, elleri eldivenlerinin içinde güvendeydi.
Sığ nefesler aldılar, ancak sokağa çıktıklarında havayı içlerine çektiler.
Gecenin havası kıyaslandığında tatlı bir tada sahipti, ancak gerçekte fabrika atıkları ve Tanrı bilir başka nelerle kokuyordu.

En kötüsü başlangıçta geldi. Valentina yatağa yaklaştı.

"Bebek nerede?" diye sordu.

Kadın kasılır gibi oldu, uzuvları acı içinde büküldü. "Öldü," dedi kadın düz bir sesle.

"Çok özür dilerim."

Valentina gözlerini kısarak yatağın uzak tarafındaki karanlığa baktı. Ancak o zaman battaniyenin kenarının altındaki üç küçük demeti seçebildi, o kadar ince ve yassıydılar ki, kumaştaki kıvrımlardan başka bir şey gibi görünmüyorlardı. Daha yakına eğildi. Demek diğer çocuklar da oradaydı.

"Uzak dur," diye tersledi kadın.

Valentina küçük, mavimsi gri yüzlere hızlıca bir göz attı ve arkasını döndü.
"Ben biraz su bulacağım," dedi. "Sokakta bir yerde tulumba olmalı."

Raftan toprak bir kâse kaptı ve aceleyle dışarı çıktı. Ancak başarabildi. En karanlık köşede o günkü yemeğini kustu, ağzını koluna sildi ve yağmurun altında durdu, yüzü yağmurun temiz soğuk esintisine dönüktü. Yataktaki çocuklar, onun paralarını büyük bir hevesle kabul etmiş olanlardı. Şimdi orada, annelerinin yanında, hareketsiz ve kaskatı yatıyorlardı. Hepsi ölmüştü. Bir su tulumbası bulup eve dönmeye çalışırken, bir sokak köpeği onun kusmuğunu yalayıp yutuyordu.

KAPI ÇARPARAK AÇILDI ve VALENTINA'YI OLDUĞU YERDEN
KALDIRDI

ocakta bir kutu daha su kaynatıyordu. Kaynadıktan sonra bile sıvı hâlâ gri ve acı görünüyordu.

"Sen de kimsin be?" Rütbe işaretleri kesilmiş, omuzları yağmurdan kararmış, asker paltosu giymiş bir adam tekmeleyerek odaya girmişti.

Tıknaz vücudunun sallanması olmasa bile sarhoş olduğu belliydi. Kumaş kasketini yere fırlattı, traşlı kafası ve kuş yumurtası gibi kahverengi beneklerle beneklenmiş teni ortaya çıktı.

"Evimde ne halt ediyorsun? Karımdan uzak dur."

Jens hemen harekete geçti. Valentina'nın elinden tavayı aldı ve pelerinini omuzlarına attı. "Biz gidiyoruz." Masanın üzerine bir avuç dolusu ruble attı. "Karınıza bir doktor bulun ve çocuklarınızı düzgün bir şekilde gömün."

"Sen." Adam Valentina'ya odaklanmaya çalışıyordu ama gözlerini kırıştırmak zorunda kaldı. "Kimsin sen? Senin gibi güzel bir şeyin burada ne işi var-"

"Gidiyor," dedi Jens. Sesi sokaktaki köpek kadar soğuktu. "Karınıza yardım etmeye geldik," dedi Valentina. "Burada olmalıydınız. ona kendin yardım et."

"Kapa çeneni!" Adam ona doğru hamle yaptı.

Onu kolaylıkla atlattı. Ama daha ayaklarını çözümeden, sıvaları çatlatan bir gürültüyle duvara çarptı ve Jens'in ön kolu boğazına saplandı.

"Şansını zorlama," diye homurdandı Jens.

"Ivan," diye feryat etti yataktaki kadın. "Lütfen, kocama zarar verme." Jens adamı serbest bıraktı. "Beni ilgilendirmiyorsun," dedi suratını ekşiterek. "Karınız bir keresinde arkadaşşıma yardım etmişti ve o da bu iyiliğe karşılık vermek istedi. Hepsi bu kadar."

"Sizi kan emici parazitler."

Jens omuz silkti ve Valentina ile Ivan'ın arasına girerek uzaklaştı. Bir sigara çıkarıp yaktı, diğerini adama fırlattı, o da yakalayıp dudaklarının arasına sıkıştırdı.

"Çalışıyor musun?" Jens sordu.

"Evet, *baba*. Her lanet gün çok çalışıyorum."

"Nerede?"

"Raspov dökümhanesinde."

"Döküm işi zordur," diye yorumladı Jens.

"Ben de öyleyim."

"Ivan," diye seslendi kadın. "Yardım ettiler. Yangına bak."

Adamın kan çanağına dönmüş gözleri ilk kez odanın içinde gezindi ve bakışları masanın üzerindeki yiyecek paketini ve raftaki yeni mumu aldı. Sonunda ocaktaki alevlere takıldı ve onları görmek onu ayıltır gibi oldu. Mumun alevine doğru ilerledi ve sigarasını içine soktu, memnuniyetle çekti ve nasırlı avuçlarını ateşin sıcaklığına doğru uzattı.

"Toplantılardan birinden geliyorsunuz, değil mi?" Jens adamın ceketinin cebinden çıkan broşürü işaret etti.

"*Baba*, var. Sana ne bundan?"

"Şimdi ne diyorlar?"

"Yakında hepinizden kurtulacağımızı söylüyorlar. Proletarya için adalet o kadar yakın ki tadını alabiliyoruz. Omuz omuza duruyoruz, silah arkadaşınız. Örgütlüyüz."

"Daha fazla saldırı mı?"

"*Da.*"

"Bolşeviklerle Menşeviklerin birbirlerini boğazladıklarını duydum."

"Yanlış duymuşsun."

Valentina, Jens'in ilgisini çektiğini hissetti. "*Beni ilgilendirmiyorsun*" demişti ama bu doğru değildi; Valentina bunu onun gözlerinde görebiliyordu.

"Jens?"

Başını salladı ama bakışlarını Ivan'dan, karısı hasta yatan bu komite ve grev adamından ayırmadı. Az önce evini temizlediği, dışkı kovalarını boşaltmasına yardım ettiği, çocukları yatağında ölü ve umursamaz yatarken o kendini aptal gibi içen bu adamdan.

"Gitme zamanı," dedi.

Jens hâlâ hareket etmemişti.

"Böyle olmak zorunda değil, Ivan," dedi. "Hükümet içinde değişim için çalışan insanlar var, Garyatan ve Kornov gibi adamlar. Endüstriyel Kalkınma Komitesi fabrika sahipleriyle görüşüyor ve işçilerin koşullarını iyileştirecek değişiklikleri zorluyor."

"Yalanlar."

"Hayır, bu doğru."

"Size yalan söylüyorlar. Fabrika sahipleri komitelerinizdeki piçlere yüklü rüşvetler veriyor. Hiçbir şey değişmiyor." Adamın yüzü umutsuzluk kıvrımlarına gömüldü. "Hiçbir şey değişmiyor. Bu işin konuşarak çözülebileceğine inanıyorsanız, sizin gibi insanlar aptaldır."

"Bunun alternatifi Nevsky'de kan nehirleri akmasıdır,
yoldaş." "Öyle olsun."

Valentina kapıya doğru yürüdü ve çekerek açtı.

"Kimsin sen?" Ivan ona sordu. "Küçük, zarif, zengin bir kız. Eminim baban önemli biridir. Yozlaşmış ve değersiz ama önemli biri."

"Bu ne cüret?" Onun yüzündeki gevşek gülümsemeyi tokatlamak istedi.

"Benim babam Bakan Ivanov, dürüst ve namuslu bir adamdır."

Jens aniden kızın omzundan tuttu ve onu sokağa doğru sürükledi.

Dondurucu yağmur yanağına buz kıracakları gibi battı.

"Valentina," diye mırıldandı onu evden uzaklaştırırken, "bunu söylememeliydin."

"Ama bu doğru. Babam dürüst bir adamdır."

"Adını söylememeliydin."

ARKIN ONLARIN YAĞMURLU SOKAKTA KAYBOLUŞUNU İZLEDİ,
Mühendisin kolu kızın beline sarılmıştı, kızın başı mühendisin omzundaydı.
Sanki birbirlerinin sahibiymişler gibi. Gözden kaybolana kadar onları izledi ve
sonra yolun karşısına, az önce çıktıkları ön kapıya doğru yürüdü.

Fazla sürmedi. Omzunu hızlıca itti ve kapı açıldı. Işık yoktu. Kapının
çatlaklarından gecenin gökyüzü süzülüyordu. Bir an durup dinledi, gözlerinin
alışmasını bekledi. Neden bu izbe ev? Onu buraya getiren neydi? Ne halt
ediyordu? Kızı eve bit ve pirelerle dolu olarak geldiğinde annesinin ne
diyeceğini merak etti.

Karşı evin kapısından, ikisinin ellerinde kokuşmuş bok ve su dolu kovalarla
içeri girip çıkmalarını izlemişti; kızın sağanak yağmur altında duvara doğru
eğilip kustuğunu görmüştü. Kız doğruca koridora geri dönmüş ve solundaki
kapıya yönelmişti. Parmak uçlarıyla dokunduğunda kapı açıldı ve içeri adım
attı.

"Çık dışarı!"

Kafası traşlı, iri yarı bir adam masaya çökmüş, kan çanağına dönmüş
gözleriyle ona bakıyordu. Yatağın üzerinde bir kadın yatıyordu ve cansız
bakışları

onu ürpertti.

"Buraya seninle konuşmaya geldim yoldaş," dedi adama, "başka bir şey değil." Bunu yapan *yoldaş* kelimesini kullanmasıydı.

"Ne hakkında konuşacağız?" diye sordu adam kuşkuyla. "Ziyaretçileriniz hakkında."

"Onlar!" Kirli parmakları siyah ekmek somunundan bir parça kopardı ve ağzına attı. "Ne olmuş onlara?"

"Neden buradaydılar?"

"Karıma ekmek ve battaniye getiriyorum. Oysa asıl ihtiyacımız olan kendi ekmeğimizi alabileceğimiz makul bir ücret." Başını masadaki kollarının üzerine koydu.

Arkın yatağa birkaç adım daha yaklaştı. Kötü kokuyordu. "Bir şey söylediler mi?" diye sordu hasta kadına.

"Nyet."

"Sana sadece hediye mi getirdiler?"

"Da."

"Neden?"

"O benim arkadaşım," diye fısıldadı.

Neredeyse kahkahalarla gülecekti. Bu kadın ve Valentina. Ama kadının yağmur altında nasıl durduğunu bir kez daha hatırladı. Ve sonra, yine de buraya dönmüştü. Sanki umurundaydı.

"Sen kimsin?" diye mırıldandı kadın.

"Babası için çalışıyorum."

"Bakan mı?"

Onlara bu kadarını söylemişti.

"Daha önce bir kez gelmişti," diye mırıldandı kadın. "Kız kardeşiyle birlikte."

Şimdi anlıyordu. Burası Popkov'un onları Morskaya'daki yürüyüş gününe kadar izlediği yer olmalıydı ve Valentina bu iyiliği unutmamıştı.

"Kocanız nerede çalışıyor?" diye sordu. "Raspov."

Şehrin kenarındaki dökümhane. Hemen masaya geri döndü, kendisi ve kocası için birer sigara yaktı, sonra onu dürterek uyandırdı.

"Al." Sigarayı uzattı.

Adam bunu kötü bir nezaketle karşıladı ve gözleri kan çanağına dönmüş bir halde doğrulup oturdu. "Hâlâ burada mısınız?" "Raspov dökümhanesinde çalışıyorsun."

"Ne olmuş yani?"

"Orada birçok ırağınız var." "Ne olmuş yani?"

Kadın aniden rmeye başladı ve Arkın hızla ayağa kalkarak kadının önüne bir çinko kase koydu. Battaniyeyi çekmek için uzandı ama şokla geri sıçradı. Üç yüz, küçük ve taş gibi gri.

"Bırak onları." Sesi zayıf bir fısıltı gibiydi.

Onun için duyduğu üzüntü göğsünde kurşun gibi yatıyordu. "Bir rahip tanıyorum," dedi usulca. "Onu buraya getirebilir miyim?"

Kadın başını sallarken perişan gözleri adama dikilmişti. Hızla kapıya yöneldi, sadece adamı omzundan sarsmak için durdu. "Uyu bakalım, yoldaş. Geri döneceğim ve seninle Raspov ırakların hakkında konuşmak istiyorum."

Adam şaşkın görünüyordu.

"Neden?" "Çünkü onlar için bir işim var."

Yirmi iki

VALENTINA DOĞRUCA EVE GITMEDİ. Gidemeyeceğini söyledi, Henüz değil. Jens onu bir *drozhky*'ye bindirip kendi dairesine götürdü ama bunu yapmanın uygunsuzluğunun son derece farkındaydı. Hava karardıktan sonra yanında refakatçisi olmayan genç bir kadın, ama ikisi de şu anda halka açık bir yerde, yabancıların gözleri onun dağınık ve lekeli görünümünü incelerken yüzleşmeye dayanamazdı.

"Valentina," dedi, "saçını kurutmama izin ver."

Derin bir koltuğa oturmuştu ve koltuğun yüksek kenarları küçük bedenini yutuyordu. Elleri kucağında kemik gibi bembeyaz duruyordu. Adam elinde bir havluyla ona yaklaştı ve kadın ilk kez başını kaldırıp ona baktı, koyu renk gözleri hızla parladı. Adam saçlarını çözüp havluyla nemli tellerini okşarken kadının sessizliğini korumasına izin verdi; yavaş ritmik hareketlerle saçlarının en ıslak olduğu başının tepesinden aşağı doğru iniyordu. Saçlar, kafa derisine yapışan ve kafatasının zarif şeklini ortaya çıkaran yoğun dalgalar halinde dökülüyordu. Saçlarını, parmaklarıyla alay edercesine dans edip kıvrıldıkları uçlarına kadar kuruttu.

Görevin mahremiyeti muazzamdı, bir öpücükten bile daha mahremdi.

Adam kadının sandalyesinin koluna tünedi ve o saçlarını kuruturken kadın başını hafifçe eğerek oturdu, böylece zaman zaman saç telleri öne düşerek boynunun soluk ince gövdesini ortaya çıkarıyordu. Bir noktada, başının tepesini nazikçe ovarken sabit tutmak için çenesini ellerinin arasına aldı, ama yine de hiçbir şey söylemedi. Sanki oraya aitmiş gibi çenesini avucunun içinde bıraktı. Koyu renkli yeleyi kuruduktan sonra da önce havluyla, sonra eliyle okşamaya devam etti. Onu kaldırdığında parıldayan derinliklerinde kıvılcımlar saçı ve ışığın huzursuz bir gece gökyüzündeki ay ışığı gibi içinde dalgalanmasıyla onu büyüledi. Elindeki ipeksi hissin tadını çıkardı. ve parmaklarının arasında mürekkep gibi yumuşak bir şekilde kayması.

Başını aşağı eğdi ve onun ensesini öptü.

NASIL BÖYLE YAŞIYORLAR?"

Artık konuşuyordu. Adam ona *pirozski* ve bir bardak sıcak çikolata vermiş, onu saklandığı karanlık yerden çıkarmaya çalışıyordu. Karşısındaki kanepeye oturmuş, bacaklarını uzatmış ve bileklerinden çaprazlamış, bir kadeh kırmızı şarabın tadını çıkarıyordu. Onun dikkatini dağıtmaya çalışıyordu.

"Biliyor musunuz?" diye sordu, "Fransa'da üretilen şarabın yarısından fazlası Rusya'ya gönderiliyor. Buna inanabiliyor musunuz? Dünyadaki diğer tüm uluslardan daha fazla şarap içiyoruz."

Kendini sık sık *biz* kelimesini kullanırken yakalıyordu. *Biz Ruslar. Bizim ülkemiz.* Sanki onlardan biriymiş gibi, Perm'den ya da Tver'den biriymiş gibi.

"Bu şekilde yaşayamazdım," dedi gözlerini ateşe dikerek. "Bu şekilde değil." Onun bu işin peşini bırakmayacağını biliyordu.

"Hepimiz yaşıyoruz," diye cevap verdi sessizce, "elimizden gelenin en iyisini yaparak." "Ölmeyi tercih ederim."

"Bundan şüpheliyim. Ve her neyse," diye ekledi, "her gün gelir ve senin için ateşini yakardım. Ve yağmur yağdığında saçlarını kurutur, rüzgâr yakaladığında düğümleri çözerdim."

Başını kaldırdı.

"Sonra yaz geldiğinde," diye devam etti, "Anichkov Sarayı'ndaki ışıltılı balolara ya da Donon'un lüks yemeklerine ya da pırlantalı gece elbiseleriyle bale gecelerine katılmak yerine, seni paçavraların içinde Neva kıyısındaki sakin bir yere götürürdüm ve haşlanmış yumurta yer, ayaklarımızı nehirde sarkıttık."

Başını çevirdi. Gözleri onunkilerle buluştu. "Peki ya müzik?" diye sordu ciddi bir sesle. "Senin bu yeni dünyanda müzik olacak mı? Yoksa benim için piyano, opera ya da bale yok mu?"

"Tabii ki müzik olacaktı," diye gülümsedi ona. "Sen benim için ayak bileklerimizden akan suyun müziği eşliğinde şarkı söyledin, ben de sana kemanımla eşlik ederdim."

Ağzı açık kaldı. "Keman mı çalıyorsun?"

"Tam olarak çalmak değil. Daha çok, karşılaştırıldığında bir erkek kedinin müzikal açıdan başarılı görünmesini sağlayan birkaç cırlak nota çıkarmak gibi. Ama," diye acele etti

"Kendimi geliştireceğim, söz veriyorum."

Kadın güldü. "Daha önce Neva Nehri'ne dikkat etmem konusunda beni uyarmıştın," diye belirtti. "Bana kirli olduğunu söylemiştin."

"Sizi doğru noktalara yönlendirecek bir kanalizasyon tüneli mühendisine sahip olmanın avantajı da bu. Kirlenmiş akıntıların ulaşamadığı tüm gizli köşeleri biliyorum."

"Gerçekten bu kadar kirli mi?"

Bu konuşmayı yapmak istemiyordu. Omuz silkti. "Daha temiz olabilir."

"Bir de bana sor."

"Senin için kemanımı çalmayı tercih ederim."

Gözleri bozuk para gibi yuvarlaklaştı ve adam utandı. Sadece bir ziyaretçi fare onun çalışını dinlemişti. Dizlerini göğsüne doğru çekti ve küçük çenesini inatçı bir eğimle dizlerinin üzerinde dengeledi. Adam onu kucağına alıp cebine koymak istedi.

"Çal," diye emretti.

Ayağa kalktı, Romanov grandüşeslerinden birine şapka çıkarır gibi özenli bir hareketle derin bir selam verdi ve "Tamamen hizmetinizdeyim matmazel," dedi.

Ciddiydi. Ama kızın henüz bunu bildiğinden emin değildi.

YAPMA!" JENS ISRAR ETTİ. "Elimde değil."

"Bu çok kaba."

"Biliyorum." Valentina yine büyük bir kahkaha tufanına kapıldı. "İnsan kulağı için kaba!"

"Kastettiğim bu değildi."

Jens kaşlarını sertçe çattı, kemanının yayını boynuna doğru zıplattı ve ayağıyla cilalı döşeme tahtalarına sabırsızlıkla vurdu. Odanın ortasında durmuş, kemanını çenesinin altına sıkıştırmış, eski bir dost kadar rahattı. Bizet'nin *Toreador şarkısı*'nın bir bölümünü onun için çalışıyordu, ama buna pek dikkat etmiyordu. Çok canlıydı ve

onun gülüşü; tek önemseddiği buydu. Bugün çok şey görmüştü. Şimdi gülmesini istiyordu. O da bunu bir çocuğun vazgeçmişliğiyle yaptı. Burnu pembeleşti, güzel ağzı kocaman açıldı ve gözleri yaşlarla parlayarak buruştu. Ve onun sevgiyle kurutup düzelttiği koyu parlak saç kanatları gevşedi ve gürültülü kahkahalarla sallanırken etrafında uçuşmaya başladı.

Hâlâ gençti; bunu kendine hatırlatmak zorundaydı. Genç ve savunmasız.

Kemanını ve yayını bir takırtıyla masanın üzerine bıraktı, tek kişilik dinleyicisine hiddetle baktı ve kollarını göğsünde kavuşturmuş, sert ve kırgın bir şekilde oturduğu kanepeye doğru yürüdü. Ama kadın bir an bile aldanmadı. Kendini sandalyeden fırlattı ve aç bir kedi gibi adamın yanındaki kanepeye atladı. Bir elini onun bileğine koydu ve kollarını birbirinden ayırdı.

"Bu parmaklara ders vermeliyiz," diye güldü, sol elini kaldırarak, "bu suçlulara!" Kadın sevinçle başını geriye attı ve gözlerini ona dikti, sonra da her bir suçlunun ucunu sanki onları affediyormuş gibi şefkatle dudaklarına bastırdı. "Onlara ne yaptıklarını bilmeyi öğret."

Ne yaptığını biliyor muydu, diye merak etti. "Sana bir öğretmen bulacağım," diye ilan etti.

"Bana öğretemez misin?"

"Hayır, hayır." Ona sıırttı. "Zaten birbirimize bağarmaktan başka bir şey yapmayız."

Kızın pembe burnunu cimcikledi. "Bu eğlenceli olabilir."

"Dr. Fedorin'in kızı Anna'ya piyano öğretirken bağırmiyorum ama bunun nedeni onun uslu olması. Sizin uslu olmayacağınıza dair içimde bir his var."

Gözleri birbirini tuttu ve dudaklarının arasından küçük bir nefesin sızdığını duyduğunda anın çok uzun sürdüğünü anladı. Gözlerini kaçırđı çünkü kız onun içindekinin çok fazlasını görmüştü.

"Valentina, seni eve götürme vakti geldi."

Göz kapaklarını yarı indirmiş, sık kirpiklerinin arasından ona bakıyordu ve adam şimdi ayağa kalkmazsa bunu asla yapamayacağından emindi. İlk adım olarak elini uzattı ama kadının yüzündeki ifade onu oturduğu yerde dondurdu. Çırılçıplaktı. Ona olan ihtiyacını açıkça ortaya koyuyordu, karanlık ve çaresiz.

"Jens," diye fısıldadı, gözleri onunkilere sabitlenmişti, "seni kaybetmekten korkuyorum."

"Beni asla kaybetmeyeceksin, aşkım. Sen ve ben birbirimize aitiz. Bunun farkında değil misin?"

Bir kolunu ona dolayarak yaklaştırdı, o da ona doğru eğildi ve kalp atışlarını dinlemeye çalışır gibi başını göğsüne yasladı. Adam onu orada tuttu. Odada sadece nefes alış verişleri duyuluyordu, hafif ve eşit, birbirlerine nefes nefese uyuyorlardı. Uzun bir süre bu şekilde oturdular, ateşin ışığının yaklaşan, dizlerini dürten ve ayakkabıllarının içine saklanan gölgeleri fırlatmasını izlediler. Jens onun başının tepesini öptü, sıcak ve misk kokuluydu.

"Jens." Sesi kalındı. "Bana kim olduğunu söyle."

Daha önce hiç kimse ona böyle bir soru sormamıştı. Bunu düşündü ve konuşmaya başladı. Danimarka'da teknelerde ve sahillerde geçen çocukluğundan, çakıl taşlarıyla, kayalarla, dalgaların sürüklediği odunlarla bir şeyler inşa etmekten bahsetti. Ona ödül kazandıran bir köprü tasarımından, batan ve neredeyse onu ve köpeğini körfezde boğmayı başaran bir tekneden bahsetti. Motorlara, makinelere, hareketli parçaları olan her şeye olan tutkusunu itiraf etti. Amerika'daki Wright kardeşler ve Fransa'daki Louis Blériot hakkında konuştu.

"Uçak uçuşu," dedi. "Gelecek bu. Göreceksiniz." Onun gülümsediğini hissetti. Ona inanmamıştı.

"Ailen mi?" diye sordu.

O kısmı kısa tuttu. Babasının Kopenhag'daki matbaa işi, Jens onun yerine mühendislik okumak istediğini söylediğinde yaptıkları tartışmalar. Annesinin nazik kahverengi gözlerindeki hayal kırıklığı. Onlara hâlâ ayda bir mektup yazıyordu ama beş yıldır Danimarka'ya gitmemişti.

"Ben artık Rus'um," diye ilan etti.

"Bir zürafa kadar Rus."

Ona daha çok Rusya'ya dair umutlarından ve Rusya'nın şiddet yoluyla değil, konuşarak ve uzlaşarak istikrara kavuşmasına duyduğu özleminden bahsetti. Ama geleceğinden emin olduğu savaştan hiç söz etmedi; korkularını ondan sakladı. Yavaş yavaş başının göğsündeki ağırlığının arttığını hissetti ve vücudunun kendi hatlarının içinde eridiğini sezdi. Kızın kalçası adamın kalçasına değiyordu.

"Bana kontesin oğlundan bahset."

İşte o zaman ona Aleksey'den bahsetti.

"Alexei, Kontes Serova'nın oğlu, sadece altı yaşında. Onu seversin Valentina. Çok cesur biri." Parmakları Valentina'nın ince omzunu okşadı. "Senin gibi," dedi nefesinin altında. "Tıpkı senin gibi. Alexei'yi terk edemeyeceğimi anlamalısın aşkım. Çocuğa sırtımı dönemem. Babası Kont Serov, sadece saraydaki şatafatlı hayatını ve İngiliz Rıhtımı'ndaki lüks dairesinde yaşayan metresini önemsiyor. Kontes kızgın. Çocuğa kızıyor çünkü ..."

Sözlerinin havada kalmasına izin verdi. Natalia Serova'nın duyguları bu kadar basit bir şekilde çözülemeyecek kadar karmaşıktı. Dudaklarını Valentina'nın yanağına dayadı, üniformasından yükselen hastane kokusunu bir kez daha içine çekti ve iki kolunu Valentina'ya dolayarak onu sarstı. "Cömert ol Valentina," diye fısıldadı. "Alexei'nin bende kalmasına izin ver. Çocuğu sevmeye başladım ve annesiyle yaptığım hataların suçlusu o değil. O ve ben bittik. Bundan asla şüphe etme."

Şaşkınlık içinde bu konuya hiç dokunmadı. Bunun yerine ağzını onunkine doğru kaldırdı ve onu şiddetle öptü, diğer dudakların tüm anısını sildi, kendi dudaklarının izini sürdü. Hak iddia ediyordu. Parmakları gömleğinin düğmelerini çözdü, düğmelerin üzerinde tökezledi ve avuç içleri ilk başta çekingen bir şekilde onun tenine dokundu. Ama adam elini omurgasında gezdirip üniformasının altındaki narin kıvrımları aradığında, kadın daha da cesaretlendi. Elleri onun çıplak göğsünü okşadı ve dudakları kalbinin atışını takip etti.

Onun boynunu öptü, teninin tadına baktı, saçlarının kaburgalarının üzerinde ipek iplikler gibi iz bıraktığını hissetti ve onun misk kokusunu aldı. Üniformasının değil, onun, içindeki ince, aç yaratığın kokusunu. Ona duyduğu arzu damarlarında dolaştı ve kendini ayağa kalkmaya zorladı.

"Hayır, Valentina." Kelimeler kabaca çıkmıştı. "Hayır, tatlı aşkım, daha çok gençsin. Eve gitmelisin." Bu sözler ona pahalıya patladı.

Bakışları ona o kadar dikkatle sabitlenmişti ki, gözlerini kaçırmak için kendini zorlamak zorunda kaldı. Yine de sesi yumuşak ve alaycıydı.

"Bir kadınla ilk kez seviştiğinizde kaç yaşındaydınız?" "Konu bu değil."

"Bence öyle. Sen kendin için bir karar verdin. Şimdi ben de aynısını yapıyorum."

Yavaşça ayağa kalktı ve tereddüt etmeden manşetlerindeki ve korsajındaki birçok düğmeyi çözmeye başladı. Ona bakmadı ama sanki odasında yalnızmış gibi yaptığı işe konsantre oldu. Adam orada durdu, sırtı ateşe dönüktü ve onu izledi. Kolu bir kolun içinden çıktığında onu izledi ve omzunun soluk gizli derisini, ateş ışığında nasıl parladığını, taze ve ayran kadar pürüzsüz olduğunu ilk kez gördü.

Kadının elbisesinin bağcıklarını çözüşünü izledi ve kaşkorse altında kaburgalarının şeklini net bir şekilde görebildi. Kadının yün çoraplarını çıkarışını, uzun bir alışkanlığın verdiği rahatlıkla tek ayağı üzerinde dengede duruşunu, her bir çorabı özenle yuvarlayarak ince beyaz kalçalarını ortaya çıkarışını izledi. Nefes almış olmalıydı ama bunun farkında değildi. Kalbi atmaya devam etmiş olmalıydı ama durduğundan emindi. Sanki o an için onu izlemekten başka bir şey yapma yeteneğini kaybetmişti.

Başını eğdi, saçlarının zarif örtüsünün öne doğru düşmesine izin verdi, böylece son giysilerinden sıyrılırken yüzündeki ifadeyi göremedi. Kadın adamın önünde çıplak duruyordu ve Tanrı onu affetsin, adam onu kendi canından daha çok istiyordu.

"Çok güzelsin," dedi usulca.

Başını kaldırdı ve ona gülümsedi. Yanakları kızarmış ve gözleri hiç görmediği kadar koyulaşmıştı. Nefesi kısa ve hızlı soluklarla geliyordu. Eğer dudaklarını onunkilere değdirirse, sıcak olacağını biliyordu.

"Seni seviyorum," dedi.

İfadesinin çıplaklığı güzel vücudundan daha baskındı. Sadeliğiyle çıplaktı. Güveniyle. Eğildi, ateşin önünde kurumakta olan pelerinini aldı ve ona doğru yürüdü. O kadar yakındı ki, genç göğüslerinin arasında belli belirsiz bir nem parıltısı görebiliyordu.

"Valentina, eğer hemen buna sarınmazsan," dedi sert bir sesle, pelerini omuzlarından geçirip çenesinin altından geçirerek, "seni ateşin önünde ırzına geçerim." Kızın gözlerindeki ifadeye bakmayı reddetti. "Şimdi ben bize içki getirirken sen de o enfes kıyafetlerini bir kez daha giy."

Odadan çıktı. Mutfakta lavaboya eğildi, soğuk su akıttı ve yüzüne ve boğazına sıçrattı. Kendine bir kadeh votka doldurdu ve kana kana içti.

"Valentina," diye mırıldandı, "bana ne yaptın?"

Ona zaman tanıldı. Birkaç dakika geçtikten sonra, nabızı biraz daha düzene girdiğinde ve onun giyinmiş olacağını düşündüğünde, kendi içkisini yeniden doldurdu, onun için de bir limonata doldurdu ve her iki elinde birer bardakla odaya geri döndü. Hemen uzun bir inilti duydu. Işık kapalıydı ve kız ateşin önündeki ren geyiği kilimine uzanmış, alevlerin parıltısı teninin üzerinde dans ediyor, çıplak vücudunu altın rengine boyuyordu. Onu geniş bir gülümseme karşıladı.

"Bütün Vikingler kadınlarının ırzına geçmekte bu kadar yavaş mıdır?"

CILDI DAHA ÖNCE ÖLÜ MÜYDÜ?

Öyle olmalıydı. Solgun, cansız ve gevşek. Çünkü ren geyiği halısının üzerinde Valentina'nın mümkün olduğunu bilmediği bir şekilde canlandı. Vücudunun üzerindeki bu olağanüstü örtüyü artık kendisine ait olarak tanımlıyordu. Her bir gözenek, her bir ince katman, keşfedilmemiş her bir pürüzsüz kısım, sadece Jens'in dudaklarının dokunuşuyla hayat bulacak ayrı bir varoluşa sahipti. Boğazının çukuru, dirseğinin iç kıvrımı, her bir kaburganın üzerindeki ince kaplama. Şimdi yaşamla titreşiyorlardı. Her bir göğsünün altını öptüğünde, dili meme ucuna doğru daireler çizerken ılık ve nemliydi, sanki derisi yeniden şekillenmeye başlamıştı. Deriden başka bir şeye dönüşüyordu.

Parmaklarıyla gömleğini omuzlarından sıyırdı ve ellerinin düz kısmını göğsüne, sırtına koyarak kas çıkıntılarını hissetti. Adamın yapısını, sinirlerini, kemiklerinin sert hatlarını keşfediyor, elleri adamın mahrem şeklini öğreniyordu. Onun içindeki sıcaklığı hissedebiliyordu. Yoksa bu kendisinden mi yayılıyordu, kalbinden parmak uçlarına doğru hızla akan kandan mı?

Diliyle adamın kemer tokasından boğazına uzanan bakır rengi buklelerin tadına baktığında, adam daha önce hiç duymadığı bir ses çıkardı. Bu ses ciğerlerinin derinliklerinde bir yerden sekti ve bir şekilde onun bir parçası oldu, kafasının içinde davul çalmaya başladı.

Hızla giysilerini çıkardı ve Thor'un çekicinin kulaklarında yankılanmasına benzer bir sesle onu yatağına taşıdı.

VALENTINA GITMEK İSTEMEDİ. AMA ONU JENS YAPTI. O da Vücudunu kalkmaya, onun kokan çarşaflarını terk etmeye, başını onun yastığının sıcak kıvrımından kaldırmaya nasıl ikna ettiğini bilmiyordu. Adam onu arabasına bindirip babasının evine geri götürürken teni hâlâ onun dokunuşunu hissediyor ve bedeni hâlâ zevkten titriyordu. Uşak kapıyı açtığında, o ndaki değişikliği görebildiğinden, üzerindeki misk kokusunu alabildiğinden emindi ve aceleyle koridoru geçti.

"Valentina!"

Durdu, bir ayağı en alttaki merdivendeydi ve dağınık görüntüsünün farkındaydı. Odasına görünmeden ulaşmayı düşünmüştü. "Evet, baba?"

Yüzü kızarmış bir halde misafir odasının kapısında duruyordu. Gece kıyafetlerini giymişti ve elinde tuttuğu bir kadeh şampanyayı ona doğru fırlatarak beyaz yeleğinden aşağı altın rengi damlalar dökülmesine neden oldu.

"Valentina, geç oldu."

"Evet, baba."

"Nerelerdeydin?"

"Hastanede, St. Isabella'da." "Bu saate kadar mı?"

"Acil bir durum vardı. Fabrikalardan birinde bir kaza oldu." Yalan söylemekte hiç iyi değildi.

Üniformasını tiksintiyle inceledi. "Görünüşüne bakılırsa önlüğünle temizlemişsin."

"Hayır, baba."

Onu kışkırtmak istemiyordu, bu sefer olmazdı. Dudaklarını terk etmeyen gülümseme onun için değildi, ama bunu bilmemesi gerekiyordu, bu yüzden dostane bir ifadeyle ona doğru ilerledi. Yürüyüşü dengesizdi.

"Senin için bir şeyim var." Cebini karıştırdı ve sonunda küçük katlanmış bir mektup çıkardı. "Yüzbaşı Chernov'dan."

Dönmek, merdivenlerden yukarı koşmak, kendini yatağına atmak ve Yüzbaşı Chernov'un zihnine yaklaşmasına izin vermemek istedi. Aklı başka biriyle doluydu. Parmakları yanında asılı kaldı.

"Al şunu, kızım."

"İstemiyorum baba."

"Al şu lanet mektubu."

Aralarında geziniyordu, solgun ve ısrarcıydı. Parmakları hareket etmedi.

"Yarın okurum baba. Bu gece çok yorgunum."

"Şimdi benim önümde okumanızı istiyorum."

Ona bakmadı. Siyah rugan ayakkabılarına baktı, avizenin dikenli ışıkları pırıl pırıl yüzeylerinden ona geri yansıyor. Kadın elini uzattı ve adam katlanmış kâğıdı elinin içine soktu. Kadın kâğıdı orada bıraktı.

"Okuyun lütfen."

Yavaşça mektubu açtı ve koyu siyah bir elin yazdığı kelimeler gözlerinin önünde belirdi ama bulanık kaldılar. Onlara odaklanmayı reddetti.

"Eee?"

Başını iki yana salladı.

Mektubu aldı ve yüksek sesle okudu. "*Sevgili Valentina, . . .*" "Ben onun *sevgilisi* değilim." Sesi alçak ve bağlantısız çıkmıştı. Babası fark etmemişti.

"*Sevgili Valentina'm,*

Bugün sizi arama cüretinde bulundum ancak evde değildiniz. Umarım iyisinizdir ve şehirde devriye gezen, sokak barikatlarını söken ve asi toplantıları dağıtan askeri varlıktan rahatsız olmamışsınızdır. Endişelenme sevgili Valentina, bu sıkıntılı ve sorunlu zamanlarda seni güvende tutmayı kişisel görevim haline getiriyorum.

Kışlık Saray'da büyük bir imparatorluk balosu düzenlenecek ve önümüzdeki Çarşamba akşamı bana eşlik ederseniz büyük onur duyarım.

Geçen akşam size eşlik etme zevkini tattırdığınız için teşekkür ederim.

Saygılarımla,

Stepan Chernov."

Babası başını salladı ve memnuniyeti yanaklarına pembe çizgiler halinde yayıldı. Göğsü kabarmıştı. Onun kendisinden memnun olduğunu görebiliyordu. "İyi iş çıkardın Valentina."

"Baba, biliyorum ki her baba kızının iyi bir evlilik yapmasını ister."

Kadehini ona doğru kaldırdı. "Gerçekten de öyle."

"Anladığım kadarıyla benim için en iyisini istiyorsun." "Aferin kızıma."

Bir adım öne çıkıp kolunu onun omuzlarına doladı ve listesinin görüntüsü zihninde canlandı. Sonunda babasının kendisini affetmesini sağlamanın ne kadar kolay olacağını düşündü.

"Ama baba, lütfen beni zorlama-"

Güldü ve mektubun köşesiyle kızın yanağını gıdıkladı. "Sus, çocuğum, sus." Yaklaştı ve yanağından öptü.

"Baba" -uzaklaştı ve pelerinini vücuduna sımsıkı sararak kendini ondan izole etti- "lütfen Yüzbaşı Chernov'a üzgün olduğumu söyle, ama-"

"Nicholai, buraya bir daha gelecek misin?"

Bu bir kadın sesiydi, hafif ve hafif bulamaçlı. Salondan gelen bu sesi yumuşak, baştan çıkarıcı bir kahkaha ve bardağa vuran bir şişenin çınlaması izledi. Bu annesi değildi. Ama babasında hiçbir utanma belirtisi yoktu ve büyük kızını izlerken kara gözleri keyifle parlıyordu. Pelerinin kenarını tuttuğu bileğinin arkasını okşadı, şefkatli bir baba dokunuşuydu bu.

"Şaşırmış gibi bakma Valentina. Evlilikler böyle yürür. Stepan Chernov'la evlendiğinizde, annen gibi sen de bu fikre alışacaksın. Hayır, yapma-"

Ama kadın gitmişti. Merdivenleri ikişer ikişer çıkarak onu mektubu ve kadınıyla baş başa bıraktı.

KIRLI KIYAFETLERİ YERDE DURUYORDU.

Hizmetçinin alması için daha önce binlerce kez düşürmüştü. Ama bu kez halının üzerinde bir ölü gibi yatan kirli üniformaya bakıp gardırobunda ütülü ve temiz bir şekilde asılı duran üniformayı hayal ettiğinde kaşlarını çatı. Eğildi, kirli giysileri aldı, katladı ve

Olga içeri girdiğinde bulması için yığını düzgünce bir sandalyenin üzerine yerleştirdi. Küçük şeyler. Fark yaratıyorlardı. Artık onları fark ediyordu.

Yatağı kıvrılıp dizlerine sarılana kadar zihninin akıp gitmesine izin vermedi. Gözleri kapandı ve bir anda farklı bir yastıkta, farklı bir yatakta, farklı bir hayattaydı. Vücudu Jens için ağrıyordu, boğazından çiğ bir inilti çıkaran keskin, itici bir ağrı. Jens'in sıcaklığı hâlâ içindeydi, kalçalarını huzursuz ediyor, kıpırdamadan durmasına engel oluyordu.

Böyle olacağı hakkında hiçbir fikri yoktu. İstemek. Onun her dokunuşunu hatırlıyordu. Dudakları göğüslerini okşuyor, elleri okşuyor ve vücudu kendi vücudu yerine onun vücuduna dönüşene kadar onu ikna ediyordu. Onu memnun etme, onu tatma, ona sahip olma arzusu. Dudakları onu sahipleniyordu. Bedeni ve ruhu ona öylesine bağılıydı ki, burada tek başına yatmak sadece yarım bir insan olmak, sadece yarım bir hayata sahip olmak gibiydi.

"Jens," diye fısıldadı karanlığa. "Senden asla vazgeçemeyeceğim."

Katya için bile.

Yirmi üç

KAR, BEYAZ TABAKALAR HALİNDE KIVRILA KIVRILA YAĞIYOR, ILERİ DOĞRU DALGALANIYORDU.

Ani şiddetli enerji patlamaları, ardından bir sonraki saldırıdan önce birliklerini toplayan bir ordu gibi geri çekilme. Çatılar ve yollar bembeyaz parlıyordu ve yıllar önce Büyük Petro tarafından pis bir bataklıktan yaratılan şehir, çarın kendi kuğularından biri kadar zarif ve şık görünüyordu.

Arkın onun güzelliğini fark etmedi. Onun dikkatini çeken koyu renkli polis üniformalarıydı. Sokak köşelerinde ikişer üçer toplanıyorlardı, gözleri kurt gibi tetikteydi. Onları henüz beklemiyordu. Hızlı hareket etmişlerdi, bu onu şaşırtmıştı ve gergindiler. Raspov'un çırakları yürüyüşe geçmişti, sokaklarda tepiniyorlardı, tasmalarından kurtulmuş köpekler gibi gürültülü ve kabadayıldılar, onlara öğrettiği sloganları atıyor, bağırıyor ve el yapımı pankartlarını sallıyorlardı.

"Bize adalet verin!"

"Birlikte savaşırsınız! Birlikte kazanırsınız!" "Adil bir ücret talep ediyoruz!" "İşçiler için zafer!"

Tekrar ve tekrar birleşen sesleri kalplerinin en sevdiği kelimeleri haykırıyordu: "Bize ekmek verin! *Khleb!*"

Cılız birer iskeletten başka bir şey değillerdi; Rus kışından koruyamayacak kadar ince paltoların içinde bir deri bir kemik yığını. Çok genç olmalarına rağmen kaderlerine boyun eğmişlerdi. Bu onun kalbini kızdırmıştı. Onları, birlikte çalışırlarsa dökümhanelerindeki korkunç koşulları değiştirebileceklerine ikna etmek için tüm ikna edici gücünü kullanmıştı. Düz beyaz yüzler ilk başta çaresiz, umutsuz gözlerle ona bakmıştı.

Aç karınlarına ateş koymasına yardım eden kişi Karl'dı, makinistin küçük oğlu, onunla birlikte trenden sandığı toplamıştı. Sadece on altı yaşındaydı ama şimdiden anlamıştı.

"Yoldaşlar, her şey değişebilir," demişti Arkın onlara. Dökümhanenin buzlu avlusunda bir kutunun üzerinde duruyordu ve yüzlerine çarpan karla karışan heyecanlarını hissedebiliyordu. "Onları değiştirebilirsiniz. Siz

Gerçek güce sahip olanlar işçilerdir; yeter ki siz onu kullanacak cesarete sahip olun."

"Kardeşlerim," diye bağırıyordu genç Karl, "yoldaşımızı dinleyin. Efendilerimiz bize farelerden daha kötü davranıyor. Dün Paşın elinin yarısını kaybetti, geçen hafta Grigoriev boynundaki deriyi kaybetti. Sıradaki kim olacak?"

"Saatler çok uzun," dedi Arkin. "Hatalar yapılıyor." "İş güvenliği yok," diye ekledi Karl.

"Şikayet etmeye hakkım yok."

"Su yok. İçerisi cehennem gibi sıcak."

"Efendilerinizin umurunda mı?" Arkin yumruğuyla beyaz havada bir delik açtı.

"Hayır," diye bağırdı genç sesler.

"Öyleyse onlara umursamayı öğretelim," diye bağırdı Karl.

İşte o zaman yürümeye başladılar. Ivan Sidorov dökümhanenin kapısında durmuş, ona saygıyla bakıyordu. Sarhoş olmadığı ve bir masanın üzerine yayılmadığı zamanlarda çok farklı görünüyordu, Arkin'in kullanabileceği bir adamdı. Sidorov çırakları onun için avluda bir araya toplayan kişiydi. Karşılıklı bakıştılar, hepsi bu. Bu kadarı yeterliydi.

HABER HIZLA YAYILDI. AYAKKABININ YANINDAN GEÇERLERKEN Strechka Ulitsa'daki fabrikadan bir dizi genç çocuk, hala deri önlükleriyle dışarı fırladı ve kendilerini Raspov kalabalığının içine attı. Tarasov alet yapım fabrikasından gelen çıraklar sayılarını üç yüzün üzerine çıkarmış, omuz omuza yürüyor ve sloganlarını haykırıyorlardı. Arkalarında, kolu hâlâ askıda olan Sergeyev yürüyordu.

"İyi iş," diye yorumladı Arkin'e.

Başıyla selam verdi. "Karın nasıl?"

"Bugünün nasıl sonuçlanacağı konusunda endişeli."

"Ona yokuş aşağı yuvarlanan bir taş olduğumuzu ve hız kazandığımızı söyle. Hiçbir şey onu durduramaz."

Sergeyev onaylarcasına yumruğunu sıktı ama gergin ve yorgun görünüyordu.

"Evine git," diye ısrar etti Arkin. "Kolunun bugün kötü olduğu belli, dostum. Bu ıraklar artık zaferin kokusunu alabildikleri için bize pek ihtiyaç duymuyorlar." "Hah! Önlerindeki savaşları göremiyorlar."

"Bu sadece bir atışma Sergeyev. Bu bir başlangıç. Bırakın zafer günlerini yaşasınlar." Onu endişeyle inceledi. "Sen eve git. Karınla ilgilen."

Sergeyev onu şaşırtarak omzunu sıkıca kavradı. "İyi şanslar, udachi, yoldaş." Yryşlerinin arasından sıyrıldı ve gözden kayboldu. Bir anda Arkin'in yanındaki yerini, genç yüzünde bir sırtışla Karl'ın sırık gibi endamı aldı.

DEMİRYOLU YANLARINA AKIN ETTİLER, BİR AÇIKLIK

Demiryolu vagonlarının lme sürüklendiği rzgrlı, ruhsuz bir yer. Botlar buz tutmuş toprağa vuruyordu. Arkin onları dinledi ve kanının hızlandığını hissetti. Bu, yürüyüş halinde Rusya'nın ayak sesleriydi. İmparatorluk tahtındaki ar bile bu masumları katletmeye cesaret edemezdi. Rusların geleceğini düşündükçe iini sıcak ve sıvı bir umudun kapladığını hissetti.

"Arkin, iyi adam, onların genç beyinlerini ateşledin."

Peder Morozov'du. Arkin'in elini tuttu. Kar taneleri rahibin uzun siyah şapkasının üzerinde bir hale oluşturmuştu, elmas gibi keskin, eski püskü paltosuyla çelişiyordu.

"Bu benim Raspov dkmhanesinden genç yoldaşım Karl. Bizden biri olduğunu ve devamız için değerli olduğunu çoktan kanıtladı."

Rahip hoş geldiniz demek için elini uzattı. ocuk eli tuttu, başını eldivenli parmakların üzerine eğdi ve onları dudaklarına bastırdı. "Peder," diye mırıldandı saygıyla.

Bu basit jest Arkin'i son derece rahatsız etti ama hiçbir işaret vermedi. Farkında değiller miydi? Bu tam da Bolşeviklerin ortadan kaldırmaya çalıştığı türden bir otomatik itaatkrlıktı. Bolşevikler'de dine yer yoktu.

Rusya'nın geleceği, herkesin eşit olacağı bir yer. Boyun eğmek yok, diz çökmek yok. Tanrı'ya bile.

"Geliyorlar mı?" Arkin aceleyle sordu.

Morozov gülümsedi. "Da."

"Ne zaman?"

"şu anda yoldalar."

"Güzel. Sözlerini tuttular."

Karl birinden diğerine baktı. "Kim? Kim geliyor?"

"Demiryolu işçileri," diye bilgilendirdi Arkın onu. "Bu depo çırakları desteklemek için greve gitti."

"Başlıyor," dedi Karl sessizce. "Öyle değil mi?" "Evet."

Çocuk sırtını dikleştirdi ve kemikli göğsünü kabarttı. "Yoldaş Arkin, Yoldaş Baba, bu yüce görevin bir parçası olmaktan gurur duyuyorum-"

"Buradalar!" diye bağırdı kalabalığın içinden bir ses. "Demiryolu işçileri burada!"

Hava hemen hevesli haykırışlarla doldu ve denizci şapkaları ve iş ceketleri giymiş yaklaşık yüz ya da daha fazla adamdan oluşan bir falanks, yumrukları havayı yumruklayarak yanlara doğru kalabalıklaştı.

"Baba," diye mırıldandı Arkın nefesinin altından, "Tanrı'na benim adıma şükret."

Rahip gözlerini kapadı ve gülümsedi. Demiryolu işçilerinden biri, iri yarı bir adam ve ona uygun bir sesle, paslanmış bir dorse üzerine tırmandı ve çırakları heyecan içinde bırakan bir konuşmaya başladı. Buz gibi kar perdesi bile damarlarında kükreyen ateşi ya da Admiralty kulesi kadar sert ve keskin bir şeye dönüşen öfkeyi soğutamadı. Arkin sabahki çalışmasından memnundu.

"Atlar geliyor," diye seslendi arka taraftaki bir çırak.

Orduyu göndermişlerdi. Çıraklar ve demiryolu işçileri tepki vermekte yavaş davrandılar ama Arkin köhne bir vagonun basamaklarına sıçradı. "Hazırlanın. Askerler geliyor."

Ceketlerin ve paltoların altından aniden demir parmaklıklar belirdi. Nal sesleri daha da yükseldi, kaldırım taşları üzerinde takırdadı, ta ki kar örtüsü Kızıldeniz gibi yarılıp at sırtındaki kırmızı üniformalı müfrezeyi ortaya çıkarana kadar, pelerinler arkada uçtu. Durdular ve uzun bir sıra halinde yayıldılar, erişimi engellediler, kaçma şansını bırakmadılar.

Panik başladı. Çocuktan çocuğa, hızlı soluk alıp vermeler ve gergin bağırışlar arasında gidip geliyorlardı ama demiryolu işçileri onları yönlendiriyordu. Her asker kılıcını önünde tutarken, geniş gözlerle kılıçlara baktılar, kılıcın ucu gökyüzüne doğru düzdü. Kar, tehdidi yumuşatmak istercesine üzerlerine çökmüştü.

"Derhal dağılın!"

Emir, sıranın başındaki yüzbaşından geldi. Hücum etmeye hevesli, ön ayakları toprağı eşeleyen, çiğnenmiş karı tırmıklayan muhteşem bir aygırın üzerinde oturuyordu. Binici bakışlarını düz yataktaki demiryolu işçisine dikti.

"Derhal dağılın!" diye tekrar emretti.

Arkin hareket etti. Çırakların arasından geçerek ön tarafa, askerlere en yakın yere çıktı.

"Çocuklar zarar vermiyor." Sakin bir şekilde konuştu.

Kaptan ona baktı ve gördüğü bir şey durup tekrar bakmasına neden oldu.

"Kimsin sen?" diye sordu.

"Çırakların bir yoldaşı. Kaptan," dedi sertçe, "bugün burada sorun çıkarmayın. Kan dökülmesini istemiyoruz."

Kaptanın ağzının bir tarafı kıvrıldı ve memnun bir gülümseme ortaya çıktı. "Öyle değil mi?"

"Hayır. Bu genç çocuklar-" "-
tehlikeli."

"Hayır. Memnuniyetsizliklerini dile getiriyorlar ve dinlenilmeyi talep ediyorlar."

"Adalet istiyoruz," diye ısrar etti Karl onun yanında. İki yumruğuyla demir bir çubuğu tutuyordu.

"Öyleyse genç baş belası, adalet yerini bulacak."

Kaptan hiçbir uyarıda bulunmadan öne doğru uzandı ve kılıcını havada savurdu. Hafif bir ıslık sesi, hepsi bu. Arkin hızlıydı ama yeterince hızlı değildi. Genç arkadaşını topuklarının üzerinde geriye çekti, böylece çocuğun solgun boğazını açmayı amaçlayan kılıç darbesi sadece burnunu yakaladı ve burun deliğinin bir tarafını yardı. Kıpırmızı kan çenesinden aşağı fışkırdı.

Demiryolu işçileri ileri atıldı. Atlılara öfkeli sözler savruldu. Öfkeler alevlendi. Metal çubuklar ve aletler, gösteri şiddetin eşiğine gelene kadar sallandı. Arkin çırakları ilk etapta tam da böyle bir şiddetten kaçınmak için işe dahil etmişti ama şimdi

Karl'ı cepheden geri sürükledi. Çocuğun yüzünü inceledi. Bir elini burnuna götürmüştü, kan parmaklarına dolanmıştı ama gözleri alev alev yanıyordu. Korku değil öfke, Arkin'in tuttuğu kolunun titremesine neden oluyordu.

"Demiryolu işçilerinin arkasına geçin," diye emretti Arkin. "Çırakları destek vermek için hazırlayın."

Çocuk ortadan kayboldu. Kar yoğun beyaz örtüler halinde yağıyor ve sesler daha da yükseliyordu. Süvarilerin saldırısı yıldırım hızıyla geldi. Atlar ileri atıldı, kılıçlar sağa sola savruldu, sessiz ve acımasızdı. Çığlıklar tiz seslerle çınladı ve ayaklar toynakların altından kayarken yerdeki kar kıpkırmızı oldu. Metal çubuklar askerlerin üzerine düşüyor, kemikleri kırıyor ve üniformalar bir yığın işçi çizmesinin altında kaybolana kadar topukları üzengilerden çıkarıyordu. Yine de kılıçlar ustalıklarla vurmaya devam etti, tekrar tekrar, bir sırtı çıplak bırakarak, bir yanağı, bir boğazı keserek. Hücum, yeniden toplanma, hücum. Atlar demiryolu hattında bir aşağı bir yukarı hareket ederken havadaki kar bile kızıla dönmüştü.

Arkin ceketinin altından Sergejev'in küçük tabancasını kaptı. Altı kez tam isabetle nişan aldı, altı kez bir kurşunu kızıl göğsüne sapladı. Grevciler öfkeyle karşılık verdi. Atlar dizlerinin üstüne çöktü. Miğferler yere düştü. Arkin kendini savaşın içine attı, bıçaklardan kaçtı, darbeleri savuşturdu, her zaman şeytan siyahı aygırın üzerindeki uzun boylu sarışın yüzbaşıya yaklaşmaya çalıştı.

Arkin Karl'ın cesedini buldu. Genç gözleri ardına kadar açıktı, yağan kara bakıyordu ama buğulu ve cansızdı. Pullar kirpiklerine yerleşmiş ve sıcak gözbebeklerinde gözyaşı gibi erimişti. Arkin, kılıcı hâlâ karın üzerine damlarken başında duran askerin boynunu kırdı ve çocuğun yanında dizlerinin üzerine çöktü. Genç gözlerini kapattı. Bu dünyada hiçbir şey kutsal değildi. Masumlar bile. Kılıcı kaptı ve öfke dolu bir kükremeye kırmızı üniformalar üzerinde çalışmaya başladı.

KADINLAR EN ÇOK ÇALIŞANLARDI. VALENTINA HIZLA

bu gerçeğin farkındaydı. St. Isabella Hastanesi'nde en çok kadınlar çalıştı ve

en az maaşı alıyorlardı ama yine de şikâyet etmiyorlardı. Sadece erkek hemşirelere Valentina'nın hak etmediklerini düşündüğü bir hürmetle, doktorlara ise tanrıların vücut bulmuş hali gibi davranıyorlardı.

Çok çalışır ve az konuşurdu. Zamanının çoğunu savak odasında bir şeyleri fırçalayarak ve aletleri sterilize ederek geçirmesine aldırmıyordu. Aletler işin iyi kısmıydı. Onlara saygıyla yaklaşıyor, ince çelik kenarlarından ve şaşırtıcı şekillerinden beklenmedik bir zevk alıyordu. Her birinin özel bir amacı olması hoşuna gidiyordu: bir pens, bir sonda, bir şırınga ve sadece tahmin edebildiği birçoğu. Her gün kendisine ve diğer acemi hemşirelere bir saatlik bir eğitim veriliyordu ve o da piyano için yeni bir parça öğrenirkenki gibi aynı yoğunlukta zihnini odaklıyordu. Servislerde geçirdiği süre boyunca net sorular sordu ve cevaplara çok dikkat etti.

Hastalardan biri ona "İyi bir dinleyicisiniz," dedi.

Aziz Isabella yoksullar için bir hastaneydi. Yüz yıldan daha uzun bir süre önce Büyük Katerina'nın ısrarıyla kurulmuştu, ancak hiçbir zaman yeterli yatak ve yeterli koğuş yoktu. Bitmek bilmeyen bir hasta ve ölüm akını kapılarından içeri giriyor, ancak birçoğu başka bir yerde tedavi bulma umudu olmadan geri çevriliyordu. Ama Valentina bazı şeyleri kafasından atmaya öğreniyordu. Bu sabah dışarıdaki merdivenlerde bir köpek kadar ölü yatan adam gibi. Parası olan insanlar hastaneleri kullanmazdı. Oralar ölmek için gidilen yerlerdi. Doktorlar, gerekirse günde birkaç kez saygın insanların evlerine gelir ve hastaları kendi yataklarında tedavi ederlerdi. Küçük ameliyatlara bile orada yaparlardı. Sadece büyük bir ameliyat için varlıklı bir hasta hastaneye giderdi.

Valentina ellerini sabunlu suya daldırdı ve bir spekulumu ovmaya başladı, ama bir dakika sonra ellerini kaldırıp inceledi. Kırmızı ve çiğdi, parmak eklemlerinin etrafında kılcal çatlaklar vardı. Bir utanç dalgası hissetti. Bir hemşirenin elleri, bir piyanistin elleri değil. Önemsemediği için kendinden nefret etti.

Arkasından bir kapı açıldı. "Ah, işte buradasın. Sana ihtiyacımız var."

Valentina döndü, köpükler yere damlıyordu. Gelen genç Darya'ydı.

Spachyeva, görüşmeye geldiği gün tanıştığı hemşire, siyah saçlı ve küfürlü olan. Geniş gülümsemesi bugün yoktu.

"Boynundan aşağı kan aktığını biliyor musun?" diye sordu Valentina.

"Gelmek zorundasın," dedi kız. "Çabuk ol."

HAVA YOĞUN VE AĞIRDI. ERKEKLER TUVALETINE GIRERKEN

Koğuş, yüzünü bayat bir battaniyeye sarmak gibiydi. Kan, korku ve derin bir öfke odayı öylesine doldurmuştu ki başka hiçbir şeye yer kalmamıştı. Her yerde cesetler yatıyordu: yataklarda, yerdeki şiltelerde, ince battaniyelerin üzerinde, çıplak tahtaların üzerinde. Çok fazla, çok fazla.

"Ne oldu?" Valentina sordu. "Hussarlar."

"Saldırı mı?"

"O güzel parlak kılıçlarıyla boşuna oynamıyorlardı."

Valentina onların pürüzsüz, çizgisiz yanaklarını görebiliyordu. Hayalleri paramparça olmuş genç adamlar. Başlarından kanlar akıyor, omuzlarında yaralar açılıyordu. At sırtındaki adamlara karşı yaya olarak savaşmışlardı.

"*Chyort!*" Valentina küfretti.

Yüzbaşı Chernov sözünü tutmuştu.

"Darya" -nabız kulaklarında gümbürdüyordu- "nereden başlayayım?"

HEMŞİRE IVANOVA, BUNLARI ALIN. ÇABUK OLUN."

Medsestra Gordanskaya Valentina'nın eline bir çift makas tutuşturdu ve sakın bir hareketle Darya'nın gözleri bandajlı bir adamın kapıya doğru sürünmesini engellemeye çalıştığı koğuşun diğer tarafına geçti. Valentina önündeki hastanın üzerine nazıkçe elini koydu. Adam yüzüstü yatıyordu.

"Merhaba, ben *Sanitarka* Ivanova."

Sesini sert ve güven verici tuttu. Makasla ceketinin kumaşını etek ucundan yakasına kadar kesti, sonra aynısını gömleğine yaptı. İki uzun paralel kesik, sırtından aşağıya doğru kızıl bir renk gibi uzanıyordu.

Tramvay izleri. Antiseptikle yıkadı ama kanı temizledikçe daha fazlası beyaz etine aktı. Dikiş atılması gerekiyordu. Çalıştığı süre boyunca onunla konuştu. Başını bir yana eğdiğinde korkmuş gözleri sürekli ona bakıyordu.

"Doktor her an burada olabilir," diyerek onu temin etti. "Birkaç dikiş, tek ihtiyacınız olan bu." Yaranın üzerine bir sargı bezi yerleştirdi ve akıntıyı durdurmak için sertçe bastırdı. "Yakında işinin başına döneceksin."

"Bizi bekliyorlardı. Bu sefer işimizi bitirmeye kararlıydılar."

"Yürüyor muydunuz?"

"Nyet. Hayır, sadece fabrikamızın bahçesinde toplanıyoruz. Ben ve diğer çıraklar."

"Askerler size fabrika bahçesinde mi saldırdı?"

"Hayır." Gözleri dalgalanarak kapandı ve tekrar açıldı, küçük bölük pörçük hareketler yaptı ve ağzından bir kusmuk lekesi kaydı. "Demiryolu işçileriyle konuşmak için demiryolu kenarına gittik. Onların ustabaşı ...
." Hıçkırmaya başladı, hayvani sesler çıkarıyordu.

"Sus, burada güvendesin." Başının arkasındaki saçlarına dokundu; sert ve kanla keçeleşmişti. Yanağını okşadı. Boynunu.

"Hemşire," diye fısıldadı, gözleri kapalı, "kollarımı hareket ettiremiyorum."

***BİSTRO!* ÇABUK!"**

Beyaz önlüklü bir doktor onu çağırdı. Bütün gün devam etti, genç adamlar arabalarda, omuzlarda, derme çatma sedyelerde sürüklenerek getirildi. Valentina inlemelere ve gözyaşlarına karşı kendini çelikleştirdi. Bir adamın elini kendi boğazına dayamayı öğrendi çünkü oradaki güçlü nabız bir şekilde onlara tutunacak bir şey veriyordu. *Sus* dememeyi öğrendi. Konuşmalarına, ağlamalarına ya da bağırımlarına izin verdi. Onları rahatlatan her neyse. Onlar için sevdiklerine kısa notlar yazdı, morarmış dudaklarına su tuttu ve o kadar çok bandaj makarası bağladı ki, tül gibi beyaz şeritler kendi derisinin uzantıları gibi göründü, kolların, bacakların ve kafaların üzerinde süzüldü. Genç bedenlerini bir arada tutuyordu.

"Bistro!"

"Evet, Doktor?"

"Burada bir tane morfin var."

"Evet, Doktor."

Bir çingene kadar esmer ve Katya'dan çok da büyük olmayan genç bir çocuk, ince kollarını göğsünde kavuşturmuş, yatakta sırt üstü yatıyordu. Teni terden kayganlaşmıştı. Dudakları dualarını oluşturmaya devam ederken Valentina'ya gülümsedi. Valentina bir şişeden küçük bir bardağa iki damla ağrı kesici damlattı ve adam sıvıyı yudumlarken başını tuttu. Gözbebekleri iğne ucu kadar küçüktü.

"*Spasibo.*" Kelime o kadar silikti ki zar zor duyuluyordu. "*Do svidania.* Güle güle."

"Ezilmiş," diye mırıldandı doktor. "Atları tarafından." "Bir rahip var mı?" Valentina hemen sordu.

"Bir sonraki koğuşta." Yorgun bir iç çekti. "Bugün hizmetlerine çok ihtiyaç var." Başını kaldırdı ve yanındaki genç hemşireye ilk kez doğru dürüst baktı.

"Valentina! Sevgili kızım, sen olduğunu bilmiyordum. Üniformalarınız hepinizi-"

"Biliyorum, Dr. Fedorin. Biz hemşireler hepimiz aynı görünüyoruz."

"Pek sayılmaz." Bileğinin tersini gözlerine sürdü. "Sen ve *Medsestra* Gordanskaya neredeyse aynı tür."

Gülümsedi ve yüzünün kaslarındaki düğümleri çözmek öyle rahatlatıcıydı ki, kızının ondan memnun olduğunda yaptığı gibi neredeyse bir kolunu onun boynuna dolayacaktı.

"Biraz dinlenmelisiniz *Doktor.*"

Başını iki yana salladı. "Seni St. Isabella'ya tavsiye ettiğimde aklımda senin için düşündüğüm hemşirelik tam olarak bu değildi." Dr. Fedorin bir an için gözlerini koğuştaki yaralılarından ayırdı ve Valentina'nın yüzünü inceledi. Onun orada ne gördüğünü merak etti. "Bir ateş vaftizi," dedi sessizce.

Yataktaki çocuk bir elini kaldırdı ve havada haç işareti yaptı. "Kan vaftizi," diye düzeltti, gözleri Valentina'daydı.

"Sana rahibi bulacağım," dedi, sonra çocuğun elini sıktı ve ortadan kayboldu.

AMA YAN KOĞUŞTA RAHIP YOKTU. KIRDI

Kurallar. Eteklerini topladı ve koridorlardan birinde koşarak siyahlar içindeki bir figürü aradı. Affedilmenin rahatlığı olmadan çocuğun ölmesine izin vermeyi reddetti. *Sert olmalısın*, demişti Jens ona. *Kanla ve yaralarla başa çıkmak için.*

Omzuna öyle ağır bir el indi ki kemiklerinin sarktığını hissetti ve irkilerek sıçradı.

"Çocuğum, korkma."

Koşmayı bıraktı ve koridorda birdenbire ortaya çıkmış gibi görünen adama baktı. Bir tür rahibe benziyordu. Geniş omuzlu, etkileyici bir figürdü, sade siyah bir tunik içinde heybetliydi. Yine de onda kadının uzaklaşmak istemesine neden olan bir şey vardı. Gözleri iri ve yuvarlaktı, çarpıcı bir soluk maviydi ve yuvalarının derinliklerine yerleşmişti. Gözlerini kırpmıyor, sadece ona bakıyorlardı. Yanıyor gibiydiler. Bunun için başka bir kelime bulamadı. Ona sabitlenmişlerdi ve gözlerini kaçırmak isteyip de kaçıramayana kadar zihninin kıvrımlarını yakıyorlardı.

"Bir rahibe ihtiyacım var," dedi hemen.

"Çocuk," sesi derindi, sözleri ölçülüydü. Soğuk koridorda inandırıcılıkla yankılandılar. "Çocuğum, tüm insanlığın onlara Tanrı'ya giden yolu gösterecek bir rahibe ihtiyacı var. Sıkıntılı olduğunu görüyorum. Seni temizlemesine izin ver."

Neredeyse kahkahalarla gülecekti. Bu tuhaf adam hiç de temiz değildi. Gözlerini onunkilerden çekip, kirli ve dökülen yiyeceklerle keçeleşmiş uzun, dağınık sakalına odaklandı. Tuniği lekeli ve elleri kir içindeydi. En kötüsü de, leş gibi kokuyordu. Onunla ilgili tek temiz şey boynundaki zincirde parıltıyan mücevherli haçtı.

"Belki de önce Tanrı'dan kendini temizlemesini istemelisin," diye önerdi. "Ama çabuk gelin lütfen. Sana ihtiyaç var-"

Ona uzandı. Kocaman kirli eller. Birini başının iki yanına sıkıştırdı ve güçlü bakışlarını onunkilere dikti. "İhtiyacı olan sensin,

Malishka, küçüğüm. Arzuladığın huzuru sana getirebilirim. Tanrı'nın adıyla."

Alnına İsa'nın öpücüğünü konduracakmış gibi başını eğdi ama son anda eğilip öpücüğü Valentina'nın dudaklarına kondurdu. Adamın kocaman ve kavernöz ağzı Valentina'nın dudaklarını yutunca Valentina şok ve tiksintiyle sarsıldı. Kız öfkeden kudurdu. Eli adamın yanağına çarptı, tokadın sesi adamın gür sakalları tarafından bastırıldı ve günün tüm sıkıntısı öfkesine karıştı.

"Sen Tanrı'nın adamı değilsin. Sen bir sahtekâr, iğrenç, şehvet düşkünü birisin-" A d a m güldü, sanki ona söylediği sözler övgü sözleriymiş gibi zevkle gümbürdüyordu. Ona tekrar tokat atmak istedi ama ona dokunmaya dayanamadı. Eliyle ağzını ovuşturdu ve

ondan güvenli bir mesafede durdu.

"Ölmek üzere olan bir çocuğun sana ihtiyacı var," dedi ona. "Onun bana ihtiyacı yok. Bana ihtiyacı olan sensin." "Sen gerçek bir rahip değilsin, değil mi?"

"Ben sadece zavallı bir *yıldızım*. Alçakgönüllülükle kendimi acı çeken ruhlara, sizinki gibi ruhlara sunuyorum. Yollarını nasıl bulacaklarını bilmeyen ruhlara."

"Ruhum benim kendi meselem," dedi. "Sen bir *starets* değilsin, kutsal bir adam değilsin. Bu çocuğun gerçek bir rahibe ihtiyacı var." Adamın solgun gözleri kızinkileri tuttu ve kız dilinin ağzında ağırlaştığını, zihninin sürüklenmeye başladığını hissetti. İrade çabasıyla kendini karanlık figürden uzaklaşmaya ve koridora geri dönmeye zorladı. Onu kafasından kovmak için kendini zorladı.

"Hemşire," diye seslendi arkasından derin bir sesle. "*Malishka*, sen ve ben tekrar buluşacağız ve buluştuğumuzda ruhuna karşılık bana bir öpücük sunacaksın."

VALENTINA SONUNDA BİR RAHIP BULDU, GERÇEK BİR RAHIP. O Etekleri yıpranmış el dokuması bir cüppe giymiş, boynunda bir dua etolü ve daha iyi günler görmüş uzun siyah bir şapka takıyordu.

İlk bakışta onu, katliamı duyunca uzak bir köyden hastaneye gelmiş olması gereken bir köylü rahip sanmıştı ama bağırışına karşılık verip başını kaldırarak yaralı bir adam için dua etmeye başladığında onu hemen tanıdı. Arkin'le tanıştığı, şoför patates çuvallarını kiliseye boşaltırken tesadüfen karşılaştığı rahipti bu.

"Baba, yardımına ihtiyacım var." "Ne oldu, Hemşire?"

"Genç bir adam ölüyor."

Tepkisi beklediği gibi olmadı, çünkü onu diğer koğuşa götürdüğünde yanında sakın bir şekilde yürümesine rağmen, botları öfke dolu bir hareketle önündeki yıpranmış eteği tekmeledi.

"Baba, ne olduğunu biliyor musun?"

"Çıraklar korkunç koşullarda çalışıyor." Ayakları öyle olmasa da sözleri kontrollüydü. "İçlerinden biri makinede bir uzvunu kaybettikten sonra bir toplantı düzenlediler ama her yerde polis casusları var." Başını salladı ve koridorda hızla ilerlerken elindeki İncil'i gözlerinin önünde sabit duracak şekilde kaldırdı. "Tanrı o askerlerin ruhlarına merhamet etsin, çünkü kalbimde onlar için hiçbir şey bulamıyorum. Hepsini sonsuza dek cehennem ateşine mahkum ederim." Parmakları siyah kapağından bir cevap çıkarabilecekmış gibi İncil'i şiddetle salladı. "Çıraklar çocuktan biraz daha fazlası."

"Ama bana demiryolu işçileriyle güçlerini birleştirdikleri söylendi." "Evet."

"Demek ki iyi organize edilmiş."

Sallanan kapıları iterek açtığında rahip durdu ve kadın ona dönüp bakmak zorunda kaldı.

"Kimsin sen?" diye sordu.

"Sadece bir hemşire. Çıraklarınızın hayatını kurtarmaya yardım etmeye çalışıyorum."

Sadece bir hemşire. Basit kelimeler. Onu sakinleştirmiş gibiydiler.

Gözleri daha yumuşak bir hal aldı ve tekrar ilerledi. "Elbette üzgünüm. Bugün kılıçlar indiğinde gördüklerimi kimse görmemeli." İncil'ini bir zırh gibi göğsüne bastırdı.

Elini uzattı ve yüzeyindeki kabartmalı haça dokundu. "Sen de orada mıydın?"

"Evet."

"Söyleyin bana Peder Morozov, Viktor Arkin de orada mıydı?" Yüzündeki kemikler gevşedi. "Siz kimsiniz?"

"Yaralandı mı?"

Başını salladı, o kadar hafifti ki neredeyse bir hareket bile sayılmazdı.

"Söyle ona," dedi, "garajın arkasında sakladığı kutuyu çıkarsın. Okhrana onun için gelmeden önce."

Yirmi dört

SANITARKA IVANOVA."

Medsestra Gordanskaya, Valentina'yı günün sonunda koğuştan çıkarken durdurdu. Yaşlı hemşire yorgun görünüyordu, gözlerinde sanki gün çok ağır geçmiş gibi bir morluk vardı.

"*Sanitarka* Ivanova, bugün iyi iş çıkardın. İyi bir hemşire olmak için gerekli özelliklere sahipsin." Yüz hatları yumuşadı. "Kabul ediyorum, beni şaşırttın."

"Teşekkür ederim, *Medsestra*."

"Şimdi eve gidin ve bugününüzü sıcak su ve bir yudum votka ile yıkayın, eğer sizin için neyin iyi olduğunu biliyorsanız."

"Evet, *Medsestra*."

Düzgün bir hemşire. Pelerinini omuzlarına çekti. *Düzgün bir hemşire*.

Dışarıdaki merdivenlerde Hemşire Darya ile karşılaştı ve hemen ona "Bugün buraya gelen rahibi tanıyor musunuz?" diye sordu.

"Peder Morozov mu? Evet, sık sık buraya gelir. Onun vaazlarına ben de katlanamıyorum" -yüzünü buruşturdu ve başlığını çıkardı- "ama hastalara hem yemek hem de rahatlık getiriyor. Onu seviyorlar."

"Hayır, o değil. Başka biri. Kirli ve itici. Hipnotize edici mavi gözleri ve çok pahalı görünen bir haçı var."

"Kahretsin, o piç kurusu. Sana dokunmadı, değil mi?" "Hayır." Yalan ağzından kaçtı.

"Merak etme, o pislik buraya pek sık gelmez. Sadece bir değişiklik olsun diye gecekonduda oturmak istediğinde."

"Ne demek istiyorsun? Normalde vaktini nerede geçiriyor?"

Darya Valentina'nın kaburgalarını dürttü. "Tanrım, o kokuşmuş piçin kim olduğunun farkında değil misin?"

"Kendisinin bir *starets*, zavallı bir kutsal adam olduğunu iddia etti." "Cehennem gibi. Keşke ben de o kadar fakir olsaydım."

"Kim o?"

"Bu Grigori Rasputin. Zamanını güzel kokulu imparatoriçemizin yanında geçiren sözde mucize işçi. Sana kirli bir pençe atmasına izin vermediğini söyle bana."

"Mucize işçi mi?"

"Kendine böyle diyor."

"JENS, İMPARATORİÇE NASIL BİR KADIN?"

"Neden sordunuz?"

"Onun nasıl biri olduğunu merak ediyordum."

"Çariçe Alexandra mı? Soğuk ve mesafeli bir tavrı var ve kibirli bir Alman prensesi gibi davranıyor. Ama bunun ne kadar derin olduğundan emin değilim."

Elini çıplak kalçasının narin kıvrımlarında gezdirdi ve parmaklarını kaburgalarında teker teker dolaştırdı. Yatağında onun yanında dik oturuyordu çünkü gözlerinin ona ziyafet çekmesine izin vermeyi seviyordu. Ziyafet. Gözler için kullanılan bu kelime ona hep saçma gelmişti, çünkü gözler nasıl ziyafet çekebilirdi ki? Ama şimdi anlıyordu. Onunla birlikte olmadığında gözleri aç hissediyordu. Daha önce hiçbir kadın ona bunu yapmamış, onun görüntülerini kafasının içinde mücevher gibi biriktirmesine neden olmamıştı. Şimdi çariçeye duyduğu bu ilgiyi tetikleyen şeyin ne olduğunu anlamaya çalışıyordu.

"Sanırım," diye açıkladı, "bunun bir nedeni de utangaç olması. Çariçe bir aristokrat olabilir ama nasıl sohbet edileceği konusunda hiçbir fikri yok, bu yüzden sarayın sosyal hayatından uzak duruyor ve bu yüzden ona kızıyorlar. Ama çok kararlı bir karakter olduğuna şüphe yok."

"Ne şekilde kararlı?"

"Çar Nikolay'ı çoğu zaman Tsarskoe Selo'daki Alexander Sarayı'na kapatıyor. Orada çalışıyor. Petersburg'a sadece yirmi mil uzaklıkta olduğunu biliyorum ama şehirde bu kadar huzursuzluk varken yirmi mil çok uzak. Burada bir görevi var."

Sanki bu konu üzerinde düşünmüş gibi başını salladı. "Dört kızları, genç grandüşesler, onlar da mı uzakta?"

"Oh, evet. Herkes birlikte aile hayatından, ata binmekten, yelken yapmaktan ve oyun oynamaktan keyif aldıklarını söylüyor. Tenise bayılıyorlar. Ve tabii ki çocukla ilgilenmeyi de. O onların evreninin merkezi."

"Evet, çocuk, Tsarevitch Alexei."

Başını eğdi ve her iki dizine de nazik birer öpücük kondurdu. Elini onun saçlarına gömdü ve yüzünü kendi yüzüne yaklaştırdı.

"Neye bakıyorsun?" diye kaşlarını çatı.

"Sen. Tam olarak nasıl bir araya geldiğini anlamaya çalışıyorum."

"Neden? Beni parçalara ayırmayı mı düşünüyorsun?"

Onun dudaklarını öptü. "Bir mühendis olarak, bu ilginç bir meydan okuma olurdu." Yüzünü ona dönerek oturdu ve bacaklarını onun beline doladı.

Ellerini kalçalarının altına soktu ve onu kendine doğru çekti. Teni hafifçe kokuyordu

karbolik sabun.

"Bana keşiş Rasputin'den bahset," dedi.

"Tanrı aşkına Valentina, neden o aşağılık adam hakkında bilgi edinmek istiyorsun?"

"Anlat bana." Kadın ciddiydi. Alnı köprücük kemiğine dayanmıştı, böylece yüzünü göremiyordu ama nefesini çıplak göğsünde hissedebiliyordu, sıcak havanın küçük sık puflarını. "St. Isabella's'a geldi," dedi ona.

"Ondan uzak durun. Yeterince zarar verdi." "Ne tür bir zarar?"

"Grigori Rasputin, Çar ile halkı arasındaki uçurumu genişletiyor."

"Jens, aşkım, kızma. Bana ondan bahset." Dili Jens'in teninin bir parçasına dokundu.

"Rusya halkına, özellikle de çariçeye rehberlik etmesi için Mesih tarafından gönderilen kutsal bir Tanrı adamı olduğunu iddia ediyor. Ve onun aracılığıyla Çar'ın kendisine rehberlik etmek için." Bu onu umutsuzluğa sürükleyen bir konuydu. "Çar Nicholas bir aptal. Keşiş siyasete karışıyor, Majestelerini atanmış danışmanlarına karşı kışkırtıyor ve-" Durdu.

"Ve ne?"

Omuz silkti. "Onu unutun. Petersburg'un sorunlarıyla daha fazla uğraşmayalım. Savaş hatları yakında oluşacaktır."

"İşin o noktaya geleceğinden o kadar emin misin?"

Onu tekrar yastıkların üzerine yatırdı. "Hiçbirimiz emin olamayız, bu yüzden ..." "Beni teskin etme, Jens. Ben çocuk değilim."

Bunu söyleme şekli onu ürpertti. Gözleri bugün o lanet hastanede çok fazla şeye tanıklık etmişti. Soğuk bir kış gecesi ormanda onunla birlikte yıldızları seyreden kız neredeydi? Pürüzsüz yüzünü okşadı

omzunun eğimi. Yastıklara yaslandı, komodine uzandı ve kendine bir sigara yaktı.

"Valentina, aşkım, Çar'ın sarayı yozlaşmış bir eritme potası. Ahlaksız ve yozlaşmış." Sesini gerçekçi tuttu. "Grigori Rasputin başarısız bir keşiş ama şansı yaver gitti. Çariçe Aleksandra'nın yumuşak huylu Anna Vyrubova dışında çok az arkadaşı var ve onun üzerinde güç kazandı. Bazıları onun oğluna yardım eden iyileştirici güçleri olduğunu söyler. Ya da onu hipnotize ettiğini. Belki aralarında cinsel bir bağ bile vardır."

Valentina gözlerini kırptırdı. "Bir insan nasıl böyle iğrenç bir adamla yatağa girmek isteyebilir?"

"Hayret edersiniz. Saraydaki kadınlar onu memnun etmek için birbirlerinin gözlerini oyuyor."

"Ama kokuyor."

Jens'in kahkahası sertti. "Kötü kokan bir köylü, yıkanmayan ya da kıyafetlerini değiştirmeyen pejmürde bir *moujik*. Belli ki Tanrı'nın adamı!"

"Jens"-Valentina sigarayı onun parmaklarından aldı ve keskin dumanını içine çekti-"Sence Rasputin'in gerçekten iyileştirici güçleri var mı?"

Elindeki sigarayı aldı ve söndürdü. "Hayır. O yüzden Katya'yı ona götürmeyi aklından bile geçirme."

"Bunu düşünmüyordum."

Ama yalan havada duman kadar şeffaf bir şekilde asılı duruyordu.

VARENKA ÖLMEMİŞTİ. EN AZINDAN BU DA BİR ŞEYDİ.

Sokak daha iyi değildi ve ön kapı hâlâ kırıktı, ışıksız koridordaki koku her zamanki gibi **b a s k ı n d ı** . Ama o ölmemişti.

Valentina masaya bir torba koyarken, "Daha fazla yiyecek getirdim," dedi. Yanına bir çanta sıkıştırmıştı. İkisi de bundan bahsetmedi.

"Anlıyorum." Varenka gülümsedi. Gerçek bir gülümsemeye benzemiyordu, sadece yüz kaslarının yer değiştirmesiydi ama iş görürdü.

"Bize çay yapayım, olur mu?" Valentina önerdi.

Kafa derisi yaralı kadın yere yığılmış, yırtık pırtık bir battaniyeye sarınmıştı. Sobadan bir alev fısıltısı yükseliyordu ve kadın, sanki sarı alevi yutacakmış gibi ağzı hafifçe açık, sobanın önünde eğilmişti.

Valentina çantadan bir demet çıra çıkardı. "İşte."

Kadın hevesle üç çubuk çıkardı ve onları alevin üzerinde bir kemerin içine özenle yerleştirdi. Çubuklar ona doğru çıtırdayınca, ince yüzlü kadın sanki arkadaşmışlar gibi onlara gülümsedi ve Valentina çaydanlığı kaynatıp çayı hazırladı. Annesinin mutfağından gelen zarif kekler bu ortamda gülünç görünüyordu ama kadın fark etmemiş gibiydi. Konuşmadan önce üç tanesini yedi.

"Ne için geldin?"

"Hâlâ burada olduğundan emin olmak için."

Kadın boğazının arkasından garip bir ses çıkardı ve Valentina'nın bunun bir kahkaha olduğunu anlaması bir saniye sürdü.

"Başka bir yerde olabileceğimi mi düşünüyorsun?"

Varenka sordu. "Çalışıyor musun?" Valentina sordu.

"Ben yaptım." Kadın başını salladı. "Bir fabrikada. Ama oğlum hasta olduğu için bir gün izin aldığımda kovuldum." Gözleri sertti. Gözyaşı yoktu.

"Temizlikçi arayan bir terzi tanıyorum. Onunla konuşabilirim.

Eğer pozisyonu
istiyorsan." "Tabii ki
istiyorum."

Odada bir durgunluk vardı, her biri diğerinden bir şeyler bekliyordu. Önce Valentina konuştu.

"O zaman ona soracağım. Ama temiz olman gerekecek."

Varenka kirli ellerine baktı. "Sokaktaki su pompası yine donmuş. Çay için kar eritiyorum."

Valentina kendi yarı sarhoş bardağına bakarken midesi bulandı. "Köpekler kara işer."

Bir kez daha paslı bir kıkırdama duyuldu. Varenka yeni arkadaşına baktı. "Ne istiyorsun? Buraya sadece beni beslemek için gelmedin."

Valentina çantadan bir tencere kayısı konservesi ve bir somun siyah ekmek çıkardı. Jens onun buraya yalnız geldiğini bilseydi çok kızardı. "Beni uyarmanı istiyorum."

"Seni neye karşı uyarayım?"

"Tehlike yaklaştığında."

"Ne tehlikesi?"

"Senin şu devrimin."

Sanki sihirli bir kelime söylemiş gibiydi. Ölü gibi duran Varenka'nın gözleri, ağzı, donuk teni, hepsi değişti. Bir sözcüğün böylesine güçlü olabilmesi Valentina'yı şoke etti.

"Bu benim adresim." Bir kâğıdı masaya doğru itti.

Varenka ona bakmadı bile. "Ben okuyamam. Hem zaten sizin yaşadığınız türden bir malikânenin yanına bile yaklaşmam. Hizmetçileriniz bile yüzüme tükürür. Başka bir şey düşünün."

"Aziz Isaac Meydanı'ndaki otobüs durağının yanında gördüğüm bir ilan panosu var.

Bana haber vermek için üzerine bir eşarp parçası iğneleyin." "Kırmızı bir eşarp mı?"

"Eğer istersen."

Varenka başını salladı. "Adamlar ne derse desin, onların bu devrimi yakında olmayacak."

Valentina, "Bir keresinde ısırgan karıncalardan oluşan bir ordunun bir tarla faresinin üzerine çullanıp onu öldürdüğünü görmüştüm," diye yorum yaptı.

"Belki de karıncalarınız henüz bir ordu olmaya hazır değildir."

"Söylesene, parmaklarını bu kadar güçlü göstermek için ne yapıyorsun?" "Piyano çalıyorum."

Varenka, Valentina'nın parmaklarını sanki onlardan müzik çıkarabilecekmış gibi dürttü. "Daha önce hiç piyano çalan birini duymamıştım."

Onun sözleri Valentina'nın ağlamak istemesine neden oldu.

BU BİR KAZAYDI. JENS'IN ARAMAK GIBİ BİR NİYETİ YOKTU.

Katya. Bunun nedeni bir akşam arkadaşının evinde poker oynamış olmasıydı. Dr. Fedorin de oradaydı ve elindeki kâğıtları kaybederken ona Karlovy Vary'deki kaplıca merkezinde omurilik yaralanmaları için denenmekte olan yeni bir tedaviden bahsetti. İyi raporlar duymuştu. Fedorin'in aklında, kırılğan genç sırtları kılıç darbelerine maruz kalan çırak çocuklar vardı ama Jens'in aklına hemen Katya geldi.

Ertesi sabah ata bindiğinde Valentina'nın vahşı Kazak'ını gergin bir kısırağın sırtında sulu sisin içinde zıplarken gördüğünde, bineği hakkında yorum yapması çok doğaldı.

"Zarif bir yaratık olduğu kesin Popkov. Ama tam olarak senin tarzın değil, diye düşünmüştüm."

Kazak başını bir at gibi iki yana salladı. "Bu hayvan bana göre değil," dedi huysuzca.

"Ah! Bayan Valentina için bir sürpriz belki?"

"Nyet."

Jens kendi atını daha uzun adımlarla koşturdu ama buğday renkli genç kısırak Hero'dan hoşlanmıştı ve ona yetişmek için adımlarını hızlandırdı. Kazak kısırağın dizginlerini gevşeterek yelesini Hero'ya doğru savurmasını ve ayaklarını bir balerin gibi zarıfçe kaldırmasını sağladı.

Jens gülmekten kendini alamadı. Kazak bile hoşgörüyü gülümsedi ve nemli sokaklarda yan yana ilerlediler, Jens Hero'yu kısırakla trafik arasına yerleştirdi, kavşaklar onu tedirgin ettiğinde güven verdi. Sis, ince gri kollarını Ivanov'un evine giden yol boyunca etraflarında dolaştırdı.

POPKOV KAHRAMANIN PALTOSUNU OVUYORDU VE O DA

büyük atı iyi tanıyordu. Jens, bir hayvanın ruh halini parmaklarının ucundan hissedebilen ve memnun bir atın geniş nidasını çıkarmak için derinin neresini kaşıyacağını bilen bir adamı severdi.

"Uzun sürmez," dedi Kazak'a. Adam homurdandı.

Jens bahçedeki musluktan bir kova doldurup Hero'nun önüne koydu, o da kocaman siyah burnunu zevkle kovaya soktu. Jens durdu ve bir süre hayvanı izledi.

"Popkov," dedi, "bu evde ayrıcalıklı bir konumdasın." Alaycı bir gülümsemeyle iri yarı adama baktı. "Kalın kafalı bir Kazak olarak, neden eve girmene izin verildiğini ya da neden sana

genç Ivanova hanımlarına erişim." Jens bir elini Hero'nun kaslı boynunda gezdirdi. "Sanırım bunun nedeni doğal caziben olmalı."

Bu Cossack's ağız bölünmüş açık içinde a geniş Sırt, açığa çıkarma beyaz mezar taşı dişleri. "Cehenneme kadar yolun var."

VALENTINA'YI HIÇ BU KADAR MUTLU GÖRMEMİŞTİM."

Jens Katya'ya gülümsedi ve küçük çay fincanını dizinin üzerinde dengeledi. "Hastanede çalışıyor olması bunu sağladı. Bir amaç duygusu kazandı."

"Annem öyle diyor." "Annen muhtemelen haklı."

"Annem onu benim kadar iyi tanımıyor."

"Annenin bilmediği ama senin bildiğin şey nedir?" diye sordu dikkatle.

"Jens, bacaklarımı kullanamıyor olabilirim ama hâlâ gözlerimi kullanabiliyorum." "Peki ne görüyorsun?"

Güldü. "Cildinin hastanede geçirdiği uzun saatler yüzünden gri ve yorgun olması gerekirken nasıl parladığını, günü evde geçirmek zorunda kaldığında adımlarının nasıl ağırlaştığını görüyorum. Kimsenin izlemediğini düşündüğünde ağzının nasıl gizli bir gülümsemeye büründüğünü ve nefesinin nasıl sıkıştığını görüyorum. Bir cümlenin ortasında bir anda konuşamaz hale geliyor." Katya'nın sesi hüzünlü bir hal aldı. "Sanırım bir şeyi yeni hatırladığında böyle oluyor."

"Ne tür bir şey?"

"Bir an. Zihnini işgal eden bir an." "Katya, ne kadar keskin gözlemci bir kızsın." "O benim kız kardeşim. Onu seviyorum."

Bakışları birbirine tutundu. "Ben de öyle," dedi usulca. Sarı buklelerini zıplatarak başını salladı.

"Biliyorum." "Nereden biliyorsun?"

"Çünkü Valentina'yı tanıyorum. O aşık ve seviliyor." "Ona çok iyi bakacağım, Katya."

Ona gülümsedi. "Yapacağına inanıyorum, Jens. Ama dikkatli ol. Eğer babam onun seni Yüzbaşı Chernov'a tercih ettiğini öğrenirse, bu eve girmene izin vermez."

"Uyarınız için teşekkürler."

Katya için kız kardeşini ona bu kadar kolay vermek kolay olamazdı.

JENS AHIRDAN GELEN GÜRÜLTÜYÜ DUYMADAN ÖNCE

onlara ulaştı. Hero için endişelenerek hızla ilerledi. Bağırışlar ve çarpışmalar ahşap duvarlarda yankılanıyordu ve beş adamın Popkov'un canına okuduğunu gördü. İri adam sarhoş bir ayı gibi hantal hantal saldırıyor, gözünün üstündeki yaradan kan akıyordu. Diğer seyisler kaçmıştı ve bu tek bir anlama geliyordu. Siyah paltoları ve cilalı çizmeleriyle bu adamların kim olduğunu tam olarak biliyorlardı ve uzak durmaları gerektiğini de biliyorlardı. Ama beşe karşı bir, Jens'e çok zor bir ihtimal gibi geldi.

Bir saldırganın omzunu kavradı, onu döndürdü ve teşekkür olarak karnına bir yumruk yedi. Homurdandı. Başka bir yumruk daha gelmeden önce kafasını diğer adamın göğsüne çarparak piçin dengesini bozdu. Jens'in boynu hızla yukarı doğru kalktı ve kafası adamın çenesini kırdı. Nemli havayı yırtan bir çığlık, atları tekmeleme ve kişneme çılgınlığına sürükledi. Küfürler ve levyeler Popkov'un omuzlarına çarparak yere düşmesine neden oldu ama iki adamı da yanında götürdü. Çizmeler gümbürdüyor ve göğüsler eforla kabarıyordu.

"Tanrı aşkına," diye bağırdı Jens, "kes şunu artık. Onu öldüreceksiniz. Neler oluyor burada?"

Bir kafa yarı dönüktü. Ağır yüz hatları ve dut rengi doğum lekesi olan bir yüz, yoğun siyah gözbebekleri, derin açgözlü zevk çukurlarından başka bir şey olmayan gözlerden ona bakıyordu.

"Kaybol. Tabii aynısından istemiyorsan."

Yandan bir levye sallandı ve Jens'in kafatasına çarpmakla tehdit etti. Bu kavganın ne hakkında olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu ama artık umurunda da değildi. O

eğildi, duvardaki kancadan kamçıyı kaptı ve serbest bıraktı. Kamçısının ucu metal dikenlerle doluydu.

Kırbacın ilk şaklaması bir adamın sırtını yardı; ikincisi korumasız bir boyundan bir et şeridi kesti. Kan samanların üzerine sıçradı. Hâlâ ayakta olan iki adam Kazak avlarını bırakıp Jens'e döndüler ama Jens'in bir başka bilek hareketiyle ham derinin uzunluğu havada zarif halkalar halinde kıvrıldı. Geri çekildiler. Arkalarında ayağa kalkmış yaralı adamı çok geç fark ettiler. Yumruğundaki çalıntı levye önce birinin, sonra diğerinin kafasına indi ve taş gibi yere düştüler.

"Siktir et onları!" Popkov böğürdü.

"Siktir git!" Jens zor nefes alarak mırıldandı. "Bu kavgayı başlatmak için ne yaptın?"

İkisi de sıırtmamaya çalışarak birbirlerine bakıyorlardı. Beklenmedik kan kardeşleri.

"Lanet olsun," dedi Jens, "beni neyin içine soktun?"

Arkasından sessiz bir ses geldi. "Bırak o kırbacı. Ve sen, sersem, bırak o metal çubuğu." İçinde tehdit yoktu. Sadece sessiz bir ifade. "Yoksa beynine bir kurşun sıkarım."

Yirmi beş

KORKUNUN BİRÇOK ŞEKLİ VARDIR. JENS İÇİN BU ŞEKİLDE GELDİ bir kalem, soruyu soranın elindeki kalem. Soruyu soran kişi sakinken kalem adamın parmakları arasında hareketsiz ve uyuşuk bir şekilde duruyordu, ama adam telaşlandığında kalem hızlı hızlı hareket etmeye başlıyordu. Jens'in kalp atışları onun ritmini yankıladı.

"Bakan Ivanov'a sorun," dedi Jens yirminci kez. "Burası onun evi, benim değil. Atımı almaya geldim, hepsi bu."

"At en başta neden oradaydı?"

"Size söyledim. Bakanın kızını ziyaret ediyordum."

"Yoksa bu bahaneyi ahırlara girebilmek için bir kılıf olarak mı kullanıyordunuz?"

"Hayır."

"El bombası kutusunu sakladığın yerden almak için." "Hayır."

"El bombalarını ahıra ne zaman sakladın?" "Ben yapmadım."

"Onları toplamayı kim istedi?" "Hiç kimse."

Onlar hakkında hiçbir şey bilmiyorum."

"Ajanlarıma kırbaçla saldırdınız." "Kazakları öldürüyorlardı."

"Yani bu Liev Popkov'un hükümet karşıtı bir komploda suç ortağınız olduğunu kabul ediyorsunuz."

"Hayır. Adamı pek tanımıyorum. Orada bir hizmetkâr; onun hakkında bildiğim tek şey bu."

"Yalan

söylüyorsun."

"Hayır."

Daireler çizerek dans ettiler. *Flick-flick-flick*. Jens, aynı sorulara tekrar tekrar cevap verirken tüm bunlara kayıtsızmış gibi oturuyordu. Yine de her şey çok medeniydi. Çıplak bir sorgu odası, sert ışıklar, derisini yırtan kelepçeler yoktu. Kolları yastıklı bir sandalye, hatta bir sigara bile teklif edildi. Ama o bunu reddetti.

Sıradan bir ofiste oturuyorlardı; klasörler ve bir rafta çiçek açmış bir saksı bitkisi vardı. Yerde şık ve yeni bir halı vardı. Jens kan lekesi olmadığını fark etti. Soru sorduğu kişi, sabırlı bir yüzü ve kararsızlık anlarında parmakladığı büyük kulakları olan, ufak tefek, kel bir adamdı. Jens her seferinde, "Bakan Ivanov'la konuşun. Kendisi Majestelerinin sadık bir hizmetkârıdır," dediğinde parmaklar bir kulak memesini arıyordu. Soruyu soran, ayaklarının altındaki buzun ne kadar ince olduğunu hissederek dikkatle ilerliyordu.

Lanet Kazak aptalın tekiydi. Hiçbir yer güvenli değildi, Okhrana tarafından gözlenmeyen hiçbir yer yoktu. Popkov bir devlet bakanının ahırının hükümet karşıtı silahları saklamak için akıllıca bir yer olduğunu düşünüyorsa, gizli polisin çalışma şekli hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Yine de Popkov'un bir Bolşevik olduğuna inanmakta zorlanıyordu. Kahretsin, Valentina'yı böyle ölümcül bir paketin yakınında düşünmek bile tüylerini ürpertiyordu.

"Liev Popkov nerede?" diye sordu aniden.

"Devrimci sorgulanıyor." Jens'in kanı dondu.

Sorgulanıyor.

"Popkov'un bir devrimci olduğuna inanmıyorum. El bombalarını bakanı tehlikeye atmak için oraya herhangi biri koymuş olabilir."

"Sen de dahil."

"Hayır, ben dahil

değilim."

"Neye inandığının konuyla ilgisi yok."

Adamın gözleri açtı. Dişlerini serbest bırakıp Jens'i yutmak istiyordu ama bir şey onu engelliyordu. Jens bunun masanın üzerindeki dosyanın ön yüzünde kendi adının yanında yazan unvan olduğunu fark etti. JENS FRIIS: Majesteleri TSAR'IN MÜHENDİSİ.

MAJESTELERİ ÇAR'IN MÜHENDİSİ.

Bu unvanı kullanacaktı. Neden kullanmasın ki? Nabızı kulaklarında çınılıyordu. Bunun için yüzlerce neden olduğunu biliyordu, bodrumda burası kadar rahat olmayan yüzlerce sorgu hücresi vardı. Sandalyelerine zincirler takılmış ve fayanslı duvarlarında kurumuş kan olan hücreler. Sorgucusuyla hoş bir şekilde konuştu.

"Liev Popkov nerede?" diye sordu. "Onu görmek istiyorum."

Adamın bu istekten rahatsız olduğu belliydi ama bunu belli etmemeye çalışıyordu. Kalemın ileri geri hareket ettiği uzun bir sessizlikten sonra ayağa kalktı, kapıya doğru yürüdü ve duvara çarpacak kadar büyük bir güçle kapıyı açtı.

"Gel."

JENS ÖFKESİNİN KENARINA TUTUNDU. ONU DURDURDU

Yumruğunu metal kapıya vurarak, refakatçisinin boynunu yakalamasını ve dar gözetleme kapağından içeri sokmasını engelledi. Hapishane hücresinin dışında durdu ve Popkov'un adını seslendi.

Hücrenin içinde geniş bir sırt seçebiliyordu, taze yaralardan kan akıyordu. Yaklaştı ve kapıdaki dikdörtgen gözetleme deliğinden Kazak'ın bileklerinden karşı duvara zincirlendiğini gördü. Stark çıplaktı ama hâlâ ayaktaydı, yüzü kirli fayanslara bastırılmıştı. Kalçasının devasa kasları morluklarla kaplıydı; elektrotlar cinsel organından bir bataryaya doğru uzanıyordu. Dışkı bacaklarının arkasından aşağı süzülüyordu.

Pis kokuyor. Ter. Kan.

ŞEHRİN GÜRÜLTÜSÜ KESİLMİŞTİ. AKŞAMIN SONLARIYDI

Jens, Ivanov'ların görkemli malikanesine vardığında, yarı yarıya kilitli ve kapalı, dışarıda nöbet tutan askerler, pencereleri siyah ve cansız bulmayı bekliyordu. Ama hayır. Işıklar yanıyordu. Bu iyiye işaretti. Hemen bir uşak tarafından içeri alındı, gözleri kayıyordu, küçük gergin gözler. Popkov'la birlikte götürüldükten sonra Bakan Ivanov'la polis arasında burada her ne olduysa iz bırakmıştı.

Jens de kendi izini taşıyordu. Sağ omzu, tutuklama sırasında bir piçin tüfeğinin dipçiğiyle fazla serbest davrandığı yerden zonkluyordu. Uşak onu Valentina'yla ilk kez oturduğu mavi salona götürdü ama bu gece onu görmeyi beklemiyordu çünkü babası

onu uzaklaştırdı. Adı, ahırlarındaki skandalla lekelenmeden kalmalıydı.

"Jens Friis," diye anons etti uşak.

Jens aydınlık odaya girdi ve alışmak için bir an bekledi. Şaşırtıcı bir şekilde hepsi oradaydı. General Ivanov koyu yeşil frakının içinde resmi görünüyordu, sırtı ateşe dönüktü, gür kaşları yorgun gözlerinin üzerinde toplanmıştı, bir ayağı mermer ocağa vuruyordu. Elizaveta Ivanova sedirin üzerinde bir oyuncak bebek gibi kıpırtısız oturuyordu, elleri kucağında, yanında bir bardak su vardı.

Ancak Jens ikisini de fark etmedi çünkü Valentina gözlerini dolduruyordu. Kız kardeşinin yanında bir kanepede oturuyordu. İkisi de krem rengi elbiseler giymişti ama aralarındaki zıtlık daha büyük olamazdı. Katya'nın yüzü gözyaşlarıyla kaplıydı ama yine de Jens'e hemen gülümsedi. Onun gelişiyile rahatlamış görünüyordu. Ama Valentina ona böyle bir karşılama yapmadı. Kahverengi gözleri öfkeden neredeyse simsiyahtı ve Jens öfkeli olduğu kişinin babası değil, kendisi olduğunu görebiliyordu. Saçları yüzünden geriye doğru toplanmıştı ve bu kez onu böylesine etkileyen şey güzelliği değil, gücüydü. Derisinin altında ince bir çelik ağ vardı. Bunu daha önce de hissetmişti ama hiç bu kadar net görmemişti. Oturup ona Okhrana ajanlarıyla neden kavgaya ettiğini açıklamak istedi ama bunun yerine babasına döndü.

"Bakan Ivanov, hepinizi güvende gördüğüm için minnettarım."

"Friis, ahırında ne halt ettiğini sanıyorsun? Polise kırbaça saldırmak mı? Böyle bir gösteriden sonra seni serbest bırakmalarına şaşırdım.

"Polis yanılmış," dedi Jens kararlılıkla. Valentina'ya bakmadı. "Hizmetçilerinizden birini öldürüyorlardı. Umurunda değil mi?"

"Lanet olsun sana. Ahırda hepimizi havaya uçurabilecek bir kutu el bombası olması umurumdaydı." Ivanov ateşin önünde bir ileri bir geri yürümeye başladı. Omuzları gergin, yumrukları sıkılıydı.

Jens kapının yanında olduğu yerde kaldı. Oturması için davet edilmemişti.

"Öldürülebilecek tek kişi Popkov değildi," dedi Valentina düz bir sesle. "Korkunç bir risk aldınız."

"Onu orada, samanların arasında tekmelenerek öldürülmeye terk edemezdin."

"Biliyorum." Valentina bir şeyden kurtulmak istercesine başını salladı. "Liev şimdi nerede?"

Jens tepkisini babasına yöneltti. "O kokuşmuş bir hapisane hücresinde. Ben de bu yüzden geldim. Bu gece yardımınıza ihtiyacı var yoksa yemin ederim sabaha hayatta olmayacak."

Katya inledi. "Baba! Ona yardım etmelisin."

Ivanov kızlarını görmezden geldi, dikkati hâlâ Jens'in üzerindeydi. "Seni neden serbest bıraktılar?"

"Çünkü el bombalarıyla hiçbir ilgim yok. Ve çünkü"- durakladı, Ivanov'un ne kadar zorlanabileceğini düşünüyordu-"Sarayda dostlarım var. İkimiz de biliyoruz ki Sayın Bakan, bu şehirde işler kimi tanıdığınıza ve size borçlu olunan iyiliklere göre yürür."

Ivanov bunun tam olarak ne anlama geldiğini düşünerek gözlerini kırıştırdı. Şöminenin üzerindeki gümüş nemlendiriciden bir puro çıkarıp kendine nefes alacak bir alan yarattı ama Jens'e ikram etmedi.

"Peki el bombalarını kimin yerleştirdiğini biliyorlar mı?" Jens sordu. "Viktor Arkin'di," dedi Valentina ona. "Şoförümüz."

"İtiraf etti mi?"

"Hayır," diye hırladı Ivanov. "Kızım geçen hafta garajın arkasındaki kutuyu görmüş - içinde ne olduğunu fark etmemiş tabii ki. Okhrana'nın etrafı koklama ihtimaline karşı kutunun yerini değiştirmiş olmalı. Eğer izini bulurlarsa o haini vururacağım."

"Ortadan kayboldu mu?"

Bakan purosundan derin bir nefes çekti. "O kaçtı. Lanet olası bir devrimci. Hem de benim evimde. Tanrı adamın belasını versin, umarım cesedi Neva'ya vurur ve gözlerini yengeçler yer."

"İyi bir şofördü. Onu severdim."

Tüm dikkatler elinde su bardağıyla Elizaveta Ivanova'ya çevrildi. İlk kez konuşuyordu.

"Hiçbir zaman küstah olmadı," diye devam etti, "Kazak atlıları gibi. Ya da pis değildi."

"Papa? "

Onu çağıran Katya'ydı. Elini uzattı, solgun bir şey havada asılı kaldı ve babası hemen yanına gelip elini tuttu. "Ne oldu küçüğüm?"

"Jens'in dediğini yap, baba. Lütfen. Liev'e yardım et."

Jens adamın içindeki mücadeleye tanık oldu. Değersiz bir hizmetkâr yerine küçük kızını memnun etme arzusu, siyasi manevralardaki acımasızlığına karşı dengede duruyordu. Ama adamın içinde daha fazlası vardı, ilgisini çeken bir şey. Bu korkuydu. *Çarın bu bakanı neden bu kadar korkuyordu?*

"Katya, sevgili çocuğum, anlamıyorsun," dedi Ivanov yatıştırıcı bir sesle. "Bu cahil Kazak'a alışık olduğumu biliyorum ama-"

"*Eskiden* mi?" Valentina araya girdi. "*Alışmak* mı? Bundan biraz daha fazlası, baba. Bu *cahil Kazak* hayatı boyunca senin yanında çalıştı; senin yüzünden ve o gün beni bulmak için yola çıktığı için babasının ölümünü izledi. Liev Popkov bu Bolşevik istilasından, ahırındaki fare istilasından nefret ettiği gibi nefret ediyor. Yine de onu kokuşmuş bir Okhrana hapisane hücresinde ölüme mi terk edeceksiniz?"

"Evet."

"Yapamazsın." Zor nefes alarak ayağa fırladı. "Hemen şimdi polis şefini arayıp serbest bırakılmasını talep etmelisin," sesi titriyordu, "yoksa ben-"

Jens'e baktı ve ifadesindeki korunaksız bir şey babasını alarma geçirdi. Hemen Jens'e döndü. "Burada ne halt ediyorsun Friis? Neden müdahale ediyorsun? Kızım ile aranızda bir şey mi var?" Herhangi bir yanıt beklemedi. "Defol!" diye bağırdı. "Evimden defol! Ondan uzak dur, beni duyuyor musun? Bir daha evime girmeni yasaklıyorum."

Jens Valentina'ya döndü. "Benimle gelir misin? Şimdi. Bu evi benimle terk et."

Bir mırıltıydı ama sanki bağırması gibi odada yankılandı. Sözleri kadının içinde bir şeyleri gevşetmiş gibiydi. Uzuvarları yumuşadı ve bakışları onunkileri kavrarken yüzündeki sert kaslar gevşedi. Öfke kayboldu ve onun yerine gözlerinde, yatak odasının mahremiyetinde ona verdiği herhangi bir bakış kadar durgun ve şefkatli bir bakış oluştu. Aptalca bir an için onun geleceğine inandı.

Dudakları aralandı ve adam onun bileğini avucunun içine aldı. "Benimle gel," dedi tekrar.

Bileğini babasının parmaklarının arasına bıraktı ama başını tekrar babasına çevirdi. Harcadığı çabayı, boynundaki gerginliği görebiliyordu.

"Baba," dedi, "eğer bu gece Popkov'un derhal serbest bırakılmasını talep etmezsen, bunu yapacak başka birini bulacağım."

"Peki bu kim olabilir?"

"Yüzbaşı Chernov."

"Hayır," diye hızla konuştu Ivanov. "Valentina, beni dinle. Adımızın Chernov'lara borçlu olmasına izin veremem, yoksa senin kararlaştırılan evliliğe layık olamayacak kadar zayıf ve önemsiz olduğunu düşünürler."

Anlaşmalı evlilik. Kelimeler Jens'in zihnini tırmaladı. O kadar ileri gitmişti. *Anlaşmalı evlilik.* Valentina'nın bileğini aniden bıraktı. Annesine sert bir selam verdi, hepsi bu kadardı ve odadan çıktı.

BEKLE!"

Jens, Hero'nun sırtında sallanıyor ve onun bağırışlarına kulaklarını kapatıyordu. Hızlı sürmesi, onun tatlı hain ağzının görüntüsünü kafasından söküp atması gerekiyordu. *Kalbimin asla Yüzbaşı Chernov'la bir ilgisi olmayacak, diye* söz vermişti. Kız kardeşinin hayatı üzerine söz vermişti. Kalbi değil belki ama evlilik yatağı.

"Jens!"

Karanlığın içinden uçarak ahırın avlusuna geldi ve üzengideki ayağına bir kolunu doladı, böylece ata binerse onu da beraberinde sürükleyecekti. Kadının solgun, kalkık yüzüne, krem rengi ipeğin içinde titreyen omuzlarına baktı ve kalbinin yerinden çıktığını hissetti.

"Güle güle, Valentina."

"Gitme."

"Kalmak için bir sebebim yok."

"Jens, seni seviyorum." Gözleri bulanıklaştı ve gözyaşları yanaklarından aşağı süzüldü. "Sadece seni."

Ona hüznle gülümsedi, eğildi ve başının üstünden öptü. "Görünüşe göre aşk senin için yeterli değil."

Bir tekmeyle atı ileri doğru itti, o kadar sertti ki Valentina'nın bacağındaki tutuşu kırıldı ve aynı zamanda içinde bir şey kırıldı

onu. Avludan çıkarken arkasına bile bakmadı.

BABASININ ÇALIŞMA ODASI AYNISIYDI, MASASI DOLUYDU

kağıtlarla dolu, puro kutusu açıktı. Koridorda, mermer zemin üzerinde bir süpürge'nin fısıltısını duyabiliyordu. Bir uşağın öksürüğünü, bir merdivenin gıcirtısını. Aynı sesler. Sanki hiçbir şey değişmemiş gibi. Sanki dünyası ahırın bahçesindeki kaldırım taşlarının üzerinde parça parça yatmıyormuş gibi. Babasının söylediklerine konsantre olmaya çalıştı ama kulaklarının duyabildiği tek şey Jens'in sözlerindeki ölgünlüktü: *Kalmak için bir nedenim yok*. Tek görebildiği onun gözlerindeki bakıştı. Kaval kemiğinin etrafındaki sert kasların izi ellerine gömülmüştü ve onu kaybetme ihtimaline karşı parmaklarını açamıyordu. Ondan geriye kalan tek şey buydu.

"Baba," diye araya girdi, "*kararlaştırılmış bir evlilik yok*."

İki elini de masasının üzerine koydu ve desteğe ihtiyaç duyarak ağırlığını onlara verdi. "Valentina, lütfen başıma daha fazla bela açma." O kadar sessiz konuşuyordu ki Valentina'nın sinirleri bozuldu.

"Pekala, baba. Ama önce Popkov'la ilgilen. Lütfen telefon görüşmesini yapın."

Tartışmadı. Çalışma odasının duvarındaki siyah telefona doğru yürüdü, kolunu çevirdi ve operatörden numarayı istedi. Kiminle konuştuysa kısa konuştu, birkaç komut verdi. Valentina *polis şefi* kelimesini duydu ama hepsi bu kadardı. Masasına döndüğünde ağır ağır oturdu, dirseklerini masanın yüzeyine dayadı ve çenesini ellerinin arasına aldı. Donuk, dehşet dolu gözlerle ona baktı.

"Bitti," dedi. "Şimdi git."

"Baba, Popkov'u Okhrana'nın eline bırakamazdık."

Homurdandı ve yüzünü ellerinin arasına indirdi. Başının üstündeki yama, saçlarının seyreltiği yeri gösteriyordu ve bu küçük insani zayıflığı görmek, içinde onun için ani bir üzüntü uyandırdı.

"Baba, Yüzbaşı Chernov'la evlenmeyeceğimi anlamamı istiyorum. Hiçbir şey beni Kışlık Saray'daki imparatorluk balosuna

onu."

Yine boğuk bir homurtu geldi ama başını kaldırıp bakmadı. "Sana ihtiyacım var." Başını iki yana salladı. "Özür dilerim, baba." Kapıya doğru yürüdü. "Valentina," diye mırıldandı babası, "parası yok."

"Kimin parası yok?"

"Mühendisinizin."

Nabızı göğsünde gümbürdedi. Bir eliyle kapının üzerinde durdu. "Yeterince var."

"Sizin için yeterli olabilir ama benim için yeterli değil."

Ağır çenesi ellerinin arasındaydı, gözleri onu izliyordu ve altın mühür yüzüğünün etinde bir çentik açtığı yeri görebiliyordu.

"Baba, neden onun parasını istiyorsun?" Odanın içinde, duvardaki güzel İngiliz tüfeğini, Fransız manzara resimlerini ve raflardaki deri ciltli kitapları işaret etti. "Anlamıyorum. Neden?"

Gözleri bulanıklaştı. Kahverengiden çamura dönüştüler. Bıyıklı yanaklarındaki damarlar kan kaybetti ve ağzının gevşediğini gördü. Bir an için kalp krizi geçirdiğini düşündü.

"Papa? "

An, duvarlara değene kadar uzuyor gibiydi. "Papa? "

Kadın ona doğru hamle yaptı ama adam kendini toparladı. "Pekala. I sana neden paraya ihtiyacım olduğunu söyleyeceğim Valentina. Çok basit. İflas ettim. Şaşırmış gibi bakma. Borcum var. Bankalara. Tefecilere. Hırsız Yahudi tüccarlara bile. Senedimi alacak herkese. Eğer Yüzbaşı Chernov'la evlenmezsen, zimmetime para geçirmekten hapse gireceğimi söyleyeyim. Annen bir fakir mezarında ölecek ve sevgili kız kardeşin sokaklarda kalacak."

Sanki aylardır içinde birikiyormuş gibi uzun ve ekşi bir nefes verdi ve bakışlarını ona dikti.

"İstediğin bu mu Valentina?"

ARKIN YERDE YATIYORDU. YATAĞINDA BİR ÇİFT

Çuvallar kaldırım taşlarının üzerine atılmıştı ve battaniyesi bir rahibin tören giysisiydi. Yanındaki teneke kapağın içinde bir mum yanıyordu. Bu ironikti. İşte buradaydı, küçümsediği Tanrı'nın evine sığınıyor ve tıpkı annesinin her zaman yaptığı gibi ona minnettarlık duymamak için kendini zor tutuyordu. Sırt üstü uzandı ve ikonaları ve dua yığınlarıyla kilisenin üzerinde yükseldiğini hayal etti. Onu koruyordu. *Spasibo*. Teşekkürler. Sözcük ağzında ısındı ve dudaklarını ayırarak kaçmasına izin verdi.

Gölgelerin arasında bir sıçan geziniyor, ayakları taş zemini kılıç uçları gibi tırmalıyordu. Kılıç uçları zihnine musallat olmuştu. Uyanırken de uykudayken de kendini bileyip duruyordu. Omzundaki acı artık daha azdı, yara iyileşmeye başlamıştı ama kalbindeki acı burada yattığı her saat daha da artıyordu. Başının üzerindeki büyük siyah ahşaplara baktı ve düşünmeye çalıştı. Oda ısıtılmıyordu ve hava o kadar soğuktu ki uyumak imkânsızdı ama zihni bu haldeyken uyumak istemiyordu.

"*Spasibo*," dedi yüksek sesle. "Teşekkür ederim."

Bu sefer Tanrı için değildi. Peder Morozov içindi, ona sığınma hakkı verdiği için. Morozov Tanrı'sının hizmetkârı olduğunu iddia ediyordu ama yanılıyordu. O Rusya halkının gerçek bir hizmetkârıydı ve hiçbir çar böyle bir adama hükmedemezdi.

Arkin'in kalçasında inci kabzalı küçük tabanca sıcak ve dolu bir şekilde duruyordu.

İhanet affedebileceği bir şey değildi.

VIKTOR ARKIN, *VKHODITE*, CEVAP VER."

Sergeyev'in karısı kapıyı açtı ve Arkin'e sıcak bir gülümsemeyle hoş geldin dedi. Baktı Arkin bir kelime aradı ... değişmiş görünüyordu. Gri, şekilsiz bir tırtılın canlı ve hareketli bir kelebeğe dönüşmesi gibi. Renklerle doluydu ve bu renklerin hepsi içinden geliyordu. Saçları yıkanmamıştı ve giysileri her zamanki gibi sıkıcıydı ama yine de parıldıyordu. Çocuk sahibi olmak sana bunu mu yaptı? Tatmin olmuş bir şey

derinlerde bir yerde açlık duyuyordu. Onun iyiliği için arkasını dönüp gitmek istedi ama yapmadı.

"Merhaba, *Privet*, Viktor. Seni gördüğüme sevindim."

Sergeyev elini uzattı ama Arkin elini tutmaya cesaret edemedi. Bunun yerine masanın üstünde gururla duran çekmeceye eğildi ve içinde kundaklanan pembe bebeğe baktı. Her şey bir insana ait olamayacak kadar küçüktü: parmakları, burnu, sivri küçük çenesi. Bir kuşun yumuşak tüylerine benzeyen kulakları ve kirpik yerine kullanılan minicik altın iplikler. Bir acı göğsünü dürttü ve beceriksizce nefes aldı.

"Adı Natasha." "Güzel."

"O harika biri."

"Sizi tebrik ederim." Annesini tuhaf bir hayranlık duygusuyla inceledi. Zayıftı ama göğüsleri şişmişti ve ona karşı beklenmedik bir arzu duydu. Hızla Sergeyev'e döndü. "Özel olarak konuşabilir miyiz?"

Sadece küçük bir odada yaşıyorlardı. Yatak ve masa sobanın etrafına sıkıştırılmıştı. Ev temizdi ve çam kozalağı kokuyordu, yerde parlak el yapımı *polovikiler* vardı ama duvarlardaki sıvalar dökülüyordu ve çatlaklar tavanda ray izleri gibi ileri geri uzanıyordu. Mahremiyet söz konusu değildi.

"Söyleyeceğin her şeyi Larisa'nın önünde söyleyebilirsin. Dışarı çıkmak için hava çok soğuk." Sergeyev konuyu vurgulamak için bir sandalyeye oturdu. "Ne yaptığımızı biliyor."

"Öyle mi?"

"Tabii ki."

Sergeyev gergin görünüyordu, onunla yalnız kalmak istemiyordu. "Kolun nasıl?" Arkin hafifçe sordu.

"Tam bir baş belası."

Larisa çekmecenin yanında kayıtsızca duruyordu, bir eli çekmeceyi bırakmaya dayanamıyormuş gibi çekmecenin üzerindeydi, yüzünde memnun bir gülümseme vardı. Arkin başka tarafa baktı. Artık canına tak etmişti.

"Şanslısın yoldaş," dedi sessizce. "Çırakların orduya karşı savaşını kaçırdın."

"Özür dilerim. Kötü olduğunu
duydum." "Kötüden de
kötüydü."

"Özür dilerim," dedi Sergeyev tekrar. Bakışları çekmecenin üzerindeydi.
"Yaralandın mı?"

"Birkaç kesik, fazla bir şey yok."

"Piçlerin bu kadar genç çocuklara saldıracağını hiç düşünmemiştik, değil mi?" "Hayır. Yanılmışız."

Hüzünlü bir sessizlik odanın havasını emdi. Sergeyev zor nefes alıyordu.

"Bunu neden yaptın?" Arkin sordu.

"Ne yapmak?"

"Onlara ihanet et."

Larisa'nın nefesi kesildi. "Onu geri al, Yoldaş Arkin," dedi hiddetle.

Ama Sergeyev hiçbir şey söylemedi, sadece çekmeceye baktı.

"Neden?" Arkin tekrar sordu. "Askerler bizi bekliyordu. Saldırmaya hazırıldılar. Bunu neden yaptınız?"

"Bebek yüzünden," diye fısıldadı Sergeyev. Larisa bir eliyle ağzını kapattı.

Sergeyev ona bakmadı. "Okhrana o gece onlarla karşılaştığımızda beni yine yakaladı. Sen ve ben ayrıldıktan sonra Viktor, beni bir fare gibi köşeye sıkıştırdılar. Kolum bir kez daha parçalanana kadar beni dövdüler. Beni lanet hapishanelerine atıp çürütmekle tehdit ettiler. Peki ya Larisa? Doğmak üzere olan bebeğimiz ne olacaktı? Bunu yapmak zorundaydım." Gözleri Arkin'inkilere kaydı. "Dostum," dedi Sergeyev sertçe, "birini kendi hayatından daha çok sevmenin ne demek olduğunu bilmiyorsun. Kendi inançlarından bile daha fazla. Karımın ve çocuğumun donarak ölmeleri için sokağa atılmalarına izin veremezdim."

Larisa sessiz gözyaşları döküyordu. Bebek onun sıkıntısını hissetti ve ağlamaya başladı.

"Yoldaş," dedi Arkin sert bir sesle, "bu tartışmaya dışarıda devam edelim. Karınızın ve çocuğunuzun bunları duymasına gerek yok."

Elini uzattı ve Sergeyev'i ayağa sürükledi. Odadan çıktıklarında Larisa bebeği kucağına aldı, başını çenesinin altına soktu ve ağlamasını susturmak için yumuşak sesler mırıldandı. Arkin bu görüntüye sırtını döndü ama aklından çıkmadı. Sokağa çıkan iki adam konuşmadan bir süre yürüdüler. Kar durmuştu ama çatılardan ağır battaniyeler halinde sarkıyor, onlar geçerken dikkatsiz yayaların üzerine kaymaya çalışıyordu. Rusya böyleydi. Üstünüze atılır, sizi boğar, izin verirsiniz sizi yok ederdi.

"Arkadaşım" diye başladı
Sergeyev. "Ben senin arkadaşın
değilim."

"Viktor, lütfen, ben-"

"Çıraklara ihanet ettiniz. Bize güvendiler ve bu güven onları öldürttü. Ve sen de bana ihanet ettin. El bombalarını Ivanov'ların garajına sakladığımı Okhrana'ya bildirdin."

"Hayır, hayır, sen değil Viktor. Suçlamak istediğim Ivanov'ların kendileri idi."

"Benimle taşak geçme, *yoldaş*."

Evlerin arkaları arasında kıvrılan, donmuş pislik ve ölü farelerle dolu dar ve karanlık sokaklardan birinden geçiyorlardı. Viktor durdu. İfadesinde hiçbir değişiklik olmadan ceketinin altından küçük tabancasını çıkardı, Sergeyev'in kafasına dayadı ve tetiği çekti. Cansız bedeni ara sokağa doğru savurdu ve uzaklaştı. Bebeği kucaklayan Larisa'nın görüntüsü de onunla birlikte gitti.

Yirmi altı

VALENTINA BEYAZ BİR KUĞU DERİ FANINI FIRLATTI

Jordan merdivenlerinden yukarı yürüdü. Artık resmileşmişti. O bir fahişeydi. En yüksek teklifi verene satılıktı. Para masada mı? Al onu, senin olsun.

Petersburg sezonunun en önemli etkinliklerinden biri olan Kışlık Saray'daki imparatorluk balosu, özenle koreografisi yapılmış bir ihtişam ve abartılı zenginlik gösterisiydi. Çift başlı kartallarla altın kabartmalı sert parşömen davetiyeler şehirde en çok arzu edilen eşyalar haline geldi ve bir tanesini elde etmek için kıyasıya bir rekabet yaşandı. Yüzlerce avize ve şamdan sarayı, aynalardan fişkırان ve altın vazolardan parlayan ışıkla dolduruyordu. Yanındaki Kontes Serova'nın yeğeni Maria, orkidelerin Kırım'dan özel trenlerle taşındığını fısıldadı ama Valentina bunu umursamadı. Baloya gelmişti. Babasının istediği gibi yapmıştı. Nicholas Salonu'na doğru yürürlerken Maria heyecandan küçük nefesli sesler çıkarıyordu.

"Valentina," dedi, "sanırım öldük ve cennete gittik." "Ben öldüm ve cehenneme gittim."

"Saçmalama. Kapılmayı bekleyen şu yakışıklı memurlara bakın."

Konuk kalabalığı Valentina'nın gözlerinin önünde ışıltılı bir parıltıyla sallanıyor gibiydi. Portakal ve limon ağaçlarının yemyeşil görüntüleri ve uzun ince palmyeler zihninde dönüp duruyordu. Yanaklarını yelpazeledi ve prensler ve prensesler geçidine, düklere veya kontlara ya da mor cübbeleri ve uzun beyaz tülleriyle piskoposlara aldırmadı.

Burada olmaktansa ölmeyi tercih ederim. Bu düşünce Valentina'nın kafasını işgal etti. Katya'yı ve bileğine saplanan makasın olduğu geceyi düşündü ve sıcağa rağmen titredi.

Maria onun kolunu tuttu. "Gergin misin?" "Hayır, neden gergin olayım ki?"

"Çünkü senin Stepan burada olacak. Ailesi, Kont Chernov ve eşi de."

"Stepan'ım." Kelimeler Valentina'nın diline yapıştı.

"Neden böyle söylüyorsun?"

"Aklıma zorla sokmak için."

Maria ona tuhaf tuhaf baktı. "Daha gelmedi mi?"

Valentina kendini üniformalara odakladı. Askerler şatafatlı kıyafetleriyle görkemli salonlarda caka satıyordu, tüm alaylardan subaylar. Kırmızılar içinde Kazaklar. Mavi mızraklı süvariler. Yüzbaşı Chernov'u göremiyordu.

"Maria," dedi, "bir içki istiyorum."

VOTKA YARDIMCI OLDU. İÇİNDE KIZILCIK VARDI. Bu eğlendirdi.

Onu. Limon kabuğu, karabiber, kızılçık ya da bufalo otuyla tatlandırılmış votka bardaklarından birini seçmişti. Bufalo otunu denemek istemişti ama cesaret edememişti çünkü uşak onu durdurup gümüş tepsisinden bir bardak aldığı anda içkiler neredeyse altın üniformasına dökülüyordu. Maria içkisini yudumluyor ve gözlerini dikmiş arkadaşına bakıyordu.

"Valentina," diye tısladı, "kendini rezil edeceksin."

Valentina güldü, hâlâ böyle bir ses çıkarabildiğine şaşırılmıştı. "Kendimi çoktan rezil ettim, farkında değil misin?"

Kendine bir sütun buldu, devasa bir İtalyan mermeri olan bu sütun hemen devrilmeyecekti. Sırtını ona yaslayarak durdu. Tam olarak ona yaslanmıyordu; sadece erkeklerin sütunlara ya da kapı çerçevelerine yaslanmasına izin verilirdi. Ama bir saten ayakkabısının arkasıyla ve dirseğinin ucuyla beyaz sütuna dokundu, sadece dik durmasını sağlayacak kadar. Vücudunun uyarı vermeden sallanma eğilimi onu endişelendiriyordu.

Maria gitmişti. Valentina bunun ne zaman olduğundan emin değildi ama odanın öbür ucundaki arkadaşının bir memurla konuştuğunu fark eder etmez başını çevirdi ve onun yanında boş bir yer buldu. Valentina salonda dolaşan gümüş tepsileri fark etme ve kaşını kaldırarak onları çağırma konusunda uzmanlaşmıştı. Şaşırtıcı derecede sıcak ve rahat hissediyordu. Tam olarak uyuklu değil, ama uykunun kıyısında ve o korkunç kara uçurumun

birkaç dakika önce ayaklarının dibinde esneyen Maria gibi ortadan kaybolmuş gibiydi. Şimdi tek düşünebildiği Jens'ti. Onun gülümsemesi. Yanağı onun çıplak göğsüne değiyor, kalp atışları düşüncelerinin ritmi haline gelene kadar zihnini çınlatıyordu.

"Valentina, ben de seni arıyordum."

"Kaptan Chernov, iyi akşamlar."

Kadın ona elini uzattı ve adam elini çevirip avucunu öptü. Sanki onun sahibiymiş gibi. Müziğin çaldığını fark etti, Çaykovski'nin *Kuşu Gölü*'nden *Kuşların Dansı* ve galerilerden birine göz attığında bir orkestranın tam akışta olduğunu gördü. Orkestranın nağmeli sesi göğsünün ortasında keskin bir acıyı, votkayla boğduğunu sandığı bir acıyı canlandırdı.

"Valentina, canım, bu akşam ne kadar güzel görünüyorsun."

Yüzü avizelerin altında enerjiyle parlıyordu ve hayatının geri kalanında her gün bu yüze bakmanın nasıl bir şey olacağını hayal etmeye çalıştı.

"Kaptan..."

"Lütfen bana Stepan de."

"Stepan, Majesteleri gelene kadar koridorlarda yürüyelim mi?"

Bir kolunu uzattı. "Bu onura sahip olduğum için mutluyum."

Endişeyle sütunla temasını kesti ama kolunu oldukça güvenli bir şekilde onunkine aktardı. Koridorlarda yürümek iyi bir fikirdi. Bu onun yüzüne bakmak zorunda kalmayacağı anlamına geliyordu.

STEPAN CHERNOV NAZİK VE İLGİLİYDİ. İÇİN

Yarım saat boyunca onun kendisini odalarda gezdirmesine izin verdi, bu arada askeri konulardaki görüşlerini de aktarıyordu. "Çar, General Levitsky'yi kovmalı, çok yaşlı ve unutkan, yerine ... koymalı." Kulakları yoruldu ve kapandı. Onu İçişleri Bakanı Makarov ve Başbakan Stolypin'le tanıştırdı, kubbeli keliyle iri bir adamdı.

Başı, düzgün küçük bir sakalı ve zeki gözleri vardı. Kadın ona gülümsedi ve adam da sevinçle gülümsedi.

"Burada ne güzel bir mücevherin var, Chernov. Ona iyi bak."

Sanki geceleri güvenli bir şekilde kilit altına alınmadan önce başkalarının görmesi için cilalanıp sergilenecek bir eşyaymış gibi. Stepan onu anne ve babasının yanına götürdüğünde, kız onun koluna sıkıca tutunarak hafif bir reverans yaptı ve bunu yaparken gözlerinin arkasının kafasının içinde döndüğünü hissetti. Ama bu karşılaşmayla ilgili çok az şey hatırlıyordu. Akşam saat dokuzu vurduğunda Çar Nikola ve Çariçe Aleksandra, tüm Rusya'nın imparatoru ve imparatoriçesi, imparatorluk sarayının büyük mareşali Baron Vladimir de Freedericksz tarafından anons edildi. On metrelik abanoz bir asayı cilalı zemine üç kez vurup "Majesteleri" diye bağırdığında Valentina'nın tüyleri diken diken olmuştu.

Yüzbaşı Çernov ona gülümsedi ve kolundaki elini okşadı. Uzun beyaz gece eldivenleri giydiği için kutsal olan her şeye şükretti.

İmparatorluk alayı, mücevherleri ve madalyalarıyla ısıltı ısıltı parlayarak ağır ağır geçiyordu. Alaydaki yüz ya da daha fazla grandük ve grandüşes sanki dünyanın sahibiymiş gibi kasıla kasıla geçiyordu. Kesinlikle Rusya'nın sahibiydiler. Bu insanlar onu Romanov yumruklarıyla o kadar sıkı kavramışlardı ki, herhangi bir köhne fabrika işçisi sürüsünün onu onlardan nasıl alabileceğini göremiyordu. Kendine rağmen etkilenmişti. Rusya güvendedi. Hiçbir yağmacı devrimcinin hükümetin dizginlerini ele geçirme umudu yoktu.

"Böyle mücevherlere ihtiyacın yok," diye fısıldadı Chernov onun kulağına. "Sen bütün elmaslardan daha güzelsin."

Onun kolunu serbest bıraktı. "Neye ihtiyacım olduğu hakkında ne biliyorsun?" diye sordu.

SAATLERDİR DANS EDİYORLARDI AMA VALENTINA

oturmaktansa dans etmeyi tercih ederdi. Votkanın sıcaklığı azalmaya başladı. Gelgitin çekilmesi ve arkasında keskin kayalar bırakması gibi.

Babası bunu nasıl yapmış olabilirdi? Üzerindeki yüzlerce inciyle süslenmiş krem rengi ipek elbiseyi yırtmak istedi. Binlerce rubleye mal olmuştu. Peki ya soyunma odasındaki diğerleri? Annesinin soyunma odasındakiler? Hepsi ödünç parayla alınmıştı. Ve onu dehşete düşüren, ayaklarının titremesine ve kalbinin durmasına neden olan o kelime vardı. *Zimmete para geçirme*. Babası çarın maliye bakanıydı, elleri Romanovların kasasındaydı.

"Neden bu kadar ciddisin?" Chernov elini sıkarak sordu: "Vals yapıyorlardı ve Chernov'un kolu onu sahiplenircesine sarmıştı.

"Bu gece buradaki farklı askeri üniformalara bakıyordum," dedi. Ne kadar savaşçı bir milletiz."

Ona hoşgörüyü gülümsedi. "Sevgili Valentina, Rusya'nın tarihi boyunca yasalarıyla değil, uygarlığıyla değil, ordusuyla bir arada tutulmuş bir ülke olduğunu anlamalısın."

"Bunların hepsini aştığımızı sanıyordum. Ticaretimiz ve tarımımız ne olacak?"

Güldü ve onun fikrini cicili bicili bir şeymiş gibi reddetti. "Hayır. Rusya askeri bir devlettir ve her zaman öyle kalacaktır."

İyi dans ediyordu, kolay bir kontrole odanın içinde süzülüyordu. Ama henüz bitirmemişti. "Geçen gün bazı çırakların tren yolu kenarında saldırıya uğradığını duydum."

"Tam olarak saldırıya uğramadılar, sadece bir ders aldılar." "Neyi yanlış yapıyorlardı?"

"Valentina." Onun adını sertçe söyledi. "Şimdi olmaz."

"Stepan, çıraklara saldıran süvarilerle birlikte miydin?" Sertçe bakışlarını tekrar ona çevirdi. "Evet, oradaydım." Durakladı, yüzünü inceliyordu. "Bu konuda bir yorumunuz var mı?" "Hayır," dedi sessizce. "Yorum yapmayacağım."

GECE YARISI AÇIK BÜFE AKŞAM YEMEĞİ SERVİS EDİLDİ.

VALENTINA yedi

neredeyse hiçbir şey yoktu. Konser salonuna yuvarlak masalar yerleştirilmişti.

altın çatal bıçak takımı ve Romanov kartalıyla işlenmiş beyaz damasko kumaşlar. Çar Nicholas konukları arasında dolaşırken her masada bir sandalye boş bırakılmıştı. Yemeğin yarısında, tüm o *zakuski* ve sülünlerin görüntüsü ona fazla gelmeye başlamıştı, bu yüzden masadan kalktı ve soluk elbiseli bir kadın figürünün uzun pencerelerden birinde durup geceye baktığı antrelerden birine doğru yürüdü. Valentina yaklaştı ve tam arkasında durdu.

"İyi akşamlar, Kontes Serova."

Kontes arkasını döndü ve Valentina onun elindeki konyak bardağını gördü. "Sanırım yine piyanist. Burada ne yapıyorsunuz?" diye sordu.

"Ateşliydim."

Kontes içkisinden bir yudum aldı ve küçük bir beklenti gülümsemesi dudaklarını yumuşattı. "Siz de susadınız mı?"

"Evet."

"Benimle gel."

Valentina zarif figürü yan odadaki uzun bir masaya kadar takip etti. Ortasında buzdan yontulmuş, sıçrayan bir yunus yükseliyordu ama Valentina ona şöyle bir bakmaktan fazlasını yapmadı. Etrafına kristal bardaklarda bir dizi içki dizilmişti: Sağ tarafta likörler, limonata ve meyve suları, sol tarafta şarap ve alkollü içkiler.

"Bir kadeh şarap?" diye önerdi kontes. "Ya da belki daha sert bir şey?"

"Şeftali suyu, sanırım." Valentina uzun bardaklardan birini aldı ve dudaklarına götürdü. "Çok ferahlatıcı."

Kontes Serova'nın mavi gözleri kızgınlıkla bulutlandı. Alt dudağının kenarını dişleriyle ısırды ve oyundan bıkmış bir halde uzaklaştı. Ama Valentina kaldı. Burası daha serindi. Bir parça buz aldı ve içkisini yudumlarırken şakağına dayadı. Meyve suyunun yarısı bittiğinde, buz tabağından bir bardak daha seçti, bu kez farklı bir bardaktı ve şeftali suyundan arta kalanın içine attı.

UZUN ZAMANDIR YOKTUN." Stepan Çernov kaşlarını çattı, Valentina yerine otururken sarı kaşlarını kaldırdı. "İyi değil misin?" "Hayır, hiç de değil." Ona gülümsedi. "Kontes Serova'yla tanıştım ve tartışarak hakkında hangi . sen ASKERİ erkekler var ve en çok çekici üniformalar."

"Umarım Hussar Muhafızları demişsinizdir."

"Elbette." Elini boğazına götürdü ve adamın bakışlarının izlediği yolu izledi. "Sanki ben başkasınınkini fark ediyorum da."

Güldü ve bir horoz dövüşü bahsiyle ilgili bir hikâyeye başladı, ama Valentina ne demek istediğini anlamadı.

"Kendime bir içki daha alacağım," diye açıkladı.

"Hizmetçilerden birine getirmesini söyleyeyim."

"Teşekkür ederim, ama hayır. Biraz egzersiz yapmak istiyorum."

"Çabuk olun." Çar Nikola'nın yakındaki bir masada oturduğu yeri işaret etti. "Sırada İmparator Majesteleri'nin misafiri olma şerefine nail olacağız."

Büyük yaldızlı kapılardan hızla geçerken aklına bir düşünce geldi. Ona ne yapacağını söylemek hoşuna gidiyordu.

Yirmi yedi

JENS, ÇAR NICHOLAS'IN SIGARALARINDAN BİRİNİ İÇİYORDU. MONOGRAMLI SİGARALAR. Etrafınızdaki her şeyin üzerine baş harflerinizin damgalanmasının, yıldızlanmasının ya da işlenmesinin nasıl bir şey olduğunu hayal etmeye çalıştı. Bu, kim olduğunuzu asla unutamayacağınız anlamına geliyordu. İmparatorluk balosuna sadece Bakan Davidov'u memnun etmek için gelmişti. Jens'in neşelenecek hali yoktu. Ama Davidov'un daha gizli antrelerden birinde bir araya getirdiği adamlarla konuşmuş, hava dumandan maviye dönene kadar iş konuşmuş ve sonunda el sıkışmıştı. Yine de onlara güvenmiyordu. Petersburg'da kimseye güvenmezsiniz.

Bir çift koyu renkli gülün göz bile yoktu. Yüzünü buruşturdu ve sigarasını söndürdü.

"Bu akşam neyin var senin?" Davidov sordu. "Isırmaya hazır görünüyorsun."

"Ben buradayım. Lanet olası para adamlarınızla konuştum. Benden de size gülümsememi beklemeyin."

Bakan Davidov kendi kendine kıkırdadı ve konyağını bardağında evirip çevirdi. Şahin suratı memnun görünüyordu ki bu nadir görülen bir durumdu.

"Bir kadın olmalı," diye açıkladı bakan. "Size bunu düşündüren nedir?"

"Seni iş başında gördüm Friis ve o lanet tünellerinden birinde hayatını tehlikeye atarken gördüm. Seni huysuz ve kanlı gördüm. Ama seni hiç böyle görmemiştim. Kendine bir bak."

Her iki adam da altın yakalı siyah frak giyiyordu ama Jens'inki buruşmuştu ve brokar sandalyeye yığılmıştı, uzuvları ters dönmüştü.

"Buraya iş yapmaya geldim," diye homurdandı Jens. "Başka bir şey için değil."

Kendine bir sigara daha yaktı ama bunu yaparken odaya bir kadının girdiğini gördü. Bir imparatorluk balosunda hanımlar beyaz ya da krem rengi giymek zorundaydı, bu yüzden kısa bir bakışta zarif bir şekilde tasarlanmış soluk bir elbise içindeki birçok kişiden sadece biriydi. Ama kadının yürüyüşü onu alarma geçirdi; hiç de hoş karşılamadığı bir hevesle yaklaşan mağrur bir at arabası.

"Kontes Serova." Ayağa kalktı ve onun uzattığı elin üzerinde eğildi.

"Jens, kendini buraya gömerek ne yapıyorsun? Küçük evcil piyanistinın Majesteleri için sahne alacağını bilmiyor musun?" Gülümsemesi bir kedinin pençesi kadar sertti. "Acele etmelisiniz. Oldukça kalabalık çekti."

ONA YARDIM EDEMEZDI. BİR KEDI YAVRUSUNU IZLEMEK GIBIYDI.

Boğulmak. Eller çırpınıyor. Nefes almak için çırpınan ağız. Acımasız küçükümseme dalgaları onu yıkıyor, alay onu aşağıya sürüklüyordu. İçeri ilk girdiğinde Valentina'nın seyircileriyle dalga geçtiğini, yanlış notalara basarak onlarla şakalaştığını düşündü. Ama bu bir şaka değildi. Kuyruklu piyanonun başındaki taburenin kenarına tünemişti ve onu görmek Jens'in yüreğini burktu.

Gösteri tam bir felaketti. Valentina gözyaşlarına boğulup odadan kaçabilirdi ama yapmadı. Orada oturdu, dişlerini sıktı. Çalmaya devam etti. Baş ve elleri temastan kopmuş gibiydi. Beethoven'ın *Neşeye Övgü'sünü* çalıyordu ve bundan daha uygunsuz bir şey olamazdı: Bu odada neşe falan yoktu. Bir yanda, özenle hazırlanmış altın sandalyelerde oturan Çar ve Çariçe'nin etrafı, Balalayka Orkestrası'nın daha önce çaldığı bu küçük salonda toplanmış olan Petersburg'un yüzden fazla elitiyle çevriliydi. Odanın içinde fısıltılar dolaşıyordu.

Valentina, aşkım, sana parmaklarımı verebilseydim, verirdim.

Çar Nikolay küçük, düzgün sakalını sıkıntıyla çekiştirdi ve kaşlarını çatı. Sonunda tek kelime etmeden ayağa kalktı, karısına kolunu uzattı ve odadan çıktı. Bir yığın konuk onu takip etti ve Jens kontesin ilk gelenlerden biri olduğunu fark etti.

Kabalığınız için hepinize lanet olsun, o hala oynuyor, hala deniyor.

Seyircilerin en önünde Yüzbaşı Chernov duruyordu ve yüzü, sırtındaki üniforma kadar canlı bir kızılık maskesiydi. Jens içinin acıdığını hissetti.

İçine doğmuştu. Valentina'nın babasının söyledikleri doğru olmalıydı; evlilik ayarlanmış olmalıydı çünkü yüzbaşı şimdiden onu kendisinin bir uzantısı olarak görüyor, onun aşağılanması kendi aşağılanması olarak görüyordu. Jens bu yüzden ondan nefret ediyordu. Valentina'nın davranışlarının kendisine yansıdığını düşündüğü için değil, adamın kendini aşağılanmış hissettiği için. Valentina için üzülmüyordu. Durumuna sempati duymuyordu. Onu içinde bulunduğu boğulma çukurundan çıkarmak için sağ elini kesmeye istekli değildi. Sadece aşağılanmıştı. Ondan utanıyordu.

Müzik aniden sona erdi ve Jens bir alkış dalgasına öncülük etti, sonra öne doğru yürüdü. "Valentina Ivanova," diye yüksek sesle konuştu, "hasta olduğunuz halde bizim için çalmayı kabul etmeniz ne büyük cömertlik."

Gözlerini onunkilere kaldırdı. Gözyaşı yoktu. Çenesini kaldırdı, sırtını dikleştirdi ve her zamanki zarafetiyle tabureden kalktı, hafif bir baş ağrısı olduğunu belirtmek için bir elini şakağına götürdü. Ona gülümsedi ve o da kolunu ona uzattı. Hiç acele etmeden, konukların toplanmış süs ve tüyleri arasından birlikte kapıya doğru yürüdüler. Yüzbaşı Chernov'a göz ucuyla bile bakmadı.

JENS ONU TUTTU. SAÇININ KOKUSUNU KOKLADI VE

Nefesinde sefalet. Titremesi durana ve başı köprücük kemiğinin sert çıkıntısına defalarca çarpmak yerine kıpırdamadan durana kadar onu kendine doğru sıkıca tuttu.

"Valentina" -yanan kulağını öptü- "unut onları. Oradaki tek bir kişi bile senin bir anlık sıkıntına değmez." Başının tepesini öptü ve onu mermer sütunlardan birinin arkasındaki boşluğa çekti. "Harikaydın."

"Berbattım."

"Hayır, sen muhteşemdin. Kokarca gibi sarhoştun ama yine de Beethoven'ın sesini Beethoven gibi çıkarabiliyordun."

"Aptal parmaklarım milyonlarca hata yaptı."

"Kimse fark etmedi."

"Ne?" Başını kaldırdı, gözleri tam olarak odaklanmamıştı. Bir an sürdü ama adamın alaycı gülümsemesini fark etti ve gülmeye başlarken ağzı çarpık bir çizgiye dönüştü. "Çar'ın yanlış bir şey fark ettiğini düşünmüyorsun değil mi?"

"Hiçbir şey yok."

"Tanrıya şükür."

Soluk ipeksi elbisesi içindeki bedeni onunkine yaslanmıştı, sıcak ve uysaldı ve müziğinde eksik olan tüm neşeyle başını geriye doğru eğerken, adamın beline doladığı kolu onu ayakta tutuyordu. Uzun ve lüks bir gerginlik boşalmasıyla güldü.

"Seni yalancı," diye nefes aldı, boğuk ve sınırsız bir sesle.

Dudaklarını kadının boğazının kıvrımında gezdirdi. "Uzaklara gel," diye fısıldadı. "Şimdi benimle gel."

Kollarını adamın boynuna doladı ve adam yavaşça başını kaldırıp dikkatle onun koyu renk gözlerine baktı. Yarı kapalıydılar, uzun kirpiklerinin altında sadece bir parıltı vardı.

"Benimle evlenir
misin?" diye sordu.

"Önce beni öp."

Dudaklarını ağızla onun dudaklarına bastırdı ve o da müziğine dökmek istediği tüm tutku, öfke ve neşeyle karşılık verdi.

"Jens," diye mırıldandı, "hadi dışarı çıkalım ve yıldızlara bakalım. Yıldızların altında bana tekrar sor."

Bu gece hava bulutluydu ama önemli değildi. Her birini onun için tarif edecekti, her bir ışık parıltısı uzak dünyaları kamaştıracaktı ve birlikte onlara bakacaklardı.

Parmak uçlarında durdu ve onun dudaklarını öptü. "Bana tekrar sor, Jens Friis," diye fısıldadı.

Yüzünün yan tarafına inen tokat dikkatini Valentina'dan uzaklaştırdı. Yanağında bir yılan ısırığı gibi bir acı hissetti ve yumruğu, kendisine doğru tekrar savrulan üniformalı kola çarptı, beyaz eldiven elinde gevşekçe sallanıyordu. Eldivenin sahibine bakarken kalbi Viking kanıyla doldu. Thor'un çekici göğsünü dövüyordu.

"Yüzbaşı Çernov," dedi, "bana hakaret ediyorsunuz." Eldiven ayaklarının dibine fırlatıldı.

"Çek ellerini onun üzerinden," diye bağırdı Chernov. Ağzı öfkeyle titriyordu. "Çek ellerini onun üzerinden yoksa yemin ederim seni burada öldürürüm ve

şimdi Çar'ın önünde çıplak yumruklarım." "

"Denemekten çekinmeyin."

"Kes şunu," diye bağırdı Valentina. "Kesin şunu." Jens'in kolunu tuttu ve Jens onu sallamak için kendini zor tuttu. "Lütfen," diye bağırdı, "biri onları durdurmaya yardım etsin."

Diğer üniformalılar geldi, Davidov'un kara kaşları çatıldı, küfürler ve öfkeli sesler yakınlarda toplandı. Jens onlara aldırış etmedi.

"Tatmin edilmeyi talep ediyorum," diye tersledi Chernov, mavili iki subay kollarını arkadan tutarken. "Yardımcılarım yarın sizi çağıracak."

"Benim için bir zevk olacak."

"Hayır." Valentina bembeyaz bir yüzle ikisinden de ayrı durdu. "Eğer düello yaparsanız ikinizle de evlenmeyeceğime yemin ederim."

Jens onun parmaklarının arasından kuru kum gibi akıp gittiğini hissedebiliyordu. Onu kaybetmek istemiyordu, bu şekilde değil, şimdi değil. Yavaşça, katı bir kontrolle Yüzbaşı Chernov'a döndü, topuklarını yere vurarak selam verdi ve elini uzattı. Chernov tereddüt etti, Valentina'ya değerini ölçer gibi bir an kararsızca baktı, sonra isteksizce el sıkıştı. İkisi de konuşmadı.

"Tanrı'ya şükür." Valentina ürpererek rahatladı ve başını salladı. "Aklı başında adamları beyinsiz savaş makinelerine dönüştüren şey nedir?"

İki adam da cevap vermeyince topuklarının üzerinde döndü ve toplayabildiği kadar vakur bir şekilde uzaklaştı.

"Yarın," diye mırıldandı Jens, kızın duyamayacağı bir anda nefesinin altından. "Yarın senden haber bekleyeceğim."

IŞIK VE HAREKET, BEYNİNİ PARÇALADI. THE

Ertesi sabah Valentina her dar merdiveni büyük bir dikkatle çıktı, elleriyle iki yanındaki duvarları yokladı, gözleri karanlıkta bile kısıktı. Başını boynunun üzerinde hareketsiz tutabilirse, en tepeye kadar çıkma şansı vardı. Ama ahşap merdivenlerin yarısında bir fare ayakkabısının üzerinden öyle bir hızla geçti ki ayağı kaydı ve tökezledi.

"*Chyort!*" diye mırıldandı. "Şeytan seni alsın!"

"Kim var orada?" diye bağırdı üst kattan bir ses.

Kulak zarları acıyla titreşti.

"Sus, bağırma." Aşağıya, ahırlara düşme ihtimaline karşı kalan basamakları hantalca bir telaşla tırmandı. Zirveye ulaştığında gözlerindeki dar aralığın daha da açılmasına izin verdi ve etrafına ilgiyle baktı. Seyislerin odasına daha önce hiç çıkmamıştı. Önünde uzun, tozlu bir koridor vardı. Sol taraftaki tepe pencereleri içeriye bol miktarda güneş ışığı alıyordu ama sağ tarafta her birinde bir kapı bulunan bir dizi küçük bölme vardı. Sadece bir tanesi kapalıydı. Ona vurdu.

"Git başımdan."

"*Chyort!*" diye tekrar küfretti. "Buraya kadar boşuna gelmedim, lanet olsun sana." Kapıyı iterek açtı ve içeri girdi. Şükürler olsun ki ışık loştı, pencere küçük ve yıkanmamıştı. Oda, eğer öyle denebilirse, at ve ter kokuyordu. "Demek hâlâ hayattasın, Liev. Seni öldürmeyi başaramadılar."

"Yabani otlar asla ölmez."

"Al, sana bir şey getirdim."

Beline bağladığı şalın içinden bir şişe votka ve bir paket sigara çıkardı. Popkov'un siyah gözleri parlıyordu. Yatağın yanındaki sert sandalyede dimdik oturuyordu ama iyi görünmüyordu. Göz çukurları morarmıştı, burnu garip bir açıyla kırılmıştı, alnında ve dudaklarında yaralar vardı. Adam şişeye uzandığında, parmaklarından birinin tırnağının olmadığını ve yerinde kurumuş siyah bir kan kümesi olduğunu gördü. Öfkenin midesindeki asidi harekete geçirdiğini hissetti.

"Babamın dolabından iyi bir votka." Onun için gülümsedi. "Bana verdiğin o rotgut saçmalığı değil."

Sırıtarak bir yudum aldı ve memnuniyetle derin bir nefes verdi. "İhtiyacım olan tek ilaç."

"Liev, nasılsın? Gerçekten, yani. Ağrın kötü mü?"

Şişmiş gözleriyle onu inceledi. "Yaşayacağım." Şişeyi kaldırdı. "Biraz ister misin?"

"Hayır, teşekkür ederim."

"İhtiyacın varmış gibi görünüyorsun." Adam kıkırdadı ve kız onun yüzünü buruşturup kaburgalarını ovuşturduğunu gördü.

Canı çekti ama gözlerini şişeden kaçırdı. "Burası pek de ev sayılmaz, değil mi?"

"Bu kadar yeter."

Bir yatak, bir sandalye, bir raf ve birkaç kanca. Yeterli mi? Liev yirmi iki yaşındaydı, yetişkin bir adamdı ve şimdiden bunun yeterli olduğunu düşünüyordu.

"Burada su var mı?" diye sordu.

"Ahırın avlusunda."

"Biraz getireyim."

"Zahmet etmeyin."

Merdivenleri düşündü ve midesine kramp girdi. "Zahmet etmeyin. İlgiye ihtiyacın var."

Eve dönmesi biraz zaman aldı ama emaye bir tas ılık su ile bir tabak siyah ekmek ve peynir getirdi. Kolunun altına Hemşire Sonya'dan aldığı bir paket sargı bezi ve pansuman malzemesini sıkıştırmıştı; Sonya bunları "o pis Kazak" için harcamaktan acı acı yakınıyordu. Popkov yüksek sesle homurdanırken Valentina yaralarını yıkadı, burnunu elinden geldiğince düzeltti ve sarabildiği kadarını sardı ama gömleğinden başka bir şey çıkarmayı reddetti.

"Aptal olma," diye azarladı, "Ben hemşireyim. Alışkınım-"

"Sen bir kızsın."

Gülümsedi ve dinlenmeye bıraktı. Geniş sırtındaki kırbaç yaralarına uzun bir bandaj şeridi bağlarken merakla sordu: "Şimdi onlardan nefret ediyormusun? Sana bunu yapan adamlardan?"

"Okhrana mı?" Yere tükürdü. İçinde kan vardı. "Polisten her zaman nefret etmişimdir. Hiçbir farkı yok. Katil Bolşeviklerden de." Tekrar tükürdü.

"Ama Liev, eğer iki taraftan da nefret ediyorsan, kime güvenebilirsin, kime inanabilirsin?"

Adam şaşkınlıkla ona baktı. "Ben, tabii ki."

"Bilmem gerekirdi." Güldü ve başının odanın içinde döndüğünü hissetti. Geri dönmesini bekledi ve sargıyı bitirdiğinde kaseyi alıp kapının yanında durdu, çerçevesine yaslandı. Yatağının üzerine bir kap merhem bırakmıştı. "Daha iyi misin?"

Homurdandı ve bir ağız dolusu votka daha içti. Gitmek için döndü. "Senin şu adam, mühendis. O benim ..." Popkov durdu. Birden Kelimeler boğazında düğümlendi.

"Biliyorum," dedi nazikçe. "Biliyorum. Jens Friis hâlâ hayatta olduğun için çok mutlu."

Popkov hırpalanmış başını salladı. "Eğer bir şeyler yapmazsanız, kendisi de uzun süre hayatta kalamayacak."

Dondu kaldı. "Anlat bana." "Bir düello."

"Hayır, bu doğru değil."

"Söylentiler her yerde. Senin hakkında. Dövüş hakkında. Yüzünde tüyler olan sarışın piçin kana susamışlığı var. Geçen yıl düellolarda iki adam öldürdü."

"Hayır, Liev. Yanlış anladın. Kabul ettiler. Yapmayacaklarını söylediler."

Popkov hayal kırıklığıyla başını yavaşça iki yana salladı. "Sana söyledim, sen bir kızsın. Sana yalan söylemişler."

VALENTINA METALİN ŞANGIRTISINI DUYABİLİYORDU.

Asansör çok uzakta değildi ve sesi tüylerini diken diken ediyordu. Jens'in tüneline ilk kez dönüyordu. Hemşire pelerinini giymişti ve sesin peşinden sürüklediği anılardan korunmak için lacivert kıvrımlarını etrafına doğru çekti.

Jens'in ofisinde kendisine sunulan sandalyeye oturmadı, ayakta durmayı tercih etti. Pencerenin yanındaki yerini aldı ve ağrıyan gözlerini dışarıdaki bahçeye odakladı. Dışarıda bir hareketlilik vardı; bez şapkalı işçiler yerin altından yukarı doğru tırmanıyor, güneş ışığında köstebekler gibi göz kırıyorlardı. Kadınlar başörtüsü takıyor ve metal raylar boyunca moloz kamyonlarını itiyorlardı. Hepsi zayıftı, hepsi renksizdi, hepsi tek tip bir kir rengiyle kaplıydı. Onları birbirinden ayırmak imkânsızdı. Jens her gün bunları mı izliyordu? Kadın geldiğinde ofiste değildi, bu yüzden onu alması için bir koşucu gönderilmişti.

"Çay?" diye sordu bir tezgâhtar. "Hayır, teşekkür ederim."

Kâtip kâğıt yığınınına döndü, Valentina da beklemeye koyuldu. Dışarıda gökyüzü soluk bir kış mavisiydi ve yalnız bir kuş ince kanatları üzerinde ileri geri kayarak şehrin üzerindeki hava akımlarına biniyordu. Valentina duydu

Onu görmeden önce Jens'in hızlı adımlarını duydu ve nabzı hızlandı. Onu gördüğünde, iki hızlı adımla yanına geldi.

"Bir sorun mu var?"

"Evet."

Memura dönüp elini salladı, adam yorum yapmadan ofisten çıktı, kapıyı kapatırken başı dönerek bir iki kelime yakaladı.

"Ne oldu?"

Adam ona doğru eğilmişti, endişe doluydu. Kadın geri çekildi ve ona sertçe baktı. "Bana yalan söyledin."

"Ne hakkında?"

"Düello." "Ah,

şu."

"Evet, o."

Katibinin masasındaki düzensiz evraklara kıyasla bir düzen ve tertip cenneti olan masasına doğru ilerledi. Oturdu ve yüzünü kazımak istediği temkinli bir ifadeyle ona baktı. "Ne olmuş ona?"

"D v şecek misin?"

"Evet."

"Hayır, Jens, hayır. Yapma, yapmamalısın. Beni duyuyor musun? Aklını mı kaçırdın sen? Seni  ld recek. O ..."

Ağlamamaya, kız gibi davranmamaya kararlıydı. Kendi kendine söz vermişti. Ama onu kaybetme düşüncesi kalbini parçaladı ve sanki yüksek sesle söylemek onlara gerçek olma gücü verecekmiş gibi kelimeler boğazına düğümlendi. Ondan uzaklaştı ve pencereye, köşede karmaşık ağını  ren  r m eğe odaklandı. Elleri titriyordu, bu yüzden onları pelerininin altına sakladı.

"Lütfen, Jens. Onunla dövüşme. Seni canlı istiyorum."

Sesi daha iyiydi. Daha kontrollü. Bunu dinleyebilirdi. Ama aralarında uzanan sessizlik onun tünelleri kadar kasvetliydi ve o anda kazanamayacağını biliyordu. Yüzünü ona dönmek için döndü ve onu masasının arkasından sanki son kezmiş gibi dikkatle incelerken buldu.

"Güven bana," dedi alçak bir sesle. Sesi yorgun geliyordu. "Seni  ld rebilir."

"Yoksa onu öldürebilirim."

"Geçen yıl düelloda iki adam daha öldürdü."

"Ben *diğer adamlardan* değilim."

"Jens, yapma. Benim için." Sesini makul tuttu.

Ağzı bir gülümsemeyle titredi. Bu onu ürküttü. Çok teslimiyetçiydi.

"Neden, Jens? Neden yapıyorsun? Sadece çekip git." Başını salladı.

"*Chyort!* Yapma!" diye bağırarak elinin düz kısmını adamın masasına vurdu. "Bana bunun erkeklerin yapması gereken bir şey olduğunu söyleme, kendilerine ait olan şey için savaşmak, hedeflerini belirlemek. Bana o kadar aptal olduğunu söyleme. Belki de yanılıyorumdur. Belki de askeri tavus kuşu tüyleri içindeki diğer tüm akılsız kahraman adayları gibi kalın kafalı ve şan için heveslisin. Senin farklı olduğunu düşünmüştüm, senin ..."

Kadın durdu. Adam ayağa kalkmış ve masanın etrafından dolaşmaya başlamıştı. Elleri onu yakaladı, kendisine doğru sürükledi, yüzü gömleğinin boynuna gömülene kadar uzun kollarıyla sardı. İstese bile konuşamazdı.

"Beni dinle Valentina. Şan şöhret peşinde değilim ama seninle burada, Petersburg'da bir hayat yaşamak için can atıyorum." Adamın ağzından çıkan her kelimenin sıcaklığını saçlarında hissedebiliyordu. "Yüzbaşı Chernov bana meydan okudu. Eğer meydan okumayı kabul etmezsem korkak olarak damgalanacağım ve bu da hayatımın ve bu şehirdeki işimin sonu olacak. Kanalizasyon projesinden atılırım, çar ve saray mensupları tarafından soğuk karşılanırım, tüm düzgün evler tarafından reddedilirim. Bir cüzzamlı olurum. Bir parya." Kızın yüzünü göğsünden kaldırdı ve solgun alnından öptü. "Bizim için nasıl bir hayat olurdu? Kimse bana iş vermezdi."

Ona sarıldı. "Kaçabiliriz." "Nereye kaçabiliriz?"

"Başka bir şehre. Moskova'ya. Herhangi bir yere."

"Şöhretim hasta bir köpek gibi beni takip eder. Rusya uçsuz bucaksız bir ülke olabilir Valentina'm, ama bir şehirden diğerine vebadan daha hızlı yayılır. Nereye gidersem gideyim, bir mühendis olarak itibarım benim can damarımdır."

"Ormanın zeminine dökülmektense hayat kanının lekelenmesini tercih ederim." Başka bir şey söylemedi, sadece ona sarıldı. "Ben buna değmem," diye fısıldadı sonunda. "Kim demiş bunu?"

"İstiyorum."

"O zaman aşkın ne olduğunu bilmiyorsun."

Ondan ayrıldı ve pencereye döndü. Onun gözyaşlarını görmesini istemiyordu. "Daha önce hiç adam öldürdün mü?" diye sordu, dışarıda raylardan buz küreyen bir çocuğu izlerken.

"Hayır."

"Bir tabancayı nasıl kullanacağını biliyor musun?"

"Tabii ki. Merak etme, iyi bir nişancıyım."

"Ama o orduda. Bütün gün bunu yapıyor."

"Ve kadını kovalıyor. Piç kurusu bunu da yapıyor."

Ama gülümsemedi. "Nasıl bir adamın içinde bir başkasını soğukkanlılıkla vurmak vardır?"

"Hiçbirimiz" -yaklaştığını duydu- "yüzleşene kadar neler yapabileceğimizi bilemeyiz. Peki ya sen Valentina? Sen ne yapabilirsin?"

Arkasına döndü ve onu tam arkasında, uzun ve eğilmez bir şekilde dururken buldu. "Seni seviyorum, Jens Friis." Onun yüzüne dokundu, bir elini kalbinin üzerine koydu. "Bu yüzden yapabileceklerimi hafife alma."

Yirmi sekiz

ARKIN KENDİNİ DUVARDAN UZAĞA ITTI.

Nevsky Prospekt'in alt ucundaki kalabalık kaldırımında temkinli bir şekilde ilerledi. Bir saatten fazla bir süredir bekliyordu. Gökyüzü kapalıydı, şehri kırılğan hissettiren çürük morumsu bir renkteydi. İnsanlar kafalarını kaldırmadan dükkânlara girip çıkıyorlardı. Arabacısı bordo ve altın rengi giysiler içinde olan bir at arabası tekerlek sesleriyle kaldırıma yanaştı ve arabacı ön camında asma resimleri olan küçük bir dükkâna girerek gözden kayboldu. Arkin aynı görevi birçok kez kendisi de yerine getirmişti.

Alışveriş yapanların arasından sıyrıldı ve arabaya yaklaştı. Kadın oradaydı, her zamanki gibi yalnızdı. Pencereden Elizaveta Ivanova'nın profilini seçebiliyor ve dudaklarındaki beklenti dolu küçük gülümsemeyi görebiliyordu. Her perşembe Petersburg'un zengin hanımlarının konaklarındaki sosyal etkinliklerinin sabah turundan sonra Turicum'u burada durdururdu. Küçük dükkândan ona iyi Gürcü üzümlerinden yapılmış bir fincan sıcak baharatlı şarapla dönerdi ve o da bunu sessizce yudumlardı. Bu bir ritüel haline gelmişti.

Gişede her zaman bir kuyruk olurdu, bu yüzden arabacı dönmeden önce birkaç dakikası olduğunu biliyordu. Arabanın kapısını hızla açtı ve içeri süzülerek onun karşısındaki banka oturdu. Altın püskülleri ve pirinç süslemeleriyle bordo deri, onun parfümü kokuyordu. Kız çığlık atmaya ve yardım için bağırmaya başlarsa söyleyeceği sözleri zihninde hazırlamıştı ama kız onu şaşırttı. Mavi gözleri büyüdü, bir an için ağzı açık kaldı ve sonra ona öylesine içten bir gülümseme verdi ki, Sergeyev'le ara sokaktaki o andan beri göğsünde, kaburgalarının altında duran acı verici bir şey çözüldü.

"Arkin, seni özledim," dedi. Ne

kadar basit kelimeler.

"Teşekkür ederim, madam."

"Polisin yapabileceğinden endişelendim..." Sözcüklerin uçup gitmesine izin verdi.

"Gördüğünüz gibi beni henüz yakalayamadılar."

Kaşlarını çattı. "Aileme zarar verme niyetinde olmadığınızı biliyorum. Garajdaki el bombası kutusunu hizmetçilerden herhangi biri yerleştirmiş olabilir."

Ona karşı çıkmadı ama gözlerinin onu tekrar görmenin tadını çıkarmasına izin verdi. İstiridye pembesi giymiş, omuzlarına gümüş tilki kürküyle süslenmiş kayrak grisi bir şal sarmıştı ve mücevherlerinin ve sahip olduğu servetin görüntüsü onu olması gerektiği gibi kızdırmamıştı.

"Madam Ivanova, acele etmeliyim. Bilmeniz gereken bir şey var." Öne doğru eğildi, dizleri neredeyse onunkilere değiyordu. "Şehrin barlarında duyduğum ve sizin farkında olmamanızdan korktuğum bir şey."

"Ne oldu?"

"Kaptan Chernov, mühendis Jens Friis ile düello yapacak."

Bir şaşkınlık tepkisi beklemişti ama dudakları kâğıt rengine dönene kadar yüzündeki kanın bu şekilde çekilmesini beklememişti.

"Neden?" diye fısıldadı.

"Kızın yüzünden." "Valentina mı?"

"Evet."

"Yüce Tanrım, hayır." Ağzı açıldı ve boğazından sert bir ses çıktı. "Kocam mahvoldu," diye inledi nefesinin altında, koltuğunda ileri geri sallanıyordu, eli ağzının üzerinde kenetlenmişti.

Bu kelime onu şaşırttı. *Yıkılmış mı?* Ne demek istemişti? Kızın tepkisi o kadar aşırıydı ki neredeyse ona bu bilgiyi vermeye karar vermemiş olmayı dileyecekti. Ama bir amaç uğruna risk almıştı. Sergeyev ölmüştü. Birçok çırak ölmüştü. Çok geçmeden, bir sonraki plan iyi işlerse, Başbakan Stolypin de ölmüş olacaktı. Petersburg sokaklarının altındaki Rus toprağı sallanıyordu ve binalar teker teker yıkılmaya başlayacaktı. Elizaveta Ivanova'nın güvende olduğundan emin olmak istemekten kendini alıkoyamıyordu.

"Madam," dedi usulca, istemeden korkuttuğu bir çocuğa yaptığı gibi, "Yüzbaşı Çernov ünlü bir nişancıdır. Mühendisi öldürecektir. Korkmanıza gerek yok..."

"Hayır, hayır, hayır. Eğer mühendisi öldürürse Valentina *asla* Çernov'la evlenemez, Valentina'yı tanıyorum." Sıkıntıyla elinin topuğunu küçük çenesine vuruyordu ve Valentina dişlerinin birbirine vurduğunu duyabiliyordu.

"Çok mu önemli?" diye sordu. "Eğer Chernov'la evlenmezse?"

Cevap vermedi. Bunun yerine solgun yüzü onunkine o kadar yaklaşıp o kadar öne doğru sallandı ki, adam gözlerinin her ayrıntısını, irislerinin mavisinde yamalı bohça gibi duran leylak motiflerini görebildi. Bir gözünün beyazında ince kırmızı bir iplik vardı. Nefesi belli belirsiz nane kokuyordu.

İki elini de onun ellerinden birine doladı ve dizinin üzerine çekti. Gözleri ona sabitlenmişti. "Bana yardım eder misin lütfen?" diye yalvardı.

Eldivenlerinin gri kumaşından bile ellerinin buz gibi olduğunu hissedebiliyordu. Sanki vücuduna ait olan tüm ısı onunkine akmıştı ve boynunun derisinin yandığını hissedebiliyordu.

"Nasıl yardımcı olabilirim?"

"Sen becerikli bir adamsın Viktor."

Ona Viktor demişti. Onun ilk adını bile bildiğini sanmıyordu. Arabacının henüz şarap dükkânından çıkmadığını kontrol etmek için pencereden dışarı baktı ama kadın elini kaldırdı, adamın çenesini kavradı ve yüzünü tekrar kendisine çevirdi. Dudakları titriyordu, sessiz bir çekicilikle ayrılmıştı.

Onu öptü. Dudaklarının dolgunluğunun ve tatlılığının farkında olarak, ağzını onunkine hızlı ve sert bir dokunuşla değdirdi.

"Bana yardım et," diye nefes aldı.

Bu hükümet bakanının karısına yardım edeceğini biliyordu. Ama nedenini bilmiyordu.

DROZHKY VALENTINA'YI ORDUNUN DIŞINA BIRAKTI

Hayat Muhafızları Süvari Alayı'nın kışlası ve avludan ziyaretçi odasına götürülürken askerlerin başları dönüyordu. Özenle giyinmişti. Uzun uzun düşündükten sonra çiçekli ipek bir elbise ve onunla birlikte en hafif esintide dalgalanan soluk devekuşu tüyleriyle süslenmiş kırmızı bir şapka seçmişti. Ceketini krem rengiydi, belinin darlığını vurgulamak için sıkıca çekilmişti ve siyah kürk yakası ve küçük kırmızı düğmelerle süslenmişti. Annesi bu paltoyu özel olarak sipariş etmişti çünkü Hussar Muhafızlarının renkleri kırmızı, beyaz ve siyahtı. Bugün çok işine yarayacaktı. Çünkü bugün yüzbaşının huzuruna çıkması gerekiyordu.

Oda son derece erkeksiydi. Koyu meşe oturma yerleri ve masa, düz meşe bir zemin ve duvarlarda gümüş ve altın altınlarla süslü, tam teçhizatlı, ciddi görünümlü iki asker portresi. Valentina kaşlarını çatarak onlara baktı ve kaç adam öldürdüklerini merak etti. Çok fazla beklemesi gerekmedi. Chernov'un ayak seslerinin koridoru geçtiğini duydu, hızlı ve hevesliydi, aç adımlarla ona doğru koşuyordu. Kalbi hızla çarpıyordu. Bir asker savaştan önce böyle mi hissedirdi? Hayatı tehlikede olan bir asker gibi mi? Enerjisi onunla birlikte odaya doldu ve gülümsemesi tenine sıçradı. Dudakları eldivenine yapıştı. Kadının elini bırakmadı ama kendi elinde tutsak etti, rehin aldı.

"Valentina, sevgili kızım, ne beklenmedik bir zevk. Ve ne kadar iyi görünüyorsun."

Sersemlemiş değil. Sırt üstü yatmıyor. Boğazından aşağı votka akıtmıyor. Demek istediği buydu.

"Çok iyiyim, teşekkür ederim, Stepan."

"Ve ne kadar da büyüleyici görünüyorsun." Adamın gözleri kızın üzerinde gezindi ve bakışları sonunda kızın yüzünde durduğunda, boğazının gerisinden mırıltıya benzer bir ses geldiğini fark etti. "Görünüşümü bağışlayın," dedi, "ama Mars Tarlası'ndaki sondajdan yeni döndüm."

"Ne kadar uygun bir isim. Savaş alanı."

"Bizler savaşçıyız, Valentina. Ordu böyle yapar. Başka ne bekliyordun ki?"

Gözlerini indirdi. "Rusya halkı size minnettar."

Chernov karşılık olarak onun elini bir kez daha öptü. Üzerinde boynu açık, temiz beyaz bir gömlek ve Hussar'ların siyah pantolonunun yan tarafında tek bir kırmızı şerit vardı. Saçları ıslaktı, yeni yıkanmış ve yüzünden geriye doğru taranmıştı. Güçlü altın bukleler boğazında parlıyordu.

"Umarım sizi rahatsız etmiyorumdur, Stepan."

"Hiç de değil. Söyle bana, bugün seni buraya getiren nedir? Yanında refakatçi olmadan." Bu hafif bir azarlamaydı.

"Seninle konuşmak istedim. Özel olarak."

"Ne hakkında?"

"Jens Friis hakkında."

Ağzı hâlâ gülümsüyordu ama gözleri değişmiş, aniden solgunlaşmış ve buz gibi keskinleşmişti. Boştaki elini gömleğinin koluna doğru uzattı.

"Onunla düello etmekten vazgeçmeni istiyorum," dedi usulca. "Bunun hiçbir önemi yok ve"-düzensiz bir nefes aldı-"incinmene dayanamam."

Zaferi. Bunu onun yüzünde gördü. Hatasız bir telaş. "Valentina, neden oyun oynuyorsun?"

Kalbi güm güm atıyordu. "Ne oyunları?"

"Beni umursamıyormuş gibi davranıyorsun ve başka bir erkekle flört ederek kıskançlığımı uyandırmaya çalışıyorsun. Bu kadar şaşırmış görünme. Şu haline bak; o güzel tüylerinin altındaki sıkıntını anlayabiliyorum ve bunun nedenini de biliyorum."

Gözünü kırpmadı.

"Benim için korkuyorsun, değil mi?"

Kadın başını salladı.

"Buna gerek yok. Düello yaptığım her adamı öldürürüm." Kadından bir ses kaçtı.

"Bu kadar şaşırmaya gerek yok, canım. Ben birinci sınıf bir nişancıyım ve o mühendise benim olanı çalmaya kalkışanlara ne olacağını öğretmeye niyetliyim."

"Stepan, dün gece baloda sana düelloda ısrar edersen seninle evlenmeyi reddedeceğimi söyledim."

Güldü ve hâlâ tuttuğu eliyle onu kendine yaklaştırdı. "Küçük oyunlarından biri daha." Gülüşü aniden kesildi. "Artık oyun yok. Düello gerçekleşecek. Friis'e meydan okudum ve bu işin sonu geldi. Ve onun da sonu."

"Stepan! Hayır!"

Adam ona şaşkınlıkla baktı. "Şimdi ne olacak?" "Eğer düellodan vazgeçersen, seninle evlenirim."

Kelimeler ağzından çıkmıştı. Adamın ağzı anında kızın ağzındaydı, dili kızinkini yokluyor ve bira tadı alıyordu. Nefesi yüzünde sıcaktı ve elleri göğsünü sıkıyordu ama kadın irkilmedi. Ona daha fazla dayanamayınca başını geriye çekti ve yüzüne baktı. Yüzü kızarmıştı, göz bebekleri açgözlü kara delikler gibiydi.

"Anlaştık mı?" diye sordu.

"Anlaştık." Onu kendine doğru çekti ve bir kez daha öptü. "Burada bekle."

Adam odadan kayboldu. Kadın sesini çıkarmamak için bir elini ağzına kapattı ve birkaç dakika içinde adam elinde düz kadife bir kutuyla geri döndü. Bir hamleyle önünde diz çökerek kutuyu ona sundu.

"Bir nişan hediyesi." Gülümsemedi.

Aldı, açtı ve kalbi sıkıştı. Beyaz ipekten bir yatağın üzerindeki kolyeye bakıyordu; ağır bir altın zincir üzerinde, altın bir beşiğe yerleştirilmiş tek bir elmas. Elmas bir ceviz büyüklüğündeydi. Yanında bir çift uyumlu elmas küpe duruyordu. Göğsü asit yutmuş gibi yanıyordu. Demek fahişeliğinin bedeli buydu.

"Bu çok güzel."

Ayağa fırladı ve ciddiyetle kolyeyi boynuna geçirerek ceketinin en üst düğmesini çözdü. Ancak kolye yerine oturduğunda gülümsedi, tıpkı bir adamın tasma ve kurşunu taktıktan sonra köpeğine gülümsediği gibi.

"Senin yaşındayken büyükanneme aitti," dedi. Bir parmağını elmasın üzerine, sonra da kızın solgun tenine koydu. "Enfes," diye mırıldandı.

Satın alınmış ve parası
ödenmişti. "Teşekkür ederim,
Stepan."

"Hepsi bu kadar mı?" Onu tekrar öpmek için
hamle yaptı. "Yani düelloya katılmayacak
mısın?"

"Merak etme meleğim, bir çizik bile almayacağım." Dudakları neredeyse onunkilerin üzerindeydi.

"Ama savaşmamayı kabul ettiniz."

"Seninle evlenmeyi kabul ettim, hepsi bu." Geri çekildi ve omuz silkti.
"Elbette düelloya katılmalıyım. Bu bir onur meselesi."

"Hayır!" Kadın kendini ondan kurtardı ve öfkeyle baktı. "Bu saçma düelloya devam edersen seninle evlenmeyeceğim."

"Valentina, aptal olma. Biz nişanlıyız." "Hayır!"

Elleri zincirden kurtulmak için boynunun arkasındaki kopçayla boğuştu ama adam bir adım öne çıkıp iki bileğini de kavradı. Yüzünü onunkine yaklaştırdı.

"Biz nişanlıyız," diye tekrarladı soğuk bir sesle. "Bunu değiştiremezsin."

Çırpınmayı bıraktı ve başını onun omzuna yasladı. "Lütfen Stepan," dedi kısık bir sesle. "Düello yok."

Bir elini bıraktı ve çenesini kaldırarak gözlerinin onunkilere bakmasını sağladı. Tutuşu acıtıyordu. "Sorun şu lanet mühendis, değil mi? O piçin canının bağışlanmasını istiyorsun."

"Lütfen, bu düelloda dövüşme. Onu öldürme, Stepan. Seninle evleneceğimi söyledim, bu yeterli değil mi?"

Onu kabaca dudaklarından öptü. "Sana söz veriyorum Valentina, onun kalbine bir kurşun sıkmaktan büyük zevk alacağım."

VALENTINA KENDİNE KÜFRETTİ. KENDİSİNE LANET ETTİ

listesindeki *9 numarayı* uzun süre görmezden geldi: *Bir silah satın almak.* Bunun yerine babasının boş çalışma odasına girip duvarda asılı duran av tüfeğini çalmak zorunda kaldı. Çekmecedan bir avuç dolusu cephane aldı ve onlarla birlikte ahıra koştu.

"Al." Valentina tüfeği Liev Popkov'un yatağının üzerine attı. "Bana nasıl kullanılacağını öğret."

Sandalyeye yığılmıştı, tütün dumanı havada sis gibi asılı duruyordu. Bir elinin tersiyle çenesindeki dikenli sakalı ovuşturdu. "Hiç kullandın mı?"

"Liev, eğer hiç kullanmış olsaydım senden bana öğretmenini istemezdim, değil mi?"

"O büyüklükte bir tüfek senin çelimsiz omzunda delik açar. Sana daha küçük bir tane lazım."

"Bulabildiğim tek şey bu. Lütfen, Liev, bana hızlı öğret. Nasıl doldurulacağını ve hedefi nasıl vuracağımı."

Ama Kazak oturduğu yerden kıpırdamadı. Sadece uzandı, tüfeği sanki bir bıyıktan daha ağır değilmiş gibi yatağın üzerinden aldı ve dizlerinin üzerine koydu. "Bu İngiliz," dedi. Elini saygılı hareketlerle tüfeğin uzunluğu boyunca, pürüzsüz dipçiğinin dibinden mavi metal boyunca, pırıl pırıl namlusunun ucuna kadar gezdirdi. Bunu yaparken sanki silah onunla konuşuyormuş gibi başını salladı.

Yerdeki yarısı boş şişeden gürültülü bir yudum daha aldı. "Benim daha iyi bir fikrim var."

VALENTINA DİZGİNLERİ ÇIRPTI VE DUMPY LITTLE KISRAĞI

öne fırladı, kulakları dikildi. İlk kez bir at arabası kullanıyordu. Bolshaya Morskaya boyunca hızlı bir tırısı kaldırdığı at sakın ama çabuk tepki veriyor ve hatalarını affediyordu.

Teşekkür ederim, Liev. Benim için iyi bir seçim yaptın.

Araba eski ve gıcırtilıydı, kavisli bir kaputu ve açık bir önü olan iki kişilik küçük bir arabaydı. Adamın bunu nereden bulduğu hakkında hiçbir fikri yoktu ama amaçlarına iyi hizmet ediyordu. Hafif ve hızlıydı, manevra yapması da kolaydı. İkisi de arabanın içindeki dar koltuğa tırmandıklarında ve Popkov dizginleri ona verdiğinde bu onu şaşırtmıştı.

"Sen sür," diye homurdandı.

Onun hırpalanmış yüzüne baktı ve dizginleri eline alarak küçük kısrağa dilini şaklattı. Popkov kalçasını kamburlaştırmış, vücudunu kalçalarının mümkün olduğunca azı oturağa degecek şekilde bükmişti.

"Liev, acı çekiyorsun. Bunu durdurmalısın. Bunu tek başıma yapabilirim. İyileşene kadar yatağına dön."

Siyah gözleri ona doğru kısılmıştı. "Eğlencemi bozma," diye homurdandı ve kadın itiraz etmedi.

ORMAN CANLANIYORDU. KORKU İSKELETLERİ

Gümüş huş ağaçları güneş ışığının son kırıntılarında parılıyor ve yerden yükselen bir akşam sisi ince gövdelerin etrafını sarıyordu. Çalılıklardan gelen hışırtılar gece yaratıklarının bulunduğu noktaları işaret ediyordu.

havayı kokluyor, önlerindeki gece için hazırlanıyorlardı. Valentina ve Popkov o kadar uzun süre hareketsiz kalmışlardı ki, kendileri de çalılıkların bir parçası haline gelmişlerdi. Valentina orman tabanının küf kokusunu içine çekti ve bir çam sansarının keskin pençelerini on adım ötedeki devrilmiş bir ağacın kabuğunda gezdirerek böcekleri ayıklamasını izledi.

Hava o kadar soğuktu ki, nefesi yere uzandığı yüzünün önündeki ölü yapraklarda dondu. Atı ve arabayı ormanın epey gerisine bağlamış ve iki ağır kürk halıyı indirmişti. Tüfeği Liev taşıyordu. O kadar yavaş yürüyordu ki bunu görmek Liev'e acı veriyordu ama Liev yardım etmeyi reddetti ve kadın da Liev'in bundan nefret edeceğini bildiği için ona sempati göstermedi. Hafif bir yükseltinin tepesindeki açıklığa ulaştıklarında Liev ilk kez konuştu.

"İşte burası."

"Pistol Ridge?"

"Da."

Düellonun yapılacağı yerin burası olduğunu nasıl keşfettiğini hayal bile edemiyordu. Birkaç saatliğine ortadan kaybolmuş, votka içerek topallayarak uzaklaşmış ve geri dönüp "Pistol Ridge. Oraya gidiyoruz." Sadece süvarilerin uğrak yeri olan barlarda içmeye gittiğini ve birkaç dili bira ve votkayla yağladığını tahmin edebiliyordu. Ona Katya'nın ecza dolabından morfin önermişti ama o bunu kesin bir dille reddetmişti. Israr etmemesi gerektiğini çok iyi biliyordu.

Ona buranın düello için favori bir yer olduğunu, adının da buradan geldiğini söyledi. Burası şehre çok yakın olmasına rağmen meraklı gözlerden uzak, ormanın hemen kenarına gizlenmişti. Valentina burada sözde *onur* uğruna kaç genç adamın kanının döküldüğünü düşünmeden edemiyordu.

Tam başlarının üzerine çekilmiş kürklere sarınmış halde, huş ağaçlarının dibindeki çalılıkların arasında Popkov'un yanında yüzüstü yatıyordu. Açıklığı iyi görebiliyorlardı. Kırk adımdan daha uzakta değildi, güneşin son ışıkları ağaçların arkasına kayarken gövdelerin gölgeleri tarafından şeritler halinde kesilmişti. Sis parmakları yaklaşıyordu. Bir saat geçti, sonra iki. Popkov o kadar hareketsizdi ki Valentina onun uyuduğuna ikna oldu. Kendi kolları da ağrıyordu ama kıpırdamadı, toprak yolda arabanın tekerleklerinin çıkardığı sessiz sesi duyduğunda bile kıpırdamadı. Fısıldadı, "Geldiler."

"Onları duyuyorum."

Boğazının dibindeki nabız sarsıldı. "Onu öldürme, Liev."

Bunu daha önce de söylemişti ve adam sadece omuz silkmişti ama bu sefer cevap verme zahmetine bile girmede. Tüfeği yastık kılıfından çıkarıyor ve omzuna doğru kaydırarak yerleştiriyordu. Onu kullanma arzusuyla irkildi.

Önce siyah bir at arabası açıklığın kenarına yanaştı, birkaç dakika sonra da bir diğeri. İlkinden dört adam fırladı, hepsi de kırmızı Hussar ceketleri giymişti, hepsi de gergin bir enerjiyle doluydu, ama en öndeki Chernov'du. Onu yürüyüşünden, önce göğsünden hemen tanıdı. İkinci arabadan ikisi ağır ceketli, üçüncüsü siyah pelerinli üç adam indi. Bir araya gelerek kısa bir süre konuştular, sonra içlerinden biri, pelerinli olan, kendini ayırdı ve kırmızılı adamlara doğru yürüdü. Valentina dehşet içinde onun Dr. Fedorin olduğunu gördü. Onu, bu tıp adamını görünce, bu adamların yaptıklarının, çektirecekleri acının gerçekliği kafasına dank etti ve yutkunamadı.

Popkov onun kaburgalarına dirsek attı. Bir inilti çıkarmıştı çünkü Jens'i görmüştü. Son güneş ışığı parçalarından birinde sessizce duruyordu ve boynunu bir bıçak gibi kesiyordu. Bu mesafeden bile sabit nefesini seçebiliyordu, grileşen havada beyaz bir dalgaydı, panik belirtisi yoktu. Ona bağırarak, bu intihara meyilli erkek onuru ve itibarı fikrinden vazgeçmesi için yalvarmak istedi ama yapmadı; bunun için artık çok geçti. Bir yanı Jens'in Chernov'u öldürmek istediğine, onu gerçekten öldürmek istediğine ve bu yüzden burada olduğuna inanıyordu. Popkov'un tüfeğin üzerindeki eline dokundu.

"Sadece Hussar'ı yaralayın," diye hatırlattı ona.

Silahın üzerindeki oymalı metal plakayı başparmağıyla bir atın kulağıymış gibi sevgiyle okşadı. "Hangi kısmına," diye tısladı, "bir delik açmamı istiyorsun? Şu güçlü siyah kalçasına mı?" Alçak sesle kıkırdadı. "Uyluklar iyi kanar."

"Hayır, lütfen. Sağ omzu, böylece silah tutamaz." Tüylü başını salladı.

Valentina böyle bir konuşma yaptığına inanamıyordu. Ne tür bir insana dönüşüyordu? Açıklıktaki tüm figürler, elinde cilalı maun bir kutu tutan süvarilerden birinin etrafında daire şeklinde duruyordu ve Jens'in uzanıp içinden bir şey çıkardığını gördü. Bu onun seçtiği tabancaydı. Güneş aniden aşağıya doğru eğildi.

İki adam açıklığın ortasında, tabancaları önlerinde sırt sırta pozisyon aldılar ve kalan adamlar uzak tarafa çekildiler. Jens daha uzun boyluydu ama Chernov süreci bir çocuk oyunu kadar kolay gösterdi, kendine olan güveni dönen sisin içinden Valentina'ya kadar uzanıyordu.

Her iki adam da hareketlerinde yavaş ve kesindi. Otuz adım. Her birini nefesinin altında saydı ve Popkov'un omzunun gerildiğini hissetti. *Şimdi*, diye düşündü, *şimdi, şimdi. Jens hâlâ ayaktaymış. Birbirlerine dönmeden önce. Şimdi, şimdi yap, Popkov.* Bir el silah sesi duyuldu. Ama ne onun yanından, ne de Popkov'dan gelmişti. Çernov sanki bacakları altından kesilmiş gibi yere düştü ve hemen ardından bir tüfek sesi daha geldi. Jens düştü.

Valentina'nın dünyası titreyerek durdu. Açıklığın ortasındaki iki adam nemli zemine yığılmış, altlarındaki buz gibi çimenleri boyayan kıvılcık lekelerle yatarken, ormanın sınırında ölüm meleklerine benzeyen on karanlık figür sıralanmıştı. Elleri tüfekler. Her biri düello gruplarının kalan üyelerine nişan almıştı.

"Jens!" Valentina boğuldu.

Halıyı üzerinden atıp ayağa fırlamaya çalıştı ama Popkov karnından yuvarlanarak onu ensesinden yakaladı ve sertçe bir ağaca çarptı. Gökyüzü onun etrafında döndü. Onu yere çarptı.

"Jens," diye inledi. Onun hareketsiz bedenini görebiliyordu. Korumak için yemin ettiği yaşam kanını sızdırıyordu.

Popkov'un ağzından kalın ve alçak küfürler çıktı. "Kımıldama."

"Ona gitmem gerek. İhtiyacı var-"

"Kim bunlar?" Karanlık figürlerden oluşan sıraya doğru başını salladı.

"Katiller," dedi. "Eğer o öldüyse, ben ..." Eğer Jens Friis öldüyse, kendi kalbi ölmüştü. Damarları, kemikleri ve kasları hâlâ yaşıyor, hâlâ çalışıyor olabilirdi ama hiçbir anlamı ve amacı yoktu. "Jens, beni bırakma," diye inledi, sanki onu kendisine geri çağırabilecekmiş gibi.

"Bu tesadüfî bir buluşma değil." Popkov tüfeğini adamlardan birine doğrulttu.

"Bak Liev, şuna bak," diye işaret etti Valentina. Kolu titriyordu. "Öndeki."

Tüfekli askerlerin başında duran karanlık figür, dikkatini süvarilerden yerdeki iki cesede çevirmişti ve Jens'e doğru yürümeye başladı, sert bacaklı ve temkinliydi. Şapkasını alnına kadar indirmişti ama sis dağılırken bir ışık huzmesi yüzüne vurdu. Valentina onu hemen tanıdı.

Viktor Arkin. Babasının şoförlüğünü yapan adam. Bir öfke çılgılığıyla Popkov'un yanından uzaklaştı ve açıklığa doğru koşmaya başladı.

Yirmi dokuz

JENS, KIMILDAMA."

Valentina karda dizlerinin üzerine çökmüş, kanamayı durdurmak için elini göğsüne bastırmıştı. *Bırakın yaşasın. Bırakın yaşasın.* Eşarbını çıkardı ve ceketinin altındaki gömleğinin ön tarafına sıkıştırdı. Beyaz bir gömlek. Şimdi kıpkırmızı. Dişlerini sıktı, kafasının içinde ona tutunuyor, gitmesine izin vermiyordu.

"Jens." Adı dudaklarının arasından sıkıca çıktı. "Jens, benimle kal." Yakınına eğildi ve bir elini başının altına sokarak onu kucakladı, karın soğuk pençesinden kurtardı. Başındaki kasket düşmüştü ve kızıl saçları hâlâ kendine has bir canlılığa sahipti. "Jens. Lütfen Jens, ölme." Nefesi beyaz bir örtü gibi Jens'in dudaklarına, burun deliklerine doğru kıvrıldı ve onun yaşamasını diledi.

Adam hareket etmedi. Göğsüne daha sert bastırarak kalp atışlarını hissetti. "Jens, lanet olsun sana, sakın beni terk etmeye kalkma." Gözlerini Jens'in yüzünden ayırmadan, kirpiklerinin kalın saçaklarında en ufak bir kıpırtı olup olmadığına baktı. Yüksek sesle bağırdı, "*Doktor!* Dr. Fedorin! Çabuk gelin."

Arkasında gürültüler duydu ve belli belirsiz yükselen seslerin farkına vardı ama bunlar kafasının içine girmeye yaklaşamadı bile. Jens'i orada hissedebiliyordu, zihninde soğuk, ağır ve halsiz, ama bir yerlerde, çok zayıf, nefesinin fısıltısı vardı. Daha aşağı eğildi ve kapalı göz kapaklarının her birini öptü.

"Jens, seni duyuyorum." Kendi sıcak dudaklarını onun soğuk dudaklarının üzerine koydu. "Seni seviyorum. Ölürsen benim hayatımı da yanında götüreceksin. Bana geri dön, Jens."

Bir şeylerin değiştiğini görmekten ziyade hissetti, başının arkasının bulunduğu avucunun ortasında ani bir sıcaklık hissi, kısa süreli bir yaşam nabızı. Sonra da kayboldu. "Jens Friis," dedi sertçe, "hemen gözlerini aç."

Hiçbir şey.

"Benim için. Yap şunu, Jens."

Dar bir yarık. Bir göz kapağı kalktığında yeşil bir parıltı, bir saç telinden fazla değil, ama yeterliydi.

"Dr. Fedorin," diye tekrar bağırdı. Alnını Jens'in yanağına dayadı. "Teşekkür ederim," diye fısıldadı. "*Spasibo.*"

Eşarbının altında, kaburgaları kalkmaya başladığında hafif bir hareket hissetti ve ona, hayatının onun için ne kadar önemli olduğunu ve ölümünün ona ne yapacağını anlatan yumuşak, özel sözler mırıldandı.

"Valentina! Burada ne halt ediyorsun?" Arayan Dr. Fedorin'di, bıyıkları buzla kaplanmıştı, endişeli bakışları arkadaşının karlar içindeki bedenini taramaya başlamıştı bile.

"Yaşıyor," dedi hemen. "Ama göğsünden çok kötü kan kaybediyor."

Jens'in diğer yanına diz çöktü, deri çantası açtı ve sargıları çıkarmaya başladı. O anda Valentina ilk kez başını kaldırıp baktı ama gördükleri düşüncelerine zar zor kazındı. Yüzbaşı Çernov'un botlarının tabanları sıkıştırılmış karla buz tutmuş, süvarilerin geniş sırtları vücudunun etrafında kümelenmişti. Her yer kızıldı. Kızıl ve kıpkırmızı. Kızıl ve siyah. Üniforma kanı saklıyordu. Bu yüzden mi bu renkleri giyiyorlardı?

Doktor elini yaradan çekti ve aniden bir öfke sarsıntısıyla Arkin'i hatırladı. Omzunun üzerinden bakmak için döndü. Ormanın kenarında durmuş onu izliyordu, bacaklarını iki yana açmış, bir eli kalçasında, diğeri tüfeğinde, yüzünde memnuniyet ifadesi vardı. Eğer şu anda bir silahı olsaydı, listesinde yazdığı gibi, onu o soğuk gri gözlerinin ortasından vururdu. Yavaşça ayağa kalktı, Jens'i Dr. Fedorin'in gözetimine bıraktı ve şoföre doğru ilerledi. Elinde doktorun çantasından aldığı neşteri tutuyordu.

"Arkin!" diye seslendi onları ayıran karların arasından. Dikkati Arkin'in çenesi ile ceketinin yıpranmış yakası arasındaki küçük deri parçasına odaklanmıştı. "Arkin, eğer Yüzbaşı Çernov ölürse" -kar burada daha derindi, ayakları zorlanıyordu- "ordu Petersburg'un arka sokaklarını tarayacak ve seni bulduklarında lime lime edecekler."

Ondan daha yüksekteydi, alçak tepeden ona bakıyordu ve onu bir tehdit olarak algılamadığı açıktı. Arkadaşlarının tüfekleri ona değil süvarilere doğrultulmuştu ve o yaklaşırken geri çekilmek için hiçbir girişimde bulunmadı. Kız onun gururunu gördü, dudaklarında pekmez gibi, kalın ve koyu

ve tatlı. Parmakları, paltosunun kıvrımları arasına gizlenmiş olan elindeki metalin etrafında sıkılaştı.

"Onları neden vurdun?" diye tısladı. "Neden ikisini de?" "Onlar halk düşmanı."

İki adım daha attı. "Yanıyorsunuz. Jens Friis size ve çalışanlarınıza su getirerek yardım ediyor."

Eli sallanmaya başladığında gözleri aniden daraldı ve tehlikeyi sezdi. Bir el silah sesi duyulur duyulmaz eğildi, ama topuklarının üzerinde geriye savruldu; alnında, kurşunun derisini deldiği yerden saç çizgisine kadar uzanan düz kırmızı bir çizgiden kan damlıyordu. Valentina tereddüt etmedi. Ne olduğunu anladığı o yarım saniyelik şok anında elini adamın yanına götürdü. Kısa bıçak kumaşın içinden geçip ete saplandı. Adam bir inilti çıkardı ama sendeleyerek ondan uzaklaştı, neşterini çekip aldı ve ayaklarının dibine fırlattı.

"Ne yaptığını bilmiyorsun," diye homurdandı sıkılmış dişlerinin arasından ve kız daha ne demek istediğini sorgulamaya başlayamadan adam gitmişti. Ağaçların arasında, kasvetin içinde kayboldu. Adamları da onunla birlikte ortadan kayboldu.

Döndü ve açıklığın uzak tarafına baktı. Liev Popkov'un iri cüssesi, omzunda babasının tüfeğiyle karların içinde durmuş, ona sırtıyordu.

DOKTORUN EVINE SİĞİNDİLER. KURŞUN

böyle bir hasar vermek için çok küçük bir nesne gibi görünüyordu. Forsepsin çenesine oturdu, altındaki emaye tabağa çarpmadan önce kanla sümüksü bir hal aldı.

"Aferin, Hemşire Ivanova. İyi iş çıkardınız."

Valentina yarayı antiseptik borik asit solüsyonuyla yıkayıp iyot tozu serperken Dr. Fedorin ellerini sıcak su dolu bir kaba daldırdı. Valentina Fedorin'in çalışmasını dikkatle izledi. İğne Jens'in etinin pürüzlü kenarlarından geçerken, hastanede kendisine öğretildiği gibi sakın ve metodik bir şekilde yardım etti. Kanı temizliyor, aletleri geçiriyor, Jens'in zayıf nabzını yakından izliyordu,

dilinin onu boğmak için geri dönmemesini sağlıyordu. Sadece hafifçe sakinleştirilmişti ve doğum yapan bir dişi gibi aralıklarla küçük acı dolu hırıltılar çıkarıyordu. Bir noktada, gözbebeğinin genişlemesini kontrol etmek için göz kapaklarından birini kaldırdığında, doğrudan ona baktı ve göğsünde bir mermi olmasına ve parçalanmış kaburgalarının altında bir çift forsepsin kök salmasına rağmen, dudaklarının köşelerini hafif bir gülümsemeyle kaldırdı.

"Ben onunla otururum," dedi ve doktor dikişi bitirip yarayı sardığında yatağın yanındaki sandalyeye oturdu.

Bizi bırak demek istedi. Lütfen. Onunla yalnız kalmalıyım.

Dr. Fedorin konuşmak için ağzını açtı, kadının yüzüne baktı ve tekrar kapattı. Ovaladığı elini kısa bir süreliğine kadının omzuna koydu, koluna bir havlu attı ve elinde tıbbi aletlerin bulunduğu tepsiyle odadan çıktı. Onları mutfağında sterilize edecekti. Kapı kapanır kapanmaz Valentina başını kızıl saçlarının yanındaki yastığa yasladı. Yavaşça dokundu. Bir atın yelesi gibi, kalın ve tel teldi. Göğsü ağır bir bandaj dışında çıplaktı ve cildinin inceliğini, köprücük kemiklerine doğru kıvrılan kızıl tüyleri, boğazındaki çillerden oluşan güneş patlamasını inceledi.

"Jens," diye mırıldandı kulağına, "eğer bir daha düelloya kalkışırsan, yemin ederim seni kendim vururum."

Ağzının köşesi hareket etti. Yine o gülümseme. Bir kolunu dikkatlice onun beline doladı ve yatağın üzerinde onun etrafında kıvrıldı, vücudunu onun kemiklerinin şekline göre şekillendirdi. Onun nefes alışını, ağrıları şiddetlendiğinde boğazının arkasındaki tıkanıklığı, şöminenin üzerindeki Fransız mermer saatinin tık taklarını, dışarıdaki şehrin gece hayatının adımlarını atarken çıkardığı sesleri dinledi. Onu yakınında tuttu. Ancak nabzının sığ da olsa sabit bir ritme oturduğundan emin olduğunda ona mırıldanmaya başladı, nefesi yanağını okşuyordu. Chopin'in Mi Bemol Noktürn'ü.

ANNE, SENİNLE KONUŞABİLİR MİYİM?"

Gecenin bir yarısıydı ama annesi alt kattaki mavi salonda, omzundaki küçük okuma lambasının loş ışığında oturuyordu. Valentina'nın daha önce hiç görmediği zarif bir Doğu kimonosu giymişti ve şöminenin yanındaki iskambil masasında iskambil oynuyordu. Saçları omuzlarına dökülmüştü ve başını kaldırıp kızına baktığında gözleri tetikte ve dikkatliydi.

"Eve dönmek için saat kaç?"

Bu sözler Valentina'nın beklediğinden daha yumuşak bir azarlamaydı. "Birini emziriyordum."

Paltosunu çıkardı ve ateşin önünde durdu. Bir daha asla ısınabileceğini hayal bile edemiyordu. Elbisesinin önünde, Jens'i karda tuttuğu yerde kurumuş kan izleri vardı ve ikisi de sessizce lekelerle baktı.

"Mühendisin kanı mı?" Elizaveta sessizce sordu.

"Biliyor musun?"

"Evet." Başını kaldırıp bakmadı. "Düelloyu biliyorum."

Valentina nasıl olduğunu sormadı. "Anne, Yüzbaşı Chernov ağır hasta olmasına rağmen saldırıdan kurtuldu. Ama anlamamı isterim ki onunla işim bitti."

Kelimeler ağzından taş tükürür gibi çıkmıştı. "O adamla nişanlılık maskaralığını hayatımın bir saniyesinde bile sürdürmeyi reddediyorum."

Göğsünde bir delik olan Jens'in görüntüsü, elinin elbisesine bulaşan kan sıkmasına neden oldu. "Buna Chernov sebep oldu." Elizaveta kartlarına geri döndü. Onları topladı ve karıştırdı ama elleri istediği kadar sağlam değildi.

"Babanız

duyduğunda çok üzülecek."

"Ona kendim söylemek istiyorum." "Şimdi olmaz."

"Evde mi? Yatakta mı?"

Elizaveta hüzünlü bir gülümseme verdi. "Hayır, değil."

Valentina ateşin önünde çömeldi, ellerini alevlere uzattı ve annesi ilk kez onu azarlamadı. "İkinizin de anlamasını istiyorum anne, artık bunu yapamam. Seni ya da babamı incitmek istemiyorum, gerçekten istemiyorum. Ama bu..." "Bu beni öldürüyor" demek istedi. Jens'i öldürüyor, ama bunun yerine, "Bu yanlış. Babamın mali durumunu çözmenin başka bir yolu olmalı."

"Anlıyorum." Elizaveta kartları bir kez daha dağıtmaya başladı.

Bir süre daha başka bir şey konuşulmadı ve her ikisi de düşünceleriyle yaşarken ateş duvarlara gölgeler gönderdi. Bir süre sonra Valentina ceketinin cebinden kadife bir çanta çıkardı ve kendinden uzanabildiği kadar uzağa, yere koydu.

"Babama bunu vereceğim," dedi.

Elizaveta elmas kolyenin bulunduğu mavi kutuya bir göz attı ama Valentina onu açmayı tercih etmedi.

"Chernov'dan. Bankalar buna dayanarak Papa'ya kredi verecek."

Annesi usulca iç çekti. "Teşekkür ederim Valentina.

Minnettarım." "Bunu seveceksin, anne. Çok güzel bir şey."

"Benim hakkımda böyle mi düşünüyorsun? Güzel nesneler tarafından bu kadar kolay baştan çıkarıldığımı mı?" Gözleri kartlarda kaldı.

"Onunla neden evlendin anne? Neden babam?"

Annesinin ellerinden biri küçük bir sıçrama yaptı. Kartları daha hızlı bir ritimle dağıttı ama yavaşça konuştu. "Senden biraz daha büyükken, ailemin uygun bulmadığı bir adamı sevdim. Petersburg'u terk etmesi için ona para ödediler."

"Onu satın mı aldılar?"

"Evet. Veda etmeden gitti. Ondan sonra kiminle evlendiğimi pek umursamadım. Babanı seçtiler. İyi bir eşleşme oldu."

Elizaveta sonunda gözlerini kâğıtlardan kaldırıp Valentina'nın bakışlarıyla buluşana kadar Valentina yerde, ateşin yanında durmuş, dikkatle annesine bakıyordu.

"Çok üzgünüm anne," diye mırıldandı Valentina. "Her şey için özür dilerim."

Annesi omuz silkti ve kartlara odaklandı. Valentina ayağa kalktı, raflarında bir dizi şişe bulunan maun dolaba doğru ilerledi ve iki votka doldurdu. Geri döndü, bir bardağı annesinin iskambil masasının üzerine koydu ve kendi bardağıyla birlikte ateşin önünde yere oturdu. Değişen alevlere baktı ve içkisini yudumladı.

"Neden şimdi söylüyorsun

anne?" "Kendimce

sebeplerim var." "Ne

sebepleri?"

"Öncelikle bilmeni isterim ki erkekler nadiren senin düşündüğün gibi olurlar. Bunu asla unutma. İkincisi"-durakladı ve düşünceleriyle dili arasındaki boşluğu doldurmaya çalışır gibi art arda üç kart oynadı-"çünkü bu gece sen gittin."

"Gitti mi?"

"Sen bizden gittin. Bunu gözlerinde görebiliyorum, ayaklarının tam olarak nereye gittiklerini biliyormuş gibi yere dokunuşunda. Sesinde duyuyorum. Bu gece büyüdün ve gittin."

"Ben hâlâ buradayım anne."

Annesi başıyla onayladı. Votkasını hızlı bir hareketle içti ve "Sanırım mühendisiniz hayatta?" diye sordu.

"Evet." Valentina bunu çabucak söyledi, tek kelime dilinden yuvarlanarak döküldü. Çünkü onun hayatta olmama ihtimali bile kabul edilemeyecek kadar tehlikeli bir düşünceydi. Annesi gibi o da berrak sıvıyı içip bardağını boşalttı. Jens'e bir öküzü bayıltacak kadar morfin vermişti ama Dr. Fedorin'in misafir odasında eli bileğine kenetlenmiş, uyurken bile onu bırakmak istememişti. Kız onun parmaklarını öpmüştü. *Güven bana, Jens. Ben de sana güveneceğim. Çünkü annem yanılıyor. Sen düşündüğüm gibi bir adamsın; bunu bana kanıtladın.*

"Gülümsüyorsun," diye yorum yaptı

Elizaveta. Gülüyor muydu? Fark etmemişti.

"Gülümsüyorsun çünkü onu düşünüyorsun."

"Sevdiğin adamı düşündüğünde hala gülümsemiyor musun?"

Annesinin mavi gözleri büyüdü. "Evet, biliyorum." Daha fazlasını söylemek için ağzını açtı ama aniden kapattı ve tüm kartları avucunun içine alıp sıktı. Gözyaşları yanaklarından aşağı süzüldü.

"Anne." Valentina telaşla annesinin yanına koştu.

"Valentina," diye fısıldadı Elizaveta, "seni çok kıskanıyorum."

Valentina kollarını annesinin sert bedenine doladı ve alevlerin ışığında onu nazikçe salladı.

VALENTINA YATAK ODASININ PENCERESİNDE DURUYORDU, SABIRSIZDI

sabahın gelmesini bekliyordu. Işıkların görünmeye başladığı ve hizmetkârların yeni günün hareketliliğine uyandıkları anda, paltosuna sarındı ve karanlığa karıştı. Hava ciğerlerini ısırdı. Ahır

Seyisler samanları tırmıklıyor, atları ovuyor, ıslık alıyor ve su kovalarındaki buzları kırıyorlardı. Hava yulaf ve tatlı saman kokuyordu ve dn sürdüğü küçük, sağlam kısırağın güvenli bir şekilde ahırına geri döndüğünü fark etti. Uyuma kabinlerine çıkan dar merdivenlere yöneldiğinde seyislerden biri ona gözlerini devirdi ama o onu görmezden geldi.

"Liev," diye seslendi, kapıyı sarsarak açtı, "sen berbat bir nişancısın."

Popkov yerde sırtüstü yatıyordu, üzerinde dünkü gibi kirli bir tunik vardı ve ayakta durmak için hiçbir çaba göstermiyordu. Gözleri donuk ve buğuluydu ama ona ilgiyle bakıyordu.

"Piç eğildi," diye homurdandı. "Arkin'in kafatasını kırdın, hepsi bu." "Beyni içindi."

"Neyin peşindeydi?" "İntikam, büyük ihtimalle." "İntikam iki şekilde de işe yarayabilir."

Kazak dişlerini gösterdi ve bunun bir sırtıma mı yoksa hırlama mı olduğunu anlamak imkânsızdı. Valentina onun dar karyolasına oturdu ve kaslı gövdesini inceledi. "Tüfek?" diye sordu. "alışma odasında mı?"

"Tabii ki."

"*Spasibo.*"

"Mhendisiniz hayatta mı?"

Başını salladı. "Morfine ihtiyacın var mı?"

"*Nyet.*"

Paltosunun altından mavi salondaki votka şişesini çıkardı. Gözleri bir anda donuk bulanıklığını kaybetti ve günah gibi simsiyah parladı. Kadın şişeyi uzattı.

"Dayanmaya alış, olur mu? En azından kahvaltı sonrasına kadar," diye ısrar etti.

rk duvarları sarsan gr bir sesle güldü ve şişeyi açmaya başladı.

VALENTINA KAPTAN STEPAN'IN

Chernov gözbebeklerine kadar uyuşturulmuştu. Gözbebekleri buğulu irislerin ortasındaki küçük iğne delikleriydi ve ağzı sert çizgisini kaybetmişti. Sanki başka birine aitmiş gibi gevşek ve uysaldı. Belli ki doktoru da hastaları için ağrı kontrolüne en az onun kadar inanıyordu.

Sessizce başucunda oturdu ve annesinin ağlamasını dinledi. Çok fazla inci dizisi takmış narin bir kadın olan Kontes Çernova, yatağın karşı tarafındaki yaldızlı sandalyeye oturmuş, Valentina'ya bu iş için yetersiz gelen küçük bir dantel mendile hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Jens'i öldürmeye yemin etmiş olan adamın annesine karşı kalbinde hiçbir sempati bulamıyordu. Buraya kendi ailesinin iyiliği için gelmişti ve son kez nişanlı rolünü oynayacaktı. Ona dokunmayı reddetti. Sağ eli yorganın üzerinde duruyordu ama onu almaktansa kesmeyi tercih etti. Bu, düello tabancasını büyük bir zevkle kavrayan rahatsız edici eldi. Ailesi, yeterince güçlenir güçlenmez onu Karadeniz'deki yazlıklarına, havanın daha sıcak ve iyileşmenin daha hızlı olacağı bir yere götürme niyetlerini açıklamıştı.

"Valentina," diye fısıldadı Stepan Chernov, "benimle gel."

Gülümsemeye çalıştı ama bu, uyuşturulmuş kaslarının gücünün ötesindeydi. Karnındaki yaradan çok miktarda kan kaybetmişti ve bütün gece hayatta kalma sınırında asılı kalmıştı ama bu sabah toparlanmıştı ve iyileşme gösteriyordu. Babası Kont Chernov'un ona söylediği de buydu. *Toparlanmış. İyileşme.* Kulaklarını kapatmıştı.

"Seninle gelemem." Adamın sisli beyninde bir hata olmaması için net bir şekilde konuştu. "Kız kardeşim hasta, bu yüzden Petersburg'dan ayrılamam." Yastıkların üzerindeki hayalet beyazı yüze bir teselli kırıntısı sundu. "Döndüğünde tekrar konuşuruz," dedi ve ayağa kalktı. "Senin için piyano bile çalabilirim." Yüzünde belli belirsiz bir gülümseme belir di.

Otuz

JENS KÖTÜ RÜYALAR GÖRÜRDÜ. KARANLIK SAATLERDE HAYAT Tanımlanamaz bir şekilde gerilmişti, böylece gerçeklik esnekliyor ve bilinç zorlaşıyordu, kurtlar geldi. Fedorin'in evinde olduğunu ve Petersburg'un göbeğindeki halı kaplı merdivenlerde ve yatak odalarında vahşi hayvanların dolaşmadığını biliyordu ama yine de geldiler. İlk başta sadece kokularını alabiliyordu, kadının ölü çocuklarıyla yatakta yattığı evde var olan aynı vahşi kokuyu.

Ama onları uzaklaştırmak için doğrulmaya çalıştığında, hırlayarak göğsüne atladılar ve dişlerini etine geçirdiler. Dillerinin sıcak ve pürüzsüz bir şekilde kalbindeki kanı yaladığını hissetti. Tekrar tekrar kendine bunun kötü bir rüya olduğunu söyledi ama nasıl olabilirdi ki? Kırmızı gözlerini görebiliyordu. Yağlı nefeslerinin kokusunu alabiliyordu. Çabayla birinin çenesine yumruk attı ve homurdandığını duydu. Bu ona uzak durmayı öğretecekti. Memnun bir şekilde arkasına yaslandı.

UYANDIĞINDA GÜN IŞIĞI VARDI, ÖYLE BİR GÜN IŞIĞI KI

O kadar beyaz ve sert ki göz kapaklarının arasına girip onları açmaya zorluyor. Jens'in hırpalanmış beyninin nerede olduğunu anlaması ya da neden yabancı bir yatakta sırtüstü yattığını çözmesi biraz zaman aldı ama onu gördüğü anda her şey yerli yerine oturdu. Ona geri dönmesini bekliyordu.

Valentina yatağın yanındaki bir sandalyede oturuyordu, ağır yastıklı kollarının arasında küçük ve narin bir figür, karanlık bakışları ona sabitlenmişti. Kadının durgunluğundaki bir şey ona uzun zamandır orada olduğunu düşündürdü. Adamın uyandığını görünce uzun kirpiklerini kaldırarak gözlerini açtı ve bu, göğsündeki hasarlı etin zevkle gerilmesine neden oldu. Ağzı, damarlarındaki kanı ısıtan yavaş bir gülümsemeye dönüştü.

"Nasıl hissediyorsun?" diye sordu nazik bir sesle.

Yine de hareket etmedi. Ona dokunmak istedi. "Sanki göğsüme basan bir fil varmış gibi."

Gülümsemesi büyüdü. "Dr. Fedorin'in bunu duymasına izin vermeyin. Fillerin üst kata çıkmasına izin verilmiyor."

Güldüğünde kaburgalarının arkasındaki kaslar patlayacak gibi oldu. Öksürmeye başladı, ağzından kan sızıyordu ve kadın yanakları kaskatı ve solgun, okunamayan sert bir ifadeyle onu izledi. Öksürüğü bittiğinde, kadın kırmızı bir bezle adamın dudaklarını sildi.

"Konuşma," diye emretti. "Gülme de."

Nefes almak için çırpınıyor, lanet olası fille savaşıyor ve gözlerinin ona ziyafet çekmesine izin veriyordu. Yanlışlıkla odasına girmiş bir orman perisi gibi sıcak yeşil ve roksa renkli bir elbise giyyordu. Önünde on iki küçük, mükemmel inci düğmesi olan yüksek bir yakası vardı. Saçları rüzgârda kalmış gibi görünüyordu ama belki de sadece ellerini saçlarında gezdiriyordu. Bu düşünce, onun bunu sıkıntı içinde yaptığı fikri, boğazının dibine konan soğuk bir parmak gibiydi.

"Çok mu acı çekiyorsun? Konuşma. Sadece başını sallama ya da sallama."

Başını salladı. Gözleri birbirlerine sıkıca tutundu.

"Güzel," dedi.

"Öp beni," diye fısıldadı.

"Uyu artık."

"Öp beni."

Adam elini yatağın kenarına doğru itti ama kadın elini tutmak için ilerlemedi.

"Kıpırdamadan dur," diye emretti. "İçindeki hiçbir şeyi yırtmamalısın."

"Öp beni yoksa bu yataktan fırlayıp seni odanın içinde kovalarım. "Bir öpücüğü hak etmiyorsun." Yüzü ciddi, gözleri hiddetliydi.

"Neredeyse kendini öldürtüyordun."

Bir anahtarla ayağa kalktı ve bileğinden tutarak onu sandalyesinden yatağa doğru çekti.

"Yapma!" diye bağırdı ona. "Daha fazla zarar vereceksin ve dikişleri yırtacaksın."

Onu kendine çekti ve öptü. Dudakları yumuşak ve teslimiyetçiydi ama kara gözleri açıktı, ona öfkeliydi.

"Valentina," diye fısıldadı, "seni almasına izin vermeyeceğim."

Keskin bir ürperti verdi ve sanki içine girmeye çalışıyormuş gibi başını adamın boynunun kıvrımına soktu. "Ben hep senin oldum. Seni ilk gördüğüm andan beri. Şimdi uzan."

Kadının onu yastıklara yatırmasına ve çenesindeki kan damlasını beziyle silmesine izin verdi ama ona olan bağlılığını bırakmadı. Kadın yatağa onun yanına yakın oturdu ve adam ilk kez kadının yanağında Porto şarabı renginde bir morluk fark etti. Parmak uçlarıyla dokundu. Saçlarına dokundu. Kulağına dokundu ve inci düğmelerden ikisini çözdü.

"Kendine ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Bunu mu kastediyorsun?" Çürüğü parmakladı. "Buzda kaydım."

Ama adam onu çok iyi tanıyordu. Kurtları hatırladı. "Buraya gel."

Ona doğru eğildi ve öpmesine izin verdi. Teninin kokusu adamın içinde derinlerde bir şeyleri harekete geçirdi. Ancak o zaman ona, gözlerine yayılan ve onları rahatsız eden karanlık gölgeleri uzaklaştıran geniş ve alaycı bir gülümseme verdi. Tekrar doğrulmadan önce onun dudaklarına hafif ve zahmetsiz bir öpücük kondurdu.

"Jens, bana böyle bakmaya devam edersen..." "Ne gibi?"

"Sanki beni yemek üzereymişsin gibi."

"Tadının güzel olacağına inanıyorum."

"Eğer buna bir son vermezsen, profesyonel hemşireliğimin kontrolünü kaybedeceğim ve seninle çarşafların arasına atlayacağım."

Yorganın bir köşesini geriye attı. "Gel ve ırzıma geç."

Bir an için onun bakışlarını yüzünde gördü ve görmesini istediğinden daha fazlasını gördüğünü biliyordu ama savunması bir kedi yavrusununki kadar zayıftı. Yavaşça yorganı onun üzerine örttü.

"Sizi eğlendireceğim," diye gülümsedi, "müzikle."

"Ne?" Başının tavanda bir yerlere doğru uçtuğunu hissedebiliyordu. "Isık mı çalacaksın?"

"Bekle ve gör."

Kadın yataktan uzaklaştı. Adamın gözleri kadının oturduğu yerde, küçük poposunun mükemmel yuvarlak bir girintiyle kendini belli ettiği yerde sabit kaldı. Elini oraya koydu. Sıcak hissetti. Odanın öbür ucundan müzik ona doğru sürüklendi, göğsüne gömülü acının pürüzlü parçasını sardı ve kenarlarını köreltti. Yukarı baktı ve onu gördü. Ağaç perisi yatağın ayak ucunda durmuş bir müzik çalıyordu.

Keman, ince kolu öyle zarif bir kıvrımla yukarı aşağı hareket ediyordu ki gözlerini ondan alamıyordu.

"Uyu," diye mırıldandı. "Uyu, aşkım."

İsteksizce gözlerini kapadı ve kendini bir anda kurtların erişemeyeceği kadar yüksekte, ılık ve sıcak bir havada süzülürken buldu. Bir melek gibi oynuyordu.

İLK BİRKAÇ GÜNDEN SONRA JENS ONU TEKRAR

Hastane. Valentina memnun değildi.

"Benimle uğraşılmasına ihtiyacım yok," dedi kötü bir mizahla. "İşine dön ve bırak da dinleneyim. Sen buradayken yapamam ..."

"Sus, benim huysuz Viking'im."

Sözcüklerin yalan olduğunu bildiği için dudaklarına bir parmağını koyarak onları mühürlemişti. Anlıyordu ama bundan hoşlanmamıştı. Onu gönderiyordu çünkü St. Isabella'daki pozisyonunu kaybetmesine dayanamıyordu. *Medsestra* Gordanskaya'nın eğitim derslerine katılmaması hoş görülemezdi ve bunu ikisi de biliyordu.

Böylece Valentina gündüzleri kolalı hemşire üniforması giyiyor ve her akşam Dr. Fedorin'in evine dönüyordu. Misafir yatak odasına dalıyor ve boğuluyormuş gibi kendini Jens'in üzerine atıyordu. Bütün gün nefes alacak havası olmayan bir yüzler denizinde çırpınmıştı, ta ki bu odaya girip de Jens'in onu bekleyen yeşil gözlerini görene kadar. Sanki o da bu ana kadar var olmamış gibi gözleri onunkilere sabitlenmişti.

"Beni özledin mi?" Onun ağzını öptü, dudaklarının tadına baktı.

"Hayır," diye güldü. "Bütün gün huzur ve sessizlik içinde uyudum, sonra küçük Anna geldi ve bana kitap okudu. Doktorun aşçısı benim için tavuk çorbası yaptı."

Valentina kaşlarını çattı. "Bütün gün kadınlara dans ettiren o şişman, tembel otokratlardan birine dönüşüyorsun. Bir dahaki sefere seni yelpazelemek için bir devekuşu tüyü getireceğim."

"Daha iyi bir şey düşünemiyorum."

"Yapabilirim," dedi alaycı bir gülümsemeyle.

Anında başını yastıklardan kaldırdı ve yakalanmamak için yataktan kaymak zorunda kaldı.

"Sen hastasın," dedi ona.

"Ve sen benim ilacımsın. Sana ihtiyacım var."

Bunu sırtarak söylemişti ama gözlerindeki bakış kalbini durdurmuştu. Ciddiydi. Her kelimesinde. İçinde bir şey yerinden oynadı, ofisinde onunla birlikte güvenli bir yere kaçmaktansa düelloda savaşmayı tercih edeceğini söylediği o günden beri içinde olan soğuk bir korku. Yavaşça yatağa döndü, onun yanındaki yorgana uzandı, sıcak misk kokusunu içine çekti ve ona öyle sıkı sarıldı ki acıdan inledi.

ÇATLAK KAPI BİR YARIKTAN DAHA FAZLA AÇILMIYORDU. "Oh, bu tekrar."

Selamlaşma daha sıcak olabilirdi; Valentina buraya kadar karda sırf Varenka'nın bir gülümsemesi için gelmemiştir.

"Evet, benim."

Kapı biraz daha açıldı ve o da kadının peşinden odaya girdi. Daha iyi, daha temiz ve daha aydınlık görünüyordu. Ateş köşede yaşlı bir adam gibi mırıldanıyordu ve masanın üzerindeki tencerede sıcak yemek kokusu vardı. Varenka parlak bir başörtüsü takıyordu.

"Demek işi aldın?" Valentina yorum yaptı.

"Da."

"Sevindim."

Bir gülümseme bekledi. Hatta bir teşekkür bile. Valentina sözünü tutmuş ve Madam Angelique'in modaevindeki temizlik işi için Varenka'yı önermişti ama anlaşılan Varenka nezaket konusunda pek iyi değildi.

"Neden burada?"

Soru yataktan geldi. Ivan beline kadar çıplak, pantolonunun düğmeleri açık bir şekilde yatağa uzanmıştı ve Valentina ziyaretinin zamanlamasının iyi olmadığını fark ederek utandı.

"İyi akşamlar, *dobriy vecher*, Ivan," dedi yanakları kızarak.

Hastanede erkekleri soyunuk halde, hatta gerektiğinde tamamen çıplak görmeye alışkındı ama bu farklıydı. Ellerini başının arkasında kavuştururken kaslarının dalgalanışında bir saldırganlık vardı, göğsündeki sık siyah saçlarda ve ona nefretle bakan küçük parlak gözlerde çok erkekçe bir şey vardı.

"Seni görmeye geldim," dedi.

Ayaklarını yere doğru salladı ama yatağın kenarında, dirsekleri dizlerinin üzerinde, pantolonunun düğmeleriyle uğraşmadan oturmaya devam etti. Aşağıdaki boşlukta daha fazla siyah saçın kıvrıldığını görebiliyordu.

"Ne hakkında?" diye sordu.

"Birini arıyorum. Onu tanıyor olabileceğinizi düşündüm."

Adam ona baktı, ilgileniyordu. "Adı ne?"

"Viktor Arkin." "Adını

hiç duymadım."

Ama bir tereddüt vardı, o kadar hafifti ki neredeyse hiç yoktu. Bir zihnin yalan söylemeye karar vermesi için gereken o salise. Kadın sessizlik içinde onu inceledi ama adam sessizliğini bozmadı. Varenka bozdu.

"Çorba ister misin?" diye sordu beceriksizce.

"Peki ya sen, Varenka? Arkin adında birini tanıyor musun?"

"*Nyet.*"

"Sen kötü bir yalancısın."

Ivan yumruklarını sıkarak ayağa kalkarken, "Onu rahat bırakın," diye bağırdı ve oda bir anda küçüldü.

"Bilgi için sana ödeme yapacağım," diye teklif etti.

"Sizin gibiler paranın her şeye çözüm olduğunu sanıyor, değil mi?" diye hırladı. "Bizi, biz serfken ve siz bizim sahibimizken yaptığınız gibi kolayca satın alabileceğinizi sanıyorsunuz. Bize köpeklerinizden daha kötü davrandınız." Bir adım daha yaklaştı, başı öne eğikti. "Ama sana şunu söyleyeyim, küçük zengin kaltak, işler değişti. Senin kirli parayı almayacağım."

"İşine geldiği zaman aldın."

"Onu kışkırtmayın," diye mırıldandı Varenka nefesinin altından.

Ama Valentina öfkeliydi. İşçilerine kötü muamele eden fabrika patronlarından ya da köylülerine kötü davranan zengin toprak sahiplerinden biri değildi. Bu insanlara yardım etmiş, pis yerlerini temizlemiş ve

kanlı kovalarını temizledi. Kimdi bu adam? *Zengin kaltak*, demişti ona. *Zengin kaltak*.

Ona doğru yaklaştı ve yassı burunlu suratına kararlı bir tokat atarak kafasını boğa boynu üzerinde geriye doğru salladı. Ama adam onu yere devirmek yerine, nefesi yüzünde ekşiyerek güldü.

"Cesaretin var," diye itiraf etti, "ama aklın yok. Eğer olsaydı, bu dünyada değer verdiğin her şeyi alır ve kuyruğun tutuşmuş gibi Rusya'yı terk ederdin."

"Rusya sizin olduğu kadar *benim* de ülkem. Onu benden çalmana izin vermeyeceğim." "Devrime kadar bekle-"

"Kapa çeneni devrim hakkında! Bu gerçekleşmeyecek. Sizler sadece konuşursunuz ve hiçbir şey yapmazsınız."

"Çırakların yürüyüşüne *eylem yok* mu diyorsunuz?"

Birbirlerine bağırıyorlardı, yüz yüze bakıyorlardı, aralarındaki hava sıcaktı, ama çıraklardan söz edilmesi Valentina'yı susturdu. Arkasını döndü.

"Viktor Arkin'e benden selam söyle," dedi soğuk bir sesle, "onu bulana kadar vazgeçmeyeceğim. Bunu ona söyle."

Varenka endişeyle onun eline dokundu. Solgun gözleri endişeliydi ama başını salladı. Ivan homurdandı. Hepsi bu kadardı.

Valentina kapıya yöneldi ama kapıya ulaşmadan önce arkasını dönüp küçük bir torba dolusu bozuk parayı masanın üzerine fırlattı. Paralar yere düşerken birbirine çarptı ve bu ses hem Ivan'ın hem de Varenka'nın bakışlarını üzerine çekti.

"Senden," dedi Valentina, "bana bir silah almanı istiyorum."

RÜZGÂRDAKİ ANI BİR DEĞİŞİKLİK, SICAK HAVA FÜNKÜRÜNÜ GETİRDİ

Güneyden yağmur yağdı ve onu sıırıslıklam etti. Şehir kar ve buz sarkıtlarından oluşan tüy gibi donunu dökmüş ve bunun yerine sokak lambalarının ışığında sert bir şekilde parlamıştı, yollar bir kez daha parlak bir siyah, çatı kenarları çakmaktaşı kadar sertti. O geldiğinde Jens yatakta oturmuş, çığ gibi büyüyen beyaz yastıklara yaslanmıştı; sırt üstü yatmaktan çok daha iyi bir durumdu bu.

Bir elinde havlu, diğesinde saç fırçası tutuyordu. Hoş geldin gülümsemesi ıslak tenini ısıttı.

"Buraya gel," dedi.

Yorganın üzerinde onun yanına kıvrıldı ve yavaşça ve sakince, acele etmeden, çaba harcamadan kendisini kurulamasına izin verdi ve kasları yumuşayana ve kasılmış beyni gevşeyene kadar gerginlik ağrıyan uzuvlarından akıp gitti.

"Ne oldu?" diye sordu.

"Düşünüyordum. Düello hakkında."

Bundan pek bahsetmemişlerdi. Şimdiye kadar ikisi de tehlikeli olduğunu bildikleri bu bölgeye girmeye istekli olmamıştı. Kara buz gibiydi, ayaklarınız altınızdan fırlayana ve kendinizi toprakta sırtüstü yatarken bulana kadar görünmezdi. Aralarına bir sessizlik girdi ama Jens bunu bir kenara itti ve ona, "Düello bitti ve bitti, Valentina'm. Geleceğimizi düşün, geçmişimizi değil."

"Seni neden vurdu? Neden sadece Hussar'ları vurmadı?"

Adamın iç çektiğini duydu, güçlkle duyuluyordu ama içindeki keder katı ve amansızdı, içinde sertleşmiş bir şeydi.

"Hepimizi zalim olarak görüyorlar," dedi. "Çernov grevcilere karşı askerleri yönetiyor ve ben de işçilerin günde on iki saat, hatta bazen programın gerisinde kaldığımızda on dört saat çalıştığı bir tünel açma projesini yönetiyorum. Peki bunun için ne kadar ücret alıyorlar? Katya ile çay ve kek için harcayacağınızdan daha az. Elbette bizden nefret ediyorlar. Buna hakları var."

"Aynı fikirde değilim."

"Tabii ki bilmiyorsun aşkım." Saç fırçasını saçının bir tutamında gezdirdi, kaldırdı, okşadı ve avucunun içine düşmesine izin verdi. "İkimiz de adamın kötü bir nişancı olduğuna şükrederim."

"Ben de bunu düşünüyordum."

Yastıklara yaslandı. "Peki hangi sonuca vardınız? Düzgün ateş etmeyi öğrenene kadar devrimlerin bir yere varamayacağı mı?"

"Hayır. Ama o, Anichkov Sarayı'ndaki balo gecesi kızakta bize ateş eden adamla aynıydı."

"Ne?"

"Bu doğru, Jens. Bunu açıkça gördüm."

Bunu yaparken nefes aldığını ve acıdan irkildiğini hissetti ama eli sabit bir ritimle saçlarını okşamaya devam etti.

"Bana iki kez ateş etti," diye mırıldandı Jens. "İki kez beni öldürmedi."

"Onun kim olduğunu
biliyorum." "Kim?"

"Viktor Arkin. Babamın şoförüydü. El bombalarını garaja saklayan oydu."

"Bunun için kısa bir süre tutuklandığımı
hatırlatırım." "Evet."

"Yani." Dikkatle nefes aldı. "Demek bu Arkin zarar vermeye kararlı. Sana ve bana."

"Onu bıçakladım."

"Ne yaptın?"

"Dr. Fedorin'in neşterlerinden biriyle. Ama yeterince derin değildi, o yüzden kaçtı."

"Oh, Valentina!"

Onu kollarının arasına aldı, başını omzuna koydu ve sanki onu güvende tutabilecekmış gibi yorganını üzerine örttü. Alnına yaslanan çenesinde bir titreme hissediyordu, kelimeler kaçmaya çalışıyordu.

"Jens, ben gençken bize Rusya halkının çarı sevdiği söylenirdi. Tüm bu sevgi nereye gitti?"

"Rusların yüzde sekseni köylüdür. Kendi toprak ağalarından nefret etseler bile çarlarına bağlılık konusunda eski bir geleneğe sahipler. Bunca huzursuzluğa rağmen birçoğu hala böyle hissediyor. Gapon'la birlikte Kışlık Saray'a yürüdükleri 1905'teki isyana bakın. Bunun bir isyan olması gerekmiyordu. Çar'a dertlerini anlatmak içindi. Çektikleri acıları bilirse onlara yardım edeceğine ve hayatlarını daha iyi hale getireceğine inanıyorlardı." Öfkeyle homurdandı. "Bu Çar Nicholas Alexandrovich Romanov'un gerçekte nasıl bir adam olduğunu bilmiyorlardı."

Elini yarasının sargısının üzerine koydu. "Jens," dedi hafifçe, "sanırım biraz ilaç almanın zamanı geldi."

Adamın elinden kurtulup yatağın yanında durdu ve düğmelerini çözmeye başlarken adamın yeşil gözlerinin daha da yeşillenmesini izledi.

ONU NASIL GÜVENDE TUTABILIRDI?

Kadının teninin kokusu zihninin dehlizlerini doldurdu. Ama dudakları boğazına yapışıp acıyı öpücükle dindirmeye çalışırken bile zihni soruyu bırakmıyordu. Beyninin içinde bir kurşun gibi yatıyor, diğer tüm düşünceleri engelliyordu. Onu nasıl güvende tutabilirdi?

Peki Viktor Arkin ne istiyordu?

Yavaş ve aç hareketlerle ellerini kızın çıplak kalçaları boyunca kaydırdı. Kalçalarının çizgisini ve avucunun içinde sımsıcak ve boyun eğen kalçalarının sıkı kıvrımını izledi. Kemiklerinin açlarına bayıldı, birbirlerine karşı hareket edişlerini, kusursuz teninde oyuklar ve gölgeler yaratmalarını sevdi. Ve dinledi. Nefes nefese. Ondan kaçan sesleri, mırıltıları, iniltileri ve gizli zevk miyavlamalarını.

Onu yastıklara sabitlemişti, kulağına fısıldıyordu, saçları onun etrafında vahşi bir perdeydi, kokusu baştan çıkarıcıydı, telleri yüzünde samimi ve tanıdıktı. Kadının nefesi adamın hasarlı ciğerlerinde sanki içine girecekmiş gibi dönüyordu ve kadının dokunuşu adamın içinde şimdiye kadar soğuk duran yerleri harekete geçirdi. Onu anlayamayacağı şekilde etkiledi, açıklayamayacağı şekilde heyecanlandırdı. Ve onu öyle bir güçle, ona karşı öyle bir arzuyla ateşledi ki, hasta yatağındaki zayıf ve yaralı beden yok oldu.

Sevişmelerinde daha önce hiç bulamadığı bir vahşet vardı ve göğüslerini öperken, meme uçlarının sert tatlı yükselişini tadarken, vücutlarının nabız gibi atan sıcaklığının onları bir araya getirdiğinin farkındaydı. Bu onun için her zaman böyleydi. Sanki onunla bir ömür geçirmek asla yetmeyecekmiş gibi.

ARKIN DIKKATLİYDİ. KARANLIKTİ VE ST. PETERSBURG'UN

yollar kalabalıktı. Hotel de Russie'ye doğru ilerlerken defalarca geri döndü, kapı aralıklarına girdi ve ara sokaklardan kaçtı. Arkasında ne ayak sesleri, ne sessiz adımlar, ne de siyah yağmurluklu ajanların hızlı dönüşleri vardı. Geniş bulvarlardan geçerek Brocard'ın Fransız

parfümeri ve köprülerin üzerinden iki kat geri giderek Fontanka'yı geçip tekrar geçti. Karla karışık yağmura karşı yakasını kulaklarına kadar sıyırmıştı ve aptal olduğu için kendine lanet okudu. Bu pis hava şehirdeki yolculuğunu güvenli kılıyordu ama akıllıca yapmıyordu.

Kızı daha önce de takip etmişti ve her gün hastane mesaisi bittiğinde tam olarak nereye gittiğini biliyordu. Ağaçlarla çevrili bir caddede, ferforje kapıları ve kapı direklerinde armaları olan zarif bir eve gidiyordu. Annesinin her zaman hizmetçisi olmak için can attığı türden bir evdi. Evin Dr. Fedorin'e ait olduğunu öğrenmişti. Kendilerini üst sınıflardan saymayı seven ama yoksullara yardım etmekle övünen liberal elitin bir parçası olan aşağılık entelektüellerden biriydi. Sanki Rusya'nın kalbinde yatan yaraya yama yapabilirlermiş, bir uçurumun üzerine çelimsiz bir gazlı bez yerleştirip bir arada durmasını umabilirlermiş gibi.

Devrim geldiğinde, bu tür insanlar kitlelerin çizimleri tarafından ayaklar altına alınacaktı. Nefret edilen Romanovların devrilmesini takip edecek olan kaos ortamında, bu doktor gibi insanlar artık kontrolün kendilerinde olmadığını asla anlayamayacaklardı. Sibiry'a'dan gelen pis bir köylünün ya da Putilov fabrikasından gelen bir fabrika işçisinin onlara emir verme hakkına sahip olduğunu. Bu insanlar, ister doktor, ister avukat, ister öğretmen olsunlar, her zaman sosyalist davanın hainleri olacaklardı çünkü zihinleri kendi itaatkarlıklarına inanmaktan acizdi.

Yüzündeki yağmuru silkeledi, donuk bir öfke içini kemiriyordu. Peki ya üst sınıf kadınlar? Onlar ne olacaktı? Kontrol edilmeye ve yönlendirilmeye, kocaları ya da babaları tarafından ne yapmaları ve ne düşünmeleri gerektiğinin söylenmesine alışmışlardı. Onlar için hiç umut var mıydı?

Lanet olsun böyle düşüncelere! Cevabın evet olmasını istediği için kendinden nefret ediyordu. *Da!* Evet, yeniden şekillendirilebilirler. Evet, Ivanova'nın kızı gibi kendilerini işe yarar hale getirmeleri öğretilir.

Peki ya anne? İncilerine ve önyargılarına tutunmuş. Bu davaya nasıl bir faydası olabilirdi ki? Ona kızgındı. Ona düelloyu nasıl durdurduğunu anlattığında, onu azarlamıştı. Keskin sözler dökülmüştü ağzından, fildişi yanakları sıcak kanla dolmuş ve gözleri öfkeyle parlamıştı. Bu kadının karnında böyle bir ateşin saklı olması onu şaşırtmıştı. İstemese de onu kendisine çekmişti.

Turicum'da onunla diz dize oturmuş ve işini bitirdiğinde titreyen elini kendi eline almıştı. Ama bu kez baldır derisinden eldiveninin düğmelerini çözdü, o kadar inceydi ki deriden çok ipek gibi hissettiriyordu ve soydu. Teni lekesizdi, üzerinde yaşanmış bir hayatın izleri yoktu. Kalın parmaklarının arasında bir kuş gibi gergin ve titreyerek yatıyordu. Bir elin bu kadar yumuşak olabileceğini hiç düşünmemişti.

Mikhailovsky Meydanı'ndan geçerken karanlıkta bir at arabası yanından hızla geçti ve oluktan akan pis su dalgası onu ıslattı. Sövdü. Bu gece çok sinirliydi. Düşünceleri gergin, kafasının içinde jilet gibi keskin. O süvariye ormanda doğrudan öldürmeliydi. Bir çentik daha yukarı nişan almaktan başka bir anlamı olmazdı. Zayıflığına lanet olsun. Bunu yapmalıydı, bunu genç hayatı tren raylarında kesilip biçilen Karl'a borçluydu. Bunun yerine Elizaveta Ivanova'nın istediğini yapmıştı.

Zayıflığına lanet olsun.

Meydanın köşesinde Hotel de Russie duruyordu. Hızla yan yola saptı ve otelin arka girişinden, yoğun mutfakların önünden geçerek geniş merdivenlerden yukarıya doğru rakipsiz bir şekilde süzüldü. İkinci katta koridor boyunca sessizce ilerledi ve kapılardan birini çaldı.

"İçeri gel."

Odaya girdiğinde nabızı hızlandı. Duvar lambalarının kabuk pembesi ışığında Elizaveta Ivanova orada duruyordu, incisiz, eldivensiz, üzerinde sadece ipek bir kimono vardı, saçları omuzlarının etrafında bir yaz güneşi sisi gibi kıvrılıyordu. Onu görünce Chernov'la ilgili tüm düşünceler aklından uçup gitti.

Otuz bir

GÜNLER DAHA DA ISINDI VE ŞEHİR

boğucu sis örtüsünden sıyrılıyordu. Yırtık pırtık olmuş ve yaşlı bir adamın paltosu gibi kokuyordu. Gökyüzü aydınlandıkça altın kilise kubbeleri yeniden parıldamaya başladı ve saraylar kasvetli havalarından sıyrılıp pencereleri açarak gün ışığının odalara girmesini sağladılar, koltuklara yerleştiler ve kızıl bir kedi gibi halıların üzerine uzandılar. Fontanka ve Moika nehirlerinin buzları çözüldü ve tekneler kömür ve tomrukları dışarıdaki fabrikalara taşıma işine koyuldu. Sokaklar daha da kalabalıklaştı. Pazarlar açıldı. İşportacılar mallarını bağırarak satıyor, tüccarlar yoldan geçen herkesin burnunun dibine elma ve tarçın, ayakkabı ve boya fırçaları sokuyordu. Petersburg eteklerini karıştırdı ve gülümsemeye başladı.

Valentina da gülümsedi. Jens onu bekliyordu. Nasıl gülümsemezdi ki? Her gün hastaneye yürüyerek gitmenin ciğerlerini çalıştırdığını ve ona iyi geldiğini iddia ediyordu ama Valentina bundan o kadar emin değildi. Nefes alış veriş hâlâ sıkıntılıydı ve kaldırımlardan inip çıkarken zaman zaman ince, garip ısıklık sesleri çıkarıyordu.

Onun köşeli vücudunu, güneşin son ışıklarıyla bakır gibi olan saçlarını görmek ve ileri geri yürürken başını öne eğerek düşünceli bir şekilde yürümesi bile içindeki sessiz köşelerin hayatla titreşmesine neden oluyordu. Tüm bu yaşam meselesi onun yanındayken daha canlı, daha önemli, daha hayati hale geliyordu. Bugün hastanede ilk doğumunu görmüş ve hayrete düşmüştü. Hayatın böylesine şiddetle ve aynı zamanda böylesine güzellikle başlaması, yeni bebeğin böylesine mükemmel bir şekilde şekillenmesi. Ağlamıştı.

Ama bu bile Danimarkalı mühendisinin onu beklediğini gördüğünde içinde olanların yanında sönük ve yavan kalıyordu. Kendini ona doğru fırlatmak istedi. Kollarını ona dolamak ve onu yutmak istiyordu. Her gün aynı şey oluyordu. Bunun yerine ona doğru yürüdü, gözlerinin içine bakarak gülümsedi ve elini kendi elinin içine aldı.

SOKAĞA VARDIKLARINDA, ONUN

apartman yatıyordu, gökyüzü binaları narin bebek evlerine dönüştüren sessiz bir leylak pusuna bürünmüştü. Jens kolunu Darya'nın omuzlarına dolamıştı ve nefesini yürümek için saklaması gerektiğinden çok az konuşuyordu, bu yüzden Darya onu *Medsestra* Gordanskaya ve Hemşire Darya'nın bir doktorun stetoskopunu kaybetmesi yüzünden neredeyse nasıl kavga ettiklerini anlatarak eğlendiriyordu, her biri diğerini suçluyordu, ta ki kanalizasyon odasındaki hava küfürlerle dolana ve Gordanskaya'nın büyük göğsü üniformasının düğmelerini patlatmakla tehdit edene kadar.

Adam kıkırdadı ama birdenbire vücudunun kaskatı kesildiğini hissetti. Adam omzunu sıkıca kavrarken, kahkahanın içinden boşaldığını ve yerine daha karanlık bir şeyin kaydığını hissetti. Bakışlarını takip etti ve yaldızlı bir aile arması ile şık bir arabanın ve canlı hizmetçilerin evinin önüne park ettiğini gördü.

"Kimin bu?" diye sordu, cevaptan çoktan emindi.

"Kontes Serova'nın." Adımlarını durdurdu ve Valentina'ya baktı, gözleri Valentina'nın yüzüne odaklanmıştı. "Ona hemen gitmesini söyleyeceğim."

"Neden gelsin ki?" diye sordu.

"Alexei hasta olabilir."

Valentina omurgasında bir ürperti hissetti. Kontes Natalia Serova zekiydi. Gerekirse oğlunu kullanabilecek güçteydi. Araba ve koridor boştu, bu yüzden Jens merdivenleri ikişer ikişer çıkmaya başladı ama yarı yolda durdu, bir elini göğsüne bastırıp havayı içine çekmeye çalıştı. Valentina anında onun yanında oldu ve ağırlığını omzuna aldı. Kollarıyla Jens'in belini sardı ve kafasının içindeki buz gibi sessizlikte kontese lanet okudu.

"Ne kadar dokunaklı."

Ses yukarıdan geliyordu. Valentina yukarı baktı. Kontes Serova tüm şıklığıyla üst katın sahanlığında duruyordu; nane yeşili bir elbise, siyah bir pelerin, zümrüt tüylü uzun siyah bir şapka ve yanında bir çocuk. Yedi yaşlarında. Yeşil gözlü. Güzel, endişeli yeşil gözler. Onun için çok yaşlı olan gözler.

Valentina siyah şapkalı kadına sertçe, "Jens pek iyi değil," dedi. Kadının gözlerine bakmayı umursamadı.

"*Dyadya* Jens! Jens Amca!" Çocuk merdivenlerden aşağı fırladı ve genç omzunu Jens'in diğer kolunun altına kaydırды.

"*Spasibo*," diye mırıldandı Jens. "İyi akşamlar Kontes." Üst kata çıktığında kendini toparladı ve nazik bir selam verdi. "Bu zevki neye borçluyum?"

"Alexei endişeliydi. Senin iyi olmadığını duyunca, onu seni görmeye getirmem için başımın etini yedi."

Gülümsemesi bir yılanın dili kadar pürüzsüzdü. Jens çocuğun kahverengi saçlarını karıştırdı. "Ben iyiyim." Dairesinin kapısını açtı ama içeri girdiğinde Jens'in hafifletmek için hiçbir şey yapmadığı bir gariplik vardı. Sadece oğlunun önünde diz çöktü.

"Orada ne var?" diye sordu. "Sana bir hediye," diye sırttı çocuk.

Annesi yüzünü buruşturdu. "Bu onun kendi fikriydi."

Alexei kolunun altında ayakkabı kutusu büyüklüğünde bir kutu tutuyordu ve kutuyu Jens'in ellerine tutuşturdu. Dikkatlice kapağını açtı ve ardından kahkahayı bastı.

"Bakın burada ne varmış!"

İçeride, bir saman yatağının üzerinde, bıyıkları seğiren, pembe gözleri yoğun bir kızgınlıkla onlara bakan büyük beyaz bir fare yatıyordu.

"Sen hastayken, düşündüm ki" -çocuğun gözleri Valentina'ya kaydı ve hızla tekrar uzaklaştı- "sana eşlik edebilir. Yalnız kalırsan diye. Adı Attila."

"Attila mı?" Jens'ten bir kahkaha daha geldi, şiddetli bir öksürük spazmı geçirdi ve farenin sarı dişlerini göstererek öfkeyle gıdıklamasına neden oldu. "O muhteşem. Küçük bir kürkün içinde bir Hun'un kalbi. *Spasibo*, Alexei. Teşekkür ederim. O ve ben iyi arkadaş olacağız."

Çocuğun yanağını öptü ve küçük kollar onun boynuna dolandı ve orada kaldı.

"Yapışıp kalma," diye emretti annesi.

Kollar ortadan kayboldu. Jens onu masaya götürdü ve birlikte oturup Attila'nın harikalarını incelerken Valentina ve Natalia Serova birbirlerine ilgiyle baktılar.

Kontes alçak bir sesle, "Duyduğuma göre senin için düello yapmış," dedi.

"Pek sayılmaz."

"Yani onun yarası senin suçun."

"Yarası," dedi Valentina sert bir sesle, "tetiği çeken adamın suçu."

"Bana büyüleyici Kaptan Çernov olmadığı söylendi. Kendisi hala Karadeniz'in kiskanılacak sıcaklığında iyileşme sürecinde. Kimin ateş ettiğini biliyor musunuz?"

"Nedir bu? İspanyol Engizisyonu mu?"

Kontes dudaklarından öteye gitmeyen soğuk bir gülümseme takındı. "Merak ediyorum. Petersburg'un nasıl bir yer olduğunu bilirsiniz, bir sürü kötü söylenti vardır.

"Çok fazla kötü insan var."

Valentina'nın meydan okuyan bakışları kontesi memnun etmedi. Gözlerini kaçırdı ve Valentina bir an için Jens'in arkasına geçip bir elini omzuna koyarak eğildi ve farenin maskaralıklarına güldü. Alexei hayvanın testislerinin büyüklüğü karşısında kontrolsüzce kıkırdıyordu. O ve annesi fazla kalmadılar ama ayrılmadan önce Jens bir kez daha diz çöktü, çocuğun yanaklarından öptü ve bir kemirgenin sahip olabileceği en özenli fare sarayını tasarlayacağına söz verdi. Hevesli genç bedeni kendisine doğru tuttu.

"İyileştiğinde gelecek misin?" Alexei utangaç bir şekilde sordu. "Beni tekrar ata bindirmek için mi?"

Jens tereddüt etti. Odada saniyeler geçiyordu, kontesin gözünü kırpmadığı saniyeler.

Valentina gülümseyerek öne çıktı ve denizci kıyafeti içindeki çocuğun omzunu okşadı. "Elbette gelecek. Her neyse, Attila'nın yeni sarayını görmeniz için size getirmek isteyecektir."

Jens uzun bir süre ona baktıktan sonra başıyla çocuğu işaret etti. "Elbette."

Kontes ipek eteklerini hışırdatarak odadan çıkarken yüzünde belirgin bir zafer ifadesi vardı.

VALENTINA KILISENİN AĞIR KAPISINI İTEREK AÇTI.

ve artık küf kokusuna alışmış olduğu binaya girdi. Kubbeli mekân, duaların ağırlığıyla üzerine baskı yapmalıydı ama yapmadı. Kendini boş hissetti.

"Peder Morozov," diye seslendi Meryem Ana'nın yaldızlı ikonlarından birinin altında mum yakmakta olan siyahlar içindeki uzun boylu figüre.

Sabırlı bir gülümsemeyle döndü. "Görüyorum ki yine dönmüşsünüz." "Yine döndüm."

Mermer zeminin ortasında duruyordu. Etrafındaki duvar resimleri, ikonlar ve adak mumları ciddiyetle parlıyordu; azizlerin uzun ve hüzünlü gözleri sanki günahkâr ve yalancı olan oymuş gibi *ona* dikilmişti. Uzun siyah cüppeli adam değil. Ama o farklı olduğunu biliyordu. Nazik gülümsemenin ve nazik sözlerin altında, yalanları af dilemekten daha kolay dağıtan bir dil yatıyordu.

"Onu gördün mü?" diye sordu.

"Size diğer günlerde söylediklerimi bugün de söylüyorum: Viktor Arkin artık buraya gelmiyor. Bu kiliseye her zaman hoş geldin çocuğum, ama burası barış ve dua yeridir, zulüm yeri değil."

"Onu en son ne zaman gördün?" "Size söyledim.

Haftalardır görmedim."

"Nerede olduğunu biliyor musun?" "Hayır."

"Emin misin?"

"Eminim." Gülümsediğinde soluk gözlerinin dış kenarları kâğıt mendil gibi kırış kırış olmuştu. "Sana yalan söylemiyorum."

"Yeni bir şey duydun mu?" "Sadece yaralandığını." "Kötü mü?"

"Bilmiyorum. Ama bana Moskova'ya gittiği söylendi. Bunun ne kadar doğru olduğunu bilmiyorum." Boynunda asılı duran haça dokundu.

"Ona benden söyle Valentina Ivanova, sonsuza dek saklanamaz."

Ona rahip gülümsemesiyle gülümsedi ve elindeki kandili üfledi. "Burası Kutsal Tanrı'nın evi, çocuğum. Seni Viktor Arkin'i bu kadar acımasızca aramaya iten şey her neyse ona huzur getirsin." İki parmağıyla haç işareti yaptı.

"Teşekkür ederim Peder, ama aradığım bilgiyi bana getirmesini tercih ederim."

"Bu konuda size yardımcı olamam."

Valentina nazik gözlerin ardındaki dikkati, yardımını reddeden parlak zihni gördü. Hızla uzaklaştı ve kiliseden aceleyle çıktı. Arkasından rahibin sesi nemli boşlukta yankılandı. "Tanrı seni kutsasın, çocuğum."

GİTTİ Mİ?"

Peder Morozov başını salladı. "Ama geri dönecek, yoldaş."

Alt katta, kilisenin havasız arka odasında, Arkın bir masada, kırmızı baskılı bir yığın broşürün yanında oturuyordu. Her birini bir sonraki toplantıda dağıtmak üzere katlıyor, başparmağının tırnağını bir sinirle kırıksıklıklar boyunca gezdiriyordu. "Neden vazgeçmiyor?"

"Çok inatçı biri." Morozov eliyle bir yığın broşürün üzerine vurdu: *BİRLEŞİN! GÜÇ İŞÇİLERE!* "Senin gibi," diye ekledi.

Köşedeki bir taburenin üzerinde nikel bir semaver usulca fokurduyor ve yenmemiş bir

Pirog yanında teneke bir tabakta duruyordu. Rahip ona şöyle bir baktı.

Kaşlarını çattı. "Viktor, yaranın iyileşmesini istiyorsan yemek yemelisin. Uyumalısın." "Henüz değil, Peder."

"Ne zaman?"

Arkın gözlerini broşürlerden kaldırdı. Zayıflamıştı - bunu kendisi de fark etmişti, yanakları yüzünün keskin kemikleri arasında çukurlaşmıştı - ve gözlerinin grisi koyulaşmıştı. Elizaveta Ivanova bile bu konuda yorum yapmıştı. Onun gözlerine uzun uzun bakmayı severdi, sanki yeterince dikkatli bakarsa kim olduğunun sırrını gözlerinde bulabilirmiş gibi. "İş bittiğinde," dedi Arkın. "Romanovlar bir mezarlığa gömüldüğünde çukur. O zaman yeniden normal bir hayat süreceğim."

Rahibin yüzü derin çizgiler halinde kıvrıldı. "O zaman çok geç olabilir," dedi usulca. "Nasıl yapacağını unutmuş olabilirsin."

KAPTAN STEPAN CHERNOV'DAN BİR MEKTUP GELDİ. SADECE

Zarfin üzerindeki mühürde armanın keskin bir şekilde basılı olduğunu gören Valentina zarfı bin parçaya ayırmak istedi. Zarfı babasının çalışma odasına götürdü ve açmadan ona uzattı.

Sessizce okudu. "Kaptan İsviçre'de," diye bildirdi ona, "yarası için kaplıca tedavisi görüyor. Yaz sonuna kadar Petersburg'a dönmeyi düşünmüyor." Kadın onun sözlerinde saklı olan rahatlamayı duydu. Birbirlerine anlayışla baktılar ve o da başını salladı.

"Uzun sürmez, baba. O zamana kadar vaktin var. Chernov'un kolyesine karşılık aldığın kredileri sonbahara kadar geri ödemen ya da başka bir yere taşınman gerekecek çünkü o zaman mücevheri ona iade etmem gerekecek."

"Eğer kız kardeşini biraz olsun önemsiyor olsaydın, o adamla evlenirdin." Mektubu avucunun içinde buruşturdu.

Valentina başını salladı. "Lütfen baba. Parayı bulmak mümkün olmalı. Bir yerlerden. Her şeyi sat. Tesovo'daki evimizi sat, hatta ..."

Babası, üzerine devrilmek üzere olan dosyalar ve klasörlerle dolu geniş masasının arkasındaki sandalyesine çökmüştü. Yanakları olgunlaşmış eriklerin donuk rengindeydi. "Bankalar zaten sahip olduğumuz her şeye sahip Valentina. Ama deneyeceğim."

Otuz iki

BABAMA RAĞMEN. Arkin'in yeryüzünden kaybolmasına rağmen.

Hastane koğuşlarında sardığım yaralara ve öldüğünü gördüğüm hastalara rağmen.

Annemin nadiren evde olmasına ve şehrin sıcaklığının hatırlayabildiğimden daha kötü olmasına rağmen.

Ellerimin başkasının elleri gibi görünmesine rağmen.

Tüm bunlara rağmen, hayatımın en mutlu yazını yaşıyorum.

YAZ YAVAŞ GELİYORDU. BİR KIZ GİBİ GERİ DÖNDÜ

ilk balosunda. Hava solgun ve kararsız başlamıştı, ıhlamur ağaçlarının yaprakları açılmaya isteksizdi ve güneş bulutların arkasına gizlenmişti. Petersburg gri ve yorgun hissediyordu. Fabrika dumanı çatıların üzerinde isli bir bulut gibi asılı duruyordu, hareket edemeyecek kadar bitkin. Ama Valentina tam da Finlandiya Körfezi'nden gelen soğuk rüzgârlara ve Katya'yla bu yıl piknik yapamayacaklarına boyun eğmişken, mevsim kendini göstermiş ve şehri pırıl pırıl parlayan altın bir kente dönüştürmüştü.

Hayatında ilk kez yaz aylarını Tesovo'daki malikânelerinde geçirmiyorlardı. Valentina nedenini sormadı. Nedeni belliydi. Babası çok meşguldü ve tüm zamanını ya bakanlıkta ya da çalışma odasına kapanarak geçiriyordu; iyi giyimli frak ceketli ve ipek silindir şapkalı adamlar bütün gün ellerinde ağır çantalarla gelip gidiyorlardı. Ama Tesovo'ya bir daha asla yaklaşmamaya uzun zaman önce karar vermişti. Olanlardan sonra nasıl gidebilirdi ki? Katya nasıl gidebilirdi? Valentina Jens'i terk edemeyeceğini daha da iyi biliyordu.

Yarası iyileşirken yürüyüşlerle, kolların birbirine sürtünmesiyle geçen bir yazdı. Onu derelerin üzerinden kaldırdığında ya da süs havuzunun yüzeyinden bir uğur böceği koparmak için öne doğru eğildiğinde koluyla belini sardığında, adamın kolay ve rahat gücü onu sürekli şaşırtıyordu. Dondurmalar ve yusufçuklarla dolu, şehri keşfettikleri, yeni gözlerle gördükleri bir yazdı çünkü ilk kez birlikte görüyorlardı.

Onu yüksek Korint sütunlarıyla Alexandrinsky Tiyatrosu'ndaki Çaykovski ve Stravinsky konserlerine götürdü ve Nikolaievsky İstasyonu'na götürerek ona çatı açıklığının yapımındaki harikaları gösterdi ve titreyen buhar makinelerinin işleyişini ayrıntılı olarak açıkladı. Ama o bunun yerine onun teninin dokusuna, gözlerinin benekli yeşiline baktı. Lokomotiflerin nefes alıp verişlerini değil, konuşurken sesindeki tutkuyu dinledi.

Neva Körfezi'nin taranarak şehre su giriş çıkışının iyileştirilmesi planlarını anlatırken, ayaklarını nehirde sallandırarak oturdukları, havada biçilmiş çimen kokusunun ağır bastığı ve suyun üzerinde bir sis dalgasının olduğu bir gün vardı. Bir elmayı paylaşırken, ısırık ısırık.

Katya'yı ormana götürdükleri gün bir geyik Katya'nın elinden beslendi ve ardından Katya'nın çok güzel olduğu için ağladığı Aziz Isaac Katedrali'ne gittiler.

Hermitage'ın merdivenlerinde onu öptüğü gün vardı.

Bir gün annesiyle birlikte pencerenin önünde durmuş, Jens'i Katya'yla birlikte bahçede izliyorlardı. Jens, Katya'nın sandalyesinin tekerleğindeki bir dişliyi düzeltiyor, Katya da elini Jens'in omzuna koyuyordu. Ve annesi onun kulağına, "Kız kardeşinin onu ne kadar sevdiğinin farkında mısın?" diyordu.

Ve tam da yazın sonu sonbahara girerken, Jens'le birlikte açık bir arabada, gece gökyüzünün kadife karanlığı altında oturup yıldızları saydı ve ona hamile olduğunu söyledi.

BENİMLE EVLENİR MİSİN?" JENS SORDU.

Valentina'nın kalp atışları kulaklarında yankılandı. Elini tutup dudaklarına bastırdı, ters çevirip bileğini öptü. Ay ışığı yüzünü soğuk bir mermere dönüştürmüştü ama gözleri hayatla yanıyordu.

"Benimle evlenme şerefine nail olur musun, Valentina Ivanova?"

"Evet."

"Yarın mı?"

Güldü. Neşesi boğazında düğümlenmiş ve inatçıydı. "Ne zaman istersen."

"Şimdi."

Gözlerini kapattı. Tekrar açtığında, adam hâlâ oradaydı. Hala elini tutuyordu.

"Jens, Katya'ya onu asla terk etmeyeceğime dair yemin ettim."

"O zaman gelip bizimle yaşayabilir. Davidov'la yaptığım arazi anlaşmaları beklediğimden çok daha iyi sonuç verdi, bu yüzden bize muhteşem yeni bir ev alacağım. Kız kardeşin için de bir oda olacak."

O kadar zahmetsizce söyledi ki. Sanki çok küçük bir şeymiş gibi. "Teşekkür ederim, aşkım."

Yüzünü ellerinin arasında tuttu. "Seni seviyorum," diye mırıldandı ve kendi dudaklarıyla usulca onun dudaklarına dokundu.

"Kırılmayacağım," diye güldü.

Onu arabanın koltuğunda kendine çekti ve o kadar yakın tuttu ki zar zor nefes alabildi. "Yarın babanla konuşacağım."

"Bundan hoşlanmayacak."

"Buna alışmak zorunda kalacak." Eli karnını buldu ve hâlâ düz olan dış hatlarını okşamaya başladı.

"Bir çocuk," diye fısıldadı. "Yeni bir Petersburg inşa edecek bir mühendis." "Bir kız," diye gülümsedi. "Ben bir kız istiyorum."

"Benim saçlarım ve senin gözlerinle."

"Ve müzik yeteneğiniz. Cesaret ve hırsıyla yüksekte uçacak bir kız. Kıvrak zekalı bir kız. Tıpkı annesi gibi."

Huysuz bir rüzgâr saçlarından bir tutamı yüzüne doğru çekti ve titredi.

"Üşümüşsün," dedi.

"Hayır. Heyecanlıyım."

Ayağa kalktı ve onu sıcak kilime sardı, dizlerinin altına ve boynuna doladı. "Seni hemen eve götüreceğim. Bir şey yakalamamalısın

soğuk."

"Jens, ben hasta değilim! Hamileyim."

Ona gülümsedi, gümüşü ay ışığında öyle şefkatli bir bakıştı ki kalbi atmayı unuttu. Ama sonra atın dizginlerini kararlı bir şekilde şaklattı ve bunu yaparken boğazında bir nabzın titrediğini gördü. Kolları halının altına sıkışmamış olsaydı ona dokunmak için uzanacaktı.

"Jens, yarın babamın doğum günü. Ailem için tiyatrodan yer ayırttı ve sonrasında A'lours'ta akşam yemeği yiyeceğiz." Kelimelerin tadı dilinde sabun gibi kalmıştı. "Lütfen yarını ona bırak. Ertesi gün ona sor."

Dönüp ona baktı. "Tanrım, bana güç ver! Seni yeterince beklemedim mi?"

"Hayır," diye gülümsedi

ona. "Bir gün. Artık değil."

ERTESİ GÜN ANI BİR DARBE SONA ERDİRDİ

boğucu sıcak şehri boğazından yakalamıştı. Ivanov ailesi yaldızlı parşömenleri ve pelüş kadife sandalyeleriyle birinci kattaki localarında yerlerini aldıklarında tiyatro göz kamaştırıcı bir ışık cümbüşü içindeydi. Onların altındaki salonda sesler yükseliyordu. Petersburg sosyetesinin seçkinleri, mücevherlerini ve altın madalyalarını birbirlerine göstererek üstünlük için ışıltılı avizelerle yarıştılar. Gülümsemeler sabitti, sahiplerinin çoğunu, kirli tefecilerin beklentiyle ellerini ovuşturmasına neden olacak kadar acımasız bir borca sürükleyen muhteşem elmas taşların altında yerlerini koruyorlardı. Ancak operada daha azıyla görülmek dışlanma ve hor görülme riskini beraberinde getirirdi.

Valentina bundan nefret ediyordu ama müzik yardımcı oluyordu. Her zaman yardım ederdi. Işıklar sönüp *Çar Saltan Efsanesi* operası başladığında, Rimski Korsakov'un dramatik aryları Valentina'ya tutunacak bir şey veriyordu. Gözlerini kapattı ve notaların içinde canlanmasına izin verdi. Jens'in dairesindeki odayı hayal ederek daha rahat nefes aldı. Yumuşak bir ren geyiği halısı

sobanın önündeki kedi yavrusunun patisi. Tüylerinin çıplak sırtına dokunuşu ve Jens'in dudaklarının karnının sıcak teninde gezinerek içinde büyüyen bebeğe mırıldanması.

"Valentina, sevgili kızım, bu gece ne kadar zarif görünüyorsun. Avizeleri gölgede bırakıyorsun."

Gözleri parlayarak açıldı. "Yüzbaşı Chernov!"

Adamın kızıl figürü tam yanında oturuyordu. Bir şok dalgasıyla, ara verildiğini ve Katya da dahil olmak üzere diğerlerinin şarap içmek, havyar yemek ve saygılarını sunmak için aceleyle gelen konukları selamlamak için küçük antreye çekildiklerini fark etti. Hiç değişmemişti. O n c a acı ve ıstıraba rağmen değişmemişti. Sadece dişleri biraz daha keskin, gözleri biraz daha kızgındı.

"Mektuplarıma cevap vermedin, Valentina."

"Sizi tekrar iyi gördüğüme sevindim, Yüzbaşı. Petersburg'a döndüğünüzü bilmiyordum."

"Sana burada olacağımı söylemek için yazmıştım." Hiçbirini okumamıştı.

"Bir kere yazmıştım," dedi. "Nişanın sona erdiğini bildirmek için."

Hızlı bir sesle güldü ve dişlerinin bir kısmını daha ona doğru gösterdi. Kızın beyaz eldivenli elini kucağından aldı ve kendi elinin arasına sıkıştırdı. "Siz genç hanımlar alay etmeyi seviyorsunuz."

"Hayır." Kadın elini çekmeye çalıştı ama adam elini sıkıca kavradı.

Yavaşça, gözlerini ondan hiç ayırmadan elini kaldırdı ve arkasını dudaklarına bastırdı. İnce derinin içinden bile adamın bıyıklarının tek tek kıllarını hissedebiliyordu.

"Bırakın gideyim."

Neredeyse aşıklar gibi birbirlerine doğru eğilmişlerdi, yüzleri o kadar yakındı ki kız adamın çenesinde daha önce olmayan pembe bir yara izi görebiliyordu. Diğer elini kaldırdı ve adamın iki parmağını kavradı, onu bırakmazsa parmaklarını koparmaya hazırdı. Tiyatronun alt katında müşteriler yerlerine geçmeye başlamıştı ve seslerin uğultusu giderek artıyordu. Bir şey ona baktırdı, açıklayamadığı bir his, ama birden Jens'in burada olduğundan şüphe duymadı. Oditoryumun uzak tarafında onu gördü, saçları rüzgârda savrulmuştu, sanki onu görmek için sokaktan koşarak gelmişti. Ve şimdi, onu görüyordu. Elllerinden biri bu kaptanın dudaklarındaydı.

Hussars, diğeri onun iki parmağını tutuyordu, yüzü kızarmış ve Chernov'unkine yakındı. İnledi ve ayağa fırladı, sonunda adamın onu tutuşunu kırdı.

Aşağıdan gelen şaşkın bakışlara aldırmadan, "Jens!" diye seslendi. Ama o gitmişti. "Lanet olsun sana Stepan," dedi hiddetle ve kutudan dışarı koştu.

ONU BARDA SIGARA İÇERKEN BULDU VE
mermer bir sütuna yaslanmış, etrafında itişip kakışan kalabalığa
k a y ı t s ı z d ı .

"Jens, burada olduğunu bilmiyordum."

"Belli ki."

"Kaptan Chernov sadece merhaba
diyordu." "Dostça bir merhaba, öyle
görünüyordu."

"Hayır"-parmaklarını ceketinin koluna dayadı, onu bulmaya çalışıyordu-
"göründüğü gibi değildi. Jens, lütfen, yapma-"

Dışarıdan bir bağırış geldi. Yağmur damlalarıyla parlayan pelerinli ve
silindir şapkalı bir adam kapının girişinde duruyordu.

"Başbakan vuruldu!" Kelimeleri tekrar tekrar haykırdı. "Başbakan
vuruldu!"

Barda toplu bir nefes alma sesi duyuldu. Jens bir kolunu Valentina'nın
beline doladı ve içki içen kalabalığın arasından adamın yanına doğru ilerledi.

"Ne oldu?"

"*Bozhe moi*, Tanrım, bu gece Kiev'deki tiyatroydaydı. O katil devrimcilerden
biri silah çekti. Stolypin'i göğsünden vurdu. Kurşun geçirmez yeleği yoktu."
Adamın yüzünden gözyaşları akıyordu.

"O öldü mü? Söyle bana, dostum," diye sordu

Jens. "Ölmek üzere olduğunu söylüyorlar."

"Stolypin ölüyor. Tanrı Rusya'ya yardım etsin!"

"*Bistro!*" Adam dumanla dolu odaya doğru bağırdı. "Çıkın buradan.
Bistro! Çabuk olun! Devrimcilerin her tiyatroya geldiğini söylüyorlar.

Bu gece. Kiev'de. Moskova'da. Bizi burada, Petersb-" de bile katletmek için.

Sözünü bitirmedi. Kalabalık bir anda paniğe kapılarak şaşkınlıklarını üzerlerinden attı ve kadehlerini bırakıp kaçmaya başladılar.

VALENTINA DAHA ÖNCE HIÇ PANİK GÖRMEMİŞTİ. Bunun gibi değil. Çılgınlıklar ve bağırışlar, ayak vuruşları ve sesler dağılıyordu. Tiyatronun dışında, yağmurdan kayganlaşan kaldırımında, kalabalık çaresizleştikçe şapkalar ayaklar altında çiğneniyordu. İnsanlar arabalarına koşarken, arabacıları çağırırken, bir anda ortaya çıkan ağır pelerinli polislerin bağırışlarına kayıtsız kalırken, dirsekler itip kakıyordu. Valentina dehşetten gözleri faltaşı gibi açılmış halde koşarken bir polis memuru tarafından tartaklandı.

"Jens, bu doğru olamaz, değil mi?"

Kaldırımlarda ailesini arıyorlardı ama şemsiyeler kafaları görünmez kılıyordu ve silindir şapkalar karanlıkta birbirine benziyordu.

"Stolypin öldü mü?"

"Hayır." Başını salladı, omzu sertçe onun omzuna yaslanmıştı. "Devrimcilerin her tiyatroya saldırdığını. Elbette bu doğru olamaz."

"Büyük olasılıkla kaos ve korku yaratmak için çıkarılmış bir söylenti. Ama işi şansa bırakamayız, bu yüzden yakın durun."

"Neden?" Topuklarını sıktı, öyle ki Jens kabaran kalabalığın içinde durmak ve ona bakmak zorunda kaldı. "Neden? Böyle bir kaosa neden olarak ne kazanacaklar?"

"Hadi arabayı bulalım."

"Hayır." Onun kolunu sıktı. "Söyle bana, korktuğun şey ne?"

Ona dikkatle baktı. "Korkarım ki birileri bunu organize etti ve bu paniğin örtüsü altında bir şeyler yapıyor."

"Ne yapıyorsun?"

"Bilmiyorum. Gel, durma şimdi."

Adam onu öne doğru çekti ve kadın ileride yolu kapatan at arabalarını işaret etti. "İşte orada. Bu babamın."

Jens, yağmur altında arabalarının yanında duran anne ve babasını bulana kadar omuzlarını kaldırarak ilerledi. Tekerlekli sandalye önlerinde boş ve kimsesiz bir şekilde bekliyordu.

"Katya nerede?" Valentina hemen sordu.

"Gitti."

ONU KİM ALIR?"

Jens soruyu iki kez sormak zorunda kaldı. Elizaveta Ivanova kendini kaskatı tutuyordu, gözleri odaklanmamıştı ve parmakları ağzına dokunduğu halde dudakları sessiz ve işbirliksiz kalırken hareketleri sarsıntılıydı. Kocası ise tam tersiydi. İçinden öfke akıyordu; ayakları yere vuruyor ve etraflarında toplanan bir grup polisten birine parmağıyla işaret ediyordu. "Çık oradan, seni aptal, ve kızımı bul," diye bağırdı. "Kızım kaçırıldı."

Hepsi tiyatroya geri dönmüş, yağmur altında yan kapının önünde bekliyorlardı. Bu kapı, Katya tekerlekli sandalyesinde güvendedeyken, Ivanov'ların çıkışlara doğru koşuşturarak ilk çıktıkları kapıydı.

"Madam Ivanova," diye sordu Jens, "bana neler olduğunu tekrar anlatın." Kadın ona bakmadı. Ağzı titriyordu ama hiç ses çıkmıyordu. "Elizaveta!" diye ısrar etti kocası.

Jens onun tam karşısına geçti, iki dirseğini sıkıca kavradı ve ona odaklanması için onu kendine yaklaştırdı. "Katya çarpışma sırasında yaralandı mı?"

Başını salladı, gözlerini kırıştırdı ve mırıldandı, "Hayır. Panik yapmadı. Sadece sandalyesine sıkıca tutundu." Güzel kaşlarını birbirine yaklaştırdı ve beyninde dolaşan görüntülere kaşlarını çattı. "O..." Kelimeler durdu.

Jens yüzünü onunkine yaklaştırdı. "Ne oldu?"

"Kocam arabamızı bulmaya gitti."

"Düşünün, madam. Düşünün. Bakan sizi ve Katya'yı burada bıraktı... sonra?"

"Prenses Maria ve kocası arkamdan çıktılar."

"Onlarla konuştun mu?"

Onu kaybediyordu. Başını sallarken bakışları cam gibi oldu. "Çığlık atıyordu."

"Katya çığlık mı atıyordu?"

"Hayır." Bir fısıltıydı.

"Prenses Maria çığlık mı atıyordu?"

Cevap vermedi. Onu hafifçe salladı ve gözlerinin yuvarlandığını gördü. "Evet. Düşmüştü. Yanağı ..."

"Onlarla konuştun mu?"

"Evet." Ürperdi. "Her yerde panik vardı. Tekerlekli sandalyeye döndüğümde boştu."

"Anne." Valentina ilk kez konuşuyordu. Sesi sakindi ama sanki çok uzaklardan geliyormuş gibi boş geliyordu. "Katya korkmuş muydu? Panik ve bağırışlar yüzünden."

"Hayır. Hayır, heyecanlıydı."

Valentina başıyla onayladı. Jens'in elini tuttu ve onu uzaklaştırmaya başladı. "Çabuk ol. Benimle gel."

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu babası. "Kız kardeşin ne olacak?" "Baba. Onu bulmaya gidiyorum."

Yağmur Valentina'nın yanaklarından aşağı süzülüyor, sokak lambalarının ve at arabalarının ışığı Valentina'nın bembeyaz yüzüne vurarak şeklini değiştiriyordu. Gözleri kömür rengindeydi.

ONUNLA BİRLİKTE ATA BINDI. ATLA DAHA HIZLI OLDU

bir *drozsky* taksisinden daha fazla. Yollar trafikle tıka basa doluydu, ışıklar karanlığın içinden geçiyordu ve yağmur giderek şiddetleniyor, sabırsız parmaklarıyla arabaların kaportalarına vuruyordu. Öfkeler alevlendi ve kazalar meydana geldi, bu da daha fazla karışıklığa neden oldu.

Jens'in atı Hero, her şeyi düzgünce atlattı, Jens gerektiğinde onu kaldırımlara doğru yönlendirdi, ta ki tıkanıklıklardan kurtulup şehrin merkezinde engelsiz bir şekilde ilerleyene kadar. Hızlı sürdüler.

Jens onun sıcaklığını hissetti. Islak saçlarının kokusunu alabiliyordu. Kadın, Jens'in önündeki binici pelerininin içine sıkışmıştı, vücudu Jens'in göğsünde bir fırın gibiydi ve atın yelesini öyle şiddetli kavramıştı ki neredeyse hayvanın boynundaki tüyleri koparacaktı. Sırtını dikleştirmiş ve gergin bir şekilde oturuyordu. Şiddetli bir şekilde tartışmışlardı.

"Jens, onu kaçırınlar devrimciler."

"Hayır, Valentina, iyi düşün. Açgözlü fidyeciler babandan para koparmak için onu kaçırmış olabilirler." *Yüce Tanrım, devrimciler olmasın.* Onların bıçakları kadın ya da erkek, üst sınıftan birinin boğazını bir tavuğu keser gibi kolayca keser.

"Hayır," diye ısrar etti. "Hayır. Onlar, onlar olduğunu biliyorum. Aileme eziyet ediyorlar ve biz ölene kadar da tatmin olmayacaklar."

Aralarındaki hava inceikti ve yüzlerini nemlendiriyordu. Onunla gelmişti çünkü Petersburg'un arka sokaklarına tek başına gitmesine dayanamıyordu. Ama bu delilikti.

DÖKÜMHANE İŞÇİSİ VE EŞİ - UYUYAN KİŞİ

ikisi de evdeydi. Jens odaya girerken etrafına bakındı. En azından geçen seferkinden daha temizdi. Sanki hamamböceklerini ezdiği gibi onu da ezmek istemiş gibi dar gözlerle ona bakıyorlardı. İkisinin de kolları göğüslerinde kavuşturulmuştu, aralarındaki masanın üzerinde iki bira bardağı gördü. Kadeh mi kaldırıyorlardı? Başarıya mı içiyorlardı?

"O öldü," diye açıkladı Ivan kendini beğenmiş bir şekilde. "Başbakan Pyotr Stolypin öldü."

"Henüz değil," diye düzeltti Jens. "Duyduğuma göre yaralanmış."

Kadın Valentina'ya bakıyordu. "Onun nesi var?" "Kız kardeşim," dedi Valentina. "Nerede o?"

"Tekerlekli sandalyedeki mi?"

"Evet. Kaçırıldı." Sesi duygusuzdu. "Sanırım devrimcileriniz onu esir aldı. Arkadaşlarına gitmeni ve nerede tutulduğunu sormanı istiyorum."

Çift başlarını salladı. Jens bir adım öne çıktı ve yumruğunu masaya öyle sert vurdu ki bira masaya döküldü. "Her birinize altı aylık maaş vereceğim."

Gözleri aç bir ilgiyle parladı.

"Ancak," diye devam etti Jens, "kız kardeşinin nerede tutulduğunu öğrenirseniz." "Devrimciler onu neden almak istesin ki?" Ivan yere tükürdü ayaklarını.

"Babası Bakan Ivanov'a siyasi baskı uygulamak için."

Adam omuzlarını bir dövüş köpeği gibi büktü. "Peki ya reddedersek?"

"O zaman ısrar etmek zorunda kalacağım."

JENS VALENTINA'DAN DAHA AZ SABIRLA BEKLEDİ. ODA

Nemli duvarları ve çatlak tavanı huzursuz zihnine küçük ve boğucu geliyordu. Kadın ateşe her kütük attığında dumanlar yükseliyor, mobilyaların üzerine ve ciğerlerine doluyordu. Ona öyle geliyordu ki, gerçek de duman kadar puslu ve asılsızdı.

Bir insanın inandığı şeyin doğruluğu ile söylediği şeyin doğruluğu iki farklı şeydi. Altına çizilebilecek kesin bir çizgi yoktu çünkü gölgeler ve güneş ışığı arasında gidip geliyordu. Değişen bir şekil. Bolşevikler ve Menşevikler, iktidar için itişip kakışırken, bir leşin üzerindeki çakallardan daha kötü bir şekilde, adalet ve eşitlik için haykırırken, sözde gerçeklerinden sürekli şeritler koparıyorlardı. Genç bir kızı kaçırmak. Bu nasıl bir adaletti? Zayıfın güçlü tarafından yutulması nasıl bir eşitlikti?

Valentina'nın eli Valentina'nın elinde, masaya oturdular. Kadın onları izliyor, ateşin yanında çömelmiş birasını yudumlarken arada bir başörtüsünü sıkıyordu. İki saat boyunca öylece kaldılar. Valentina'nın gözlerindeki ince gerilim kırıntılarını görebiliyor, beyninin döndüğünü, çarkların ve zincirlerin döndüğünü duyabiliyor ve onun güvenliğinden endişe ediyordu. Bir ara Valentina onun elini sıktı ve gözlerini kırpmadan ona baktı. Onun üzerindeki nöbeti dikkatliydi ama yeterince dikkatli değildi.

Yırtık pırtık ceketli ve ıslak kasketli dört adam Ivan'ın arkasından odaya dalıp gecenin soğuk havasını da beraberlerinde getirdiklerinde Jens ayağā kalktı. Valentina adamlara bakmadı, sanki ne söyleyeceklerini zaten biliyormuş gibiydi. Ivan ısınmak için ateşē doğru yürüdü.

"Eee?" diye sordu hafifçe. Gözleri Jens'in üzerindeydi.

"Sen," Ivan onu işaret etti, "bizimle gel. Sen," diyerek Jens'i işaret etti, "burada kal."

"Hayır!" Jens kararlı bir şekilde ona doğru ilerledi, ama kadın önüne atladı ve yüzünü güçlü ellerinin arasına aldı.

"Özür dilerim aşkım," diye fısıldadı dudakları onunkilere değerken.

İşte o anda zemin üzerine sıçradı ve kafatasının içinde bir kraker gibi bir ses patladı. Beyninin binlerce cam parçasına ayrıldığını hissedebiliyordu. Darbenin acısı nihayet ona ulaştığında, onu boş, siyah bir çukura yuvarladı.

Otuz üç

YAĞMUR DURMADAN DAMLIYORDU. SOĞUK DERELER PATLADI *izba* kulübesinin çatısından geçerek çinko kovaların içine kurşun gibi düştü. Viktor Arkin sesin farkına bile varmadı. Ayakları çürümeye yüz tutmuş döşeme tahtalarında ilerliyor, zihni kafasını kurcalayan binlerce soruya cevap arıyordu.

Geliyorlar mıydı?

Ne kadarını biliyordu? Ne

görmüştü?

Kız, Okhrana'nın onu tuzağa düşürmek için hazırladığı bir güvercin miydi? Kime güvenebilirdi?

Hep aynıydı, omzunun üzerinden bakmak. Ödediği bedel buydu.

Odayı hazırlamıştı. Ama kız kardeşi gibi olmayacaktı. O sürekli bir tehlike olacaktı; temkinli davranmak zorundaydı. Geniş kara gözlerinin ardındaki gücü sezmişti ve genç yaşına rağmen ona fırsat verirse onu lime lime edeceğini biliyordu. Evet, hazırlıklıydı.

Volta atmayı bıraktı ve küçük kirli pencereden dışarı baktı. Saat sabahın üçüydü, ne bekliyordu ki? Dışarıdaki karanlık aşılmazdı, rüzgâr ve yağmurun amansız saldırısı altında diğer tüm sesler boğuluyordu. Köylünün kulübesi dayanıksızdı, odaları küçüktü ama işini yeterince iyi yapıyordu. Her yerden uzakta, içinden sel baskınlarını önlemek için tarlaların seviyesinden yükseltilmiş tek bir toprak yolun geçtiği bataklık araziden oluşan düz bir okyanusun ortasında yer alıyordu.

Bir saat boyunca pencerenin önünde durdu, kulakları bir arabanın gürültüsüne karşı tetikteydi ama annelerini bir türlü aklından çıkaramıyordu. Davetsizce içeri süzüldü. Teninin gizli soluk çukurları, karnının dibindeki görkemli buklelerden oluşan tümsek, canlı bir tereyağı sıçraması gibi. Ağzındaki tadı. Ve şimdi onun mavi gözlerinin anısı dinlenmesine izin vermiyordu. Şaşkınlıktan ağzı açık kalmıştı. Tiyatrodan koşarak çıkarken onun adını çağıran sesi.

kollarında kızıyla yağmurun altında. Onun kendisinden nefret etmesini sağlamalıydı ki ondan kurtulabilsin.

Bir saat geçmesine rağmen hâlâ gelmemişlerdi. Arkın gaz lambasını kırışteki kancasından kaldırdı ve arkasındaki kapının kilidini açtı. Kükürt sarısı ışık önünden içeri sıçradı, tavana tırmandı ve odanın karşısında bir duvar gibi uzanan katı karanlığın içine doğru tünel açtı. Kız yatağın üzerinde büzülmüştü. Ona zihninde *kız diyordu*, asla *Katya* demiyordu. Böylesi daha iyiydi. Daha güvenliydi. Bu şekilde ona bakabilir ve onun için hasta hissetmezdi. *Kıza*.

Lambayı yukarı kaldırdı. Gözleri ona bakıyordu, kocaman ve suçlayıcı, dudakları titriyordu.

"Git buradan," diye fısıldadı.

"Üşüdün mü?"

Başını iki yana
salladı. "Acı içinde
mi?"

Bir kez daha salladı. *Yalancı*, diye
düşündü. "Git buradan," diye
fısıldadı yine.

Eğer giderse, karanlık bir kez daha mutlak olacaktı çünkü ona bir mum bile bırakma riskini göze alamazdı. Bu yüzden bir omzunu kapının çerçevesine yasladı, lambayı yere koydu ve bir sigara yaktı, nefesinin yumuşak soluğunu bastırmak için yüksek sesle nefes verdi.

"Sakın ölme," dedi.

Yetersiz battaniyeyi yüzüne kadar çekti. "Git buradan," diye üçüncü kez fısıldadı ve sesi boğuk bir tıslama olarak çıktı, lambanın tıslamasından daha yüksek değildi. Tam bir dakika boyunca yatağın üzerindeki hareketsiz şekli inceledi ve kadının ona bağırmasını bekledi. Ama bağırmadı, o da lambayı alıp odadan çıktı ve kapıyı kilitledi. Böylesi daha kolaydı.

BÜYÜK KIZ KARDEŞİ ARABADAN ÇIKARDILAR, TAŞIYORLAR

Onları tokatlamak istemesine neden olan bir sertlikle. Bu iş için bu üç adamı seçmişti çünkü çok sinirli değillerdi ve

ellerini onun üzerinden çektiler. Ama arabayı saatlerdir bardaktan boşanırcasına yağan yağmurun altında sürüyorlar, takip edilmemek için güzergâh değiştirip ormanın içinden geri dönüyorlardı. Şimdi ıslak ve huysuzlardı ve hınçlarını ondan çıkarıyorlardı.

Hatırladığından çok daha küçük görünüyordu. Sırılsıklamdı, saçları başına yapışmıştı ve saklamaya çalıştığı dişleri gıcırıyordu. Evet, diye kendi kendine hatırlattı, bu kız diğerlerinden daha çok korktuğunu düşünmesinden nefret ederdi. Onu masadaki sandalyeye ittiler, göz bağı hâlâ yerindeydi, elleri arkadan deri bir tangayla bağlanmıştı. Bileklerinin derisini ısırdığını, şeker çizgileri gibi kırmızı yaralar açtığını görebiliyordu.

Onun karşısındaki sandalyeye oturdu.

"Kim olduğunu biliyorum," dedi o daha konuşmadan. "Saklanabileceğini sanma."

Bekledi. Kafasındaki şeyleri hayal ediyordu. Kör ve sıırılsıklam, erkek kokan bir odaya itilmiş, kaç kişi olduklarını saymak için nefeslerini dinliyordu. Tek silahı kelimeleri idi. Bir yerlerde paltosunu kaybetmişti ve ıslak gece elbisesinin vücuduna nasıl yapıştığı hakkında hiçbir fikri yoktu, soluk ipeği neredeyse şeffaftı, ince kıvrımlarını ortaya çıkarıyor ve onu çocukların istedikleri zaman giydirip soydukları bebeklerden birine dönüştürüyordu.

"Kim olduğunu biliyorum," diye tekrarladı. Sesi kontrollüydü ama içindeki öfkeyi duymuştu. "Sen Viktor Arkin'sin. Babamın şoförüydün."

Son kelimeleri eklemesine gerek yoktu, ona pislik olduğunu hatırlatmak dışında. Göz bağını yüzünden çekti ve ani ışığa karşı gözlerini kısmasını izledi, koyu renk saçlarının uzun telleri sanki onu koruyabileceklermiş gibi boğazına ve yanaklarına dallar gibi yapışmıştı.

"Gördüğünüz gibi," dedi hoş bir şekilde, "haklısınız. Ne kadar da zekisiniz."

Gözleri düzeldi, göz bebekleri yavaşça küçüldü ama yüzündeki küçümsemeyi tam olarak engelleyemedi. "Zor değildi."

"Böğrüme sapladığın o bıçaktan sonra hayatta olduğun için kendini şanslı say."

"Nerede o?" "Kim?"

Ağzı öfkeyle gerildi. "Nerede o?" "Uyuyor."

"Bundan şüpheliyim." Ayağa kalktı ve adamlardan ikisi hemen kollarından yakaladı. Onları hiç çaba harcamadan koparabilirlerdi. "Beni ona götürün."

"Konuştuktan sonra."

"Lütfen, Arkin." Sesi sessiz kaldı. "Lütfen beni ona götür. Yarın ben kurduğumda ve sen biraz uyuduğunda konuşabiliriz."

Bu kadar net görünüyor muydu? Üç gecedir başını yastığa koymamıştı. Göz kapaklarının her hareketi sanki tuğla tozunun üzerinde yuvarlanıyormuş gibi hissettiriyordu. Anahtarın kilitli olduğu kapıya doğru başını salladı. Adamın emir vermesine fırsat kalmadan kadın odanın öbür ucuna geçmiş, alnını tahta kalaslara dayamıştı.

"Bırak girsin," diye tersledi.

Diğer küflü yatak odasına girdi ve karanlıkta çıplak bir şiltenin üzerine uzandı ama uyumadı.

KATYA!"

Valentina daracık yatakta kollarını kardeşine doladı, teni buz gibi olmasına rağmen üzerindeki terin hayvani kokusunun farkındaydı.

"Ben iyiyim," dedi Katya.

Ama Valentina o sesi tanıyordu, acıya karşı arka dişlerini sıktığı zamanki sesi. "Elbette öylesin." Valentina battaniyeyi üzerine çekti. İdrar kokuyordu.

"Neden buradasınız?" Katya şaşkınlıkla sordu. "Seni de mi götürdüler? Şoför Arkın, farkında mısın? Bizimle ne yapacak? Babam biliyor mu? Valentina, ıslanmışsın, elbiseni çıkar."

..."

"Sus, tatlım, sus." Onun elini tuttu. "Sakin ol, artık birlikteyiz. Korkmana gerek yok. Arkın bize zarar vermez."

"Yapacak."

"Hayır. Onunla sabah konuşacağım. Hava aydınlandığında. Bu gece değildi ..."

"Neden biz?"

"Oh, Katya, bilmiyorum. Babama bir şeyler yapması için baskı yapmak niyetinde olmalı."

Katya inledi. "Babam asla Çar'a karşı bir şey yapmaz, bizim için bile."

"Sus, henüz bilmiyoruz. Sabaha kadar bekleyelim. Çok uzun sürmez. Uyumaya çalış."

"Elbiseni çıkarmalısın. Titriyorsun." "Hayır. Kapının dışında o adamlar varken olmaz."

Oda karanlıktı ama kapının altından ince bir sıçan kuyruğu kadar lamba ışığı sızıyor, hatta ahşabın eğildiği yerlerde tahtaların arasına sıkışıyordu. Valentina yataktan kayarak kapıya gitti ve yumruğuyla kapıya vurdu.

"Kapıyı aç," diye bağırdı.

Cevap vermedi.

Tekrar vurdu. "Seninle konuşmak istiyorum."

"Kapa çenenin," diye homurdandı bilinmeyen bir ses. "Kapıyı aç."

"Kapa çenenin, sürtük."

Kapıyı hiddetle tekmeledi ve menteşeleri takırdadı. "Kuru giysiler istiyorum."

"Defol git."

"Kuru giysiler ve bir battaniye daha. Bir kova. Ve bir mum." Kapıyı tekrar tekmeledi ve nefesinin altında küfretti.

Bekledi. Beklemekten bıktığında yumruklarını tekrar sıkmaya başladı. "Kes şunu." Arkın'dı.

Kilitte bir anahtar gıcırdadı ve kapı açıldı. Bir anda içeriye ışık doldu ve Valentina yatakta yatan Katya'yı gördü, dişleri alt dudağını öyle sıkımişti ki çenesinden siyah mürekkep dökülmüş gibi bir kan damlası akıyordu.

"İşte," dedi Arkın suratını ekşiterek. "Giysiler, bir battaniye, bir kova.

Mum yok." Kapı kapanmaya başladı.

"Bekle."

Durakladı.

"Kardeşimin ağrıları için ilaca ihtiyacı var."

"Hayır."

Kapı çarparak kapandı.

"Lanet olsun sana Arkin," diye bağırdı Valentina ve kapıyı sertçe tekmeledi.
"Umarım cehennemde yanarsın."

PENCERE KAPALIYDI. Ve içeride ağır bir ızgara vardı.

ama yine de odanın havası siyahtan griye dönuştü ve çıtaların arasından bir gün ışığı fısıltısı sızdı. İkisi de kovayı kullandı. Valentina kız kardeşine destek olmak zorunda kaldı. Onu yerde dik tutarken, Katya'nın kendisinden daha uzun olduğunu fark etti. Bu ne zaman olmuştu?

Alçak sesle konuştular. Eller kenetlendi. Katya, gerçek olmayabileceğinden korkuyormuş gibi gözlerini Valentina'ya dikti ve kanın akmasını sağlamak için ayaklarına masaj yapmasına izin verdi.

"Gelmemeliydin," dedi Katya. "Bana bir şey olması önemli değil ama Jens sensiz nasıl hayatta kalacak?"

"Bize hiçbir şey olmayacak, aptal. Bensiz evden kaçmana izin vermeyecektim."

Katya yumuşak bir sesle güldü ve ensesini ovuşturdu. "Bütün heyecanı benim yaşamamı istemedin."

Valentina küçük elini okşadı. "Söyle bana Katya, o sabah Tesovo'da ata bindiğim için bana her gün lanet okuyor musun?" Bu daha önce hiç sormadığı bir soruydu.

"Tabii ki hayır."

"Ben evde kalsaydım çalışma odasına gitmezsiniz." "Evet, girerdim. Beni oraya kalem almaya gönderen siz değilsiniz." Valentina'nın kalbi durdu. "Kim gönderdi?"

"Baba."

VALENTINA ELLERİNİ ÖNÜNDEKİ MASANIN ÜZERİNDE TUTTU

talimat verildi. Deri bir kayışla birbirlerine bağlanmışlardı ama dün gece arabada olduğu kadar sıkı değillerdi. Bu, parmaklarının şişmesine neden olmuştu. Şimdi onları esnetti, et parmak eklemleri boyunca beyaz çubuklar halinde yükseldi ve zihninin kısa bir an için fildişi tuşlara kaçmasına izin verdi.

"Valentina!"

Adamın ellerine baktı; parmakların uçları kürek şeklinde kalındı ve avuç içlerinde geniş, sert bir açıklık vardı. Bir işçinin elleri mi? Bir katilin elleri mi?

"Valentina, dikkatini vermiyorsun."

"Dinliyorum."

Jens'in ellerini hayal etti. Uzun kemikli ve kaslı, karnının derisine dokunuyor.

"Ne dediğimi anlıyor musun?" "Evet."

"Bu akşam döneceğim. Bu arada adamlarımdan biri burada kalacak. O zamana kadar babanızın ödeme yapıp yapmayacağını öğrenmiş olurum."

"Ne kadar?"

"Yarım milyon ruble."

Nefesi kesildi. *Yarım milyon ruble.*

"Arkın." Gözleri adamın yüzünde sabitlendi. Yüzü gergindi, kirli sakalları çenesini koyulaştırıyordu. "Arkın, babamın o kadar parası olduğunu düşünüyorsan delirmiş olmalısın."

Sandalyesinde arkasına yaslandı. Bir sigara içiyordu ve sıkıntıyla bir duman kıvrımı çıkardı. "Unutuyorsun," dedi, "evinin içinde bulunduğumu. Her odada senin fark etmediğin tabloları, heykelleri, gümüşleri ve altınları gördüm. Annenin kaplumbağa yumurtası kadar büyük elmaslarını gördüm, bu yüzden-"

"Hayır. Parası yok."

"Bakan bir ya da iki kolye satabilir."

"Satamaz."

"Yapmak zorunda

kalacak." "Çok

açgözlüsün."

"Açgözlü olan siz ve sizin gibilersiniz. Tüm Rusya'ya sahip olmak ve ganimetlerini aranızda bölüşmek istiyorsunuz. Milyonlarca Rus işçi ve köylünün hiçbir şeyi yok çünkü siz hepsini çaldınız." Bu adamın inancının acımasızlığından şüphe yoktu.

"Siz Bolşeviklerden birisiniz," diye kesin bir dille ifade etti. Adam cevap verme zahmetine girmedi.

"Para devrim için mi?"

"Tabii ki. Sosyalist davayı finanse etmek için. Aksini mi düşünüyordunuz?" Bu kez cevap vermeyen o oldu.

"Düelloda Jens Friis ve Yüzbaşı Chernov'u neden vurdunuz?"

Adamın yüzünde belli belirsiz bir gülümseme belirdi ve kadın bir an için adamın eskiden olduğu gibi kibar bir şoför olduğunu gördü. "Bu şu anda önemli değil." Ayağa kalktı. "Bu akşam buraya dönmüş olacağım." Kapının yanında bıçakla bir sopa yontan adama başıyla işaret etti. "Mazhik seni koruyacak." Yine ağzını hafifçe eğdi. "Onu kızdırmayın."

Mazhik sırttı ve bıçağını sakalına sürerek temizledi.

"Babam hayır dediğinde ne yapacaksın Arkin?"

"Umalım da demesin."

Onu daha fazla zorlamadı. "Gitmeden önce Mazhik'e odamızın panjurlarını açmasını emreder misin lütfen?" "Kaçamayız. Metal kafes yeterli. Işık bunu... bunu" -yatak odasının kilitli kapısını işaret etti- "daha katlanılabilir hale getirecektir."

Şaşkınlıkla başını salladı. Tartışmaya gerek yok. Ayağa kalktı. *Yavaşça, yavaşça*. "Peki ya ilaç? Katya için biraz morfin getirir misin lütfen? Belli etmese de çaresiz durumda."

Tekrar başını salladı ve bir eliyle kirli sakalını ovuşturdu. Yorgun bir adamın hareketiydi bu. "Sana söz veriyorum, eğer bugün babandan para alırsam, morfinini alacak."

"Ya değilse?"

Omuz silkti ve dışarı açılan kapıya doğru ilerledi. Gece boyunca yağın yağmur kendini kuzeye doğru sürüklemişti ve boş mavi gökyüzü sanki bir şey bekliyormuş gibi yukarıda asılı duruyordu. İpeksi sis parçaları düz arazinin üzerinde asılı duruyor, su kuşlarının yıkanırken didiştği bataklıklarda gri parmaklarını izliyordu. Merdivenlerden inerken kaçmaya çalışmadığından emin olmak için kadına baktı ama kadın masanın yanında uysalca durmaya devam etti. Kıvrılmış pantolonu ve hantal kareli gömleğinin içindeki zayıf bedenini inceledi.

"Bu kıyafetler senin üzerinde benim üzerimde olduğundan daha iyi duruyor." Dilini dişlerinin arasına sıkıştırdı ve tükürmemeyi başardı.

Otuz dört

RÜZGAR SERİNDİ, SOKAKLAR ŞEYTAN GİBİ KARANLIKTİ

Jens arka sokaklardan oluşan bir labirentte sessizce ilerlerken lambalar ya da kaldırımlar yoktu. Kıvrılıp döndükçe, pis ara sokaklara ayrıldıkça ve hiçbir uyarı olmaksızın birbirinin içine dökülen avlulara girdikçe tetikte durdu. Ana caddeler Büyük Petro tarafından Batı dünyasının göz bebeği olacak şekilde tasarlanmıştı ama sarayların ve görkemli cephelerin ardında, alt sınıfların bu aşırı kalabalık kovanları yara gibi yayılmıştı. Acı ve kızgınlık içten içe kaynıyordu.

Jens eski püskü evlerden birinin önündeki taş basamaklardan inerek ıslak ve kaygan zeminli bir bodrum katına indi. Burası yaşanacak bir yer değildi. Su seviyesinin altında. Petersburg'un üzerine inşa edildiği bataklık arazi, yağmur şiddetli olduğunda ya da gelgitler yükseldiğinde kendini geri almayı severdi. Şehrin her yerinde bodrumları su basıyordu ama burada insanlar hâlâ bodrumlarda yaşıyordu. Ya bu ya da sokakta uyumak. Bir kapıya vurdu. Kapı temkinli bir şekilde açıldı ve pazen gecelik giymiş bir kadın ona baktı.

"Larisa Sergeyeva'yı arıyorum," diye anons etti. "O burada mı?"

Kadın hızla gözlerini kırptırdı ve arkasındaki odaya doğru geri çekilerek Jens'in içeri girmesine izin verdi. Aman Tanrım, *bozhe moi*, Jens elini burnuna götürdü. İki mumun kararsız ışığında, odanın geniş olduğunu ve karanlığa doğru uzandığını, ancak alçak tavana kadar ranzalar ve ısınmak için birbirine sokulmuş bedenlerle dolu olduğunu anlayabildi. Otuz ya da kırk kişi olmalıydı. Yataklardan birkaçının üzerine mahremiyet amacıyla çarşaf parçaları örtülmüştü ve çocuklar yerdeki kirli şiltelerde yatıyordu.

"Larisa!" diye bağırdı gecelikli kadın. "Sana centilmen bir ziyaretçi!"

Sesler iyi huylu bir şekilde alay etti ve zayıf, genç bir kadın gölgelerin arasından öne çıktı, kucağında uyuyan bir bebek vardı.

"Larisa Sergeyeva?" Jens sordu.

"Da."

"Sizinle konuşmak istiyorum."

"Ne hakkında?"

"Bu özel bir mesele." Üzerlerine dikilmiş sıra sıra gözlere bir bakış fırlattı. "Dışarıda, sanırım."

Tartışmadı. Bebeği kapıyı açan kadına verdi ve Jens'i sokağa kadar takip etti. Kadının titrediğini gördü. Güzeldi. Onun gergin olmasını istiyordu. Onu yakındaki bir pencereden yola düşen bir parça karanlık ışığa doğru götürdü ve onu inceledi. Yüzü nazikti, utangaç, belirsiz gözleri ve çene hizasında bir çizgi halinde kesilmiş açık kahverengi saçları vardı. Ayaklarından biri toprak yolu hızlı darbelerle tekmeliyordu.

"Mikhail Sergeyev'in dul eşi misiniz?" "Evet."

Sesi yumuşaktı. Kulağa hoş geliyordu. "Sanırım Viktor Arkin'in arkadaşıydı."

Aniden ayağı tekmelemeyi kesti. Gözlerini yere indirdi. "Bilmiyorum."

Onu sarsabilirdi. Dişleri takırdayana ve yumuşak, yalancı dili dışarı düşene kadar. Onun yerine sesini alçalttı. "Sanırım biliyorsun."

Başını salladı ve sessizlik içinde dudaklarını parmakladı. "Sana yemek getiriyor," dedi Jens. "Bazen."

"Onunla konuşmak istiyorum. Bu gece."

Gözleri endişeyle onunkilere kaydı. "Siz kimsiniz?"

"Adım Jens Friis."

"Direktor Friis?"

"Evet. Kocanız benim için çalışıyordu."

"Kolunu kırduğında bize yardım etmiştin." Onun eline dokundu. "Teşekkür ederim. *Spasibo*. Açlıktan ölebilirdik."

"Bebek mi?" "O iyi."

"Keşke aynı şeyi Valentina Ivanova için de söyleyebilseydim." "Ne? Anlamıyorum. O kim?"

Jens yüzünü onunkine yaklaştırdı ve sertçe, "Arkin'e onu görmek istediğimi söyle. Şimdi."

Başını salladı ve koşar adımlarla merdivenlerden indi.

YETERİNCE DIKKATLİ DEĞİLDİ, HİÇ DIKKATLİ DEĞİLDİ.

Yeterince. Larisa Sergeyeva ara sokaklarda koşarken omzunun üzerinden arkasına bakmaya devam etti, ama yanlış zamanlarda ve yanlış yerlerde. Adam onu terk ettikten on dakika sonra, başında bir eşarp ve cebinde hantal bir şeyle evden çıktı. Ceketini nasıl sürüklediğini görebiliyordu. Onu takip etmek çok kolaydı.

Onu iki yanında yüksek tuğla duvarlar olan, ayak seslerinin yankılandığı dar bir geçide kadar takip etti ama kadın koşuyordu ve sadece kendi kalbinin atışını duyabiliyordu. Gölgelelerin arasında ilerledi ve kadın pasajın sonunda durup uzunluğunu taradığında duvarla birleşti. Kadın aniden gürültülü bir barın arka girişine döndüğünde, adam bir kemerin altında geri çekildi. Neredeyse hemen sonra tekrar ortaya çıktı ve arkasında bardan gelen lamba ışığından kaçınmaya dikkat eden karanlık bir figür koştu. Bir kapı aralığına girdiler ve fısıltıyla konuştular. Bu o adamdı, Petersburg'un her yerinde parmak izlerini bırakan adam. Jens belinden bir silah çıkardı ve geçitte arkasındaki karanlık havuzu kontrol etti. Daha önce hiç adam öldürmemişti ama bu adam gece bitmeden cehennemde çürüyecekti. Kapı aralığına doğru ilerledi.

"Arkin! Nerede o?"

Arkin hiç ses çıkarmadı ama Larisa Sergeyeva keskin bir soluk verdi. "Onu buraya ben getirmedim Viktor, yemin ederim."

Jens onu görmezden geldi. "Nerede o?" Silah piçin kafasına doğrultulmuştu.

Arkin kadının yanından uzaklaştı. Açık alana geldi ve Jens'e dikkatli bir bakışla baktı. "Mühendis," dedi usulca. "Eğer beni öldürürsen, o da ölür."

Jens silahı Arkin'ın sağ dizine doğrultana kadar indirdi. "Dikkatle dinle. Eğer bir daha düzgün yürümek istiyorsan, şimdi konuş. Neredeler?"

Arkin silaha baktı ve bir süre hiçbir şey söylemedi. "Larisa'yı nereden biliyordun?"

"Bu şehirde gözleri ve casusları olan tek kişi sen değilsin."

"Sen ne-"

Arkadan gelen devasa bir kolun boynunu sarmasıyla sesi kesildi. Kadın çığlık attı.

"Arkadaşımız Liev Popkov'u hatırlıyor musun?" Jens silahı Arkin'in çenesine dayadı ve homurdandığını duydu. "Senin yüzünden Okhrana polisi tarafından işkence gördü. Ve senin yüzünden göğsümde açılan deliği de unutmayalım. Karşılığında sana bir kurşun sıkmak ikimize de büyük bir zevk verecektir."

"Önce kafasını koparayım," diye hırladı Popkov.

Larisa inledi.

"Hayır," dedi Jens. "Önce sağ dizine, sonra sol dizine bir kurşun."

Arkin Popkov'un pençesinde çırpındı ama bu bir ayıdan kaçmaya çalışmak gibiydi ve kolu neredeyse yuvasından çıkacak kadar büküldüğünde durdu. Jens bir adım daha yaklaştı, sesi sertti. "Son bir kez Arkin. Nerede o?"

"Siktir git."

"Seçim senin." Silahı doğrulttu.

"Bırak onu." Kadındı.

Kendi tabancasını Jens'e doğrultmuştu. Elleri titriyordu ve gergin bir şekilde bir ayağından diğerine geçiyordu ama bu mesafeden ıskalaması mümkün değildi.

"Larisa," dedi Jens sessizce, "bunu yapma. Kendi hayatını ve çocuğununkini mahvedeceksin. Kararın ne olursa olsun, Ivanova kızlarını nerede sakladığını bana söylemezse bu katil piçin bacağına hemen şimdi havaya uçuracağım."

"Eğer yaparsan, yemin ederim seni öldürürüm," dedi. "Bebeğimi hayatta tutmak için onun yardımına ihtiyacım var."

"Bu benim alacağım bir risk."

Silahının kabzasını sıkılaştırdı. Gözlerini ondan kaçırdı.

"Arkin, Valentina nerede?"

Arkin kadına baktı ve çenesini kapalı tuttu. Jens bir nefes aldı ama tetiği çekemeden Popkov aniden mahkûmunun boğazını sıkarak elini bıraktı ve ondan uzaklaştı. Onlar daha gözlerini kırpmadan Arkin gitmişti.

"Ne halt ediyorsun sen?" Jens iri adama bağırdı.

"Küçük fare seni öldürebilirdi. Valentina için ölü olmanın ne faydası var?"

NE KADAR VERİYORSUNUZ? SORU ASILI KALDI

VALENTINA'nın aklı. *Fiyat nedir? Bir insanın ödemesi gereken bedel nedir ve sınırı nerede çizersiniz? Ne zaman hayır, yeter artık dersiniz?*

Suçluluğun nerede başlayıp nerede bittiğini kim söylüyor?

Valentina yüzünü pencerenin ızgarasına dayamış, sulak alanın kokularını içine çekiyor ve sanki bu son kez duyacağı şarkıarmış gibi kuşları dinliyordu. Gözlerini kısarak ızgaradan dışarıdaki, kütüklerin düzensiz sıralar halinde istiflendiği açık kulübeye doğru baktı. Kulağının yarısı kopmuş bir sıçan odun yığınının ona şüpheyile bakıyordu.

"Valentina, sence yarın eve gidecek miyiz?"

Döndü ve yatakta yatan kız kardeşiyle yüzleşti. Gözyaşlarının ayak izlerine benzeyen gri çizgiler burnundan ağzının kenarlarına kadar uzanıyordu. Valentina gülümsedi. "Tabii ki yapacağız."

ARKIN IZBAYA GERİ DÖNDÜĞÜNDE SAAT GEÇ OLMUŞTU.

ve kapıyı iterek açtı. Valentina kapının menteşelerine çarptığını duydu ve adamın ayak seslerinin tahtalar üzerindeki sürüklenişini yakaladı. O halde iyi bir gün değildi. Erkek seslerinin gürültüsü birkaç dakikadan fazla sürmemişti ki dış kapı tekrar çarptı ve Mazhik'in avluda tepinerek ilerlerken gürültülü bir şekilde küfrettiğini duydu. Arkın kapıyı çalmadı, sadece odalarının kapısını açtı ve içeri girdi. Bu nezaketi bile göstermemişti.

"*Dobriy vecher, iyi akşamlar,*" diye selamladı Valentina

onu. "İşte bu akşam için ekmek ve su."

"Morfin mi?"

"*Nyet.*"

"Babam ödeme yapmadı mı?" Katya yataktan sordu.

"Hayır."

Katya gözlerini kapadı, bir kolunu yüzüne sardı ve konuşmaya daha fazla katılmadı.

"Onun için bir şey yok mu?" Valentina sordu. "Hayır."

Parmakları onun gözlerini oymak için kaşınıyordu.

YOKSULLARA RÜŞVET VERMEK KOLAYDIR. JENS ONLARIN SÖZCÜKLERİNİ SATIN ALABİLİR

ama sadakatlerini satın almayı beklemiyordu. Gece nafile olduğunu kanıtlamıştı. Tekrar tekrar lanetledi.

Valentina. Şehrin arka sokaklarının dumanlı odalarında dolaşırken, mavi elbisesinin içinde, kalçalarını zarifçe sallarken ve selamlamak için başını eğerken göz ucuyla onu görmeye devam etti. Koyu renk gözleri onunla alay ediyordu. Ama ne zaman arkasını dönse, kız ortadan kayboluyordu. *Valentina. Kaybolma, pes etme. Burada kal. Kal. Benimle kal.*

Babasıyla konuşmuştu ve aralarında hararetli bir tartışma geçmişti. Bakan Ivanov kendisine ne yapması gerektiğinin söylenmesinden hoşlanmayan bir adamdı ama kızlarına değer verdiği ve onlar için dizlerinin üzerinde yalvararak aşağılanmaya katlandığı belliydi. Ama bankalar, zengin dostlar, diğer bakanlar ve hatta Yahudi tefeciler bile hayır demişti. Yarım milyon ruble. Zaten borç içindeyken bu çok fazlaydı. Ama Viktor Arkin daha azını kabul etmezdi, devrimi için talep ettiği şey buydu. Jens, Davidov'la birlikte sahip olduğu araziden parayı kendisi bulmaya çalıştı ama olmadı. Elizaveta Ivanova yüzü kül renginde, kaskatı ve sessiz oturuyordu.

O korkunç günün ancak yarısında Jens'in aklına, belki de Arkin'in aslında parayı istemediği ve bu yüzden bu kadar yüksek bir meblağ belirlediği geldi. İsteddiği şey Ivanov ailesine zarar vermektir. Kız kardeşlere acı çektirmek için devrimini onların hayatlarının içine daldırmıştı. İşte o zaman

Jens bankalarla konuşmayı bıraktı ve ceplerinde kırmızı broşürler taşıyan adamların toplanıp öfke, yıkım ve yeni bir düzenden bahsettiği arka odalara ve dumanlı mahzenlere dadanmaya başladı.

BİR YER VAR." "Nerede?"

"Bir yerde" -çilli yüzlü adam elini içinde bulundukları kasvetli barın penceresine doğru salladı- "bataklığın dışında."

Jens aralarındaki masanın üzerine elli rublelik bir banknot koydu.

"Bataklığın neresinde?"

"Bilmiyorum. Dürüst olmak gerekirse, sadece duydum. Uzun bir yol."

Jens abartılı bir iç çekti ve notu cebine geri koydu ama adama bir kadeh votka daha doldurdu. "Nerede?" diye tekrar sordu.

"Bak" - adamın gözleri soluk kızıl kirpiklerinin ardında belirsizdi, eli bardağın üzerinde tam olarak sabit değildi - "ağzımı açarsam beni öldürürler."

Açgözlülük insanlara garip şeyler yaptırır. Jens masanın üzerine iki tane elli rublelik banknot koydu.

KATYA'NIN NEFES ALIŞI BİR RİTME OTURDU. O MUYDU

Uyuyor muydun? Yoksa rol mü yapıyordu? Valentina riske girmesi gerektiğine karar verdi ve onu rahatsız etmeden yataktan kaydı. Karanlıkta kapıya doğru ilerledi ve tırnaklarıyla usulca tırmaladı. Durdu, dinledi ve tekrar tırmaladı. Hiçbir şey, hiçbir ayak sesi duymadı ama bir kez daha yapamadan diğer taraftan bir fısıltı geldi.

"Ne oldu?"

Dudaklarını kapının aralığına dayadı. "Seninle konuşmam gerek."

Ses yok. Belki bir iç çekiş. Çıplak ayakları tahtaların üzerinde kıvrılmış, kalbi kaburgalarına çarparak bekledi. Kilidin tanıdık sesi duyuldu. Katya'nın olduğu yumuşak tümsekte bir hareket olup olmadığına baktı ama hiçbir şey görmedi ve kehribar rengi bir ışık şeridi kapıdaki küçük aralıktan içeri sızarak Valentina'nın gözlerini kırıştırmasına neden oldu.

"Dışarı çıkabilir
miyim?" "Ne için?"
"Lütfen?"

Arkın'ın sesi farklı geliyordu, sanki içki içmiş gibiydi. Bileklerini kapı ile çerçeve arasındaki dar aralıktan dışarı doğru uzattı ve deri bir kayışın bileklerini sıktığını hissetti. Bilekleri önünde bağlı olarak dışarı çıktı ve adam kapıyı arkasından kilitledi.

"Şimdi ne olacak?"

Sabahın erken saatleri olmalıydı, ama belli ki gaz lambasının altındaki masada oturmuş bir dizi harita üzerinde çalışıyordu, yanında da bir şişe votka ve bir bardak duruyordu. Bardağın yarısı doluydu. Yanına gitti ve içti. Adam, kadın haritalara bakamadan haritaları katladı ve onu değerlendirdi. Üzerinde gün boyunca kurumuş, kirden olabildiğince arındırılmış ipek gece elbisesi vardı ve saçları çıplak omuzlarında karışık dalgalar halinde sallanıyordu.

"Narin görünüyorsun" -bir kelime aradı- "narin."

Bu tam olarak bir iltifat sayılmazdı ama iş görürdü. Çenesinde bir çürük vardı ve gözleri uykuya hazırmış gibi ağırdı. *Henüz değil, Viktor Arkin, henüz uykuya dalma.* Masaya oturdu ve bardağı yeniden doldurdu ama kaldırmadı. Elleri bağlıyken her hareketi garipti.

"Yani?" diye sordu kabaca.

"Oturun lütfen. Konuşmak istiyorum." Zarar vermek istemediğini göstermek için ona gülümsedi. *Silahlarınızı kullanın*, demişti Davidov.

Adam diğer sandalyeye oturdu ve kadın bardağı onun yanına itti. Oda küçük ve bakımsızdı, kime ait olduğunu merak etti. Ona ait değildi. Onun olamayacak kadar dağınıktı. Alçak, duman lekeli bir tavanı, ahşap duvarları, rafları ve bir köşede bir ikonası vardı. Burası çürümüş odun kokuyordu ama bu gece kovalara hiç su damlamamıştı.

"Babam hayır mı dedi?" diye
sordu. Başını salladı.

"Size bizim için herhangi bir şey teklif etti mi?" "Hayır."

"Onunla yüz yüze konuştunuz mu?"

Kendisini aptal gibi hissetmesine neden olan bir bakışla ona baktı. "Tabii ki hayır. Yazılı mesajlar gidip geliyordu. Çok dikkatliydim." Hafifçe homurdandı. "Eğer düşündüğün buysa, kimse beni buraya kadar takip etmedi."

"Hayır," dedi, "öyle düşünmüyordum. Yakalanmaktan kaçma becerinizden şüphe etmiyorum. Peki şimdi ne olacak? Bizi serbest bırakacak mısınız?"

"Hayır."

Tek bir kelime. Yine de içinde çok fazla öfke var. "Peki bize ne olacak?"

Bardağa uzandı ve bir dikişte içti. Gözleri kan çanağına dönmüştü. "Gerçekten bilmek istiyor musun?" diye sordu yorgunca.

"Elbette." Kuru dudaklarını yaladı.

"Baban cüzdanını açmaya zorlanmalı, bu yüzden ..." Durdu. Bardağı yeniden doldurdu. Boynunda bir sinir zıplıyordu. "Bu yüzden yarın biriniz öldürülecek ve ciddi olduğumuzu gösterecek, sonra da diğerinin güvenliğinin bedelini ödeyecek. Hanginiz olduğu önemli değil."

İçinde bir şeyler kırıldı. "Sana söyledim, babamın parası yok. Bankalara borcu var, bu yüzden ondan bir şey beklemenin anlamı yok-" "Kapa çeneni. Yalan yok."

Adam votka bardağını kadının önüne koydu, kadın da içti ama ikisi de uzun süre konuşmadı; sadece rüzgârın panjurları tıkırdatması, kendi sınırlarının dışındaki bir dünyanın farkında olmalarını sağladı.

"Arkin," dedi Valentina, "yalan söylemiyorum. Böyle olmak zorunda değil. Hiç vicdanın yok mu senin?"

Cevap verme zahmetine girmedi ama kendine bir sigara yaktı. Bu işi bile kanındaki alkole rağmen hassasiyetle yaptı. Elini masaya dayadığında sigarayı elinden aldı, içine çekti ve masanın üzerinden ona doğru uzanan ince bir çizgi halinde dumanı üfledi.

"Sana söz veriyorum," dedi usulca, "Bolşevik davan için babamdan para alamayacaksın çünkü o iflas etti. İkimizi de öldürmek zorunda kalacaksın, Katya ve beni."

Sigarasını geri aldı. "Daha önce de öldürdüm."

Bu onu sarstı. "Bu anlamsız olur. Polisin daha fazla dikkatini çekmekten başka ne kazanacaksın?"

Dirseklerini ağır bir şekilde masaya dayadı. "Ne öneriyorsun?"

Tereddüt etmesine izin vermedi. "Bu." Bağlı elleriyle öne doğru uzandı ve yüzünü ellerinin arasına aldı, ona dokunduğunda çenesinin sertleştiğinin farkındaydı. Onu kendine doğru çekti ve ağzını öptü. Votka ve yorgunluk tadı vardı, dudaklar sert ve sıkıydı.

Adam kadının bileklerini yakaladı ve ellerini çekiştirdi. "Ne halt ediyorsun sen?"

"Ne kız kardeşim ne de benim için hiçbir ödeme almayacaksın. O yüzden Katya'yı bırak." Durakladı ve ona alaycı bir gülümseme gönderdi. "Sana farklı bir ödeme öneriyorum... eğer onu yarın serbest bırakmayı kabul edersen."

Adamın gözleri büyüdü ve kadın bunun şaşkınlık mı yoksa tiksinti mi olduğunu anlayamadı. "Kendini mi satacaksın? Sıradan bir sokak fahişesi gibi mi?"

"Evet." Kızardı.

Ona o kadar uzun süre baktı ki neredeyse sinirleri bozulacaktı. Çok geç değildi; kelimeleri geri alabilirdi, o ve Katya ... ne yapabilirdi?

Arkın aniden ayağa kalktı, ayaklarının üzerinde sallanıyordu. "Katılıyorum. İkiniz de gidebilirsiniz."

Kalbinin içinde keskin bir acı hissediyordu. "Söz veriyor musun?" "Söz veriyorum."

JENS'I DÜŞÜNECEĞİNİ SANIYORDU. AMA DÜŞÜNMEDİ,
ve bu onu ağlamak istemesine neden oldu.

Dudaklarının kalçalarını okşadığını, aç parmaklarının soğuk tenini okşadığını ve bacaklarının arasındaki koyu renkli buklelerden oluşan yoğun tümseği delip geçtiğini hayal etmeyi düşündü. Jens'in çıplak bedeninin ağırlığının üzerine bastırıldığına ve onu pis yatağa hapsedtiğine inanmak istedi. Ama inanmadı. Bir saniyelğine bile. Jens'i bu ihanet yatağına sokamazdı. Onu kafasından kovdu, böylece

Gözler onun bacaklarının ne yaptığını, bu nefret edilen yabancının bacaklarıyla nasıl sarmaş dolaş olduğunu ya da hain dudaklarının adamın omzunun çıplak etini nasıl öptüğünü göremiyordu.

Arkın konuşmadı. Bileklerindeki bağlar yüzünden elbisesini tamamen çıkaramadı ama çıkarabildiği kadarını çıkardı, kendi kıyafetlerini çıkardı ve önce onun yanına uzandı. Ona dokundu. Onu okşadı. Göğüslerini okşadı ama asla yüzüne bakmadı. Kolları boynuna dolanmış bir halde onun üzerinde ve içindeyken, gözlerini sıkıca kapattı ve her hamlesinde mırıldanarak karmakarışık bir şeyler söyledi. Ama bunlar onun için değildi. Sanki başka biriyle sevişiyor gibiydi.

Otuz beş

VALENTINA GEÇ UYANDI. BİR BALTA KIYMIKLARI DOĞRUYORDU. ve ağzının tadı ekşidi. Daha gözlerini açmadan votkayı ve sonrasında içtiği dolu bardağı hatırladı. *Sonrasını*. Bu kelime dilinin üzerinde yağ gibi duruyordu ve onu yakmak için can atıyordu. İçindeki donuk bir sızı ona vücudunun direncini hatırlattı ama bu diğer acının yanında hiçbir şeydi. Kalbini pençeleyen acı.

"Valentina?"

Gözlerini açtı. Hava çoktan aydınlanmıştı ve Katya üzerine eğilmişti. "İyi misin? İnlıyordun."

Valentina doğruldu ve odanın etrafında dönmeyi bırakmasını bekledi. "Ben iyiyim."

"İyi görünmüyorsun."

"Sen de öyle." Kız kardeşinin teni, dokunsa yırtılacakmış gibi görünen ince, şeffaf bir tabakaydı. "Bugün eve gideceğiz. Arkin bizi serbest bırakacağına söz verdi."

Katya kaşlarını çattı. "Ona inanıyor musun?" "Evet. Söz verdi. Onu şimdi çağıracağım." Katya başını salladı. "O gitti." "Gitti mi?"

"Hava aydınlanmadan gitti; onu duydum. Diğerleri burada, sakallı olan."

Valentina'nın karnına granit kadar soğuk bir şey yuvarlandı. İçgüdüsel olarak elini doğmamış çocuğunun üzerine koydu. Kapıya doğru koştu ve Arkin diye bağırarak kapıyı yumrukladı ama Mazhik'in sesi ona küfretti ve kapının altından katlanmış bir kâğıt parçası itildi. Onu kaptı.

Hayattan çok şey bekliyorsun, Valentina Ivanova. Sarhoştum. Verdiğim söz değersizdi. Bugün açıkça görüyorum ki sen ve kız kardeşin sınıfınıza ve tüm zalimlere örnek olmalısınız. Bu beni üzüyor ama yapılmalı. Küçük kişisel trajedilerimiz Rusya'yı kasıp kavuran fırtınada hiçbir şey ifade etmiyor. Sizden af dilemek isterdim ama kalbinizde benim için bir şey olmadığını biliyorum.

İmza yoktu. Valentina dondu kaldı. Damarlarında buz dolaştı. "Ne oldu?"
Katya sordu.

Valentina notu avucunun içinde ezerek sıkı bir top haline getirdi.
"Arkin'den."

Ne olursa olsun oldu içinde onu Ses, Katya duyduğum
o. "Ne var ve önemli mi?"

Valentina, buraya gel, ne oldu?"

Katya'nın kendisine dokunmasını, Katya'nın onun kokusunu üzerinde
hissetmesini istemiyordu. "Sözünü tutmadı," dedi açıkça. "Fikrini değiştirdi."

"Yani bizi serbest bırakmayacak mı? Belki babam parayı bir yerlerde
bulabilir."

"Hayır. Sana söyledim. O iflas etti."

"Polis şu anda bizi takip ediyor olabilir."

Valentina küçümseyen bir mırıltı çıkardı. "Nerede tutulduğumuza dair hiçbir
fikirleri yok. Arkin onlar için fazla zeki."

"Anlıyorum." Katya'nın sesi çok uzaklardan geliyordu. "Yani bizi
öldüreceklerini düşünüyorsun."

Valentina yalan söylemek istedi ama yapamadı, Katya'ya değil. "Evet,
Mazhik'in bu yüzden hâlâ burada olduğuna inanıyorum."

"İşimizi bitirmek için."

"Evet."

Şaşkınlık içinde Katya'nın gözleri parladı. Gülümsedi. "Peki ne yapacağız?
Başka bir maceraya mı başlayacağız?"

Valentina yatağın üzerine oturdu. "Bir fikrim var."

MAZHİK!"

"Ne? Yemek yiyorum." Sesi asık suratlıydı. Bu sabah onlara ekmek getirme
zahmetine katlanmamıştı. Neden ölmekte olanları beslesin ki?

"Mazhik," diye seslendi Valentina kapıdan, dilini yumuşak tutarak. "Bize ne
olacağını biliyoruz. Bunun için seni suçlamıyoruz, ama ruhlarımız kirlenmiş
olarak ölmek istemiyoruz, bu yüzden dualarımızı ruhların kurtarıcısı sevgili
Rabbimiz İsa Mesih'e sunuyoruz. Kutsal Bakire'den bizim için şefaet etmesini
istiyoruz."

"Yani?"

"Bu yüzden, dualarımızı kutsamak için bir mum yakmamıza izin vermeniz için size yalvarıyorum." "Siktir git."

"Mazhik, bizi sonsuza dek cehennemde acı çekmeye gönderme, sana yalvarıyorum. Bir mum. Ruhlarımızı temizlemek için. Bir gün tüm Rusya'yı kontrol edecek olan bir halk adamından bunu istemek küçük bir şey."

Katya'nın genç sesi onunkine acıklı, ince bir feryatla katıldı. "Lütfen, Mazhik." Dışarıdan bir homurtu geldi, ardından bir sandalyenin geriye itilme sesi duyuldu. Valentina ve Katya'nın gözleri kapıya sabitlendi. Kapı bir aralık açıldı ve kararmış bir mum parçası içeri atıldı, sonra da kapı kapandı. tekrar kapandı.

"Bir eşleşme mi?" Valentina seslendi.

Bir süre sonra kapının altından tek bir kibrit kaydı. Valentina üzerine atladı. Battaniyelerden birinden kopardıkları iplik yığının ve ipek elbisesini bir bohça içinde aldı.

"İyi yanacaktır," diye işaret etmişti Katya. "Gömleği ve pantolonu giyebilirsin."

"Hazır mısınız?" Valentina sordu.

Katya'nın mavi gözleri heyecanla parıldarken, içme suyuna batırdığı mendilini burnunun üzerine kapattı. "Hazır," diye cevap verdi.

Valentina kibriti sert zemine çaktı - artık kararlıydılar -Ve alevi mumun fitiline tuttu. Alevin parlamasını bekledi, sonra odanın iç duvarına yığılmış malzemenin tam ortasına dikti. Tükürdü ve çatırdadı, ama sarı alevin bir yalımı ısrarcıydı ve tahtaların arasından dumanlar yükselmeye başladı. Valentina Katya'nın yanındaki yatağa çekildi ve ateşin ilerleyişini takip edebilmesi için diğer battaniyeyi sadece bir gözetleme deliği kalacak şekilde başlarının üzerine örttü. Geniş bir gülümsemeyle kendisine bakan kız kardeşine sıkıca sarıldı.

"Valentina, bilmeni isterim ki dünyada seninle birlikte yanarak ölmeyi tercih edeceğim kimse yok."

Valentina acımasızca güldü. "Ölmeyeceğiz. Size söz veriyorum."

Çok uzun sürmedi. Birkaç dakika içinde ikisi de öksürüyordu ve alevler maymunlar gibi ahşaplara tırmanıyordu. Vakit gelmişti. Arkın'ın gömleğinin bir parçasını burnunun üzerine tuttu ve kapının arkasında pozisyon aldı.

"Ateş! *Pozhar!* Ateş! Mazhik, çabuk gel. Yardım edin! *Na pomosch!* Yardım edin! *Bistro!*" Yumrukları, kalbinin kaburgalarına vurduğu gibi kapıya vuruyordu. "Mazhik! Ateş!"

Duman havayı doldurarak kapının altından dışarıdaki odaya aktı ve anahtarın kilide girdiğini, Mazhik'in ona küfrettiğini duydu. Beynine dolan rahatlama hissi başını döndürdü. Yoksa oksijen eksikliğinden miydi?

"Seni aptal! *Dura!* Ne yaptın sen?" "Su!"

diye çığlık attı.

Döndü ve koşmaya başladı. Bir kova kapıp dışarıdaki avluda bulunan su yalağına koşması birkaç dakika sürmüştü ki Valentina Katya'yı battaniyeye sarıp sırtına aldı. Dumandan gözleri yanan Katya tökezleyerek kapıdan geçti, oturma odasına ve temiz havaya çıktı.

Mazhik ona, "Lanet olası bir kova getir, seni aptal," diye bağırdı. "Eğer bu ev yanarsa, seni öldürürüm."

Neredeyse gülecekti. Nasıl olsa onu öldürecekti. Katya'yı odunluğun yanındaki yere oturttu ve yalağın yanındaki kovayı aldı. Aceleyle kovayı doldurdu, içeriye koştu ve suyu yanan duvara doğru fırlattı. Alevlerin daha şimdiden çatı kirişlerine nasıl sıçradığına o bile hayret etmişti, açgözlülükle *izbayı* yiyip bitiriyorlardı. Birkaç dakika boyunca Mazhik'le birlikte kovalarla yalağa gidip geldiler, birbirlerini koşarak geçtiler.

Boş kovayla ön kapıdan beşinci çıkışında kadın arkasından yaklaştı ve ağır bir kütüğü kafatasına indirdi. Adam sanki ipleri kopmuş gibi yere yığıldı ve kadın onu evden kütük deposuna doğru sürükledi.

"O öldü mü?" Katya fısıldadı.

Valentina onun yanına çömeldi ve nabız için boynunu yokladı.

"Hayır." "Tanrı'ya şükür."

"O piç bizi öldürecekti, unutma." "Valentina! Biz onlar gibi değiliz."

"Öyle değil mi?" Valentina kız kardeşine baktı ve daha düşünceli bir ifadeyle tekrar sordu: "Öyle değil mi?"

Ama Katya ağzı açık bir şekilde eve bakıyordu. Eski püskü binanın tamamı yanıyordu, alevler çatırdıyor ve püskürüyor, puslu havada delikler açıyor ve onu parlak turuncuya boyuyordu. Parıltı güneş ışığı gibi parlıyordu.

Katya'nın yanaklarına baktı ve Valentina'ya, içinde bulunduğu acıya rağmen, genç kız kardeşinin Tesovo'daki o günden beri olduğundan daha gerçek, hayata daha bağlı göründüğünü fark etti. Sanki bu ıssız, kasvetli bataklıkta ateş onun içinde bir şeyleri tutuşturmuştu. Hareket zamanı. İp, ipe ihtiyacı vardı. Odunluğun arkasında uzun bir ip buldu ve hemen adamın el ve ayak bileklerine bağladı.

"Bunu hisset," diye mırıldandı nefesinin altında. "Çaresiz olmanın nasıl bir şey olduğunu hisset."

Kulübenin yan tarafında başka bir şey daha vardı, hapishane odasının penceresinden gördüğü bir şey: ormandan tomruk taşımak için küçük bir araba. Tekerlekli büyük bir dikdörtgen kutudan ve onu çekmek için uzun bir ipten oluşuyordu. Onu sürükleyerek çıkardı ve Katya'ya doğru çekti.

"Arabanız bekliyor!"

Katya, uzuvları arabanın içine sokulurken bir kez bile dudaklarından bir inilti geçmesine izin vermedi.

"Gidelim," dedi Valentina.

Koşum takmış bir kızak köpeğı gibi ipi omuzlarına doladı ve hızlı adımlarla yola koyuldu. Arkasına bakmadı ama köylü kulübesinin hâlâ alev alev yandığını biliyordu ve bundan memnundu. Yanmasını istiyordu. Öyle bir fırın haline gelsin ki, kız kardeşini engebeli yolda arkasından sürükleyerek uzaklaşırken geriye sadece kül kalsın. Tüm utancı, tüm rezilliğı, tüm ihaneti, hepsi yanıp kül olacaktı. Sadece rüzgârla sulak araziye savrulan ölü beyaz kül. Sır yoktu. Hiçbir şey yoktu.

YOL ZORDU. YOL TAŞLARLA DİZİLİYDİ

ve arabayı sarsan çukurlar vardı ama o yavaşlamadı. *İzbadan* sonra havanın tadı temizdi, ancak sulak arazideki geniş su birikintileri sivrisineklerle dolu göletlere ve yükseltilmiş yolun her iki yanında durgun kanallara dönüşmüştü. Tüysü sis iplikleri yüzeye iyice yapışmıştı. Arabanın manevrası zordu ve ip omuzlarını kesiyordu ama Valentina'nın anlayamadığı bir nedenden ötürü içini şiddetli bir sevinç duygusu kapladı.

Her şey değişmişti. Artık hayatının merkezinde -kendisinin kalbinde- Jens ve çocukları bekliyordu. Katya'nın peşinden onsuz koştuğu için ona kızacağını biliyordu ve kafasına aldığı darbe için endişeleniyordu ama önlerinde uzanan birlikte yaşamı hayal ettiğinde bunların hiçbirinin önemi yoktu. Yıllar ve yıllar boyu. Başı onun kucağında, parmakları saçlarını tarıyordu. Düşünceleri i içe geçmişti. Saçlarının beyazlaşmasını ve ona gülümserken gözlerinin etrafındaki çizgilerin derinleşmesini izleyecek kadar uzun süre onun yanında olmak istiyordu. Onun özündeki sırları keşfetmek ve güçlü zihninin karmaşık yollarını bilmek.

Arkasındaki *izbada* olanlar geçmişte kalmış, alevler tarafından kavrulmuştu. Zihninde ihaneti kimsenin arayıp bulamayacağı karanlık ve gizli bir yere kilitledi. Nerede olduğunu sadece kendisi bilecek, pislik kokusundan onu her zaman bulabilecekti. Ama Katya güvendeydi. İkiisi de hayattaydı.

"şarkı söyle, Katya!" diye bağırdı.

Bir kahkaha duydu ve ardından kız kardeşinin sesi güzel bir ordu marşıyla sabah havasına ulaştı. Bunu nereden öğrenmişti? Ama hemen ardından bir bağırış onu adımlarının ortasında durdurdu ve şarkı aniden kesildi. Dönüp arkasına baktığında, yolda arkalarında bir adamın hızla yaklaştığını gördü; uzun kulaklı beyaz bir atın sırtında bir kadın vardı, ağır hamile bir kadın.

"Hey!" diye seslendi kadın. "Siz genlerin başı dertte mi? Burada tek başınasınız."

Valentina kollarını atın boynuna dolamak ve kaslı boynunu öpmek istedi. "Biraz yardıma ihtiyacımız var," diye itiraf etti.

Adam sakallıydı, gırtlaktan gelen sert bir konuşma tarzı vardı ve n dişleri eksikti ama gözleri kibardı ve derme çatma arabayı halatla atın arkasına bağlarken elleri nazikti.

"şu haline bak," diye azarladı kadın. "Kız kardeşinin yanına bin. Bitkin görünüyorsun."

"Hayır, teşekkür ederim,
yürüyeceğim." "Petersburg'a üç
saat var."

Üç saat. Hiç zaman yok. Yeni bir hayata adım atmak için.

BİR SAAT SONRA İLK TÜFEK ATIŞI SIRT A İSABET ETTİ

ve Katya'nın şokla sıçramasına neden oldu. Valentina arkasına döndü ve Mazhik'i yolun arkasında gördü. *Chyort!* İpleri kesecek bir şey bulmuştu. İkinci kurşun ayaklarının dibindeki taşlara saplandığında, Katya'nın başını arabanın yanlarının hizasının altına itiyordu ve adam öndeki dizginleri bırakmıştı. Atın sırtındaki çantadan devasa, eski bir av tüfeği çıkarıyordu.

Tetiği çekerken çıkardığı kükreme neredeyse kulaklarını parçalayacaktı. At ürkü, yanlara doğru sıçradı, kulakları düzleşti, ama atış Mazhik'i izinde durdurdu. Bir el daha ateş etti, sonra ürküp yol boyunca geri çekildi ama son mermi sesi at için çok fazlaydı. Sinirleri kontrolden çıktı ve hayvan panik içinde yüksek sesle kişneyerek yola fırladı. Kadın güçlü bir biniciydi ve atı sıkıca tuttu ama arkadaki çürük araba bu kadar hızlı gitmeye uygun değildi. Valentina çığlık attı. Atın peşinden koştu ve bacakları yavaşladı, çok ağırlaştı, sanki çamurda ilerliyormuş gibi, olmayan hız için savaşıyordu. Gözlerini kız kardeşinin solgun yüzüne dikti. Katya'nın ağzı açıldı ama Valentina hiçbir şey duymadı, sadece kendi ağzından dökülen tiz, ürkütücü çığlığı duydu.

Bir tekerlek koptu ve araba bir köşesinden yere çarptı. At bir tarafa savrulurken çiviler kırıldı, tahta parçaları havaya fırladı. İp koptu. Valentina'nın kafasında her şey yavaşladı. O anı sanki paramparça olmuş gibi parça parça gördü. Tekerlek ona doğru dönüyor, araba hantal bir yunus gibi geniş bir kavis çizerek yolun yanındaki bulanık kanala atlıyordu. Gökkuşağı renklerinde yükselen suyun sıçraması, çamur ve su ödüllerini ele geçirirken çıkan korkunç emme sesi ve Katya'nın bedeninin yüzeyin altına batışı.

"Katya!"

Valentina kanala atladı. Su sadece beline kadar geliyordu ve ellerini arabanın ters dönmüş kenarının altına sokarak arabayı ters çevirdi. Katya'nın kafası hemen suyun üzerine çıktı ve yüzü

Cadı otu gibi siyah bir balçıkla kaplanmıştı, ağızındaki pisliği tükürdü ve Valentina onu kollarıyla sıkıca kavradığında Mazhik'e küfretti.

"Bu kadar macera sana yeter mi?" Valentina tısladı.

Katya ona çarpık bir gülümseme verdi. "Yüzmeyi hep sevmişimdir." "Bir dahaki sefere önce arabadan in."

"Bir dahaki sefere ben..." Ama titremeye başladı.

"*Bistro!*" Valentina kendisine yardım etmesi için adama bağırdı. Karısı atı kontrol altına almış ve Katya için bir battaniye uzatıyordu. "*Spasibo,*" dedi Valentina minnetle.

Rusya'nın insanları nazikti; Valentina bunu derinden hissediyordu. Petersburg'da çok uzun süre yaşadıklarında ruhlarında kirlenmiş ve bencilce bir şeyler bozulmuştu, ama burada, bu ülkenin geniş açık alanlarında Rusya'nın kalbi hâlâ güçlü bir şekilde atıyordu. Bu ona umut veriyordu.

İleride, uzakta yalnız bir atlı dörtnala onlara doğru geliyordu, pelerini arkasından fırlamıştı. Sakallı adam bir uyarı sözcüğü mırıldandı ve bir kez daha silahına uzandı, ama Valentina onun kolunu yakaladı.

"Hayır!"

Bu mesafeden bile kim olduğunu biliyordu. Jens.

Otuz altı

VALENTINA, KATYA'YI İÇERİ TAŞIRKEN JENS'İN ARKASINDAN YÜRÜDÜ

ve merdivenlerden yukarı çıktı. Annesinin ağladığını, Hemşire Sonya'nın telaşlandığını, hizmetçilerin kapıları açmak için acele ettiğini belli belirsiz fark etti. Kelimeler duvarlarda ve teninde yankılanıyordu. Sesler kulaklarına giriyor ama beynine ulaşmıyordu. Tek gördüğü adamın uzun sırt çizgisiydi. Pelerini Katya'nın etrafına sarılmıştı, böylece gördüğü şey ceket ve omuzlarının kumaşın altında nasıl kaydığı oldu. Beyaz yakasının saç çizgisini nasıl dürttüğünü, güçlü boynunun genişliğini, bacaklarının uzunluğunu, merdivenlerden çıkarken gevşek eklemli hareket tarzını fark etti.

Tüm bu şeyleri tekrar içine çekmesi gerekiyordu. Sanki onları kaybetmişti. Gözleri hepsini yuttu. Katya, etrafını saran insanlarla birlikte yatağına girer girmez Valentina, Jens'i alt kattaki müzik odasına götürdü. Kapıyı kapattı ve onu kollarına aldı. Ona sıkıca sarıldı. İkisi de konuşmadı.

Yanağını onun yanağına, saçlarını onun boğazına sürttü, hatta bacaklarını bir kedi gibi onun bacaklarına doladı, kokusunu ona geçirdi ve onun kokusunu aldı. Odada birlikte durdular, kadının vücudu yavaşça adamın kemiklerinin şekline bir kez daha uyum sağladı, başka birinin ağırlığının üzerinde bıraktığı çukurları ve oyukları yok etti. Adam kızın ağzını sertçe öptüğünde ve kız onun tadına bir kez daha baktığında, kendini temiz hissetmeye başladı.

DR. BELOİ'NİN EL SIKIŞMASINI YUKARIDAN İZLEDİ. BELOİ'NİN EL SIKIŞMASINI

Babası aşağıdaki mermer zeminli salonda, silindir şapkasını aldı ve gitti. Bir tür şaka yapmış olmalıydı çünkü ikisi de kıkırdadı. Bu iyiye işaretti. Aceleyle merdivenlerden indi.

"Ne dedi baba?"

Babası daha yaşlı görünüyordu. Bu birkaç gün gençliğinin son kırıntılarını da ondan çekip almış gibiydi, bu yüzden omuzları çökmüştü ama onunla konuşurken ağzının etrafındaki çizgilerde daha yumuşak bir şeyler vardı.

"Katya iyileşecek. Dr. Beloi ona uyumasını sağlayacak bir şey verdi. Birkaç günlük yatak istirahati ve ekstra ilaç tedavisi onu her zamanki haline döndürecek, öyle diyor."

Gülümsedi, onu şaşırttı. O da gülümsedi. Bir kez daha geçici bir bağlantı.

"Çok rahatladım," dedi ve tekrar merdivenleri çıkmaya başladı, ama yarı yolda durdu ve döndü. "Baba, teşekkür ederim."

"Ne için?"

"Serbest bırakılmamız için para toplamaya çalıştığın için. Öyle olmalı..." Bir kelime aradı. *Aşağılayıcı mı? Aşağılayıcı? Küçümsemek mi?* Sonunda sadece "Zor olmuş olmalı" dedi.

Kaba bir şekilde başını salladı, bu konuyu tartışmak istemiyordu. Ona baktı ve utangaç bir hareketle yan bıyıklarını parmakladı. "Peki ya sen? Umarım yaşadığın çileden sonra iyisindir?"

"Evet, baba. Ben iyiyim."

"Katya'nın arabadan düşmesi dışında kötü bir şey olmadı mı?"

"Hayır, kötü bir şey olmadı."

"Güzel. Onu bulmakla iyi yaptın."

Çalışma odasına geri döndü ve kapıyı kapattı. Katya'yı Tesovo'daki çalışma odasına gönderen kişinin kendisi olması, bunu hiç dile getirmemiş olsa da, onun için fark etmiyordu. Şafak vakti ormana giderken Katya'yı da yanında götürmüş olsaydı, kız kardeşinin babasının emrinde olmayacağını biliyordu. Kahvaltılarını eder ve yüzmek için doğruca dereye koşarlardı. O da en az kendisi kadar suçlu olabilirdi ama bu hiçbir şeyi değiştirmezdi.

ATEŞ O GECE BAŞLADI, HASTALIK BİR SONRAKİNDE

Akşam. Katya'nın cildi önce yanaklarını kızartan ve gözlerini parlatan şiddetli bir kuru sıcaklıkla yandı. Ama kusma başladığında

Gözleri Neva Körfezi'nin rengine dönmüştü ve mendilini ağzına götüren eli titriyordu.

Koleraydı. Dr. Beloi bunu duyurdu ve Elizaveta Ivanova'ya önlem almasını emretti. Ev karantinaya alındı, tüm ziyaretçilere kapatıldı ve Katya ailenin yatak odalarından uzak bir odaya taşındı. Hizmetçilere evin o kısmından uzak durmaları emredildi. Hemşire Sonya hastalığa karşı askeri bir harekâtın tüm şiddetiyle saldırı emri verirken her şey tekrar tekrar temizlendi. Doktor, bataklık kanallarındaki durgun sudan kaynaklandığını, enfeksiyonun ağındaki bir örümcek gibi pis suyun içinde pusuya yattığını söyledi. Onu yutmuştu. Ve şimdi de onu yutuyordu.

BU MASKEYİ TAK, VALENTINA." "Yardıma olacak mı?"

Jens sanki onları koruyabilecekmiş gibi elini burnunun ve ağzının üzerine koydu. "Bu cerrahi bir maske. Dr. Fedorin verdi. Onun havasını solumamanız çok önemli."

Başını salladı, gözleri parmaklarının üzerinde kocaman açılmıştı ve adam onu o hastalık yuvasından koparıp almak istedi. Ahırların yanındaydılar, parke taşları üzerindeki toynakların sesi etraflarında yankılanıyordu.

"Bana söz veriyor musun? Bunu her zaman takacak mısın?" Başını salladı.

"Onu öpme," dedi.

Gözleri irkildi ama başını salladı ve adam yüzünü tutmaktan vazgeçti. Bir parmağını onun yanağına dokundurdu.

"Çocuğumuzu koruyacağım," diye söz verdi.

"Kendini koru."

Onu öpmek için öne doğru eğildi ama kadın başını çevirdi. "Öpme beni. Kendini riske atma."

Onu kendine çekti ve dudaklarını onunkilere bastırdı.

VALENTINA ST. ISABELLA HASTANESİ'NİN DIŞINDA BEKLEDİ.
ISABELLA HASTANESİ'NİN ÖNÜNDE BEKLEDİ,

Hemşirelerin mesai bitiminde geniş merdivenlerden yavaş adımlarla inişlerini sabırsızlıkla izliyordu. Havada bir şeylerin yandığına dair bir koku vardı ama o bunu fark etmedi. Bu artık düzenli olarak oluyordu. Patronlara sendikaları kapatmamayı ya da cezalandırıcı çalışma yöntemleri uygulamamayı öğretmek için bir dükkan yakılıyor, bir depo ateşe veriliyordu.

"Darya!" diye seslendi dikenli siyah saçlı figürü görünce. "Valentina!

Burada ne işin var? Yine de uzak duramıyorum-" "Darya, dinle.

İmparatoriçe'nin keşişini biliyorsun.

hastane koşuşlarında."

"Grigori Rasputin?"

"Evet. Onunla nasıl bağlantı kurabilirim?"

Darya gözlerini devirdi ve güldü. "*Durochka!* Seni aptal! O deliden uzak dur-"

"Nasıl? Onu nasıl bulabilirim?"

"Gorokhovaya'da Fontanka Nehri yakınlarında bir dairesi olduğunu ve sosyetenin en üst kademelerinin oraya akın ettiğini söylüyorlar, İmparatoriçe'nin ..." Ama sözünü bitirmedi. Valentina gitmişti.

ATMOSFER KLOSTROFOBİKTİ. BÜYÜK BİRLİK

Pahalı bir siyah saten tunik ve yüksek siyah çizmeler giymişti ama Valentina onu hemen tanıdı.

"Seni hatırlıyorum," diye açıkladı. "Yüzüme tokat atan küçük hemşire."

Peder Grigori Rasputin parmağıyla onu işaret etti, garip mavi gözleri Valentina'ya doğru ilerlerken ona sabitlenmişti. Valentina ayağa fırladı. Başka biri tarafından dikkati dağıtılmadan önce onu yakalamak niyetindeydi. Valentina

Oda geniş ama boğucuydu; toz, halıyı ağartan ve meşe masanın üzerine yayılmış tatlıları ve bisküvileri yumuşatan güneş ışığı çubukları içinde süzülüyordu. Duvarlarda sıralanan şam sandalyeleri, mümkün olduğunca çok sayıda dilekçe sahibini ağırlamak için birbirlerine sıkışmış, yüzleri gergin ve birbirlerinden şüphelenen, yan bakışlar atan insanlardı. Dairenin dışındaki merdivenlerde saatlerce sıra beklemişlerdi ve şimdi de gergin bir şekilde sıranın kendilerine gelmesini bekliyorlardı.

Ancak Valentina'ya öyle geliyordu ki, kalkıp çalışma odasına girmeleri için davet edildikleri bir sıra yoktu, sıranın kendilerinde mi yoksa iki saat sonra mı olduğunu bilmeleri mümkün değildi. Ya da hiçbir zaman.

"Peder Grigori, sizinle konuşmam gerek."

Açgözlülükle odasının etrafına baktı, dönmüş yüzleri inceledi ve güneş ışığında parlayan dekolte elbiseli ve yakut küpeli bir kadına gülümsedi. "Herkes benimle konuşmalı," diye mırıldandı, "çünkü ben Kutsal Khristos'a giden yolum."

"Bu acil bir durum."

"Benimle gel, İsa'nın çocuğu."

Bir kolunu kızın beline doladı ve onu kutsal mekânın gözde kapısına doğru götürdü. Arkasından gelen umutsuz iç çekişleri duydu. Çalışma odası uzun ve inceydi, bir köşesinde kırmızı bir lambayla aydınlatılmış çarpıcı bir Kazan Bakiresi ikonu vardı. Eski bir masa, hırpalanmış deri bir kanepe, ortada alçak bir masanın üzerinde açık duran büyük bir İncil dışında odada pek bir şey yoktu. Rasputin'in kendisi gibi burası da küflüydü, yıkanmamıştı ve bir şekilde medeniyetsizdi, ama nedenini tam olarak çözemiyordu.

Rasputin, Meryem Ana'nın yaldızlı resminin hemen önünde dizlerinin üzerine çöktü ve başını öne eğdi. Siyah saçları uzun ve seyrek, dudakları iri ve kırmızıydı. Valentina o dudakları hatırladı, kendi dudaklarındaki ekşi tadı hatırladı. Ürperdi, buradan uzaklaşmak için sabırsızlanıyordu ama adamın dizlerinin üzerinde dakikalar mı yoksa saatler mi geçireceği konusunda hiçbir fikri yoktu.

"Peder Grigori, kız kardeşim ölüyor."

Hiç beklemediği bir şekilde karşılık verdi. Güldü ve ayağa kalktı. "Çocuğum, hepimiz ölüyoruz."

"Baba, böyle sözler için gelmedim. İnsanları iyileştirebildiğini duydum. Lütfen... beni iyileştir-"

"Çocuk," dedi yavaş ve gür bir sesle, "çok acele ediyorsun. Hayatı aceleyle getirmeye çalışıyorsun ama günahlarını düşünmek için zaman ayırmalısın."

Garip gözlerinin ona bakışı. Düşüncelerinin bir parça gevşediğini hissetti. Yanaklarının kızardığını hissetti.

"Günah," dedi sesi zihnine nüfuz ederek, "Yüce Tanrı'ya giden yolumuzdur. Günah işleriz ve bağışlanma dileriz, işte bu şekilde onun kollarına gireriz." Adam daha da yaklaştı ve gözlerini kaçırmak için kendini zor tuttu.

"Günahtan bahsetmek için burada değilim. İhtiyacım olan şey iyileşmek."

"Hepimizin iyileşmeye ihtiyacı var." Ağır bir elini onun omzuna koydu. "Bana yardım edebilir misiniz, Peder?"

"Evet. *Baba.*" Alnından öpmek için eğildi ama kız bu sefer hazırdı ve geri adım attı. "Ah"- ona gülümsedi, ağzı koyu kırmızı bir mağaraydı- "gergin bir geyik yavrusu." Gülümsemesi genişledi. "En çok onları severim."

Kapıya baktı. Gidebilirdi. "Peder Grigori, Çareviç'in annesi ve babası, Çariçe ve Çar için mucizeler yarattığınızı söylüyorlar."

Gözleri sarktı, yarı kapalıydı ve bu bir rahatlamaydı. Dudaklarında bir dil gezdirdi.

"Tanrı bana, Rusya'nın bir sonraki imparatoru olacak bu çocuğa gücünü ve sevgisini aktarma şerefini bahşetti." Aniden döndü ve kanepeye oturdu. "Buraya gel."

"Bana yardım eder misin? Param var, çok değil ama ..." Masanın üzerine küçük bir kese altın ruble koydu.

"Burada diz çök." Rasputin'in sesi dar odada çok güçlüydü.

"Ayakta durmayı tercih ederim."

"O zaman benim için iyi değilsin çünkü çok gururlusun."

"Katya. Kız kardeşimin adı Katya Ivanova. Kolerası var. Lütfen" - yaklaştı ve onun önündeki çıplak tahtaların üzerine diz çöktü

-"Lütfen, ona yardım edin." Göğsünün içindeki ağırlık onu eziyordu. "Lütfen, Katya'ya yardım edin."

Adam elini kızın başının üstüne koydu, ağır ve sahiplenici bir tavırla... Kız zihninde bir sıcaklık hissetti, neredeyse neden burada olduğunu unutana kadar düşüncelerini çalkaladı.

"Hayır," diye fısıldadı ve topuklarının üzerinde geriye doğru sallandı, böylece adamın eli yanına düştü.

"Sen güçlüsün."

Bir ses çıkardı, boğazının arkasında garip bir hırıltı. Medeniyetsiz. Zamparalık. Kirli. Yarı cahil bir köylü. Bunların hepsiydi, ama o

onun gücünü hissedebiliyordu ve parmaklarıyla dizine dokundu. "Bana yardım edin, Peder Grigori."

Uzun bir süre ona baktı, dudakları sessiz bir dua gibi kıpırdıyordu, aralarındaki tek bağlantı parmaklarıydı. Gözleri yuvarlaklaştı, daha canlı bir maviye dönüştü, ama sonra donuklaştı ve Valentina hamile kaldığından beri ilk kez şiddetli bir şekilde hasta hissetti. Öne doğru uzandı, yüzünü ellerinin arasına aldı, kirli tırnakları cildini tırmalıyordu ve ruh hali değişir gibi oldu.

"Tatlı ve şefkatli olurdun," dedi hüzünlü bir gülümsemeyle. "Tatlı ve güzel kokulu olurdun, benim baştan çıkarıcı küçük geyik yavrum."

"Ben senin küçük bir şeyin değilim. Ama kız kardeşime yardım etmeni istiyorum." "O benim yardımımın ötesinde."

"Hayır! Lütfen!"

Adamın yüzü kızınkine o kadar yaklaştı ki burnundaki mor lekeleri görebiliyor ve nefesindeki konyak kokusunu alabiliyordu.

"Her Şeye Gücü Yeten Rab Tanrı benim ellerimle şifa veriyor" dedi, "ve günahkârları ruhlarının kurtuluşuna götürmem için bana görüler gönderiyor. Kız kardeşini görüyorum. Yakında bu bedenin tüm sıkıntılarından arınacak."

"Hayır! Yalan söylüyorsun."

"Ama sen." Dilini uzattı ve kızın dudaklarına dokundu. "İçinde büyüyen bir kız var ve bir gün babasını ateşli bir cehennemin çenesinden çekip çıkaracak."

Hayır. Nasıl bilebilir ki? Bu imkansızdı.

"Bir kız mı?" diye nefes aldı.

"Evet." Güldü. Gürültülü ve gürültülü, vahşi saçlarını sallayarak ve ellerini onun yüzünden çekti. "Ve iyi bir yalancı olacak, bu yüzden onu dikkatle izlemeniz gerekecek."

Damarlarında dolaşan kan derisini haşlıyordu. Elleri çocuğun yattığı yere dokundu ve erkek olması için dua etti. Çünkü eğer bir erkekse, Rasputin yanıliyordu. *Bırak yanılmış olsun.* Katya hakkında yanıliyordu. Ayağa fırladı. Bu kadar yalan yeter. Zihniyle ve bedenindeki elleriyle oynadığı oyunlardan bıkmıştı. Altın kesesini aldı ve odadan dışarı çıktı.

KATYA O GECE ÖLDÜ. VALENTINA YUMUŞAK HIŞIRTIYI DUYDU boğazını sıktı ve zayıf bedeninin mücadeleyi bıraktığı o kırık rahatlama anını gördü. Valentina sesini çıkarmadı ama oturmaya devam etti, dizlerini kız kardeşinin yatağına dayadı, Katya'nın küçük elini kendi eliyle sararak üşümesini engelledi.

Annesi başını yastığa koyup sert hıçkırıklarla ağlarken, babası yatağın ucunda dikilip Tanrı'dan böyle bir gazabı hak etmek için ne yaptıklarını sordu. Gün boyunca rahipler gelip giderken, mumlar yakılıp tütsüler yakılırken ve ertesi gece Sonya Katya'nın bedenini tekrar yıkayıp yeni giysiler giydirenken Valentina kız kardeşinin elini tuttu.

Ancak üçüncü gün şafak siyah perdeleri parmakladığında kemik beyazı elini yorganın üzerine koydu ve sessizce odadan çıktı. Odaya bir daha hiç girmedi. Kendi odasına girdi, çekmecenin kilidini açtı ve listesini yırttı.

MÜZİK SERTTİ. JENS'İN KULAKLARINA KÜPE OLAN NOTALAR.

Valentina'nın elleri tuşların üzerinde uçarken akorlar çarpışıyor, kırık kanatlar gibi dalgalanıyor ve düşüyordu. Ses, müzik odasının her köşesini dolduruyor, yükselen kreşendolar ve kalbini kıran şefkatli pasajlarla havayı karıştırıyordu.

Saatlerce orada oturdu. Vücudunun her titreşimini izliyor ve çıkarmadığı çığlıkları dinliyordu. Sanki gelgitli bir müzik dalgası her yanını sarmış, damarlarını, kemiklerini, zihnini doldurmuş, keder ya da acının nefes alabileceği hiçbir yer, hiçbir boşluk, hiçbir hava bırakmamış gibi çalıyordu. Ve oturduğu yerden kalkıp piyanoya doğru yürüdüğünde ve kollarını arkadan ona doladığında, elleri çalamasın diye onu kendine doğru sıkıştırdı. Umutsuz boş hareketlerle çırpınıyorlardı. Bütün

İçinde bir şeyler kopana kadar vücudu sarsıldı. Adamın kollarının arasında döndü ve ona sarıldı.

Otuz yedi

ZAMANIN İÇİNDE BİR DURGUNLUK VARDI. ARKIN DURAKLAMAYI HİSSEDEBİLİYORDU.

Petersburg nefesini tutmuş gibiydi ve tetikte olmaya daha fazla özen gösteriyor, bir yerden bir yere gidiyor, hiçbirinde uzun süre kalmıyor, her zaman köksüz, her zaman gölgesiz kalıyordu. Yine de Ivanov'lardan uzak durmayı bir türlü kendine yediremiyordu. Onu yazın kırlangıçları çektiği gibi çekiyorlardı.

Onları, gelişlerini ve gidişlerini izledi, anne uzun boylu ve dik, ağır siyah otlar içinde, kızı yanında siyahlar içinde ama bir şekilde yas tutmuyordu. Genç Ivanova'nın adımlarında bir uyanıklık, hareketlerinde bir çabukluk, arabanın kapısını çarpışında bir öfke vardı. Gözlerden uzak durdu ama gözleri onu takip etti ve kafasının içinde onun sözlerini tekrar duydu: *Hiç vicdanın yok mu senin?* Anlamıyor muydu? Devrimci, toplumsal düzenle ve onun ahlaki kodlarıyla olan tüm bağlarını koparır çünkü yalnızca bu tür değerlerin dışlanması radikal bir değişim getirebilir. Eski düzen yok *edilmelidir*. O, annesiyle el ele eski toplumsal düzenin bir parçasıydı.

Peki neden onları yok edemedi?

Evin önünden arabalar gelip geçiyordu, taziyelerini ileten dostları ve Katya'nın okul günlerinden olduğunu tahmin ettiği genç kadınlar. Cenazenin kendisi onu iğrendirmişti. Siyah kreplerle süslenmiş uzun bir araba kuyruğu, abanoz tüylü atlar, şehri siyah ipekten ve jet mücevherlerden arındırmış olması gereken matem elbiseleri. Bakan Ivanov'un kızı için fidye ödeyecek parası yoksa, bu gösterişli ihtişam gösterisi için altını nereden bulmuştu? Bankalardan daha fazla kredi mi? Çalışan kadın ve erkeklere yaşamaları için izbe evler verilirken, zenginlere içinde ölmeleri için saraylar verildi. Kilisenin dışında yere tükürdü. Hepsine ölüm.

Yine de ayakları geri gitmiyordu. Kazan Katedrali'nin gölgesinde bir duvara yaslanırken, Ivanov'larla yollarının kesişmiş olmasına lanet etti. Katedralin devasa kapılarından ilk önce babası çıktı ama Arkın ona çok az ilgi gösterdi. Ivanov öyle bir adamdı ki

diğerlerine bir uyarı olarak devrimcilerin elektrik direklerine asılması çağrısında bulundu. Hesap günü gelecekti.

Yanında karısı duruyordu, başı öne eğikti, ağır bir peçe onu gözlerden saklıyordu. Yüzündeki örtüyü yırtmak, gözlerinin içine bakmak istiyordu. Aklında neler yattığını görmek için. Sanki çaba sarf ediyormuş gibi yavaşça hareket etti ama arkasındaki kızı ne başını eğdi ne de bakışlarını indirdi. Sonbahar güneşinin ışığına çıktığı anda, izlemek için katedralin dışında toplanmış olan yabancı kalabalığa dikkatle baktı. Gözleri açıkça görmeyi beklediği birini ararcasına bir ileri bir geri gidip geliyordu ve Arkin gölgelerin derinliklerine gömüldü.

Çünkü o kişinin kendisi olduğunu biliyordu.

VALENTINA GELDİĞİNDE ARKIN GİZLİ ODAYA SAKLANDI

Morozov'un kilisesine bir kez daha. Bodrum katındaki bir panelin arkasında küçük, havasız bir yerdi ve merdivenlerin başında rahiple birlikte onun sesini duyduğu anda içinde kayboldu.

"Gördüğün gibi canım, aynen dediğim gibi. O burada değil." Peder Morozov'un sesi nazikti.

Uzun bir sessizlik oldu ve Arkin onun odada dolaşan ayak seslerini duyabiliyordu. Zaman zaman durduklarını ve onun en ufak bir sesi dinlediğini, kendisinden bir iz bulmak için havayı kokladığını hayal etti.

"Burası sigara kokuyor," diye dikkat çekti.

"Buraya gelip sigara içen çoktur, ama Viktor Arkin değil. Beni dinle canım ve söylediklerime inan. Moskova'daydı ve birkaç günlüğüne Petersburg'a döndü, ama şimdi gitti. Nereye gittiğinden emin değilim. Novgorod'dan bahsetmişti, belki de oradadır. Onu aradığınıza dair mesajınızı ilettim. Şimdi huzur içinde git çocuğum ve arkadaşımızı unut."

"Baba," dedi Valentina ve Arkin gülümsedi çünkü bu sesi daha önce de duymuştu, "o adam benim arkadaşım değil. Ona bu ülkede saklanabileceği yeterince gün ya da yeterince kasaba olmadığını söyle, onu bulacağımı söyle, ona ..." Sözleri kesildi ve ani sessizlik bir anda patladı.

duvarlarda. Kelimeler tekrar başladığında sesi değişmişti. "Söyle ona," dedi o kadar yumuşak bir sesle, "yardıma ihtiyacım var."

JENS, BAKAN IVANOV'UN ÇALIŞMASINI BEĞENMEDİ. BU ÖVÜNÇLÜ ve gösterişli. Kupalar, kılıçlar ve mamut Rus savaşlarının yaldızlı çerçeveli tablolarıyla başarısını sergiliyordu ama tıpkı adamın kendisi gibi kenarları yıpranmaya başlamıştı. Etkileyici masada puro yanıklarının izleri vardı, halıda bir mürekkep lekesi vardı ve bir duvarda bir resmin kaldırıldığı yer diğerlerinden daha solgundu. Bir banka tarafından sahiplenildiğine şüphe yoktu. Jens, masanın diğer tarafında oturan Ivanov'un karşısındaki sandalyeye oturmuş, elindeki kalın puroyu sıkıntıyla üflüyordu.

Jens, "Valentina'yı istemediği bir evliliğe zorlayamazsınız," dedi.

"Cevabım hâlâ hayır Friis. Para için evlenmek zorunda; bunu biliyor."

"Ben fakir değilim."

"Cevabım hayır."

Jens öfkesini kontrol etti ve soğukkanlılıkla, "Bakan Davidov ile yakın çalışıyorum. Sanırım onu tanıyorsunuz."

"Evet. Onun bu konuyla ne ilgisi var?" "Bu yılın başlarında karısını kaybetti."

"Biliyorum. Üzücü bir mesele. Ne olmuş yani?"

"Yani Bakan Davidov artık özel hayatıyla ilgilenmiyor. Ancak yaşına rağmen hala hırslı. Geçen ay bir trafik kazasında ölen ağabeyinin geniş mülkleri kendisine miras kaldı."

Ivanov gözlerini kıstı. "Devam et."

"Kariyerini ilerletmek ve kapsamını genişletmek için yatırım yapmanın yollarını arıyor. Sizin kontrol ettiğiniz komitelerden bazılarına başkanlık etmekle ilgilendiğine dair bir fısıltı duydum, belki kulağına bir şeyler söyleyebilirim..." Orada bıraktı.

Ivanov açgözlülüğünü gözlerinden uzak tutamadı. Jens masanın üzerindeki maun puro kutusunu çevirerek açtı, kendisi için bir puro çıkardı ve elini bakana uzattı, o da can simidi gibi tuttu.

Ivanov gülümsedi ve sertçe salladı. "Ailemize hoş geldin Friis. Her zaman Valentina'nın mutluluğunu istedim."

Jens purosunu yaktı. *Evet, diye düşündü, eminim öyledir.*

JENS OFİSİNDE GENÇ KROSKIN İLE ÇALIŞIYORDU.

Tünel patlamasından sonra bacağına bir kısmını kaybetmiş olan araştırmacı. Telefon çaldığında masasının üzerindeki bir dizi planın üzerine eğilmiş, tünellerin son genişletme çalışmalarını tartışıyorlardı. Jens sözünün kesilmesine sinirlenerek homurdandı, duvara doğru yürüdü ve kulaklığı kaldırdı.

"Friis burada."

"Friis, seni kurnaz piç!"

Arayan Davidov'du. "Ne istiyorsunuz Sayın Bakan?"

"Sizi tebrik etmek için."

"Ne üzerine?"

"Nişanınızla ilgili bir şey var. Ivanov'un kendisinden duydum. İkinci olarak da onunla yaptığım anlaşmayı ayarladığım için. Açgözlü herifin tekidir, bu yüzden bana bir servete mal oldu, ama tadını çıkaracağım ..."

Jens dinlemeyi bıraktı. Valentina ofisinin kapısında duruyordu. "Affedersiniz Sayın Bakan, gitmem gerekiyor. Aradığınız için teşekkür ederim." Telefonu kapattı.

Kroskin gözlerini Valentina'ya dikmişti. Genç adam kızarak, "Bayan Ivanova," dedi, "sizi gördüğüme çok sevindim. Tüneldeki... yardımlarınız için size hep teşekkür etmek istemişim."

Başını salladı ama gözleri Jens'in üzerindeydi.

Kroskin koltuk değneğini aldı ve kapıya doğru topallayarak yürüdü. Onun geçmesine izin verdi, sonra ofise girdi ve kapıyı arkasından kapattı.

"Jens," dedi ve giydiği siyah palto ve şapkaya rağmen donuk odayı aydınlattı. "Bunu nasıl yapabileceğimizi biliyorum."

FABRİKALAR DÖKÜLENE KADAR, KARANLIK BASANA KADAR BEKLEDİLER

mesaileri bitiyor ve dükkanlar günün sonunda kapılarını kilitliyordu. Valentina, Jens'in yanında, omzunda onun sağlamlığını hissederek şehirde dolaşmayı seviyordu. O ortadan kaybolmayacaktı. Katya gibi değil. Arkin gibi değil. Jens sonsuza dek hayatının bir parçası olacaktı.

Sokak hiç değişmemişti; çatlak panelli kapı hâlâ onarılmamıştı. Jens yüksek sesle vurdu ve kapı kapalı kalınca, panel gevşeyene kadar daha sert vurdu. Ancak o zaman bir adam kapıyı kafasının genişliğinden daha fazla çekmeden açtı ve loş ışıkta bunun hızlı meraklı gözleri olan genç bir adamın yüzü olduğunu görebildiler.

"Evet?"

"Ivan ve Varenka Sidorov'u görmeye geldik," dedi Jens bir ayağını boşluğa kaydırırken.

"Gittiler."

"Hayır," diye ısrar etti Valentina. *Hayır. Ortadan kaybolmadı.* "Sanırım yanılıyorsunuz." "Hata yok."

Jens elini cebinden çıkardı ve parmaklarının arasında beş rublelik bir banknot duruyordu. "Kendimiz görebilir miyiz?"

Not adamın ceketinin içinde kayboldu. "Elbette," diye gülümsedi adam, eğlenerek. Kolay para. Geri çekildi ve soldaki kapının açık durduğunu, içeride bir gaz lambasının yandığını, şarkı söyleyen bir kadının sesinin koridora sızdığını gördüler.

"İyice bakın," diye teklif etti genç adam.

Valentina odaya girdi. Hâlâ rutubetli ve küçüktü, hâlâ tavanı çatlak ve duvarları küflüydü ama değişmişti. Mobilyalar ucuz ve yıpranmıştı ama zengin renklerdeki malzemelerin dağılması mekâna daha önce sahip olmadığı bir hayat vermişti. Altınlar ve amberler, eflatun ve kırmızılar, rengârenk örtüler sandalyelerin, masanın ve yatağın üzerine serilmişti. Valentina bakakaldı. Odanın ortasında, uzun siyah saçlı ve çingene gözlü genç bir kadın, Rus bozkırlarının vahşi doğasına ait eski bir halk şarkısını usulca söylerken sallanıyordu.

Valentina aniden döndü ve dışarı çıktı.

JENS ONU BİR BODRUM KATINA GÖTÜRDÜ. AYAKLARI HER BİRİ İÇİN

karanlıkta adım attı. Yağmur yağmaya başlamıştı ve buradaki hava gözleri yakan fabrika atığı kokuyordu ama Valentina önündeki kararmış eve odaklandı ve kendini Arkin'in burada olabileceği umuduna bıraktı. Yanında Jens sessizce duruyordu. Varenka'nın eski evinden ayrıldıklarından beri, "Yardımcı olabilecek başka birini tanıyorum," demekten başka bir şey söylememişti. Bir kolunu Jens'in koluna dolamış ve elinin düz kısmını Jens'in ceketinin altına sokarak yürürken göğsünü hafifçe okşamaya başlamıştı. Adam geri çekilmiş gibiydi.

Bodrumun kapısı açıldı. Beklediği gibi değildi. Büyük bir oda yataklarla, cesetlerle ve aç bir çocuğun feryatlarıyla doluydu; kısa boylu, çömelmiş, dövüş yaraları olan bir köpek bacağına kokluyor, sanki tadına bakıp bakmamayı düşünüyordu. Jens bir kolunu ona doladı, onu yakınında tuttu, köpeği tekmeleyerek uzaklaştırdı ve omzunda altın sarısı bir bebek taşıyan zayıf bir kadına yaklaştı.

"Buraya daha önce de gelmişim," dedi ona. "Hatırladın mı?"

"Tabii ki seni hatırlıyorum." Gülümsedi ve gözlerini ilgiyle onun üzerinde gezdirdi. Ama Valentina'nın gözlerini alamadığı şey bebektir. Başındaki ipek buklelere dokunmak, yumuşaklıklarını hissetmek istiyordu. Tıpkı Katya'nınki gibi.

"Larisa Sergeyeva burada mı?" Jens bakışlarıyla odanın gölgelerini tarayarak sordu.

Kadın güldü ve ona gözlerini devirdi. "Gitti, o gitti." "Nereye gitti?"

"Nereden bilebilirim ki? Birkaç gün önce sabahın çok erken saatlerinde bir adam geldi ve bir saat boyunca başları birbirine yakın, konuşup tartıştılar. Ama sonunda hepsi gülümsedi. Kadın çantasını aldı, bebeği sırtına bağladı ve o zamandan beri onu görmedik."

"Bir erkek mi?" Valentina sordu. "Neye benziyordu?"

"Uzun, sanırım." Jens'e tekrar gülümsedi. "Ama senin kadar uzun değil. Kahverengi saçlı, eski giysili ama temiz."

"Ne istediğini bilen bir yüz mü?"

"Evet, bu doğru," diye başını salladı kadın. "Bu o."

"*Chyort!*" Valentina yemin etti. "Önümüzde gidiyor."

Jens onu dışarı çıkardı ve kolunu boynuna dolayarak sıcak ve samimi bir şekilde sokağa çıkardı. "Başka yerler de var," dedi ona.

ARKIN HERHANGİ BİR ZAMANDA

ve boğazına bir bıçak dayayıp bu takibi durdurmak istedi. Ama yapmadı. Yapamayacağını biliyordu. Annesinin narin beyaz boğazına bıçak dayayamayacağından daha fazla. Zayıflığı yüzünden kendinden nefret ediyordu. Onlar onun düşmanıydı; onlar zalimdi.

Mühendis de onun düşmanıydı, hem de çok daha tehlikeli bir düşman. Eğer Arkin Valentina Ivanova'yı öldürürse, mühendisi de öldürmek zorunda kalacaktı çünkü bunu yapmazsa bir gün Friis onu bulacaktı. Buna hiç şüphe yoktu. Ve o gün onun son günü olacaktı.

Bu yüzden şimdilik kızın yaşamasına izin verdi.

ARKIN OTELİN UZUN KORİDORU BOYUNCA YÜRÜDÜ

aldığı risk. Elizaveta'nın burada, Hotel de Russie'de olacağını bir an bile düşünmemişti. Bunun yerine Okhrana ajanları onu odada bekliyor olabilirdi ama yine de geri dönmedi. Kapının dışında sessizce durdu ve uzun süre dinledi ama ses yoktu. Bu hiçbir şey ifade etmiyordu. Kapı koluna dokunduğunda kapı açıldı ve odaya girdi.

Elizaveta Ivanova yatağın kenarında oturmuş, simsiyah giysiler içinde, parlak siyah tüylerden oluşan şapkasının altında bir peçe taşıyordu. Yüzünde kasvetli bir sefalet ifadesi vardı ve büyük bir silah dizlerinin üzerinde bir fino köpeği gibi yayılıyordu. Eldivenli bir el onu okşuyordu. Onu görünce silahı eline aldı. Bir an hiç konuşmadan birbirlerine baktılar.

"*Dobriy vecher,*" dedi sonunda. "İyi akşamlar, Elizaveta."

Ayağa kalktı ve silahı iki eliyle sabitledi. Söz yok.

Ona dokunabilecek kadar yaklaşıp kadar ilerledi ama ellerini ondan uzak tuttu. "Katya'nın ölmesini istememiştım," dedi sessizce.

Başını iki yana salladı, sanki boynuna çok ağır geliyormuş gibi yavaş ve garip bir hareketi bu. "Valentina öyle demiyor."

Ona doğru bir adım attı, böylece silahın namlusu göğsüne saplandı. Kalbinin atışını hissedebiliyordu. "Seni daha mutlu edecekse tetiği çek."

Peçenin arkasından gözlerini kapattı. Nefesini tuttu ve ona kadar saydı, ama onu hayattan koparacak bir acı patlaması olmadı. Yorum yapmadan silahı kadının elinden aldı ve saten yorganın üzerine fırlattı, ardından şapka iğnesini nazikçe çıkardı ve şapkanın yere düşmesine izin verdi. Kolları kadının titreyen bedenini sardı ve yanağını saçlarına yasladı, kadının nefesi sıcak ve hızlı bir şekilde boynuna değiyordu. On dakika boyunca birbirlerine kenetlenmiş bir şekilde durdular, kadının sert bedeni yavaşça adamının içinde eridi.

"Senden nasıl nefret etmem?" diye fısıldadı. "Nasıl bu kadar kötü bir anne olabilirim?"

"Keşke" dedi, "seninle farklı bir zamanda ve farklı bir yerde tanışmış olsaydık."

"Sadece bu zaman var. Sadece bu yer var."

Saçlarını öptü, tanıdık kokusunu içine çekti, inci bir tutamağı çözdü ve altın bir tutamın omzuna düşmesini izledi.

"Bugün geleceğimi nereden biliyordun?" diye sordu.

"Bilmiyordum."

Kelimeler zihninde dönüp duruyordu. Onu her gün, kucağında bir silahla otel yatağının kenarında oturan yalnız bir figür olarak hayal etti. Kalbinde öfke. Onu bekliyordu. Bu çok fazlaydı. Gözyaşları onun saçlarına düştü.

VALENTINA ONU AVLADI, O VE JENS BIRLIKTE, HAFTA

bir hafta sonra. Tazıların bir tilkiyi ininden inine avladığı gibi. Bir yerden bir yere geçerken, barlara, gecekondulara, kiliselere ve toplantı salonlarına girerken güvenli bir köşeyi diğerine bırakırken, nefretinin onu takip ettiğini hissetmesini istiyordu. Her zaman ellerinde rublelerle.

İki kez o kadar yaklaştılar ki, soludukları havadan kokusunu alabildi, ama her seferinde bir pencereden ya da bir çatıdan kayboldu. Gündüzleri yine St. Isabella Hastanesi'nde çalışıyordu ama geceleri Jens'le birlikte arka sokaklarda dolaşıyorlardı. Annesi nereye gittiğini sorduğunda ona karşı dürüsttü. "Viktor Arkin'i arıyorum."

"Bunu polis hallediyor. Sizin bunu yapmanıza gerek yok."

"Başarısız oldular anne. Başarısız olmaya niyetim yok."

Ama annesi evden çıkmasını yasaklamak yerine ona ciddiyetle baktı ve uyardı: "Dikkatli ol Valentina. Göze göz, sana adalet gibi görünebilir ama onun acımasız bir zekası var ve çabuk öfkeleniyor."

"Bunu sana söyleten ne anne?"

Annesinin yanakları kızardı. "O bir devrimci, değil mi? Hepsi kalplerini yiyip bitiren bir öfke içinde."

"Onun aklından geçenleri biliyorum anne. Benim için korkma."

"JENS, NE OLDU?"

Ters giden bir şeyler vardı. Valentina bunu odada hissedebiliyordu, nabzını hızlandıran bir huzursuzluk. Jens evinin penceresinde durmuş, trafiğe ve soğuk sonbahar rüzgârından kaçmak için acele eden insanlara bakıyordu. Arkasında, uzun bir masanın üzerinde, beyaz kemirgenin tırmanması için kuleleri ve minik ayaklarının üzerinde dengede durması için köprüleri olan özenle hazırlanmış ahşap bir fare sarayı duruyordu. Şu anda hayvan

çarkının içinde çalışıyordu ve garip bir şekilde rahatlatıcı olan sabit bir vınlama sesi çıkarıyordu.

"Yakında kar yağacak," diye mırıldandı Jens. "Soğuk, işçileri yeniden grev eylemine teşvik edecek. Dükkanlarda ekmek yok."

Valentina onun arkasında durdu ve yanağını sırtına yasladı. "Ne oldu?" diye tekrar sordu.

"Valentina, onu yakalayamazsın."

"Arkin?"

"Böyle değil. O her zaman bir adım öndedir."

"Şu anda ondan bahsetmeyelim." Ellerini adamın çıplak yanlarında gezdirdi ve vücudunu onunkine yasladı, sert kaslar kaburgalarına dayanmıştı. Gözlerini kapattı ve yanağını adamın omurgasına öyle bir bastırdı ki canı acıdı. "Jens." Koyu yeşil gözlerine gülümseyebilmek için onu kendine doğru çevirdi. "Haklısın. Yeni bir şeyler düşünmeliyiz."

ARKIN MEKTUBU KILISEDEKİ RAHIPTEN ALDI.

ve bir an için bunu gönderecek kimseyi düşünemedi. Bu bir kuraldı: hiçbir şeyi yazıya dökmek. Bu seni öldürtebilir.

"Peder Morozov nerede?" diye sordu kubbeli kafası ve küçük tel gözlükleri olan bir adam olan rahibe.

"O kendi köyünde. Burada onun hakkında sorular soran polisler var." Başını endişeyle salladı.

"Yani gözden uzak mı duruyor?"

"Da. Evet."

"O bizim için önemli."

İşte o zaman rahip ona mektubu uzattı.

"Kim getirdi?" Arkın sordu. Zarfın ön yüzünde büyük ve zarif harflerle adı yazılıydı.

"Genç bir kadın."

Yırtarak açtı.

Hayattan çok şey bekliyorsun, Viktor Arkin. Uzak duracağımı düşünüyorsan benden de çok şey bekliyorsun. O yüzden açık konuşalım, yüz yüze görüşelim, sadece sen ve ben, başka kimse yok. Söylenecek ne varsa söyleyelim. Sen bana zalim diyebilirsin, ben de sana katil diyebilirim. Yarın benimle St. Isabella Hastanesi'nin arka tarafındaki avluda buluş. Saat üçte. Sonra ne olacak? O zaman sana küçük kişisel trajedilerimizin Rusya'yı kasıp kavuran fırtınada her şey demek olduğunu ve senin çocuğunu taşıdığımı söyleyebilirim.

Arkin'in eli titredi, öyle ki kelimeler gözlerinin önünde bulanıklaştı.

İYİ BİR SEÇİM YAPMIŞTI. AVLUDA KARMAKARIŞIK

Güneş ışığı, ne özel ne de halka açık. Arkin şafak şehrin üzerinde sökerken burayı incelemişti ve kadının buluşma yeri olarak neden burayı seçtiğini anlayabiliyordu. İyi bir tuzak değildi. Çok fazla kaçış yolu vardı. Girişte ambulanslar ve dağıtım kamyonları için açık duran devasa metal kapıların yanı sıra, hastaneye açılan iki kapı, arka duvarda bir yan sokağa açılan başka bir kapı ve bir tür mahzene inen metal bir kapak vardı.

İkisi de daha rahat nefes alacaktı. Ona güvenmek istedi.

Birkaç saat boyunca avluyu gözlemledi. Zamanın çoğunda boştu ama düzensiz aralıklarla hareketleniyordu, böylece toplantıları her an kesintiye uğrayabilirdi. Bu onu daha güvenli yapıyordu. Bir duvar boyunca uzanan birkaç tuğla kulübe onu endişelendirmişti ama kilitlerini kolayca açmış ve içinde gazyağı stokları ile lazımlık ve sterilizatör gibi ekipmanların bulunduğu kasalardan başka bir şey bulamamıştı. Avlunun hangi kısımlarının hastanenin arka tarafını gördüğünü, hangi kısımlarının görmediğini anladı. Güneş yükselirken kulübelere birinin arkasındaki gölgeli bir köşede sigara içti ve görünmez olduğunu biliyordu.

Evet, Valentina Ivanova, iyi seçim yapmışsın.

VALENTINA MEŞGULDÜ. KOĞUŞ ÇILEDEN ÇIKMIŞTI. koğuşta yangın Yelkencilerin atölyesi, çoğunluğu kadınlardan oluşan yanık kurbanlarının akınına uğradı. Zaman çok hızlı akıyordu. Ne zaman saate baksa, akrep ve yelkovan beklenmedik büyük sıçramalarla ileri atlıyordu. Saat bir. Hasarlı bir uzvu hipoklorit solüsyonuyla yıkadı ve dehidrasyon geçiren bir adamın salyangoz hızıyla bir bardak çay içmesine yardım etti. Saat iki.

Ağzı kurumuştı. O gelecek miydi?

Mektubu tekrar düşündü. Mektubu Jens'e göstermemeye dikkat etmiş, sadece Arkin'den yüz yüze bir görüşme talep etmek için yazdığını söylemişti. Çocukla ilgili son satırdan hiç bahsetmemişti. Arkin buna inanacak mıydı? Nerede olduğu ve oğlunun onu neden buraya getirdiği konusunda kafası karışık olan bir kadınla sessizce oturdu.

İki elli bir.

Ellerini yıkadı, hemşire pelerinini giydi. İki elli altı. Koridorlardan hastanenin arka tarafına doğru uzun bir yürüyüşe başladı. Çift kapıyı iterek açtı ve güneş ışığına çıktı, kasvetli iç mekândan sonra o kadar parlaktı ki gözlerini kapatmak zorunda kaldı.

İşte oradaydı. Viktor Arkin duvarlardan birine yaslanmıştı, hatırladığından daha uzun boylu, fark edilir derecede zayıftı. Alnı ve elmacık kemikleri derisinin arasından çıkıyordu. Gözleri elinde gevşekçe tuttuğu silaha takıldı ve ilk kez onun kendisini öldürebileceği düşüncesini aklına getirdi. Hayır, eğer onu çocuğunu taşıdığına inandırabilirse öldürmezdi. Kulübelerden birinin yanındaki parlak ışıklı alana doğru yürüdü ama Arkin kıpırdamadı. Tam bir dakika geçti ve her saniyenin tıkırtısını kafasının içinde duyabiliyordu, ama tam onun daha fazla yaklaşmayacağını düşündüğü anda, bir kedi gibi ayak parmaklarının ucuna kalkarak yaklaştı. Ondan beş adım ötede durdu ve Arkin karanlığın içinden çıkarken onun gözlerinin düzeldiğini gördü.

"Bana sorun çıkardın," dedi. "Buna sevindim."

"Nerede o?" "Kim?"

"Mühendisiniz."

"Burada olduğumu bilmiyor."

Adam kibarca gülümsedi ama kadının, adamın ona inanıp inanmadığına dair hiçbir fikri yoktu. Omuz silkti ve silahını yanına indirerek onu dikkatle izledi. "Bu doğru olabilir. *İzba*'da ne kadar küçük bir fahişe olduğunu bilmesini isteyeceğini sanmıyorum."

Cevap vermedi.

"Peki ne istiyorsunuz?" diye sordu, aniden kaba ve iş bilir bir tavırla.

"Adamların nerede? Eminim buralarda bir yerde saklanıyorlar.

Bütün ordu kulübelerin içinde ve mahzende."

Gülümsedi ama bu sefer kibar değildi. "Burada benden başka kimse yok. Bunu düşünmediğimi sanma. Seni tekrar esir alabilir ve dokuz ay boyunca kilit altında tutabilirdim, sonra çocuğu alıp boğazını kesebilirdim."

Böyle bir eylemi ciddi ciddi düşünmüştü; sesinde bunu duyabiliyordu ve bu düşünce bacaklarının titremesine neden oldu. "Dokuz ay dolmadan çok önce boğazına bir çatal saplamış olurdum."

Güldü, gerçekten eğlenmişti. "Yapacağına inanıyorum. Eğer çocuk mühendisinizin değil de gerçekten benimse, onun yerine benimle evlenmeyi, hatta doğduktan sonra çocuğu bana vermeyi düşündünüz mü?"

"Hayır."

"Ben de öyle düşünmüştüm. Peki ne istiyorsun? Burada yüz yüzeyiz. Beni öldürmeye mi niyetlisin?"

"Bunu düşünmediğimi sanmayın."

Nasıl gülebiliyordu? Nasıl gülebiliyordu? Bu adam Katya'ya yaptıklarından sonra nasıl olur da saçını başını yolmaz ve giysilerini lime lime etmezdi?

Pelerininin altını görebilmesi için pelerininini açtı. "Bakın, silahsızım." "Bu beni daha da geriyor." Bakışları avluda gezindi. "I gelmemeliydim."

"Bilmeni isterim ki Arkın, uyandığım her gün acı çekiyorum. Hayatımın geri kalanında kız kardeşimi özleyeceğim. Annem ve babam acı çekiyor. Sen ve Bolşevik *davan* ailemi sakat bıraktınız."

Konuşurken onu gözlemliyordu. Yüzünü karartan bir şey gördü. -üzüntü ya da memnuniyet olabilirdi- ve ağzının etrafındaki deriyi çekiştirdi. Pelerininin düğmelerini boynundan çözdü ve omuzlarından düşmesine izin verdi. Bu Jens'e verilen bir işaretti ve Arkın bu tür şeylere alışkın olduğu için bunu fark edememişti. Hemen hastaneyi taradı

Ama onlar gölgedeyken güneş ışığında olan oydu ve hiçbir şey göremiyordu. Koşmaya başladı. Neyin geldiğini biliyordu.

Tek bir el silah sesi duyuldu, Valentina'nın kulaklarında kırbaç şaklaması gibi bir ses. Arkin'in sağ bacağı altında ezilerek onu kaldırım taşlarına fırlattı, ama yere düştüğünde bile kendini kulübenin gölgesine doğru sürüklüyordu. Valentina ikinci kattaki pencere sırasına, Jens'in dün gecedен beri saklandığı savak odasına ait olana baktı.

"Teşekkür ederim, Jens. Spasibo," diye fısıldadı.

Arkin mendilini kan akan dizine dolamıştı, kemik parçaları tüyler ürpertici parçalar halinde pantolonuna sıçramıştı. Valentina onun başında durmuş, acıdan iki büklüm olmuş yüzüne bakıyordu.

"Artık acı hissedeceksin," dedi sertçe. "Hayatının geri kalanı boyunca her gün acı çekeceksin. Ölüm senin için çok kolay olurdu. Katya'nın çektiği gibi acı çekmeni istiyorum. O ayağını yere her bastığında benden nefret etmeni istiyorum, tıpkı kız kardeşimle konuşamadığım her gün senden nefret edeceğim gibi."

Başını kaldırıp ona baktı, gözleri öfke dolu kara deliklerdi. "Bir gün mühendisin bunun bedelini ödeyecek."

Adamın saçlarını avucunun içine aldı ve başını geriye doğru çekti. "Eğer ona bir daha dokunursan, yemin ederim çocuğu yok ederim." Gözleri kilitlendi ve onun kendisine inandığını biliyordu. Onu serbest bıraktı ve elini eteğine sildi. "Gidip senin için bir sedye isteyeceğim," dedi ve hastaneye doğru yürüdü. İki hastabakıcıyla birlikte dışarı çıktığında Viktor Arkin ölmüştü. Kaldırım taşlarında sadece kanı kalmıştı.

Otuz sekiz

JENS O GÜNDEN SONRA VALENTINA'DA BİR DEĞİŞİKLİK GÖRDÜ.

Avlu. Bazı gölgeler gözlerini terk etti ve uzuvları kız kardeşinin ölümünden beri kaybettikleri akıcı zarafeti yeniden kazandı. Olanlar hakkında konuşmadılar. İkisi de Arkın'ın adını anmak istemiyordu. Bunu yapmak onu geri davet etmek olurdu. Ama sevişmelerinde yeni bir şefkat ve müziğinde, ayrı olduklarında onun için acı çekmesine neden olan daha derin bir tutku vardı.

Onun haberi olmadan Arkın'ı aramaya devam etti. Petersburg'un kenar mahallelerini bir kez daha taradı ama ondan hiçbir iz, bir fısıltı bile bulamadı. Adam şehri terk etmişti, Jens bundan emindi. Hatta Liev Popkov'u arka sokaklardaki barlarda içki içmeye bile göndermişti ama hâlâ bir haber yoktu. *Neechevo*. Hiçbir şey yok. Eğer dünyada adalet olsaydı, bacağındaki kangren yüzünden ölmüş ve gömülmüş olurdu ama bunu ummak çok fazlaydı. Jens doğal adalete inanmazdı. Kendi adaletini kendin sağlamalıydın.

Katya için Ivanov ailesinde tutulan resmi yas dönemi sona ermemiş olsa da, Jens Valentina'nın ailesiyle düğün hakkında özel olarak konuştu ve tören belli bir hızla ayarlandı. Jens Rus düğünlerine uygun bir adam değildi. Düğünler onun zevkine göre çok uzun ve çok ciddiydi, ritüeller çok titizdi. Ama evlendiği gün, Valentina'nın uzun beyaz elbisesi içinde, elinde yanan mumu, başının arkasında toplanmış siyah saçları, beyaz bir duvağın altında, teninin kremi dokusuyla kıyaslanamayacak incilerle kümelenmiş görüntüsü onu büyülemişti.

Epitrachelion cübbesi içindeki rahip geleneksel ayini icra ederken, birleştirdiği ellerini etolüyle bağlarken ve onları *analog* kürsünün etrafında üç kez döndürerek İncil Kitabı'nı okurken, kızın gözleri ona öyle bir meydan okuma ve arzuyla parladı ki, hemen orada onu kollarının arasına almayı düşündü. Onu bir dakika daha paylaşmaya dayanamadı. Altın düğün taçları başlarının üzerinde tutulduğunda ve en güzel cübbelerini giymiş rahip *ektenia*'yı okuduğunda, kızın bakışlarının sanki başka birini bekliyormuş gibi kilisenin kapısına doğru kendi iradesi dışında nasıl hareket ettiğini gördü.

içeri kay. Yüksek alnında küçük bir endişe kırılgılığı, yüzüklerini değiştirdiklerinde elinin gergin bir dokunuşu. Peçesinin parıltısının ardındaki korkunun en zayıf şeridi.

Jens o gün hastane avlusunda tüfeğinin namlusunu kaldırıp Arkın'ın göğsünde tacı büyüklüğünde bir delik açmadığı için kendine ilk kez lanet etmiyordu. Aynı şekilde. Kurşuna karşılık kurşun. Ama devrimci o gün vücut zırhı giymişti; Jens gömleğinin altında zırhın büyük kısmını açıkça görmüştü ve bu yüzden bu kadar cesur davranabiliyordu. O piç kurusu şimdi hangi ine kaçmış olursa olsun, dizinin iyileşmesi uzun zaman alacaktı. Arkin St. Petersburg'a aceleyle dönmeyecekti.

Tören ve gösterişli kutlamalar nihayet sona erdiğinde, Jens Valentina'yı alıp süslü bir arabaya bindirerek hızla yeni evlerine götürdü. Ev, Dr. Fedorin'in evinin yakınındaki sakin bir caddede idi.

Jens, "Bebek doğduğunda kapımızın önünde bir doktor olması faydalı olacak," diye belirtmişti ama kadın ona gülmüş, onu endişeli bir ayı olarak nitelendirmiş ve bir dişi kedinin yavrularını doğurması gibi zahmetsizce çocuk doğuracağına söz vermişti. Onun için özenle bir ev seçmişti. Yüzeyi çelik gibi sağlam görünen nehir manzarası, oturup sessiz kalması gereken zamanlar içindi ve tavanların yüksekliği müziği için mükemmel bir oda oluşturacaktı. Soluk cilalı zeminler Jens'e Danimarka'nın sık çam ormanlarını hatırlatıyordu ve ateşin önüne sermek için ren geyiği halısını getirmişti. Onu iyi bir şekilde kullanmaya niyetliydi.

Kadın ona gülümseyerek bakarken ve her bir cazibeli kolunu ve her bir ince bacağı soyulması için uzatırken, düğün kıyafetlerini vücudundan soymaktan zevk alıyordu. Çırılçıplak kaldığında ve saçları çıplak sırtına satenden bir yelpaze gibi yayıldığında, onu salondaki yeni Erard kuyruklu piyanosuna götürdü ve onun için çaldı. Sadece onun için. Chopin'in Mi Bemol Noktürn'ünün nağmeli notaları.

Elleri tuşların üzerinde kayarken, gözleri omurgasının her bir narin çentiğini izledi. Kadının her çizgisi pürüzsüz ve esnekti; kalçalarının piyano taburesi üzerindeki kıvrımı, omzunun açısı, dirseğinin ucu. Ve kalçalarının üzerindeki, göbeği büyüdükçe yavaşça dolan zarif çukur.

Bu kadın, karısı, çocuklarını taşıyordu. Göğsündeki ciğerler ve damarlarındaki kan kadar önemli bir parçasıydı. Ona doğru ilerledi ve başının sıcak tepesini öptü, sonra sırtındaki her bir kaburgayı ve

omurgasının dibindeki kemik. Elleri sürekli oynamaya devam ediyordu ama onun zevkle iç çektiğini duydu ve kolları onu sardığında, içindeki çocuğu kucakladığında, sanki oraya aitmiş gibi ağırlığının ona yaslanmasına izin verdi.

"Sizi seviyorum Madam Friis," diye fısıldadı kulağına ve onu tabureden kaldırıp kollarına aldı. "Yatma zamanı."

Kollarını onun boynuna doladı, gözleri parlıyordu ve ona gülüyordu, çıplak ayaklarını sallıyordu, parmakları onun saçlarında sıkıydı.

"Sonsuza kadar birlikteyiz," diye söz verdi.

MUMLAR HALA YATAK ODASININ ETRAFINDA YANIYORDU.
Onların yumuşak

Titreşen ışık Valentina'nın düşüncelerini yatıştırdı ve Jens'in tenini çarşafın üzerinde altın rengine çevirdi. Bir elini Jens'in başının üzerinde, karnının kıvrımına yakın bir yerde tuttu ve memnuniyetle gülümsedi. İkisi de uyuyordu - biri yanında, diğeri içinde - ve zihninin onları bekleyen geleceğe uzanmasına izin verdi. Zihnini Jens için yeni mühendislik projeleri ve kendisi için St.

Artık St. Isabella Hastanesi olmayacaktı, şimdi değil, Katya'nın bakımı olmadan değil. Tek tek üstünü çizeceği bir liste olmayacaktı. Artık farklı amaçları vardı. Onun yerine konserleri, parkta yürüyüşleri, kendi elinin içine sıkıştırılmış küçük bir eli ve sürekli yeniden tasarlanan ve genişletilen dünyanın en büyük fare sarayını hayal ediyordu. Her zaman kahkaha sesleri. Her zaman geceleri Jens'in bedeninin onunkinin yanındaki sıcaklığını ve bakışlarını kitabından ya da kâğıtlarından kaldırıp onu gördüğünde gözlerindeki o bakışı. O an. Sanki tek bir deri altında bağılymışlar gibi.

Onun saçlarını okşadı. Sorunlar olacaktı; elbette olacaktı. Petersburg'daki sosyal düzen istikrarsızdı, ama babası gibi adamların bunu kontrol altına alacağına, Yüzbaşı Çernov gibi adamların grevcilere karşı hattı koruyacağına inanıyordu. Ama her şeyden önce Jens gibi adamların işçiler için daha iyi bir dünya inşa edeceğine inanıyordu. Arkin ve onun vahşi devrimi asla başarılı olamayacaktı; sadece yok olup gidecekti.

hiçbir şey yapmadı, pankartları ve sloganları gümüşü sürüler halinde şehrin üzerinde süzülen martıların gagalamasına bıraktı.

Elini karnına dayadı ve içinde bir yığın ince bukleli narin bir başın yaşadığını hayal etti. Bir anne olmak. Bu düşünce nefesini kesti. Ama kanında sıcak ve gerçek bir his uyandırdı, garip bir şekilde artık kendinden daha büyük olduğunu hissetti. Sadece fiziksel olarak değil, sevgisiyle de. Kendi annesini düşünerek gülümsedi.

Elizaveta Ivanova son zamanlarda eski bir okul arkadaşının yanında kalmak için trenle Moskova'ya gitmeye başlamıştı. Bazen sadece bir ya da iki gün, bazen de daha uzun süre. Kızının öldüğü şehirden kaçmaya ihtiyacı olduğunu söylüyordu ve kesinlikle her zaman alnındaki gerginlik çizgileri ve gözlerindeki donuk hüznün olmadan geri dönüyordu. Babası annesinin yokluğunu pek fark etmiyor gibiydi, Bakan Davidov'la yaptığı anlaşmalarla o kadar meşguldü ki, ama Valentina'yı düğününde sıcak bir şekilde kucaklamış ve onu kutsayarak yanağından öpmüştü. Bu jest onun için çok anlamlıydı. Sadece kız kardeşi onun sevincini paylaşmak için orada değildi.

Valentina yan döndü ve Jens'in uyuyan bedenine sarıldı, bacaklarını onunkilere doladı ve teninin kokusunu içine çekti. "Kocam," diye mırıldandı.

Katya onun adına mutlu olurdu.

RASPUTIN HAKLIYDI. VALENTINA ŞİMDİ KABUL EDEBİLİRDİ ve Gülmek. Kendi kendine bunun bir tesadüf olduğunu, başka bir şey olmadığını söyledi. Normalden daha ılıman geçen bir kışın ve fabrikalarda nispeten huzurlu geçen bir baharın ardından bir kız çocuğu dünyaya getirdi. Sıradan bir kız değil. Burnundan soluyan ve parmaklarını kavrayan küçük bebeği kucağına aldığı anda, onun şimdiye kadar yaratılmış en mükemmel varlık olduğunu biliyordu. Nasıl olmasın ki? Babasına bakın.

Valentina gülümsemeden duramıyordu. Ya da ağlamayı. Her bir göz kapağına, her bir buruşuk kulağa dokundu. Dolgun küçük dudaklara ve kalp şeklindeki minik çeneye baktı. Jens'in Dr. Fedorin'in yatak odasının kapısını açmasını beklemeyip hevesli adımlarla içeri girmesine bayılıyordu.

onu ve çocuğu gördü. Kendini ne kadar hazırlamış olursa olsun, bunun böyle olacağını bilmediğini görebiliyordu. Sanki içinde bir deprem olmuştu. Ve sonra yüzündeki sırıtış, yanaklarını çatlatacağını düşündüğü kadar genişti. En nazik hareketlerle yatağın üzerine oturdu.

"Valentina, sen-"

"Yaralıyım ve hırpalanmış durumdayım," diye araya girdi, "kedi yavrularını dökmeye hiç benzemiyor." Kızını ona doğru uzattı ve kolları küçük paketi sahiplenici bir kucaklamayla sardı.

Uzun bir süre onu kucağında tuttu, başı öne eğik, kızına, başında hâlâ nemli duran alev rengi buklelerine baktı. Ancak minik ağzı sessiz bir esnemeyle açıldığında güldü ve başını kaldırıp Valentina'ya baktı. Gözlerindeki sevgi çırılçıplaktı ve sanki bu dünyanın dışına çıkmışlardı.

"Fark etmemiştim," dedi şefkatle, "daha önce hayatımın nasıl da eksik olduğunu. İçinde bu çocuk olmadan." Sesi titriyordu. "O çok güzel."

Valentina gülümsedi. "Ona Lydia diyelim."

Otuz dokuz

ST. PETERSBURG, RUSYA ŞUBAT 1917

ARABAYI DURDUR!"

Valentina, Aziz Isaac Meydanı'ndaki trafik sıkışıklığında arabayı yönlendirirken Jens'e bu sözleri bağırarak söyledi. Yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyor, şemsiyelerden ve arabanın tavanından süzülüp oluklara sıcıyordu. Ne zaman yağmur yağsa, Valentina -beş yılı aşkın evliliklerinden sonra bile- Jens'in hızlı gözlerinin su akışını verimli bir şekilde temizlediğinden emin olmak için geçtikleri her gideri nasıl kontrol ettiğini fark ediyordu.

"Arabayı durdur," dedi tekrar. "Lütfen."

"Ne oldu?"

Lydia'yla birlikte Valentina'nın annesini ziyaretten dönüyorlardı ama Jens hava karardıktan sonra karısı ve çocuğunun yollarda olmasını istemediği için erken ayrılmaları konusunda ısrar etmişti. Valentina onu suçlamıyordu. Şubat ayında gündüz saatleri kısaydı ve şehrin havası çirkinleşmişti. Hava çok soğuktu ve Almanya'ya karşı yaklaşık üç yıl süren savaş Rusya'ya korkunç yenilgiler ve aşağılanma getirmiş, yaralı askerler aç ve bakımsız bir şekilde evlerine dönüp sokaklarda dilenmeye başlamıştı. Halkın Çar'a duyduğu öfke bu kez sadece grevlerle değil, sokaklarda barikatlarla da patlak vermişti. Dükkanlar tahrip edildi, pencerelerden tuğlalar fırlatıldı ve yangın bombaları işyerlerini enkaza çevirdi.

"Kapitalistlere Ölüm" haykırışı şehirde yankılandı.

Karne uygulaması çok ağırdı. Ekmek kıtlığı vardı, işçilerin boş karınlarını doyuracak *khleb* yoktu, un yoktu, süt yoktu, tereyağı yoktu, şeker yoktu. Fırınlara ve kasap dükkanlarının önünde sabahtan akşama kadar acı soğukta kuyruklar oluşuyordu.

Valentina havadaki nefreti hissedebiliyordu. Tadı dilindeki asit gibi. Sekiz milyon Rus askeri siperlerde ölmüş, yaralanmış ya da esir düşmüştü, Çariçe Aleksandra, Alman ordusu tarafından hain bir Alman fahişe olarak yaftalanmıştı.

Kitleler ve Çar Nikolay'la o kadar alakasızdı ki, bu kritik zamanda ordu karargahına gitmek üzere Petrograd'dan ayrılmıştı. *Petrograd*. Petersburg'un yeni adı üç yıl sonra bile Valentina'nın ağzına kolay kolay oturmuyordu. Kulağa Almanca gelen bir kelimenin bulaşmasını önlemek için değiştirilmişti. Savaşın başladığı 1914'ten beri Alman olan her şey hor görülüyordu, buna çarın karısı da dahildi.

Jens arabayı durdurur durdurmaz Valentina dışarı fırladı ve paltosu yağmurdan bacaklarına yapışmış bir halde meydanı koşarak geçti. İnsanların okuması için gazete ve posterlerin asılı olduğu ilan panolarına doğru koştu. Bu kötü havada, önlerinde toplanan her zamanki kalabalık yoktu. Bu yüzden görmüştü.

Kırmızı parıltı. Varenka'nın uzun zaman önce bir uyarı olarak söz verdiği eşarp parçası.

Kendini bu *an* için hazırlamıştı - *henüz* değil, *henüz olmasına izin verme*. Elini uzattı ve yağmurun eldivenine sıçradığını, rüzgârın İNSANLARA GÜÇ diye bağırarak yırtık afişleri kopardığını ve arkasındaki katedralin kubbesinde kara dinsizler gibi kamburlaşmış dört kargayı gördü. Kırmızı kumaş şerit ilan panosuna çivilenmişti, ıslak ve yırtık pırtıktı ama oradaydı. Onun görmesini bekliyordu. Onu tahtadan çekip aldı.

ANNE, SIRILSIKLAM OLMUŞSUN."

Valentina arabaya geri dönerken Lydia'nın küçük elleri yanaklarını okşayarak yağmur damlalarını sildi.

"Bu da neydi şimdi?" Jens sordu.

"Bu Varenka'nın." Kırmızı kumaş parçasını havaya kaldırdı. Kucağına damladı.

Jens yavaşça başını salladı. "Beş yıl boyunca ondan hiçbir şey almadıktan sonra."

"Jens, bu bir uyarı. Devrimin yakın olduğuna dair bir işaret olarak söz verdi. Hatırladın mı?"

"Evet, hatırlıyorum." Ön camdan acımasızca ileriye, yağmurda koşuşturan bulanık figürlere baktı. "Yüce Tanrım, şimdi de kan dökme

başlayacak."

NE YAPIYORSUN?" JENS SORDU.

Valentina dikiş dikerken başını kaldırdı ve gülümsedi. Yerde dizlerinin üzerine çökmüş, Lydia'yla birlikte tahta bloklardan bir tren istasyonu inşa ediyordu. Daha dört yaşında olan Lydia, babasının tekniğini taklit etmeye özen göstererek blokları üst üste koyup dengede tutarken genç yüzü konsantrasyonla buruşuyordu. Yakası ve manşetleri dantelli lacivert kadife bir elbise giymişti ama çalışırken önüne çıkmasın diye manşetlerini yukarı itmiş ve eteğini iç çamaşırının içine sokmuştu. Valentina hoşgörüyü iç geçirdi. Alev saçlı kızı pek de beklediği gibi çıkmıyordu. Hiçbir şeyi kaçırmayan alaca gözleri ve Valentina'nın son doğum günü için aldığı muhteşem bebek evi yerine babasıyla model trenlerle oynamayı tercih eden kararlı bir tavrı vardı.

"Valentina"-Jens kamburunun üzerine oturdu ve tek kaşını kaldırarak onu inceledi-"dikişlerimizi hizmetçi yapıyor. Sen ne yapıyorsun?"

İğnesi dikişin ortasında dondu. Sesini alçalttı. "Hazırlanıyorum."

Cebinden altın bir ruble çıkardı ve dizlerinin üzerine yayılmış sade kahverengi elbisesinin etek ucunda açtığı bölüme bastırdı.

Adamın gözleri dikişten kadının yüzüne kayd. Boğazının yutkunduğunu gördü. "Sevgili Valentina, gerçekten bu noktaya mı geldik?"

"Evet. Sanırım öyle."

Lydia güldü, tuğlalarını bırakırken sevinçle öttü. "Ben de oynayabilir miyim anne?"

LENİN GERİ GELİYORDU. ŞANLI VLADİMİR İLYİCH

Lenin sonunda İsviçre'deki zorunlu sürgününden dönüyordu. Arkin o anın ne olduğunu anlamıştı: Romanovların sonu.

Beş yüz yıllık zorbalıktan sonra işleri bitmişti. Artık halkın arkasında toplanacağı bir liderleri olduğuna göre, hiçbir şey ve hiç kimse onları durduramazdı. Çar değil. Askerleri değil. Duma'yı görevden alarak proletaryanın haykırışını susturmaya yönelik zavallı girişimleri de. Hava öfke saçıyordu. Petrograd sokakları alev alev yanıyordu. Sadece dükkanlar ve kapitalist işletmeler değil, Rusların ayaklarının altındaki toprak da yanıyordu. Yanıyordu. Eski yöntemleri yakıp kavuruyor, Rusya'yı adaletsizlik ve korkudan kurtarıyordu.

Arkin bir sigara yaktı, hasarlı dizini esnetip açarken içine çekti ve ofisinin etrafına bakındı. Küçüktü ama ihtiyacı olan her şey vardı. Duvarlarda posterler vardı: İŞÇİLER BİRLEŞİN! ve ZAFER HALKIN OLACAK! A

Sıkılmış bir yumruğun ve Romanovların çift başlı kartalının üzerine basan bir köylünün devasa görüntüsü. Bir masa, bir telefon, bir dolap, bir daktilo. Ve yığınla dikdörtgen beyaz kart. Yüzlercesi. İsimleri kartlara yazıyordu, isimleri ve detayları.

Önündeki yığının en üstünde tek bir isim vardı: JENS FRIIS-DANİMARKALI MÜHENDİS. İki parmağının arasına aldı ve masasının ayağına bir kibrit çaktı. Alev parladı. Kibriti kartın altına tuttu ve kart kıvrılıp çatırdayıp ölümler alevin onu yiyip bitirmesini izledi. Kartı ayaklarının dibindeki metal kutuya attı.

Çok yakında. Alevler kartın son kalıntıları da tüketirken kendi kendine gülümsemesine izin verdi. Çok yakında. Jens Friis var olmayacaktı.

AHIRDA JENS ATINI FIRÇALIYORDU, KAHRAMAN,

hızlı ve öfkeli hareketlerle. General Krymov'un Almanya'ya karşı savaşta cepheden döndüğünü yeni duymuştu. Binlerce ölü ve ne yazık ki yetersiz donanımına sahip bir Rus ordusuyla ilgili hikâyeler getirmişti. Askerler soğuktan ve açlıktan ölüyordu ve hala hayatta olanlar, ayakları siperlerde çürüyen, iple birbirine tutturulmuş botlarla yürüyordu. Yetersiz

mühimmat. Zehirli gazlar gözlerini kör ediyor. Yiyecek yok. Battaniye yok. Komutanlarına inançları kalmamıştı, umutsuzluk ve sefalet binlerce askerin firar etmesine neden oluyordu.

"Onları kim suçlayabilir ki?" diye mırıldandı ve tam o sırada evinin önünde bir arabanın durduğunu duydu.

Liev Popkov yüzünde bir sırıtışla, "Kontesiniz sizin için," diye seslendi.

"O benim kontesim değil, öküz beyinli."

İri Kazak arada sırada ahıra uğramayı severdi ve fırsat buldukça Jens'i sinirlendirmekten büyük zevk alırdı. Valentina'nın Ivanov'ların evinden ayrılıp Jens'in karısı olduğu gün Popkov da evden ayrılmıştı. Artık nerede ve nasıl yaşadığını kimse bilmiyordu ama son birkaç yıl içinde sık siyah bir sakal bırakmıştı ve yeni bulduğu özgürlüğün tadını çıkarıyor gibiydi. Valentina akşamları konserlerinden biri için yeni bir piyano parçası çalışmakla meşgul olduğunda, konsantre olmak için yalnız kalmayı severdi, bu yüzden Jens Hero'yu kontrol etmek ve yıldızların altında bir sigara içmek için dışarı çıkardı. Çoğu zaman Popkov da elinde bir paket kâğıt ve bir şişe votkayla dışarıda olurdu.

Sadece bir kez kavga etmişlerdi, o da Valentina yüzünden. Geçen yılın sonlarında, Noel'den hemen önce, Rasputin'in öldürülüp nehre atıldığı gece olmuştu. Popkov ona Viktor Arkin'in Petrograd'da yeniden ortaya çıktığını duyduğunu söylemek istemişti. Jens ona hayır demişti. Hiçbir şekilde ona söylememeliydi. Tartışmışlardı. Sonunda Jens, Popkov'un inatçı beyninin algılayabildiği tek dili kullanmış ve onu yere sermişti. Yumruklar havada uçuşmuştu.

"Ne oldu sana böyle?" Sonunda hışımına epey geri döndüğünde Valentina telaşla sordu.

"Popkov benim başıma geldi," diye hırladı.

Adamın kesiklerini yıkarken kahkahalarla gülmüş ve hiç acıma göstermemişti. "Muhtemelen ondan kuduz kapacaksın," diye alay etmişti.

Ama şu anda Kontes Serova'nın ziyaretini bekleyecek durumda değildi. Daha önce evine hiç gelmemişti, peki neden şimdi? Hero'ya bir kova taze su verdi ve başını kaldırdığında kontesin değil, oğlu genç Aleksey'in ahırın girişinde beceriksizce durduğunu görünce şaşırıldı.

"Alexei! *Dobroye utro*, günaydın. İçeri gelsene. Annen burada mı?"

Çocuk hevesle öne çıktı. Hero başını kaldırdı ve yumuşak bir selam verdi. Çocuğun boyu uzamıştı; uzuvları sırik gibiydi ve henüz tam olarak kontrol altında olmadıkları bir aşamadaydı. On iki yaşındaydı ve o sessiz yeşil gözlerinden dünyayı doğrudan ve net bir şekilde inceliyordu.

"Arabada. Jens Amca, veda etmeye geldim. Annem ve ben Petrograd'dan ayrılıyor ve seni görmek istedim." Bilinçli bir şekilde omuz silkti.

"Petrograd'dan ayrılmak mı?"

"Annem buranın güvenli
olmadığını söylüyor." "Nereye
gidiyorsun?" "Paris'e."

Jens çocuğu kaybetmek istemiyordu. Elini genç adamın omzuna koydu ve omzundaki gerginliği hissetti. "Seni özleyeceğim, Alexei. Ormandaki gezintilerimizi özleyeceğim."

Çocuk hızlı ve mutsuz bir hareketle başını salladı. "Gitmek istemiyorum." "Annen haklı. Burası güvenli değil."

"Peki ya sen? Sen gitmiyorsun."

Jens gülümsedi. "Sosyalistler benimle ilgilenmeyecektir. Ben Danimarkalıyım, bu yüzden endişelenmeyin, tehlikede değilim."

Alexei gözlerini Jens'e dikti. "Emin misin?"

"Oldukça eminim," diye yalan söyledi Jens.

Çocuk rahatlamış görünüyordu.

"Her neyse," diye ekledi Jens, "Attila'nın oğullarına bakmak için kalmam gerekiyor." Beyaz farenin yavrularından ikisi hâlâ Lydia'nın eğlencesi için fare sarayında dolaşıyordu.

Alexei ayaklarını sürüyerek yürüdü.

"Ne oldu?" Jens nazikçe sordu.

"Sana bunu getirdim." Çocuk kahverengi bir kâğıt torba uzattı.

Jens çantayı aldı ve şaşkınlık dolu bir ısıklık çaldı. İçinde elmas bir bilezik ve bir çift altın küpe vardı. "Bana yakışacaklarından emin değilim," dedi.

"Hayır." Aleksey'in yanakları kıpkırmızıydı. "Onlar senin için değil-" Sonra Jens'in alaycı ifadesini gördü ve güldü. Kulak misafiri olup olmadığını kontrol etmek için hızla ahırın etrafına baktı ama orada kimse yoktu. Popkov ortadan kaybolmuştu. "Annem tüm mücevherlerini kasadan çıkarmış ve paketliyor, kıyafetlerinin ve hatta yüz kremi kaplarının içine dağıtmış."

"Gerçekten mi?"

"Evet. Onu çalmaya çalışacaklarını söylüyor."

"Annen muhtemelen haklı."

"Çok fazla olduğu için bunları atmış ve bunların neredeyse değersiz olduğunu söylüyor." Kâğıt torbaya baktı. "Bana değersiz görünmüyorlar."

"Hayır, Alexei, haklısın. Ama annenin o kadar değerli mücevherleri var ki, sanırım bunlar onun için pek bir şey ifade etmiyor."

"Bu yüzden onları almanı istiyorum. Sakla onları. Olur da ..." Kemikli omuzlarını tekrar silkti.

"Teşekkür ederim, Alexei." Jens duygulandı ve çocuğa sıkıca sarıldı. "Seni çok özleyeceğim." Geri çekildi ve onu kol mesafesinde tuttu, genç zihninin sessiz asaletinden etkilendi. "At sürmeye devam edeceksin, değil mi?"

"Evet." Çocuk gözlerini kırptırdı. "Teşekkür ederim, Jens Amca..."

Jens onun saçlarını karıştırdı. "Ben annenle konuşurken git ve Hero'ya hoşça kal de." Jens hızlı adımlarla arabaya doğru yürüdü. Annesi içeride oturuyordu, yeşiller giymişti, gözleri hüznü ve ciddiydi. "Demek Rusya'dan ayrılıyorsun?"

"Evet."

"Paris için."

Ona gülümsedi ve başını salladı. "Ben de insanlara bunu söylüyorum. Ama aslında doğuya gidiyoruz." "Bu uzun bir yolculuk."

"Ama batıdaki savaş cephesinin etrafından dolaşmaya çalışmaktan çok daha güvenli." "Artık hiçbir yer güvenli değil. Kendinize iyi bakın."

Elini uzattı ve arabanın kapısında duran elini parmakladı. "Beni dinle, Jens. Çar Nicholas'ı devirmek için aristokrasi arasında bir komplo olduğunu duydum."

"Yüce Tanrım, sonunda akılları başlarına geldi mi?"

"Hayır. Altı grandük, Duma'dan Prens Georgi Lvov ile bir araya gelerek tahtı Grandük Nikolay Nikolayeviç'e teklif etti."

"Bir Romanov'u diğeriyle değiştirmek! Bunlar delirmiş. Başbakan Golitsyn onlar için düzeni sağlayamayacak kadar zayıf. Artık çok geç olduğunu göremiyorlar mı?"

"Hayır, Jens, ülkelerini seviyorlar. Ondan vazgeçmek istemiyorlar ve Romanovlar tahtı kaybederse hemen ayrılmak zorunda kalacaklarını biliyorlar."

"Sen de Rusya'yı seviyorsun ama bu seni gitmekten alıkoymuyor."

Bakışları ondan uzaklaştı, evin yan tarafındaki ahırlara odaklandı, Alexei az önce onlara doğru koşarak çıkmıştı. Sesini fısıltıya düşürdü. "Babası bir Romanov. Eğer bu ortaya çıkarsa, Aleksey büyük tehlike altında olur." Titredi. "İşte bu yüzden gidiyoruz."

Jens döndü, çocuğun kolunu tuttu ve onu aceleyle arabaya bindirdi. Kapıyı çarparak kapattı. "Çabuk git," diye ısrar etti. "Bugün git."

"Yarın," diye mırıldandı.

"Sabah vedalaşmaya geleceğim," diye söz verdi Jens. Çocuk ona gülümsedi. "Son bir gezintiye çıkabiliriz."

O GÜN SONUN BAŞLANGICIYDI. VALENTINA UYANDI

erken, huzursuz, uyuyamayacak kadar huzursuz. Sessiz, yapraklı caddelerinde bile şehrin sesini duyabiliyor, zor nefes alıyordu. Sanki çok hızlı ve çok uzağa koşuyormuş gibi gerginlikten kemikleri ağrıyordu. Her yerde patronlarına ihanet eden işçilerin, on yıldır itaat ettikleri adamı öldüresiye döven posta işçilerinin, çalışanları tarafından kovulan kuyumcu dükkânı işleten bir çiftin hikâyeleri vardı. Jens için korkuyordu. Yeraltındaki işçilerin kör köstebekler gibi tünellerinden çıkıp *Direktörlerini* çürük ofisinde katlettiklerini görüyordu.

İçgüdüsel olarak eli, onun bütün ve güvende olduğundan emin olmak için yanında onu okşadı ve hemen onu üstüne çekti. Onunla şiddetle sevişti, üzerinde iz bıraktı, göğsüne küçük ısırmalar attı ve alt dudağını dişleriyle çentiklediği ağzında kan tadı vardı. Bugün ondan daha fazlasına ihtiyacı vardı; kaslarından, teninden ve içindeki sert itiş gücünden daha fazlasına. Onun damarlarındaki kana ihtiyacı vardı. Onun kalbinin atışına ihtiyacı vardı. Ve sonunda kadın kollarında bitkin bir halde uzandığında, adam bir dirseğinin üzerinde doğruldu ve ona baktı.

"Bu sabah aç görünüyorsun," diye güldü.

Dizlerini altına çekerek doğrulup oturdu. "İşe gitme, Jens. Bugün olmaz."

"Neden bugün değil?"

"Bu konuda içimde kötü bir his var. Bugün evde kal."

"Yapmak zorundayım, aşkım. Alexei'ye veda etmeliyim. Ve şu anda büyük sorunlar var."

Kalbi göğsünde takırdadı. "İşçilerle birlikte mi?"

"Hayır, sendikaların taleplerini kulağıma bağırdıkları doğru. Hayır, sorun eski ahşap su boruları. Onlar çürüyor. Su yer yer kirlenmiş ve tifo yeniden patlak vermiş. İnsanların suyu içmeyi bırakması gerektiğini duyurdum. Ama başka ne yapabilirler ki?" Bacaklarını yataktan kaldırdı, aklı şimdiden önündeki gündeydi.

Şansını kaybetmişti.

JENS, ALEXEI İLE GITMEDİ. HENÜZ ERKEN OLMASINA RAĞMEN Serov'un malikânesine vardığında kontesin arabası kapının önünde hazır bekliyordu ve Aleksey ön basamakta yığılıp kalmıştı. Jens'i Hero'nun üzerinde görünce ayağa fırladı ama vedalaşmaları kısa sürdü.

Kontes sinirlenmişti. "Sizinle vedalaşmadan arabaya binmezdi."

Jens çocukla el sıkıştı, artık bir yetişkin olduğunu resmen kabul etmişti.

"Annene göz kulak olursun, değil mi?"

"Evet, efendim."

"Bana yaz. Hayatınla ilgili ne yapmaya karar verdiğini söyle."

"Ben zaten kararımı verdim. Orduya katılacağım."

Jens'in kalbi sıkıştı. "Henüz çok gençsin. Yeni hayatında iyi şanslar.

Tüm bu karmaşa sona erdiğinde tekrar görüşeceğimizden

eminim." Çocuk gözyaşlarını tutamadı. "Bunu çok isterim."

Jens ona sıkıca sarıldı, annesinin yanağından öptü ve Aleksey'in atının iyi bir eve gittiğinden emin olacağına söz verdi. Sonra da kapısından altın arması sökülmüş siyah arabaya binip gittiler. Jens gözden kayboluncaya kadar arabayı izledi ve kendi halkını bu kadar aşağılayan bir ulusa duyduğu öfkeyi bastıramadı.

topraklarından iyi genç adamlar. Aleksey'in kaybını şiddetle hissetti ve eyerine atlayıp Hero'yu çakıllı yolda hızlı bir şekilde koşturmaya başladı. Çirkin, kötü gözlü bir at kapının dışında bekliyordu ve sırtında tembel bir ayı gibi sakalını kaşıyan Popkov oturuyordu.

"Burada ne halt ediyorsun?" Jens talep etti. "Beni karın gönderdi."

"Neden?"

"Seni güvende tutmak için." Yüzünü ekşiterek buruşturdu.

"Cehenneme kadar yolun var." Jens atını dörtlüye koşturdu.

SEKSEN BİN İŞÇİ TAKIMLARINI İNDİRDİ VE DIŞARI ÇIKTI

o gün Petrograd'da grevdeydi. Vasilievsky Adası'nda ayaklanmalar ve kentin sokaklarını arşınlayan şiddetli yürüyüşler vardı. Trenler, ulaşım ve üretim hatları felç olurken, duman bulutları ufuk çizgisinde nefretin parmakları gibi yükseldi. İşçiler pankartlarla sokaklara dökülürken, dükkanlar ve fabrikalar kapı ve pencerelerini kapattı. Jens Petrograd'ın kalbinden geçiyordu ve kokusunu alabiliyordu. Düşmanlık ve anarşi, yok etme arzusu. Yakma arzusu. Kırma. Yıkma ve parçalamak.

Arabalar yan yatmış, çamurlukları ve ön camları kırılmıştı; dükkân kapıları kırık menteşelere asılmıştı ve eşyalar çöplerin toplandığı oluklara atılmıştı. İçki dükkanlarından çalınan votka kasaları yürüyüşçülerin öfkesini körüklüyordu; kırmızı kolluklu ve gözleri kan çanağına dönmüş adamlar Hero'nun dizginlerine yapışmış ve binicisini boş yere indirmeye çalışıyorlardı. Jens ezici bir üzüntü duygusu yaşadı. Burası sevdiği ülkeydi ve can damarı sokakları kederden kayganlaştırıp sümüksü hale getirene kadar kendi damarlarını kesip açıyordu. Bin kadar varlıklı aile yüzlerce yıl boyunca bu devasa ülkeyi avuçlarının içinde tutmuş ama onu sıkıp kurutmuşlardı. Şimdi bunun bedelini tüm Rusya ödeyecekti.

Jens ofisine doğru atını sürerken, yağmalanan fabrikaların yanından geçerken dehşete kapıldı. İşçilerinden oluşan bir grubun

bir tünelin çatısı çöküyordu. İşçiler her yerde isyan çıkarıyor, makineleri tahrip ediyor ve pencerelerden camları söküyorlardı. Ve atını sürerken, her zaman arkasında Popkov'un atının sesini duyuyordu.

"Evine git," diye bağırdı Jens.

Ama at düz ayaklı bir gölge gibi kaldı. Lizhkovskaya Ulitsa'ya döndüğünde cadde, göğüslerine kırmızı kurdeleler takmış ve yumruklarında demir çubuklar taşıyan adamlarla doluydu. Raspoz dökümhanesiydi burası, grevciler "Adalet için savaşın" ve "Zalimlere ölüm" diye bağıarak yola dökülüyordu. Altındaki Hero, dar sokaktaki nefret kokusundan tedirgin olarak yana doğru kaydı. Jens hayvanın boynunu okşadı, üzerindeki yağlı teri hissetti ve onu geldikleri yöne doğru sallamaya başladı. Ama o anda çığlıklar başladı.

Kırmızı pelerinler ve kılıçların parıltısı havayı yararak geçerken parıldadı. Atların kişnemesi ve toynakların takırtısı duyuluyordu. Jens kara ve boğucu bir kıyamet duygusu hissetti. Askerler içeri gönderilmişti. Demek ki Çar pazarlık yapmamaya karar vermişti. Silah sesleri duyuldu. Panik ve korku sokağı kapladı, insanlar kılıçlardan kaçmaya çalışıyor ama yer bulamıyordu. Jens genç bir çocuğun tökezlediğini ve ayaklar altında kaybolduğunu gördü. Hero'yu ileri doğru itti, atın geniş göğsüyle bir yol açtı ve çocuğun ayağa kalkması için bir hava kabarcığı açtı.

Arkasında Popkov'un uyarı böğürtüsünü duydu ve etrafında döndü. Tam zamanında eğilerek kafasına doğrultulan kılıcı ıskaladı, çünkü süvariler atlarının üzerinde kalabalığı yararak ilerliyor, kılıçları kıpkırmızı kesiliyordu. Jens, Popkov'un bir duvarın dibinde köşeye sıkıştığını gördü, hâlâ atının üzerindeydi ama kolu kana bulanmıştı ve sarışın bir yüzbaşı ikinci kez saldırmak için kılıcını kaldırıyordu. Yüzbaşı Chernov'du. Jens, Hero'yu tekmeleyerek ileri doğru bir sıçrama yaptırdı ve son anda atın kafasını yana doğru sürükleyerek Chernov'un siyah aygırına çarptırırken saldırganları sağa sola dağıttı. Kılıcın kavisi değişti. Yeterince. Popkov'un boğazına saplamak yerine, kafasını gövdesinden ayıracak bir güçle yüzünü kesti.

Jens'in nabızı kulaklarında şakımaya başlamıştı ve yumruğunu yüzbaşının göğsüne indirerek kaburgalarını kırdı ve onu eyerinden devirdi. Popkov öne doğru sarkmış, atının boynundan aşağı kan pompalanıyordu ama Jens bir eliyle onun eyerdeki ağırlığını sabitlerken, diğer eliyle de gevşek dizginleri kavradı.

diğerini. Kendi atının teşvik edilmesine gerek yoktu. Jens, hayvanın gücünü kullanarak, ayakta durmaya ve savaşmaya çalışan grevcilerin arasından bir yol açtı. Demir parmaklıklara karşı kılıçlar ve tüfekler eşit bir mücadele değildi ama sayıları onlardan yanaydı. Giderek daha fazla eyer boş kaldı.

Bir ara sokakta Jens hızla atından indi ve Popkov'un omzuna dokundu. Titredi. *Tanrı'ya şükür hâlâ hayattaydı.* Kazak'ın kafasını dikkatlice attan kaldırdı. Tanrım, kanlı bir kan yığınıydı. Öfke ve keder göğsünde bir delik açmıştı ama yine de atkısını çıkarıp Popkov'un başının etrafına sıkıca bağlarken elleri sabitti ve tek bir gözünü serbest bıraktı. Dar ve siyah olan o göz odaklanmaya çalışırken, Popkov'un iri gövdesi atın sırtında dengesizce sallanıyordu. Bilinci neredeyse yerinde değildi.

"Dayan Popkov," dedi Jens kararlı bir şekilde. "Seni eve götüreceğim."

Kemerini çözdü ve Kazak'ın bileklerini atın boynuna bağladı, sonra Popkov'un dizginlerini eline alarak Hero'nun eyerine atladı.

"Hâlâ yoluma çıkıyorsun Friis."

Jens önüne baktı. Sert yüzlü ve uzun bir palto giymiş bir adam yolun ortasında duruyordu, elinde tüfek, arkasında küçük bir ordu vardı. Hepsi kırmızı kolluk takıyordu.

"Yolumdan çekil, Arkin." Jens'in o piçle tartışacak zamanı yoktu.

Popkov'un atını arkasına alarak ilerlemeye başladı.

Birden tüfek sesleri dar sokakta gök gürültüsü gibi duyuldu. Jens'in duyduğu tek ses buydu. Kişneme yoktu. Acı çığlığı yoktu. Kahraman sadece sarsıldı, sonra da sessizce altına yığıldı. Önce ön ayakları, kısa bir mücadeleden sonra da arka ayakları.

"Hayır, hayır, hayır!" Jens kükreyerek at yere düşmeden eyerden atladı ve atının başına diz çöktü. Uzun burnu kolunun kıvrımında tuttu ama kara gözler çoktan donuklaşmış, geniş kadife burun deliklerinden nefes çıkmaz olmuştu. "Hayır," diye bağırdı Jens, dizlerinin üzerinden sıçradı ve kendini Arkın'ın üzerine attı.

"Bu anı dört gözle bekliyordum," dedi Arkin, tüfeğinin dipçliğini Jens'in kafasına vururken ağzını tuhaf bir şekilde bükerek.

Kırk

VALENTINA'NIN ELİ TITREDİ. LIEV POPKOV'UN GÖZÜ İÇİN DEĞİL, Mutfak masasının üzerinde emaye bir kaseğin içinde duruyordu. Ne kaybettiği kan için ne de alnında çapraz bir çizgi halinde beyaz görünen kemik için. Ne olanları haber vermek için kendisini ve atını ona geri götürmek için harcadığı çaba ne de Hero'nun ölümü için.

Jens için eli titredi.

Popkov'un kafasını yıkamış, parçalanmış göz küresini kesip çıkarmış, yuvaya antiseptik bir solüsyon sürmüş ve konuşabilecek hale gelene kadar votka içirmişti.

"Arkin onu yakaladı," diye mırıldandı.

Arkin onu yakaladı.

Eli titredi ve Jens'in tüfeğinden çıkan bir kurşunla Arkin'in dizinin parçalandığını hayal etti. Kendine bir votka doldurdu.

JENS AĞZINDA KURUMUŞ KANIN TADINI ALDI. BU NEYDİ

önce geldi. Zihni önce yavaşça, sonra daha hızlı dönmeye başlayana kadar parça parça daha fazla görüntü yerine oturdu, hız kazandı, önünde yarıştı, bir şeylere çarptı, düşüncelerini kafasından çıkardı. Gözlerini açtı.

Bir hapisane hücresindeydi.

Donuk sarı bir ışık tavandaki metal bir ızgaranın içine hapsedilmişti. Hiç sönmüyordu. Göz hizasında bir gözlem kapağı ve zemin seviyesinde bir yemek kapağı olan metal bir kapı, küçük odadaki tek ilgi çekici şeydi. Tuğla duvarlar, bir köşede bir kova, diğerinde emaye bir kase ve üzerinde yattığı dar karyola. Altında çıplak, kokuşmuş bir şilte, üstünde bir battaniye.

Başı ağrıyordu. Bir gözünün görüşü bulanıktı ve kurumuş kan, yüzüne yapışmış siyah bir yengeç gibi yanağından aşağıya doğru süzülüyordu. Ayağa kalktı ve oda etrafında savruldu ama kapıya ulaşmayı başardı. Yumruğunu kapıya vurdu.

"Arkin, seni lanet olası piç, aç şu kapıyı."

Bir saat boyunca dövdü. İki saat mi? Hiçbir fikri yoktu ama yumrukları acımaya başlamış ve eklemlerinin derisi çatlamıştı. Ayakkabılarını ve kemerini almışlardı, bu yüzden çekiçle vurmak için kullanabileceği başka bir şeyi yoktu. Yavaşça yere kaydı, sırtını soğuk metale dayadı ve sonunda zihninin düşünmeye başlamasına izin verdi.

ARKIN HAPİSHANE HÜCRESİNE SADECE BİR KEZ GİRDİ. Günler geçtikçe

Jens diğer metal kapıların çınladığını, koridorda ayakların süründüğünü, gardiyanların bağırışlarını ve bazen de Jens'in seslenmesine neden olan mahkûmların yumuşak iniltilerini duyabiliyordu. Çığlıklar varsa da her zaman kısa kesiliyordu.

Jens her gün solgun bir dünyada tek başına yaşadı. Hiç kimseyi görmedi. Yiyecek ve su günde iki kez kapıdaki kapaktan içeri itiliyordu; sabahları sulu kaş, akşamları et suyu. İçindeki bir parça kıkırdak ya da lahana bir kutlama kaynağı oluyordu. Her sabah kovası boşaltılır, aynı kapaktan çıkarılır ve su istihkakının küçük bir kısmını emaye kaseye dökerek yıkanırdı. Su çok değerli hale gelmişti. Parmak uçlarını suya daldırdı ve hayatında suyu böylesine dikkatsizce boşa harcadığı tüm zamanları düşündü. Şimdi avluda sızdıran bir tulumbanın etrafında toplanmış, her damlasına değer veren gecekondu sakinleri gibiydi.

Her gün hücrelerine gardiyanların, demir parmaklıklı ve ağır yumruklu adamların girmesini bekliyordu. Ama hiç kimse gelmedi. Hiç kimse. Dört hafta boyunca sadece kendi düşünceleri ve kendi kokusuyla baş başa kaldıktan sonra Viktor Arkin hücrelerine girdiğinde ona gülümsemek istedi. Bunun yerine yatağında sessizce oturdu, sırtını duvara dayadı ve onu dikkatle izledi. Arkin'in arkasında, ellerinde parmaklıklar ve zapt edici zincirler olan üniformalı üç gardiyan duruyordu.

"Jens Friis." Arkin onun adını sanki ağızında ekşi bir tat varmış gibi söyledi. "Bilmeni istediğim bir şey var."

Jens ayağa kalktı. Arkin'den daha uzun boyluydu ve onu yukarı bakmaya zorladı. "Senden bilmek istediğim tek şey bu fare deliğinden ne zaman çıkacağım."

"Bu kadar sabırsız olmayın. Burası uzun bir süre boyunca senin evin olacak." Gözleri karardı ve elini bacağına götürdü. "Tıpkı bu dizin uzun bir süre bana seni hatırlatacağı gibi."

"Eğer bana kalsaydı, o avluya dizin değil, beynin saçılırdı."

Arkin'in eli sarsıldı ve Jens bir an için adamın kontrolünü kaybedeceğini düşündü. Yüzündeki maskenin altında, o sert kibrin altında öfke sinsice dolaşıyordu. Jens onun gölgesini görebiliyordu.

"Peki," diye sordu Jens, "bana söylemeye geldiğin şey nedir?"

"Bataklıkta *izbada* karınla yattığımı bilmeni istiyorum."

"Yalan
söylüyorsun."

"Gerçek bu."

"Sen pis bir yalancısın. Valentina senden nefret ediyor. Gözlerini oymadan ona elini sürmene izin vermez."

"Bu onun fikriydi. Çok sevdi."

Jens ona saldırdı. Onu gafil avladı ve yumruğunu kibirli ağızına indirdi. Muhafızlar metal parmaklıklarını kullandılar ama Jens, Arkin'in yüzündeki kanı ve bileğiyle silerken yüzünde oluşan öfke ifadesini görmenin mutluluğunu yaşadı.

"Onu tanıyorum Friis, vücudunun her santimini biliyorum. Kalçasındaki çili öptüm, kaburgalarındaki küçük beyaz yarayı inleyene kadar emdim, nemli merkezinin etrafındaki kalın siyah bukleleri, parmaklarımı içine sokarken onları yaladım ve ..."

Eğer üç muhafız zincirlerini Jens'in boynuna geçirmemiş olsalardı, Arkin'i öldürebilirdi.

"Çık dışarı!"

Viktor Arkin memnun bir gülümsemeyle hücreden topallayarak çıktı.

VALENTINA SEKİZ YIL BOYUNCA GECE GÜNDÜZ JENS'I ARADI.

Aylarca. Ama insanlar şehrin her yerinde ortadan kaybolmuştu, arkadaşları ve sevdikleri bir gün oradayken ertesi gün gitmişti, bu yüzden kimse bilmek istemedi, kimse umursamadı. Hepsi kendileri için çok korkmuşlardı. Çeteler sokaklarda dolaşüyor, hapishaneleri açıyor, polisleri katlediyordu. İstedikleri zaman büyük evleri ateşe verdiler, bir adliye binasını ve gizli polis bürolarını yaktılar. Okhrana ajanları sırayla elektrik direklerine asıldı. Şehir kızıl pankartlar ve afişlerle donatıldı: ZALİMLER YOK EDİLSİN ve ZAFER RUSYA HALKINA AİTTİR.

Valentina özen gösterirdi. Öyle bir özen gösteriyordu ki insanlar onu tanımaz olmuştu. Sade köylü kıyafetleri, el dokuması elbiseler ve şallar, başında bir eşarp ve ayaklarında ağır taşlı çizmeler giyiyordu. Zayıfladı, öyle ki yanakları çukurlaştı, sokaktaki işçiler kadar solgun ve cılızdı. Omuzlarının düşmesine ve omurgasının sarkmasına izin verdi ve gözlerini yere indirdi, içinde yanan öfkeyi kimse görmesin diye bakışlarını yere sabitledi. Lydia'yı öpüp oyuncak treniyle ve kitaplarıyla birlikte evdeki odasına kapatırdı ama Jens Friis adında Danimarkalı bir mühendis hakkında bir fısıltı duyan kimseyi bulamazdı.

Çar Nikola tahttan çekilmek zorunda kalmıştı. Kendisi ve ailesi Tsarskoe Selo'da ev hapsine alındı ve daha sonra trenle Sibirya'ya götürüldü. Petrograd o zaman değişti. Valentina bunun olduğunu gördü. Kırmızıya döndü. Kırmızı kol bantları, kırmızı kurdeleler, şapkalarda kırmızı kokartlar. Alexander Kerensky yeni Geçici Hükümetin başındaydı ama şehir kontrolden çıkmaya devam edince paniğe kapıldı. Ordunun başkomutanı General Kornilov görevden alındı ve Almanya'ya karşı savaş, Rusya halkı diz çöküp bitmesi için yalvarana kadar yenilgi üstüne yenilgiyle tökezledi.

Kaos dolu bir yazdı.

EN BÜYÜK KAOS VALENTINA'NIN KALBİNDEYDİ. UNUTTU

nasıl dövüleceğini. Canlı bir şey olmayı unutmuş, bunun yerine sessiz ve boş bir şekilde yatıyordu, kanı çekilmişti, kaburgalarının arkasında kurşun gibi ağır hissettiren siyah kırılğan bir kabuk. Bazen parmaklarının ucuyla göğsüne vuruyor, hatta yumruğunu göğüslerinin arasına vuruyordu ama yaptığı hiçbir şey onu yeniden harekete geçiremiyordu. Kırık bir kalbin anlamı bu muydu? Bozuk bir saat gibi.

Garip olan şey, kalbinin unuttuğu şeyi gözlerinin hatırlamış olmasıydı. Geceleri Jens'siz yatağında ağlıyordu, sanki gözyaşları acısını kalbinin yapamayacağı şekilde dindirebilirmiş gibi. Vücudu kocası için, onun içindeki gücü için ağlıyordu. Burun delikleri yastığın üzerindeki kokusunu tekrar tekrar içine çekti. Yatakta onun gömleğini, botlarında onun çoraplarını, bluzunun yakasında onun tiepinini giydi. Masasının üzerindeki aletleri kullanabilseydi kullanırdı ama onun yerine saatini cebinde taşıdı.

Kafasını sardığı günden sonra Liev Popkov'u bir daha görmedi. Ama üzgün değildi. Her ne kadar kocasının yakalanmasından dolayı onu suçlamadığını söylese de, o da gözünü kaybettiği için kendisini suçlamadığını söylese de, ikisi de yalan söylüyordu. Bu yüzden Jens'i bulabileceği her yerde aradı. Varenka'nın eski evine tekrar gitti ama orada değildi ve çingene karısıyla dost canlısı adam Viktor Arkin'i hiç duymadığını iddia etti. Ona ne kadar ödemiş olursa olsun. Jens'in onu götürdüğü lağım suyu kokan bodrum odasına gitti ama orada da kimse Viktor Arkin'i duymamıştı.

Kiliseye gitti. Rahip orada değildi, ona yalan söyleyen rahip orada değildi. Ona, köyünde kızının gözleri önünde Çarlık askerleri tarafından kırbaçlanarak öldürüldüğü söylenmişti. Bu görüntü bile kalbinin içinde mırıldanmasına neden olmamıştı. Sade köylü kıyafetleriyle toplantılara gitti, göğsüne kırmızı bir kurdele taktı ve bulabildiği her kilisede ve her salonda her siyasi toplantıya katıldı. Nefret ettiği gözlere gülümsüyor, tüm bakanları vurmak isteyen adamlarla konuşuyor, fabrikatör kadınlarla barlara gidiyor, hatta bir tanesinde piyano çalıyordu. Pürüzsüz ellerini saklamak için her zaman eldiven giyerdi.

Viktor Arkin'i kimse tanıımıyordu. Ne yapmıştı? Moskova'ya geri mi döndü? Jens'le mi?

Neredesin, Jens?

Onunla zihninde konuşmak, kalbinde bir titreşim hissetmeye en çok yaklaştığı andı. Bir de kızı kucağındayken beyaz ren geyiği halısının üzerine oturup ona Isambard Kingdom Brunel'i okuduğu zaman.

BAZEN ARKIN İZLENDİ ONLAR, ELIZAVETA VE VALENTINA.

Toplantılardan bıktığı zaman. Herkesin kendi iradesini, yeni planlar, yeni şemalar, yeni kurallar ortaya koyan fikirlerin girdabına dayatmaya çalıştığı bağırış çağırışlardan ve tartışmalardan bıkmıştı. Kerenski Bolşeviklere karşı cephe almış, gazeteleri *Pravda*'nın matbaasını ve Merkez Komitelerinin ofislerini kırmıştı. Savaşa karşı kampanya yürüttükleri için Zinovyev ve Kamenev'in ve hatta yeniden saklanmak üzere kaçmak zorunda kalan Lenin'in tutuklanmasını emretmişti.

Ama zaman artık çok yakındı. Bu kaos devam edemezdi. Petrograd'da sayıları yirmi beş bini bulan Kızıl Muhafızlar ve Baltık denizcilerinin desteğiyle General Lavr Kornilov'un saldırısını çoktan bozguna uğratmışlardı. Arkin, Kerenski yönetimindeki bu göstermelik hükümete son vermek için Bolşeviklerin kanlı bir darbeyle ülkeyi ele geçirmesi için yanıp tutuşuyordu. Ve diğer kulaklardan uzakta, gizli bir arka odada Lenin'e diğer devrimci partilerin kökünün kazınması gerektiğini dile getirmişti. Menşevikler yok. Sosyalist Devrimciler yok. Kadetler yok. Sadece bir tanesi yönetebilirdi ve o da Bolşeviklerdi. Rusya'nın demir bir yumruğa ihtiyacı vardı.

Arkin bu yüzden Petrograd'a dönmüştü. Vladimir Lenin'in yanında olmak ve muhalif devrimci liderlerin Peter ve Paul Kalesi'nde çürümelerini sağlamak için. Ama bazen yorulduğunda ve dizi her zamankinden daha çok ağrıdığına, sokakta onları, Elizaveta ve Valentina'yı seyretmesine izin veriyordu. Valentina zekiydi. Bir bukailemündü, sıkıcı kahverengiler içinde saklanıyor, arka planıyla birleşiyor, kimsenin onu görmeyeceğini düşünüyordu. Gerçekten de yüzüne bakan herhangi bir erkeğin bunu hatırlamayacağını mı düşünüyordu? Yıllar geçtikçe daha da güzelleşmişti.

Moskova'da daha uzakta, daha şehvetli, hareket edişiyile, sadece başını çevirmesiyle ya da saçını savurmasıyla bile daha cazipti.

Elizaveta hâlâ ipekleri ve kürkleri içinde, intikam peşinde koşan her kırmızı kol bandı için kolay bir hedefti ama yine de başı dik bir şekilde sokaklarda yürüyordu. Onu uyarmıştı. Hatta ona yalvarmıştı. Ama o sessiz gülümsemesini takınmış ve sözlerini kesmek için ağzını öpmüştü.

"Ben benim. Ve sen de sensin," diye mırıldandı. "Bu şekilde bırakalım."

Bu yüzden öylece bırakmıştı. Elizaveta'ya çocuğu sormaya cesaret edememişti ama küçük kızı onlarla birlikte hiç görmemişti. Valentina onu saklamıştı.

VALENTINA, YANINDA LYDIA İLE ŞEZLONGA OTURDU.

Longue'yu ailesinin salonuna götürdü ve hâlâ yapabiliyorken Petrograd'ı terk etmeleri için onlara yalvardı.

"Valentina," dedi babası sertçe, "burası *bizim* evimiz. Burası *bizim* ülkemiz. Gitmeyeceğim."

"Baba, lütfen, bu güvenli değil."

Kaşlarını çattı, ama ona değil, halıya, cildi artık yüzünde kalıcı olan aşağı doğru çizgilere yerleşti. Son aylarda herkes gibi o da kilo vermişti. Valentina odada bir şeylerin eksik olduğunu görebiliyordu. Bir çift altın şamdan ve antika sedef şömine paravanı yoktu. Onları bir yerlerde saklıyor, daha iyi günler için istifliyor muydu? Yoksa satılmış ya da rüşvet olarak mı kullanılmışlardı? Hatta belki de şanslarını zorlayan Kızıl Ordu askerleri tarafından çalınmışlardı.

"Bu Bolşevikler beni korkutmuyor," dedi.

"Öyle olmalı." Konuşan annesiydi. Korkmuş görünmüyordu. Adlarının anılmasından rahatsız olmuş gibi bile görünmüyordu. Valentina'nın fark ettiğine göre, ağırbaşlı bir ipek giysisi vardı, inci ya da mücevher takmamıştı. Yani o da kendince dikkatli davranıyordu. "Biz

herkes korkmalı, yaptıklarından değil, henüz yapmadıklarından korkmalı."

Ivanov şaşkınlıkla ona baktı. "Ne yapmaya niyetli olduklarını nereden biliyorsunuz?"

"Gazeteleri okuyorum, konuşulanları duyuyorum. Bizi teker teker avlıyorlar. Evlerimizi ele geçiriyorlar. Bu sadece bir zaman meselesi." "Anne, onlardan nefret etmiyor musun?"

"Hayır. Onlar inandıkları şey için savaşıyorlar, tıpkı bizim inandığımız şekilde yaşadığımız gibi."

Kocasını sıkıntıyla homurdandı ve Valentina onun sandalyesine doğru gitti.

"Evde kal, baba. Güvende ol." Kadın adamın eline dokundu ve adam da parmaklarını onunkilere doladı. Eğildi ve onun yanağını öptü. Sanki bir dış katman kaldırılmış gibi daha yumuşak hissetti. "Kendine ve annene iyi bak."

"Yaptığın şey bu mu? Bu gülünç kıyafetlerle mi? Bir kızımın böyle paçavralar giyeceğini hiç düşünmemiştim."

"Büyükbaba," dedi Lydia babasının gülümsemesiyle, "iş gömleği ve kumaş kasket giymelisin. Komik görünürsün."

Hep birlikte güldüler. Daha sonra Valentina o son kahkahayı hatırladı.

HAVA YİNE SOĞUYUNCA İŞLER DAHA DA KÖTÜLEŞTİ

ve Valentina evini hazırlamak için çalışmaya başladı. Bir mobilya satıcısını çağırdı ve yüklü bir kağıt ruble yığını karşılığında eşyalarının çoğunu kaldırttı. Hemen altın sikkeler ve elmaslarla değiştirdi çünkü kağıt rublenin yakında hiçbir değeri kalmayacaktı. Hem satıcı hem de kuyumcu onu soyup soğana çevirdi ama itiraz edecek durumda değildi.

Tüm hizmetçileri kovdu, evi değersiz yataklar, sandalyeler ve dolaplarla doldurdu ve Lydia ile kendisinin tüm eşyalarını üst kattaki iki odaya kilitledi. Jens'in mühendislik çizimlerini ve birkaç kıyafetini sakladı,

hiçbir kitabını, sağlam bir çift ayakkabısını. Geri kalan her şeyi bıraktı. Lydia oyuncak trenine ve tahta tuğlalarına sıkıca sarılmış, annesinin kucağına oturmuş ve ciddiyetle onu dinliyordu.

"*Onlardan* biri olmak zorundayız," diye açıkladı Valentina. "Bizi evimizden atmalarına izin vermemeliyiz, yoksa baban geri döndüğünde bizi nerede bulacağını nasıl bilecek?"

"Yakında dönecek mi?" "Evet, meleşim. Yakında."

Mavimsi gözleri sertçe kırıştı. "Artık beş yaşındayım anne." "Biliyorum."

"Bu neredeyse büyümüş."

Valentina gülümsedi. "Gerçekten de öyle."

"Bu yüzden bana gerçeği söylemelisin anne." "Elbette."

"Babam ne zaman dönecek?"

"Yakında."

EN KÖTÜSÜ DE ERARD'IN KUYRUKLU PIYANOSUYDU. LETTING IT GO gibiydi

bir uzvunu kesti. Parlayana kadar cilaladı ve son bir kez tabureye oturup Lydia'yı yere yatırdı, sırtını Valentina'nın bacağına dayadı. Chopin çaldı ve Lydia ağladı.

"Babamın favorisi."

"Belki duymuştur."

Lydia dudağını ısırarak başını salladı. Sonra piyano bir arabanın içinde götürüldü.

İnsanlar eve taşındı. Cilalı zeminlerde çamurla yürüyen, elektrik düğmesinin ne işe yaradığını ya da sifonlu lavabonun nasıl kullanılacağını bilmeyen insanlar. Valentina kendini iki odaya kapattı, yatağına kıvrıldı ve Jens'in artık onun yerine kendi kokan pamuklu gömleğine sarındı. Evini kaybetmişti, çok sevdiği kitaplarını kaybetmişti ve şimdi de

onun kokusu. Yüzünü yastığa çevirdi, gözleri kurudu ve dudaklarından bir ses geldi, derinlerinden gelen biçimsiz bir inilti.

Lydia merdivenlerin en üst basamağında dizlerine sarılmış oturuyor ve babasının dünya küresiyle salonda futbol oynayan iki yalınayak çocuğu izliyordu.

ONA ZARAR VERME, VIKTOR."

"Elizaveta, kızına asla zarar vermeyeceğim, sana söz verdim. Kocasını sadece senin sayende hala hayatta."

"Ona zarar vermelerine izin vermeyin, kendilerine ordu diyen gri giysili olanların. Ya da kurtlar gibi sürüler halinde dolaşıp kendi adalet anlayışlarını uygulayanlar. Ona zarar vermelerine izin vermeyin."

"Ancak bu kadarını yapabilirim. Nehirden bir barajı kaldırdığınızda, ona akmamasını söyleyemezsiniz. Ama"-başını yastıktan kaldırdı ve yatağın üzerinde duran ince boğazını öptü-"Elimden geleni yapacağım. Seni korumak için."

Ona doğru uzanırken kalçalarını ritmik bir şekilde hareket ettirdi, göğüsleri saten gibi yumuşaktı ve göğsünün üzerinde gezinirken alçak bir iç çekişle sözlerini noktaladı. "Korunmaya ihtiyacım yok." Dudaklarını sertçe onun ağzına bastırdı ve dili sanki onsuz açlıktan ölecekmiş gibi onunkini aradı.

Kırk bir

THOR'UN ÇEKİCİ GİBİ **BİR** SES DARBEYİ DELİP GEÇTİ

Petrograd'ın pencerelerini bir mezardaki kemikler gibi tıkırdattı. Bu ses Valentina'yı kitabından uyandırdı ve geceliğiyle, heyecanlı gözlerle annesinin yatağına koşan Lydia'yı uyandırdı. Valentina kızını kucağına aldığı anda kalbinin çırpındığını hissedebiliyordu. Saate baktı. Saat 24 Ekim 1917 akşamı dokuz kırk beşti.

"Gök gürültüsü mü anne?"

"Hayır, aşkım. Silah sesine benziyor."

Lydia'nın gözleri tabak gibi büyüdü. "Büyük bir tane." "Evet, çok büyük bir tane. Sanırım bir gemi silahı." "Hangi gemi?"

"Bilmiyorum." Ama kanı damarlarında dondu. Bunun ne olduğundan emindi: devrimin başlaması için bir işaret.

Arkin ona söyleyebilirdi. *Aurora'ydı.*

SABAH SAAT DÖRTTEYDİ VE VALENTINA ayaktaydı.

dondurucu gece göğünün altında, dünyasının yanışını izliyordu. Ne yıldızlar, ne kuyruklu yıldızlar, ne de bu olayı işaretleyecek muhteşem bir şey vardı. Ama uzaklarda bir yerde, şehrin çatılarının üzerinde bir ateş karanlıkta bir delik açıyordu ve onun parıltısı, Rusya'nın kendini uçurumun kenarından kurtarabileceğine dair kalbindeki son umut kırıntılarını da yok etti.

Bu ne anlama geliyordu? Jens için. Kızı için. Ailesi için. Dünyaları yok olmuştu. Ayaklarının altındaki zemin kayıyordu ve elleri, sanki çürük metalleri evrenin üzerine çökmesini engelleyebilecekmiş gibi evinin ferforje kapılarını kavradı.

Jens, şehirde misin? Geminin silahını duydun mu?

Adamın hâlâ hayatta olduğuna, hâlâ kendisinin soluduğu gece havasını soluduğuna inanıyordu. Arkin'in kendisini sakat bırakan adamın beynine neden bir kurşun sıkmadığı hakkında hiçbir fikri yoktu ama hiçbir şey onu adamın öldüğüne ikna edemezdi. Hiçbir şey. Kapının buz gibi metaline daha sıkı tutundu. Adamın düşünceleri aklına böyle sızıyor gibiydi. Bir tencerede kaşa, sabah kahvaltısı için yulaf lapası karıştırıyordu ve aniden onun iç çektiğini duyuyor ve konsantre olurken saçlarını kulağının arkasına sıkıştırışını ve dilinin ucunu dişlerinin arasına sıkıştırışını hayal ettiğini biliyordu. Sobanın etrafında dönerdi ama o asla orada olmazdı. Ya da cam bulmanın imkânsız olduğu bir zamanda topu pencereden içeri attıkları için alt kattaki çocuklara kızdığında, Jens'in tam o anda ülkenin çocuklarının okuma yazma bilmediğini ve devrimin getirmesi gereken ilk şeyin herkes için ücretsiz ve zorunlu eğitim olduğunu düşündüğünü duydu.

Onun düşüncelerine sarıldı. Her biri aklına düştükçe, değerli bir nesneyi pamuklara sarar gibi dikkatle sarıyor, bir lepidopteristin kelebekleri topladığı gibi onları topluyordu. Geceleri yataklarında yatarken, yastığını tutarken tekrar tekrar dinlemek için onları çıkardı. Şimdi yangının şehrin karanlığını geri püskürtmesini izliyordu ama kendi karanlığı katı ve mutlak bir şekilde kalmıştı.

"Onu bu alevlerin içinde bulamayacaksın." Ses gecenin içinden ona doğru geldi.

"Liev?"

Liev Popkov'un devasa formu gölgelerin arasından çıkıp lamba ışığıyla aydınlanan bir havuza girdi, böylece o olduğunu görebildi. Her zamankinden daha büyüktü. Bir yama boş göz çukurunu kapatıyordu ve siyah tirbuşon bukleler alnındaki yara izinin üzerinden aşağı dökülüyordu. Onu gördüğüne memnun olmuştu. Bu onu şaşırtmıştı.

"Artık at yok mu?" Jens'le kâğıt oynadıkları ahır işaret etti ve Valentina'nın aklına ilk kez arkadaşını özlemiş olabileceği geldi.

"Hayır, onları sattım."

Hiç sormadan, bütün aileler ahırları boşalır boşalmaz oraya taşınmış, ahırlarda uyumuş, geceleri samana sarınmış ve küvetlerden yulaf yemişlerdi. O itiraz etmedi. Umurunda da değildi. Onlar için bir şeyler hissetmek istiyordu ama yapamıyordu. Kocasını kaybetmesinin nedeni bu tür insanlardı. Kız kardeşini kaybetti. Bunlar Arkin'in

için savaşıyordu. *Ne yaptığınızı görmüyor musunuz? Onlara bağlamak istedi. Rusya hakkında iyi olan her şeyi olduğu kadar kötü olan her şeyi de yok ettiğinizi görmüyor musunuz?*

Popkov'u hızla ışığın dışına çekti. "Haberleriniz mi var?"

"Evet."

"Jens hakkında

mı?" "Hayır."

Hayal kırıklığı kemiklerini çatlatıyor olsa da hiç ses çıkarmadı, en ufak bir soluk bile almadı. "Kim o zaman?"

Adam bir k a h k a h a attı ve kadın onun sakalını tutup sallamak istedi. "Kim?" diye tekrar sordu.

"Erikov adında bir adam. Yoldaş Lenin'in kulağı olduğunu duydum."

"Bana ne bundan?"

"Adı Viktor Erikov."

Kalbi durdu. "Viktor Erikov?"

"Arkın adını değiştirmiş. Bu yüzden o katil piçi bulamadık."

"Bunu neden yapsın ki?"

Büyük gölge yer değiştirdi. "Ailen yüzünden. Çünkü Arkın ismi Bakan Ivanov'a çok yakındı. Aralarına mesafe koyuyor."

Başını salladı. "Nerede olduğunu biliyor musun?" "Henüz değil. Ama öğreneceğim."

"Bana söyleyecek misin?"

"Baba. Muhtemelen ölmene neden olacak ama sana söyleyeceğim. O zamana kadar evde kal."

"Devrimciler nerede?"

"Her yerde. Kanlı Bolşevikler tren istasyonlarını işgal ettiler ve telefon santralini ele geçirdiler. Devlet Bankası'na bile saldırdılar. İş yapmak istiyorlar, bu yüzden evinizden çıkmayın."

"Teşekkür ederim, Liev."

Omuz silkti ve gitmek için döndü.

"Liev." Onun koluna tutundu. Taş gibi hissetti. "Gözün için üzgünüm. Kendine iyi bak."

Granit göğsünde derin bir gümbürtüyle duyulamayan bir şeyler homurdandı ve gecenin içinde hızla uzaklaştı.

BURADA KAL, LYDIA. KAPIYI KİLİTLİ TUTUN. açmayın herkes."

"Ya tuvalete gitmek istersem, anne?"

"Kovayı kullan."

Narin burnu hoşnutsuzlukla kırıştı.

"Ciddiyim, Lydia."

"Nereye gidiyorsun?"

"Babamı bulmaya."

Kalp şeklindeki küçük yüz ona gülümsedi. "Ben de gelebilir miyim?"

"Hayır. Uslu olmalısın. Babam ancak uslu durursan geri gelir." "Uslu olacağım, anne."

Kızı melek yüzünü takındı ama Valentina buna kanmadı. "Ciddiyim. Kapının kilidini açma. Söz ver bana."

"Söz veriyorum."

Kızının dağınık saçlarını öptü ve kendini ona inandırdı.

VALENTINA!"

Dr. Fedorin'in kapısında durdu ama omzunun üzerinden ihtiyatla baktı. Şehir şimdi sessizdi. İyi bir gece avından sonra uyuyan bir kurt gibi. Ama bu tekrar öldürmeyeceği anlamına gelmiyordu.

Fedorin onu evine çekti ve kapıyı hızla kapattı. "Bugün sokağa çıkmamalısın Valentina. Bu çok tehlikeli."

"Sadece ne duyduğunuzu öğrenmeye geldim."

"Sevgili kızım, şehir yüzümüze patladı. Bolşevik devrimi Petrograd'ı paramparça ediyor ve Kızıl Muhafızları kendilerinden olmayan herkesi tutukluyor. Fabrika patronları, bankacılar ve her türden politikacı-" Kızın dudaklarının beyazlaştığını görünce durdu.

"Babam da o politikacılardan biri."

Çaresizlik içinde başını salladı. "Ona gitme, canım."

"Gitmek zorundayım. Peki ya sen?"

"Merak etmeyin, ben güvendeyim. Ben bir doktorum. Bana ihtiyaçları olacak. Hemşire üniformanızı giydiğinizizi görüyorum, bu da sizi güvende tutmaya yardımcı olacaktır."

Aceleyle kapıyı açtı. "Ben de buna güveniyorum."

İYİ GITMİŞTİ. ARKIN'IN HAYAL ETTİĞİNDEN DAHA İYİ.

Kerenski hükümeti ölü bir koyun gibi yuvarlanmış ve Kızılların iktidarı ele geçirmesine izin vermişti. Ama -Kerenski'nin aptallığını düşünürken kendi kendine gülümsedi- bu gece bir şok yaşanacaktı. Bu gece Kışlık Saray'da hepsi tutuklanacaktı. Kerenski'nin kabinesi gün bitmeden Peter ve Paul Kalesi'ndeki hücrelere kapatılacaktı. Bacağındaki ağrıyı hafifletmek için ofisinin etrafında bir tur attı ve bir sonraki mahkûmların getirilmesini bekledi.

Aklı Friis'e gitti. Her gün mühendisi düşünüyordu. Ve Ivanova'nın kızını. Bıçağı ne kadar keskin olursa olsun, onlar etinde kesip atamadığı dikenlerdi. Sigarasını çekti, ciğerlerini dumana boğdu ama zihnine yerleşmiş olan ikisinin görüntüsünü, yağmurda birlikte koştukları, kollarını kavuşturdıkları, gözlerini birbirlerinden ayıramadıkları anıyı boğamadı.

Haklıydı. Valentina Ivanova ne yaptığını çok iyi biliyordu. Tıpkı Valentina'nın söylediği gibi her gün onu düşünüyordu ama işin ironik yanı, eğer dizinde bir sakatlık olmasaydı muhtemelen şimdiye kadar ölmüş olacaktı. Valentina onun hayatını kurtarmıştı. Uzun zaman önce zorla üniformaya sokulacak ve Almanya'ya karşı gereksiz savaşta cepheye sürülecekti. Top yemi olacak, savaş alanında bir yerlerde biçilecek ve Valentina ondan kurtulmuş olacaktı. Çocuk hariç, *onun* çocuğu, onun bu parçasına her zaman sahip olacaktı. Eğer onunsa. Bundan asla emin olamazdı, değil mi?

Bir elini yüzüne sildi ve çocuğu her düşündüğünde karnında hissettiği o tanıdık sıkıntıyı bastırdı. Yorulmuştu. Uykusuzdu. Bu geceye ve elinde bir dereceye kadar güç tuttuğu anda yoldaşları tarafından sırtına doğrultulacak bıçaklara dair çok fazla korkusu vardı.

Masasına oturdu ve kapısının önündeki askere "Sıradaki mahkum!" diye çıkıştı.

ARKIN OTURDUĞU YERDEN KALKMADI. AMA YAPMAMAK ZORDU Elizaveta'ya o kadar saygı göster.

"Tutsak Nicholai Ivanov," dedi, "mahkemeye çıkarılmanızı ve vatan haini olarak yargılanmanızı emrediyorum."

"Seni sümüklü küçük hiç kimse, sen ve senin gibiler bu ülke hakkında ne biliyorsunuz? Ben ona sadakatle hizmet ettim-"

Arkin muhafıza başıyla işaret etti ve bir tüfek dipçiği bakanın yüzüne saplandı. Elleri arkadan bağlandığı için ağzından damlayan kanı durduramıyordu.

"Yapma." Elizaveta ilk kez konuşuyordu. "Lütfen yapmayın."

Kendini ona bakmaya bıraktı. Saçlarının altın renginin tam tonunu, yanaklarının ve boğazının pürüzsüz dokusunu zihninde toplamasına.

"Madam Ivanova." Kendi sesindeki saygıyı duyabiliyordu ama bunu gizleyemiyordu. Masasının üzerindeki iki kâğıda odaklandı; birinde Nicholai Ivanov'un, diğerinde Elizaveta Ivanova'nın adı yazılıydı. Bir kalem aldı ama parmaklarının ucunu onun adının üzerine koydu. Ona dokunmaya en çok bu kadar yaklaşabilmişti. "Siz de vatana ihanetten yargılanacaksınız çünkü kocanızın Romanovların kasasını doldurmak için proletaryayı sömürmesine yardım ettiniz."

Hiçbir şey söylemedi. Yine de ona bakamadı. "Götürün onları."

"Derhal, Yoldaş Erikov."

Ancak muhafız kocasını kolundan kabaca yakaladığında, Elizaveta "Bekle" dedi.

Muhafız tereddüt etti, itaat etme alışkanlığı derinden geliyordu. Elleri arkadan bağlı olduğu halde kocasına döndü ve yanağından öptü. "Güle güle, Nicholai. Tanrı seni korusun. Bu hayatta birbirimizi bir daha göremeyeceğiz."

"Elizaveta, karım, ihtiyacım var-"

"Götürün onu. Bırakın kalsın," diye emretti Arkin.

"Elizaveta," diye haykırdı Ivanov odadan çıkarılırken, "seni seviyorum.

."

Gardiyan kapıyı arkasından çarptı. Arkin ve Elizaveta uzun bir süre odada yalnız başlarına birbirlerine baktılar.

"Seni kurtaramam," dedi sonunda.

"Biliyorum."

Ona, Hotel de Russie'nin dantelli yastıklarında olduğu kadar içten gülümsedi. Ofisinde dururken dolgun dudaklarının kıvrımlarında ne bir keder ne de bir pişmanlık belirtisi vardı.

"*Chyort!*" Kalemmini masasının üzerine bıraktı ve odanın diğer ucuna geçerek ona dokunabilecek kadar yaklaştı ama elini yanından ayırmadı. "Elizaveta, elimden gelse yapardım. Ama sen bir devlet bakanının eşisin. Tanrı biliyor ya, elimden gelse seni kurtarırdım."

Mavi gözleri zevkle parlıyordu. "Biliyorum. Benim için endişelenme." Zarif giysileri kirlenmiş ve bir kolu yırtılmıştı. Hangi hoyrat elin yırttığını merak etti. "Sana son bir kez bakmak istiyorum," dedi sessizce.

Sonra ona dokundu, parmakları solgun yanağında gezindi. Kadın başını eğdi ve nazıkçe onun eline doğru eğildi. "Kendine iyi bak Viktor. Bunlar çok tehlikeli zamanlar ve ben senin"-yutkundü ve parmaklarını öpmek için ağzını çevirdi-"güvende olmanı istiyorum. Savunduğun her şeyden nefret ediyorum, siz Bolşeviklerin ülkeme yapacaklarından nefret ediyorum ama"-başını kaldırdı-"senden nefret edemem."

"Elizaveta, seni mahkemenin gazabından kurtarmak için elimden geleni yapacağım, ama

."

"Hayır Viktor, benim için hiçbir şey yapma, sana yalvarıyorum." Kelimeleri yavaşça ve düşünceli bir şekilde söyledi, sanki anlamlarını Viktor'un üzerinde etkilemek ister gibiydi. "Bu son yıllarda hayatımda hiç yaşamadığım kadar çok yaşadım. Daha çok yaşadım ve daha çok sevdim. Bu benim için yeterli. Bana var olduğunu bilmediğim bir neşe getirdin. *Spasibo.*"

Ona gülümsedi, kaburgalarının altındaki keskin ağrıyı ondan gizlemeye çalışmayan şefkatli bir gülümsemeydi bu. "*Spasibo*," diye yineledi.

"Tanrı seni korusun," diye mırıldandı ve kapıya doğru yürüdü.

VALENTINA EVE DÖNDÜĞÜNDE LYDIA DİZ ÇÖKMÜŞ
DURUMDAYDI

Merdivenlerin tepesinde kuru üzümeleri teker teker aşağıdaki koridordaki iki hırpani çocuğa atıyordu. Valentina onu azarlamakla vakit kaybetmedi, bileğinden tutup kendi odalarına çekti ve gözleri aynı hizada olacak şekilde önünde diz çöktü.

"Lydia, bir adamla görüşmek için randevum var ve benimle gelmeni istiyorum."

"Babam mı?"

"Hayır. *Dochenska*, kızım, bu kadar üzgün görünme. Eğer bu işi doğru yaparsak, yakında babamı göreceğiz."

"Bunu her gün söylüyorsun."

"Bugün doğru."

Onları özenle giydirdi, sade elbiseler, sade paltolar, fırfırlar, kürkler yoktu. Lydia'nın ateş gibi saçlarını kahverengi bir başörtüsünün altına soktu ve üzerine keçe bir şapka geçirdi. "Bugün bir işçinin kızı gibi görünmelisin."

Aynada sıkıcı kıyafetlerini incelediler.

"Seninkiyle çok güzel görünüyorsun anne. Ama ben benimkinin içinde çirkin görünüyorum."

Valentina Lydia'yı kollarının arasına aldı ve alnından öptü. "İstesen de çirkin görünemezsin, meleğim. Şimdi beni dinle. Söylemeni istediğim şeyler var."

ÖLDÜĞÜNÜ SANIYORDUM," DEDI VALENTINA.

Valentina Yoldaş Erikov'un ofisine girmiş, Arkin'in yüzüne, gri üniformasına, gözlerindeki yeni kibre bakmış ve bininci kez, Tabanca Sırtı'ndaki düello günü Dr. Fedorin'in neşterini onun boğazına saplamış olmayı dilemişti.

"Kangrenden öleceğini düşünmüştüm," dedi.

"Beni öldürmek o kadar kolay değil." Ama gözleri onun üzerinde değil, çocuğun üzerindeydi.

"Viktor, bu senin kızın Lydia."

Arkin'in yüzü boş kaldı. Çocuk için bir gülümseme bile yoktu. Valentina, kızının küçük elini bırakıp masanın arkasındaki uzun boylu figürün önünde küçük bir elf gibi öne doğru sıçradığını görünce içten içe ürperdi. Valentina'nın genç cesareti karşısında boğazı düğümlendi.

"*Dobriy den*, iyi günler baba."

Arkin'in çenesinin kenarında bir nabız atışı canlandı. Uzanıp küçük başın tepesine çekingen parmaklarıyla dokunduğunda bakışları duraksadı. "Onun benim olduğunu nereden bileceğim?"

"Çünkü sana yemin ederim ki öyle. Jens Friis ile evlendiğimde zaten hamileydim." Valentina, Arkin'in kızının doğum tarihini bilecek kadar etrafta olmadığı için Tanrı'ya şükretti.

Elini çekti ama Lydia yuvarlak gözlerle ona bakmaya devam etti.

"Bunun hiçbir anlamı yok," dedi. Sesi düzdü. "Friis'in veledi olabilir."

"Hayır." Utanmış gibi gözlerini kaçırdı. "Jens ve ben her zaman hamile kalmamaya özen gösterdik."

"Yalan söylüyor olabilirsin."

"Yalan söylemiyorum, çocuğumun hayatı üzerine yemin ederim. Ağzına bak, o senin. Çenesine bak. Küçük ama şekli senin." Bu bir yalandı, ama onun bunun doğru olmasını ne kadar çok istediğini hissedebiliyordu.

"Saçı mı?" Eli şapkaya doğru hareket etti.

Ama Valentina Lydia'ya şapkasının çıkarılmaması gerektiğini söylemişti. Lydia hiç tereddüt etmeden Arkin'in elini tuttu, sıkıca kavradı ve küçük yanağını ona yasladı. Bakışları sadece bir çocuğun sahip olabileceği çıplak bir özlemle Arkin'a sabitlendi.

Elini çekmedi ama onu dikkatle inceledi. "Onun gözleri benim değil. Ne de seninkiler, bu konuda."

"Gözleri kesinlikle kendisine ait. Lydia'nın çoğu kesinlikle kendisine ait."

Soğuk ofiste bir topuğunun üzerine çömeldi, diğer bacağını sertçe yana uzattı ve yüz ifadesi temkinli bir şekilde onu yakından inceledi. Ama parmaklarının küçük ellerde tutsak olmasına izin verdi.

"Demek sen Lydia'sın," dedi ona. Sesi nazikti.

"Ve sen de benim babamsın," dedi Lydia usulca. Başını bir yana eğdi ve utangaç bir şekilde gülümsedi, sonra aniden narin kollarını onun boynuna doladı ve sanki onu hiç bırakmayacakmış gibi birbirine bağladı. Kısık bir miyavlama sesi çıkardı. "Baba." Onun yanağını öptü.

Valentina izledi. Şaşırmıştı. Kızına bunu yapmasını söylememişti ama nefret ettiği adamı izlerken, onun eridiğini gördü. Adamın kemikleri kızının avuçlarında yumuşadı ve nefretinin küçük bir kısmı da onunla birlikte eridi. Çocuğun yanağı kendi yanağına yaslandığında, adamın gözleri sert kenarlı odağını kaybetti ve yüz hatları sanki altlarındaki yapı parçalanmış gibi bulanıklaştı. Adam ve çocuk uzun bir süre birbirlerine kilitli kaldılar ve sonra adam kızın alnına hızlıca bir öpücük kondurdu, boyunun hizasına kadar yükseldi ve ikisine de bakmadan masasının arkasına çekildi. Bir form çıkardı, üzerine bir şeyler yazdı ve Valentina'ya uzattı.

"İşte," dedi. "Petrograd'dan ayrılmak için bir izin. Şimdi git."

Okumuş. Lydia'ya baktı. Yırtıp attı. "Kocamın adı yazmıyor."

"Hayır."

"Petrograd'ı onsuz terk etmeyeceğim."

"Bu şehirde kalırsan, kahverengi ceketinin içine ne kadar saklanırsan saklan, Kızıl Muhafızlar eninde sonunda senin için gelecekler Valentina. Sen bakanın kızıydın ve seni avlayacaklardır. Çocuğumuzun hayatını riske atma."

"Jens Friis kalırsa, biz de kalırız."

"Bu kadar aptal olma Valentina. Lydia'yı düşün."

"O ölürse, biz de ölürüz."

"Hepinizi kurtaramam."

"Kızınızın yaşamasını istiyorsanız seyahat iznine onun adını yazın."

O an ıstırap vericiydi. Onu kaybettiğini düşündü. Kendi içine çekilmiş gibiydi ve oda ölü ve boş bir yer haline geldi. Fakat

Aniden gözlerini onunkilere dikti.

"Annen Lydia'yı seviyor mu?" diye sordu.

Valentina temkinli adımlarla yürüdü. "Evet, tabii ki torununu seviyor."

Başını salladı ama Lydia'ya bir daha bakmadan başka bir form yazıp Valentina'ya uzattı. "Al bunu."

Jens'in adı, kendisinin ve Lydia'nınkiyle birlikte yazılıydı. "*Spasibo*. Teşekkür ederim." "Ama seni uyarıyorum, serbest bırakıldıktan sonra, izin belgesinde adı olsa da olmasa da onun için gelecekler. Diğerleri onun burada, Petrograd'da olduğunu öğrendiklerinde bu izni geçersiz kılmadan önce bir saatiniz var, belki daha az. Çar için çalışıyordu ve böyle bir ihanete göz yumulmayacaktır." Sesine öfke karıştı. "Onun gibi insanlar için hesaplaşma zamanı geldi, liberal fikirli ve iyi niyetli oldukları için korunduklarını düşünen insanlar için

yetenekli. Sanki zekası yeterli bir kalkanmış gibi."

"Jens Rusya halkı için, onlara yardım etmek için çalıştı. Siz Bolşevikler ne yapacaksınız, kendi adına düşünebilen beyni olan herkesi yok mu edeceksiniz? Bunu yaparsanız Rusya'nın geleceği için ne umut var?"

"Rusya'nın önünde artık büyük bir gelecek var. Sonunda tiranları olmadan."

Valentina Lydia'nın elini tuttu ve onu eteklerine doğru çekti. "Umarım bir daha karşılaşmayız, Arkin."

"O zaman çocuğu al ve kaç. Bu senin iyi olduğun şey. Ormanda ağaçtan ağaca saklanarak çok iyi yaptığın şey buydu."

Gözlerini ona dikti. "Sen neden bahsediyorsun?"

Memnuniyetle gülümsedi. "Şimdi bile bilmiyor musun? Hazırlıklarımıza rastladığın o gün seninle ormandaydım. Tesovo'daki evinizi bombalayan bendim."

İYİ YAPTIM MI, ANNE?"

"Çok iyi iş çıkardın, *Dochenska*, kızım."

"O adama baba dediğim için babam evde bana kızacak mı?"

"Hayır. Seni binlerce kez öpecek."

"Peki neden ağlıyorsun?" Küçük eli annesininkine sürtündü. "Ağlama."
"Acele edin! Çabuk olmalıyız. Sadece bir saatimiz
var." "Ne için?"
"Petrograd'dan ayrılmak için."

Kırk iki

VALENTINA ÖN KAPININ ÖNÜNDE DURDU, GÖZLERİ KAPALIYDI, dinliyorlardı. İki esmer çocuk koridorda yere oturmuş sigara izmariti için kâğıt oynuyorlardı ama oyunlarına o kadar dalmışlardı ki çok az konuşuyorlardı. Onu rahatsız etmediler. Merdivenlerin altındaki oyukta dar bir yatak belirmişti ve kel bir adam içinde sırt üstü uzanmış horluyordu. Adam bile onu rahatsız etmedi çünkü kadın konsantre olmuştu. Dikkatle dinliyordu. Dışarıda bekleyerek dikkatleri üzerine çekmek istemiyordu.

Dakikalar geçiyor. Sanki bunu yaparak zamanı yavaşlatabilecekmiş gibi nefesini tuttu ama Jens'in saatinin ağırlığını cebinde hissedebiliyordu, akrep ve yelkovanı durmaksızın hareket ediyordu. Patikada ilerleyen askeri botları dinliyordu, rüzgârın her hışırtısında, kapının her tıkırtısında zihni geriliyordu. Jens'in eli kapıya dokunana kadar onu duymayacağını biliyordu.

Dakikalar geçiyor.

Dışarıdaki basamaktan belli belirsiz bir ses geliyordu. Parmakları kilide gitti ve çevirdi, kapının bir aralık açılmasına ve soğuk bir hava kırıbacının içeri girmesine izin verdi ve sonra o kadar sert bir şekilde fırlattı ki arkasındaki duvardan sekti. Yerdeki çocuklar ilgiyle yukarı baktılar. Jens orada duruyordu, her zamanki gibi uzun boyluydu ama derisi elmacık kemiklerinin üzerinde gerilmiş, gözleri karanlık yuvalarına gömülmüştü. Yüzünün alt yarısını kaplayan kalın kırmızı bir sakal vardı.

"Valentina." Bir fısıltıydı.

Onu kendine çekti, eşikten geçip koridora çıktı ve adam kapıyı arkasından tekmeleyerek kapattı. Ona sarıldı, konuşamıyordu, kalbi onunkine karşı haykırıyordu ve onun kollarının kendisini sardığını hissetti, sert ve inatçı. Onu o kadar çok istiyordu ki vücudu titremeye başladı.

"Valentina," dedi tekrar saçlarına, sanki hatırlayabildiği tek kelime buymuş gibi.

Vücudu onu bırakmıyordu. Cebindeki saatin ve onlardan hızla uzaklaşan bir hain gibi zamanın farkındaydı. Ama yine de gitmesine izin vermiyordu.

ÇANTALAR YATAĞIN ÜZERİNDE HAZIRDI, İKİ BÜYÜK VE BİR Küçük. Onları haftalar öncesinden hazırlamıştı; çoğunlukla konserve et, yulaf ve kuru meyve paketlerinin yanı sıra kibrit, mum, battaniye, çorap ve her biri için fazladan bir yün kazak da vardı.

"Hafif seyahat edeceğiz," demişti kızına. Lydia ren geyiği halısının üzerine bağdaş kurarak oturmuş ve trenini göğsüne bastırmıştı.

Odalarında yalnız kalan Valentina, Jens'in kıyafetlerini vücudundan sıyırdı. Aynı kıyafetlerle sekiz ay.

"Ölü bir yaban domuzu gibi kokuyorum," diye mırıldandı.

Onun göğsünü öptü. "Yemek için yeterince güzel kokuyorsun."

Adam güldü ama bu gergin bir sestir ve kadın bu kasların uzun zamandır kullanılmadığını biliyordu. Vücudundaki kasların aksine, kalçasının uzunluğu ve göğsünün genişliği boyunca uzanan kalın kordonlar vardı ama ondan başka bir şey yoktu. Gerçek et yoktu. Sadece deri, kemikler ve kas kıvrımları vardı. Açlık sınırındayken bedenini ve zihnini kaçışa hazır tutmanın ona neye mal olduğunu hayal etmeye çalıştı ama yapamadı. Adam çabucak yıkandı ve o da sırtını ovdu, sakalını makasla düzeltti ve tıraş olması için yeterince uzun süre durmadı. Birkaç dakika içinde evden çıkmışlar ve kızlarının elleri kendi ellerinde, buzlu kaldırımında hızlı adımlarla yürüyorlardı. Lydia gerçek olduğundan emin olmak için omzuyla babasının bacağını dürtmeye devam etti.

Valentina ona, "Bolşevikler tren istasyonlarını ele geçirmiş," dedi, "bu yüzden trene binme riskini göze alamayız."

"Yürüyeceğiz," dedi. "Gerekirse sonuna kadar."

"Nereye kadar?"

"Çin'e."

Ağzı açık kaldı. Adam onu izliyor, tepkisine gülümsüyordu ve kız bu adamla gerekirse Kuzey Kutbu'na kadar yürüyebileceğini biliyordu.

"Çin o zaman," dedi.

"Çin nerede?" Lydia sordu.

"Rusya'nın sonunda, denize döküldüğü yerde."

"Uzak değil mi?"

İkisi de ona gülümsedi. "Hızlı yürümen gerekecek," dedi Jens ve o da başını sallayarak küçük adımlarını hızlandırdı.

Bir sonraki sokakta ilk barikatı gördüler; geniş kırmızı kollukları ve tedirgin tüfekleri olan gri giysili figürler tarafından korunuyorlardı. Valentina omurgasının korkudan kaskatı kesildiğini hissetti ama Jens adımlarını hiç bozmadan yan yola saptı ve farklı bir yaklaşım denemek için geri döndü. Her seferinde aynı şey oluyordu. Her yönde. Her seferinde geri çekilmek zorunda kaldılar. Lydia ailesinin uzun paltolarının kıvrımlarına sığındı ve babasına poker oynamayı alt kattaki çocuklardan nasıl öğrendiğini anlatmayı bıraktı. Bir saat sonra Jens bir kilisenin gölgesinde durdu, soğan kubbesi kapalı gökyüzünün altında donuk bir kehribar rengindeydi, dün geceki yangınlardan kalan küller hâlâ rüzgârda savruluyordu. Çantalarını yere koydular.

"Jens, kapana kısıldık. Seyahat izinlerinin burada hiçbir değeri yok."

"Buradaki askerler sert Bolşeviklerdir. İşlerinin *zalimlerden* birine kurşun sıkmak olduğuna karar verirlerse, bir formdaki imzayı bile dikkate almazlar. Onları burada kullanmak çok riskli." Bir an için duvara yaslandı, yolun diğer ucunu kontrol etmek istercesine başını çevirdi ama bu onun yüzünü artık göremeyeceği anlamına geliyordu. "Neden beni serbest bırakmayı kabul etti?" diye sordu.

Ağzı kurudu. Başını onun omzuna yasladı. "Fark eder mi?"

Uzun bir süre hiçbir şey söylemedi ve Valentina göğsünde kurşun gibi bir ağırlık hissetti. Sonra kılı çenesini Valentina'nın başına dayadı ve tuttuğu nefesini bıraktı.

"Hayır, aşkım," dedi usulca, "fark etmez. Yeter ki birlikte olalım." Onun alınına bir öpücük kondurdu. "Ve şimdi gidelim."

"Nerede?"

Kadının çenesini eğerek gözlerinin kendisiyle buluşmasını sağladı. "Gerçekten o kokuşmuş hücrede sekiz ay boyunca hiçbir şey düşünmediğimi mi sanıyorsun? Rotamızı planladım ve her adımı binlerce kez attım."

Çantasını aldı ve kızını sırtına aldı. "Bir çıkış yolu var."

JENS AŞAĞI EĞİLDİ VE METAL KEPÇEYİ KALDIRDI

Yolun ortasında. Bazıları kilitliydi ama bunun sürgüsünün kırık olduğunu biliyordu.

"Çabuk olun! Aşağı in." Valentina'nın tereddüt ettiğini gördü. "Güvenli."

En son kanalizasyon tüneline girdiğinde neredeyse boğuluyordu. Tuğla duvara sabitlenmiş metal merdivene tutunarak kara deliğe kendisi tırmandı ve bir taraftaki raftan bir gaz lambası çıkardı. Orada olması gereken kibritler gitmişti ama Valentina cebine koyması için ona bir kutu vermişti. Fitili yaktı ve bir anda sessiz sarı bir parıltı gölgeleri anlamlandırdı.

"Lydia, hadi tatlım, sıra sende."

Küçük yüzü temkinli bir şekilde kenarda belirdi ve sonra ayaklarını ilk basamağa kaydırarak bir maymun gibi merdivenden aşağıya doğru koşmaya başladı. Önünde uzanan siyah tüneli gördüğünde sızlanmadı ama ona doğru yaklaşarak gözlerini kırpmadan karanlığa baktı.

"Oldukça güvenli," dedi, onu rahatlatmak için fötr şapkasının tepesini okşadı ve Valentina'ya yardım etmek için uzandı. Valentina'ya sorulmadan, aşağı inerken kapağı açıklığın üzerine geri çekti ve karanlık onları tamamen yuttu. Katı sessizlik, damlayan suyun sesi ve yakındaki bir pompa motoru olduğunu bildiği uzak bir mırıltıyla noktalandı.

"Ne kadar uzakta?"

Valentina sordu.

"Gidebildiğimiz kadar uzağa."

Lambayı kaldırıp yüzüne baktı çünkü kendini tutamıyordu. Orada yeni değişiklikler görebiliyordu ama yine de onun dudaklarını öptü ve Lydia'yı sırtına alarak yola koyuldu. İlk başlarda Valentina yürürken onlara şarkı söylüyordu, bunaltıcı karanlıkta berrak ve tatlı bir sestir bu, ama ilerlemek zorlaştıkça ve elleri ve dizleri üzerinde sürünmek, çantalarını buzlu, kötü kokulu suda sürüklemek zorunda kaldıkça, kendilerini ilerlemeye zorlamaktan başka bir şey yapmak imkânsız hale geldi.

Jens şekilsiz tünellerde odaklanmakta zorlandığı için canı sıkılıyordu çünkü gözleri karanlığın lüksünü tatmayalı çok uzun zaman olmuştu. Defalarca tökezledi ama Lydia'nın tünelden inmesine izin vermedi.

Valentina'nın ısrarlarına rağmen geri döndü. Kızı, içinde kurumuş ve kavrulmuş bir şeyleri tatmin eden bir hevesle boynuna ve saçlarına sarıldı.

Ne yaptıklarından, nelerden vazgeçtiklerinden ve neleri geride bıraktıklarından bahsetmediler. Şimdi zamanı değildi. Sadece bir kez sordu, "Ailen? Neredeler?" diye sordu. Her kelimeyi dinleyen kızına baktı ve başını salladı. Bir daha sormadı. Başka bir metal kapağın altından geçtiklerinde Jens merdivene tırmandı ve kapaktaki küçük deliklerden içeri baktı. Koşan ayaklar gördü, yüzlercesi, belki de binlercesi. Sekiz ay boyunca her gün sadece kendi arkadaşlarıyla birlikte olduktan sonra, bu kadar çok sayı kavramı ona neredeyse anlaşılmaz geliyordu. Tüneller çatallaştığında ve o tereddüt etmeden soldakine girdiğinde, Valentina şaşkınlıkla güldü ve onu şaşırttı.

"Bu açıklıklar ve girişlerden oluşan labirentte nasıl yolunuzu bulabiliyorsunuz? Bu imkansız."

"Onlar *benim* tünelim Valentina. Onları ben inşa ettim. Elbette yolumu nasıl bulacağımı biliyorum."

Lydia çok uzun süredir sessizdi. Ayak bileği derinliğindeki suda arkasından yürüyen ona döndü ve gözlerinin kocaman olduğunu gördü.

"Baba," diye sordu fısıltıyla, "ejderha nerede uyuyor?" Valentina hemen, "Burada ejderha yok, *Malişka*," dedi. "Var. Nefesinin kokusunu alabiliyorum."

Jens çocuğunun elini kendi elinin içine aldı. Soğuk ve nemliydi. "Sanırım," dedi, "ışığa çıkma vakti geldi."

BİR SONRAKİ K A P A K T A N ÇOK UZAKTA DEĞİLLERDİ. TÜNEL Tavan burada daha yüksekti ve soluk ışığını mümkün olduğunca ileriye yansıtmak için lambayı kaldırdı. Su kaygan ve yağlı bir şekilde yansıyor.

"Önümüzde değil baba," diye fısıldadı Lydia. "Ejderha **a r k a m ı z d a .**"

"Hayır, Lydia, tatlım, hayır-"

"Dinle," diye tısladı.

Dinledi. Valentina koluna uyarıcı bir el koydu. Arkalarında bir yerden, hızla ilerleyen, suda kayan ayakların kusursuz sesi geldi. Jens hemen lambayı söndürdü. Valentina ve Lydia'yı arkasına çekti ve sessizce durup beklemeye başladılar. Bir dakika sonra sesler duydu.

"Işık gitti." Genç bir çocuğun sesiydi. "Ortadan kayboldular. Dinleyin."

Yaşlı bir adam konuşuyordu. Ve bir an için ayaklar sessiz kaldı. Işıkları yoktu ama Jens'inkileri takip ediyor olmalıydılar. Ayaklar tekrar başladığında daha yavaşılar ve neredeyse üzerlerine gelene kadar sesleri yükseldi ve Jens, Valentina'nın eline soğuk ve ağır bir şey sıkıştırdığını hissetti. Bu bir silahtı. Nabızı tekledi. Silahı karanlığa doğrulttu.

"Her kimsen, orada dur," diye seslendi. Sesler kesildi.

"Kimsin sen?" Jens talep etti.

"Hiç kimse," diye yanıtladı çocuk. "Siz kimsiniz?"

"Gezginler."

"Belki de aynı yolculuktayızdır," diye önerdi yaşlı adam. "Belki de öyleyizdir. Ateşiniz var mı?"

"Lambamız var ama kibritimiz yok."

"Arkamda kal Valentina ve lambamızı yak."

Tabancayı seslerin geldiği yöne doğru tutarken öyle yaptı ve ışık, ağda bıyıklı ve şaşkın pişman gözlerle bakan bir adamın yanındaki on iki yaşlarında bir çocuğun iki figürünün üzerinde sallandı. Elleri yumuşaktı ve bir bankacı ya da avukata benziyordu. Jens silahını indirdi ve elindeki kibrit kutusunu çocuğa fırlattı, çocuk da kutuyu usulca cebine attı. Jens arkasından Valentina'nın küfrettiğini duydu.

"O kibritler için karaborsada elli ruble ödedim," diye itiraz etti. "Teşekkür ederim dostum," dedi adam. "Yiyecek bir şeyiniz var mı?" "*Hayır*," dedi Valentina hemen.

"Torunum ve ben elimizde hiçbir şey olmadan kaçmak zorunda kaldık." Valentina'nın çantasını işaret etti. Valentina geri çekilmeye başladı. O anda çocuk paltosunun altından kocaman, ağır bir tabanca çıkardı ve doğrudan Valentina'nın kafasına doğrulttu.

"Çantanı bana ver," diye bağırdı.

"Önce beni vurman gerekecek, seni değersiz küçük hırsız," diye cevap verdi. Jens onun önüne geçti, silahını yaşlı adama doğrultmuştu. "Ona silahını bırakmasını söyle," diye emretti. "Sana yardım ettim. Torunun ne tür bir akla sahip?"

"Açgözlü biri." Yorgun bir şekilde çocuğa döndü. "Kurşunlarını hak edenlere sakla."

Çocuk küfretti ve silahını indirdi.

"Şimdi gidiyoruz," dedi Jens. "Burada çok uzun süre kalmayın. Sizi uyarıyorum, Lenin ve Kızılları bu tünellerin nasıl bir kaçış yolu olduğunu anladıklarında eninde sonunda buraları tarayacaklar."

"Tavsiyen için teşekkür ederim."

Jens başıyla veda etti ve Lydia'yı kollarına aldı. Lydia titriyordu, dişleri fare gibi takırdıyordu. Ama Valentina tereddüt etti ve başını isteksizce sallayarak çantasını açtı ve iki kutu et çıkardı. Onları çocuğa fırlatıp tünele doğru yola koyulurken nefesinin altından küfretti.

"Dostum," diye seslendi yaşlı adam arkasından, "bir tren var." Kadın durdu ve yavaşça geri döndü. "Ne treni?"

"Şehrin doğusunda, ormanın kenarında yer alan malikânemin arazisinden geçen bir tren. Haftada bir sefer yapan, sadece buğday ve sığır taşıyan küçük bir yük treni."

Jens Lydia'yı yere bıraktı, omzundaki çantaya uzandı ve Valentina'nın içine koyduğu harita ve pusulayı çıkardı. "Göster bana." Lambayı havaya kaldırdı ve adam parmağıyla bir noktayı işaret etti. Büyük bir elmas içeren bir mühür yüzüğü takıyordu.

"Nehirdeki şu kıvrımı görüyor musun? Tren orada yavaşlıyor. Hızlı olursan oradan binebilirsin. Bütün köylüler ona biner."

"Ama ben bütün trenlerin grevde olduğunu sanıyordum," dedi Valentina. "Bu tren değil. Sadece küçük bir yerel sefer yapıyor."

"Ne kadar uzağa gidiyor?" Jens sordu.

"Uzak değil ama yeterince uzak. Yükünü boşaltmak için Trans-Sibirya Demiryolu ile buluşuyor."

"Oraya mı gidiyorsunuz?"

"*Nyet*. Henüz değil." Yaşlı adam parmağıyla başının üstünü işaret etti. "Önce karımı bulmalıyım. O hâlâ Petrograd'da." Jens'e baktı ve ikisi de muhtemelen çok geç olduğunu biliyordu ama ikisi de bu düşünceyi dile getirmedi.

"Size şans diliyorum," dedi Jens. "Bilgi için teşekkür ederim."

"Yemek için teşekkür ederim. Tanrı hepimizi korusun."

Jens kızını kucağına alıp karısını tünellerden çıkarırken, "Tanrı'dan daha fazlası gerekecek," diye mırıldandı.

NOKTAYI BULDULAR, NEHIRDEKİ KIVRIMI. Zor olmadı.

Şehrin dış mahallelerinde, resmi bir damgadan kolayca etkilenebilecek kadar genç, taze yüzlü genç askerlerden oluşan bir devriye tarafından durdurulmuşlardı. Bu yüzden Jens, Arkin'in seyahat izinlerini burunlarının dibinde sallamayı göze almış ve küçük ailenin geçmesine izin verilmişti.

Orman hoş bir sığınak gibi gelmişti. Ormanın gölgeli dünyasına rahatlıkla girmişler ve iki gün boyunca ormanın hayvan patikalarında yürümüşlerdi. Sıcaklık aniden düştü ve yağın kar taneleri izlerini örterek aşağıya doğru sürüklenmeye başladı. Birkaç kez ağaçların arasında hayaletler gibi uçan başka solgun figürler gördüler ama artık kimse kimseye güvenmiyordu. Kimse yaklaşmıyordu. Rusya'da yabancılar tehlikeli hale gelmişti. Eğer bir insan dostunuz değilse, düşmanınızdı. Sonunda Jens'e ailesinden, Bolşevik mahkemesi tarafından nasıl mahkûm edildiklerinden bahsetti ve Jens onu kollarına alıp gözyaşlarını öptü.

Nehrin kıvrımındaki ağaçların arasında kamp kurdular, battaniye ve paltolarına sarındılar, çay için su ısıtmak dışında ateş yakma riskine girmediler. Demiryolu hattını izlediler. Saatlerce, günlerce. Gümüş raylar zihinlerinde geleceğe doğru bir rota çiziyordu.

VALENTINA, JENS'İN PALTOSUNUN İÇİNDE KIVRILMIŞ
YATIYORDU. Şafak

çok uzakta değildi, ufukta ince bir gümüş çatlağı vardı. Yanlarında

Lydia battaniye kozasına sarılmış, çok genç bir kadının uykusunu uyuyordu. Valentina dudaklarını kocasının pürüzsüz çenesinde gezdirdi. Nehirde yıkanmış ve tıraş olmuştu. Onun karanlıkta gülümsediğini hissetti, gözleri hâlâ kapalıydı ve başını boynunun kıvrımına yasladı. Adam çam iğneleri kokuyordu.

"Jens?"

Onun saçlarını öptü.

"Jens, söylemek istediğim bir şey var." Yumuşak bir sesle konuştu ama yine de Jens'in kol ve bacaklarının gerildiğini hissetti.

"Bir şey söylemene gerek yok." Bir elini kaldırdı ve kadının ağzının üzerine koydu.

Bir dakika boyunca öylece durmasına izin verdi, sonra başını çevirdi. "Jens, çıktığımız yolculuk tehlikeli. Her an birbirimizden ayrılabiliriz" - *öldürülebiliriz, öldürülebiliriz*- "ayrılabiliriz."

Onu daha sıkı kavradı. "Hayır. Böyle bir şey olmayacak."

"Ama eğer olursa, kızımıza iyi bakacağına dair bana söz ver." Bir nefes verdi. "Söz vermeme gerek yok."

"Ama yine de bana söz ver. Lütfen."

"Pekâlâ aşkım, eğer seni mutlu edecekse. Lydia'ya iyi bakacağıma söz veriyorum." Başını çevirdi, karanlıkta siyah bir gölgeydi, dudakları Lydia'nın tenindeydi. "Sen de bana aynı sözü vermelisin."

"Söz veriyorum. Ona hayatım pahasına bakacağım." "Tatmin oldun mu?"

"Hayır." Dudakları onunkileri buldu ve ona duyduğu o tanıdık ve bastırılmaz acıyı hissetti. Berrak bir gece gökyüzünün altında, yıldızların altında seviştiler. Anichkov balosunun olduğu geceki gibi kızak ve kürk halı olmasa da, onları bölecek bir araba, dünyalarını parçalayacak tüfeğiyle Arkin de yoktu.

GELİYOR!" LYDIA ARADI.

Dumanlar mavi gökyüzüne yükseliyor ve motorun gürültüsü keskin havada yankılanıyordu. Nehir ve demiryolu hattı birbirine paralel uzanıyordu ve aralarındaki buzlar yeni kesilmiş elmaslar gibi parlıyordu. Tarlalar ve ormanlar göz alabildiğine uzanıyordu, trenle gezinmek için mükemmel bir gündü.

"Hazırlan," dedi Jens.

Valentina başını salladı ama kalbi küt küt atıyordu. Lydia Jens'in sırtındaydı, kollarını boynuna dolamıştı. Jens'in eli Valentina'ninkini kavırıyordu. Kocasına ve kızına gergin bir gülümseme verdi. "Ben hazırım." Nefesi buzdan bir perde gibi aralarına dolandı ve onun parmaklarını kavradı.

Tren geldi. Makinistin arkasında sadece üç yük vagonu vardı. Nehirdeki dönemece ulaştığında yavaşladı, tıpkı tüneldeki adamın söz verdiği gibi. Vagonlar sarsıla sarsıla bir yana savruldu ve Jens rayların yanında koşmaya başladı. Valentina adım adım ona yetişti ama Jens'in bacakları daha uzundu ve Valentina mücadele etmek zorunda kaldı. Motor omuzlarından homurdandı. Valentina makiniste baktı ve sanki onları trenden atacakmış gibi elindeki sopayı salladığını gördü. İlk vagonun ön tarafında, dış duvara sabitlenmiş metal bir merdiven vardı ve Jens vagon yanından geçerken boştaki elini uzatıp zahmetsizce merdiveni yakaladı. Anında ayakları yerden kesildi. Bir anlığına tek eliyle asılı kaldı, Lydia sırtındaydı ve Valentina'ninkiyle birlikte kendi çantası da omzuna asılmıştı. Diğer eli hâlâ karısını sıkıca tutuyordu.

"Atla!" diye bağırdı.

Ama bacakları tamamen gerilmişti. Zıpladı. Tökezledi, ayağı kaydı. Kolunun neredeyse yuvasından çıktığını hissetti. Yerde son sürat sürükleniyordu. Parçalanıyor, yırtılıyor, hırpalanıyordu.

Bıraktı. Parmaklarının onunkilerden ayrıldığını, hayatının avuçlarından kayıp gittiğini hissetti. Buzla kaplı zemine uzandı ve bu hayatta sevdiği her şeyin ondan uzaklaşmasını izledi. Yol düzleştikçe motor hızlandı, pistonlar pompaladı ve sıkıntısını böğürerek dile getirdi. Jens ve Lydia'nın figürleri kayboldu.

Mümkün olan son ana kadar, gözden kaybolmadan önce treni izlemek için kendini ayağa kaldırdı, titrediğinin ya da bacaklarının derisinin paramparça olduğunun farkında değildi.

"Jens!" diye bağırdı. "Lydia!"

Nefes almaya çalıştı. Başlayamadı. Her şeyini kaybetmişti. Buraya kadar gelmek ona onca şeye mal olmuştu, şimdi hayatı yeniden başlamaya hazırlanırken,

her şeyi kaybetmişti. Otomatik olarak koşmaya başladı. Gerekirse Çin'e kadar bile koşabilirdi. Ayakları yere vururken yine tökezledi ama kendini tuttu ve bu kez devam etti. Aklından düşünceler geçiyordu. Birbirlerine sahiptiler. Jens ve Lydia. Birlikte olacaklardı. Sonsuza dek birlikte. Güvende.

Ciğerleri acımaya başladı ve nerede olduğunu farkına vardı, ıssız bir yerin ortasında tek başına. Kesin bilgi dışında hiçbir şeyi yoktu: Jens ve Lydia birlikteydi ve birbirlerine göz kulak olacaklardı. Bu onu ayakta tutuyordu.

Ama onlarsız olmanın acısı onu öldürüyordu. Yine de koştu, koştu, koştu ve tam görüş alanının kenarlarında düzensiz siyah bir gölge kaymaya başladığında, uzakta trenin sonunu tekrar gördü. Gözlerini kırptırdı. Tren hâlâ oradaydı, hat üzerinde hareket etmiyordu, gri duman bir kez daha gökyüzüne doğru püskürüyordu.

Koştu. Yaklaştı, yaklaştı, kalbi göğsünde gümbürdüyordu. Son vagona ulaştı ama vagon hâlâ hareket etmiyor, sabırsızca rayların üzerinde titriyordu. İkinci vagona ulaştı, ciğerleri patlıyordu, birincisine. Sonra merdivene. Sıkıca kavradı. Hiçbir şey olmadı; tren hareketsiz kaldı. Çekingen bir tavırla kendini daha da ileriye kaydırđı, ta ki makinenin kendisine doğru ani bir hamle yapana kadar.

Orada, şoförün kafasına silah dayamış bir şekilde duran Jens'ti. Ona gülümsedi. "Buraya gelmek için çok zaman harcadın," dedi.

KATE FURNIVALL'IN ROMANINDAN BİR ALINTI
İÇİN SAYFAYI ÇEVİRİN

Russina Cariyesi

LYDIA IVANOVA'NIN ÇİN'DEKİ İLK YILLARININ HİKAYESİ ARTIK
KİTAP HALİNDE
BERKLEY KİTAPLARINDAN

TREN HOMURDANARAK DURDU. GRİ BUHAR

Arkasındaki yirmi dört yük vagonu, durmak için çığlıklar atarak ilerlerken, atların ve bağırarak verilen emirlerin sesi, donmuş boş arazinin durgunluğunda yankılanıyordu.

"Neden durduk?" Valentina Friis kocasına fısıldadı.

Nefesi buzdan bir perde gibi ikisinin arasında kıvrılıyordu. Umutsuzluğa kapılan zihnine göre bu, hâlâ hareket edebilecek gücü olan tek parçasıydı. Onun elini kavradı. Bu kez ısınmak için değil, onun hâlâ yanında olduğunu bilmek istediği için. Başını salladı, yüzü soğuktan mosmordu çünkü paltosu kucağında uyuyan çocuğa sıkıca sarılmıştı.

"Bu son değil," dedi. "Söz ver bana," diye nefes aldı.

Karısına bir gülümseme verdi ve birlikte sığır vagonunun kendilerini çevreleyen kaba ahşap duvarına yapıştılar, gözlerini tahtalar arasındaki ince boşluklara bastırdılar. Etraflarındaki diğerleri de aynı şeyi yapıyordu. Çaresiz gözler. Zaten çok şey görmüş gözler.

Valentina'nın sağındaki sakallı adam düz bir sesle, "Bizi öldürmek istiyorlar," dedi. Ağır bir Gürcü aksanıyla konuşuyor ve astragan şapkasını takıyordu.

Şapkası kulaklarının üzerine iyice inmişti. "Yoksa neden hiçliğin ortasında duralım ki?"

"Tanrı'nın annesi, tatlı Meryem, bizi koru."

Bu, pis zemine büzülmüş ve bir sürü şala sarınmış, şişman, küçük bir Buda'ya benzeyen yaşlı bir kadının feryadıydı. Ama kokuşmuş paçavraların altında bir deri bir kemikten başka bir şey yoktu.

"Hayır, babuşka," diye ısrar etti başka bir erkek sesi. Bu ses, buz tutmuş rüzgârın çıtaları acımasızca yırtarak Sibiry'a'nın nefesini ciğerlerine çektiği vagonun arka tarafından geliyordu. "Hayır, General Korilov olacak. Bu Allah'ın belası sığır treninde açlıktan öleceğimizi biliyor. Ölmemize izin vermeyecektir. O büyük bir komutan."

Bir onay mırıltısı cılız yüzlerin arasında dolaşarak donuk gözlere bir inanç kıvılcımı getirdi ve bir köşede kayıtsızca yatan kirli sarı saçlı genç bir çocuk ayağa fırladı ve rahatlayarak ağlamaya başladı. Birisi enerjisini gözyaşlarına harcamayalı uzun zaman olmuştu.

"Yüce Tanrım, haklı olman için dua ediyorum," dedi kolunun kütüğünde lekeli bir bandaj olan boş gözlü bir adam. Geceleri uykusunda durmadan inliyordu ama gündüzleri sessiz ve gergindi. "Savaşta'yız," dedi sertçe. "General Lavr Kornilov her yerde olamaz."

"Ama sana onun burada olduğunu söylüyorum. Göreceksin."

"O haklı mı, Jens?" Valentina yüzünü kocasına doğru çevirdi.

Sadece yirmi dört yaşındaydı, ufak tefek ve kırılğandı ama bir bakışıyla, kısa bir an için, bir adama soğuğu, içini kemiren açlığı ya da kucağındaki çocuğun ağırlığını unutturabilecek duygulu kara gözlere sahipti. Jens Friis karısından on yaş büyüktü ve gezgin Bolşevik askerler onun güzel yüzüne bir kez bakarlarsa can güvenliğinden endişe ediyordu. Başını eğdi ve alnına bir öpücük kondurdu.

"Yakında öğreneceğiz," dedi.

Tıraşsız yanağındaki kırmızı sakal Valentina'nın çatlamış dudaklarına sertçe vuruyordu, ama sakalın verdiği his ve adamın yıkanmamış vücudunun kokusu hoşuna gidiyordu. Bunlar ona ölüp cehenneme gitmediğini hatırlatıyordu. Çünkü cehennem tam olarak böyle hissettiriyordu. Binlerce kilometrelik kar ve buz üzerinde yaptığı bu kâbus gibi yolculuğun sonsuza dek, tüm sonsuzluk boyunca devam edebileceği düşüncesi, anne babasına karşı geldiği için bunun onun zalimce lanetlenmesi olduğu düşüncesi, uyanıkken ve uykudayken onu rahatsız eden bir şeydi.

Aniden vagonun büyük sürgülü kapısı açıldı ve şiddetli sesler "*Vse is vagona, bistro*" diye bağırdı. Vagonlardan dışarı.

İŞIK VALENTINA'NIN GÖZÜNÜ KÖR ETTİ. O KADAR ÇOKTU Kİ.

Vagonun içindeki sürekli ılık dünyadan sonra, gökyüzünün devasa yayından ona doğru koştu, kardan kaydı ve görüşünü elinden aldı. Gözlerini kırıştırdı ve etrafındaki manzarayı odaklanmaya zorladı.

Gördüğü şey kalbini dondurdu.

Bir sıra tüfek. Hepsi de trenden inip endişeli gruplar halinde toplanmış, soğuktan ve korkudan korunmak için paltolarını sıkıca çekmiş, perişan haldeki yolculara doğrultulmuştu. Jens yaşlı kadının vagona inmesine yardım etmek için uzandı ama elini tutamadan kadın arkadan itildi ve yüzüstü karların üzerine düştü. Ne ses çıkardı ne de ağladı. Ama vagonun kapısını açan asker tarafından hızla ayağa kaldırıldı ve bir köpeğin kemiği salladığı kadar dikkatsizce sallandı.

Valentina kocasıyla bakış alışverişinde bulundu. Tek kelime etmeden çocuklarını Jens'in omzundan aldılar ve birlikte ilerlerken onu uzun paltolarının kıvrımlarına saklayarak aralarında tuttular.

"Anne?" Bir fısıltıydı. Henüz beş yaşında olmasına rağmen, kız sessizlik ihtiyacını çoktan öğrenmişti. Durgunluk için.

"Sus, Lydia," diye mırıldandı Valentina ama kızına bakmaktan kendini alamadı. Tek gördüğü, kalp şeklinde kemik beyazı bir yüz ve kar tarafından yutulmuş küçük çizmeli ayaklar içinde bir çift geniş alaca gözdü. Kocasına doğru yaklaştı ve o yüz artık yoktu. Sadece kendi elini kavrayan küçük el ona aksini söylüyordu.

ARABADAKI GEORGIA'LI ADAM HAKLIYDI. Bu

gerçekten hiçliğin ortasında. Kar ve buzdan başka hiçbir şeyin olmadığı, arada sırada rüzgârın savurduğu kayalıkların simsiyah parladığı ıssız bir arazi. Uzakta, iskelet halindeki ağaçlar burada yaşamın var olabileceğini hatırlatırcasına duruyordu. Ama burası yaşanacak bir yer değildi.

Ölecek yer yok.

At sırtındaki adamlar pek orduya benzemiyordu. Valentina'nın Petersburg'un balo salonlarında ve *troykalarında* ya da Neva'da buz pateni yaparken görmeye alışık olduğu, şık üniformaları ve kusursuz tavırlarıyla hava atan zeki subaylarla uzaktan yakından alakası yoktu. Bu adamlar farklıydı. Geride bıraktığı o zarif dünyaya yabancıydılar. Bu adamlar düşmancaydı. Tehlikeliydiler. Yaklaşık elli tanesi trenin uzunluğu boyunca yayılmıştı, kurtlar gibi tetikte ve açtılar. Soğuğa karşı çeşitli paltolar giymişlerdi; bazıları gri, diğerleri siyah, bir tanesi de çamurlu bir yeşildi. Ama hepsinin kollarında aynı uzun burunlu tüfek vardı ve gözlerinde aynı fanatik nefret bakışı vardı.

"Bolşevikler," diye mırıldandı Jens Valentina'ya, duaların kırılğan sesinin gözyaşı gibi damladığı bir gruba sokulurken. "Kapüşonunuzu başınızın üzerine çekin ve ellerinizi saklayın."

"Ellerim mi?"

"Evet."

"Neden ellerim?"

"Yoldaş Lenin onları yıllarca dürüst emek dediği şeyle yaralanmış ve pürüzlü görmekten hoşlanıyor." Koruyucu bir şekilde koluna dokundu. "Pişman olmanın sayılacağını sanmıyorum, aşkım."

Valentina başını salladı, kapüşonunu başına geçirdi ve boşta kalan tek elini cebine soktu. Eldivenleri, bir zamanların güzel samur eldivenleri, ormanda geçirdiği aylar boyunca paramparça olmuştu; geceleri yayan seyahat ettiği, gündüzleri solucan ve liken yediği o zamanlar. Bu durum eldivenlerinden çok daha fazlasına zarar vermişti.

"Jens," dedi usulca, "ölmek istemiyorum."

Başını sertçe salladı ve boştaki elini, komuta ettiği belli olan at sırtındaki uzun boylu askere doğru uzattı. Yeşil palto giymiş olana.

"Ölmesi gereken kişi o. Köylüleri Rusya'yı parçalayan bu kitlesel çılgınlığa sürüklediği için. Onun gibi adamlar

ve buna adalet diyorlar."

O anda subay bir emir verdi ve daha fazla asker attan indi. Tüfek namluları yüzlere dayandı, sırtlara çarptı. Tren sessiz çölde ağır ağır nefes alırken, askerler yüzlerce yerinden edilmiş insandan oluşan yükü itip kakarak rayların elli metre uzağında dar bir çember oluşturdu ve ardından vagonlardaki eşyaları soymaya başladı.

Ön vagonlardan birinden bir kucak dolusu yırtık pırtık battaniye ve küçük bir ocak fırlatılırken Valentina'nın dirseğindeki adam, "Hayır, lütfen yapmayın," diye bağırdı. Gözyaşları yanaklarından aşağı akıyordu.

Bir elini uzattı. Omzunu tuttu. Hiçbir kelime yardımcı olamazdı. Etrafındaki çaresiz yüzler gri ve gergindi.

Her vagonun önündeki yetersiz eşya yığını, özenle istiflenmiş nesneler kara atılıp ateşe verildikçe büyüdü. Buhar makinesinden çıkan kömür ve bir tutam votkayla tutuşturulan alevler, kendilerine duydukları saygının son kırıntılarını da yiyip bitirdi. Giysileri, battaniyeleri, fotoğrafları, bir düzine değerli Meryem Ana ikonu ve hatta Çar Nicholas II'nin minyatür bir tablosu. Hepsini kararmış, yanmış ve küle dönmüştü.

"Sizler hainsiniz. Hepiniz hainsiniz. Ülkenize ihanet ediyorsunuz."

Suçlama yeşil palto giymiş uzun boylu subaydan geldi. Şapkasında çapraz kılıçlardan oluşan bir rozet dışında hiçbir nişan takmamasına rağmen, otorite konumundan şüphe etmek mümkün değildi. Ara sıra topuğuna vurarak zahmetsizce kontrol ettiği iri, ağır kaslı bir atın üzerinde dimdik oturuyordu. Gözleri karanlık ve sabırsızdı, sanki bu Beyaz Rus yükü ona tatsız bulduğu bir görev sunuyormuş gibi.

"Hiçbiriniz yaşamayı hak etmiyorsunuz," dedi soğuk bir sesle.

Kalabalıktan derin bir inilti yükseldi. Şokla sallanıyor gibiydi.

Sesini yükseltti. "Bizi sömürdünüz. Bize kötü davrandınız. Bize, Rusya halkına hesap vermek zorunda kalacağınız zamanın asla gelmeyeceğine inandınız. Ama yanıldınız. Körmüşsünüz. Tüm servetiniz şimdi nerede? Büyük evleriniz ve güzel atlarınız şimdi nerede? Çarın işi bitti ve size yemin ederim ki-"

Kalabalığın ortasında bir yerden tek bir ses yükseldi. "Tanrı çarı korusun. Tanrı Romanovları korusun."

Bir el silah sesi duyuldu. Subayın tüfeği elinde savruldu. Ön sıradaki bir figür yere düştü, karın üzerinde koyu bir leke oluşturdu.

"O adam *senin* ihanetinin bedelini ödedi." Düşmanca bakışları sersemlemiş kalabalığı küçümseyerek süzdü. "Sen ve senin gibiler açlıktan ölen işçilerin sırtından geçinen asalaklardınız. Zenginlerin yoksulların çığlıklarına sırtını döndüğü bir zulüm ve zorbalık dünyası yarattınız. Ve şimdi yanan bir gemiden kaçan fareler gibi ülkenizi terk ediyorsunuz. Ve Rusya'nın gençlerini de yanınızda götürmeye cüret ediyorsunuz." Atını bir yana salladı ve cılız yüzlerden oluşan kalabalıktan uzaklaştı. "Şimdi değerli eşyalarınızı teslim edeceksiniz."

Başını sallayınca askerler mahkûmların arasında dolaşmaya başladı. Sistematiik olarak tüm mücevherlere, tüm saatlere, tüm gümüş puro kutularına, her türlü para da dahil olmak üzere herhangi bir değeri olan her şeye el koydular. Küstah eller giysileri, kol altlarını, ağız içlerini ve hatta göğüs aralarını arıyor, sahipleri için hayatta kalmak anlamına gelen özenle saklanmış eşyaları bulmaya çalışıyordu. Valentina elbisesinin eteğinde sakladığı zümrüt yüzüğünü kaybederken, Jens'in çizmesindeki son altın para da alındı. Her şey sona erdiğinde, kalabalık donuk bir hıçkırık dışında sessiz kaldı. Umutları ellerinden alınmıştı, sesleri çıkmıyordu.

Ama memur memnundu. Yüzündeki hoşnutsuzluk ifadesi kayboldu. Döndü ve arkasındaki atlı adama sert bir emir verdi. Anında bir avuç atlı asker kalabalığın arasına daldı, kalabalığı böldü ve karmaşaya sürükledi. Valentina kendi elinin içinde sakladığı küçük eline sarıldı ve Jens'in diğer elini bırakmadan öleceğini biliyordu. İri bir doru at üzerlerine doğru savrulup demir nallı toynakları tehlikeli bir şekilde yaklaştığında çocuktan belli belirsiz bir çığlık yükseldi, ama bunun dışında Valentina şiddetle asıldı ve hiç ses çıkarmadı.

"Ne yapıyorlar bunlar?" Valentina fısıldadı.

"Adamları alıyorlar. Ve çocukları."

"Tanrım, hayır."

Ama haklıydı. Sadece yaşlı erkekler ve kadınlar görmezden geliniyordu. Diğerleri ayrılıyor ve sürü halinde uzaklaştırılıyordu. Acı çığlıkları donmuş çorak araziye yırttı ve trenin uzak tarafında bir yerde bir kurt kan kokusundan etkilenerek karnının üzerinde ilerledi.

"Jens, hayır, seni almalarına izin verme. Ya da onu," diye yalvardı Valentina. "Baba?" Aralarında küçük bir yüz belirdi.

"Sus, aşkım."

Paltosunu kızının başının üzerinden geriye doğru savurduğu sırada bir tüfek dipçığı Jens'in omzuna çarptı. Sendeledi ama ayaklarını tuttu.

"Sen. Geç şuraya." Atlı asker tetiği çekmek için bir bahane arıyormuş gibi görünüyordu. Çok gençti. Çok gergindi.

Jens kendini savundu. "Ben Rus değilim." İ cebine uzandı, askeri tedirgin etmemek için elini yavaşça hareket ettirdi ve pasaportunu çıkardı.

Valentina ısrarla, "Bakın," dedi. "Benim kocam Danimarkalı."

Asker kaşlarını çattı, ne yapacağından emin değildi. Ama komutanının keskin gözleri vardı. Tereddütü anında fark etti. Atını panik halindeki kalabalığın içine doğru sürdü ve genç erin yanına geldi.

"Grodensky, neden burada vakit kaybediyorsun?" diye sordu.

Ama dikkati askerde değildi. Valentina'daydı. Yüzü atlı *askerle* konuşmak için eğilmişti ve kapüşonu geriye düşmüş, uzun siyah saçları ve solgun, kusursuz teniyle yüksek alnı ortaya çıkmıştı. Aylar süren açlık elmacık kemiklerini yükseltmiş ve gözlerini yüzünde kocaman yapmıştı.

Subay atından indi. Yakından baktıklarında, at sırtında görüldüğünden daha genç olduğunu, muhtemelen otuzlu yaşlarında olduğunu, ama gözlerinin çok daha yaşlı bir adamınkilere benzediğini görebiliyorlardı. Pasaportu aldı ve kısa bir süre inceledi, bakışları Valentina'dan Jens'e gidip geliyordu.

"Ama sen," dedi Valentina'ya kabaca, "sen Rus musun?"

Arkalarından silah sesleri gelmeye başlamıştı.

"Doğuştan evet," diye cevap verdi başını gürültüye çevirmeden. "Ama şimdi Danimarkalıyım. Evlilik yoluyla." Kocasına yaklaşmak, çocuğu aralarında daha güvenli bir şekilde saklamak istedi ama kıpırdamaya cesaret edemedi. Sadece parmakları kendi elindeki minik soğuk eli sıkıa kavradı.

Subayın tüfeği hiç beklenmedik bir anda Jens'in karnına saplandı ve Jens acı dolu bir homurtuyla iki büküm oldu ama hemen ardından başının arkasına aldığı bir başka darbeye karların üzerine yığıldı. Buzlu yüzeye kan sıçramıştı.

Valentina ığlık attı.

Anında küçük elin kendi elinden kurtulduğunu hissetti ve kızının tüküren vahşi bir kedinin vahşiliğiyle kendini memurun bacaklarına attığını, öfke çılgınlığı içinde ısırđığını ve tırmaladığını gördü. Sanki ağır ekimdeymiş gibi, tüfeğin dipiğinin küçük kafaya doğru inmeye başladığını izledi.

"Hayır," diye bağırdı ve darbe inmeden önce çocuğu kollarının arasına aldı. Ancak daha güçlü eller genç bedeni avuçlarından kopardı.

"Hayır, hayır, hayır!" diye bağırdı. "O Danimarkalı bir çocuk. O bir Rus değil."

"O bir Rus," diye ısrar etti subay ve tabancasını çekti. "Bir Rus gibi dövüşüyor." Silahın namlusunu rahatça çocuğun alnının ortasına yerleştirdi.

Çocuk dondu kaldı. Sadece gözleri korkusunu ele veriyordu. Küçük ağzı kenetlenmişti.

"Onu öldürmeyin, yalvarırım," diye yalvardı Valentina. "Lütfen onu öldürme. Her şeyi yaparım... her şeyi... her şeyi. Eğer yaşamasına izin verirseniz."

Kocasının ayaklarının dibindeki buruşuk figüründen derin bir inilti yükseldi. "Lütfen," diye yalvardı usulca. Ceketinin en üst düğmesini açtı, ama

Gözlerini memurun yüzünden ayırmadan. "Herhangi bir şey."

Bolşevik komutan elini uzattı ve saçlarına, yanağına, ağzına dokundu. Nefesini tuttu. Onun kendisini istemesini diledi. Ve kısacık bir an için ona sahip olduğunu biliyordu. Ama hepsi de onu arzulayan ve sıranın kendilerine gelmesini bekleyen adamlarına baktığında başını iki yana salladı.

"Hayır. Sen buna değmezsin. Güzel dudaklarından yumuşak bir öpücük için bile. Hayır. Bu askerlerim arasında çok fazla soruna neden olur." Omuz silktili. "Utanç verici." Parmağı tetiğin üzerinde sıkılaştı.

Valentina hemen, "Bırakın onu ben alayım," dedi.

Adam başını çevirip ağır kaşlarını bir araya getiren bir kaş çatmayla ona baktığında, kadın tekrar, "Onu satın almama izin ver. Ve kocamı."

Güldü. Askerler bu sert sesi yankıladı. "Neyle?" "Bunlarla." Valentina iki parmağını boğazına soktu ve eğildi.

Boş midesinden ılık bir safra fışkırdı. Kar kabuğunun üzerine yayılan sarı sıvı lekesinin ortasında, her biri bir fındıktan daha büyük olmayan iki küçük pamuk paketi duruyordu. Subayın bir işaretiyle sakallı bir asker onları yerden aldı ve subaya uzattı. Siyah eldivenin ortasında kirli ve nemli bir şekilde duruyorlardı.

Valentina bir adım daha yaklaştı. "Elmaslar," dedi gururla.

Her hareketinde hevesle pamuk sargıları sıyırdı, ta ki pırıl pırıl iki buz parçasına benzeyen şey ona doğru parlayana kadar.

Valentina onun yüzündeki açgözlülüğü gördü. "Biri kızımı almak için. Diğeri de kocam için."

"Onları yine de alabilirim. Onları zaten kaybettiniz."

"Biliyorum."

Birdenbire gülümsedi. "Pekâlâ. Anlaşalım. Elmaslar bende olduğu ve sen de güzel olduğun için, velet sende kalacak." Lydia Valentina'nın kollarına atıldı ve sanki vücudunun içine girecekmiş gibi ona sarıldı.

"Ve kocam," diye ısrar etti Valentina.

"Kocan bizde kalacak."

"Hayır, hayır. Lütfen Tanrım, ben ..."

Ama atlar o zaman güçlü bir şekilde geldi. Kadınları ve yaşlı erkekleri trene doğru sürükleyen bir duvar gibi.

Lydia Valentina'nın kollarında çığlık attı, "Baba, baba... ." diye bağırdı ve cesedin sürüklenerek götürülüşünü izlerken gözyaşları ince yanaklarından aşağı süzüldü.

VALENTINA GÖZYAŞI BULAMADI. SADECE DONMUŞ

İçindeki boşluk, dışarıdaki vahşi doğa kadar kasvetli ve cansızdı. Sırtını çatalı duvara dayayarak sığır kamyonunun kötü kokan zeminine oturdu. Gece içeri sızıyordu ve hava o kadar soğuktu ki nefes almak canını acıtıyordu ama o bunu fark etmedi. Başını öne eğmişti ve gözleri hiçbir şey görmüyordu. Etrafındaki boş alanları kederin sesi dolduruyordu. Kirli sarı saçlı çocuk da, Beyaz Rus ordusunun onları beslemek için geldiğinden çok emin olan adam da gitmişti. Kadınlar kocalarını kaybettikleri, oğulları ve kızları çalındığı için ağlıyor ve trendeki tek çocuğa çıplak bir kıskançlıkla bakıyorlardı.

Valentina paltosunu Lydia'nın ve kendisinin üzerine sıkıca sarmıştı ama kızının titrediğini hissedebiliyordu.

"Anne," diye fısıldadı kız, "babam geri dönecek mi?"

"Hayır."

Aynı soruyu yirminci kez soruyordu, sanki sürekli tekrarlayarak yanıtın değişmesini sağlayabilirmiş gibi. Karanlıkta Valentina küçük bedenini titrediğini hissetti.

Bu yüzden kızının soğuk yüzünü ellerinin arasına aldı ve şiddetle, "Ama hayatta kalacağız, sen ve ben. Hayatta kalmak her şeydir," dedi.

İletişim Botu:
@cevirigiller_bot

Çeviri Kitapların Olduğu Telegram Kanalımız
<https://t.me/cevirigiller>

Sohbet Grubumuz
<https://t.me/cevirigillersohbet>

Çeviri Yedek Telegram Grubumuz
<https://t.me/+O3tsm8j0C7kxM2Y1>

Kitap İstekleri Kanalımız
<https://t.me/cevirikitapistekleri>

Not:

PDFlerin paylaşımıyla ilgili bir sorunuz yok. Ama lütfen, hiçbir katkınızın olmadığı işlerde, TÜM PDFleri bizimle eş zamanlı paylaşarak emeğimizi hiçe saymayın. Sizin tek tıkla yaptığınız her paylaşım bizim emek harcadığımız saatler/günler demek.